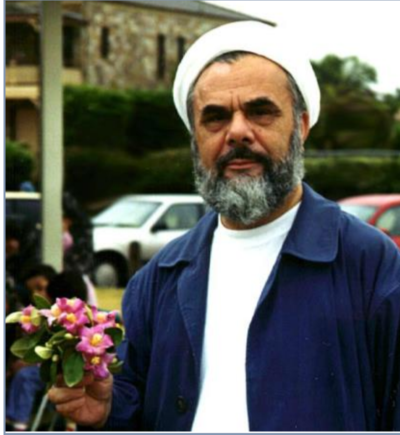
Prof. Dr. M. Es'ad COŞAN

AVUSTURALYA SOHBETLERİ 5

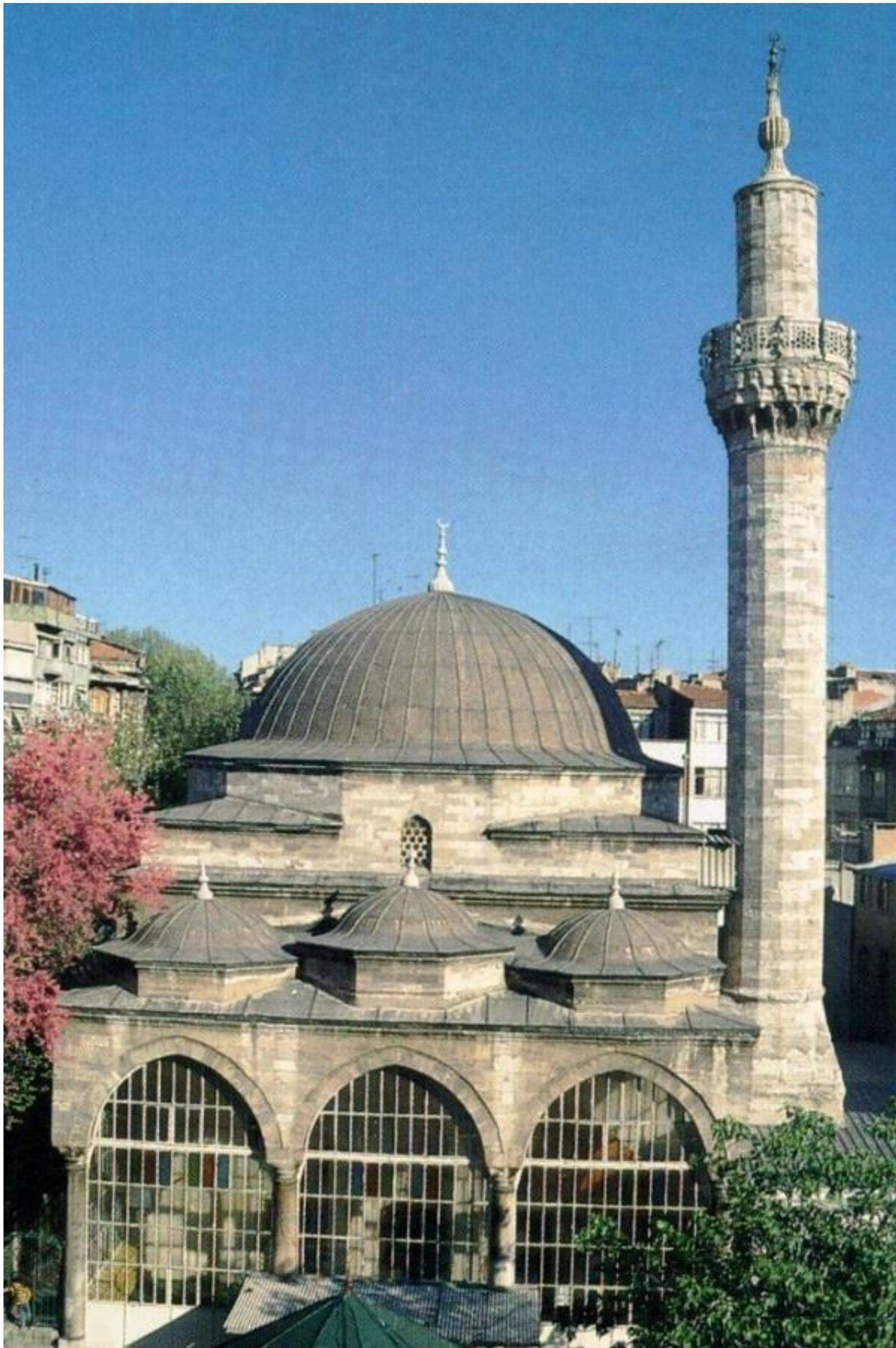

Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

بسم الله الرحمن الرحيم

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Bu dünya bir imtihan dünyası... Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi denemek için; bakalım kim daha güzel kulluk edecek, kim daha güzel ameller işleyecek diye imtihan etmek için yaratmış. Bu hayat devamlı değil, sonunda ölüm var... Ölümden sonra da ahiret var, hesap var; cennet var, cehennem var... Bunları biliyoruz, inanıyoruz.

İnsanların bir kısmı bu gerçeklerden habersiz; Allah'ı, peygamberi, ahireti tanımaz ve kabul etmez bir durumda... Zevk, eğlence, gününü gün etme, hayatı yaşama gibi gayeler peşinde ömür geçiriyor.

Dünyanın geçici nimetleri insanları aldatıyor. Nefis, şeytan ve kötü arkadaşlar insanı günahlara sevkediyor. Tevbe edip Allah'a yönelmek herkese nasib olmuyor. Netice olarak, dünyada da, ahirette de mutsuzluk, sıkıntı ve ızdırablar insanın peşini bırakmıyor.

İnsan bu kötü durumlardan nasıl kurtulabilir? Günahları terkedip salih bir insan olmak mümkün mü? Allah kimlere hidayet eder? Nefsin kötü halleri nasıl ıslah edilir? İbadetin incelikleri nelerdir? Allah-u Teâlâ hangi amelleri sever? Allah'a güzel kulluk etmenin, Allah'ın sevdiği razı olduğu bir kul olmanın yolu, yöntemi nedir?

Bütün bu meselelerle ilgili olarak, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi'nin Avustralya'da, muhtelif programlarda yapmış olduğu konuşmaları ilginize sunuyoruz. Elinizdeki 5. Ciltte 03.01.1996 - 25. 12. 1996 tarihleri arasında kaydedilmiş 22 konuşma bulunuyor.

Hocaefendi'nin konulara yaklaşımını, değerlendirmelerini ve tavsiyelerini, konuşma üslûbunu da muhafaza ederek verdiğimiz bu çalışmanın, okuyucuya pek çok şeyler kazandıracağını ümid

ediyoruz. Konuşmaları tesbit edip bize ulaştıran Avustralya'daki kardeşlerimize, özellikle Cevdet Taşkın Bey'e; teknik konularda yardım eden Hacı Ali Erkaya'ya, Abdüllatif Erkaya'ya ve Ahmed Enis Erkaya'ya teşekkür ediyor ve eserin hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Mayıs 1995

KISALTMALAR

SAS	: *Salla'llàhu aleyhi ve sellem.*
AS	: *Aleyhi's-selâm.*
RA	: *Radıya'llàhu anh / anhâ / anhümâ.*
Rh.A	: *Rahmetu'llàhi aleyh.*
KS	: *Kaddesa'llàhu sirrahû.*
RE.	: *Râmûzü'l-Ehàdîs*
ME.	: *Muhtâru'l-Ehàdîs*
RS.	: *Riyàzu's-Sàlihîn*
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhàrî, *Sahîh*
(م)	: Müslim, *Sahîh*
(د)	: Ebû Dâvud, *Sünen*
(ت)	: Tirmizî, *Sünen*
(ن)	: Neseî, *Sünen*
(ه)	: İbn-i Mâce, *Sünen*
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*
(ط)	: Tayâlisî, *Müsned*
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*
(ع)	: Ebû Ya'lâ, *Müsned*
(طب)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*
(طس)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*
(قط)	: Dâra Kutnî, *Sünen*
(حل)	: Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*

(ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*

(هب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*

(عق) : Ukaylî, *Duafâ*

(عد) : İbn-i Adiyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*

(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*

(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*

(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*

(ك) : Hâkim, *Müstedrek*

(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtare*

(در) : Dârimî, *Sünen*

(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*

(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*

(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*

(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN

(14 Nisan 1938 - 4 Şubat 2001)

14 Nisan 1938 (13 Safer 1357) tarihinde, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necâti Efendi, annesi Şâdiye Hanım'dır. Anne ve baba tarafından soyu, Buhàra'dan Çanakkale'ye göç etmiş seyyidlere dayanır.

Küçük yaşta iken ailesi İstanbul'a taşındı. 1950'de İstanbul Vezneciler İlkokulu'nu, 1956'da Vefa Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'ne girdi. Arap Dili ve Edebiyatı, İran Dili ve Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi ile Türk-İslâm Sanatı sertifikalarını alarak, 1960 yılında Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

Aynı yıl, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'nde açılan asistanlık imtihanını kazanarak, Klasik-Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. Fakülte yayın komisyonunda iki yıl sekreterlik yaptı. 1965 yılında, XV. Yüzyıl şairlerinden olan *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* konusunda doktora tezi vererek ilâhiyat doktoru ünvanını aldı. 1967-1968 yıllarında Ankara Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu'nda *Türkçe ve Hümaniter Bilgiler* derslerini verdi.

Askerlik görevine Tuzla Piyade Okulunda başladı (15 Ekim 1971). Ağrı Patnos'ta yedeksubay olarak tamamladı (31 Aralık 1972).

1973 yılında, *Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât* adlı doçentlik tezi ile doçent ünvanını aldı ve Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak tayin edildi. 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık ve

Mühendislik Akademisi'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yurtdışında çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyeliklerinde bulundu.

1982 yılında, *İbrâhim-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli takdim teziyle ilâhiyat profesörü oldu. Sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek düşüncesiyle, 1987 yılında emekliliğini isteyerek üniversiteden ayrıldı.

İlk dînî eğitimini ailesinde gördü. Dedesi Molla Mehmed Efendi, İstanbul'da medreselerde ilim tahsil etmiş ve Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri'ne intisab etmiş bir kimseydi. Çanakkale Savaşında şehid olmuştur.

Babası Halil Necâti Efendi, küçük yaşta köyünde hafızlığını tamamladı. Gençliğinde Gümüşhaneli dergâhına mensub Çırpılarlı Hacı Ali Efendi'nin medresesine devam etti. İlk tasavvuf dersini de ondan aldı. Medreseler kapandıktan sonra tekrar köyüne döndü. Şadiye Hanım'la evlendi (1928).

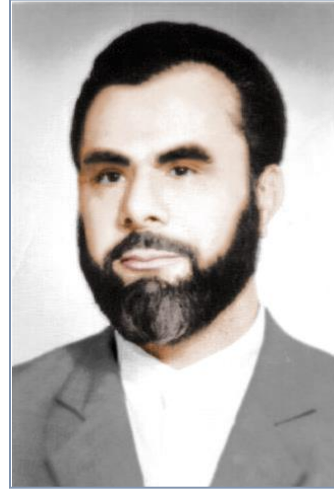
Şâdiye Hanım da aynı sülâleden zikir ehli, bilgili bir hanımdı. Bu evlilikten beşi erkek, ikisi kız, yedi çocukları oldu. Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, ailenin dördüncü çocuğudur.

Halil Necâti Efendi, çocuklarını okutmak amacıyla 1942 yılında İstanbul'a taşındı. Bir süre ticaretle meşgul oldu. O sırada, Şehzâdebaşı Damat İbrahim Paşa Camii'nde Serezli Hasîb Efendi'nin sohbetlerine devam etti. Onun vefatından sonra, Kazanlı Abdül'aziz Efendi'ye intisab etti. Onun Ümmügülsüm Camii'ndeki sohbetlerine katıldı. Abdül'aziz Efendi'nin tavsiyesi ile girdiği müezzinlik imtihanını kazanarak, Fatih Müftülüğü'nde göreve başladı. Abdül'aziz Efendi'nin vefatından sonra (1952), irşad görevini sürdüren Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin sohbetlerine devam etti. Onun yakın dostlarından oldu.

Bu münasebetle, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, küçük yaşta hocaefendilerin meclislerinde bulundu, onların maddî ve manevî ilgilerine mazhar oldu.

Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1960 yazında Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin kızı Muhterem Hanım'la evlendi. Aynı yılın sonbaharında, Ankara İlâhiyat Fakültesi'ndeki asistanlık görevi dolayısıyla Ankara'ya taşındılar.

İlâhiyat Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği yıllarında, Hocaefendi'nin kapısı herkese açıktı. Öğrencilerin çok sevdiği ve saygı gösterdiği bir kimseydi. Talebe gelir, kapıyı çalar, derdini anlatır, cevabını alır, müsterih bir çehre ile ayrılırdı. Olaylı ve kavgalı zamanlarda öğrencilerin arasına girer, onları akl-ı selime davet eder, kavgaları önlemeye çalışırdı.

1960'lı yıllarda fakültede resmî ders olarak Kur'an-ı Kerim dersi yoktu. Öğrenciler kendi gayretleriyle, Arapça'dan, Farsça'dan faydalanarak Kur'an-ı Kerim öğrenmeğe çalışıyordu. Bunu gören Hocaefendi, müsait zamanlarında hasbî olarak, isteyenlere Kur'an-ı Kerim ve Osmanlıca dersleri veriyordu.

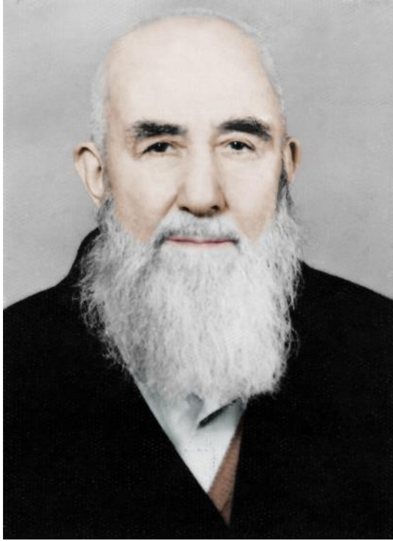
Öğrencilerini bilimsel araştırmalara, master ve doktora yapmaya teşvik ederdi. Öğretim üyeleri arasında saygınlığı vardı. Sahasında söz sahibi idi. Özellikle Türk-İslâm Edebiyatı'nda, ilk müracaat edilen kimseydi. Kendisinden önce profesör olmuş hocalar bile, ağır bir parça, çetin bir şiir oldu mu;

"—Es'ad Bey, şuna beraber bakabilir miyiz?" diye kendisine gelirlerdi. Herkese yardımcı olmaya çalışırdı.

İlk yıllar Kurtuluş'ta oturuyorlardı. Daha sonra Kalaba'ya taşındılar (1963). Evlerinin yakınında cami yoktu. Bir mescid açılması için önderlik etti. Daha sonra onun gayretleriyle bir dernek kurulup, cami yeri alındı. Üstte Kur'an Kur'an Kursu,

altta cami olmak üzere cami inşaatının yapılmasına gayret etti. Buralarda zaman zaman hadis ve tefsir sohbetleri yaptı.

Komşuluk ilişkileri çok mükemmeldi. Bütün yorgunluklarına ve yoğunluklarına rağmen, komşularına da vakit ayırırdı. Karşılıklı ziyaretleşmeler olurdu. Ziyaretlerde tebessümü eksik etmezdi. Ziyaret sırasında, kütüphaneden uygun bir kitap alır, orada bulunanlardan birisine bir yer açtırırdı. Sonra oradan bir miktar okuyarak sohbet ederdi.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri, hemen her yıl Ankara'ya gelir, evlerinde bir süre misafir kalırdı. Ankara'nın çeşitli semtlerinde, çevre ilçelerde sohbetler, ziyaretler olurdu. Bazen de M. Es'ad Hocaefendi'yi de yanına alır, Anadolu'nun muhtelif şehirlerine beraber seyahat ederlerdi.

1977 Yılında, Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin bizzat elinden tutarak kürsüye oturtması ile İskenderpaşa Camii'nde *Râmûzü'l-Ehàdîs* derslerine başladı. Hafta sonlarında İstanbul'a gidiyor, pazar günü hadis dersini yapıp Ankara'ya dönüyordu.

Mehmed Zâhid Efendi'nin hastalığında, ameliyatında hep yakın hizmetinde bulundu. Son demlerinde de yanıbaşındaydı. Onun arzusu üzerine, 13 Kasım 1980 (5 Muharrem 1401) günü vefatından sonra, cemaatin eğitimiyle ve her türlü meselesiyle ilgilenme, tebliğ ve irşad görevini üstlendi.

Tasavvufî nisbeti; hocası Mehmed Zâhid Efendi vasıtasıyla Nakşibendî Tarikatı'nın, Hàlidiyye kolunun, Gümüşhâneviyye şubesidir. Ayrıca Kàdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye, Mevleviyye, Halvetiyye ve Bayrâmiyye tarikatlarından da irşada me'zundur.

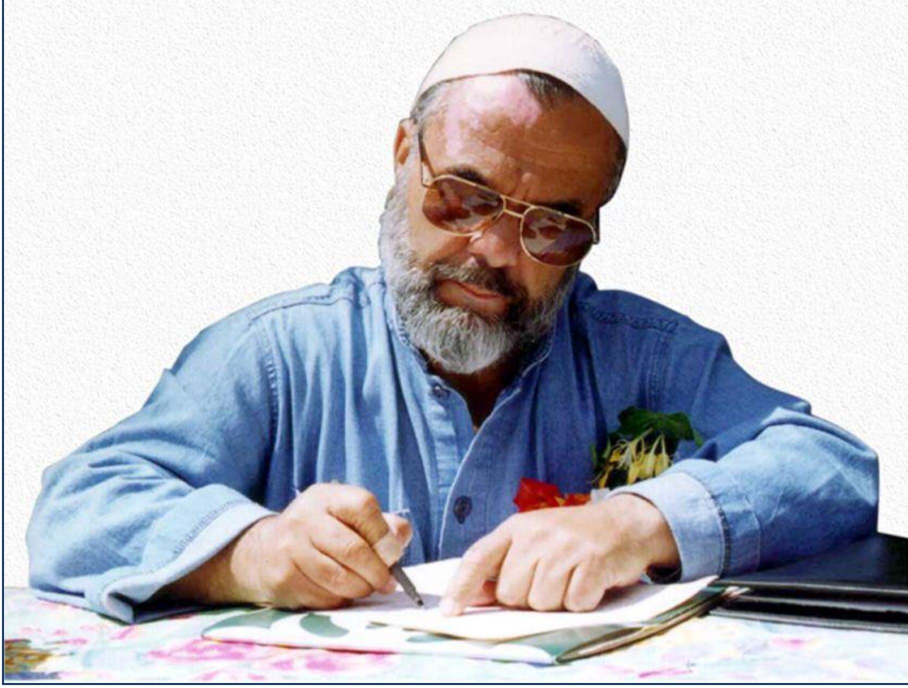
Onun döneminde hadis derslerine ilgi daha da arttı. Cemaat yer bulamadığı için camiye ilâveler yapıldı, ders dinlenilecek yerler beş-altı kat genişletildi. Caminin yanındaki eski binalar alınarak camiye katıldı. Ayrıca Ankara, İzmir, Bursa, Sapanca, İzmit ve Eskişehir'de mutad hadis dersleri başlatıldı.

Mehmed Zahid Kotku Efendi'nin emri üzerine kurduğu "Hakyol Vakfı"nın çalışmalarıyla bizzat ilgilendi, muhtelif yerlerde şubeler açtırdı. Eğitim ve yardımlaşma faaliyetini yaygınlaştırmak için çalışmalar yaptı. Sanat ve kültürle ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Kültür ve Sanat Vakfı"nı, sağlık hizmetleri için "Sağlık Vakfı"nı kurdurdu. Hanımların eğitimiyle ilgili olarak "Hanım Dernekleri"nin; çevre ile ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Ahlâk, Kültür ve Çevre Dernekleri"nin kurulmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etti. Bu çalışmalarla toplumun güzel amaçlar için bir araya gelmesini, organize olmasını sağlamaya çalıştı.

Vakıflara ait, harabe haline gelmiş birtakım ecdad yadigârı eserlerin tamir ve tecdidiyle ilgilendi. Onların gayesine uygun olarak tekrar faaliyete geçmesini temin etti. (Ahmed Kâmil Tekkesi, Selâmi Mustafa Efendi Tekkesi, Şeyh Murad Efendi Dergâhı, Şadiye Hatun Şifâ Külliyesi...)

Eğitimin yaygınlaştırılması için basın ve yayın çalışmalarıyla ilgilendi. 1983 Eylülünde İslâm dergisi, 1985 Nisanında Kadın ve Aile ve İlim ve Sanat dergisi yayınlanmaya başladı. Daha sonra, Gülçocuk dergisi çıkartıldı. Sağlık ve bilimle ilgili konularda isePanzehir dergisi yayınlandı. Vefa Yayıncılık adına yayınlanan bu dergilerle yakından ilgilendi ve makaleler yazdı.

Bu dergiler ilgilendikleri sahalarda kamuoyuna önderlik ettiler. Yayınladıkları yazılarla, araştırma dosyalarıyla ve İslâm dünyasından haberlerle halkımızın bilgilenmesine ve bilinçlenmesine katkıda bulundular. İyimser, ümit verici, yol gösterici yazılarla pek çok hayırlı gelişmelere sebep oldular. Haklarında sempozyumlar, doktora tezleri yapıldı. Bir ara İslâm dergisinin tirajı yüz bini aştı. *İslâm* ve *Kadın ve Aile* dergileri, 1998 Haziranına kadar aksamadan yayınlarını sürdürdüler.

Kitap yayıncılığı için Sehâ Neşriyat'ı kurdu; çeşitli dinî, edebî, tarihî, kültürel eserler neşredildi. Yayıncılığın geliştirilmesi, haftalık ve günlük yayınlara geçilebilmesi için çalışmalar başlattı. Onun gayretleriyle bir matbaa tesis edildi (Ahsen), dizgi tesisleri kuruldu (Dehâ).

Sesli ve görüntülü yayıncılık alanında hizmet etmek, millî ve mânevî değerlerimize uygun yayınlar yapmak üzere, *Ak-Radyo* (AKRA) adı altında bir müessesenin kurulmasına öncülük etti (1992). Halen İstanbul'dan radyo yayınları yapılmakta; bu yayınlar uydu vasıtasıyla Türkiye'nin her yerinden, Orta Asya'dan ve Avrupa'dan dinlenebilmektedir.

Onun teşviki ile Ak-Televizyon adı altında Marmara Bölgesine yönelik bölgesel televizyon yayını başlatıldı (1997). Basın-yayın alanında *Sağduyu* isimli günlük bir gazete yayınlandı (3 Mayıs 1998 - 11 Temmuz 1999).

Kaliteli bir eğitimi temin etmek amacıyla, özel eğitim kurumlarının kurulmasını teşvik etti. Çeşitli illerde ilkokul

öncesi, ilkokul ve orta öğrenime yönelik eğitim tesisleri, okullar ve dersaneler kurdurdu. (Asfa)

Halka güvenilir bir sağlık hizmeti verilmesi için poliklinikler ve hastaneler açılmasını teşvik etti. Başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde sağlık kuruluşları hizmete açıldı. (Hayrunnisâ Hastanesi, Esmâ Hatun Hastanesi, Afiyet Hastanesi…)

Yurtdışındaki müslümanlarla diyaloğu sağlamak, ziyaretleri kolaylaştırmak amacıyla İskenderpaşa Turizm (İSPA) adı altında bir seyahat acentası kurulmasına öncülük etti. Bu şirket vasıtasıyla hac ve umre programları, çeşitli yurt içi ve yurt dışı geziler; aile ve eğitim toplantıları düzenlendi.

İlmî seviyesi yüksek hocalar yetiştirmek amacıyla İstanbul'da, Ankara'da, Konya'da ve Bursa'da hadis ve fıkıh enstitüleri açtırdı. Buralarda ilâhiyat fakültelerinde okuyan veya mezun olan kimselere, özel hocalardan Arapça, hadis, tefsir ve fıkıh dersleri verdirilmesini temin etti.

Sohbet ve vaazlarına yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgi gösterilmesi ve çeşitli yerlere davet edilmesi, onun çok seyahat etmesine neden oldu. Avrupa'da, Kuzey Amerika'da, Afrika'da, Orta Asya'da ve Avustralya'da pek çok ziyaretler, vaazlar, sohbetler yaptı; eğitim programlarına katıldı.

Her yıl hac ve umre dolayısıyla değişik ülkelerden gelen müslümanlarla görüştü, diyalog kurdu. Hakkı ve hayrı, iyiyi ve güzeli tebliğ etme yönünde şumüllü ve verimli çalışmalar yapmaktan bir an bile geri kalmadı. Çevresini de daima bu tür çalışmalara teşvik etti.

1997 Mayıs'ından itibaren hizmetlerini yurtdışında sürdürdü. 1998 yılında Avustralya'nın Brisbane şehrine yerleşti. Tebliğ ve irşad çalışmalarını Avustralya'nın her tarafına yaygınlaştırdı. Pek çok yerde camiler, kültür merkezleri açıldı. Brisban'daki camide, her gün sabah ve yatsı namazlarından sonra, hadis sohbeti yapıyordu.

Radyo sohbetleri yine devam etti. Cuma günleri Ak-Radyo'da yapmakta olduğu hadis sohbetlerine ilâve olarak, salı günleri tefsir sohbetleri yapmaya başladı (29 Eylül 1998). Fâtiha Sûresi'nden başladı. Her sohbette birkaç ayet-i kerime okuyup, izah ediyordu. Vefat etmeden önce yaptıkları son tefsir sohbetinde, Bakara Sûresi 224. ayetine kadar gelmişlerdi.

4 Şubat 2001 (10 Zilkade 1421) Pazar günü, bir cami açılışı yapmak için Grifit şehrine giderlerken, Avustralya yerel saatiyle 12'de (Türkiye saatiyle 04'te) Sydney civarında, Dubbo kasabası yakınlarında geçirdikleri elim bir trafik kazası sonucu, yanında bulunan damadı Prof. Dr. Ali Yücel Uyarel'le birlikte ahirete irtihal eylediler. Ani ölümleri ailesi, yakınları, sevenleri ve bütün müslümanlar tarafından derin bir üzüntüyle karşılandı.

Mübarek naaşları, Sydney'de Auburn Gelibolu Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Türkiye'ye getirildi (8 Şubat Perşembe). 9 Şubat Cuma günü, Fatih Camii'nde yüzbinlerin iştirak ettiği muhteşem bir cenaze namazından sonra, tekbirlerle, salevatlarla, dualarla, gözyaşlarıyla, Ebû Eyyûb el-Ensàrî Hazretleri'nin kabri civarında, Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Rh.A, doğu dillerinden Arapça ve Farsça'yı, batı dillerinden Almanca ve İngilizce'yi bilmekteydi. Yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü sosyal faaliyetlerini, tebliğ ve irşad çalışmalarını vefat edinceye kadar devam ettirdi.

Rûhu şâd, mekânı cennetî a'lâ olsun...

Yayınlanmış Eserleri:

01. Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiye (1982)
02. Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât
03. Gayemiz (1987)
04. İslâm Çağrısı (1990)
05. Yeni Ufuklar (1992)
06. Çocuklarla Başbaşa
07. Başarının Prensipleri
08. Türk Dili ve Kültürü
09. İslâm'da Nefis Terbiyesi ve Tasavvufa Giriş (1992)
10. Avustralya Sohbetleri-1 (1992)
11. Avustralya Sohbetleri-2 (1994)
12. Avustralya Sohbetleri-3 (1995)
13. Avustralya Sohbetleri-4 (1996)
14. Yeni Dönemde Yeni Görevler (1993)
15. Haccın Fazîletleri ve İncelikleri (1994)
16. Zaferin Yolu ve Şartları (1994)
17. İslâm, Sevgi ve Tasavvuf (1994)
18. Sosyal Çalışmalarda Organizasyon ve Başarı (1994)
19. Güncel Meseleler-1 (1994)
20. Güncel Meseleler-2 (1995)
21. Hazret-i Ali Efendimiz'den Vecîzeler (1995)
22. Hacı Bektâş-ı Velî (1995)
23. Yunus Emre ve Tasavvuf (1995)
24. Başarı Yolunda Sevginin Gücü (1995)
25. İslâmî Çalışma ve Hizmetlerde Metod (1995)
26. Sosyal Hizmetlerde Hanımlar (1995)
27. Ramazan ve Takvâ Eğitimi (1996)
28. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları (1996)
29. İslâm, Tasavvuf ve Hayat (1996)
30. Haydi Hizmete!.. (1997)

31. İslâm'da Eğitimin İncelikleri (1997)
32. Tasavvuf Yolu Nedir? (1997)
33. İmanın ve İslâm'ın Korunması-1 (1997)
34. İmanın ve İslâm'ın Korunması-2 (1998)
35. Allah'ın Gazabı ve Rızası (1997)
36. Mi'rac Gecesi (1998)
37. Doğru İnanç ve Güzel Kulluk (1998)
38. Ramazan ve Güzel Ameller (1998)

01. DOĞRU İNANÇ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-alemîn… Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve eşrefi'l-mürselîn, ve ekremü'r-rusül, tâci ruusinâ ve tabîbi kulûbinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedeni'l-mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihi ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l cezâ... Emmâ ba'd:

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sonsuz hamd ü senâlar olsun... Üzerimizde sayısız nimetleri var... Onun habîb-i edîb-i Muhammed-i Mustafâsına sonsuz selâmlarımızı, salâtlarımızı, saygılarımızı, sevgilerimizi arz ederiz. Onun şefaatini dileriz.

Bu vazifeleri her işimizin başında yapmamız gerekiyor. Allah'ın adıyla işe başlamak, o işin hayırlı bereketli olması için en önemli sebeptir. Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne hamd etmek en güzel ibadetlerdendir. Allah indinde cennette makamı en yüksek olanlar, Allah'a en çok hamd edenlerdir.

Rasûl-ü Edîb-i Muhammed-i Mustafâsı SAS'e itaat etmek, onu sevmek, ona bağlanmak da; en önde gelen vazifelerimizdir. Bunları yaparak, bunlarla her hangi bir işe başlandığı zaman, o işin önü ve sonu hayır olur.

Biz de buradaki Aile Eğitim çalışmalarımızın bu dini konferanslar bölümüne Böylece Allah'ın adıyla, ona hamd ü senâ ederek, Rasûlüne salât ü selâm getirerek başladık. Allah bu toplantılarımızı, konuşmalarımızı, konferanslarımızı hayırlı eylesin… Mübarek eylesin, faideli eylesin... Dünya ve ahiret saadetine ermemize vesile eylesin…

a. Nereden Geldik, Nereye Gidiyoruz?

Muhterem kardeşlerim! Dünya üzerinde beş milyardan fazla bizim gibi mahlûk var, insanlar var… Onlarla beraber bu sonsuz gibi görünen fezada, dünya denilen bir gezegende beraberce yaşıyoruz. Yaşıyoruz ama, yaşayışımız sonsuz değil. Varlığımız, buradaki kalışımız sonsuz değil, fani olduğumuzu biliyoruz. Bir gün gelip, buradaki yaşamımızın sona ereceğini anlıyoruz. Çünkü bizden öncekilerin başına bu olaylar geliyor.

Bizden öncekilerin gittiği gibi, bizim de bu dünyadan gideceğimiz; yaşadığımız şu hayatın biteceği kesin… Bunda, bu beş-altı milyar insanın tereddüdü yok. Herkes biliyor ki, her yaşayan ölecek.

Biz bu dünyada kendimizi yaşar bulduk ama herkes böyle… Yani, bir şey bilmeden bu dünyaya geliyor. Hiç bir şeyden haberi yokken, kendisini koruyamayacak durumdayken, duyguları gelişmemişken, kuvvetleri oluşmamışken; çok aciz bir bebek olarak dünyaya geliyor. Çok aciz, hiç bir bilgisi yok, hiç bir

görgüsü yok, hiç bir kendisini koruyacak çaresi yok ama; Allah ona bakacak bir anne baba nasib etmiş. Onlar onu büyütüyorlar.

Yani, dünyaya gelen insanlar bir müddet ne olduğunun hiç farkında değil… Ondan sonra yavaş yavaş çevresini tanımağa başlıyor, etrafındaki varlıkları anlamağa başlıyor. Annesini seviyor, karnı acıkınca bağırıyor, karnı doyunca memnun oluyor. Etrafındaki bazı yaratıkların kendisini sevdiğini anlıyor, o da onları seviyor. Bazılarından korkuyor, Böylece çevresiyle ilgili bir bilgisi oluşmağa başlıyor. Dünyadaki bütün insanların macerası bu...

Bundan önceki durumu hakkında da hiç bir şey bilmiyor. Allah Allah, ben şimdi etrafı tanımağa başladım ama, bundan önceki durumum ne idi? Bilmiyor. Bebekliğini hatırlayamıyor, bebeklikten önceki devresi hakkında da kafasında bir bilgi yok...

Yani, ben bebek olmadan önce neydim acaba? Onu hiç kimse bilemiyor, kafasında bir şeyler hatırlayamıyor. Yani, "Ben daha önce bir yerdeydim. Orada söyle bir şeyler vardı, oradan bu tarafa geldim." filan demiyor; hiç bir şey bilmiyor. Dünyaya geldiği zaman da bir şey bilmiyor, dünyaya geldikten sonra da evveliyle ilgili bir bilgisi yok. Etrafındaki olayları ve insanları ve objeleri, varlıkları yavaş yavaş tanıyor, bilgisi gelişiyor.

Tabii her insan yaşaması ve gelişmesi esnasında çevresinden etki alıyor. Etrafı onu yetiştiriyor, etrafı onu terbiye ediyor, etrafı onu bilgilendiriyor. Etrafındaki insanlar ona güzel şeyler, doğru şeyler, bilimsel şeyler öğretmişlerse; doğru şeyleri öğrenecek. Yanlış şeyleri öğretmişlerse, yanlış adetleri benimsemiş olarak büyüyecek. Böyle oluyor, dünya üzerindeki bütün toplumlarda durum böyle.

Eskimoların bir yaşam tarzı var, Afrikalıların bir başka yaşam tarzı var... Çöldeki insanların başka yaşam tarzı var… Japonların, Tibet'teki insanların, Aborjinlerin, herkesin kendine göre bir başka yaşam tarzı var. Çevresinden aldıkları bilgilerle gelişmiş bir hayat tarzı, örfleri, adetleri var.

Acaba bunların hangisi doğru? Eskimolar mı, Afrikalılar mı,

Güney Amerikalılar mı, Okyanusya'da adalardaki insanlar mı, Avustralya'daki Aborjinler mi, Tibet'teki Lamalar mı? Hangisi haklı, hangisinin fikirleri, düşünceleri doğru, bilgileri doğru?

Tabii bilmiyoruz, şu anda kesin bir karar verme durumunda olamıyoruz. Çünkü çok geniş bir konu... Bir de insanlar düşündükçe, geliştikçe diyorlar ki: yani biz yaşıyoruz, sonra da ölüyoruz. Doğumumuzdan öncesini bilmediğimiz gibi, öldükten sonrasının da ne olacağını bilmiyoruz. Acaba bu doğumla, bu ölüm arasındaki bu hayatımızı nasıl geçirmemiz lâzım? Öldükten sonra ne oluyoruz? Yani doğmadan evvel neydik, öldükten sonra ne olacağız?

Eski bir İranlı mütefekkir şair diyor ki:

Evvel ü âhiri in köhne kitâb melhûdest.

"Bu kitabın başı da, sonu da kopmuştur." Bu hayat, başı ve sonu kopmuş bir kitap gibidir. Bilgiler vardı ama baş tarafı kopmuş. Başı belli değil. Sonuç kısmı, o tarafı da kopmuş, o da belli değil. Başı, sonu kopuk, yarım bir kitap gibi bu hayat... Yani bilmiyoruz ve bilemeyiz.

Çünkü biz, bu dünyadaki bilgileri, çevremizi inceleyerek edindik. Bilgilerimizin hepsi, bizim kendi çevremizle görgü haline geliyor, tecrübe haline geliyor. Oradan biliyoruz. Belki Venüs'te durum başka türlüdür, belki başka bir planette, başka bir yıldızda bilgiler başka türlüdür. Belki çok değişik bilgiler alsak, şimdiki bilgilerimize güleceğiz. Yanlış bilgiler almışız diyeceğiz. Onun için bu bilgilerle, tecrübeyle kazanılmış bilgilerle; evveli ve sonu anlayamıyoruz, anlayamayız, bilmemiz mümkün olmaz.

İlmin de dışındadır bu... Çünkü ilmin en büyük metodu, bilgiyi elde etmek için gözlemdir. Müşahede diyoruz eski adıyla... Gözlüyor, bir şeyler öğreniyor. Gözlediği şeyi bir daha yapabilmek; "Bakalım bu böyle mi, bunun kanunu bu mu?" diye bir daha yapabilmek tecrübedir. İlim böyle gelişiyor.

Binaen aleyh, duyularının, gördüklerinin sahası hakkında bir

şey söyleyebilir ama, bunların dışı hakkında bir şey söylediği zaman, onlar doğru olur mu, olmaz mı? Bu bir münakaşa konusudur. İnsanoğlunun tarihinde. Onun için çok yüksek alimler, çok büyük filozoflar, her şeyden şüphe etmişlerdir. Hatta, varlıklarından bile şüphe etmişlerdir:

"—Acaba benim gözüm doğruyu görüyor mu, kulağım doğruyu işitiyor mu? Acaba bilgilerim doğru mu, acaba ben gerçekten var mıyım? Yoksa bunlar bir başka bir şey mi?" filan diye.

Hatta meşhur bir filozof var: Dekart… Demiş ki:

"—Her şey şüpheli, her bilgi münakaşa edilebiliyor; lehinde olan var, aleyhinde olan var. Tenkit eden var, doğru diyen var, yanlış diyen var. Her şeyi yeniden bilimsel bir temele oturtmağa gayret etmiş, sıfırlamış her şeyi… Numaratörü sıfıra getirmiş. Sıfır, hiç bir set yok. Sonra, "Acaba ben var mıyım, yok muyum? Düşünüyorum, o halde varım!" demiş. Meşhur bir sözü bu...

"—Düşünüyorum, o halde varım!" diye bir temel bulduktan sonra, ona göre bilgisini geliştirmiş. Tabii, onun gibi düşünen pek çok bilginler var... Pek çok insanlar var. Tarihin derinliklerinden beri, bilginin sağlamlığı konuşunda şüphe eden şüpheciler var, bilgi yollarını araştıran insanlar var.

b. Kâinatta Bir Düzen Var!

Şimdi biz normal olarak bu durumdayken, bir şey bizim dikkatimizi çekiyor. Çevremizdeki olayları incelediğimiz zaman; ön tarafı belli değil, doğumdan öncemiz… Doğumdan sonrası da belli değil… Bizim yaşadığımız, kendi duyu organlarımızla anlamağa çalıştığımız kâinatta var olmuş olan şeylerde ve bu var olan şeylerin işleyişinde muazzam bir düzen görüyoruz. Bütün alimler bakıyorlar ki, etrafımızdaki olaylar, hatta gayr-i muntazam bile görünse; aslında çok düzenli, çok büyük bir düzen var. Kâinatta muazzam bir nizam var. Allah Allah, her şey son derece muntazam, her şey kanunlara göre çalışıyor.

Şöyle anlayabiliriz ki, biz elli yıl sonra güneşin saat kaçta doğacağını biliyoruz, kaçta batacağını da biliyoruz; güneşle-ay ne

zaman bir hizaya gelecek, onu da biliyoruz. Neye dayanarak biliyoruz elli yıl sonrasını? Düzen var, kâinatta bir düzen var. Düzen olmasa böyle diyemeyeceğiz ama, kâinatta muazzam bir düzen var.

Gözlemlerimizi derinleştirdiğimiz zaman, mikroskopla baktığımız zaman olaylara; elektron mikroskoplarıyla baktığımız zaman, veya gökyüzüne büyük teleskoplarla baktığımız zaman. Veya fizik ilmini derinden incelediğimiz zaman; böyle çok yüksek bir şahsiyet olduğumuz zaman; bu kâinatın düzenli olduğuna dair bilgimiz çok daha kesinleşiyor. Cahil olan bir insan Bazı şeyleri düzensiz görebiliyor ama, alim olan bir insan bakıyor ki: bu kâinatın her zerresinde mutlaka bir çok güzel damgası var, bir yüksek standart belgesi var, bir düzen var.

Bir takım kanunlara göre bu kâinat çalışıyor. Allah Allah, bu kanunları ben yapmadım. Ben bebektim, büyüdüm, top oynuyordum, şeker emiyordum, çikolata yalıyordum, bir şeyden haberim yok ama benim dışımda, beni de içine alan bir düzen var. Ben de o düzenin içinde gelişiyorum.

Yani, küçücük bir tohumu toprağa koyuyorsunuz, üç kişinin kucaklayamayacağı kocaman bir ağaç oluyor. Ve bu böyle oluyor. Ne zaman böyle yapsanız, bunu sağlayabiliyorsunuz. Bunu her sene ziraatçılar yapıyorlar. Ekiyorlar, biçiyorlar, ekiyorlar, biçiyorlar, ekiyorlar, biçiyorlar... Kanun, deneylerle devam ediyor. Evet, işte buralardan anlıyoruz ki, bizim dışımızda bizden önce ve bizden sonra var olan, bu kâinata düzen veren çok yüksek bir zekâ var. Suprem, aşırı yüksek, yüce bir zekâ ve bir varlık var…

Nereden belli? İntizamdan belli, düzenden belli, kanunlardan belli… Onun için, Aynıştayn'a soruyorlar:

"—Sen inançlı bir insan mısın, ateist misin? Yani dine inanan insanların inançları doğru mu, değil mi? Kabul ediyor musun sen böyle bir şeyi? Allah'ın varlığını filan kabul ediyor musun? Sen büyük alimsin ya, sen bunu kabul ediyor musun?"

Diyor ki:

"—Gerek gökte, fezada, kâinatta, gerek atom da, öyle

muhteşem, öyle güzel bir düzen var ki; işte bu düzeni kurmuş olan yüce varlığa en candan, en kalpten, en derin bir şekilde inanmak dindarlıksa; ben dindarların en başındayım!" diyor.

Çünkü ben bunu görüyorum. Hayran kalıyorum. Allah Allah, ne kadar güzel!

Hatta biliyorsunuz, kimyada elementlerin bazısı bulunmadığı halde elementlerin listesinden, kanunun böyle gelişinden gidişine baktıkları zaman; söyle şu vasıfta bazı elementler olması lâzım diye alimler elementleri bulmadan önce varlığını tahmin ettiler, söyle bir varlık olması lâzım dediler. Aradılar, sonradan o elementleri buldular. Fizikte filan okuyorsunuz bunları, biliyorsunuz yani.

Aynıştayn diyor ki özet olarak:

"—Bu düzeni kuran Yüce varlığa inanmak dindarlıksa, ben dindarların en başındayım!"

İnsanoğlunun şu kafasındaki beyni, aklı, evveli belli olmayan, sonrası belli olmayan bu kitabın evvelini ve sonrasını tahmin edecek bilgileri, çevresinden çıkartabiliyor. Olayların mükemmelliğine bakıyor ve bunları kuran bir kurucunun varlığına, suprem varlık diyorlar buna. Aşkın varlık, transandantal varlık diyorlar. Yüce, aşkın varlık... Böyle bir varlığın var olduğunu herkes biliyor.

İlim adamları bugün biliyor. Niye ben eski filozoflardan, İbn-i Sinalardan, Farabilerden bahsetmedim de, getirdim sözü Dekart'tan, Aynıştayn'dan açtım? Çünkü Aynıştayn, bugünkü modern fizik hakkında en geçerli teorileri ortaya atmış. En yeni şahıslardan birisi… Yani, bizim Yirminci Yüzyıl'ın ilmini bilen bir insan olduğu için, onun fikri önemli. Yani, acaba bizim öbür adamların fikirleri eskimiş midir diyebiliriz; en yeni şahıslardan almak zorundayız.

Aynı şekilde bugün Garb'ın yaşayan en büyük filozoflarından sayılan… Filozof demek, derin düşünebilen, doğru düşünebilen insan demek. Tabii, filozofun her sözü doğru demek değildir ama filozofi yapmak demek, bir şeyin aslını, mahiyetini böyle iyice

düşünme mesleğine sahip olmak demek.

Hani, herkesin bir mesleği var ya. Terzi güzel elbise yapar. Sana o kumaşı verseler, sen o kumaşı güzel kesemezsin, berbat edersin. Derici veya çantacı deriyi güzel keser, güzel bir çanta, bir ayakkabı yapar. Ama sen yapamazsın. Eline fırçayı ve boya kutusunu verseler, sen bu duvarları bu kadar güzel boyayamazsın. Her mesleğin bir erbabı var. O bu işi güzel yapıyor. Mimar var, mühendis var, her işin erbabı var. Filozof da, düşünmeyi meslek edinmiş olan geniş bilgi sahibi: bilgilerin irdelenmesini, kontrolünü yapabilen insan demek.

Yaşayan bir başka filozof düşünelim. Fransa'nın en büyük filozoflarından biri Roger Garudiy, biliyorsunuz. Fransızlar kendisinin ne kadar büyük bir mütefekkir olduğunu, filozof olduğunu biliyorlar. Ve Moskova'da Roger Garudiy'nin sosyalizm, komünizm üzerine yazdığı kitaplar okutuluyormuş bir zamanlar; sosyalizmin en büyük filozofu olarak kabul ediliyormuş.

Şimdi bu şahıs müslüman oldu. Nasıl bir toplumda müslüman oldu bu şahıs, önemli... Katolik bir toplumda yetişti. Fransa'nın genel ahalisinin inancı hristiyanlığın Katolik mezhebidir. Katolik bir ortamda yetişti, ilim tahsili yaptı. Fransa'nın laik ilimlerini, yani din ilimleri değil de; normal ilimleri tahsil etti. Yazar oldu, gazeteci oldu, birçok böyle konuda bilgisini, yeteneğini kabul ettirdi. Sosyalizmi benimsedi, kapitalizmin karşısına çıktı, politik hareketlerin içine karıştı; fakat sonunda müslüman oldu.

Bu neyi gösteriyor? Yani, hristiyanlığı bilen, bugünkü modern ilimleri bilen bir insanın müslüman olması neyi gösteriyor? İslâmîn, bizim dışımızda yaşayan insanların, başka kültürlerle yetişmiş insanların da anlayabileceği, beğenebileceği güzelliklere ve gerçeklere sahip olduğunu gösteriyor.

Tabii, Roger Garudiy tek müslüman olan şahıs değil. Yani, bir çok mütefekkir, bir çok iyi yetişmiş insan; Japonya'da, Kanada'da, Amerika'da, Avrupa'da, Fransa'da, ve sâirede müslüman oluyor. En son gazetelerde bir haber vardı, Amerika'nın büyük

siyasetçilerinden birisi müslüman oldu diye bir senatörün müslüman olduğunu anlatıyorlar.

Tabii bir Batılı gayrimüslim, hristiyan toplumda bir insanın kalkıp da: "Ben müslümanım!" demesi, Türkiye'de birisinin kalkıp da orduya, "Yahu, senin yaptığın işler haksız, yanlış yapıyorsun!" diyebilmesi gibi zor bir şeydir. Yani adamı hapse atarlar, yakasını kurtaramaz, uğraşamaz da... Çünkü, karşısında nihayet silahlı ordu vardır. Orduya çattı bu adam derler, biter işi…

Avrupa'da, Amerika'da öyle… Yani, o toplumun karşısına çıkmak ve sizin inançlarınız yanlıştır demek, büyük bir direnç istiyor, büyük bir kuvvet istiyor. Çok zor bir şey… Bunu yapabilmek için de, çok kuvvetli bir iman gücü olacak, çok büyük bir sorumluluk duygusu olacak. Yani her şeyi göze alarak söyleyecek mecburen, menfaatleri elden gitse bile… Çünkü menfaat yok bu işte, sıkıntı var, zarar var.

İşte buradan nereye geliyoruz? Yani günümüzdeki mİsâllerden alarak, nereye getiriyoruz meseleyi? Nereye geliyor mesele kendiliğinden? Muhterem kardeşlerim. Saf ve temiz düşünen sağlam bir akıl… Neden böyle bu sıfatları söylüyorum? Saf akıl, sağlam düşünen akıl diyorum?

Dünyada herkesin aklı var ama güzel değil, yani herkesin aklı güzel değil. Bütün akıllar güzel akıl değil. Bu neye benziyor? Yani dünyada birçok insan var ama hepsi sıhhatli değil, onun gibi bir şey işte... Yani çok akıl var ama, her akıl sıhhatli akıl değil. Sıhhatli olan akla ne diyoruz biz? Akl-ı selim… Yani, hastalıklardan korunmuş olan bir akıl.

Bir kalıp düşünün, dökümcü bir kalıp yapmış, o kalıba göre döküm yapacak; plastik döküm veya metal döküm yapacak. Kalıp bozuksa, imalat bozuk olur. Neden? Kalıp bozuktur. Yani sağlam akıl dediğimiz, selim akıl dediğimiz bu... Yani kalıp bozuk olursa, imalat da bozuk çıkar.

Japonya'nın da aklı var ama o akıl, ölen, toprağa gömülen imparatorlarının tanrı olamayacağını onlara bulduramıyor.

"—Yahu bu da benim gibi bir insan, bu niye tanrı olsun? Tanrı

olamaz!" diyemiyor.

İmparator güneşin oğlu diye inanıyorlarmış. Ben mış diye konuşuyorum, çünkü Japonya'ya gitmedim. Onların inançlarını incelemedim ama, imparator güneşin oğluymuş. Bunu kargalara söylesek, kargalar bile gak gak diye güler.

Güneş nasıl bir varlık? Güneşin oğlu olur mu bir insan? Olmaz. Yani, bu çok kesin bir şey. Güneş, dünyadan şu kadar kere büyük olan, yanında dünyanın zerre gibi kaldığı çok büyük bir ateşten top… İçinde atom infilakları oluyor, bu infilaklardan ortaya çıkan alevler böyle fezaya doğru uzayıp gidiyor. Bizden şu kadar milyar km. mesafede olduğu halde, ışınları bizi gündüz kavuruyor. Cildimizi hasta ediyor, derimizi soyuyor. Ağaçları büyütüyor, meyvaları olgunlaştırıyor...

O kadar uzaktaki o şeyle, buradaki bu adamcağızın ne ilgisi var be adam? Yani o onun oğlu nasıl olur? Sen buna nasıl inanıyorsun? Bu nedir? Sakat bir mantıktır. Yani bilimsel akıl değil, selim akil değil, aptalca bir şey. Bunun başka inançlardan mİsâllerini de söyleyebiliriz.

Selim bir akil, yani sağlam, bozuk olmayan bir akıl ve bilimsel düşünebilen, ön duygulardan sıyrılmış olan bir akıl, şu kâinatın düzenini tesbit ediyor. Ve bu düzenin kurucusu olan bir yüce varlığın varlığını anlıyor. Bunu nereden anlıyoruz? Parmak izlerinden katili bulduğumuz gibi, ayak izlerinden kaçan adamın nereye gittiğini bulduğumuz gibi anlıyoruz. Yani, görmedik ama izlerinden anlıyoruz, emarelerinden anlıyoruz.

İşte yüce yaratıcıyı akıl bulmak zorundadır, bulmamışsa suçludur. Yani şu kâinata bu düzeni veren, bu ayı, güneşi muntazam döndüren, bu mevsimleri, gündüzleri, geceleri çeviren, dünyada olan şeyleri olduran; meyvalara o lezzeti veren, çiçeklere o güzelliği veren, kuşlara bu sesleri veren, rüzgârlara yağmur bulutlarını ötelere taşıtıp, oralara yağmur döktüren, yerden bitkiler bitiren bu güzel nizami kuran yaratıcıyı, bu düzenin sahibini bulmak bütün aklın vazifesidir. Bütün akıllı insanların

vazifesidir. Bunu bulamazsa, bulamayan bütün insanlar sorumludur. Çünkü yapabilecekleri bir şeyi yapamamış, imtihanı başaramamış olurlar.

İşte bunun gibi, filozofların ortaya koyduğu pek çok deliller var, belgeler var. Pek çok muhakeme, akıl yürütme yolları var. Buradan, bu kâinatın sahibinin olduğunu, yöneticisinin olduğunu biliyoruz. Dağın başında da olsak, Himalayaların en yüksek yerinde yaşayan bir kimse olsak, Avustralya'da daha İngilizlerin giremediği iç bölgelerde yaşayan bir Aborjin olsak, Amazonlarda ormanların içinde yaşayan kabiledeki bir insan olsak, dünyanın keşfedilmemiş yerlerindeki herhangi bir insan bile olsak; bunu bulmak zorundayız. İslâm bunu böyle söylüyor. "Bulamayan insanlar sorumludur. Bulan insan imtihanı başarmıştır." diye söylüyor, ilk işimiz bu.

c. Yaratılışımızın Gayesi

Tabii kâinata bu düzeni veren yüce yaratıcı ki, buna Kur'an-ı Kerim'in ilk sayfasında Rabbül-âlemîn diye işaret ediliyor:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (الفاتحة:١)

(*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn*) [Hamd alemlerin Rabbi Allah'a aittir.] (Fâtiha, 1/1)

Alemlerin Rabbi… Rab ne demek? Alemleri geliştiren, oluşturan, yüksek seviyelere getiren yaratıcı demek. Yaratıcı, onların sahibi, ama geliştiren sahibi… Bu devamlı gelişim ve oluşumun yapıcısı, Rabbü'l-àlemîn, bu alemlerin Rabbi...

Alemler ne demek? Bizim bildiğimiz, bilmediğimiz bütün evrenlerin, gözümüzün eriştiği, erişmediği her yerin sahibi bu yüce yaratıcı… Bu fizikçilerin hayran kaldığı, fizik kanunlarını koyan, kimyagerlerin hayran kaldığı, maddelere kimyevi özellikleri veren, tabiatçıların hayran kaldığı tabiat yaratıklarına bu güzellikleri veren... Bu ağaçlara, bu çiçeklere, bu meyvalara bu

özellikleri veren o yüce yaratıcı; bu yarattıklarının arasında böyle bir varlık olarak bizi de yaratmış. Kuşlar var, balıklar var, kelebekler var, başka başka yaratıklar var; bir de bizi yaratmış.

Bizim yaratılma sebebimiz nedir? Yani, biz niçin yaratıldık? Niçin Allah bizi bu düzenin içinde böyle bir yaratılışla ortaya koydu, var etti? Yaradanımız bizi niçin yarattı? Tabii, bu onun bileceği bir şey… Ancak, O yüce yaratıcı bize neden yarattığını bildiren, neden yarattığını söyleyen elçiler de, haberciler de göndermiş olduğu için; biz oradan da bunun sebebini araştırıp bulabiliyoruz.

Yaradılışın gayesi hakkında Kur'an-ı Kerim'de alemlerin Rabbi neler, ne sebepler ileri sürmüş, onları söyleyeyim! Buyuruyor ki Tebâreke Suresi'nde:

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلاً (الملك:٢)

(*Ellezî haleka'l-mevte ve'l-hayâte li-yeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ*)

Şu ölümü, şu hayatı yaratan şu yaratıcı var ya. Hani doğuyoruz, oluyoruz. Şu kâinatı yöneten yaratıcı var ya. İşte bu ölümü, hayatı yaratan yaratıcı, siz hanginiz daha güzel işler yapacaksınız diye sızı yaratandır. Denemek için, hanginiz daha güzel işler yapacaksınız diye sızı denemek için yaratandır. Buradan anlıyoruz ki, biz buraya denenmek için, imtihandan geçmek için gönderilmişiz,

(*Li-yeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ*) Imtihanın başarısı nasıl? Daha güzel is yaparsak, ötekisinden daha iyi derece alacağız. Hangimiz daha güzel is yaparsak, o daha güzel derece alacak, en yüksek dereceyi kazanacak. İmtihan için. Başka bir ayet-i kerimede Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

(الإنسان:٢)

(*İnnâ halakne'l-insâne min nutfetin emşâcin nebtelîhi fe cealnâhu semîan basîrâ*) "Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden, erkek ve kadının dölünden yarattık; onu imtihan edelim diye çok iyi görücü, çok iyi işitici bir varlık olarak; lafları işiten, olayları gören bir varlık olarak yarattık." (İnsan, 76/2) diye bildiriyor.

Tabii, sözü kısa kesmemiz lâzım, uzatmamanız lâzım. Bu dünyada bir görevimiz var, bir vazifemiz var, bir misyonumuz var. Misyon diyoruz buna: görev, vazife yapmamız gereken bir şey var. Bu da, bu kâinatın yaratıcısının istediği şekilde yaşamak... Onun için yaratıldığımızı bu ayet-i kerimeler bildiriyor. Sonra, bir de bize bildiriliyor ki:

كِرَامًا كَاتِبِينَ . يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (الإنفطار:١٢-١١)

(*Kirâmen katibîn. Ya'lemûne mâ tef'alûn*) "Sizin yaptığınız her şeyi yazan, kayda geçiren kâtipler var. Onlar, yapmakta olduklarınızı bilirler." (İnfitâr, 82/11-12)

Yani, bizim yaptıklarımızın hepsinin kayda geçtiğini de biliyoruz, banda alındığını da biliyoruz. Şimdi ben burada konuşma yapıyorum, üç tane video kamera var. Ben biliyorum ki, konuşmalarım, sağa sola bakışım, el hareketlerim banda alınıyor. Şüphe var mı, tereddüt var mı? Yok. Bir, iki, üç tane kamera beni banda alıyor, tesbit ediyor. İşte, Kur'an-ı Kerim bildiriyor ki: bütün insanların yaptıklarının kaydedicileri var, kaydedenler var. Hem de onun yanında, onunla beraber; bu da önemli bir nokta...

اِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (الجاسية:٢٩)

(*İnnâ künnâ nestensihu mâ küntüm ta'melûn*) "Her ne yapıyor idiyseniz biz (meleklere) yazdırıyorduk." (Câsiye, 45/29)

Buraya kadar sunu anlatmak istedik: Aklımızla biliyoruz ki, bu kâinatın bir Yaratıcısı var. Bu kâinatın Yaratıcısı bizi buraya imtihan için göndermiş. Biz şu anda yaşarken, imtihan halindeyiz. Yaptıklarımız şeyler güzel olursa, imtihanı kazanacağız; kötü olursa, imtihanı kaybedeceğiz. Her şey yazılıyor, kayda geçiyor, tesbit ediliyor Biz bu kayda geçmeyi videolardan anlayabiliriz. İlahi videolar bizi kaydediyor, her şeyimiz tespit ediliyor. Bunu anlamış olduk.

Bir ayet-i kerimede de bildiriliyor ki:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ (الزاريات:٥٦)

(*Vemâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûn*) "İnsanları ve cinleri biz ancak ibadet etmeleri için yarattık, bize ibadet etsinler diye yarattık." (Zâriyât, 51/56)

Bu ayet-i kerimeden de şu anlaşılıyor: Bir, insanlar var. Beş

buçuk milyar insan var. Biliyorsunuz, tanıyorsunuz, çeşitli ülkelere dağılmışlar. Bir de insanlardan başka varlıklar var. Cin dediğimiz varlıklar var... Onların da varlığını öğrenmiş oluyoruz, ama bizim dışımızda pek çok varlık olduğunu zaten biz biliyoruz. Yani hayret edilecek bir şey değil, bizden başka bir sürü varlık var…

Yalnız burada hepimizin Allah'a ibadet etmemiz gerektiği anlaşılıyor. Yani, hepimizin Allah'a ibadet etmemiz için yaratıldığını anlıyoruz. O cinler de Allah'a ibadet edecek, bizler de ibadet edeceğiz, bütün varlıklar da Allah'a ibadet edecek. Böylece, şu hayat içinde yerimizin koordinatlarını tespit etmiş oluyoruz.

Bir yaratanımız var. Yaratanımız bizi buraya imtihan için göndermiş, imtihanın her şeyi tespit ediliyor, kayda geçiyor. Onun için biz güzel şeyler yapmalıyız, Allah'a güzel ibadet etmeliyiz. Vazifemiz, Allah'a güzel ibadet etmek… Hayatı, gelişigüzel yaşamak, iyi kötü her şeyi yapmak tarzında geçirmek değil; güzel geçirmek zorundayız.

d. İnsanların İnançları Çeşitli

Tabii, bu duygu insanoğlunun tarihi kadar eskidir. Yani, benim bu anlattığım şeyler yeni şeyler değildir. İnsanoğlunun var olduğu zamandan beri, insanlar bu konuyu biliyorlar. Yaratanını biliyor, yaratan var, kesin… Kendisinin kul olduğunu biliyor. Çünkü aciz… Çevresinde her şey oluyor, hazır buluyor bu… Kul olduğunu biliyor, kulluk etmesi gerektiğini biliyor.

İnsanlık tarihi kadar eski devirden beri, insanlar yaratanına kulluk etmeğe çalışmışlardır. Ve insan ilimleri, dünyadaki en modern araştırmalar gösteriyor ki, dini olmayan bir toplum yok. Yani herkesin bir dini var, herkes bir şeyler yapmağa çalışıyor.

Dinler çok olunca tabii, bir kere bu çokluk neden oluşmuş, onu düşünmemiz lâzım! İkincisi, çok olunca, hangisi doğru diye onu düşünmemiz gerekiyor. Yani insanlar yaratanı olduğunu biliyor, yaratanına ibadet etmesi gerektiğini biliyor da, hangisinin ibadeti en uygun meselesi çıkıyor karşımıza...

Biliyorsunuz, Dinler Tarihi diye bir ilim var. Bütün dinleri merak etmiş bazı alimler, incelemişler. Bütün toplumları incelemişler, toplumların inançlarını araştırmışlar, bu konuda kitaplar yazmışlar. Bunlara Dinler Tarihi deniliyor. Bu araştırmalar, dinler tarihi araştırmaları; bunları yapan adamlar, dinler tarihi bilginleri…

Eskimolar basit bir toplum, buzların arasında yaşıyorlar. Balık avlayarak, Ren Geyiği kullanarak, buzdan kulübelerde yaşıyorlar. Bunların bir inancı var. Bunlara göre bunların tanrıları, totemleri: beyaz ayıymış.

Beyaz ayıya tapınıyorlar. Çevrelerinde var çünkü… O da kuvvetli bir şey. İnsandan büyük boyu, üç metre filan, belki daha fazla... İnsanla karşılaştığı zaman onu haklıyor, ısırıyor, yiyor, bitiriyor. Onlar ona inanıyorlar.

Afrika'da kabileler var, Amerika'da Kızılderililer var, İnkalar, Aztekler var. Onların tapınakları var, böyle kademe kademe, merdiven merdiven...

Asya'da dinler var, Hindistan'da çeşitli dinler var… Çin'de, Japonya'da çeşitli dinler var… Bunlarda çeşitli inançlar görüyoruz, çeşitli varlıklara tapıldığını görüyoruz. Birkaç mİsâl verelim:

Meselâ, eski Yunanlılar pek çok tanrıya tapmışlar. Tabii, eski Yunanlılardan önce Babilliler var, Sümerliler var, Asurlular var, Mısırlılar var. Bunlar da eski bildiğimiz kavimler… Onlardan daha doğuda Hint kavimleri var. Hint kavimlerinin çeşitli inançları var.

Yunanlıları Avrupalılar iyi bildiği için, inceledikleri için, çok hakkında kitaplar yazdıkları için, onu mİsâl alalım. Enteresan bir kavim, dini bakımdan birçok tanrıları var. Birçok tanrıları var… Ne deniliyor, böyle çok tanrılı inanca sahip dinlere? Politeist, çok tanrılı dinler... En büyük tanrıları Zeus isminde bir sakallı adammış. Olimpos dağının tepesinde otururmuş, elinde yıldırımlar varmış, yıldırımları sağa-sola sallar, savurur atarmış.

Şarap tanrısı var, şarap fıçılarının üstüne oturuyor her halde? Aşk tanrısı var, harp tanrısı var, şöyle çeşit çeşit tanrılar var…

Tabii gülüyoruz. Yani gülünecek bir inanç ama bir ara inanmışlar ve ona inanmayanları da öldürmüşler. Biliyorsunuz, Sokrates isimli şahıs onların arasından yetişmiş, onların bu gülünecek inançlarıyla mücadele etmiş, demiş ki:

"—Yanlış, olmaz böyle şey, doğru değil bu yaptığınız!"

Onun üzerine onu yakalamışlar. Sokrates'in Müdafaası diye kitaplar filan var... Ne maceralar geçirdiğini anlatan. Yakalamışlar, diyorlar ki:

"—Sen bizim tanrılarımızla niye alay ediyorsun? Niye karşı geliyorsun, bizim tanrılarımıza? Sana kim söylüyor bunları?"

O diyormuş ki:

"—Bir tek Tanrıya inanın!"

Enteresan. Sokrates'e soruyorlar, bir tek Tanrıya inanılması gerektiğini söylüyor Sokrates. Ötekiler de diyorlar ki:

"—Öyle o kadar tanrıyı bir Tek tanrıya indirgemek, indirmek olur mu yani… Kim söylüyor sana bunu?"

"—Bana bir varlık geliyor, melek geliyor o söylüyor." diyor Sokrates.

Sokrates'i inancından dolayı öldürüyorlar. Yani bu sizin güldüğünüz inanca o da güldüğü için öldürülüyor.

Sokrates isimli büyük filozofun bu inançtan dolayı öldürüldüğünü Yunanistan da biliyor, Romalılar da… Hani, Roma Hukuku ve sâiresi bilmem nesi var o adamların, ama inançları çok zavallı. Onların da birçok tanrıları var... Biraz Yunanlılardan da etkilenmişler ve güneş tanrısına tapıyorlar. Güneş mabetleri var her yerde…

Bizim Anadolu'nun da muhtelif yerlerinde, hatta Ankara'da Ogüst mabedi var. Yani, Hacı Bayram-i Veli Hazretleri gelmiş, o mabedin yanına, Hacı Bayram Camii'ni yaptırmış. O mabed burada yamuk duruyor.

Hacı Bayram-ı Veli orada, Allah birdir diye ta orada demiş. Yani, ötekiler orada güneşe tapınmışlar, o sütunların orada…

Hacı Bayram-ı Veli de gelmiş, güneşe tapınılan yeri mescid eylemiş ve orada Allah'a ibadet edilmesini sağlamış.

Aynı şekilde hayret edilecek bir şey: Mısır'ı ziyarete gitmiştik geçen sene, Mısır'ın eski tanrılarının inançlarının olduğu yerleri gezdik. Orada Luksor diye bir şehir var, duymuşsunuzdur. Aslı el-uksur. (El, tire, Uksur). El-Uksur. Luksor değil yani, lüks kelimesinden gelmiyor. Yani, el-Uksur: köşkler demek Arapçada. El-Uksur: yani Firavunların yaptığı muazzam köşklerden meydana gelmiş olan kutsal şehir. El-Uksur, Luksor.

Oraya Ebu'l-Haccac isminde bir alim zat, mübarek zat gelmiş, onların Luksor mabedinin üstüne cami yapmış. Orada namaz kıldık biz... Böyle kazı kazmışlar, altında o Firavunların tapınakları var. Onun üstüne yaptırmış. Her halde o biliyordu yaptığı şeyi, yani ne manaya geldiğini biliyor. Yani bu yanlış, bunun üstünde bu olması lâzım diye.

Gelelim Mısırlılara… Mısırlıların piramitleri var, Sfenksleri var, çok önemli yapıtları var... Abide diyoruz, eserler diyoruz, ama mantık dışı... Yüz elli metre yüksekliğinde bir dağ meydana

getirmişler taşlardan, kesme taşlardan; muntazam içinde koridorları olan, yüz elli metre. Yani size nasıl anlatabilirim bilmiyorum; bir dağ demek. Taş, kesme taşlardan bir dağ yapmışlar. Bir tek herif içine gömülsün diye. Yani, buna akıl ve mantık isyan ediyor yani. Yani madem öldü, kazın bir çukur, gömün şu herifi yahu... Allah Allah, yüz elli metrelik koca bir şey yapmağa, böyle bir tapınak yapmağa ne lüzum var?

Taşları kaldırıyorlar şimdi, koca koca taşları; altından iskelet çıkıyor. Bu iskelet ne? Yani duvarlarındaki taşları kaldırdıkları zaman şu masa gibi taşları, altından iskelet çıkıyormuş. Bu ne? Bu, o mabed yapılırken, kırbaç altında o taşları oraya yerleştiren esirler… Öldü, ölünce oraya yatırıyorlar, üstüne taşı koyuyorlar, öyle yapıyorlar. Devam ediyorlar. Yani, bu kadar korkunç bir zulüm…

Firavunların mukaddes kitaplarda o kadar Allah düşmanı olarak anlatılması boşuna değil, muhterem kardeşlerim! Öyle bir zulüm ki, yüz elli metre yüksekliğinde bir piramit şeklinde dağdan zulüm… Her kayası zulüm… Her kayanın oraya yerleştirilmesinde, o sıcakta binlerce insan çalışmış ve ölmüş. Bunların dini bu… Yani, bunların içine gömülecek olan o firavuna tapınıyorlar o aptal adamlar. O firavuna tapındıkları için, onun için yapıyorlar bu zulüm tepesini…

Bir de Keops piramidinin kenarında kocaman bir gemi gördük. Gemi heykeli yapmış Mısırlılar şimdi. Turistler rağbet ediyor diye putları ihya ediyorlar. Kocaman bir gemi. Yani gemiye binecekmiş de, gezecekmiş tapındıkları herif. Sonra tapındıkları yerin, gömdükleri yerin içine gıdalar filan koyuyorlar. Kalkacak da yiyecekmiş. Altınlardan öyle muazzam mezarlar yapmışlar ki, müzeler bugün göz kamaştırıyor o altınlardan…

Enteresan bir şey daha Avustralya için: Mısır müzesini gezerken, Mısırlıların bumeranglarını gördük. Bumerang… Böyle hani şey var ya, atıyorsun, dönüyor havada, tekrar geri geliyor. Hayretler içinde kaldık, Mısır Kahire müzesinde Bumeranglar var. Yani tarih bakımından bunlardan önce Mısırlılarda

bumerang var. Ya Mısırlılardan birisi geldi, bunlara bumerangı öğretti; ya da ikisi de eşit zamanda ayrı ayrı buldular. Ne oldu bilmiyoruz ama, Mısır müzesinde bumeranglar gördük.

Mısırlılar, firavunlarına tapıyorlar, birinci sapıklık bu... O herif için yapmışlar o zulüm mezarını...

İkinci sapıklık: Nil üzerinde üç dört gece beş yıldızlı gemi otelde kaldık biz. Asvan'dan bindik gemi otele, geminin arka tarafını mescid eyledik el-hamdü lillâh... Arka güverteyi çarşaflarla ayırdık, beş vakit namazda orada ezan okuduk, cemaatle namaz kıldık, geminin personelini Nakşîbendî yaptık. Hepsi ders aldılar, zikir erbabı oldular.

"—Biz sizin gibi turist görmedik. Hepsi içiyor, siz namaz kılıyorsunuz!" dediler.

Oradan Nil'de seyahat ederken, ismi hatırımda kaldığına göre; Komomba mıydı? Komomba isminde bir şehre geldik. Gemimiz yanaştı, o şehri gezdik. Komomba, timsah tanrılarının şehriymiş. İnsan vücutlu, timsah kafalı, böyle uzun dişleri olan, hart diye ısıracak tanrılarının mabediymiş. Gezdik, duvarlarının üstüne

çıktık, tepindik mahsustan… En yukarılara kadar çıktık. Bekçi bize düdük çaldı:

"—Ne arıyorsunuz yukarılarda?" diye.

Gezindik, ibret aldık, hayret ettik; timsaha tapıyorlar. Sonra, köpek kafalı tanrıları var; hav hav, hav hav… O tanrıya tapıyorlar. Bu da ölüm tanrılarıymış, hâşâ, sümme hâşâ... Onların böyle insan vücudu şeklinde, siyah köpek kafası şeklinde, mumyalama törenlerindeki resimlerini gördük.

Sonra, yeşil bir büyük böcek vardır, baş parmaktan biraz küçük... Vızzz diye uçar. Yemyeşil, çok parlak bir kabuğu vardır. O onların hayat böceğiymiş. Firavun'un kabrini bile açarlarmış, içine ondan koyarlarmış. O vızzzz yapacak, firavun yeniden motor harekete geçtiği için hortlayacak diye. Onun heykelini gördük Luksor mabedinde…

Bunları mahsustan karikatürize ederek anlatıyorum, muhterem kardeşlerim. Bunlar inanç nâmına iğrenç şeylerdir. Alay etmek lâzım ki, ne kadar yanlış olduğu bilinsin diye. Bunun heykelini gördük Luksor mabedinde… Turistlere diyorlar ki: Bu hayat böceğidir.

Şu masanın yarısı kadar, hayat böceğinin heykelini yapmışlar. Bir yerde duruyor. Tamam, adamlar putperest ya. Çeşitli put heykelleri yaptıkları gibi, onun da heykelini yapmışlar. Fakat, daha acaip bir şey gördük. Avrupa'dan oraya turist olarak gelmiş açık-saçık, kameralı-videolu, şortlu turistler; orada hayat böceğinin etrafında Kızılderili dansı gibi böyle dönüyorlardı. "Niye böyle yapıyorlar?" dedik. Turistlere demiş ki rehber:

"—İşte bu hayat böceğidir. Onlar da onun üzerine, etrafında böyle Kızılderili dansı gibi dolanıyorlardı, yani hayatları artsın filan diye."

Yani, Yirminci Yüzyıl'ın insanı, Firavunların zamanının bâtıl inancından medet umuyor; yani hayat böceğinden medet umuyor, etrafında tavaf ediyor, dönüyor. Bu neyi gösteriyor? Mısırlıların inancı sakat… Tamam mı? Tamam, kesin olarak inancı sakat. Çok net olarak anlıyoruz ve gülüyorsunuz, gülüyoruz. Açınacak ve

gülünecek bir durum.

Yunanlıların inancı sakat mı? Tamam, sakat. Romalıların inancı sakat mı? Evet, sakat. Hintlilerin inancı? Sakat, öküze tapıyorlar. Öküzden dolayı müslümanlarla kavga çıkartıyorlar orada… Öküze tapıyorlar, kobra yılanına tapıyorlar. Kobra yılanına tapınanlarını gördünüz mü? Ben gördüm. Kobra mabetleri var, mabedin girişinde iki tane şişmiş kobra yılanının heykeli var, kobra yılanına tapınıyorlar Hintliler.

Aklınızda yer etsin diye söyleyeceğim: Tenasül cihazlarına tapınanlar var. Onların heykelleri karşısında tapınanlar var. Sakat mı? Sakat. Neresi kaldı? Yani, dünyadaki insanları siliyoruz. Çinlilerin inancı? Sakat. Bir onda iki milyar, bir kısmı gitti. Japonları siliyoruz. Sakat. Eskimoları siliyoruz, Afrikalıları siliyoruz; hayvanlara tapanları, güneşe, yıldıza, aya tapanları siliyoruz, siliyoruz. Ne kaldı? Amerika kaldı. Dünyanın büyük devleti Amerika kaldı. Şimdi Amerika'yla büyüklük yarısında olan Avrupa kaldı. Avrupa gibi olan Rusya kaldı büyük topluluk olarak. Bunların inancı ne?

e. Hristiyanların Yanlış İnançları

Şimdi bunlar diyorlar ki meselâ, Amerikalılar diyorlar ki:

(*İn God we trust*) Bunu anlıyorsunuz hepiniz. Ne diyorlar? "Biz tanrıya dayanıyoruz, güveniyoruz, tevekkül ediyoruz." diyorlar. Hoşumuza gidiyor, aferin! Amerikalılar dolara bunu yazmış diye hoşumuza gitmiyor mu? Hoşumuza gidiyor.

Bir dakika, hoşunuza hemen gitmesin; buradaki *God* kelimesinden bir Amerikalı ne anlıyor? God deyince bir Avrupalı ne anlıyor, bir Amerikalı ne anlıyor, bir Rus ne anlıyor, bir Sırp ne anlıyor, bir Yunanlı ne anlıyor? Bu önemli.

Normal, orta bir dindar kimseyi alın, God deyince ne anlıyor? Hazret-i İsâ'yı anlıyor.

(Jesus is coming) "İsâ geliyor!" diyorlar, değil mi? Geldi diyorlar. (*He has come*) diyorlar veya (*came*) diyorlarlar, gazetelerde yazıyorlar.

Neye inanıyorlar? Hazret-i İsâ'nın *God* olduğuna inanıyorlar, tanrı olduğuna inanıyorlar; *God* dedikleri zaman, Hazret-i İsâ'yi kasdediyorlar.

Bu da doğru değil. Neden? Çünkü (*before Christmas*) Hazret-i İsâ'dan önce binlerce yıl insanlar vardı dünyada... Hazret-i İsâ gelmeden önceki insanların dini ne olacak? Hazret-i İsâ'ya tapınamadılar, tapınmadılar. Ne idi onların dini? İbrâhim AS neye tapındı?

İbrâhim AS'ı kabul ediyorlar mı? Ediyorlar, Abraham diyorlar. Hazret-i İbrâhim kime tapınıyordu, Hazret-i Mûsa kime tapınıyordu? Hazret-i İsâ'ya tapınmıyordu. Hazret-i İsâ'dan da büyük olan suprem yaratığa, müteàli varlığa, Allah'a tapınıyordu. Binaen aleyh bugünkü Amerikalının, bugünkü Avrupalının, bugünkü Rus'un, bugünkü hristiyanların da inancı yanlış. Çünkü asıl yaratığa değil de, asıl yaratığın oğlu olduğuna kanaat getirdikleri peygamberine tapıyorlar.

Biz ne diyoruz? Biz, Hazret-i İsâ'yı seviyoruz. Biz, Hazret-i Meryem'i seviyoruz. Çocuklarımızın ismini Meryem koyuyoruz. Hazret-i İsâ diyoruz, seviyoruz, AS diyoruz. Çocuklarımıza İsâ adını koyuyoruz, Mûsa adını, İbrâhim adını koyuyoruz. Bizim onlara itirazımız ne?

"—Hazret-i İsâ'ya tapınamazsınız! Hazret-i İsâ Allah'ın elçisidir, oğlu değildir."

Binaen aleyh, oğlu derse ne olacak? Oğul nereden meydana geliyor? Anne ve babadan, evlilikten meydana geliyor.

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ (الأنعام:١٠١)

(*Velem tekün lehû sâhibeh*) [Onun eşi yoktur.] (En'am, 6/101)

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin hanımı yok ki, evliliği yok ki, nikâhı yok ki, düğünü yok ki, zifafı, gerdeği yok ki, oğlu olsun. Binaenaleyh bu yanlış bir benzetmedir, yanlış bir anlamadır. Bu yanlışlığı düzeltiyor İslâm. Hazret-i İsâ'nın kendisinin söylemediği

bir sözü sonradan onlar ortaya çıkarttıkları için İslâm düzeltiyor.

Kur'ân-ı Kerim'de çok enteresan bir ayet-i kerime vardır. Âhirette Allah-u Teàlâ hazretleri Hazret-i İsâ'ya soracak... Çok önemli bir ayet-i kerime! Bizim bunları yazıp dağıtmamız lazım:

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَإِذْ قَالَ اللهُ يَاعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللهِ، قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ، إِنْ كُنتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ، تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلاَ أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (المائدة:١١٦)

(*Ve iz kàle'llàhu yâ îse'bne meryem*) Allah-u Teàlâ Hazretleri, Hazret-i İsâya: "Ey Meryem oğlu İsâ! (*E ente kulte li'nnâsi'ttehizûnî ve ümmiye ilâheyni min dûni'llâh*) İnsanlara, 'Beni ve anamı, Allah'tan başka iki tanrı edinin!' diye sen mi dedin?" diye sorduğu zaman, o diyecek ki:

(*Sübhàneke mâ yekûnü lî en ekùle mâ leyse lî bi-hakkın*) "Hâşâ! Seni tenzih ederim; hak olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. (*İn küntü kultühû fekad alimtehû*) Eğer ben bunları söyleseydim, sen zâten bilirdin. (*Ta'lemü mâ fî nefsî*) Sen benim içimdekini bilirsin; (*ve lâ a'lemü mâ fî nefsike*) halbuki ben senin zâtında olanı bilmem. (*İnneke ente allâmü'l-guyûb*) Gizlilikleri eksiksiz bilen yalnızca sensin!" (Mâide, 5/116)

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلاَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ (المائدة:١١٧)

(*Mâ kultü lehüm illâ mâ emertenî bihî*) "Yâ Rabbi, ben senin kullarına, sen bana ne emrettiysen onu söyledim: (*Eni'budu'llàhe rabbî ve rabbeküm*) 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin!' dedim." (Mâide, 5/117) diyeceğini Kur'an-ı

Kerim beyan ediyor ve Hazret-i İsâ'nın hayatında da böyle bir şey demediğini biliyoruz.

Hazret-i İsâ'nın söylemediği bir şeye, Hazret-i İsâ'ya inandım diyen insanlar nasıl bağlanabilir! Hazret-i İsâ'nın memnun olmadığı, razı olmadığı bir inancı nasıl Hazret-i İsâ'nın dini diye benimseyebilir? Yanlış!

Birkaç yönden yanlış... Allah'ın karısı yok ki, evlensin de çocuğu olsun. Bu insanlara ait, insanların üremesi için gerekli olan bir şey. Bir insanın bir oğlu oldu mu birkaç tane de çocuğu olur, kızı da olur, vesairesi de olur. Evlenen insana Allah bir sürü çocuk veriyor. Binaen aleyh o evliliği hatıra getirdiği için çok büyük günah!

Allah, Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظِيمًا (الإسرا: ٤٠)

(*İnneküm letekùlûne kavlen azîmâ*) "Çok korkunç, çok müthiş, çok çirkin bir söz söylüyor bu insanlar." (İsrâ, 17/40)

Neden? Hazret-i Allah'ı evlilikle itham ediyor. Çok çirkin bir iftira, çok korkunç bir söz!

Onun için Amerikalıların, İngilizlerin, Fransızların, Almanların, Rusların, Sırpların, Yunanlıların dini doğru değil. Hazret-i İsâ'nın razı olmadığı sözü söyledikleri için doğru değil. Hazret-i İsâ bile razı değil.

Onlar *love* diyorlar, aşk diyorlar; Hazret-i İsâ'ya rahibeler, papazlar aşık… Aşk ile sevdikleri Hazret-i İsâ'nın sevmediği bir iftirayı, bir sözü söylüyorlar. Binaen aleyh doğru değil, mantıklı değil. Aklen ve mantıken kabul edemezsiniz. Çünkü Allah'ın aile kurması lazım, düğün dernek yapması lazım, zifaf olması lazım, ondan sonra çocuk olması lazım, bir tane olunca birkaç tane, belki de bir sürü çocuğu olması lazım... Olmaz!

Sonra Hazret-i İsâ'dan önceki insanların dini ne olacaktı? Haç yoktu, çarmıha gerilme yoktu, Hazret-i İsâ yoktu. Ondan önceki insanların dini ne olacaktı?

Din *eternal*'dir, yani ebedî bir hakikattir. İnsanların ilk başladığı zamandan, son zamanına kadar olması gereken bir şeydir. Buradan da yanlış, inançlar vs. bakımından doğru değil.

f. Hak Yol, Doğru Yol İslâm

O halde, çok mühim bir gerçeğe geliyorum. Bunları niçin söylüyorum? Benim bu sözleri söyleyişimi lütfen bir takım tutma gibi, bir milliyet tutma gibi, bir din tutma gibi, bir egoizm gibi, bir taraf tutup da taraftarlık, tarafgirlik yapmak gibi bir olay olarak kabul etmeyin. Ben üniversite hocasıyım, ben ilim adamıyım, ben doktora yaptım, doçent oldum, profesör oldum. İlim adamıyım, ilmi söylüyorum, ilmî gerçekleri söylüyorum. Herhangi bir şeye inatla, taassupla sarılıp da onu söylemiyorum. Garaudy ne dediyse onu söylüyorum. Gerçek olan şeyi söylüyorum. Yanlış olan şeyi ortaya koyuyorum, "Bu doğru değildir!" diyorum.

Bu inançlar yanlıştır. Bu inançların yanlışlığını papazlar biliyorlar ama papazların hepsi değil. Papazların bilenleri var, bilip de imana gelenleri var. Tarih içinde, bu güne kadar yaşayan insanlar içinde papazlardan müslüman olanlar var.

Benim bu konuda üzerinde çalıştığım bir eser var, *Risâle-i İslamiyye* diye, onun başında tarihe ismi geçmiş, müslüman olmuş bazı meşhur papazları zikrettim. Bazıları bilsin diye, bu konuyu anlattım.

Bu benim kendi sözüm değildir. Ben yokken, ben hiç onlara karışmamışken, Avrupalıların içinden kendilerinin yetiştirdiği insanlar arasından, Amerikalıların içinden kendilerinin yetiştirdiği insanlar arasından, kendi inançlarının doğru olmadığını, yanlış olduğunu söyleyip, "İslâm'ın inancı doğrudur." diyerek İslâm'a gelenler var. Benim taassubum, benim tenkit etmem değil. Ben onların bilgilerini de size aktararak söylüyorum.

Onun için ortada bir tek şey kalıyor: (*The unity of God*) "Allah'ın birliği…" Allah tektir, *lâ ilâhe illa'llah...*

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[1]

أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ

(مالك ، ق. عن طلحة)

(*Efdalü mâ kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llah*) "Benim ve benden önceki peygamberlerin söylediği sözlerin en şereflisi, en üstünü *Lâ ilâhe illa'llah*'tır."

Bakın, İslâm'ın güzelliğini görün burada! İslâm bütün eski dinlerin, doğru dinlerin doğruluğunu "doğrudur" diye kabul ediyor. Binaen aleyh, İslâm bütün dinlere dost elini uzatıyor, "Ben sizinle dostum!" diyor. İbrahim AS'ı, Âdem AS'ı, İsâ AS'ı, Musa AS'ı, Harun AS'ı, Yakub AS'ı, Yusuf AS'ı peygamber kabul ediyor. (Messengers of God) "Allah'ın elçileri" olarak kabul ediyor. Onların hepsinin (Lâ ilâhe illa'llah) "Bir Allah vardır, şeriki naziri yoktur!" dediklerini söylüyor.

"—Acaba bu dinler tarihinde de böyle mi?"

Evet... Mısır'da firavunlara tapıldığı zamanda bile, timsahlara, öküzlere, köpeklere tapınıldığı zamanda bile Allah'ın bir olduğunu söyleyen iyi insanların olduğunu dinler tarihi bize bildiriyor.

Bir tanesi kimdir? Firavunlar zamanında Allah'ın birliğini söyleyen ilk şahıs kimdir? Yusuf AS... Yusuf AS firavunlar ülkesine esir olarak gitmiştir. Orada peygamber olarak vazife gördü ve firavunlara, "Allah birdir!" dedi.

---

[1] İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:500; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.284, no:8174; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.IV, s.378, no:8125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.381; Talha ibn-i Ubeydu'llah ibn-i Küreyz RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.572, no:3585; Amr ibn-i Şuayb Rh.A'ten.

Taberânî, *Dua*, c.I,s.273, no:874; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dımaşk*, c.IX, s.274; Süfyan ibn-i Uyeyne Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.352, no:1413; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.113, no:12079; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no: 456; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.V, s.205, no:3993.

Başka?.. Musa AS... Ondan önce, ondan sonra Allah'ın birliğini söyleyen insanlar var. Yunanlılar'da Sokrates'in Allah'ın birliğini söylediğinden bahsettik. Pekiyi, hıristiyanların içinde Allah'ın birliğini söyleyen yok mu? Unitarian mezhebi var. Hıristiyanlar içinde Allah'ın bir tane olduğunu söyleyen mezhep var.

Milat'tan sonra 325 tarihinde İznik'te, İznik konsülünde toplanmışlar. İncilleri incelemişler, akideleri inançları kontrol etmişler, bazılarını yasaklamışlar, bazılarını kabul etmişler. Dört tane İncil kalmış geriye. Ondan önce Allah'ın birliğine inananlar var. Yani bu sadece müslümanların onlara yönelttiği bir tenkit değil, onların kendi içinde bile bazı insanların söylediği bir husustur.

İşte en önemli husus budur. En önemli hususu Peygamber Efendimiz söylüyor:

"—Benim ve benden önceki bütün peygamberlerin söylediği en şerefli söz, *Lâ ilâhe illa'llah* sözüdür, 'Allah'tan başka tanrı yoktur.' sözüdür."

Kur'an-ı Kerîm'de bir başka ayet-i kerimede Allah-u Teâlâ Hazretleri şöyle buyuruyor:

لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلاَّ اللّٰهُ لَفَسَدَتَاۚ (الأنبيء:٢٢)

(*Lev kâne fîhimâ âlihetün illa'llàhu lefesedetâ*) "Semâvâtta ve yerde, yerlerde göklerde Allah'tan başka müteaddit tanrılar olsaydı, çarpışırlardı, kâinatın düzeni bozulurdu." (Enbiyâ, 21/22) deniliyor. Bu mantık işte... Bir tanedir.

Bir trafik kavşağında eğer birkaç tane polis olursa, birisi "Geç!" derse, öbürü "Dur!" derse arabalar çarpışır. Tek yerden, bir merkezden yönetilecek. O ışıklar bir yerden *computer*den yönetiliyor. Birisine kırmızı yandığı zaman, ötekisine yeşil yanıyor. Sarı yanıyor, "Hazırlan!" diyor ama hepsini bir merkezden idare ediyor. Hepsini bir merkezden idare etmezse çarpışır.

Bu kâinatın da bir tek yaratıcısı vardır. *Rabbü'l-àlemîn*, bir tektir. Birbirlerinden farklı, birbirleriyle çekişen, çatışan birkaç tane olsaydı, kâinatın düzeni altüst olurdu. İşte en önemli inanç budur. Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teàlâ Hazretleri bir önemli âyet-i kerîmeyi bize bildiriyor, ihtar ediyor.

Bu bütün insanlığa çok önemli bir ihtardır. Bizden ziyade, beş buçuk milyar insanın dört buçuk milyarına hitaptır bu âyet-i kerîme. Buyruluyor ki:

اِنَّ اللّٰهَ لاَ يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ج

(النساء:٤٨)

(*İnna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâu*) (Nisâ, 4/48)

"Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisine şerik koşanları, şirk koşanları, müşrikleri asla affetmeyecek. Başka günahkârları affedebilir ama şerik koşanları, müşrikleri asla affetmeyecek."

O halde ben şu noktayı bastıra bastıra büyük harflerle belirteyim. Burada kâğıt, kalem, tebeşir, kara tahta olsaydı yazacaktım veya önceden büyük yazılarla hazırlanmış olsaydı onları asacaktım buraya ama, tabii öyle bir konferans salonu değil burası…

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizim kendisini tanımamızı istiyor. Tanımamız için bize akıl vermiş, tanıyacağız ama yanlış tanırsak kabul etmiyor. Müşrik olursak, şirk koşarsak kabul etmiyor.

Binaen aleyh, dünya üzerindeki dört küsur milyar insanın hepsine bir ihtar var burada. Ya Allah'ı doğru düzgün tanırsınız, Allah'ın birliğini doğru düzgün söylersiniz, Allah deyince doğru düzgün inanırsınız...

Bence bu *God* kelimesini kullanmak doğru değil! Çünkü *God* deyince, insanların aklı bir başka yere gidiyor; "Allah" demek lazım! Çünkü Allah sadece o *supreme* varlığın adıdır.

Allah'a hiçbir şeyi şirk koşmamak lazım! Hıristiyanlar Hazret-i

İsâ'ya "Allah'ın oğlu" dediler, şerik koştular. Mısırlılar şerik koştular. Hintliler şerik koştular. Japonlar şerik koştular, müşrik oldular. İnançları olduğu halde kâfir oldular.

Hatta ben önemli olan ince bir nokta daha söyleyeceğim. Konunun bütünlüğü için bunları söylemek gerekiyor. Bir insan Allah'ı bir bilse; (*Allah is one, God is one and Muhammed is messenger*) "Allah birdir, Muhammed de onun elçisidir." dese, inansa, buna o bile yetmiyor.

Ne zaman yetmemiş, misâli var mı? Peygamber Efendimiz'in zamanında Medine'nin yahudileri biliyorlardı ki, Peygamber Efendimiz hak peygamberdir. Gelecek olan, beklenen peygamberdir. Allah'ın varlığını da biliyorlar, Peygamberimiz'in de peygamber olduğunu bildikleri halde cehennemden kurtulamadılar.

Neden? Çünkü bilmek yetmez. Yanına gelip yardım edeceklerdi, dost olacaklardı. Dost olmayıp düşman olunca, sevmeyince olmuyor.

Mekke'nin müşrikleri de Peygamber Efendimiz'in peygamber olduğunu biliyorlardı. Misal olarak amcası Ebû Talib'i alalım. Amcası Ebû Talib'e Peygamber Efendimiz hasta yatağında dedi ki;

"—Amcacığım! Senin benim üzerimde emeğin çok. Bana baba gibi baktın, beni korudun, bana küçükken yardımcı oldun, büyüdüğüm zaman himaye ettin. '*Lâ ilâhe illallah Muhammedun rasûlü'llah'* de, ben de sana dua edeyim, şefaat edeyim. Allah'ın huzurunda senin cennetlik olmanı dilemek için elimde bir vesile olsun."

"—Biliyorum, biliyorum yeğenim." dedi. "Biliyorum ama ben şimdi müslüman olursam, Kureyşliler benimle alay eder. 'Ölümden korktu da müslüman oldu!' derler." dedi.

Demediği için ne oldu? Kâfir olarak âhirete göçtü ve cehennemlik oldu. Yani bilmek yetmiyor, bilmekten öteye bir şey lazım. Sevmek, bağlanmak ve itaat etmek gerekiyor.

Bu konuyu neden açtığımı söyleyeyim, hayatımızın en önemli konusu bu konudur da onun için. Bu konudaki bir yamukluk hayatın tamamının yamuk gitmesine sebep olur. Temel bu olduğu için önce bunu söylüyorum. Önce Allah'ı doğru tanımak, Allah'ın doğru dininde olmak lazım ki, ondan sonra her şey yamuk olmasın, doğru olsun, güzel olsun. En önemli husus bu!

Bir de hem biz müslümanlar için, hem müslüman olmayan dört buçuk milyar insan için önemli olan; şirk koşulduğu zaman, yani inanç bozuk olduğu zaman Allah kabul etmiyor, kabul etmeyecek, bunu kesin olarak biliyoruz.

Şirk halinde olmamamız gerektiğinden bu temel meseleyi ilk ders olarak ortaya attım. Önce hiç bize peygamber gelmemiş, kitap inmemiş, bir din bilgimiz olmamış olsa bile Allah'ın varlığını bulacaktık. Çünkü Allah var. Kâinatı yönetiyor ve kâinatın düzeni var. Ama Allah bizlere peygamber göndermiş. Yahudilere Musa AS'ı ve birçok peygamberi göndermiş. Hıristiyanlar'a Hazret-i İsâ'yı göndermiş. Bize Hazret-i Muhammed-i Mustafâ *SAS'i* göndermiş.

Tamam, biz onlardan bir takım bilgiler alıyoruz ama en doğru bilgi Allah'ın bir olduğu, *Lâ ilâhe illa'llah* inancıdır. Bütün peygamberler bunu söylemiştir.

Hazret-i İbrâhim'in de mücadelesi buydu. Hazret-i İbrâhim AS'ı anlatayım size. Hazret-i İbrâhim'in toplumunda din vardı, tapınak vardı, tapınaklarında bir sürü put vardı. Hazret-i İbrâhim dedi ki;

"—Putlara tapınamazsınız. Bunlara tapınmak doğru değildir. Bunları yaratan Allah'a ibadet etmeniz lazım!"

Hazret-i İbrahim'in Allah'ın varlığını, yerleri gökleri inceleyerek bulduğunu biliyoruz. Göğe bakıp, güneşe bakıp, aya bakıp, yıldızlara bakıp, onların tanrı olamayacağını anladığını ve gerçek dini böyle, bu güzel akl-ı selimi ile bulduğunu biliyoruz. Hazret-i İbrahim'in babası da put yapıcı bir insandı. Amcası babalığı olmuştu sonradan, üvey babası... Ona dedi ki;

"—Babacığım! Elinle yaptığın putlara niçin tapıyorsunuz?

Tapmayın, yapmayın böyle şey...”

“—İbrahim! Sen bizim dinimizden nasıl vaz geçiyorsun? Bu nasıl söz?”

Doğru söz!

“—Sen bu inancı bırak, bizim inancımıza ge! Gelmezsen ben sana tazyikte bulunacağım, işkence yapacağım.” dedi. İbrahim AS da dedi ki;

“—Hayır! Ben bu inancımdan dönmem ve sizin o puthanenize gireceğim, putlarınızı parça parça parçalayacağım!”

Tek başına bir şahıs Hazret-i İbrahim… “Ben sizin putlarınızı parçalayacağım, bak açıkça söylüyorum.” dedi.

Neden? Delikanlıydı İbrahim AS... *Fetâ* idi yani yiğit insandı, delikanlı insandı. Allah’ın peygamberiydi, doğruyu söylemesi gerekiyordu. “*Lâ ilâhe illa’llah,* Allah’tan başka ilah yoktur. Bu putlara tapmayacaksınız!” dedi.

Onlar bir bayram günü seremoni için, merasim için şehir dışında bir yere toplanmaya gittikleri zaman bunların tapınaklarına gitti. Putlarının hepsini kırdı kırdı parçaladı, yerlere attı. Puthanede büyük putu bıraktı. Parçaladığı balyozu, baltayı da götürdü, büyük putun boynuna astı. Onlar geldiler baktılar ki puthaneleri mahvolmuş, perişan olmuş, putları kırılmış, yerlere dökülmüş. Çok kızdılar.

“—Kim yaptı bu şeyleri? Bu tecavüzü kim yaptı? Bizim putlarımızı kim parçaladı?” dediler.

Birileri hatırladı:

“—İbrahim diye birisi vardı. ‘Bunlara tapmayın!’ diye söylüyordu. ‘Ben bunları parçalayacağım!’ diye söylüyordu. O yapmıştır.” dedi.

Çağırdılar İbrahim AS’ı… Elleri kolları bağlı, getirdiler. İnsanlar toplanmış.

“—Yâ İbrâhim! Bizim tanrılarımıza bu tecavüzü sen mi yaptın?” dediler.

Peygamberler yalan söylemezler ama onların doğru

düşünmelerini sağlamak bakımından İbrâhim AS:

“—Bana ne soruyorsunuz, en büyük cevap orada duruyor. Tam ortada en büyükleri duruyor. Gidin ona sorun! Konuşursa o cevap versin! Haydi sorun!” dedi.

“—Yâ İbrahim! Bırak bu lafları. Biliyorsun ki bunlar konuşmaz, söylemez.” dediler.

O zaman İbrahim AS;

“—Konuşmayan, kendisini savunamayan, size bir faydası zararı olmayan bu putlara niye tapınıyorsunuz?” dedi.

O zaman yine tebliğini yaptı, söylemesi gereken sözü söyledi.

Bakın bu nedir? İbrahim AS, Mûsa AS’dan çok önce yaşamış. İbrâhim AS’ın Babil’de, Babilliler’in çok tanrılarına karşı *Lâ ilâhe illa’llah* davası uğrunda, tevhid uğrunda nasıl mücadele ettiğini gösteriyor.

Mûsa AS da aynı şeyi yaptı. Firavun’a:

“—Böyle çok tanrılara tapmayın, bunlar yanlıştır. Sen de ‘Ben tanrıyım!’ filan deme, Allah’a ibadet et!” dedi, o mücadeleyi yaptı.

Hazret-i İsâ da kendi zamanındaki Romalıların inançlarıyla mücadele etti. Nuh AS, İbrâhim AS’dan daha önce yaşamış bir peygamber. O da aynı şekilde kavmine putlara tapınmamalarını, *Lâ ilâhe illa’llah* demelerini söyledi.

Demek ki biz bu *Lâ ilâhe illa’llah* sözüne, bu tevhid inancına İslâm diyoruz. Allah’ı bilmek ve Allah’a teslim olmak... İslâm ne demek? Teslim olmak demek... İbrahim AS:

“—Ben yeri göğü yaratan, âlemlerin Rabbi’ne kendimi teslim ettim, ona inandım, ona bağlandım.” dedi.

Bu inanç, Hazret-i Âdem AS’dan Nuh *AS*’a, İbrâhim AS’dan Musa AS’a, Musa AS’dan İsâ AS’a kadar bütün peygamberlerin söylediği sözdür.

Bütün peygamberler; “Allah vardır, Allah’ın şeriki ve naziri yoktur.” demişlerdir. En önemli inanç bu! Bu inancı söylemeyenler doğru yoldan ayrılmış oldular. Âhiretleri mahvoldu, cehennemlik oldular. Bizim de bunlardan ibret almamız, Allah’ın varlığını

birliğini doğru olarak algılamamız, anlamamız gerekiyor.

Bu mesajda Yirminci Yüzyıl'ın bütün insanlarını kasdediyorum. Yalnız Avustralya'daki müslümanları, Türkler'i kasdetmiyorum; benim Hazret-i Âdem'den kardeşim olan bütün insanları kasdediyorum, hepsine sesleniyorum.

Bizim de geçmiş bütün peygamberlerin sözlerinden ibret almamız lazım! Bizim de doğru olan noktaya gelmemiz lazım! Bizim de şu kâinatı yaratan ve yöneten âlemlerin Rabbi'ne teslim olmamız lazım! *Lâ ilâhe illa'llah* dememiz, ona severek bağlanmamız lazım! Bu, hayatımızın en mühim olayıdır.

g. Çocuklarımız Ne Olacak?

Bazı insanlar hayatın bazı olaylarını daha mühim görebilirler. Bazı insanlar haftada aldıkları üç yüz doların dört yüz dolara, beş yüz dolara çıkmasını daha mühim görebilirler. Ev sahibi olmasını, borcunu ödemesini, sıhhatini korumayı, para pul sahibi olmayı önemli görürler.

Hayır! Bunları yapsak da bir gün öleceğiz. Öldükten sonraki sonsuz ebedî hayatta mutluluğu sağlamak için, bu dünyadaki imtihanı kazanmak için en mühim iş, *Lâ ilâhe illa'llah*... "Allah'tan başka ilâh yoktur... Ancak o vardır, şeriki naziri yoktur." Muhammed-i Mustafâ da onun son elçisidir, biz dini onun anlattıklarından öğreneceğiz diye bu ana hakikati bilmemiz lazım!

Biz şu anda topluluk olarak bunu biliyoruz. Burada bunu bilmeyen insan yok. *Lâ ilâhe illa'llah*'ı biliyoruz. En mühim iş bu olduğu için, en mühim işimizi halletmişiz fakat bizim çocuklarımız ne olacak? Bu önemli! Biz elli yaşına, altmış yaşına geldik. Yaşlarımız belli bir noktaya erişti. Belli ki bu dünyadan gideceğiz. Çocuklarımız büyüyor, kimisi evlendirmeye başladı. Torun sahibi olduk, dede olduk, nine olduk, bizim çocuklarımız ne olacak?

"—Bana ne, ne olursa olsun." diyemeyiz. Neden? Seviyoruz çocuklarımızı... İnsan olarak bütün insanları seviyoruz ama kendi çocuklarımızı daha çok seviyoruz.

Ayrıca konuşacağım sizinle, dün akşam kardeşlik çekilişleri, kuraları yapıldı. Çocuklar çıktılar, kendilerini tanıtacaklar:

"—Ben Melbourne'den geldim, Sidney'de şu okulda okuyorum..."

Türkçe'yi doğru düzgün konuşamıyorlar, Türkçeleri çok zayıf. Bunların çocukları ne olacak? Hiç konuşamayacak. Ne demek bu? Bazı güzel, bilinen şeyler zamanla unutuluyor demek.

Türkçe'nin gittikçe zor konuşulmasından, kelimelerinin bilinmemesinden, unutulmasından, İslâm'ın da bir zaman gelip unutulacağını anlayın. Unutursunuz, unuturlar, bilemezler, öğretilmez, başka şeylerle kafaları dolar, İslâm unutulur. İslâm unutulduğu zaman, İslâm'ı unutanlar cehenneme düşer, cayır cayır yanar. Sizin çocuklarınız, sizin torunlarınız gözünüzün önünde cehenneme atılır, gözünüzün önünde...

"—Aman, atma yâ Rabbi! Yanmasın yâ Rabbi! Kurtar yâ Rabbi!" dersiniz ama Allah onları cehenneme atar, cayır cayır

yakar.

Bunu istemiyorsanız, çocuklarınızı doğru inançla yetiştireceksiniz. Çocuklarınızın doğru inançla yetişmesini garantilemeye çalışacaksınız. Elinizden geldiği kadarıyla, son nefesinizi verinceye kadar... Bakın, peygamberler de vefat edeceklerinde etraflarına evlatları toplandıkları zaman;

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي (البقرة:١٣٣)

(*Mâ ta'budûne min ba'di*) "Benden sonra neye tapınacaksınız?" diye sorarlar. Mukaddes kitaplar anlatıyor.

Ya'kub *AS* ölüm döşeğinde… Etrafına evlatlarını toplamış diyor ki: "Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?"

Ya'kub AS'ın evlatları da cevap verdiler:

قَالُوا نَعْبُدُ اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَائِكَ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًا

(البقرة:١٣٣)

(*Kâlû na'büdü ilâheke ve ilâhe âbâike ibrahîme ve ismaîle ve ishâka ilâhen vâhidâ*) "Senin ve senden evvelki ataların İbrâhim, İsmâil ve İshak'ın ilâhı olan tek Allah'a kulluk edeceğiz." (Bakara, 2/133) dediler.

Siz de ölüm döşeğinde çocuklarınıza soracaksınız:

"—Evlatlarım! Avustralya'da yaşıyorsunuz. Benden sonra ne yapacaksınız? Dininiz ne olacak? Namaz kılacak mısınız? Ramazan'da oruç tutacak mısınız? *Lâ ilâhe illa'llah* diyecek misiniz? Kur'an okuyacak mısınız? Rasûlullah'ın sünnetine sarılacak mısınız?" diyeceksiniz.

Eğer onlar:

"—Baba korkma, üzülme! Sen varken de, yokken de biz namazlarımızı kılıyoruz, oruçlarımızı tutuyoruz. Sen Türkiye'ye gidip altı ay kaldığın zaman da biz burada namazları kıldık, vazifelerimizi yaptık. Biz dinimize, camimize bağlıyız." derlerse;

tamam, siz vazifenizi yaptınız, sorumlu olmazsınız.

Ama çocuklar:

"—Baba bana ne öğrettin ki? Ben İslâm'dan ne biliyorum ki? Beni üniversitede okuttun, yetiştirdin ama bana dinimden bir şey öğretmedin." derse, diyebilir ve diyecek.

Bu dünyada demezse âhirette, Allah'ın huzurunda diyecek. Allah'ın huzurunda babalık, evlatlık muhabbeti kalmayacak. O zaman evlat babası için:

"—Yâ Rabbi! Bu herif bana dünyadayken İslâm'ı öğretmedi. Senin yolunu öğretmedi. Kabahat onun, ona sor." diyecek, babasından şikâyet edecek.

Babasından şikâyet etmesi kendisini kurtaramaz. Çünkü dağın başında birisi olsaydı, Allah'ı bulması lazımdı. Kurtaramaz ama babası sorumlu olur. Çocuk eğer müslüman olmadıysa, böyle babasını şikâyet ettiği için kurtulamaz ama baba çocuğunu müslüman yetiştirmediği için sorumlu olur.

Netice olarak *Lâ ilâhe illa'llah* inancının en büyük, en doğru, en sağlam, en önemli, en şerefli inanç olduğunu hiç hatırınızdan çıkartmayın! Çok önemli! Âhiret saadetiniz buna bağlı. Cennetin anahtarı bu… Cennete girmeniz buna bağlı. Yanlış bir inanca kapılırsanız, şirk koşarsanız, müşrikliğe bulaşırsanız cennete giremezsiniz, cehennemde ebedî azaba uğrarsınız.

Onun için bir, *Lâ ilâhe illa'llah* inancına sahip olun, *Lâ ilâhe illa'llah* ehli olun! Ehl-i tevhid, ehl-i İslâm, ehl-i iman olun.

Çocuklarınızı da Allah size emanet etmiştir.

Biz buraya gelmeden bir gün önce yolda bir motelde kaldık. Motelin havuzunda:

"—Çocuklar babalarının sorumluluğu altındadır." diyor.

Motel sahibi ne demek istiyor?

"—Bu havuzda çocuk boğulursa, ben sorumlu değilim!"

Kim sorumlu? Baba sorumlu. "Bu havuzda çocuklar babalarının sorumluluğu altındadır." diye yazmış. Etrafı parmaklıkla çevirmiş. Kolay açılmayan bir açılma sistemi var.

Çocuk kaldırınca açamaz, ancak akıllı bir çocuk açabilir. Tek başına çocuk havuzun başına gidebilir mi? Gidemez... Ne olacak? Babasıyla gidecek, babası koruyacak. Boğulduğunda babası sorumlu... Avustralya kanunları babasını yakalar. Niye? Motel sahibi oraya yazmış.

Sizin çocuğunuz küfürde boğulursa, müşrik olursa, yanlış bir inanca saparsa... Bakın dünyada İslâm'dan başka doğru inanç olmadığını anlattım. Herkese de anlatırım, herkesle de konuşurum. Onların anladığı delilleri de getiririm. Alevisiyle de, sünnisiyle de, hıristiyanıyla da yahudisiyle de, herkesle konuşurum.

Alevilerin derneklerine gittik burada… "Kur'an'a sövüyorlar, şeriate sövüyorlar." dediler, geçen sene derneklerine gittik, konuştuk. Neden? Konuşuruz... Hakkı biliyoruz, hakkı söyleyecek dilimiz var *el-hamdü lillâh,* hakkı söyleriz.

Çocuklarınız küfür denizinde boğulursa, siz mes'ulsünüz. Hepinizi gösteriyorum. Anneler ve babalar! Çocuklarınız küfür havuzunda boğulurlarsa, Allah sizi sorumlu tutacak. Siz çocuklarınızı müslüman yetiştirmek zorundasınız. Siz çocuklarınıza Kur'an'ı tam öğretmek zorundasınız. Siz çocuklarınıza İslâm'ı tam anlatmak zorundasınız.

Kur'ân-ı Kerîm bize Hıristiyanlığı anlatıyor, biz Hıristiyanlığı hıristiyanlar kadar biliriz. Yahudiliği anlatıyor, biz Yahudiliği biliriz. Putperestliği anlatıyor, biz putperestlerin inançlarını biliyoruz. Nelere inandıklarını, nerede yanıldıklarını biliyoruz. Çocuklarınıza hem İslâm'ı, hem de başka inançların yanlışlığını öğreteceksiniz.

"—Hocam, işte biraz öğretiyorum, fena değil durum. Aile eğitim kamplarına geliyoruz, dokuzuncusu yapıldı, çocuklarımız biraz müslüman oluyor, olmuyor vs..."

Akşam Türkçelerinin perişan olduğunu ben gördüm. Burada yüreğim sızladı, acıdım size. Çocuklar İngilizce anlatabiliyorlar, konuşabiliyorlar, Türkçe'yi unutuyorlar. Ana dilleri olan Türkçe'yi

unuttukları gibi, ana dinleri olan İslâm'ı da unuturlar. İhtar ediyorum, ikaz ediyorum, sorumlu bir şahıs olarak, bu meseleleri bilen birisi olarak sizi göreve davet ediyorum:

Lâ ilâhe illallah inancına sımsıkı sarılın! Bu inancın doğru olduğunu öğretin! Bunun dışındaki inançların yanlış olduğunu da öğretin! Onları da bilsinler. Çünkü kötülüğü bilmeyen kötülüğe bulaşır, kötülüğe aldanır, kötülüğe kapılır, kötülüğün içine düşebilir. Kötünün kötü olduğunu da anlatın!

Kur'ân-ı Kerîm müşrikin sözünü bile anlatıyor. Müşrik, Peygamber Efendimiz'in karşısına gelmiş, eline kahverengi bir eski kemik almış, çürümüş kemiği ufalıyor, dökülüyor aşağıya... Peygamber Efendimiz'e:

"—Böyle kum haline gelmiş olan bu kemiği de mi Allah diriltecek?" diyor.

Müşriğin söylediği sözü Kur'an bize söylüyor. Tehlike yok mu bu sözü duymakta? Yok, tehlike olsaydı Allah söylemezdi. O kum haline gelmiş olan kemiği de Allah diriltecek. Nasıl diriltecek?

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌۙ (يس: ٧٩)

(*Ve hüve bi-külli halkın alîm*) "Her çeşit yaratmayı o en iyi bilir." (Yâsîn, 36/79)

Sen yaratmayı bir çeşit mi sanıyorsun? Sen yaratmanın nasıl olduğunu biliyor musun? Yaratırken başında mıydın Allah'ın? Sen insanoğlunun nasıl yaratıldığını, kâinatın nasıl yaratıldığını biliyor musun sanki? Bilmiyorsun...

Şu kâinatı Allah nasıl yaratmış, biliyor musunuz? Kuantum parçalarından, enerji zerreciklerini bir araya getirerek atomları, atomlardan molekülleri, moleküllerden maddeleri inşa ederek, maddelerden cansız tabiatı meydana getirerek, cansız tabiata can verip bitkileri, hayvanları yaratarak, hayvanların içinde de eşref-i mahlûkat olarak insanı yaratarak bu kâinatı meydana getirdi. Bu muhteşem yaratmayı yapan Allah-u Teâlâ Hazretleri kemiği

diriltemez mi?

Âmennâ ve saddaknâ, diriltir. Her çeşit yaratmayı biliyor. Siz ışıkta çeşitli renkler görüyorsunuz. Yeşil var, kırmızı var, mor var, adını bilmediğimiz binlerce renk var. Bunların aslı nedir biliyor musunuz? Hepsi ışıktır, hepsi ışığın dalga boyudur. Fizik böyle söylüyor.

Bu kadar basit mi? Bu kadar basit ve bu kadar karmaşık… Bu kadar basitlikten bu kadar karmaşık kâinatı Allah yarattı. Bir dalga boyunun farklı olmasından eşsiz rengârenk renkler çıkıyor ortaya. Işığın bir dalga boyundan...

Işık nedir, enerji nedir, madde nedir? Bunların hepsi insanın aklını hayran bırakan noktalara götürür. Allah-u Teâlâ Hazretleri her çeşit yaratmayı bilir, yapar, buradan anlıyoruz.

Bunu niçin söylemiştim:

"—Çocuklarınıza doğru yolu da öğretin, yanlışı da öğretin!" diye...

"—Bakın yavrum, böyle yapma. Böyle yaparsan şöyle olur, pis olur. Şöyle yaparsan sıhhatin zarar görür. Böyle hareket edersen pis pis kokarsın. Şöyle yapman lazım!" diye yanlışın yanlış olduğunu, doğrunun doğru olduğunu öğretmeniz lazım.

İnançta da öyle:

"—İslâm budur. Aman evladım İslâm'dan ayrılma! İslâm'dan gayrı dinlerin kıymeti yok... Budistler'in mabedi var, altın yaldızlı tavanları var, koca göbekli bağdaş kurmuş çıplak putları var, kıymeti yok... Bunlar yanlış şeylerdir. Bak, bunu kendileri yaptılar. Bu ağaçtır, bu odundur, bu taştır." diye öğretmeniz lazım!

Otelden araba çağırdık, taksi geldi. Taksinin sahibi budistmiş. Taksinin ortasına, şoförün önüne bağdaş kurmuş şişman bir Buda heykeli oturtmuş. Bunun beş altı kollusu, pırıştinaları mırıştinaları var. İnsanın kafası yamuk yumuk çalıştıktan sonra her şeyi yapabilir. Öyle orada duruyor, sallanıyor.

"—Bu ne?"

“—Buda…”

Kendisi budist ya, inancından dolayı oraya koymuş. Pekiyi bu daha önce neydi? Bunu kim imal etti? Bir atölyede imal edilmedi mi? Ağaç veya metal bir maddeydi. Arkadaşımız sordu:

“—Bu daha önce metal değil miydi?”

“—Öyleydi.”

“—Sonra bunu heykel yaptınız, nasıl kudsiyet kazandı bu?

Yâni, “Daha önce bir metaldi. Onu heykeltıraş put yaptı, Buda heykeli yaptı. Sonra bu kutsiyet kazandı. Sen de bunun karşısına geçiyorsun, ibadet ediyorsun. Olur mu böyle şey?” dedi. İngilizce güzelce anlattı.

“—Haklısınız.” dedi adam.

Otelden havaalanına gidinceye kadar taksi şoförüne Budizm’in yanlışlığını İslâm’ın doğruluğunu anlattık. El-hamdü lillâh, müsterih olarak indik. Çünkü hakkı tebliğ ettik. Biz tebliğ ettik, o ister yine puta tapsın. Biz hakkı söylemiş olduk.

Ben burada hakkı söyledim. Bundan sonra bunu dinleyenler istediğini yapsınlar. Çünkü her koyun kendi bacağından asılacak, herkes âhirette Allah’a hesap verecek. Yüce divanda Allah’a herkes hesap verecek. Dünyada nasıl isterse öyle yaşasın, âhirette hesabı unutmasın!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llàhi ve berekâtühû!

03. 01. 1996 Kamp Konferansı
Canberra / AVUSTRALYA

02. İŞRAK VAKTİNE KADAR ZİKİR

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
Allahümme innâ neveyne'l-i'tikâfe fî hâze'l-mescidi'ş-şerîf, ilâ vakti'l-işrâk, imtisâlen bi-hadîsi nebiyyüke muhammedeni'l mustafâ aleyhi efdalü's-salevâtü ve ekmelü't-tahiyyâtü ve't-teslimât... Ellezî kale fî hadisihî, kemâ revâhü't-tirmiziyyü an enesin radıya'llahu anhu ve hasenün.

a. Hac ve Umre Sevabı

Tirmizî'nin Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet ettiğine göre, SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:[2]

مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ ، ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللهَ حَتَّى تَطْلُعَ

الشَّمْسُ ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ

تَامَّةٍ ، تَامَّةٍ ، تَامَّةٍ (ت. حسن عن انس)

RE. 426/14 (*Men salle'l-fecre fî cemâatin*) "Kim sabah namazını cemaatle camide kılarsa, (*sümme kaade yezküru'llàhe hattâ tatlua'ş-şems*) sonra Allah'ı zikrederek zamanını değerlendirmek sûretiyle, güneş doğup kerahat vakti çıkıncaya kadar oturursa... (*Sümme sallâ rek'ateyn*) Kerahat vakti geçtikten sonra, kalkıp iki rekât namaz kılarsa; (*kânet lehû keecri hàccetin ve umretin tâmmetin, tâmmetin, tâmmeh*) böyle oturmak, bu ibadeti yapmak, ona o gün tam bir hac ve umre yapmış gibi sevap kazandırır; tam

---

[2] Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.481, no:586; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.9; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.808, no:21508; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.496, no:22727.

bir hac ve umre yapmış gibi, tam bir hac ve umre yapmış gibi...” buyurmuşlar.

Dünkü konuşmamda, sabah namazından sonraki oturuşumuzun mesnedini, sebebini, menbaını, esasını açıklamağa çalışmıştım. Özeti şu ki:

Peygamber SAS Efendimiz’in adetidir. Efendimiz de sabah namazından sonra harp gibi, hastalık gibi, cenaze kaldırmak gibi bir başka mühim iş çıkmazsa; sabah namazından sonra camide oturup ibadetle, zikirle vaktini değerlendirmeyi severdi. Adetiydi, kendisi böyle yapardı. Kendisinin böyle yapması, bizim için örnek olmaya yeter bir sebeptir.

Ayrıca kendisi tavsiye ediyor, böyle yapmamızı teşvik ediyor. Teşvik etmesi, tavsiye etmesi de, bu işi yapmak için ikinci önemli sebeptir. Büyük mükâfatı olduğunu bildiriyor Peygamber Efendimiz SAS. Bu mükâfat da ayrıca bir teşviktir. Madem böyle bir hac ve umre sevabı var, o halde bu sevabı ben de kaçırmayayım diye, insan bunu severek yapar.

O bakımdan, sabah namazından sonra oturuyoruz. Dün bir

hadis-i şerif okumuştum. İmam Tirmizî, Enes RA'dan rivayet ediyor, hasen hadistir diyor.

Bir de Hazreti Ömer Efendimiz'den gelen rivayeti anlatayım, o daha iyi hatırda kalabilir. Çünkü bir olayı hikâye ettiği için, olay insanın hatırında daha kolaylıkla kalır:

Peygamber SAS Efendimiz bir askeri birliği hazırladı. Müslümanların düşmanı olan, müslümanlara zulmeden, imana gelmemiş olan kâfir kabilelerin üzerine gönderdi, savaşmak üzere... Savaş. Onlar müslümanları düşman bellemişler, saldırıyorlar, yol kesiyorlar ve sâire... Suçlular. Peygamber Efendimiz de bir askeri birlik hazırladı. Oradan, Medine-i Münevvere'den gönderdi.

Bu arada ben bir şeyi söylemek istiyorum, parantez açarak derler ya. Yani söz arasında ana konudan ayrı bir başka şey söylemek istiyorum. Peygamber Efendimiz bir yere ordu göndereceği zaman ashabın en cengâver, en babayiğit, en iyi silah kullanan, en güçlü kuvvetli olanlarını seçmezdi. Hayret edeceksiniz. "Sen, sen, sen, babayiğitsiniz, haydi gidin bakalım şu işi görün!" diye en güçlüleri, kuvvetlileri seçmezdi. Zayıfları, nahifleri, güçsüz görünen kimseleri; hatta bazen yaşını, başını almış kimseleri de seçerdi.

Bunun sebebi şudur: Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[3]

إِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعَفَائِكُمْ (ت. د. حم. عن أبي الدرداء)

(*İnnemâ turzakùne ve tünsarûne bi-duafâiküm*) [Sizin rızıklanmanız ve zafer kazanmanız zayıflarınız sebebiyledir.] Size

---

[3] Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.290, no:1624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.162, no:2227; Neseî, Sünen, c.X, s.262, no:3128; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.198, no:21779; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.157, no:2641; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.345, no:6181; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.117, no:4139; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.179, no:6048; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.119, no:181; RE. 8/8

Allah'ın yardımının gelmesi, içinizdeki zayıfların, nahiflerin, güçsüzlerin, mazlumların, masumların hürmetinedir.

Yani bir ordu bir orduyla savaşıyor da, kazanıyor. Neden kazandı? Efendim, çok güçlü de, çok cengâver insanlar vardı da, ondan. Hayır! Kazancı, zaferi, galebeyi, galibiyeti veren Allah…

Neden veriyor? Zayıfların hürmetine veriyor, mazlumların hürmetine veriyor, çocukların hürmetine veriyor, sabilerin hürmetine veriyor.

Bir başka hadis-i şerifte bildiriyor ki:

"—Allah-u Teàlâ Hazretleri yeryüzündeki zalimlerin, günahkârların, Hırsızların, katillerin, yol kesicilerin, haydutların; asanların, kesenlerin cezasını vermek için yeryüzünü kahretmeye, mahvetmeye niyetlenir; böyle azabı umumi gönderecekken, camilerde namaz kılan insanlara bakar, seher vakitlerinde kalkıp ibadet eden insanlara bakar. Birbirini Allah rızası için seven mübarek kimselere bakar, onların hürmetine azabı kaldırır."

Çünkü azabı bazen mü'min kavimler bile hak edebilir. Sizi gidiler sizi... Mü'minsiniz de, gene yapmadınız benim istediğimi diye onlara da azap gelebilir.

İşte o azabın kalkmasının sebebi, o mazlumlar. Demek ki iyi insanlar, ibadet ehli insanlar, geceleri kalkıp, gözyaşı döküp Allah'a yalvaran insanlar, birbirlerini Allah için seven insanlar, camilerde ibadet eden insanlar öteki insanların da sigortası oluyor. Öteki insanları da kurtarıyor aslında... Allah'ın cezası gelecek; ya sel felaketi gelecek, ya zelzele gelecek, ya ezilecekler, ya kahrolacaklar, ya mahvolacaklar, ya savrulacaklar…

Eski kavimlerden bazılarının nasıl helâk olduğunu Kur'an-ı Kerim bildiriyor: Yedi gün devam eden bir fırtına, bir kum fırtınası, bir kum fırtınası, bir kum fırtınası… Koca bir kavim gidiveriyor, kurtulan olmuyor.

İşte, dün akşam da kardeşlik çalışması yaptınız, kur'a çektiniz. Bazen kocaman bir adama yaşı daha küçük bir kimse çıktı, genç birisi çıktı. Bazen bir ağabey delikanlı çocuğa, daha küçük kimse çıktı. Bu neden? O güçlü öbür güçsüze yardım etsin, o güçsüz de güçlüye dua etsin diye işte Allah böyle nasib etti.

Yani ille dengi dengine olması lâzım değil. Teraziyi koyacaksın, bir kefeye birisini, öteki kefeye ötekisini koyacaksın. İkisi de denk gelecek diye bir şey yok. Yâni zayıfı kuvvetli takviye edecek, zengin fakiri takviye edecek... Küçük büyüğü dua ile anacak, büyük küçüğü gücüyle, kuvvetiyle koruyacak... Allah rızası için bir muhabbet olacak, bir kardeşlik olacak. Hazret-i Adem'in evlâtlarıyız, birbirimizi seveceğiz. Birbirimizi itip kakıp hor görmeyeceğiz, birbirimizin kötülüğü için çalışmayacağız.

Gelelim hadis-i şerife. Bu köşeli parantezi açtık, anlattık. Yani bilin ki bu iş böyledir. Hani kimisi diyor ki:

"—Yahu, kur'a tam düzenli bir şekilde yapılmadı. Düzenli bir şekilde yapılsaydı da, şöyle benim gönlümden kestirdiğim falanca insan, şıp diye bana çıksaydı."

İşte öyle olmamasında da hikmet var. Yani hikmet var, sebep var, faide var.

b. Müslümanlık Mazlum Olarak Başladı

Peygamber Efendimiz bir müfreze-i askeriye hazırladı, bir askeri birlik gidecek Medine'den. Bunu kesin olarak beyan ediyorum, muhterem kardeşlerim. Peygamber Efendimiz Peygamberliğine nasıl başladı? Hayatını takip edelim, yaptığı işleri görelim. Peygamber Efendimiz savaşla mı başladı? Hayır. Peygamber Efendimiz çok mazlum bir şekilde başladı, çok masum bir şekilde başladı Mekke-i Mükerreme'de...

"—Putlara tapmayın!" dedi.

"—Elinizle yaptığınız putlara tapmayın! Ben, Muhammed el-Emin değil miyim? Güvendiğiniz bir insan değil miyim? Sizin aranızda yaşayan, sizin tanıdığınız, sizin güvenliğinizi kazanan; eşyalarınızı getirip emanet ettiğiniz, sözüne itimad ettiğiniz, adaletine inandığınız bir insan değil miyim? Doğru sözlü, doğru özlü değil miyim? Menfaatçi değilim, doğru sözlüyüm, dönek değilim, güzel ahlâklıyım. Bunu görmediniz mi, bilmiyor musunuz, bana *Muhammed el-Emin* adını koymadınız mı? Ben desem ki, 'Şu tepenin arkasından düşman ordusu geliyor, tepeden gördüm, bu tarafa doğru geliyor. Aman, tedbirinizi alın ey kavim!' desem, bana inanır mısınız?"

"—İnanırız, sen Muhammed el-Emin'sin. Hiç senin yalanını

görmedik. Ahlâkın çok güzel, sözün doğru, ciddi bir insansın. İnanırız sana…"

"—Evet, işte ben inandığınız insan, Allah'ın elçisi olarak size söylüyorum ki: Bu dünyada Allah'ın emrine uygun yaşarsanız, ahirette Allah size cennetini nasib edecek, sonsuz nimetlerine mazhar edecek. Bu dünyada kötü kul olarak yaşarsanız, Allah sizi ahirette cezalandıracak, cehenneme atacak, cayır cayır yakacak. Cehennemi var, cenneti var, bildiriyorum. Ahirette azap var; azaptan kurtulursanız, iyi işler yaparsanız, büyük mükâfat var. Bak, önceden bildiriyorum. Tepeden düşmanın geleceğini önceden görüp de size bildirirsem, inanıyorsunuz ya, işte onun gibi size bildiriyorum. Bakın ahiret var, ahirette cehennem tehlikesi var, cenneti kaybetmek tehlikesi var. İyi işler yaparsanız; cehennemden kurtulmak, cenneti kazanmak mükâfatı var. Bakın, söylüyorum önceden." dedi.

Böyle başladı, mazlum başladı. Kâbe'ye gidip ibadet ederdi, zulmederlerdi. İnananları alırlardı, çöllerde güneşin altında işkence yaparlardı. Ateşi yakarlardı, ateşin üstüne sırtüstü yatırırlardı, sırtını yakarlardı mübarek zatın…

"—Niye inandın? Dön dininden, putlarımıza tapmağa devam et! Bırak bu Allah'a inancı, bir Allah'a inanmayı terk et. Eski dinine dön!" diye baskı yaparlardı.

"—Peygamber Efendimiz'in peygamberliğe başladığı zaman Peygamber Efendimiz mazlum muydu? Ashab-ı kiram mazlum muydu?"

"—Mazlumdu, kesin. Hiç kimse, yani İslâm düşmanları bile inkâr edemezler. Mazlumdu, zulme uğruyorlardı, işkenceye uğruyorlardı."

"—Bu işkencelerden ölüp, şehid olanlar oldu mu?"

"—Evet, öldüler, şehid oldular."

"—Peygamber Efendimiz'i öldürmeye de kalktılar mı?"

"—Evet, öldürmeye kalktılar."

"—Peygamber Efendimiz'i kendi yerinden, yurdundan çıkarttılar mı? Sahabe-i kiramı hicrete mecbur ettiler mi?"

"—Evet, ettiler."

"—Mallarına el koydular mı?"

"—Evet, el koydular."

"—Her türlü zulmü yaptılar mı?"
"—Yaptılar."
"—Pekiyi, niye sen müslümanları kılıçlı, kavgalı, saldırgan olarak göstermeğe kalkıyorsun? Müslümanlık kılıç dinidir diyorsun? Hem mazlum, hem işkenceye maruz, hem de gene suçluyorsun!"

Peygamber Efendimiz çok tatlı başladı ama, ötekiler çok sert mukabele ettiler. Ondan sonra savaşlar mecburi oldu. Bu savaşların sebebi nedir? Savunmadır, korunmadır, İslâm'ı korumadır. Yani, bu noktanın çok önemli bir nokta olduğunu beyan etmek istiyorum. Çünkü diyorlar ki:

"—Müslümanlık kılıç zoruyla yayıldı, müslümanlık adam öldürmekle, korkutmakla yayıldı."

Hayır, öyle değil. Bilakis, İslâm düşmanları müslümanlara her yerde büyük baskı yapıyorlardı. Müslümanlar gene İslâm'dan ayrılmıyor. Ölüyor da, aileleri mahvoluyor, yuvaları yıkılıyor, çocukları ölüyor, kendileri hapislere giriyor da gene İslâm'ı bırakmıyorlar.

Yahu, insafınız yok mu sizin? Ey İslâm düşmanları, hiç mi insafınız yok? Hem zulüm yapıyorsunuz, hem müslümanları öldürüyorsunuz; hem de ondan sonra, "İslâm zulüm dinidir, kılıç dinidir, cihad dinidir, öyle yayıldı." diyorsunuz. Hiç insafınız yok mu? Hiç aklınız yok mu, mantığınız yok mu?

Bu noktayı anlattıktan sonra, Peygamber Efendimiz'in neden ordu gönderdiğini anlatmak istiyorum. Bak. Peygamber Efendimiz diyor ki:

Allah bana cihadı da farz kıldı. Ben öyle bir peygamberim. Yani bir peygamberin cihad eden bir peygamber olması garip gelebilir insana ama; olayları seyrettiği zaman, manzaraya baktığı zaman; başka çaresi yoktu diyecek, mecburen yani. Sen olsaydın ne yapardın?

O kadar şehid olanlar oldu. Ne yapsın? Oradan kaçtı, öbür şehre gitti. O şehirde de rahat bırakmadılar, oraya da ordu gönderdiler. Ne yapsın? Mücadele olacak. Öbür tarafta zalim insanlar var. Baskın yapıyor, öldürüyor, yol kesiyor, kan döküyor. İslâm kan dökmek istemiyor, İslâm müslümanları kardeş yapmak

istiyor.

Ben çok hayret ettim, çok hayret ettim ama; az hayret etmedim. İslâm tarihi kitaplarında İslâm'ın bütün Arap yarımadasında yayılması esnasında, müslümanların öldürdükleri insan sayısı kaç? Yüz kusur da, şu anda rakamını iyi hatırlayamıyorum. Yüz yirmi dört mü? Yani, iki yüz değil.

Yahu, Bedir Harbi olmuş, Uhud Harbi olmuş, Mekke fethedilmis, o kadar cihadlar yapılmış. Kaç insan öldürülmüş? Yüz küsur... Yahu, trafikte bile ölüyor. Bir otobüs bir otobüse çarpıyor da, yüz kişi, yüz elli kişi tarumar oluyor. Yedi tane otobüs birbirine giriyor, bilmem ne oluyor ve sâire, filan. Bir uçak düşüyor da, şu kadar insan ölüyor. Yani koca İslâm'ın yayılmasında, bak çok mühim bir nokta bu. Hamidullah beyin kitabında var, oradan bakılabilir. Rakamları doğru düzgün hatırımda tutsam iyi ama, unutuyorum. Yani hatırımdayken unutuyorum, yüz küsur insan...

Kaç sene peygamberlik yaptı? Yirmi üç sene...

Kaç tane savaş yaptı Peygamber Efendimiz? Savaş, savaş, savaş... Kaç tane savaş yaptı, yüz kusur kimse öldü. Yani öldürmüyor.

Hatta, Mekke'nin fethi esnasında:

"—Şimdi Mekke'yi fethetmeğe gidiyoruz. Biz o müşrikleri elimize geçirdik mi, bak onlara hesabı soracağız. Bize çölde işkence yapmanın, bize eza cefa vermenin, bizim evimizi, barkımızı, malımızı, mülkümüzü yağmalamanın hesabını soracağız!" diyenleri, ordunun başından ayırdı Peygamber Efendimiz. Onları komutanlıktan aldı.

Neden? Kan dökülmesini istemiyor Peygamber Efendimiz. İstemediğini gösterdi: "Kâbe'ye sığınanlara bir şey yok!" dedi, "Ebû Süfyan'ın evine sığınanlara bir şey yok!" dedi, yer gösterdi. Yani, müslümanlar ancak müslümanlarla çarpışanlarla çarpışacaklar; çarpışmayanlara bir şey yok dedi. Ondan sonra da, Mekke'nin müşrik ahalisi müslüman oldular.

Müslüman olanlara da büyük büyük şeyler verdi, Peygamber Efendimiz. Yani böyle yüzer deve filan verdi, çok büyük fazla miktarda paylar verdi Paralar verdi, mallar verdi. Medinelilere az

verdi. Meselâ diyelim ki: Üçer deve verdi, ikişer, unuttum yani rakam hatırımda değil de; ama Mekke'nin müşriklerinden müslüman olanlara yüzer deve filan verdi.

"—Böyle bir peygamberin aleyhine laf söylenir mi?"

"—Söylenmez."

"—Söylenirse ne olur?"

"—İnsan cehenneme atılır, cayır cayır yanar."

Peygamber Efendimiz kendisi bir şey yapmıyor ki, kendisi parayı biriktirmiyor ki, kendisi hazine depo etmiyor ki… Elinde ne varsa veriyor. Sırtında ne varsa veriyor.

Birisi bir güzel elbise yaptırmış.

"—Yâ Rasûlallah, buyur!" demiş.

Giymiş. Bir başkası da gelmiş:

"—Ya Rasûlallah, bu elbiseyi bana ver!"

"—Al!" demiş, çıkarmış, vermiş.

Yâni bir gün sırtında durmamış güzel elbise Peygamber Efendimiz'in. Darılmışlar demişler ki:

"—Yâhu insaf, bıraksaydın da, o yapılan elbise sırtında biraz dursaydı Peygamber Efendimiz'in!"

Demiş ki:

"—Ben de öldüğüm zaman kabre onunla konulayım da, Efendimiz'in elbisesi içinde olmaktan kabirde azap görmeyeyim diye düşündüm." demiş.

Tabii herkesin bir hesabı var. İyi niyetli yani.

Efendimiz böyleydi. Sırtındakini verirdi, elindekini verirdi. Parayla, pulla ilgisi yoktu. Mekkelilere çok verince, Medinelilerin içinden imanı zayıf olanların, şeytan kalpleriyle oynamağa başladı. Bak gördün mü? Olur mu, bu adalet mi, bilmem ne mi filan gibi laflar…

Peygamber Efendimiz çıktı hutbeye dedi ki:

"—Ey mü'minler. Kendimi size veriyorum, razı değil misiniz? Medine'ye geleceğim!" dedi. "Mekke fetholundu ama, Mekke'de durmayacağım, Medine'ye geleceğim!" dedi.

Öyle bir konuşma yaptı ki, herkes gözyaşlarını akıttılar böyle; ağlaştılar yani. Rasûlüllah SAS çok güzel şeyler söyledi. "Dünya malının kıymeti yoktur." dedi.

Neden çok verdi onlara? Gönülleri İslâm'a ısınsın diye verdi. Mağlup olmanın ızdırabı var içlerinde, sıkıntıları var. O sıkıntıları atsınlar, rahatlasınlar diye verdi. Yani, büyük bir taktik… Peygamber Efendimiz'in taktiği, tabii Allah emrediyor:

"—Şöyle ver, şöyle yap ey Rasûlüm!" diyor.

Peygamber Efendimiz'i anlamıyorlar.

Hazreti Ömer bile Hudeybiye musahalasında, sulh yapıldı ya... Hani fetihten önce Mekke'ye sefere gitmişlerdi, müşrikler dediler ki:

"—Giremezsiniz."

"—Umre yapacağız."

"—Olmaz, bilmem ne..."

Anlaşma yaptılar. Hazreti Ömer bile razı olmadı, hazmedemediler yani. Ama, Efendimiz hep fedakârlıkla, hep gönül kazanacak şekilde, hep yumuşaklıkla; yeter ki kızgınlıklar gitsin, yeter ki insanların gönülleri bir araya gelsin diye gayret etti.

Bunları niçin anlatıyoruz? Efendimiz'in hali, şanı ortaya çıksın da; kimse yanlış düşünceleri, İslâm düşmanlarının iftiralarını essah sanmasın diye gerçekleri rakamlarla ortaya koyuyoruz.

c. Askerî Birliğin Başarıyla Dönmesi

Peygamber Efendimiz bir askeri birlik gönderdi. Gittiler, çabuk döndüler. Giden savaşa gidiyor, ölebilir. Zayiatsız döndüler. Çok büyük ganimetler... Develeri, koyunları önlerinde sürerek büyük ganimetlerle döndüler. Medine-i Münevvereliler bayram etti. Neden? Açlıktan nefesleri kokuyordu, yiyecekleri, içecekleri yoktu.

Ben o sefaletten bazı sahneleri size anlatayım! Sefalet ama, tabii o zatlar Allah'ın en mübarek kulları... Biraz bazı şeyler anlatayım: Giyecek kumaş olmadığı için deriden elbiseler bürünürlerdi, postlara filan bürünürlerdi. Yağmur çiselediği, yağmur yağdığı zaman, postlar ıslandığı zaman; Mescid-i Nebevinin içi koyun ağılı gibi kokardı. Pis değil, temiz ama koyun kokuyor.

Neden? Doğru düzgün elbiseleri yok, kumaşları yok. Kumaş yok üstlerini örtmek için, işte deri, hayvan kesiyorlar, deriyi soyuyorlar, yapabildikleri kadar yapıyorlar; işte ondan, yani onu giyiniyorlar. Postunu belki kısaltıyor filan böyle.

Birisi Peygamber Efendimiz'in mescidinden sabah namazını kıldı mı, hemen çıkıp gidiyordu kapıdan. Allah Allah. Bir baktılar, iki baktılar, üç baktılar... Hemen çıkıp gidiyor bu adam.

Müslüman müslümana karşı samimi olacak ya, bir tanesi sordu:

"—Dur yahu, acelen ne? Burası Peygamber Efendimiz'in mescidi, Peygamber Efendimiz mescidde, nereye gidiyorsun be adam? Mübarek, niye böyle erkenden hemen çıkıyorsun?"

Boynunu büktü, dedi ki:

"—Evimizde bir tek bürünecek kıyafet var. Namaz kılmak için bürünmek gerekiyor ya. Çıplak olmamak gerekiyor ya. Sağı solu açılmaması lâzım, örtünmek lâzım namazda. Bir tek bürünecek kıyafet var. Ben bu kıyafete bürünüyorum, camiye geliyorum. Sabah namazını kılıyorum burada, hemen alelacele evime

gidiyorum. Ev biraz uzakta, oraya yürüyünceye kadar vakit geçer diye. Hanım bürünüyor da, hanım da namaz kılsın diye ondan gidiyorum." dedi. Yani bürünecek şeyleri yok…

Öyle kıtlık, öyle açlık devreleri olurdu ki; bir hurmayı birisi biraz alırdı ağzına, şeker emer gibi biraz emerdi. Ondan sonra ötekisine verirdi. Yahu, başkasının ağzından hurma alınır mı? O yutsun. Yok, ikincisine yok. O da biraz emerdi, ondan sonra ötekisine verirdi. O da biraz emerdi. Yok, yok olunca ne yapacaksın? Gözleri kararırdı açlıktan, yerlere düşerlerdi, bayılırlardı; karınları böyle içeriye doğru sırtlarına yapışmıştı açlıktan.

Birisi şikâyet etti:

"—Ya Rasûlallah. çok açım, şu halime bak!" dedi.

Onların bir adetleri var, yassı sıcak taşları böyle karınlarına bastırıyorlar, bağlıyorlar. O sıcaktan karınlarının acısını hissetmemek için karnına taş bağlıyor; yassı taşı böyle bağlıyor ki, yani sıcak tuğla gibi; karnında o sıcaklık acısını hissettirmeyecek. Dedi ki:

"—Ya Rasûlallah, açım dedi, karnını gösterdi böyle taş bağlı.

Peygamber Efendimiz ben de açım dedi, o da karnını gösterdi. O, iki tane taş bağlamıştı.

Aylarca Peygamber Efendimiz'in evinden duman çıkmazdı, yemek pişmezdi. Gelmez miydi? Gelirdi ama gelirdi ama dağıtırdı. O gün geleni o gün dağıtırdı. Ertesi güne bırakmazdı. Çok ganimetler geldi, Medineliler sevindiler. Zayiat yok, zayiat edilseydi sevinmezlerdi.

Bir keresinde bir ordu gönderdi, gidenler şehid oldu. Gelenlerin yüzüne bakmadı Medineliler, mağlubiyet gibi oldu. Medine ahàlisi gelenlere iltifat etmedi. "Siz niye şehid olmadınız?" diye yüzüne bakmadılar gelenlerin. Yani gelmek meziyet değil ama, işte zayiat yok, ganimet çok... Geldiler. Böyle gelişini de karşılıyorlar ordunun. Develer, koyunlar, dangul dungul çıngırak sesleri filan.. Toz-duman geliyor böyle.

Birisi dedi ki, galiba Hazret-i Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz dedi diye rivayet ediliyor.

"—Oh oh, ne kadar kısa zamanda, ne kadar büyük ganimet.

Çok kısa bir zamanda sürülerle hayvan geldi. Şimdi bunlar Medine'de ne kadar açı doyurur."

Etleri kuruturlar demek. Kestiler mi, kayaların üstüne koydu mu, sıcaktan kururdu et. Ondan sonra et kurusu, pastırma gibi öyle yerlerdi. Yani, bizim gibi şey değil. Buğdayı biraz kavururlardı, ceplerine koyarlardı, leblebi gibi onu yerlerdi. Seferde torbalarına onu koyarlardı, biraz hurma koyarlardı, tamam.

Yani, Süper market)' mi var. Petrol istasyonunda durup da bir şey mi alacaklar oradan; Mini market)'ten alış-veriş mi yapacaklar? Yok işte bir şey.

"—Oh oh, ne kadar kısa zamanda, ne kadar büyük ganimet!" dedi.

Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

"—Ben size bundan daha büyük bir mânevî ganimet'ten haber vereyim mi? Mânevî bir başka ganimet. Çok büyük sevap. Böyle kısa zamanda, çok sevap.

"—Buyur, ver yâ Rasûlallah!" dediler.

Dedi ki:

"—Bir insan sabah namazından sonra mescidde oturur, zikrullahla meşgul olursa; bundan daha kısa zamanda daha çok ganimet, mânevî ganimet, sevap sahibi olur. Su bizim yaptığımız şey.

Burada tabii, oturup zikrullah'la meşgul olmak deniliyor. Akşam zikir yaptık ya, *Lâ ilâhe illa'llah* dedik, Allah dedik, zikir yaptık. Neden? Allah çok zikredin diyor. Zikretmek sevap, onun için. Şimdi de zikir yapsaydık, gene Lâ ilâhe illallah dese'ydik, gene Allah deseydik. Niye öyle şimdi zikir yapmadık?

Bu konuşmalar da zikir kadar önemli, zikir gibi. Bu konuşmalar da dini bilgi. Bu konuşmalar da bize dinimizin inceliklerini konuştuğumuz için, dini bilgi kazandırdığı için; dini bilgiler müzakere edildiği, söylendiği, dinlendiği için; bu da çok sevaptır. Bu da zikir gibi sevaplı olduğundan, böyle sabah namazından sonra oturup bunları konuşmak da aynı şekilde sevap kazanmaya sebep oluyor.

İşte bu bilgileri bugün de bu kadar vermiş oldum. Fazla da

uzatmak iyi olmadığından, burada kesmeyi uygun görüyorum. Galiba yarım saat oldu. Güneşin doğmasından yarım saat geçti. Yani, İşrak namazı kılacak zaman kaldı.

"Kim sabah namazından sonra oturur zikrullahla meşgul olur, kalkıp iki rekât namaz kılarsa; hac ve umre sevabı alır." diye rivayeti dün okuduk.

Bugün de, o ordunun kısa zamanda gidip çok büyük ganimetle dönmesi gibi; ondan daha çok ganimet, mânevî ganimete, sevaba sahip olur diye Hazreti Ömer Efendimiz'in rivayetini öğrendik.

Allah bizi o mânevî sevaplara, ecirlere, mükâfatlara mazhar eylesin... İki rekât namaz kılıp dağılalım.

Allah hepinizden razı olsun, el-Fâtihah!..

03. 01. 1996 - İşrak Sohbeti
Canberra/Avusturalya

03. ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tàhirîn... Emmâ ba'd;

Aziz ve muhterem kardeşlerim.

Allah-u Teàlâ Hazretleri ibadetlerimizi kabul eylesin, bizi rahmetine erdirsin, rızasına ulaştırsın, iki cihanda bahtiyar eylesin... Cennetiyle, cemâli'yle müşerref eylesin...

a. Eğitim Çok Önemli

İnsanoğlunun eğitimi çok önemli bir istir. Biliyorsunuz, eğitmek kelimesi eğmekten geliyor. Eğmek. Eğmek de, bir şeyi kıvırıp, istenilen biçime sokmak mânâsına geliyor. Arapçada taskif: (peltek se) ile, kaf ile, taskif de buna benzer bir mana ifade eder. İki taraftan sıkıştırıp kalıba almak, bir şekle koymak demek o da.

Taskif aslında tabii kültür vermek demek oluyor. Musakkaf da, kültürlü demek oluyor Arapça'da... Yani kalıba alınmış, biçimi verilmiş demek.

Yani insanoğlu bir biçime, güzel bir biçime sokulması için bir takım işlemlerden geçiriliyor. Bu, bizim sanat kollarımızda bildiğimiz bir olaydır. Bir maddeye bir biçim veririz biz, şekil veririz. Meselâ, demiri kullanmasını öğrenen insanlar demiri eritmiş, sonra o demiri sıcak hale getirdikten sonra, yumuşak hale getirdikten sonra; ona istediği şekli vermiştir. Nal yapmıştır, kılıç yapmıştır, kapı kilidi yapmıştır, anahtar yapmıştır. Demirle yapılan aletlerin hepsi bu eritmeden sonra, ona bir biçim vermek suretiyle olmuştur.

Bir sanatkâr, eline bir şekilsiz düz kaba malzemeyi alır, onu işler, yontar, ona bir biçim verir. O sanatının şekline göre meselâ bir dalı alır, bir odun parçasını yontar, yontar, yontar, kaşık

yapar. Kaşık nasıl yapılır? Sapı olan, sapı ince olan, çukur yeri olan, mayileri almağa yarayan bir şeyi nasıl yapar? Bir bütün tahta parçasından yapar. Yapılırdı, yani eskiden böyleydi.

Bir kaşığın nasıl yapıldığını Konya'da gidip görürseniz şaşırırsınız. Yuvarlak bir tahtayı alıyor yontuyor, yontuyor, yontuyor, sonunda biçimli bir kaşık ortaya çıkıyor. Düz değil. Orası girintili, burası çıkıntılı, şurası çukur, burası geniş, burası yassı ve sâire… Biçim alıyor.

Onun için, insanın terbiye görmesine de, argoda yontulmak denir. Sekil almamış insana da, yontulmamış insan denir. Yani kaba, saba şekil ve biçim almamış, yontulmamış insan.

Bizim buradaki amacımız, bir hafta içinde; pazartesiden pazara kadar yedi gün içinde bir eğitimdir. Tabii biz zaten bazı eğitimleri almış insanlarız. Meslek eğitimleri aldık, şimdiye kadarki hayatımızda okul eğitimi aldık, aile eğitimi aldık, bir çok eğitimleri aldık ama; insanın eğitimleri çoktur. İnsan çok kıymetli bir varlıktır, çok meziyetleri olan bir varlıktır. Basit bir varlık değildir, onun eğitiminin sonu yoktur. Yani, birçok bilgiler ona verilir. O bilgilerle hünerli olur.

Bakıyorsunuz, insanoğlu bisikletle ipin üstünde yürüyor. Bakıyorsunuz, ipin üstünde çeşitli cambazlıklar yapıyor. Bakıyorsunuz, tramplenden havuza atlarken akıl almaz şekillerle dönüyor, taklalar atıyor ve sâire filan... Suyun içine öyle giriyor. Yani, her dalda yığınla eğitimi var insanoğlunun. Bu eğitimler sonsuzdur. Çünkü, insanoğlunun kazandığı bilgiler sonsuzdur. Bu kazandığı bilgilerin yeni gelenlere verilmesi de, bir eğitimle olur. Onun için eğitim, hayatımızın her safhasında devam eder.

Yani, yaşarsak da devam eder. Eğitim bitmez, mezara kadar devam eder. Ölünceye kadar insan eğitilmeye devam eder. Bir Osmanlı şairinin, bir sözü vardır, hoşuma giden bir mısradır:[4]

Yüz yılda bir vücûdu kılıp genc-i ma'rifet,
Âhir yerin nişîmen-i hâk-i mezâr eder.

"Allah bir insanı yüz yılda bir ulûm-u maarif hazinesi haline getirir. Ondan sonra da hazinenin toprağa gömüldüğü gibi, kendisini toprağın altı eder."

Yani, yüz yılda bir insan bir bilgi hazinesi haline gelir. Bilgi ve becerilerle, hazine olur bir insan... Yaşlanmış ve iyi eğitilmiş bir insan, mücevher gibi kıymetlidir, son derece önemlidir. Bu eğitimlerin içinde bütün hayat boyu yapacağımız çalışmalarda, bize faydası olacak bazı temel eğitimler vardır. Meselâ, çalışma alışkanlıklarının kazandırılması. Meselâ temizlik ve intizam alışkanlıklarının kazandırılması gibi temel eğitimler…

Bu da bir eğitimdir, bu da bir insanı bir kalıba sokmaktır. Kalıba girmeyen, yontulmamış bir insanı yontmaktır. Bir kalıba sokmaktır. Bu temel eğitimlerin çok önceden alınması lâzım. İnce eğitimlerin, ondan sonra hayatın öbür taraflarında devam etmesi lâzım. Çocuklar bu eğitimleri küçükten almazlarsa, büyüdükleri zaman kaliteli insan olamazlar; temelden eğitimlerin alınması lâzım.

b. Eğitim Doğmadan Önce Başlar

---

[4] Ziya Paşa, *Tercî-i Bend*,

Hatta bizim bir profesör arkadaşımız var, onun bir sözü, bizim böyle yine bir Aile Eğitim Toplantısında; bir hafta süren çok güzel bir Aile Eğitim Toplantısında not almıştık. Bir sözü var, diyor ki:

"—İnsanoğlunun eğitimi sekiz devrede olur. Sekiz devresi vardır, sekiz kademesi vardır insanoğlunun eğitiminin... Bu, çocuk doğduğu zaman değil, doğmadan önce başlar. Çocuk doğup da ıngaaa diye ağlamağa başladığı zaman, sekiz kademelik eğitimin beşi geçmiştir, yarısından çoğu bitmiştir." diyor.

İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn... Beş tanesi gitti gümbürtüye, öldü. Bu çok önemli, bu bizi çok etkiledi. Biz o profesörden bu sözü duyunca, önce inanamadık:

"—Allah Allah, mübalağa yapıyor bu adam!" dedik. "Profesör palavra söylüyor, yani insanın doğumundan evvel eğitimi olur mu? Doğmamış insanın eğitimi olur mu?" dedik.

Muhterem kardeşlerim! Bakın, o izah etti, sonra inandık. Ben onların hepsini şu anda size söyleyecek değilim ama eşler iyi seçilmezse, çocuk iyi yetişmez. Kötü bir kadın almış olan bir erkek düşünün! Bu ailenin çocuğu ne olacak? Kötü olacak. Ana kötü, çocuğa tesir edecek. Eş seçmekten başlıyor.

Eşin seçilmesinde, kalıtımla çocuğa geçen hastalık olan bir eş alınırsa, çocuk ne olacak? Hastalıklı olacak, sakat doğacak. Bak. İşte buyur. Sen şimdi bir insana iyi biçim vermeğe çalışıyorsun, zaten biçimsiz doğdu, yamuk doğdu. Yamuk doğan bir insanı nasıl düzelteceksin? Bazısı ameliyatla düzelir ama bazısı düzelmez. Demek ki, o da bir önemli şey.

Sonra eğitimciler diyorlar ki: Bir insan annesinin karnındayken, annesinden bir takım alışkanlıkları alırmış. Annesinin oturmasından, kalkmasından, uyumasından, uyanmasından; farkına varmadan bebek etkilenirmiş. Bir takım eğitimleri alırmış. Doğduktan sonra, o aldığı algılamaların, eğitimlerin tesiriyle olmadık vakitte kalkıyor, olmadık vakitte uyuyor, filan… Neden? Annesinin karnındayken o eğitimleri aldı çocuk. O eğitimleri aldığı için, doğduktan sonra o yaratılışının teşekkülünde kazanmış olduğu durumlar ona tesir ediyor.

Biz inandık sonunda… Yani sekiz kademeli eğitimin çocuk ıngaaa dediği zaman, beş tanesinin gittiğine inandık ve çok

üzüldük. Yahu dedik, biz sanıyorduk ki, eğitim ilkokulda başlar. Haydi, bazıları diyorlar ki: Aile eğitimi önemlidir, küçükten başlar. Haydi onu alalım ama demek ki iş daha çocuk doğmadan başlıyormuş diye çok üzüldük. Çünkü, biz onların beş tanesini zaten kaybetmişiz. Ya Allah tarafından nasib olmuş, iyi bir es almışız filan. Onları farkına varmadan Allah bize lütfetmiş. Ya da kaybetmişiz, bitmiş iş.

Ama doğmuş olan normal sıhhatli bir insanın, mutlaka ailesinden bir eğitimi vardır. Bu eğitim, çok affedersiniz. Yüznumaraya gitme zamanları hakkında bile bir eğitim vardır, bir takım alışkanlıklar vardır. Nasıl alıştıysa, öyle gider çocuk. Geçen gün bir kardeşimizin bebesi, küçük bebesi donunu indirdi, herkesin gözü önünde küçük abdestini şır şır yaptı. Herkes güldü. Yanlış, bu çocuk bunu yapmamalıydı. Bunu yapmaması için, üzerine eğilmek lâzım. Bu yanlışlığı yapmış, bir daha yapmaması için eğitilmesi lâzımdı.

c. Çocuklar Küçükken Alıştırılmalı

Ben öyle çocuklar hatırlıyorum ki, annesi küçükten onları baş örtmeye alıştırmış. Çocuk kaza geçirdi, bayıldı, uyandı, başı açık. İlk işi hemen başını örtmeğe çalışıyor. Neden? Başörtüsüne alıştı çocuk. Başörtülü eğitildi, çocuk hemen başörtüsünü arıyor.

Çocuğun oturma eğitimi vardır. Çocuğun oturmasını iyi sağlamazsanız, çocuk bacaklarını açar, öyle oturur; avret yerleri görünür.

"—Canım görünsün…"

Hayır! O avret yerlerinin korunmasına çocuk küçükken alışmadığı zaman, ileride kötü işler yapabilir. Peygamber Efendimiz'in bir sözünü bu arada söylemek zorundayım. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

"—Çocukların avreti de, büyüklerin avreti gibidir."

Kimisi önemsemiyor. Çocuk hoşuna gidiyor tombul tombul, böyle yumuk yumuk, pembe pembe etleri dolma gibi çıplak salıveriyor, hoşuna da gidiyor. Cibil cibil çocukcağız güneşin altında, deniz kenarında... Ah, masum yavrucak, aman bir lokma dolma gibi, hemen al ağzına yut. Aman ne kadar tatlı bilmem ne…

Öyle çocuğun cibil cibil gezmesi; pipisi meydanda ve sâiresi meydanda gezmesi hoşuna gidiyor.

Bu nedir? Bir eğitimsizliktir veya negatif bir eğitimdir. Bu da bir eğitim. Yani, o çocuk kapanmayı sevmeyecek. Ondan sonra don giydirilince, donu sıyırıp atacak. Öyle gezdiği zaman da, etrafından hayret edildikçe; "Hay, ulan yapma, etme!" filan dedikçe, o da gülecek. Gülmesi ne demek? Yani alt şuuruna o yerleşecek, büyüdüğü zaman da onu yapmak isteyecek.

Uçakta gelirken bize bir filim gösterdiler, komik bir filim, herkes gülsün diye hazırlamışlar. Adamın eline bir kartondan kutu veriyorlar, belki siz de gördünüz bu filmi, bilmiyorum. Kartondan kutusu var ama kutu boş. Sanki yük taşıyormuş gibi, yürürken yürürken pantolonu düşüyor. Elinde kutu var. Kutuyu taşırken pantolonu düşen bir insana, öteki insanların reaksiyonu ne olacak, bakışı ne olacak? Birisi geliyor, dur diyor, yardım ediyor, pantolonunu çekiveriyor yukarıya…

Zaten adamlar mahsustan hazırlamışlar. Yani iki adım daha atıyor, pantolonu gene düşüyor. İşte kadının birisi geliyor, donunu çekmeğe çalışıyor. Ötekisi geliyor, başka bir şey yapmağa çalışıyor. Bir tanesi kendisi pantolonunu düzeltsin diye elinden yükünü almağa çalışıyor. Ben tutayım, sen donunu düzelt gibilerden...

Bir tanesi de, pantolonu düşmüş, alt donunu da çekiyor. Tabii, gülsünler diye yapıyor bunu ama; yani bu adamların eğitim sistemi bu... Bakın, kültür dediğimiz şey insanların bir eğitim meselesi, çok önemlidir.

Rabia-i Adeviye veya evliyaullahtan bir hanım, düşman çevirdiği zaman şehirlerini; saçlarını seccadeye dökmüş, demiş ki:

"—Yâ Rabbi, şu saçlarımı senin emrinle hiç şimdiye kadar namahreme göstermedim, bundan sonra da göstertme! Namusumu düşmana pay-i mal ettirme yâ Rabbi!" diye öyle yalvarmış.

Saçının telini göstermemek bizde bir eğitimdir. Ama başka ülkelerde eğitim, saçının telini göstermek, vücudunun güzelliğini göstermek; avret mahallerini açmaktır. Hatta eski reisicumhur Kenan Evren, çıplak kadın tabloları yapıyormuş boş

zamanlarında… İhtiyar delikanlı, eski kurt, çıplak kadın resimleri yapıyormuş. Bir artist de diyor ki:

"—Sayın reisicumhurum, ben sizin için seve seve bedava çıplak modellik yaparım!" diyor.

Gazeteler öyle yazdı. Bu da bir dünya görüşü... Dünya görüşleri farklıdır amma, herkes bir yol tutturmuş gidiyor ama hangisi doğru? Biz hangisine bağlıyız? Biz İslâm'a bağlıyız, biz ahlâka bağlıyız, biz İslâm ahlâkına bağlıyız. Bizde örtünmek, tesettür çok önemli bir husustur. Avret mahallerini kapatmak farzdır.

Namazın farzlarından birisi, avret mahallerinin kapatılmasıdır. Çıplakken bir insan, bir odada kendi başına namaz kılabilir mi? Kılamaz. Avret mahallerini kapatması lâzım! Hamamda namaz kılabilir mi, hamamın hücresinde kendisi? Kılamaz. Avret mahalli, setr-i avret farzlardan birisidir. Bizde bu örtünme vardır.

Bizde namus dediğimiz bir kavram vardır. Evet, evlilik vardır, İslâm'da kadın- erkek ilişkisi vardır ama nikâhladır. Nikâhın dışında kadın-erkek ilişkisi İslâm'da haramdır. İslâm'da kadın ve erkek hilkatin, tabiatın, yaratılışın icabı olarak, erkek olarak yaratılmışsa, erkekliğini yapar. Kadın olarak yaratılmışsa, hanımlığını yapar, çocuk dünyaya gelir. Ama bu nikâhla olur. Nikâh yolu helâldir. Nikâhın dışında bu ihtiyaçları görmek veya bunu zevk edinmek haramdır.

İslâm böyle diyor. Bu bir dünya görüşüdür, bunları lüzumsuz gören insanlar vardır dünyada… Çoluğuyla-çocuğuyla çıplak gezen insanlar vardır, çıplaklar kampı kuran insanlar vardır. Alenî, herkesin karşısında cinsel ilişki yapmaktan utanmayan insanlar vardır.

Biz müslümanız. Biz Kur'an-ı Kerim'in ahlâkına bağlıyız, biz çocuğumuzu ona göre yetiştiririz. Küçüğün tesettürü de, büyüğün tesettürü gibi önemli olduğundan; küçük çocuğumuzun da avretini korumağa, kendi avretimizi korumak kadar dikkat ederiz.

Avreti korumakta, örtünmede prensip nedir?

Bir, altının görünmemesidir. Yani, bir insan şeffaf bir kumaş giyinse üşümüyor. Birinci kademeyi tabiat şartlarına karşı

korunmaktır diyelim. Meselâ sıcak veya soğuğa karşı korunmak için insan giyiniyor. Bak, güneş var, perdeyi çekmeğe çalışıyoruz değil mi? Yani korunmak, tamam. Korunma tamam ama kumaş şeffaf, altı görünüyor; bu haramdır.

Dedeman Oteli'nin sahibinin kızı Amerika'da tahsil görmüş, düğünü yapılacakmış. Onun için, gelinlik elbisesi ile kızın resmini çekmiş gazeteler. Ben de orada gördüm. Maalesef gazeteleri alıyoruz, okuyoruz, gözümüz de bazı şeyleri görüyor. Kadının göğüsleri gelinliğin altından belli… Yani bu böyle evlenecek de, bu bu haliyle evlenecek, yuva kuracak.?

Muhterem kardeşlerim, elbisenin şeffaf olmaması lâzım, altının görünmemesi lâzım; bu bir…

"—Tamam Hocam, mat yaptık, buzlu cam gibi yaptık, altı görünmüyor ama, sımsıkı tayt giydi. Bacakları belli, dizi belli, beli belli, kalçası belli, karnı belli… Üstüne de dar bir buluz giydi; göğsü belli ve sâiresi belli…"

Bu da haramdır. Neden? Vücudun şekli aynen belli oluyor. Şeffaf olmayacak, mat olacak. Bol olacak, altındaki şekil görünmeyecek.

d. İslâm'da Tesettür

Allah'ın emrettiği yerler örtülecek, kapatılacak. Bol bir kıyafetle kapatılacak. Bu nedir İslâm'da?

Erkek için örtünmesi gerekli olan kısım, göbek ile diz altı arasıdır. Kısa şort giyerse, göstermemesi gereken bir kısmı göstermiş oluyor. Üçgen bir mayo giyerse, slip giyerse haramdır. Güreşçiler şuradan askılı, buradan şeyli giyiyorlar. Veya Japon güreşçilerini görüyoruz, önünde bir örtü var. Arkasından ip gibi iki budunun arasından yukarıya bağlanıyor, iki poposunun kanadı meydana geliyor. Böyle bir örtünme olur mu? Olmaz! Bu da haramdır.

Erkeğin dizinin altından göbeğine kadar örtülü olacak. Kadının nasıl örtülü olacak? İslâm'da kadının eli, ayağı, yüzü hariç, her tarafının örtünmesi farzdır. Kadının yüzü örtünmeyebilir, eli örtünmeyebilir, ayakları örtünmeyebilir; öbür taraflarını bol bir kıyafetle örtmesi lâzımdır. İslâm bir hayat

nizamidir, bir ahlâk nizamıdır, bir iman nizamıdır; her konuda kendisinin özel bir görüşü vardır. Giyim konuşunda İslâm'ın kadın hakkındaki görüşü budur.

Efendim. Ben böyle giyinirsem patlarım.

Patlarsan patla, çatlarsan çatla, Allah'ın emri böyle... Bunu değiştirirsek sıcağa göre? Sıcağa göre bol yap! Ayaktan bilezikli yap, koldan bilezikli yap, şalvar giy… Püfür püfür eşsin, hiç bir yerine değmesin kumaş; ipekli giy, bilmem ne giy... Ne yaparsan yap ki, dedelerimiz yapmıştır bunu. Ecdadımız, ninelerimiz yapmıştır. Öyle bol şalvar giymişlerdir ki, tarlada da çalışır, ata da biner, hiç bir şeyi belli olmaz. Bizim sistemimiz, bizim görüşümüz böyledir.

Bizim hanımlarımız Avrupa'ya gittiği zaman, orada şaşırıyorlar. Aaa... Yaz gününde bu niye böyle sımsıkı örtünmüş? Bu ne biçim kıyafet? Patlamıyor musun kardeşim sıcaktan diye soruyorlar. Bir arkadaş onlarınkine cevap verdi, Almanca dedi ki:

"—Rahibeler niye örtünüyor? İşte biz ondan örtünüyoruz." dedi. Yani, sresterler, hemşireler, rahibeler nasıl örtünüyor?

Haa, şimdi anladım dedi. Rahibe deyince, rahibeden gözü alışmış; o zaman yadırganmıyor. Ama beni uçaktan görünce, bir müslüman hanımı yadırgıyor. Rahibeleri yadırgamıyorsun deyince, (*Haa, ahzo*) diyor. Almancada *ahzo*, tamam anladım demek. Yani, "Ahzoo, tamam, şimdi kafama dank etti, şimdi anladım!" demek. Bizim sistemimiz böyledir.

Bizim sistemimizde cinsel faaliyet yok mudur? Cinsel bir takım rahatlıklar yok mudur? Yani zindan mıdır, cehennem midir, zor mudur, fenâ mıdır? Hayır, İslâm sisteminin kendine göre bu konuda çok rahat, çok büyük kolaylıkları vardır, o tarzda gider. Bir ayrı sistemdir yani.

Şimdi bu eğitimlerin hepsi önemlidir. Bu eğitimlerin öğretilmesi, yapılması lâzım. Ben şahsen bir evlilik okulu açmayı bile telaffuz ettim, teklif ettim, konuştum. Hatta bir psikolojik danışmanlık, Ruh-Sağ Merkezi kurduk. Yani ailevi problemleri olanlar gelsin, meselelerini açsın diye.

Hanımın birisi geliyor, diyor ki:

"—Benim kocam, maalesef benden yaratılışımın gayrı bir

şekilde istifade etmek istiyor, arkadan faydalanmak istiyor." diyor.

Bu bir haramdır, günahtır, lûtilik derler buna; Lût kavminin amelidir. Lût kavminin ameli insanı cehenneme götürür. Yani bunların bilinmesi lâzım, bunların öğretilmesi lâzım, olması gerekenle, olmaması gerekeni bilmek lâzım.

İslâm'da öğrenmekte ayıp yoktur. Hazret-i Aişe Validemiz kadın olduğu halde, sahabeden erkek kimseler gelip dini meseleleri sormuşlardır. "Ne zaman insanın gusül etmesi gerekir?" diye bir soru sorabilmişlerdir.

Bunlar sorulmadan, söylenmeden öğrenilmediği için öğretilmesi lâzımdır, bilinmesi lâzımdır ve riayet edilmesi lâzımdır.

Biz evliliği ibadet diye yapıyoruz. İslâm'da evlilik ibadettir, (Bir). Hanımefendi bir beyefendi arasındaki evlilik münasebetleri sevaptır. (İki). Bunu belki birçok kimse bilmez. Çocuk yetiştirmek, cihad gibi sevaptır. (Uc). Annelik çok şerefli bir mertebedir. (Dört). Babalık, evin reisliği son derece büyük bir makamdır. (Bes). Hani, İslâm'ın aile yuvasına, ailenin fertlerine verdiği önem çok büyüktür. Ama tabii her sistem kendi içinde geçerlidir. O sistemin burasını al, bu sistemin burasını al. Olmaz.

Müslümansan, müslümanca yaşarsın. Kardeşim ben müslümanım, ben böyle yaşayacağım dersin. Gayrimüslimsen, kendin bilirsin; istersen gayrimüslim olursun, ondan sonra ahirette Allah'a hesabını verirsin. Verebilirsen, ahirette hesabını verirsin.

İslâm'ın Ahlâk sistemi, evlilik sistemi, temizlik sistemi vardır. İslâm'da temizliğin nasıl olacağı vardır, nerelerde olması gerektiği vardır. Meselâ gusül önemli bir temizliktir İslâm'da, bunu başkaları bilmez. Başka milletlerde yoktur bu gusül denilen bir şey, çok güzel bir şeydir. Ve suyun en az olduğu Suudi Arabistan da çıktığını düşünürsek, İslâm dininin çıkıp yayıldığını, Peygamber Efendimiz'in orada bunu emrettiğini düşünürsek; ne kadar güzel bir temizlik emrettiğini anlamış oluruz. İnsan temizliğinin nasıl doğal bir olaya bağlandığını anlamış oluruz. Günde beş defa abdest almanın, temizlikte ne kadar önemli

olduğunu anlamış oluruz.

Bu eğitimlerden bir tanesi de muhterem kardeşlerim. Ben, söz-sözü açıyor da böyle çeşitli konuları konuşuyorum. Çünkü Hocayım. Benim vazifem eğiticiliktir, elbette Bazı şeyleri söylemem gerekecek. Evet. Bir eğitimde, önemli bir noktaya tekrar su anda dönmek istiyorum. Söylediklerimin hepsi önemlidir, genel bilgilerdir. Bizim için su anda, siz zaten temizliği yapıyorsunuz; gusül biliyorsunuz, abdest almayı biliyorsunuz, taharetlenmeyi biliyorsunuz; koltuk altlarının kıllarını izale etmeyi, kasıkları izale etmeyi biliyorsunuz; tırnakları kesmeyi biliyorsunuz, sakalı-bıyığı düzenlemeyi biliyorsunuz. Tamam.

e. Zamana Dikkat Etmek

Bizim bilmemiz gereken bir husus da zamandır. Zamana riayet etmek, verilen sözde durmak, randevuya vaktinde gelmek, yaptığı işi belirli zamanında muntazam yapmak; zamanı boşa harcamamak, mümkünse yaptığı isi az zamana sığdırıp, zamandan tasarruf sağlamak. Bu çok önemli bir istir, İslâm'da çok önemlidir bu.

Dikkat ederseniz, İslâm'da ibadetler zamana bağlanmıştır, dakikaları sayılıdır. Güneş şu vakitte doğar, ondan önce namazı kılmak lâzım. Şu vakitte akşam olur, yemek yeme zamanı gelir. Yani biz vakte çok önemli bir şekilde kilitlenmiş bir milletiz, ümmetiz. Vakitle, zamanla ilişkilerimiz çok kilitlenme derecesinde iç içedir.

Peygamber SAS Efendimiz sözüne, verdiği söze, randevusuna çok riayet eden bir insandı. Kur'an-ı Kerim'de insanın ahdinden sorumlu olacağı bildiriliyor. Ben falancayla şurada su saatte buluşacağım diye ahdetmişsem, yani randevu vermişsem demek. Randevu kelimesini kullanmak istemiyorum, Fransızca. Söz vermişsem falanca yerde buluşacağız diye, o saatte orada olmak zorundayım.

İnsan ahdine riayet etmediği zaman sorumlu olur.

إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولاً (الإسراء: ٣٤)

(*İnne'l-ahde kâne mes'ûlâ*) "İnsan bir ahid yaptı mı, bir anlaşma yaptı mı, Allah o anlaşmaya uyulmasını ister. Uymayanı da hesaba çeker, sorgu sual eder. 'Niye sen ahd ettin de sözünde durmadın, ahdine riayet etmedin, anlaşmanı uygulamadın? Niye yalancılık yaptın, niye döneklik yaptın?' diye sorar." (İsrâ, 17/34)

İnsanoğlu ahdinden sorumludur. Kur'an-ı Kerim söylüyor bunu. Tasavvufun kaynağı da Kur'an-ı Kerim ve Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifleridir. Zamana riayet çok önemlidir. Sofi, yani derviş, yani mutasavvıf; zamanının kıymetini çok iyi bilen ve o zamanın içinde ne yapması gerektiğini düşünüp yapan; zamanının gerektirdiği faaliyeti yerine getiren insan demektir.

Onun için, tasavvufta buna bir zaman ayrılmış, bir bölüm ayrılmıştır; zamanın önemini bilmek diye bizim meselâ Nakşî tarikatımızda; Nakşî tarikatının prensipleri arasında bir de: vukuf-i zamanı vardır. Vukuf-i zamanı: zamanına vakıf olmak, zamanını bilmek, zamanının önemini kavramak; zamanını nasıl değerlendirmesi gerektiğine dair uyanık olmak, şuurlu olmak demektir. Vukuf-i zamanı: zamanına dikkat etmek, zamanına

vakıf olmak demektir. O da bir prensiptir, tasavvufun önemli bir prensibidir.

Onun için, iyi bir derviş, kâmil bir derviş, iyi yetişmiş bir derviş saat gibi çalışır. Yağlanmış mükemmel bir makine gibi çalışır. Tıkır, tıkır çok güzel, zamanına çok riayet eder. Onun için, bizim de zaman konuşunda bir eğitimimiz olması lâzım.

Bakın, hiç yarış yaptınız mı kendinizle ilgili? Ben bir sayfalık bir kitabı, kitabın sayfasını yedi dakikada okuyorum. Meselâ diyelim ki, yedi dakikada okuyorum dedik. Acaba Aynı sayfayı beş dakikada okumaya dikkat ettiniz mi, gayret ettiniz mi? Acaba kendinizle yarışarak bunu dört dakikaya indirmeye çalıştınız mı? Acaba üç dakikaya indirmeye çalıştınız mı? Ne olacak bundan? Ben iki yüz sayfalık kitap okuyacaksam, her sayfasında bir dakika tasarruf etsem; iki yüz dakika tasarruf edeceğim. Önemli bir kazanç var burada.

Vakit nedir? Vakit nakittir. Nakit ne demek? Para demek, Yani trak trak dolar ödemek demek... Vakit nedir? Para gibidir, elde para gibidir. Onun kıymetini bileceğiz. Ben iki yüz dakika kazanacaksam; iki yüz dakika ne demek? Altmış, yüz yirmi, yüz seksen; üç saat yirmi dakika demektir. Üç saat yirmi dakika bir kitapta kazanacaksam, daha hızlı çalışmak için, daha hızlı okumak için bir çalışma yapmam lâzım mi? Lâzım. Çünkü, üç saat yirmi dakika kazanacağım. Bu çok önemlidir.

Zamanın kıymetini bilmek, zamandan tasarruf etmek, para kazanmak gibidir. Yani, size birisi dese ki: Bir saat seni çalıştıracağım. sana elli dolar vereceğim. Mildura'da üzüm toplayacaksın, saati elli dolar. Var mısın? Elli dolar fena değil bir saatte, varım, tamam. Sepeti alırsın, üzüm toplamağa başlarsın; akşam da keyifli keyifli hesaplarsın: Sekiz saat çalıştım, elli dolardan, beş kere sekiz kırk, dört yüz dolar. Ver bakalım dört yüz doları. Oh, hoşuna gider.

İşte bak, zaman ne kadar önemli. Bir saatin senin elli dolar. Sıradan bir insansan… Ama daha yüksek bir elemansan, bir şey operatörüysen, büyük bir cihazın operatörüysen; senin saatin belki yüz dolardır, belki daha kıymetlidir. Daha büyük bir

uzmansan, daha fazladır. Daha büyük bir alimsen, senin saatin daha kıymetlidir. Onun için, zamana riayet etmeyi öğrenmek lâzım. Zamanı kazanmağa çalışmak lâzım. Kazandığı zamanı da boşa harcamamak lâzım!

Tabii parayı kazanıyorsun, götürüyorsun kumarda harcıyorsun. Avustralya hükümeti büyük şehirlerde büyük kumarhaneler yapmış, götür orada harca...

"—Enayi miyim ben, el alemin aptalı ben miyim? Kazanacağım, kazanacağım; eldekini, avuçtakini orada harcayacağım."

Kumar haram İslâm'da… Oynamak, kazanmak yoluyla bile olsa haram. Tabii sonunda kazanmak olmaz, ekseriyetle kaybedilir. Binaen aleyh, zamanı kazandıktan sonra ne yapacağız? Enayi gibi harcamayacağız, akıllı bir insan gibi değerlendireceğiz.

f. Zamanın Değerlendirilmesi

Zaman nasıl değerlenir? Zamanın değerlenmesi için yapılacak o kadar güzel şeyler var ki, o kadar çok şeyler var ki, sayılmakla bitmez. Ama bir tek şey söyleyeyim:

Bir kez Allah dese aşk ile lisân,
Dökülür cümle günah misli hazan.

Bir kere aşk ile Allah dese insan, günahları hazan yaprağı gibi dökülür. Daha fazla dedikçe, daha büyük sevap alır. Günde yüz defa *Lâ ilahe illa'llah* diyen bir insan, ahirette mahşer yerinde, mizanın başına çok büyük sevapla gelir. Ondan daha büyük sevapla gelen bir insan bulunmaz; ancak onun kadar zikretmiş veya ondan daha fazla zikretmişse, o ona rakip olabilir.

Demek ki, zamanımı boşa geçirmem, hiç olmazsa zikir yaparım. Kur'an okurum, Kur'an ezberlerim, bir is yaparım.

Muhterem kardeşlerim! Yıllar önce okumuştum, bir papaz çok dikkatimi çekmiştir. Tek başına niyet etmiş, azmetmiş:

"—Ben tek başıma kilise yapacağım!" diye hiç kimseyi çalıştırmadan, tek başına işe başlamış. Temelini kendisi kazmış,

taşını kendisi yontmuş, harcını kendisi karmış; yavaş yavaş, yavaş yavaş kilisesini tamamlamış. Yani o, “Tanrı için bir şey yaptım!” diyor. God için, İsâ için, (Jesus) için bir bina yaptı tek başına... Bu benim eserim diye. Bu ilginç bir şey…

Aynı şeyi siz yapsanıza, siz bir cami yapsanıza!.. Tek başınıza bir arsa alın, “Ben buraya kendim, tek başıma bir cami yapacağım! İşte bu benim eserim diyeceğim.” diye başlayın bakalım!

Bakın, yapılacak ne kadar iş var… Ağaç dikseniz sevaptır, hayır yapsanız sevaptır, hayra koşsanız sevaptır, ilim öğretseniz sevaptır, ilim öğrenseniz sevaptır. Zamana o kadar çok ihtiyacımız var ki, zamanın kıymetini çok iyi bilmek zorundayız.

Onun için, zamandan tasarruf etmek zorundayız. Tasarruf ettiğimiz zamanımızı iyi şeylere harcamak zorundayız. Onun için, vukuf-i zamani’yi sizlere tavsiye ediyorum. Zamanınıza vakıf olun, zamanınıza sahip olun, zamanınızı zâyi etmeyin, zamanınızın kıymetini bilin!

Vaad ettiğiniz zamanda, vaad ettiğiniz yerde bulunun! Saatinizi kolunuzda boşuna taşımayın! Saatin saniyeleri boşuna konulmamış oraya, dakikaları boşuna konulmamış. Ya saati atın, ya da zamana riayet edin! Ya yelkovanını çıkartın, akrebini çıkartın, "Dakikalar bana lâzım değil, saatler yeter!" deyin. Tamam. Bir saat önce gidersin, bir saat sonra gidersin... Sallanırsın, kıymeti yok; tamam o zaman yelkovanını çıkart saatin, sadece akrebi sana yeter. Akrep yeter sana o zaman. Ama saatin dakikası varsa, saniyesi varsa, saniyesini de kullanın. Saniyesini kaçırırsanız, bir dakika kaçırdığınız zaman tren kalkar.

"—Yahu, bu mendebur herifler de ne biçim herifler yahu.? Tam saatinde kalktılar. İki dakika geç kalksalardı, namaza yetişirdim."

Kaçırmamak için sen iki dakika önce gelseydin ya… Adamlara ne kızıyorsun? Adamlar dakikasında kaldırdı.

Onun için, vukuf-i zamanî'yi sizlere vasiyet ediyorum, nasihat ediyorum, tavsiye ediyorum. Dinimizin önemli bir hususudur, zamanımıza sahip olmak. Hepimiz zamanımıza sahip olalım, ahdimize riayetkâr olalım; vaad edilen yere zamanında gelelim, saniyelere dikkat edelim, zamanımızı boşa harcamayalım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bize yardımcı olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri sizi ve bizi iki cihanın hayırlarını elde etmeye muvaffak eylesin... Dünyada hayır yapıp, ahirette hayır bulmaya muvaffak eylesin… Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin…

Bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah, mea's-salevât!..

03. 01. 1996 Canberra / Avustralya
İkindi Namazı Sohbeti

04. GÜZEL BİR DÜĞÜN

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

Çok değerli kardeşlerim, çok değerli misafirler! Allah hepinizden razı olsun…

Çok mübarek bir gecede, bir cuma gecesinde, çok güzel bir ay da, mübarek Üç Ayların ikincisi olan; Peygamber SAS Efendimiz'in ayı olan Şa'ban ayındayız. Sevaplı, dinî bir eğitim yapmak için toplandığımız böyle bir aile eğitim kampında, yeşillikler arasında, güzel bir mekânda ve mehtap altındayız. Her şey güzel!

Kardeşlerimizin düğünleri de hakikaten imrenilecek güzel bir düğün oluyor. Canberra şehri böyle düğün görmedi. Şehirde dolaşırken, polisler de alkışlamışlar. Herkes şaşırmış, böyle hayranlıkla seyretmişler.

Allah-u Teàlâ Hazretleri böyle güzel mübarek zamanda, böyle mübarek misâfirlerle, iman dolu misâfirlerle sevinç içinde başlayan bu yuvayı, bu evlilik hayatını, ve bu evliliğin içindeki mutluluğu daimi eylesin... Hem bu evlenen kardeşlerimizi, hem de yakınlarını ve bu mutluluğu onlarla beraberce yaşayan değerli misâfirlerimizi Allah-u Teàlâ Hazretleri hem bu dünyada, hem ahirette rahmetine erdirip, aziz ve bahtiyar eylesin…

a. İslâm'ın Ana Hedefleri

İslâm'da nikâh, evlenmek çok şerefli ve dinî bakımdan da çok sevaplı bir olaydır. İslâm evliliğe, nikâha çok büyük değer veriyor; aileyi çok mühim bir sosyal müessese olarak görüyor ve koruyor. Büyük din kitaplarında, fıkıh kitaplarında, çok ciddi alimler tarafından yapılmış olan açıklamalarda İslâm'ın ana hedeflerinden birisi olarak, neslin korunması gösterilir.

İslâm'ın beş ana hedefi vardır:

1. Dinin korunması
2. Nefsin, canın korunması
3. Aklın korunması
4. Neslin korunması

5. Malın korunmasıdır.

İslâm dini bu ana hedefleri yakalamak, bulmak, elde etmek, bu gayelere ulaşmak için, emirlerini ortaya koymuştur, ahkâmını ortaya koymuştur. İnsanları bu beş ana hedefe götürmek için sevk etmektedir.

Bunlardan en başta geleni, İslâm'ın beş önemli gayesinden birincisi, imanın, inancın korunmasıdır. Yani, insanlar yanlış bir inanca sapmasınlar, doğru bir inanca sahip olsunlar, doğru bir inançla yaşasınlar diye İslâm'ın emirlerinin büyük bir kısmı, bu hususta inmiştir ve bunu sağlamaya yöneliktir.

İslâm'ın ana hedeflerinden ikincisi, insanın canını korumaktır, hayatını korumaktır. Onun için, hayata kasdetmek şiddetle yasaklanmıştır. Hayatı koruyacak her türlü tedbirler emredilmiştir. Hayatın sönmesine sebep olacak her türlü yanlış işler engellenmiştir. O yanlışlıkların kaynakları kurutulmuştur, yolları kesilmiştir, delikleri tıkanmıştır.

İnsanın kendi vücudunu yıpratmağa, zedelemeğe hakkı yoktur. Vücudu kendisine emanettir. O emaneti tahrip edemez, onu iyi koruması lâzım gelir.

b. Neslin Korunması

İslâm'ın hedeflerinden bir tanesi de, nesli korumaktır. İslâm, insan neslini korumayı hedef alıyor ve insan neslinin korunması için de, her türlü tedbiri emrediyor, teşvik ediyor. Başta Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri olmak üzere, bu hususta güzel niyetlerini, hareketleriyle ortaya koyuyorlar. Meselâ, Peygamber SAS Efendimiz'in aile hayatı bize örnek oluyor.

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[5]

اَلنِّكَاحُ سُنَّتِي ، فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي (ه. عن عائشة)

---

[5] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.439, no:1836; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.II, 427; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.271, no:44407; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.324, no:2833; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.312, no:24976.

(*En-nikâhu sünnetî*) Nikâh benim sünnetimdir, yani benim yolumdur. Nikâh benim adetimdir, benim sevdiğim, benim istediğim, benim teşvik ettiğim bir şeydir. (*Femen lem ya'mel bi-sünnetî feleyse minnî*) Bunun aksini düşünenler, aksine hareket edenler, benim sünnetimle amel etmeyenler benden değildir." buyuruyor.

Tabii, aksini istemek olabilir mi diye düşünebilirsiniz. Belki size garip gelir, belki duymamışsınızdır amma; eskiden bazı insanlar vardı, dini sebeplerle evlenmemeyi tercih ediyorlardı. Hristiyanların evlenmeyenleri gibi, papazların veya rahibelerin evlenmeyenleri gibi, evlenmemeyi dinî bir şey sayıyorlardı.

Halbuki, İslâm'da böyle bir şey yok. İslâm böyle bir şeyi uygun görmüyor.

Üç sahabi, (*Rıdvanu'llàhi aleyhim ecmaîn.* Bütün ashabı Allah rızasına vâsıl eylesin, rızasını ihsan eylesin... Bizi de onların şefaatine erdirsin.) Peygamber SAS Efendimize imrenerek, Onun hayatının ve ibadetinin çokluğuna bakarak; üç karar alıyorlar. Bir tanesi diyor ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz o kadar çok güzel ibadet ediyor ki, ben de bundan sonra geceleri hiç uyku uyumayacağım, sabahlara kadar ibadet edeceğim!”

Bir tanesi de diyor ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz ne güzel ibadet ediyor. Ben de bundan sonra, her gün oruç tutacağım. Hiç oruçsuz günüm olmayacak, daima oruçlu olacağım!”

Üçüncüsü de diyor ki:

“—Ben de bundan sonra hiç kadınlara dönüp bakmayacağım, kadınlarla ilgilenmeyeceğim, evlenmeyi düşünmeyeceğim. Nikâhı düşünmeyeceğim, yuva kurmayı düşünmeyeceğim. Çünkü, kadınla evlenirsem aile olacak, evlât, çoluk çocuk olacak, meşguliyet olacak. Beni ibadetten alıkoyar. Ben ibadetten geri kalmayayım diye yuva kurmayacağım, aile yuvası kurmayacağım; hatta kendimi hadım edeceğim.” diyor. Yani, “Kendimi zürriyeti olmayacak bir insan haline getireceğim!” diyor.

Üçü böyle karar veriyorlar. Ne maksatla? Yani, sevap kazanalım diye, çok ibadet edelim diye.

Bunların haberleri Peygamber Efendimiz’e vâsıl olduğu zaman, Efendimiz çok üzülüyor, çok kızıyor, diyor ki:

“—Hayır, böyle yapmanız doğru değil. Ben sizin Allah’tan en çok korkanınızım amma böyle yapmıyorum, böyle yapmayı da doğru görmüyorum. Bazı günler oruç tutarım sevap kazanmak için ama, bazen tutmam. Bunu böyle devamlı yapmağa lüzum yok. Gecenin bazı zamanında kalkıp teheccüd namazı kılarım. Tamam, ibadet ederim ama, hiç uyumamak diye bir şey yok; uyku da insanın ihtiyacıdır. Uyku ilerideki çalışmalar için enerji kazanma vasıtasıdır, lâzımdır. Allah, geceyi istirahat etsinler diye yaratmıştır.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا (النبأ:٩)

(*Ve cealnâ nevmeküm sübâtâ*) [Uykunuzu bir dinlenme kıldık.](Nebe’, 78/9) buyruluyor.

Ben şeye benzetiyorum: Çocuklar uyusunlar diye anneler, babalar odalarının elektriğini kapatırlar. Allah-u Teàlâ Hazretleri

de kulları dinlensinler diye ışıkları kapatıyor ki, geceleyin istirahat etsinler diye. Onun için, bütün gece uyumamak da doğru değil. Kalksın ibadetini yapsın, gene istirahatını da yapsın.

Sonra, evlenmek konusundaki kararlarına gelince, bu da doğru değildir. "Bakın, ben evleniyorum, evlenmiş durumdayım; ailem var, yuvam var, çoluk çocuğum var... Binaen aleyh, öyle evlenmemeyi düşünmek de doğru değildir." diyerek, bunların yanlış hareket ettiğini beyan etmiş oluyor... Hadis-i şerif kitaplarında bu misal vardır.

c. Evliliğin Faydaları

Hani, bazı insanlara dinî duygular sebebiyle, çok ibadet edeyim diye, aile bir yük gibi görünür amma; ailenin geçimi için yapılan çalışmalar da ibadettir. İslâm'a göre bir insanın ailesi için yaptığı çalışmalar ve harcamalar çok sevaptır. Ne kadar çok sevaptır? Allah yolunda cihad yapmak kadar, cihada sarf edilen masraflar kadar büyük sevaplıdır. Yani, fi sebilillah masraf yapan bir insanın aldığı sevap kadar…

Ailesinin geçimi için çalışan ve masraf yapan insanın o masrafının mükâfatı da o kadar sevaptır. Hacca gitmek gibi sevaptır, hacca yapılan masraf kadar sevaptır, cihada yapılan masraf kadar sevaptır. Ve bir adam vallahi gazi gibidir diyor Peygamber Efendimiz. Hac etmiş insan gibidir, gaza yapan gazi gibidir, fisebilillah çarpışan mücahid gibidir, vallahi öyledir diyor. Kim için? Sabahleyin evinden tebessümle çıkan, akşama kadar çoluk-çocuğu için çalışan; akşamleyin evine tebessümle gelen, çoluk-çocuğuyla muhabbetli akşam yemeğini yiyen kimse için…

Çoluk çocuğu çok fakir bir insanın ailesi için çalışması cihad gibidir, hacca gitmek gibidir. O kadar sevaplıdır diye buyuruyor.

Onun için, bize göre evlilik bir zevk ve keyif işi değildir, dinî bir olaydır. Biz bunu derin dinî duygularla yaparız. Biz nikâhı camide kıyarız, biz güveyi camide yatsı namazını kıldıktan sonra evine göndeririz, dualarla göndeririz... Çünkü düğün, nikâh dinî bir olaydır. Çok mühim dini bir olaydır. Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—İnsan evlendiği zaman, dininin yarısını kurtarmış olur,

kazanmış olur.” Yüzde ellisini dininin kazanır.

Evlendi mi, evlendi. Tamam, dinin yüzde ellisini kazandı. Bir kere, geçecek notu aldı. Dininin yarısını kazandı. Öteki yarısını da biraz gayret ediversin de, dini bütün bir müslüman olsun.

إِذَا تَزَوَّجَ أَحَدُكُمْ عَجَّ شَيْطَانُهُ يَقُولُ: يَا وَيْلَهُ، عَصَمَ ابْنَ آدَمَ مِنِّي

ثُلُثَى دِينِهِ (ع. عن جابر؛ الديلمى عن أبي هريرة)

RE. 39/2 (*İzâ tezevvece ehadüküm*) [Sizden biri evlendiği zaman, (*acce şeytànühû yekùlü*) onun şeytanı sesini yükseltir ve şöyle der: (*Yâ veyleh, asame'bne âdeme minnî sülüsâ dînihî*) ‘Eyvah, bu Adem oğlu dininin üçte birini benden korudu!’]

“Bir bekâr insan evlendiği zaman, onu kandırmağa çalışan şeytan feryad eder.” diyor Peygamber Efendimiz. “Ah, şunu elimden kaçırdım, avımı elimden kaçırdım!” diye o evlenen kimsenin yoldan çıkartılması ile görevli olan şeytan feryad eder, saçını başını yolar, çok üzülür. Neden? “Avımı elden kaçırdım, artık bunu bir daha kandıramam, bir daha günaha bulaştıramam diye şeytan bu işe fevkalade üzülür, feryad eder.” diyor. Çünkü, evlendiği zaman insanın artık korunmuş, kalenin içine girmiş bir insan durumuna geldiğini biliyor.

İslâm’da, evli insana İslâm hukukunda *muhsan* derler. *Ha* ve *sad* harfiyle, *muhsan*. Bu muhsan kelimesi, hısn-ı hasin kelimesinden gelir. Yani, etrafı muhkem duvarlarla çevrilmiş kale demektir. *Hısn*, kale demektir. *Muhsan* da, kalenin içine girmiş, kale duvarlarıyla korunmuş demektir.

Evli insanın adi İslâm’da *muhsan*’dır. İslâm hukukunda evli demezler. Biz evli diyoruz, eve sahip. Halbuki, herkesin başını sokacak bir evi olabilir. Hatta bekârken de evi olabilir. Bekârdır adam zengindir, üç tane evi vardır, beş tane köşkü vardır, iki tane yalısı vardır. Yani, evli sözü ifade etmiyor.

Ama, İslâm hukukunda önemli bir tabir var: Evli insan için *muhsan*, evli kadın için *muhsana* derler. Yani, hısn-ı hàsini nikâh ile, nikâh kalesi ile, kale duvarlarıyla korunmuş kimse; artık

şeytan ona kursun atamaz, bomba yağdıramaz, zarar veremez demek. Yani, güzel bir tabirdir, hoş bir tabirdir; anlamlıdır İslâmî bakımdan.

Onun için, rivayetler vardır:

رَكْعَتَانِ مِنَ الْمُتَأَهِّلِ خَيْرٌ مِنِ اثْنَيْنِ وَثَمَانِينَ رَكْعَةً مِنَ الْعَزْبِ

(تمام في فوائده ، ض. عن أنس)

RE. 291/12 (*Rek'atâni mine'l-müteehhili*) "Evli adamın kıldığı iki rekât namaz, (*hayrun min'isneyni ve semânîne rek'aten mine'l-azbi*) bekârın kıldığı seksen iki rekât namazdan daha hayırlıdır."

Buna göre, evli bir insanın kıldığı namazın sevabı, bekârın namazından kırk bir kat daha fazladır. Yani, birisi bekârken namaz kılıyor. Diyelim ki, evlenecek olan bir insan bir gün önce namaz kıldı. Bir yatsı namazı kıldı, bir sevap aldı. Evlendi, ondan sonra gene yatsı namazını kıldı o akşam; gene bir sevap aldı. Ne kadardır? Evlinin namazı, bekârın namazından kırk bir kat daha sevaplıdır.

Neden? Huzur içinde kılıyor artık. *Allahu ekber* dediği zaman, hayatının mühim bir meselesi hallolmuş oluyor. Gönlünü meşgul eden, aklını kurcalayan meseleler bitmiş oluyor; artık kendisini Allah'a iyi kulluk yapacak bir hale getirmiş oluyor, ruhu rahatlamış oluyor. Böylece kıldığı namazları daha huzurlu kılıyor.

Hatta, aynı imamın arkasında, aynı namazı kılan insanların bile namazlarının sevapları farklı olabilir. İslâm'da bu böyledir.

Bir insan bir camiye gelir bir namaz kılar, bir sevap alır. Öteki insan aynı camiye gelir, Aynı imamın arkasında aynı namazı kılar, bin sevap alır. Bin misli fazla... Neden? Kalbindeki huzurdan dolayı, aklını namaza verebilmesinden dolayı, Allah'ın divanında duygularının çok temiz olmasından dolayı sevabı çok olur.

İşte bu güzelliği sağlıyor, bu huzuru sağlıyor evlilik. O bakımdan da, evlinin ibadetinin sevabı çok oluyor. Binaen aleyh evlilikte, evlenen insanın dini kârı vardır. Dini bakımdan evli insan büyük bir kârdadır, bu (Bir).

Dünyevi bakımdan da kârı vardır. Maddi bakımdan kârı vardır. Neden? Erkek, bir hanım kazanmıştır. Hanım, bir bey kazanmıştır.

"—Bu benim beyim!" der.

Bey de der ki:

"—Bu benim hanımım."

"—Daha önce yoktu bu, hayrola. Yanındaki kim oluyor?"

"—Bu benim hanımım."

"—Bu kim?"

"—Bu benim beyim."

Bir insan kazanıyor. Kendisinin oluyor, bu benim diyor. Yani, maddi bir kazancı var.

Sonra, akrabaları yüzde yüz zamlanmıştır, yüzde yüz kârdadır. Çünkü, bir kendisinin eski akrabaları vardı bekârken, bir de hanımının akrabaları eklendi, yüzde yüz kâr var. Bir gecede, nikâhtan öncesine göre yüzde yüz kârı vardır. Neden? Bir annesi vardı, bir de kaynanası var. Bir babası vardı, bir de kayınpederi var. Bir dayısı vardı, bir de hanımının dayısı var. Bir amcası vardı, bir de onun amcası var. Hàsılı, akraba dairesi bir misli daha genişler, kuvvetlenir. Maddi bakımdan böyle kârı vardır.

Hepsi de tabii, damattır, gelindir diye yardımcı olurlar; adam güçlü kuvvetli bir insan olur. Maddi bakımdan da böyle kârı vardır.

Sonra, bekâr çorabını kendisi yıkar, atletini kendisi yıkar, ütüsünü kendisi yapar, bulaşığını kendisi yıkar... Yurtlardaki bekâr delikanlıların neler çektiğini, tahsil yapanlar bilirler.

Ama evlendiği zaman ne olur? Bir iş bölümü olur. Hanım yemekleri yapar, evi düzenler. Bey dışarıda çalışır, eve yiyecek getirir. Yuvayı dişi kuş yapar. Efendi de yuvayı korur, kazancı getirir. Bir iş bölümü olduğu için, burada da bir rahatlama vardır, maddi bakımdan da bir kâr vardır.

O halde, tarihi bir yanılgıyı burada düzeltiyoruz: Bekârlık sultanlık değildir, evlilik sultanlıktır. Bekârlık sultanlık diyenler, her halde asmadaki olgun üzümlere erişemeyen tilkilerdir. Erişemediği için koruk diyor. Erişseydi yiyecekti. Erişemediği için koruk diyor. Aslında işin doğrusu: evlilik sultanlıktır, tadına

doyum olmayan güzel bir haldir.

Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor ki:

“—Allah bir insanın hayrını isterse, ona hayırlı bir arkadaş nasib eder. Hayat arkadaşı bir hanım, hanımsa bir bey nasib eder.”

Bu arkadaş hayat arkadaşı, Türkçe’de biz bunu kullanıyoruz. Terimlerin çok önemi vardır, kıymeti vardır: biz refika deriz. Refika, refakat eden demek. “Refika-ı hayatı, bu benim refikam filan mânâsına kullanılır bu kelime.

Hayat arkadaşı hayrı, ibadeti hatırlamış yapıyorsa; yapılmasına yardımcı olur. Abdest alırken havlusunu tutuverir, namaz kılarken seccadesini yayıverir ve sâire... Oruç tutacaklarsa, sahura kalkar yemek hazırlayıverir. Beraber sahur yaparlar, oruç tutarlar. Yani, ibadeti yapmağa yardımcı olur, unutmuşsa hatırlatır. Efendi kalk. Teheccüd vakti geçiyor, abdest al, teheccüd kılalım der.

Hayırlı bir eş, hayırlı bir arkadaş, hayat arkadaşı ne yapar insana? İbadeti hatırlamışsa, yapımına yardımcı olur. İbadeti hatırlamamışsa, hatırlatır. Peygamber Efendimiz’in bir tavsiyesi var, diyor ki:

Hanım kalkmışsa geceleyin, bey uyuyorsa, ona şey yapsın: kalk, teheccüd namazı kıl! Bak. Çok güzel bir vakit, sevap kazan desin. Eğer uykudan, ıh mıh filan diyorsa, o tarafa o tarafa dönüyorsa, kalkamıyorsa; yüzüne biraz su serpsin diyor. Şöyle şaka yollu bir su serpince, yağmur yağıyor filan diye hop kalkar tabii... O zaman abdestini alır, teheccüd namazını kılar.

Eğer bey kalkmışsa, o da hanımına, “Kalk namaz kıl! Peygamber Efendimiz’in sünneti, sevabı çok!” desin. O da biraz nazlanıyorsa, tamam kalkıyorum filan, hop, gene uyuduysa; biraz su serpsin yüzüne, yani kalksın o da ibadeti etsin. Bu ne demek? Yani, ibadeti yapmakta yardımlaşıyorlar. Hayrı hatırlamışsa, yapımına yardımcı oluyor. Hatırlamamışsa hatırlatıyor.

Eğer Allah bir insanın cezalandırılmasını istiyorsa, ona kötü bir arkadaş nasib eder. O, ona hayrı yaptırmaz, hatırlatmaz, ikaz etmez. Kötü yollara çeker, kötü tarafa giderler, dünya ve ahireti mahvolur, perişan olur.

d. Eş Seçiminde Kriterler

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz: evlenirken dört kriter olabilir diyor. Yani, evlenen bir insan, eşini ararken dört şey düşünür.

Neyi düşünür? Eşinin güzel olmasını düşünebilir. Benim eşim güzel olsun, selvi boylu olsun, fidan boylu olsun, levent gibi olsun. Söyle olsun, böyle olsun filan.,. Güzelliğini düşünür bazen; bu bir kriterdir, bir ölçüdür.

Bazen soyunu sopunu düşünür, benim esim soylu olsun, asaletli olsun, paşazade olsun, bilmem ne olsun filan diye soyunu düşünür.

Bazen parasını düşünür. Benim eşim, aradığım es zengin olsun da, rahat edeyim yahu. Parasından istifade edeyim, zengin olayım bende. Öyle zenginliğini kriter olarak alabilir.

Bazısı da der ki: "Hayır, ben evliliği dini duyguyla yapıyorum, ben dindar bir eş arayacağım. Ben çocuklarımı iyi yetiştirecek sàliha veyahut sàlih bir insan, eş arıyorum diye düşünür.

Dört kriter var: dindarlık, zenginlik, soyluluk, güzellik... Bu dört şeyden dolayı, insanlar eş seçiyorlar. Bazen birisi birisinin çok güzel olduğunu görüyor, çarpılıyor, vuruluyor, àşık oluyor, evleniyorlar. Sonra pişman oluyorlar. Bazen, soylu diye birisiyle evleniyor, sonunda problemler çıkıyor. Bazen zengin diye evleniyor, sonunda problem çıkıyor. Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Sen dindarlığı, dindarlık esasını esas al, öylesini seç!"

İnsan evlilik yaparken, eş seçerken, Peygamber SAS Efendimiz'in tavsiyesi ne olmuş oluyor? Dindar bir eş seç ki, ahiretine yarasın. Ahirette yüzün gülsün, cennetlik olmağa sebep olsun diye.

Şimdi sahabe-i kiramdan, Aşere-i Mübeşşere'den, cennetle hayatındayken müjdelenmiş bir zatın hayatıyla ilgili bir fikrayı, bir olayı size nakledeceğim. Müslümanların evlilik olayına nasıl baktığını anlayın diye.

Cennetlik olduğu, Peygamber Efendimiz tarafından kendisine

söylenmiş olan, Aşere-i Mübeşşere'den bir zat-ı muhterem, taun salgını oluyor, hastalanıyor, yatağa düşüyor. Yâni bulaşıcı, çok korkunç bir hastalık salgını oluyor. Cayır cayır ateşler içinde yanıyor. Hanımı da hastalanmış, o da cayır cayır ateşler içinde. Birisi bir odada, hanımların olduğu odada; bu da erkeklerin odasında. Başucunda okuyorlar, başucunda bulunuyorlar yakınları. Böyle otururken, hanımının, sizlere ömür, vefat ettiği haberi geliyor.

"—Efendim, maalesef eşiniz vefat etti." diyorlar.

"—Ya, öyle mi? Allah rahmet eylesin. Çok iyi hanımdı, mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun. Aman beni evlendirin!" diyor.

Yani hanımı öldü, bu yatakta, vefat haberi geliyor, üzülüyor, dua ediyor. Hemen telaşlanıyor, "Aman beni evlendirin!" diyor.

Telaşlı, yatakta cayır cayır yanıyor. Diyorlar ki:

"—Efendim, inşâallah sıhhat kazanırsınız, bu hastalığınız geçer. Kalkarsınız, biz de ararız, tararız, size münasip bir eş buluruz; düğününüzü yaparız, evlendiririz."

"—Hayır, ben bu hastalıktan kalkmayacağımı biliyorum. Bu hastalığın öldürücü olduğunu biliyorum. Ben bu yatakta öleceğimi biliyorum, vefatımı biliyorum. Allah'ın huzuruna bekâr gitmeye utanıyorum. Onun için beni evlendirin!" diyor.

Bakın, cennetlik bir insanın evliliğe hürmetine bakın! Evliliği ne kadar yüksek bir paye görüyor, rütbe olarak görüyor, mânevî bir rütbe olarak görüyor; Rabbinin huzuruna bekâr gitmekten utanıyor, evli olsun da ne olursa olsun... Yataktayken ölecek ama, evli adıyla ahirete gitsin... Yataktan kalkamayacak, düğünü yapamayacak, gerdeğe giremeyecek; hanımı da sormuyor, yani hanım söyle olsun böyle olsun demiyor; sadece:

"—Beni evlendirin, nikâhlı gideyim ahirete, Allah'ın huzuruna bekâr gitmeye utanıyorum!" diyor.

Eskiler, eski müslümanlar dine, dini bakımdan evliliğe böyle bakıyorlardı. Evlilik bir rütbedir, mânevî bir payedir, sevaplıdır; bekârlık, hemen kurtulunması gereken bir durumdur diye bakıyorlar. Hasta'yken, yataktayken, ale'l-acele aman beni evlendirin diyor. Burada bakın, bir şey daha var. Şimdi bazıları der ki, efendim, işte ben evlenmek istiyorum. E, iyi mâşâallah, iyi bir karar almışsın. Ama işte benim eşim yeşil gözlü olsun, sarı

saçlı olsun, uzun boylu olsun, bilmem ne olsun ve sâire, ve sâire… Bir sürü şey sayıyorlar. Ebadı söyle olsun, çapı söyle olsun, rengi böyle olsun, bilmem nesi böyle olsun... Bu işin bir de sakası var.

Adamın birisi demiş ki, hani arkadaşlar hep fıkra anlatıyordu; ben de fıkra gibi bir şey söyleyeyim:

"—Ben bir eş arıyorum. Adı Hatçe olsun. Hatçe, Hatice demek yani. Adi Hatçe olsun, mali çokça olsun, teni akça olsun, aklı kıtça olsun!" filan.

Böyle bir sürü, yani aklı kıt olunca, onu kandıracak filan… Bir sürü şey sayıyorlar. Olmaz. Bir tek şeyine bakacak, dindar insan arayacak... Bu hususta olmuş bir hadiseyi size naklederek sözümü bitirmek istiyorum, şu mübarek cuma gecesinde. Tabii, daha yatsıyı da kılmadık.

Ankara'da bir mübarek kişiyle tanıştım. Melek gibi bir insan, çok kibar bir insan, çok tatlı dilli bir insan. Çok centilmen, çok böyle yumuşak bir insan… Hareketleri çok böyle sevgi uyandıran bir insan. Onun babasının başından geçmiş bu benim anlatacağım olay…

Babası çok büyük bir alimmiş, çok hürmet gören bir kimseymiş. Çok takvâ ehli, çok salih bir insanmış. Memleketindeki bir evin kapısına gitmiş, kapıyı çalmış:

"—Tak, tak, tak..."

Ev sahibi kapıyı açmış:

"—Oooo hocam, şeref verdiniz, hoş geldiniz, buyurun efendim. Aman bu ne devlet, bu ne saadet. Evimizi nurlandırdınız, sağ olun, var olun, buyurun başköşeye oturun!" demişler.

İzzet ikram etmişler. Çünkü, hoca efendi gelmiş. Yani, çok büyük bir hoca efendi, çok meşhur bir kimse, çok takvâ ehli, çok salih bir insan. Memnun olmuş ev sahibi. İşte ikramlar ve sâire filan…

Hoca Efendi demiş ki:

"—Benim evinizi ziyarete gelişimde bir sebep var. Müsaadenizle onu söyleyeyim!"

"—Buyur hocam emret, canım feda... Emret, ne istersen yapayım!"

"—Allah'ın emri, Peygamber Efendimiz'in sünneti üzere, ben sizin kerimenize, kızınıza talibim. Onu istemeğe geldim."

Adam afallamış, adam şaşırmış.

Hoca yakışıklı, alim, salih, takvâ ehli. Yani, her bakımdan bulunmaz bir damat… Adam şaşırıyor, diyor ki:

“—Hocam, canım feda, kızım da feda ama bizim kız sakat.. Bizim kızın ayakları tutmaz, kötürüm. Kolu çalışmaz, hastalıklı, yatalak, biz zor bakıyoruz. Yani öyle evlenecek bir durumu yok bu kızcağızın, hastalıklı bir kızcağız bu… Allah bunu bize böyle verdi, ne yapalım? Problemli, hasta bir kız, size lâyık değil hocam!” diyor. Yani, “Güzel bir kızım olsa, sıhhatli, afiyetli, size hizmet edecek; evlendireyim ama, bu benim kız hasta…” diyor.

Hoca efendi gayet ciddi, diyor ki:

“—Olsun, ben biliyorum hasta olduğunu, gene istiyorum!” diyor.

“—Hocam, lâyık değil, etme, eyleme… Olmaz, hayır!” diyor.

“—Lütfen, istiyorum, kabul edin! Lütfen kabul buyurun!” diyor.

Israr ediyor ve bu hastalıklı kızla evleniyor.

Neden evlenmiş? Şöyle düşünmüş mübarek:

“—Evlenmek sevaplı, benim evlenmem lâzım ama bu kızcağız hastalıklı, bunu kimse almaz, evde kalır. Anası-babası ölür, bunun hali ne olacak? Bunu ben alayım. Hem nikâhlanmış olayım, yani benim nikâhlık filan bir işim, bir arzum yok ama; ben ilme kendimi adamışım ama, hem nikâhlanmış olayım, nikâhlılık payesini kazanayım; muhsan olayım, yani evlilik şerefini kazanayım. Hem de böyle bir hasta kızın gönlünü yapayım, duasını alayım. Anasını, babasını da ona bakmak zahmetinden kurtarayım. Buradan sevap alayım.” demiş evlenmiş.

O hastalıklı kızcağızdan, bu benim çok sevdiğim, kendisini de gördüğüm kibar zat doğmuş. Çok kibar, çok edepli... Çünkü, babası büyük alim… Annesi hastalıklı ama, babası büyük alim. Evlâtları da çok evliya gibi bir kimse olmuş. Yani, böyleleri de var...

Evlenirken neler düşünenler var, ne niyetle, nasıl hareket etmiş insanlar da var... Tabii, biz her şeyde Allah’ın rızasını düşünmeliyiz... Evlilikte de Allah’ın rızasını düşünmeliyiz, evliliğin sürdürülmesinde de Allah’ın rızasını düşünmeliyiz...

Kocanın Hanımına karşı görevleri vardır, onları Allah rızası için yerine getirmeli. Hanımın beyine karşı görevleri vardır, hanım Allah rızası için o görevleri yerine getirmelidir.

İslâm herkese haklarını da bildiriyor, görevlerini de bildiriyor... Haklarından istifade etmeli, görevlerini de herkes yapmalıdır. Hanımın kocasına itaat borcu vardır. Onun malını, canını, namusunu korumak, gölge düşürmemek borcu vardır... Evlilik hususunda hizmet etme borcu vardır.

Erkeğin hanımına bakma vazifesi vardır... Hanım ve çoluk çocuğunun bakımı, onun boynunun borcudur. Onların tahsili, dini bakımdan eğitilmesi vazifesi vardır... Çoluk çocuğunun, hanımının, ailesinin cehenneme düşmemesini sağlayacak şekilde yetiştirilmesi, dünya ve ahiretlerinin kurtarılması için çalışılması, evin reisi olan beyin vazifesidir.

Hadis-i şeriflerde bu vazifeler, görevler yazılmıştır, bildirilmiştir. Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi her işimizde ve evliliklerimizde rızasını gözetenlerden, rızasına uygun hareket edenlerden eylesin... Böylece, dünya ve ahiret saadetine erdirsin... Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin...

Bu kardeşlerimizi, dua ediyorum, Allah iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin. Bizleri de aziz ve bahtiyar eylesin. Evlenmemiş çocuğu olan ebeveynlere anne babalara, evlâtlarının böyle mutlu günlerini, hayırlı yuvalar kurduğunu göstersin... Evlenmemiş olan kardeşlerimize hayırlı, salih eşler nasib eylesin… Şeytanın şerrinden hepimizi korusun Allah, dünyanın fitnelerinden hepimizi korusun... Nefsin oyunlarına düşmekten hepimizi korusun... Yolunda daim, zikrinde kàim eylesin... Ömrümüzü rızasına uygun geçirip, cennetine girmeyi, cemalini görmeyi, selâmina ermeyi, rıdvan-ı ekberine vâsıl olmayı nasib eylesin...

Bi-hürmeti esrarı sûreti'l-fâtihah!..

e. Evlenenler İçin Dua

……………………..

Ya Rabbe'l-alemin!

Evlenen Evlâtlarımızı hem dünyada, hem ahirette aziz ve bahtiyar eyle... Cümlemize ve bilhassa onlara sıhhat, afiyet, huzur ve saadet ve selâmetler ihsan eyle… Rızıklarını helâl olarak temiz ve pak rızık olarak bol bol ihsan eyle... Haramlardan, günahlardan uzak eyle... Hanelerine, yuvalarına, evliliklerine saadetler, bereketler, huzurlar, afiyetler ihsan eyle... Kazançlarını hayırlı ve helâl ve bol eyle… Ömürlerini sıhhat, afiyet ve saadet üzere uzun eyle... Kendilerine hayırlı, sıhhatli evlâtlar, zürriyetler ihsan eyle…

Dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarına cümlemizi ve onları nail ve sahip ve mazhar eyle… Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü şerlerinden onları ve bizleri mahfuz eyle… Huzur ve saadet ve selâmet üzere yaşayıp, ahirette de Firdevs-i Alâ'ya dahil olmayı, Peygamber SAS Efendimiz'e ve mürşid-i kâmillerimize, evliyaullah u mukarrabîn büyüklerimize Firdevs-i A'lâ'da komşu olmayı nasib eyle... Cemâlini müşahede şerefiyle şerefyab eyle... Rıdvân-ı ekberine vâsıl eyle...

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ… Ve bi-hürmeti habîbike'l-müctebâ… Ve bi-hürmeti şehr-i şa'bâne'l-mübârek… Ve bi-hürmeti'l-leyleti'l-garrâ el-cumuah… Ve bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah...

f. Hatm-i Hàcegân Duası

Âmîn... Sübhàne rabbiye'l-aliyyi'l-a'lel-vehhâb...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihi, ve's-salâtü ve's-selâmu alâ şeyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tàhirîn...

Emmâ ba'd-u feyâ rabbena, yâ rabbenâ, yâ rabbenâ, ya rabbe'l-alemîn... İbadetlerimizi, zikirlerimizi, hatimlerimizi, hayrat u hasenatımızı, zikr ü tesbihatımızı, Hatm-i Hacegânımızı yâ Rabbi lütfunla, kereminle kabul eyle,,. Bizleri rahmetine vâsıl eyle, rızanı kazananlardan eyle.,, Sevdiğin, razı olduğun kullarının zümresine dahil eyle... Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'ne, şu okuduklarımızdan hàsıl olan ücur-u mesûbatı hediye eyledik, şu anda, şu mübarek Cuma gecesinde, ruh-u pakine vâsıl eyle,,.

Peygamber Efendimizi cümlemizden hoşnud ve razı eyle... Peygamber Efendimiz'in sevgisine, şefaatine, iltifatına, teveccühüne, rızasına ermeyi cümlemize nasib eyle... Peygamber Efendimiz'in yolunda bizleri daim eyle... Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmayı nasib eyle...

Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini ihya eyleyip, şehid sevapları kazanmayı cümlemize nasib eyle...

Peygamber Efendimiz'in o mübarek nurlu âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının, ezvacının, evlâdının, zürriyetinin, etbâının, ihvanının, hulefasının, ve hassaten mânevî varisleri ulema-i muhakkıkîn ve mürşidîn-i kâmilin-i mükemmilîn, evliyâullah u mukarrabînin cümlesinin ruhlarına;

Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtazâ, ve sâir sahabe-i kirâm (*Rıdvânu'llahi teàlâ aleyhim ecmaîn*) hazretlerinden, şeyhimiz Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Burusevî Hazretleri'ne kadar, turuk-u aliyyemizden tarih boyunca güzerân eylemiş olan cümle sâdât u meşâyihımızın ve cümle mürşidîn-i kâmilinin ve cümle salihînin ruhlarına, ayrı ayrı hediye eyledik vâsıl eyle...

O sevgili mübarek evliyaullah kullarının mânevî yardımlarına, sevgilerine, rızalarına, iltifatlarına, himmetlerine, teveccühlerine, cümlemizi nail eyle...

Yâ Rabbe'l-alemin! Ahirete göçmüş olan bütün müslüman aba

ü ümmehat, ecdad u ceddad, akraba ü taallûkat, ihvan ü ehavat, evlâd ü zurriyatlarımızın ruhlarına... Ve hassaten, arkadaşlarımızın, dostlarımızın, sevdiklerimizin, yakınlarımızın; bizim üzerimizde hakkı olanların, bize dua vasiyet etmiş olanların; kabirlerinde bizden boynu bükük dua bekleyen müslüman kardeşlerimizin de ruhlarına ayrı ayrı hediyeler eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi... Bu beldelere gelip, buralarda çalışırken hayatı sona erip, buralara defnedilmiş olan mü'min kardeşlerimize hassaten ikram eyle yâ Rabbi!..

Sair mü'minîn ü mü'minât ve müslimîn ü müslimât kardeşlerimizin ve bilhassa şu meclisimizde hazır bulunan kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün müslüman geçmişlerinin ruhlarına hediyeler eyledik, hepsine vâsıl eyle yâ Rabbi... Hepsinin ruhlarını saîd eyle yâ Rabbi… Kabirlerini pür-nûr eyle ya Rabbi… Makamlarını a'lâ eyleyip, kabirlerini cennet bahçesi eyleyip, bizlerden onları hoşnud ve razı eyle yâ Rabbi...

Bizlere de sevdiğin, razı olduğun kul olarak yaşamayı nasib eyle… Sevdiğin, razı olduğun âmâl-i salihi işlemeye bizleri muvaffak eyle yâ Rabbi… Evlenen evlâtlarımızı mes'ud ve bahtiyar eyle ya Rabbi… Cümlemizi sevdiklerimizle beraber, evlâd u iyalımız ve ahbab u yaranımızla iki cihan saadetine mazhar eyle ya Rabbi...

Gönüllerimizin muradlarını bizlere ihsan eyle yâ Rabbi... Dertlerimize çareler ver ya Rabbi. Borçlularımıza borçlarını ödemek nasib eyle yâ Rabbi... Şaşıranlarımızı doğru yola sevk eyle yâ Rabbi... Günahlara bulaşmış olanları günahlardan kurtar yâ Rabbi… Bizi nefse ve şeytana kananlardan etme yâ Rabbi... Nefsi ve şeytanı yenenlerden eyle yâ Rabbi... Yolunda gidenlerden eyle yâ Rabbi...

Sevdiğin kullarından eyle ya Rabbi… Gözümüzün perdelerini kaldır yâ Rabbi... Gönlümüzün pasını sil yâ Rabbi… İçimizi dışımızı nurlandır, bizi sevdiğin hallerle hallendir yâ Rabbi. Sevdiğin sıfatlarla muttasif eyle yâ Rabbi!.. Sevdiğin ahlâk-ı hamîdeye ve âdâb u erkana riayet etmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Sevdiğin kul olarak nasib eyle yâ Rabbi!

Huzuruna sevdiğin, razı olduğun kul olarak gelmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Mahşer gününde bizi Arş-ı A'lâ'nin gölgesinde

gölgelendir ya Rabbi!.. Defter divan açıp, hesaba çekip, bizi mahcup düşürme ya Rabbi!.. Bi gayrı hİsâb, Firdevs-i Ala'na dahil eyle, Habib-i edibine komşu eyle ya Rabbi… Rıdvân-ı ekberine vâsıl eyle ya Rabbi... Selâmına mazhar eyle yâ Rabbi... Cemalini gören kullarından eyle yâ Rabbi…

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ ve bi-hürmeti'smike'l-a'zam, ve bi-hürmeti nebiyyike'l-ekrem, ve bi-hürmeti şehr-i Şa'ban el-mükerrem, ve bi-hürmeti leyleti'l-cumati'l-garrâ, ve bi-hürmeti esrari'l-fatihah!..

Allah cümlenizden razı olsun… İki cihan saadetine erdirsin… Evlenenleri mes'ud eylesin... Geceniz hayırlı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

04. 01. 1996 - Düğün Sohbeti
Canberra / AVUSTRALYA

05. ZİKRİN SONUCU İTAATTİR

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkıhî şeyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn... Emma ba'd.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz'in sabah namazını camide cemaatle kıldıktan sonra, camide oturup ibadetle, zikirle zamanını devam ettirmesi âdeti olduğunu belirtmiştim. Bu hususta İmam Tirmizî'den, Enes RA'dan bir hadis-i şerif okumuş, izah etmiştim.

İkinci bir rivayet olarak da Hazret-i Ömer RA'ın, Medine'den dışarıya gönderilen bir ordunun geri gelmesi ile ilgili bir olaydan sonra; Rasûlüllah'tan duyduğu, işittiği sözü nakletmiştim:

İnsan sabah namazından sonra camide oturur zikirle meşgul olursa, sonra kalkıp iki rekât namaz kılarsa; böyle bir ordunun düşman üzerine gidip zafer kazanıp, kısa zamanda muzaffer olarak ganimetlerle kazançlı olarak dönmesinden daha büyük mânevî ganimetlere, sevaplara nail olacağını Efendimiz'in söylediğini, Hazreti Ömer RA nakletmiş idi.

a. Allah'ı Zikretmek

Güneş doğuncaya kadar oturup, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni zikretmek. Zikretmek, kelimenin ilk lügat mânâsıyla hatırında tutmak, hatırlamak, yâdında olmak demek. Bir şeyi hatırlarsa insan, hatırına gelmişse, hatırında bulunuyorsa; o işi zikrediyor demektir. Aksine de unutmak derler. Arapçada unutmak, *nisyan... Nesiye-yensâ- nisyâne*, unutmak.

Haşr Sûresi'nin sonunda Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَلاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللهَ (الحشر:١٩)

(*Ve lâ tekûnü ke'llezine nesu'llàh*) “Sakın Allah'ı unutanlar gibi olmayın!” (Haşr, 59/19)

Nasıl olacağız? Allah'ı hatırlayanlardan olacağız. Allah'ı hatırlamak ne demek? *Zekera'llah*, Allah'ı zikredenler demek. Zikretmek, ilk geniş mânâsıyla hatırında olmak demek. Buna lügat mânâsı diyoruz. Meselâ bir şey sorar karşıdaki şahıs, o da düşünür, düşünür, düşünür… Hatırlayamaz, hatırlayamaz, hatırlayamaz. (*Zekertü*) “Haa, şimdi hatırladım.” der.

Zikrettim, yani hatırladım mânâsına; şimdi hatırladım. Arapçada böyle kullanılır bu kelime, hatırlamak mânâsına. Aklına gelivermek, aklında olmak, aklında bulunmak mânâsına geliyor. Allah'ı zikretmek de, Allah aklında olmak, Allah'ı unutmamış olmak mânâsına geliyor, ilk mânâsıyla…

Bir de lügat mânâsının yanında ıstılah mânâsıyla, tasavvufî tabir olarak zikretmek. Allah'ın isimlerinden bir ismi “*Yâ Allah! Yâ Rab! Yâ Hayyu, yâ Kayyum!*” veyahut “*Yâ Melik! Yâ Latîf! Yâ Hû!*” diye Allah'ın isimlerinden bir ismi tekrar tekrar söylemek mânâsına kullanılıyor.

Bunlar belli sayıda söylendiği için, o sayıları belirtmek, o sayıları tam yapmak, kaybetmemek için tesbihler de yapılmış. Hepimizin elinde bazı tesbihler var. Bazı yerlerinde bazı durak yerleri var, işaretler var. Bunlar neye yarıyor? Allah'ı bu tasavvufi mânâsıyla, ıstıhlahî mânâsıyla zikretmek. Yani diliyle tekrar tekrar, belli kelimeleri söylemeye de zikretmek deniliyor.

b. Zikr-i Müdâm Hâli

Aslında, asıl zikir hatırlamaktır; birinci mânâsıdır, lügat mânâsıdır. İkinci mânâsı; o asıl zikri sağlamak içindir. Buna *tezekkür* derler aslında. Yani, zikri külfetle yapmak. Bunu yapa yapa, yapa yapa insanın kalbine, gönlüne, aklına, fikrine, içine, dışına Allah şuuru öyle yerleşir ki, her zaman Allah'ı anan bir insan olur insan, Allah'ı hiç unutmayan bir insan olur. Hiç

aklımdan çıkmıyor ki dediği gibi, hiç aklından çıkmayan bir insan haline gelir.

"—O hale gelmeyi nasıl sağlayacağız? Ben unutuveriyorum. Ah, eyvah, gene unuttum. Eyvah, namazı kılacaktım, unuttum. Abdest alacaktım, unuttum. Eyvah, oruçluydum, oruçlu olduğumu unuttum, birkaç lokma ağzıma attım; hay Allah. Gideyim ağzımı çalkalayayım."

İnsanoğlu unutuyor.

"—Hafıza-i beşer nisyan ile malûldür." derler eskiler.

Bu bir sözdür: insan hafızası nisyan ile malûldür. Yâni İnsanoğlunun unutma adeti vardır, hali vardır; unutuverir.

"—İyi ama Allah Kur'an-ı Kerim'de, (*Ve lâ tekûnû ke'llezîne nesu'llàh*) 'Allah'ı unutanlardan olmayın sakın!' diye tembih ediyor. Nasıl ben hep Allah'ı aklımda tutacağım?"

Ben de hep "Allah… Allah… Allah… Allah… Allah… Allah…" derim, devam ederim. Böylece kendime telkin ede ede, kendi kendimi bombardımana tuta tuta; "Allah… Allah... Allah…" diye diye; sonunda dilimde olan Allah, gönlümde yerleşmeye başlar. Dilimde Allah'ın zikri, gönlüme Allah'ın hatırası, hatırlanması şuuru yerleşir. Allah'ı hiç unutmayan bir insan durumuna insan o zaman gelir.

Buna *zikr-i müdâm* hali derler. *Müdâm*, devamlı demek, daimi demek. *Zikri müdâm* haline gelmiş olan bir insan, devamlı Allah'ı anar. Hem de uyurken bile, hem de dili ile ve bütün vücudunun hücreleri ve zerreleriyle Allah demeğe başlar. Yani sadece dili zikretmez, parmakları zikreder, gözü zikreder, kulağı zikreder, sakalı zikreder, derisi zikreder, her şeyi zikreder.

Zikrin böyle bütün vücuda yayılmasına *sultan-ı zikir* derler. Zikrin vücuda saltanat kurup hâkim olması. Her tarafı zikreder. Zikir sesini parmağından bile duyar, dizinden bile duyar. Her tarafıyla, her zerresiyle, varlığının her zerresiyle zikretmeğe başlar. Buna ne derler? *Zikr-i Sultanî* veyahut *Sultan-ı Zikir*; zikrin vücudu kaplaması demek tam mânâsı.

Çok zikretti mi insan, bu hallere ulaşır. Yani hangi hallere ulaşırmış? Zikreder, zikreder, zikreder, zikir bütün vücudu kaplar. Her tarafı zikretmeğe başlar, şaşırır insan. Allah Allah, parmağımdan da zikir sesi geliyor, dizimden de zikir sesi geliyor, göbeğimden de zikir sesi geliyor; kulağımdan da, kaşımdan da alnımdan da… Bu nedir? Zikrin bütün vücudu kaplaması, sonra daimileşir bu. Devamlı, her zaman söyler.

Hocamızla bir seyahatte, bir salonda beraber yatmak mecburiyeti olmuştu. O zaman Hocamıza bir yatak yaptılar köşede, bende bu tarafta; Hocamızla hiç öyle bir yerde beraber yatmış değiliz ama ne yapalım misâfirlik hali. Hanımlar bir yerde yattılar. Misâfiriz, yolcuyuz, Ankara'dayız; evin imkânları o kadar. Hocamıza ayrı bir oda vermek mümkün olmadı. O zaman Hocamız'a da salonda bir yatak yaptılar.

Nasıl olsa erkektir, salona inse, çıksa bir insan; kapı çalınsa, misâfir girse, çıksa mahzuru yok; Hocamıza bir yatak yaptılar, ben de köşede; yattık, uyuduk.

Hocamız uyudu, horlamağa başladı. Horlamak derin uykunun bir alâmeti, horluyor. İhtiyar, yorgun, çeşitli rahatsızlıkları var… Belki söylemiyor; horlaya horlaya derin bir uyku, uyumağa başladı amma; o horultusuyla beraber, kendisinden muntazaman zikir sesi geliyor:

"—Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah…"

Yani, horultuyla beraber. Belki inanamazsınız, belki anlayamazsınız, belki hayret edersiniz; hem uyuyor hem zikrediyor. Bu ne hali? Zikr-i müdâm hali. Yâni zikr-i dâimî hale gelmiş, otomatik olarak zikir devam ediyor.

Neye benzer bu? İnsan uyusa da kalbi çalışıyor. Ona benzer. Kalbimiz tık tık atmıyor mu? Atıyor. Uyuduğumuz zaman da atmıyor mu? Her zaman atıyor. Uyuduğumuz, uyandığımız, yumduğumuz, oturduğumuz, kalktığımız, her zamanda kalbimiz atıyor.

Bazen kalbinin sesini insan kulağında duyar; rup dup, rup dup, rup dup... Kalbin böyle damarlara kanı pompaladığını

duyarsınız, kulağınız zonkluyor gibi bir şey olur. Bazen yarası zonklar insanın, zonk zonk, zonk zonk. Kalbin her atışını duyar. Kalbi her zaman atıyor insanın. İşte. Zikr-i müdâm haline gelen bir insanın da bütün vücudu uyusa bile zikreder.

c. Zikrin Amacı

Tabii, bütün bu zikirler niçindir? Allah'ı hatırlıyor. Hatırlamak niçindir? İtaat içindir. Allah'ı hatırlayan insan, Allah hatırındayken Allah'ın emrini tutup, ona itaat etme halinde olur. Ona isyan durumunda olmaz. Tamam, Allah aklımda, hatırımda deyip de, içki masasında kafayı çekmez. Tamam, hatırlıyorum Allah'ı...

"—Bre mendebur, alçak. Allah'ı hatırlıyorsun da, bu içkiyi niye içiyorsun? Allah içkiyi yasaklamadı mı sana, Allah'ın azabından korkmuyor musun, Allah'la alay mı ediyorsun?

Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[6]

التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لاَ ذَنْبَ لَهُ ؛ وَالْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ ، وَهُوَ

مُقِيمٌ عليه ، كالْمُسْتَهْزِىءِ بِرَبِّهِ (هب. كر. عن ابن عباس)

RE. 197/2 (*Et-tâibü mine'z-zenbi kemen lâ zenbe lehû*) "Günahına tevbe eden kul, sanki hiç günah işlememiş gibi olur." buyuruyor.

Ama arkasından, başka bir cümlesini de rivayet ediyor Peygamber Efendimiz'in... Bakın biz, farkına varmadan ne kadar muazzam veballi şeyler yapıyoruz:

(*Ve'l-müstağfiru mine'z-zenbi, ve hüve mukîmun aleyhi, ke'l-müstehzii bi-rabbihî*) "Günahı yapmaya devam edip dururken,

---

[6] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.77, no:2433; İbn-i Asâkir, *Tarih-i Dimaşk*, c.LIV, s.72; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.208, no:10176; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.296, no:944; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.393, no:11044.

‘Tevbe yâ Rabbi! Estağfiru’llah yâ Rabbi!’ diyen, tevbe ve istiğfar eden kimse, Rabbi ile istihza eden gibidir. Allah’la alay eden gibidir!”

Günaha devam ediyor, *Estağfiru’llah* diyor. *Estağfiru’llah... Estağfiru’llah... Estağfiru’llah...*

Bi’smi’llâh diyor, lıkır lıkır içki içiyor. Ne oldu adam? Kâfir oldu. İçkiye Besmele çeken insan ne olur? Şıp kâfir olur, imandan çıkar. Neden? Allah’a isyanı bile Allah’ın ismiyle yapıyor. Küstahlığa bak, terbiyesizliğe bak, şuursuzluğa bak. Hemen kâfir olur. İman defterinden silinir, küfür defterine ismi yazılır derhal.

Allah’ı anmaktan, hatırlamaktan murad, gaye, maksud, hedef Allah’a itaattir. Bir insan Allah’a itaat ediyorsa;

“—Ben onu yapamam, o günaha yanaşmam!” diyor. Veyahut, “Zor da olsa şu ibadeti yapacağım!” diyor.

O, Allah’ı anmakta, hatırlamakta, Allah hatırında da günaha yanaşamıyor Allah hatırında olduğundan, zor da olsa sevaplı işi yapıyor. Allah hatırında. Bir insan diliyle Allah Allah diyorsa bile, günah işliyorsa; Allah’ı anmıyor demektir. Yani, zikrin hedefi: Allah’a itaattir.

Allah’ı hatırlayan, Allah’ın emrini ifa eder. Yasağından kaçınır, Allah’ın yolunda yürür. Allah’ın yolunda yürümüyorsa, demek ki zikretmiyor, demek ki Allah’ı anmıyor, demek ki Allah kafasına girmemiş, demek ki Allah dilinin ucunda- aklında değil, gönlünde değil, dilinin ucunda demek ki, bu çok önemli bir noktadır.

Bir kul günah halindeyken Allah’ı zikrederse, Allah ona gazap eder. Gazab-ı ilâhiyeye çarpılır, Allah’ın cezasına çarpılır. Onun için, bir hadis-i kudsîde Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin şöyle buyurduğunu, Peygamber Efendimiz buyuruyor:

“—O günahkârlara söyle, günah halindeyken beni zikretmesinler. Çünkü ben de onları zikrederim, gazap ederim!” buyuruluyor hadis-i kuبside...

Çünkü Allah, zikredenin yanında olur. Bir hadis-i kudsîde

buyruluyor ki:[7]

أَنَا جَلِيسُ مَنْ ذَكَرَنِي.

(*Ene celîsü men zekeranî*) "Ben Azimü'ş-şan, beni zikredenin yanında olurum, meclisinde olurum, bulunduğu yerde onunla beraber olurum." Buyuran Allah-u Teàlâ Hazretleri...

Kendisini zikredeni Allah da zikreder. Birisi Allah Allah diyor, Allah da onu zikreder. Tabii, Allah'ın zikri kullarının zikrine benzemez. Allah'ın zikri çok büyük hayırlar getirir insana…

Bir kez Allah dese aşk ile lisân,
Dökülür cümle günah misli hazan.

Bir kere aşk ile Allah dedi mi, günahları sapır sapır dökülür. Ne yapıyor Allah? Günahlarını siliyor, affediyor. Allah'ın zikrinden, itaat halinde Allah'ı zikreden kimseye çok hayırlar gelmeğe baslar, yağmağa başlar. Allah'ın rahmetine dalar, Allah'ın nimetleri üzerine yağmağa başlar. Eğer günah halinde Allah'ı zikrediyorsa, o zaman Allah-u Teàlâ Hazretleri gene onun yanında olur, yine Allah onu zikreder ama o da (negativ) zikreder kulunu. O zaman Allah'ın gazâbına çarpılır. Allah'ın cezası, ikabı, azabı üzerine yağmağa başlar.. Tabii, günahkârlar Allah'ı nasıl zikrediyorlar? İnşâallah diyor, mâşâallah diyor, söyle diyor böyle diyor filan.. Artık orasını akıl almaz bir şey.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Bir mü'min kul günahı işlerken mü'min değildir. İmanı vücudundan çıkar, başının üstünde durur. İman gider, günahı öyle işler. İman içindeyken günahı işleyemez."

Zina eden, hırsızlık yapan, şunu yapan, bunu yapan bir insanın zatından iman çıkar, dışarıda bekler; dışarıda durur, mü'minken insan günah işleyemez. O anda kendini kaybetmiştir

[7] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I s.451, no:680; Ka'bü'l-Ahbar'dan.

de, imandan sıyrılmıştır da, günahı ondan istiyordur.

O bakımdan, aziz ve muhterem kardeşlerim. Evliyaullah, Allah'a itaat konuşunda tir tir titremişlerdir. Mübarek, ne korkuyorsun yahu? Allah'ın sevdiği şekilde ömür geçiriyorsun, Allah'ın sevdiği işleri yapıyorsun. Korkun ne? Tir tir titrer. Öteki günahkârlardan kat kat fazla korkar ve titrer.

Onun için, dinin temeli takvâdır; Allah'tan korkmaktır, Allah'tan sakınmaktır. Onun için, Peygamber SAS Efendimiz sabahlara kadar ayakları şise şise namaz kılmıştır, gözyaşı dökmüştür, ağlamıştır Rasûlüllah SAS Efendimiz. Hazreti Aişe Anamız ayaklarına masaj yapıp oğuştururken, diyor ki:

"—Ya Rasûlallah, anam-babam sana feda olsun, niye kendini bu kadar yıpratıyorsun? Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını affetmedi mi? Allah sana nimetlerini bu nimetleri vermedi mi? Şunları şunları vaad etmedi mi? Seni Makam-ı Mahmud'a seçmedi mi? En sevgili kulu yapmadı mı? Niye böyle kendini helak ediyorsun, niye böyle ayağın şişecek, masaj yapacak kadar böyle ibadet ediyorsun? Kendini böyle ibadete veriyorsun?" diye SAS Efendimize sormuş.

Peygamber SAS Efendimiz Berat gecesinde secdede diyor ki:

"—Yâ Rabbi, senden sana sığınırım. Yâ Rabbi, senin gazabından, senin rahmetine sığınırım. Yâ Rabbi, sana övgüleri bilemem, seni nasıl öveceğimi bilemem; çünkü seni sen ancak övebilirsin. Senin sanına lâyık övgüleri yapamam, sayıp, sıralayıp bitiremem ya Rabbi!" diye böyle bildiriyor,

"—Ya Rabbi, kulların ba'su ba'del-mevt'ten sonra ahirette karşına toplandığı zaman; beni azabına uğramaktan koru!" derdi.

Sen azaba uğramayacaksın ki, yâ Rasûlallah, niye böyle dua yapıyorsun?

En yakın kullar, Allah'tan en çok korkan kullardır.

Esbaî isimli bir Arap alimi var, edebiyatçı ve lügatçı... "Bir gün Kâbe'nin etrafındayım, geceleyin tenha; bir ses geliyor ki Kâbe den, böyle öyle birisi bir dua ediyor ki, o kadar güzel dua ediyor ki,

sesi duyuluyor; kim bu diye merak ettim. Kâbe’nin örtüsüne yapışmış birisi, dua ediyor:

‘—Aman yâ Rabbi, affet yâ Rabbi, mağfiret eyle yâ Rabbi!’ filan diye.

Baktım, kıyafetinden seyyidlerden olduğunu anladım. Yâni, Peygamber SAS Efendimiz’in evlâdından... Gözyaşları içinde böyle münacaat ediyor Allah-u Teàlâ Hazretleri’ne… Kâbe’nin örtüsüne yapışmış, ‘Yâ Rabbi, senden affımı isterim, mağfiretimi isterim!’ diyor.”

Demiş ki:

“—Yâ mübarek, sen ne korkuyorsun? Senin deden Muhammed-i Mustafa... Korkacaksak biz korkalım, sen ne korkuyorsun?

O da cevap veriyor, diyor ki:

“—İnsanın soyunun, sopunun, babasının, dedesinin mübarek bir insan olması kâfi değil. Onun sebebine onu öyle affetmezler, herkes kendisi çalışacak.”

Peygamber SAS Efendimiz, kızı Fatıma Anamız’a ne buyurdu?

“—Yâ Fatıma, Allah’tan kork! Çünkü eğer sen Allah’tan korkmazsan, ben sana fayda veremem. Kendin korkacaksın, kendin çalışacaksın, kendin gayret edeceksin, kendin ibadet edeceksin!” diye söyledi.

Onun için, Allah’ın en sevgili kulları, Allah’tan en çok korkarlar. Zikirden murad da, bunun insanın içine yerleşmesidir. Zikrin sonucu itaattir, hedefi itaattir. Zikrin bu ince mânâlarını herkesin bilmesi lâzım. Zikir sadece eline tesbihi alıp da, Allah Allah demek değildir.

Elinde tesbih Allah Allah diyor. Sokaktan geçen kadına bakıyor meselâ, olmaz. Veya televizyona bakıyor diyelim. Sokakta bakmağa utanıyor da, evde televizyon karşısında olduğu için; o zaman bakıyor. Kimse yok, o zaman bakıyor. Kimse yok, olur mu?

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm, eyne mâ küntüm*) “Nerede olursanız olun, Allah-u Teàlâ Hazretleri sizi görüyor, sizinle beraber.” (Hadîd, 57/4) demedi mi Kur’an-ı Kerim? Sen nerede olursan ol, Allah senin yanında değil mi? Nerede olursan ol…

Kimse yok ne demek? Senin iki omuzunda melekler yok mu? Senin yaptığın işleri yazmıyorlar mı? Senin azalarını korumak için Allah’ın vazifelendirdiği; her azanda, her ekleminde melek yok mu? Var… Sen kendini nasıl yalnız sanıyorsun? Şaşırdın mı sen yahu?

Sen kalabalık bir halde oturup kalkıyorsun, geziyorsun, tozuyorsun. Yalnız mısın sen? Sen göz önündesin, dürbünle herkes seni gözleyip duruyor. Projektörler senin üstüne çevrilmiş, sahnedesin sen. Dünya sahnesindesin. Üstüne de projektör sıkılmış, cümle kâinatın varlıkları seni seyrediyor. Sen kendini nasıl yalnız sanırsın? Tenhada günahı nasıl işlersin? Mü’min insan nasıl yapar bu işi?

d. Zikrin Çeşitleri

Zikrin çeşitleri nelerdir, neler zikirden sayılır? Din ilimleri zikirden sayılır. İnsan din ilimlerini okuduğu zaman, söylediği zaman, dinlediği zaman zikir yapıyordur. Şu anda biz zikir yapıyoruz. Neden? Ben kalkmışım koltuğa oturmuşum, siz de beni dinliyorsunuz; ben de zikir yapıyorum, siz de zikir yapıyorsunuz. Neden? Din ilimleri zikirden sayılır. Nereden belli?

Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri ilim toplantıları yapan, ilim grupları yapan, ilim halkaları yapan kimselere; zikir halkasında toplanmışlar diye söyledi hadis-i şerifinde. Zikre toplanmışlar diye söyledi. İlmi bir mesele konuşuyorlar, hadis konuşuyorlar, ayet konuşuyorlar. Zikir diye söyledi. Demek ki, din ilimleri zikirden sayılır.

Başka ne zikirden sayılır? Kur’an-ı Kerim zikirdendir, zikirdir. Kur’an okursa bir insan, zikir ediyor. Hafiz Kur’an’a çalıştıkça, zikir yapıyor demektir. Neden? Kur’an-ı Kerim Allah kelamıdır,

onu okumak zikirdir. Namaz? Namaz zikrin mücessem şeklidir, müşahhas şeklidir, muazzam şeklidir. Zikrin en muazzam şekli namazdır.

Onun için, evliyaullahın, Allah'a en yakın kulların en çok sevdiği şey namazdır. Neden? *Allahu ekber* diyor, zikir. Rükûda *Sübhane rabbiye'l-azîm* diyor, zikir. *Semia'llahu li-men hamideh... Rabbenâ ve leke'l-hamd* diyor, zikir. Allahu ekber diyor, zikir. *Subhane rabbiye'l-a'la* diyor secde de, zikir. Sonra Tahiyyat okuyor, zikir. Salat-u selâm getiriyor, o da zikir.

Namaz zikrin en muazzam şeklidir, en kompleks şeklidir, en büyük şeklidir, en güzel şeklidir; en güzel şekillerini toplayan bir kolleksiyonudur, büyük bir zikirdir, muazzam bir zikirdir. Onun için, (*Ve lezikru'llahi ekber*) diye buyrulmuştur Kur'an-ı Kerim'de. Allah'ın zikri olan namaz çok muazzam bir ibadettir, en büyüktür diye buyrulmuştur.

Demek ki, insan namaz kılıyorsa zikirdedir, Kur'an okuyorsa zikirdedir, Allah diyorsa zikirdedir, Allah'a itaat ediyorsa zikirdedir. Dili zikrediyorken bile günah işliyorsa, zikirde değildir. Elinde tesbih, harama bakıyorsa, zikirde değildir. Çünkü, maksat dilin ucuyla kıpır kıpır, fıkır fıkır bir şeyler tıkırdatmak, söylemek değildir; maksat Allah'a itaat etmektir,

(*Sümme kaade yezküru'llah*) Sonra oturup Allah'ın zikriyle meşgul olursa bir insan, sabah namazını kıldıktan sonra; tabii işte bu, yani zikredecek. Ya elinde tesbih, Allah Allah diyecek. Çünkü, insanlar grup gruptur. Alimi vardır, cahili vardır. Ümmisi vardır, okumuşu vardır.. Okuma yazma bilmiyor köylü dayı, çoban, öğrenememiş; elifi görse mertek sanıyor. Bir şeyden haberi yok amma, Allah diyor. Allah diyor. Amma;

"—Hey kudreti büyük Allah'ım diyor. Şu çiçekleri nasıl yaratmışsın diyor. Sübhàna'llah diyor, geceleyin gökyüzüne baktığı zaman, ya Rabbi. Sen bu göğü direksiz nasıl yarattın, nasıl böyle yıldızlarla bezedin ya Rabbi!" diyor. Öyle bir Allah şuuru var, öyle bir Allah sevgisi var. Elif okumamış ama, elifi görse

mertek sanıyor. *Mertek*, sopa demek; pataklama aleti demek. Elifi görse sopa sanıyor, yani direk sanıyor.

Okuması yok amma Allah şuuru var, Allah bilinci var, Allah sevgisi var. Allah'ın yaratıklarına bakıyor, Yaradanı düşünüyor, Yaradanın kudretini düşünüyor, Yaradanın sanatına hayran; işte arif sana. Al sana bir cennetlik insan.

Okumamış insan cennete gider mi? Evet gidebilir. Cennette diploma lâzım değil. Okumuş insan cennete girmeyip, cehenneme düşebilir mi? Evet düşebilir. Diploma insanı cehennemden kurtarmaz. Ne kurtarır? Takvâ kurtarır, Allah'tan korkmak kurtarır, Allah'a itaat etmek kurtarır, Allah'a yalvarmak kurtarır, Allah'ın rızasını kazanmak kurtarır, Allah'ın mağfiretine ermek kurtarır. İnsanı. Yoksa öyle benim param var, ben cenneti satın alırım. Alamazsın. Ben söyle yapıyorum-böyle yapıyorum. Cennete girerim. Giremezsin. Yahu ne var iste? Hepsini yaptık. Allah beni cennete sokmayıp da, kimi sokacak?..

Senin bu sözün bir kere hata, senin böyle düşünmen hata... Senin o kadar çok hataların vardır ki, bilen bir insan saymağa başlasa; mahşer gününde anlayacak insan. Mahşer gününde defter-i amali açıldığı zaman, günahları ortaya saçıldığı zaman, hatalarını o zaman anlayacak. Sen kendinden daha arif insanlara, daha kâmil insanlara, daha müeddep insanlara, daha Allah'a yakın insanlara bak da; edebi anla, gör, edep nasıl olur muş, Ahlâk nasıl olurmuş, kulluk nasıl olurmuş gör.

e. Peygamberlerin Hayatı

Onun için, ne yapacaksınız? Peygamberlerin (*salevatu'llàhi ve selâmühu aleyhim ecmaîn*) hayatlarını okuyacaksınız. Neden? Peygamberler, Allah'ın en seçkin kulları. Allah'ın koruduğu, sevdiği, beğendiği ve vazifeli olarak insanların arasına gönderdiği kullar. Peygamberler. Oku bakalım Peygamberlerin hayatını…

Peygamberleri biliyor musun? Peygamberlerin maceralarını, hayatlarındaki olayları, davranışlarını değerlendiriyor musun?

İbrâhim AS'ı düşünüyor musun, Mûsa AS'ı düşünün, İsâ AS'ı düşünüyor musun? Nasıl yaşadığını, nasıl Allah'ın emrini tutmak için Nuh AS'ı düşünüyor musun? Bunları inceledin mi, hayatlarını öğrendin mi?

Bunları öğreneceksin. Peygamber SAS Efendimiz'in hayatını öğreneceksin. Daha Peygamberlik gelmeden, nasıl insanların bir buçuk saatte zor tırmandığı Hıra Mağarası'na çıkıp da, günlerce orada aç susuz; evet biraz bir şeyler götürürdü Hazreti Hatice anamız ama ne kadar olsa, tabii orada süper market yoktu. Yanında çuvalla yiyecek yoktu; aç ve susuz nasıl günlerce orada insanlardan uzak, ruhunun derinliklerine doğru kâinatı müşahede ederek, ruhunu dinleyerek nasıl ibadet ediyordu. Daha peygamberlik gelmeden...

Peygamberlik geldikten sonra, nasıl sabahlara kadar ibadet ediyordu. Nasıl kibarca hanımına diyor ki:

"—Bugün Kàdir gecesidir, Bugün Berat gecesidir, bana müsaade eder misin? Rabbime ibadet edeyim."

Hanımına söylüyor: "Müsaade edersen bugün biraz Rabbime

ibadet edeyim? Bu gece biraz Rabbime ibadet etmeme müsaade eder misin?" Hanımına soruyor. Hangimiz sorarız böyle bir şeyi? Sana ne yahu, çekil kenara deriz. Efendimizden çok az şey öğreniyoruz, hayatını bilmiyoruz; sonra tahlil etmiyoruz.

Kur'an-ı Kerim'i okudun mu? Okudum. Tefsirleri okudun mu? Okudum. Mealini okudun mu? Okudum. Amma okumadın; bir kulağından girdi, öteki kulağından çıktı. Anlamadın. Kur'an'ın mesajını algılayamadın, Kur'an-ı Kerim'in sana ne demek istediğini anlayamadın, yapamadın.

Bak, Abdullah ibn-i Mübarek Hazretleri bir düşmanla anlaşma yapmış. Tamam, savaşı keselim, namaz kılacağız demiş. Kesmişler. Bu burada ibadet etmiş, o orada duruyor veya o da kendine göre ibadet ediyor. Şimdi demiş ki ben bunu at üstünde kovaladım, kıstıramadım, kaçtı. Elime geçmedi.

Şimdi yerde yakaladım bunu, şimdi saldırayım, yerde haklarım. Atın üstünde haklayamadım, yerde haklarım şimdi bunu demiş; hemen aklına ayet-i kerime geliyor:

إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولاً (الإسراء:٣٤)

(*İnne'l-ahde kâne mes'ûlâ*) "İnsan bir ahid yaptı mı, bir anlaşma yaptı mı, Allah o anlaşmaya uyulmasını ister. Uymayanı da hesaba çeker, sorgu sual eder. 'Niye sen ahd ettin de sözünde durmadın, ahdine riayet etmedin, anlaşmanı uygulamadın? Niye yalancılık yaptın, niye döneklik yaptın?' diye sorar." (İsrâ, 17/34)

(*İnne'l-ahde kâne mes'ûlâ*) "İnsan bir ahid yaptı mı, bir anlaşma yaptı mı, Allah o anlaşmaya uyulmasını ister. Uymayanı da hesaba çeker, sorgu sual eder. 'Niye sen ahd ettin de sözünde durmadın, ahdine riayet etmedin, anlaşmanı uygulamadın? Niye yalancılık yaptın, niye döneklik yaptın?' diye sorar." (İsrâ, 17/34)

"Allah insana ahdinden sorar. İnsanın ahdine sadakat göstermesi lâzım, riayet etmesi lâzım! Ahd etmedin mi, onunla konuşmadın mı? Niye ahdini bözüyorsun?" diye hemen aklına o

ayet-i kerime geldi, başladı ağlamağa…

"—Eyvah! Allah bu ayeti bana hatırlattığına göre, benim bu ahdimi bozma niyetimden memnun olmadı." dedi, ağlamağa başladı.

Kur'an böyle okunur, Kur'an böyle yaşanır, Kur'an-ı Kerim'e böyle uyulur. Böyle uyulmadıktan sonra, ahdini bozuyor. Kırk tane tefsir oku, istersen kırk tane tefsir kitabı yaz; ahdini bozuyor, (*İnne'l-ahde kâne mes'ûlâ*)'yı anlamamış.

Kur'an-ı Kerim'de iki yüz küsur yerde zikir geçiyor, seksen küsur yerde zikretmeyi emrediyor. Zikir yapmıyor, zikirden kaçıyor; anlamamış.

Hani birisi hac etmiş de:

"—Sen haccettin mi?" diyor soruyor İbrâhim ibn-i Edhem Hazretleri.

"—Ettim."

"—Kâbe'nin karşısına geçtiğin zaman şunları düşündün mü, söyle yaptın mı?"

"—Yok…"

"—O zaman sen hac etmemişsin." diyor.

"—Tavafı yaparken şunları, şunları düşündün mü?"

"—Yok düşünmedim."

"—O zaman sen tavaf etmemişsin."

"—Şeytanı taşlarken şunları, şunları düşündün mü?"

"—Düşünmedim, hiç aklıma gelmedi."

"—O zaman sen şeytan taşlamamışsın."

Şeytanı Mina'da taşlayıp, beri tarafta dost olmak, emrini tutmak akıl kârı mı, İslâm'a sığan bir şey mi?

İnsanlar bu tezatları algılayamıyor, anlayamıyor, Kur'an'ın ayetinden çıkacak dersi anlayamıyor. Demek ki şey yapmamış.

Evet. Aziz ve muhterem kardeşlerim.

Sabah namazından sonra bir insan oturur zikrullah'la meşgul olursa, sonra kerahet vakti çıkınca kalkar iki rekât namaz kılarsa; bir Hac ve Umre yapmış gibi sevap kazanır. Bir ordunun düşmanı

yenip de esirlerle, ganimetlerle dönmesi kadar, zaferle zayiatsız dönmesi kadar büyük sevap kazanır. Afaki dolaşıp rızık aramasından daha çok rızka mazhar olur, rızkı da artar. Sabahleyin namazdan sonra böyle yapar, rızkı bol olur. Kesesi bereketlenir, hanesi bereketlenir, mutfağı şenlenir, sofrası' çeşitlenir.. Neden? Sen Allah'a öyle ibadet ettin, Allah da sana rızık bolluğu veriyor. Öyle yapmayan insana da Allah bir hastalık verir, yemekler önünde, yemek yiyemez. Bakar böyle. Doktor yasakladı, onu yiyemezsin, bunu yiyemezsin.

Hocamız Rh.A derdi ki:

"—İnsanın buzdolabında olanı rızık değildir, rızık insanın boğazından geçendir. Boğazından geçmedikten sonra, nasib etmiyor Allah, yedirmiyor işte, yedirmiyor.

Adam genel müdürdür, adam holdingin sahibidir, patrondur; Allah bir hastalık veriyor, bir şeyi yiyemiyor. Hamalın soğan-ekmek yemesine hayran kalıyor. Ekmeğin arasına, yüz dirhem ekmeğin arasına peynir koyup, hart diye ısırmasına hayran kalıyor. Yahu, şu adamın sıhhatine sahip olmak için fabrikalarımı vermeğe razıyım diyor. Allah yedirmeyince yedirmiyor işte, yiyemiyor.

Rızık insanın boğazından geçendir. Nimeti, istifade ettiği nimetidir. Yoksa vitrinde duran yemeğin aç insanın, lokantanın vitrinine bakan insanın açlığına bir faydası yoktur; boğazından geçendir rızık.

İnsanın rızkı da bol olur, işi de rast gider. Ölürse, imanla göçmesine de sebep olurmuş. Sabaha böyle başlayan bir insanın bu ibadeti… Allah bizi yolunda daim eylesin, zikrinde kaim eylesin, ibadetine müdavim eylesin, rızasına vâsıl eylesin. Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin…

Bi-hürmeti esrari sureti'l-fâtihah!..

04. 01. 1996 - İşrak Sohbeti
Canberra / Avustralya

06. ALLAH'I DOĞRU BİLMEK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-alemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve alâ niamihi'z-zâhiretü ve'l-bâtıne, ve alâ ni'meti'l-islâmi ve'ş-şerefi'l-îmâni ve hidâyeti'r-rahmâni hâssah... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkıhî sefîi'l-ümmeh ve nebiyyi'r-rahmeh muhammedeni'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihi ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't- tayyibîne't-tàhirîn... Emmâ ba'd:

Aziz ve sevgili kardeşlerim.
İnsanın bu dünyaya bir gaye ile gönderildiğini, bu dünyada imtihan geçirmekte olduğunu, en mühim görevinin Allah'ı bulmak ve bilmek olduğunu, ömrünü Allah'a itaatle geçirmesi gerektiğini; ancak böyle yaparsa, dünya ve ahiret saadetine ereceğini, en önemli mesele olduğu için, en başta, ilk derste dün ifade etmiştim, anlatmıştım.

a. İnançların Çoğu Doğru Değil

Dünya üzerinde inançlı insanlar, hem şu andaki dünyada, hem de tarihin derinliklerine doğru gerilerde; sayılamayacak kadar çoktur ve kàhir ekseriyettedir. Yani, inanan insanlar çok yüksek sayıdadır ama; inançların hepsinin doğru olmadığını dün anlatmıştım. İnsanların bir kısmının dünyadaki mahlûklara, öküze, timsaha, köpeğe, kobra yılanına, beyaz ayıya taptığını; bir kısmının çeşit çeşit tanrılar edindiğini: harp tanrısı, şarap tanrısı, aşk tanrısı gibi; bu tanrıların da birbirleriyle harıl harıl boyna geçimsizlik yapıp kavga ettiğini anlatmıştım.

Bazı insanların da gökteki Ay'a, Güneş'e, yıldızlara taptığını; Yirminci Yüzyıl'da hâlâ, medenî dediğimiz, teknolojik yönden ilerlemiş insanların bile ne kadar zavallı inançlar içinde olduğunu.. Meselâ Japonların güneşe tapındığını ve

imparatorlarının güneşin oğlu olduğunu sandıklarını. Tüm Avrupalıların, Amerikalıların ve dünyanın başka yerlerine yayılmış hristiyanların da maalesef sizin ve bizim gibi bir insan olan, Allah'ın sevdiği bir kulu olan, Allah'ın yaratığı olan Hazreti Meryem'in oğlu olan Hazreti İsa'ya yanlış olarak taptığını; halbuki, Hazreti İsâ'nın kendilerine böyle demediğini; ancak Allah'a ibadet etmeleri gerektiğini söylediğini. Binaen aleyh, "Biz İsevîyiz, hristiyanız, nasranîyiz, Jesus'u seviyoruz!" diyenlerin aslında Jesus'un sevmediği durumda olduğunu, doğru olan şeyin çok insan tarafından yapılmadığını söylemiştim.

Hristiyanlığın yanlışlığını, Hazret-i İsâ'nın Allah'ın oğlu olması için, Allah'ın evlenmiş olması gerektiğini söylemiştim. Evlenince de, niye bir tane çocuğu olsun? Birkaç tane çocuğu olması gerekir gibi soruların hatıra gelmesi dolayısıyla bu inancın saçma olduğunu; Hazret-i İsâ'dan önceki, hristiyanların da kabul ettiği Adem Peygamber, İbrâhim Peygamber, Nuh AS' gibi peygamberlerin neye taptığını; Hazret-i İsa yoktu daha, adı sanı ortada yok idi, o zaman neye taptığını sorgulamıştım. Binaen aleyh, bu işin sonradan çıkma ve uydurma olduğunu anlatmıştım. Bütün bu konuşmaların özeti şu oluyor ki, insanlar maalesef Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni doğru bilmiyorlar

وَمَا يُؤْمِنُ اَكْثَرُهُمْ بِاللهِ اِلاَّ وَهُمْ مُشْرِكُونَ (يوسف:١٠٦)

(*Ve mâ yü'minü ekseruhüm bi'llâhi illâ ve hüm müşrikûn*) [Onların çoğu, ancak ortak koşarak Allah'a iman ederler.] (Yusuf, 12/106) Allah'a inananları var, inanıyorlar ama şirk koşuyorlar.

Allah-u Teàlâ Hazretleri de şirki asla affetmeyeceğini, Kur'an-ı Kerim'de bildiriyor:

إِنَّ اللهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

(النساء:٤٨)

(*İnna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâ'*) "Hiç şüphe yok ki, Allah kendisine ortak koşmayı elbette bağışlamaz, bundan başkasını dilediğine bağışlar." (Nisâ, 4/48)

Acaba hristiyanlar bu kadar kilise yapıyor, ibadet ediyor filan… Allah affedecek mi? Hayır!

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ ثَالِثُ ثَلاَثَةٍ (المائدة:٧٣)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe sâlisü selâseh*) "Allah üçün üçüncüsüdür diyenler kâfir oldular." (Mâide, 5/73) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe hüve'l-mesîhü'bnü meryem*) "Meryem'in oğlu İsâ tanrıdır diyenler, kâfir oldu." (Mâide, 5/72) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor. Kâfirlerin de cennete giremeyeceğini, cehennemde yanacağını bildiriyor.

Demek ki acı olan durum şudur ki, insanların inançları var ama boş... İbadetleri var amma, kurtarmıyor. Bu mühim bir olay... Çok ciddi bir olay bu... Bunun üzerinde çok büyük ciddiyetle durmak lâzım! Çünkü, bu işin büyük ciddiyeti var. Şakası yok. Sonunda milyonlarca, milyarlarca insan cehenneme girecek, yanacak. Allah onları asla affetmeyecek ve cehennemden asla çıkartmayacak, cayır cayır, ebedî olarak cehennemde yanacaklar.

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (البقرة:٣٩)

(*Hüm fîhâ hàlidûn*) [Onlar orada, cehennemde ebedî olarak kalacaklar.] (Bakara, 2/39)

Çok mühim bir olay bu... Bu işin çok peşine düşmek lâzım! Bu işi çok dikkatli bir şekilde takip etmek lâzım. Amerikalıları çıkartınca, Kuzey Amerika, Güney Amerika, Kanada ve Avrupalıları çıkartınca; Asya'nın Kuzeyindeki Rusları, Moğolları ve Japonları çıkartınca; Çinlileri, Hintlileri çıkartınca, dünyada bir müslümanlar kalıyor. Allah'ın birliğine inanan, tevhid inancına, Bir Allah'a inanan bir müslümanlar kalıyor. Ötekiler müşrik oluyor.

[Birisi burada söze karışıyor, "Ve bir de yahudiler..." diyor. Ondan sonra Hoca Efendimiz sözüne devam ediyor).

Bir de Yahudiler... Evet doğru, bir de Yahudiler kalıyor ama; Yahudiler dinlerini alem-şumül olarak kabul etmiyorlar, sadece kendilerine mahsus olarak görüyorlar.

Bir de, Kur'an-ı Kerim'de yahudilere (*magdùbi aleyhim*), Allah'ın kendilerine davranışları ve kötü huyları dolayısıyla gazap ettiği kimseler olarak anılıyor. Onların yolunda olmamamız

gerektiğini;

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ (الفاتحة:٧)

(*Gayri'l-mağdùbi aleyhim ve le'd-dàllîn*) [Gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil!] (Fâtiha, 1/7) cümlesinden biliyoruz. Buradan, yahudilerin inancının tam olmadığı anlaşılıyor.

Bizim bir mütefekkir kardeşimiz, Amerika'nın bir şehrinde piskoposu, hahambaşını ve bir cami imamı olan Mısırlı müslüman alimi bir toplantıya davet etmiş. Onlar arasında bir din konuşunda münazara açmış.

Bu münazarada ilk önce hahambaşı konuşmaya başlamış ve ahireti kabul etmediklerini, ahiret inancının yahudilikte olmadığını söyleyince; piskopos, papaz başı ayağa kalkarak, sen bunu nasıl söylersin? Tevrat'ta şu ayet yok mu, bu ayet yok mu diye ona itiraz etmiş olduğunu; böylece haksızlıklarının ortaya çıktığını, sonunda İslâm'ın hak din olduğunu, olmuş bir hadise olarak o arkadaşımız anlatmıştı.

Yahudilerin inancındaki tanrı kavramı ve inancın unsurları değişik olduğundan; onlar da doğru yoldan dışarıda olan, hak dairesinin dışında olan insanlar olmuş oluyorlar. Elbette. Kur'an-ı Kerim'in ayet-i kerimesiyle sabit olan bir sakat inançları da var:

قَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللهِ (التوبة: ٣٠)

(*Kàleti'l-yehûdü uzeyrunni'bnu'llàh*) "Yahudiler, 'Üzeyir Allah'ın oğludur' dediler." (Tevbe, 9/30)

Binaen aleyh, onlar da şirke düştüler. Üzeyir AS, Bâbil sürgününden sonra, Tevrat'la ilgili bilgisine dayanarak, Tevrat'ı yeniden yazdığı için; bilgisinin genişliğinden dolayı, bu kadar şeyi biliyor diye kendisine Allah'ın oğlu demeleri dolayısıyla, yahudilerin de sapıtmış olduğunu, böylece Kur'an-ı Kerim'den

öğrenmiş oluyoruz.

b. Yalnız Müslümanlar Hak Yolda

Tabii, hristiyanlığın da aslı, yahudiliğin de aslı hak... İbrâhim AS'ın getirdiği de, Nuh AS'ın getirdiği de hak… Mûsa AS'ın akîdesi de hak… Bunu dün zaten beyan etmiştim.

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şerifinde bildiriyor ki:[8]

أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللهُ

(مالك ، ق. عن طلحة)

(*Efdalü mâ kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llah*) "Benim ve benden önceki bütün Allah elçilerinin söylediği en şerefli söz, (*Lâ ilâhe illa'llah*) 'Allah'tan başka ilah yoktur.' sözüdür." diye söylemiş.

O halde, dünya üzerinde bir müslümanlar kalıyor. Allah'a, Allah hakkında, din hakkında inançları bozulmamış olarak kalan, doğru olan, müslümanlar kalıyor. Fakat burada da biraz üzerinde düşünmemiz gerekiyor. Önce şunu söyleyelim ki:

Eğer Kur'an-ı Kerim inmeseydi, eğer Peygamber SAS Efendimiz Peygamber olarak gönderilmemiş olsaydı; dini hakikatlerin çok büyük bir kısmı unutulmuş, saptırılmış, tahrif edilmiş olacaktı ve insanlar bu konularda devamlı olarak ihtilafta kalacaklardı.

---

[8] İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:500; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.284, no:8174; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.IV, s.378, no:8125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.381; Talha ibn-i Ubeydu'llah ibn-i Küreyz RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.572, no:3585; Amr ibn-i Şuayb Rh.A'ten.

Taberânî, *Dua*, c.I,s.273, no:874; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dımaşk*, c.IX, s.274; Süfyan ibn-i Uyeyne Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.352, no:1413; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.113, no:12079; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no: 456; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.V, s.205, no:3993.

Bu bakımdan İslâm dinine bütün din mensuplarının, yani yahudilerin ve hristiyanların ve dünya üzerindeki başka bütün insanların şükran borcu vardır, teşekkür etmesi lâzım gelir. Çünkü İslâm, hak inancı muhafaza edebilmiş olan bir dindir. Bir de eski inançların hangi taraflarının hak olduğunu ve onların da az-çok bir ilahî mahiyeti olduğunu bildiren; binaen aleyh, onları da tescil eden, yani bir bakıma tasdik eden bir din olması dolayısıyla, İslâm'a şükran borçları vardır.

Kur'an-ı Kerim bildiriyor ki: Mûsa AS hak peygamberdir. Kur'an-ı Kerim bildiriyor ki: İsâ AS hak peygamberdir. Binaen aleyh, onların bu hususta medyun-u şükran olması lâzım. Şimdi insanlığın büyük bir kısmının, inanç konuşunda yanlış olduğunu görüyoruz.

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (يوسف:١٠٣)

(*Ve mâ ekserü'n-nâsi ve lev haraste bi-mü'minîn*) "Ey Rasûlüm, sen ne kadar heves etsen de, çalışsan, ter döksen, gayret etsen, uğraşsan da, insanların pek çoğu bu gerçekleri anlayıp da iman edecek, doğru yola gelecek değillerdir." (Yusuf, 12/103) ayet-i kerimesi var.

İnsanların çoğu maalesef böyle olagelmiş. Yani, kuru kalabalığın kıymeti yok. Kuru kalabalık çok yanlış inançlarla, masallarla, hurafelerle, efsanelerle vaktini geçirebiliyor. O halde müslümanların doğru inancın ne olduğu üzerinde, "İslâm'ın özü nedir, İslâm'da doğru inanç nedir?" konusunda çok titizlikle durmaları lâzım!

Çünkü, biz Fatiha Sûresi'nde diyoruz ki:

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ . صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ . غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ (الفاتحة:٥-٧)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Yâ Rabbi, bizi sırât-ı müstakîme, doğru yola sevk et, yönelt! (*Sırâta'llezîne en'amte aleyhim*) Bizi sevdiğin, kendilerine ikramda, ihsanda, in'amda bulunduğun iyi kullarının yoluna sok! Onların yolunda yürüt! (*Gayri'l-mağdùbi aleyhim ve le'd-dàllîn*) Kendisine gazap ettiğin kavimlerin veya sapıtmış, şaşırmış olan kavimlerin yoluna aman bizi kaydırma!" (Fâtiha, 1/5-7) diye dua ediyoruz. Yani, doğru yolda olmayı istiyoruz.

Binaen aleyh, eski ümmetlerin ayağının kaydığı, sapıttığı noktaları çok iyi bilmemiz lâzım! Ve doğru yolun çizgisini çok güzel tespit edip, o çizginin kenarına da korkulukları koyarak; oradan dışarıya kimse kaymasın, uçuruma yuvarlanmasın diye tehlikeli virajları da çok güzel belirtmemiz lâzım geliyor.

O bakımdan, bizim için en mühim mesele, bizim derken kasdımız; insanlık için yani, dünyaya imtihan için gönderilmiş insanoğlu için en mühim mesele, Allah'ı doğru bilmektir.

Allah bilgisine ma'rifetullah denir. Marifetullah, Allah'ı bilmek ilmi demek.

Tabii, batı dillerinde teoloji var. *Teo*, tanrı demektir. *Teoloji*, tanrı ilmi demek oluyor. (Divine Science), İlahi ilimler denilebilir. Ama aslında teoloji, ulûhiyet ilmi demek oluyor. İşin doğrusu. Fakat, onların *Teo* derken, yani *God* derken, *Tanrı* derken kasdettikleri kavram bozuk olduğundan; bizim burada kavramların üzerinde, yani zihnimizde uyanan tasavvurların üzerinde de çok dikkatli olmamız lâzım!

Yani, bir insan tanrı dediği zaman, hatırına ne geliyor? Japon'un hatırına ne geliyor, İranlı'nın hatırına ne geliyor? Eski İranlı Zerdüştî'nin hatırına ne geliyor, Hintlinin hatırına ne geliyor? İngiliz'in hatırına ne geliyor, Amerikalının hatırına ne geliyor? Afrikalının, Güney Amerikalının, Amazon yerlisinin hatırına ne geliyor? Bu önemlidir.

Kavram aynı olmayınca, kelimelerin aynîliği şaşırtabilir bizi…

O kelimenin temsil ettiği kavram farklı olunca, kelimenin birliği birlik sağlamaz. Çünkü kavramın medlûlü, yani tasavvur edilen şey, zihinde hayal edilen, o kelimenin zihinde uyandırdığı sembol, tasavvur farklıdır. Dün onu konferansta ifade etmiştim. Amerikanlar, (*İn God we trust*) diyorlar ama; "Biz tanrıya tevekkül ediyoruz, dayanıyoruz!" diyorlar ama; tanrı diye düşündükleri Hazret-i İsâ olduğundan, kula dayanıyorlar.

Kula dayanan bir şey elde edemez. Allah'a, yani bizim anladığımız mânâda Allah'a inanarak, o lafı söylemiş olmadıklarından; eksik olmuş oluyor sözleri.

Onun için, kavram bakımından da çok dikkat etmemiz gerekiyor. Ma'rifetullah, Allah ilmine sahip olmak çok önemli bir ilim. Tehlikeli bir konu. Yanlış yaptığı zaman, insanın ahireti mahvoluyor. İnancı tamamen yanlış bir temele bina edildiğinden, çürük oluyor ve yıkılmaya mahkûm oluyor.

c. Tevhid İnancı

O bakımdan, İslâm'ın bu konudaki; Kur'an-ı Kerim'in, hadis-i şeriflerin bu konudaki bize bildirdiği bilgileri çok sağlam olarak öğrenmeliyiz. İlk önce Kur'an-ı Kerim'den ve hadis-i şeriflerden, bu konuda mutlaka bilmemiz gereken bazı hususları ifade edelim! Bilenler için tekrar olur, kuvvetlenir; bilmeyenler için sağlam, temelli bilgi olur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayet-i kerimede: (*Lâ ilâhe illa'llah*) "Allah'tan başka hiç bir tanrı yoktur, ancak Allah vardır." sözünü ifade buyuruyor:

وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ

(*Ve ilâhüküm ilâhün vâhidün lâ ilâhe illâ hüve'r-rahmânü'r-rahîm*) [İlâhınız bir tek Allah'tır, ondan başka ilâh yoktur. O, rahmândır, rahîmdir.] (Bakara, 2/163)

شَهِدَ اللّٰهُ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَالْمَلاَئِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ

لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (آل عمران:١٨)

(*Şehida'llàhu ennehû lâ ilâhe illâ hüve ve'l-melâiketi ve ulü'l-ilmi kàimen bi'l-kıst, lâ ilâhe illâ hüve'l-azîzü'l-hakîm*)[Allah, adaleti ayakta tutarak delilleriyle şu hususu açıklamıştır ki, kendisinden başka ilâh yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de bunu ikrar etmişlerdir. Mutlak güç ve hikmet sahibi Allah'tan başka ilâh yoktur.] (Âl-i İmran, 3/18)

هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَانُ

الرَّحِيمُ (الحشر:٢٢)

(*Huva'llàhü'llezî lâ ilâhe illâ hû*) [O, öyle Allah'tır ki, ondan başka tanrı yoktur. (*Àlimü'l-gaybi ve'ş-şehâdeh*) Görülmeyeni ve görüleni bilendir. (*Hüve'r-rahmânü'r-rahîm*) O, Rahman'dır, ve Rahîm'dir.] (Haşr, 59/22) gibi pek çok ayet-i kerimede, Allah'ın birliğini beyan ediyor.

Bu hususta en önemli ayet-i kerimeler İhlâs Sûresi'nde var. *İhlâs* burada, bir şeyi safileştirmek demek. İhlâs Sûresi demek: Allah inancını safi olarak ifade eden sûre demek. Buradaki ihlas, inançtaki katışıkları defedip, sâfi inancı ortaya koymak mânâsına geliyor.

İhlâs Sûresi, Allah konusundaki inancı ortaya koyan en mühim ayetlerdendir. Burada Allah-u Teàlâ Hazretleri bildiriyor ki:

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ . اللّٰهُ الصَّمَدُ . لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ . وَلَمْ يَكُنْ لَهُ

كُفُوًا أَحَدٌ (الإخلاص:١-٤)

(*Kul hüva'llàhu ehad*) "De ki: O Allah birdir. (*Allàhu's-samed*) Allah Samed'dir. (*Lem yelid ve lem yûled*) O doğurmamış ve doğmamıştır. (*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*) Onun hiçbir dengi yoktur." (İhlâs, 112/1-4)

Kendisi Ehad'dır. *Ehad*, hangi yönden düşünürsen düşün, her yönüyle, tam mânâsıyla bir demektir.

Vâhid de bir demektir amma; bir sözü de, yâni bir kelimesinin temsil ettiği kavram da, Allah'ı tam ifade etmez. Çünkü matematiksel bir, bölünebilir. Bir bölü on dersen, onda bir olur. Bir bölü beş dersen, yüzde yirmi olur. Bir artı bir dersen, iki olur. Ama Allah toplanmaz, çıkartılmaz, bölünmez, çarpılmaz. Binaen aleyh, oradaki bir kavramı bile yetmediği için, *Ehad* kelimesiyle, yâni her yönden birdir diye bildiriyor. Bu sûrenin birinci ayeti budur.

Hocamız Mehmed Zâhid Efendi Rh.A, akîde ile ilgili eserinde:

"—Allah birdir ama, başka birlere benzemez!" diyor.

Doğrudur, bu çok mühim bir sözdür. Allah'ın birliği başka birlere hiç benzemeyen bir birliktir, emsalsiz bir birliktir. *Ehad*'dır Allah-u Teàlâ Hazretleri...

Sonra, Samed'dir. *Samed*, insanların işlerini gören, ihtiyaçlarını karşılayan demektir. Binâen aleyh, sadece Allah'ı gösteren bir kelimedir. Allah'tan başka bir kimseye Samed denmez. Abdü's-Samed denilir. Samed'in kulu denilir ama, Samed denmez. Çünkü, kulların tüm ihtiyaçlarını gören, reva eden, bitiren, duaları kabul eden; kendisine yönelinip, kendisinden bir şey istenilen; kendisinden bir şey isteyene istediğini veren sadece Allah'tır. Öyle tarif ediyor: Allah Samed'dir.

Hakikaten, müşrikler bile başları dara geldiği zaman Allah'a dua ederler. O zaman bütün öteki şirk ve pislik ve bozuklukları, inançları bir tarafa eleyerek, koyarak, o zaman sırf Allah'a dua etmeğe başlarlar. Meselâ, gemi fırtınaya tutulduğu zaman,

denizde ölüm tehlikesi belirdiği zaman:

دَعَوُا اللهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّين (يونس:٢٢)

(*Deavu'llàha muhlisîne lehü'd-dîn*) “O zaman Allah'a hiç başka şeyi ortak koşmadan, yani Lât'ı, Uzzâ'yı, Menât'ı, şu veya bu putu zikretmeden; Ayı, Güneş'i karıştırmadan, ‘Amân yâ Rabbi!’ derler, Allah'a ihlâsla dua ederler.” (Yunus, 10/22) Ama, karaya çıktıkları zaman, gene müşrikliklerine devam ederler. Asıl şeyi devam ettirmezler. Denizde verdikleri sözü unuturlar diye, ayet-i kerimeler bildiriyor.

Bu Allah'a, hristiyanlar da inanıyor. Yani, hâşâ sümme hâşâ, Baba Allah diye kasdettikleri odur. Müşrik Araplar da inanıyor.

“—Pekiyi, siz müşriksiniz, putlara tapınıyorsunuz. Asıl Allah'a nasıl inanıyorsunuz? Ve bu şirk koştuğunuz varlıklar ne?”

Diyorlar ki:

هٰؤُلاَءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللهِ (يونس:١٨)

(*Hâülâi şüfeâünâ inda'llàh*) “Bunlar bizim Allah huzurunda şefaatçilerimiz, aracılarımız.” (Yunus, 10/18)

Şirki oradan koşuyorlar. Yani, Allah'ı onlar da biliyor. Allahu ekber'i biliyor. Bugünkü hristiyanlar da bilir ama, inancına şirk koştuğu zaman ihlas kalmıyor. Yani, (*muhlisîne lehü'd-dîn*) olmuyor, katıştığı zaman pisleniyor.

Bunu şuna benzetebiliriz: Bir tencere güzel yemek yapıyorsunuz, çok pahalı malzemeden ama içine tavandan akrep düşüyor. Ne olur? Akrep'i çıkartıp yemeği yermişiniz, tencereyi atar mısınız? Atarsınız. Zehirli, pis olduğu için. Veyahut, çocuk geliyor ayakkabısıyla içine basıyor tencerenin? Yere koymuşsunuz soğusun diye, ayakkabısı da pisti; hay Allah müstehakını versin. Yaramaz, bilmem ne filan diyorsunuz, tencereyi döküyorsunuz.

Neden? Malzeme pis değildi ama pislik karıştı. Arapların da bir ulu Allah'a inanması var. Çünkü o, aklın zorunlu olarak kabul ettiği hakiki Tanrı, alemlerin Rabbi... Amerikalıların da, İngilizlerin de, hristiyanların da inancı var ama; karıştırdıkları için, bir çuval inciri berbat ediyorlar. Bir tencere güzel aşı, tatlıyı zehir ettikleri için, Allah onları kabul etmiyor. Temiz olmadığı için kabul etmiyor.

قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ . اللهُ الصَّمَدُ (الإخلاص:١-٢)

(*Kul hüva'llàhu ehad*) "Allah Ehad'dır, birdir. Başka hiç bir bire benzemez, başka hiç bir birle mukayese edemezsiniz. (*Allàhu's-samed*) Allah Samed'dir. Herkesin başı sıkışınca, 'Aman yâ Rabbi!' dediği, dua ettiği varlıktır. O dergâhın sahibidir. Hacetleri kaza edendir." (İhlâs, 112/1-2)

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (الإخلاص:٣)

(*Lem yelid ve lem yûled*) "Öyle çoluk-çocuğu filan olmamıştır. Baba Allah değildir, oğul Allah değildir." (İhlâs, 112/3)

Bu sözler hristiyanlığa reddiyedir. İhlâs Sûresi'nde bu sözler, (*Lem yelid ve lem yûled*), hristiyanlık doğru değil demektir, hristiyanlık inancı yanlış demektir. Allah'ın oğlu olmamıştır, Allah baba- Allah da olmamıştır, oğul Allah da olmamıştır. Zaten oğul Allah- baba Allah sözü doğru değildir. Baba tanrı, oğul tanrı demek lâzım. Çünkü, Allah sadece o yüce varlığın adı olduğundan, Tanrı kelimesini kullanmak orada onlar için daha uygun. O durumda, o pozisyonda.

Baba tanrı, oğul tanrı diye bir şey yoktur diye, Allah İhlas suresinde hristiyanlığı reddediyor:

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (الإخلاص:٤)

(*Ve lem yekün lehû küfüven ehad.*) "Hiç bir varlık da, Onun karşıtı, dengi, mukabili de olmamıştır." (İhlâs, 112/4)

Burada da, seneviye dediğimiz düalistlere reddiye vardır. Meselâ, iyilik tanrısı- kötülük tanrısı diye kabul ediyorlar Bazıları. Zerdüştiler de Yezdan ve Ehrimen vardır. Birisi nur tanrısıdır, birisi karanlık tanrısıdır. Birisi iyilik tanrısıdır, birisi kötülük tanrısıdır. Bu da yok.

İslâm'da ne var?

خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللهِ تَعَالٰى ،

(*Hayrihî ve şerrihî mina'llàhi teàlâ*) "Bütün kâinattaki olayların, hayır, şer hepsini tanzim eden Allah olduğu" inancı vardır. Binaen aleyh, orada da seneviyeye, yani düalistlere reddiye vardır. Birinci cümlede hristiyanlara ve politeistlere, çok tanrıcılara reddiye vardır.

Binaen aleyh, *Kul huva'llàhu ehad* Sûresi, bu küçük cümlelerle dünya üzerinde Allah'ı en güzel ifade eden dinî metindir. "*Kul huva'llahu ehad* Sûresi kadar Allah'ı güzel ifade eden bir başka tarif ve metin, dünya üzerinde başka dinlerde yoktur." Bu söz, bu en son söylediğim söz, bir Alman ilahiyatçının sözüdür.

Avusturyalı bir ilâhiyatçı, papaz olarak, teolog olarak yetişmiş olan bir Alman din adamı, sonradan müslüman olmuş. Diyor ki:

"—Dünya üzerinde Allah'ı, İhlâs Sûresi kadar güzel anlatan bir başka text, metin yoktur; en güzel paragraf budur." diyor. "Ben bunu her okuyuşumda ağlıyorum. *Kul hüva'llàhu ehad* Sûresi'ni her okuyuşumda duygulanıyorum, gözlerimden yaşlar boşanıyor." diyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni böylece anlatan İhlâs Sûresi. Buradaki *ihlâs*, kalbin samimiliği mânâsına olan ihlâs değil; Tanrı inancında, Allah inancındaki pislikleri ayıran; safî Allah inancını, doğru inancı ortaya koyan sûre... Çünkü ihlâs, safîleştirmek demek. İhlâs Sûresi de, sırf doğru tanrı inancını ortaya koyan sûre demek oluyor. Bu bir...

d. Gözler Onu Göremez

Sonra, Kur'an-ı Kerim'de bir olayla beraber, Allah-u Teàlâ Hazretleri bize kendisi hakkında nasıl düşünmemiz gerektiğini duyuruyor. Mûsa AS Tur Dağı'na davet olunduğu zaman, kavmi aşağıda... Mûsa AS Tur Dağı'na gidiyor. Ve Tuvâ mukaddes vadisinde kendisine vahiy geliyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisine buyuruyor ki:

اِنِّي اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ، اِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (طه:١٢)

(*İnnî ene rabbüke fahla' na'leyk, inneke bi'l-vâdi'l-mukaddesi tuvâ*) "Ya Mûsa, ben senin Rabbin Allah-u Teàlâ Hazretleriyim! Sen kutsal Tuvâ Vadisi'ndesin, hürmeten ayakkabılarını çıkart bakalım!" (Tâhâ, 20/12) diyerek; oraya girişte ona hürmet

emrediliyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri tarafından bu bildiriliyor. Kur'an-ı Kerim'de bize bunlar anlatılıyor.

Musa AS'ın bu hitaptan, bu şereften, bu zevkten, bu lezzetten mest olduğunu, aşkının galebe çaldığını anlıyoruz. Tahammülü kalmıyor ve diyor ki:

رَبِّ أَرِنِي أَنظُرْ إِلَيْكَ (الأعراف:١٤٣)

(*Rabbi erinî enzur ileyk*) "Ya Rabbi, göster cemalini, seni seyredeyim, göreyim seni!" (A'raf, 7/143) diyor.

Yunus Emre'nin sözü çok güzeldir muhterem kardeşlerim. Hızlı yazabilirseniz yazın:

İşitirem sözünü,
Göremezem yüzünü.
Yüzünü görmekliğe,
Canım veresim gelir.

Sözünü dinliyorum ama, duyuyorum ama, seziyorum ama; seni göremiyorum ya Rabbi. Seni görmeğe öyle şevk duyuyorum ki, canımı vereceğim geliyor. Versem canımı da seni görsem diye, canımı vermek istiyorum diyor. Yunus'un sözü güzeldir.

Mûsâ AS da diyor ki: (*Rabbi erinî enzur ileyk*) "Ey benim Rabbim, ey sahibim, ey Hàlikım, ey Yaradanım! Göster cemalini de göreyim! Vahyini duyuyorum ama, kendini de göreyim!"

قَالَ لَنْ تَرَانِي (الأعراف:١٤٣)

(*Kàle*) Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki: (*Len terânî*) "Bu hal devam ettikçe sen beni görecek değilsin, göremeyeceksin, göremezsin, görmen mümkün değil; (*len terânî*) göremezsin!" Peygambersin ama, peygamber olsan da göremezsin. Çünkü

beşeriyet sıfatı ve beşeri duyguların organları, Allah'ı algılamaya tahammüllü değil. Zira bu terazi bu kadar sıkleti çekmez, bu terazi bu kadar ağırlığı kaldırmaz;

وَلٰكِنِ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰينِي ،

(الأعراف:١٤٣)

(*Ve lâkini'nzur ile'l-cebeli*) "Eğer neden göremeyeceğini kavramak istiyorsan, şu karşıdaki Tur Dağı'na bak! (*Ve ini'stakarra mekânehû*) Eğer o dağ, Allah ona tecelli ettiği zaman, yerinde sapa sağlam durabiliyorsa; (*fesevfe terânî*) demek ki sen de görebileceksin demektir."

فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا

(الأعراف:١٤٣)

(*Felemmâ tecellâ rabbühû li'l-cebeli cealehû dekken*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri Tur dağına bir başka tecelli'yle tecelli edince, dağ Allah'ın tecellisine tahammül edemedi ve parça parça oldu. Bir patırtı, bir parçalanma, bir kayaların yerlere yıkılması; dağın böyle parçalanışı, bir heybet, bir zelzele… (*Ve harra mûsâ saikà*) Mûsâ AS baygın yere düştü." (A'raf, 7/143)

Basit kullar olduğumuz halde, basit mü'minler olduğumuz halde; peygamber olmadığımız halde, buradan anlıyoruz ki: İnsanın beşeri vasıflarıyla Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni görmesi mümkün değildir.

لاَ تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

(الأنعام:١٠٣)

(*Lâ tüdrikühü'l-ebsàr ve hüve yüdrikü'l-ebsàr*) "Gözler onu göremez, onu algılayamaz, onu idrak edemez; o gözleri görür. O gözleri ve gözlerin faaliyetlerini idrak eder. Her şeyi kuşatır, bilir, görür. (*Ve hüve'l-latîfü'l-habîr*) Her şeye hulül ve nüfuz edip ondan haberdar olur." (En'am, 6/103) diye bildiriliyor.

Bu da, Allah bilgisi hakkında bize önemli bir malumat veren olaydır. Peygamber olduğu halde, Allah-u Teàlâ Hazretlerini Musa AS' Tur dağında baş gözüyle, yani basar-ı maddiyesiyle, maddi gözüyle göremeyeceğini; Kur'an-ı Kerim'den öğrenmiş oluyoruz.

Sonra yine Kur'an-ı Kerim'de bildiriliyor ki:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (الشورى:١١)

(*Leyse kemislihî şey'ün*) "Allah gibi, onun misli gibi bir şey bile yoktur." (Şûrâ, 42/11)

Yani, Allah'ın misli yoktur, benzeri yoktur, küfüvü yoktur,

dengi yoktur. Gözler onu göremez, gözler onu idrak edemez. Kur'an-ı Kerim terbiyesiyle, ma'rifetullah mektebinden biz biliyoruz ki; bu baş gözüyle mahlûkatı seyrettiğimiz gibi, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni seyredemeyiz. Bir tecelli etse, gözler bu ağırlığı, bu tecellinin ihtişamını kaldıramaz; kör olur. Güneşe bakamadığı gibi…

Artık ne diyeceksek ona? Hani radyasyondan, atom bombası patladığı zaman; Hiroşima ve Nagazaki de neler olduysa, oradan belki biraz anlayabiliriz ki, onu göremeyiz.

O halde İslâm diyor ki:

"—Ey beşer, ey insanoğlu! Sen etrafında her gördüğün şeye, bu tanrıdır diye yapışıyorsun, onu tanrı sanıyorsun. Bu dağ mı tanrı? Fujiyama dağı mı tanrı? Ararat dağı mı tanrı? Başka kutsal nereleri varsa… Ağaçları düşünüyorsun, Ay mı diyorsun, Güneş mi diyorsun? Senin bu gördüğün şeyler olamaz diye, bu konulardaki iptidailikten, basit düşünmekten İslâm bizi kurtarıyor. Yüksek bir seviyeye, suprem (*supreme*), fevkalâde yüce, müteâli, transandantal diyorlar, bu kelimeleri kullanıyorlar Batılılar; bu bizim kavramımızı yakalamak için, anlamağa çalışmak için…

Böylece bir müslüman, çok basit bir müslüman bile olsa biliyor. Görülemeyeceğini biliyor. Hatta, çok güzel bir söz vardır kelâm kitaplarında:[9]

اَلْعَجْزُ عَنْ دَرَكِ الْإِدْرَاكِ إِدْرَاكٌ ؛

وَالْبَحْثُ عَنْ سِرِّ ذَاتِ اللهِ إِشْرَاكٌ.

(*El-aczü an dereki'l-idrâki idrâkün*) "Allah'ı idrak

9 Alûsî, *Rûhu'l-Meànî*, c.XIII, s.141, Hac Sûresi, 74. ayetin tefsirinde ilk mısraı Hz. Ebû Bekir RA'ın sözü olarak naklediyor. İkinci mısraı da Hz. Ali RA'ın söylediğini bildiriyor.

edemeyeceğini, zâtının künhüne varılamayacağını anlamak, biraz haddini bilmektir, anlamaktır. (*Ve'l-bahsü an sirri zâti'llâhi işrâkün*) Allah'ın zâtının sırları hakkında söz söylemek de, insanı şirke götürür."

Allah'ın zatından bahsetmek, eni şu kadar, boyu şu kadar.. Haşa sümme haşa… Onu böyle bir varlığa benzetmek; (*leyse kemislihî şey'ün*) benzeri bir şey yok ki, neye benzetiyorsun sen? Hayrola, niye kalkışıyorsun? Bir şeye de benzetemezsin, yani benzeterek de anlatamazsın; hiç bir şeye benzemeyen yüce varlık olduğunu bileceksin, o kadar.

İslâm bu noktaya getiriyor insanı. Böylece, mahlûkata tapınmanın önüne kocaman bir dağ koyuyor. Müslüman mahlûkata tapınmıyor, müslümanda şirk yolunu kapatmış oluyor İslâm.

Sonra, daha başka Kur'an-ı Kerim ayetleri var. Buyuruyor ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm, eynemâ küntüm*) "Siz ey kullar, ey insanlar. Nerede olursanız olun, Allah sizinle beraberdir, sizin yanınızdadır." (Hadîd, 57/4) Evde, dışarıda, sokakta, yukarıda, aşağıda, odada; nerede olursanız olun,

Böylece anlıyoruz ki, etrafımızdaki varlıklar gibi değildir Allah ama, bizimle beraberdir, yakınımızdadır. "Her yerde hazır ve nazır!" demiş büyüklerimiz. Gözler onu göremez, biliyoruz görülemeyeceğini.

Peki, nasıl tatmin olacak bizim ruhumuz, bizim gönlümüz, bizim kalbimiz?

Rasûlüllah SAS diyor ki:

"—Allah'ın zâtını düşünmeyin, kavrayamazsınız. Fakat, kudretini düşünün, asârını düşünün, sanatının eserlerini düşünün! Oradan, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne öylece varmağa çalısın!"

İşte ağaçlar, işte çiçekler, işte denizler, işte ırmaklar, işte meyvalar, işte yıldızlar; Ay, Güneş, işte kâinatın sonsuz güzellikteki manzaraları... Bunları yaratan, bu kudreti, bu sanatı ortaya koyan, Allah-u Teàlâ Hazretleri. Eserlerinden anlıyoruz. Tamam, Allah bunu böyle yaratmış.

Peygamber Efendimiz kendisine turfanda bir meyva geldiği zaman, öpüp gözüne koyardı. Rabbim bunu yeni yaratmış, sun-i ilahi tezgâhından yeni çıkmış diye, öpüp başına koyardı. Rabbime yaratılış itibarıyla en yakın diye.

Bir de sahabeden bir mübarek zat varmış, çarşıdan ne zaman çok turfanda, çok yeni bir meyva görse kaparmış onu, götürürmüş Rasûlüllah'a:

"—Buyur yâ Rasûlallah!" dermiş. "Ama benim param olmadığı için parasız aldım bunu, parasını ver!" dermiş.

Yani, meyvayı alıp getiriyor, Rasûlüllah'a veriyor.

"—Niye böyle yapıyorsun?" diye sorunca;

"—Yâ Rasûlallah, önce senin yemen lâzım diye düşündüm." dermiş.

Parası yok fukaracığın ama, sevgisi var, muhabbet-i Rasûlüllah var, Rasûlüllah sevgisi var... Turfanda meyva çok pahalı. Kaparmış meyvayı götürürmüş, "Yâ Rasûlallah, buyur! Bu sana lâyık, ye ama bu benim değil, bunun parasını ver sahibine!" dermiş.

Rasûlüllah da öpüp gözüne koyarmış.

Allah tabii kudretinden, asarından bilinir. Bir de ben aciz kardeşinizin izah ve ifade etmek istediğim bir nokta var: Dua edersiniz, Allah duanızı kabul eder, istediğiniz şeyi yapar. Oradan da âşinalık olur. Oradan anlarsınız ki, Rabbim duaları kabul ediyor, kula istediğini ihsan ediyor diye, her anda onun bir şanda olduğunu görürsünüz.

Tabii daha izahı akıllara sığmayan başka ayet-i kerimeler var. Meselâ, Hadid Suresi'nin başında Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (الحديد: ١)

(*Sebbaha li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve'l-ard, ve hüve'l-azîzü'l-hakîm*) "Yerde ve göklerde ne kadar yaratık varsa, hepsi Allah'ı tesbih eder. O Azîz'dir, Hakîm'dir." (Hadîd, 57/1)

Bazı yerlerde, (*yüsebbihu*) "ediyor" diye ifade geçiyor:

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ (الجمعة: ١)

(*Yüsebbihu li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve'l-ard*) [Yerde ve göklerde ne kadar yaratık varsa, hepsi Allah'ı tesbih ediyor.] (Cuma, 62/1)

وَاِنْ مِنْ شَىْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلٰكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ (الإسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî*) "Allah'ı tesbih ve tahmid etmeyen hiç bir varlık yok! Onu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. (*Ve lâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız." (İsrâ, 17/44) diye geçiyor.

Burada da (*sebbaha*) mazi sigasıyla, "tesbih etti" demek. Yerde gökte ne varsa, her şey Allah'ı tesbih etti.

Tesbih etmek ne demek? *Sübhàna'llah* demek. *Sübhàna'llah* ne demek? "Yâ Rabbi! Senin her şeyin çok güzel, çok mükemmel… Senin hiç kusurun, eksiğin yok!" demek.

Ayrıca (*Sübhàna'llah*) hayranlık ifadesidir, sevgi ifadesidir, aşk ifadesidir:

"—Sübhàna'llah! Allah Allah! Yani ne oldu, hayrola ne oluyor? Coşuyorsun, coşmağa başladın, hayrola?"

"—Ne yapayım yahu? Şu güzelliğe bak! Subhàna'llah... Allah-u Teàlâ Hazretleri ne kadar kudret sahibi. Hiç eksiği, noksanı yok ki, şu hale bak!" diye coşuyor insan, Subhàna'llah diyor. *Subhàna'llah* böyle bir sözdür.

سَبَّحَ لِلّٰه مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالاَرْضِ (الحديد: ١)

(*Sebbaha li'llâhi mâ fi's-semâvati ve'l-ard.*) "Yerde gökte her şey Allah'ı tesbih ediyor; *Sübhàna'llah. Sübhàn'a'llah… Sübhànallah…*' diyor." (Hadîd, 57/1)

Evliyaullah'tan Abdülehad-ı Nuri Hazretleri'ne sormuşlar:

"—Ya üstad, ya şeyh, Kur'an-ı Kerim'de Allah (*sebbaha*) tesbih etti diyor, (*yüsebbihu*) tesbih ediyor diyor, daima tesbih ediyor. Nedir bu yani? Hakikaten *Sübhàna'llah*, *Sübhàna'llah* mı diyor, yoksa tavrı ve durumu, pozisyonu itibariyle o manada mı? Yani lisân-ı hal ile mi *Subhàna'llah* diyor, yoksa lisân-i kal ile mi *Subhàna'llah* diyor?"

O evliyaullah demiş ki:

"—Hayır, lisân-ı hal ile değil, lisân-ı kal ile, bayağı Sübhànallah der; duyan duyar." demiş, duyan duyar.

Evet, biliyoruz. Peygamber SAS Efendimiz hangi ağacın ve taşın yanından geçerse, o ağaç ve o taş ona:

"—*Esselâmü aleyke ya rasûla'llah*!" derdi, Rasûlüllah Efendimiz bunu duyardı.

Demek ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri tesbih ettiriyor. Allah-u Teàlâ Hazretlerini her varlık tesbih ediyor.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (الحديد: ١)

(*Ve hüve'l-azîzü'l-hakîm*) "O çok izzet sahibidir ve çok hikmet sahibidir." (Hadîd, 57/1)

Hakim, hikmet sahibi demek. Hikmet de, bir şeyi sağlam yapmak veya yerli yerinde yapmak demektir. Sağlam yapmak mânâsına, *muhkem* diyoruz. Yani, yaptığı işi muhkem yapmak. Tam tahkimatlı, sapa sağlam, hiç sarsılmayacak şekilde yapmak. Hakîm, yaptığı işi sapa sağlam yapan mânâsına gelir. Bir de yerli

yerinde... Hah, işte bak böyle olmalıydı bu, tamam. Hah, şimdi oldu dediğimiz gibi. İşte yerli yerinde yapmak mânâsına…

Hikmetin iki mânâsı vardır: Bir; isi sapa sağlam, hiç eksiksiz tam yapmak. Bir de; tam yerli yerinde öyle, hah. Olması gereken şekilde yapmak mânâsına… Her iki mânâsıyla da işi öyledir Allah'ın… Sağlamdır işi ve yerli yerincedir. Öyle olması gerekiyordur. Öyle olması en güzeldir de, Allah en güzelini yapmıştır.

Aziz de, izzet sahibi olmak; kıymet sahibi olmak demektir. İzzet sahibi, çok kıymet sahibi Allah mânâsına gelir. Yani, çok kıymetli, kıymeti çok yüksek olan mânâsına. Bir de genel, mutlaka karşısındakini pes ettiren, galip mânâsına gelir. Arapça'da, (*azze'l-metau*) derler. Yani çarşıdaki mal kıymetlendi demek. Az, ender rastlanıyor, çarşıda bir dükkânda var, çok pahalı... *Azze'l-metau*, meta' aziz oldu, yani çok kıymetli oldu.

Kur'an-ı Kerim'de öteki kullanılışından bir misal vereyim. Meselâ, Davud AS'ın karşısına iki hasım geliyor, birbirlerinden şikâyetçi. "Yâ Dâvud sen hakem ol!" diyorlar. Davud AS'a dertlerini açıyorlar. Bir tanesi diyor ki:

إِنَّ هذَا أَخِي لَهُ تِسعٌ وَتِسعُونَ نعجَةً وَلِيَ نَعجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا

وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ (ص:٢٣)

(*İnne hâzâ ahî*) "Bu benim kardeşim, din kardeşim. (*Lehû tis'un ve tis'îne na'ceten*) Bunun doksan dokuz hayvanı var. (*Ve liye na'cetün vâhideh*) Benim bir tanecik hayvancığım var. (*Fekàle ekfilnîhâ*) 'O bir taneyi de bana ver!' dedi bu. Doksan dokuz tanesi onda, 'Şu bir taneyi de bana ver!' dedi, (*Ve azzenî fi'l-hitâb*) Ve beni istemekte artık bıktırdı, yendi." (Sad, 38/23)

Azzeni, burada galebe çalmak mânâsına geliyor. Demek ki, (*Ve hüve'l-azîzü'l-hakîm*) ne demek? "O izzet sahibidir. Yani, çok kıymet sahibidir. Yani, mutlaka yener. Galibiyet sahibidir."

demek. “Yaptığı işi muhkem yapar, yerli-yerince yapar.” demek.

Sonra:

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالاَرْضِ (البقرة:١٠٧)

(*Lehû mülkü’s-semâvâti ve’l-ard*) [Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır] (Bakara, 2/107)

Hadîd Sûresi, 2. ayet:

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالاَرْضِ يُحْيِ وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(الحديد:٢)

(*Lehû mülkü’s-semâvati ve’l-ard, yuhyî ve yümît ve hüve alâ külli şey’in kàdir*) (Hadîd, 57/2)

Yerde gökte ne türlü yaratık varsa, hepsi Allah’ındır, hepsi onundur. Yerin göğün hàkimiyeti Allah’ındır. Yani, yere göğe kim hükmediyor? Yeri-göğü kim yönetiyor?

(*Lehû mülkü’s-semâvati ve’l-ard*) “Yerin göğün hakimiyeti, yönetimi, egemenliği kimindir? Allah’ındır. (*Yuhyî ve yumît*) Hayat da verir, öldürür de... Yaşatan da, öldüren de odur. (*Ve hüve alâ kulli şey’in kàdir*) O her şeye kàdirdir. Her şeyi hakkıyla, bi-hakkın yapabilme iktidarına sahiptir.”

Sonra, üçüncü ayet-i kerimede buyuruluyor ki:

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

(الحديد:٣)

(*Hüve’l-evvelü ve’l-âhiru*) “O evveldir. Varlığından daha önce bir başka varlık yoktu. Evvel odur, ahir odur. (*Ve’z-zàhirü ve’l-bâtın*) Görünen odur, görünmeyen odur. Görünenin arkasındaki, bâtınındaki şey de odur. Zahirdeki de odur, bâtın da odur. (*Ve*

hüve bi-külli şey'in alîm) O her şeyi bilir." (Hadîd, 57/3)

Ondan sonra tabii ayet-i kerimeler devam ediyor. Orada da yine Allah'ın insanlarla her zaman, her yerde beraber olduğu bildiriliyor.

Başka bir ayet-i kerimede:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ، وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (ق:١٦)

(*Ve lekad halakne'l-insâne*) "Biz İnsanoğlunu halk eyledik, yarattık. (*Ve na'lemü mâ tüvesvisü bihi nefsühû*) Nefsinin ona neden içinden fısıldadığını biz biliriz. Ne oyunlar ediyor nefsi ona, biz biliriz. (*Ve nahnü akrabü ileyhi min habli'l-verîd*) Biz insanoğluna şahdamarından, yani kalbinden çıkan aort damarından daha yakınız." (Kaf, 50/16) diye bildiriliyor.

Bir hadis-i şerifte şöyle anlatılıyor:[10]

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ! أَقَرِيبٌ رَبُّنَا فَنُنَاجِيهِ، أَمْ بَعِيدٌ فَنُنَادِيهِ؟ فَسَكَتَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَنْزَلَ اللهُ: وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِي إِذَا دَعَانِ (البقرة:١٨٦)

(*Câe racülün ilâ rasûli'llâhi SAS, fekàle*) Bir adam geldi ve Rasûlüllah SAS'e dedi ki:

(*Yâ rasûla'llàh! E karîbün rabbünâ fenünâcîhi, em baîdün fenünâdîhi?*) "Ey Allah'ın Rasûlü! Rabbimiz yakın mıdır, yakın

[10] İbn-i Ebî Hàtim, *Tefsir*, c.I, s.475, no:1693.

insanla konuşur gibi fısıl fısıl mı konuşalım; yoksa uzak mıdır, bağıralım mı?”

(*Fesekete rasûlü’llàh SAS*) Rasûlüllah SAS sükût etti. (*Feenzele’llàhu*) Bunun üzerine Allah-u Teàlâ Hazretleri şu ayeti indirdi:

(*Ve izâ seeleke ibâdî annî*) “Ey Rasûlüm, kullarım sana benden sorgu sual ederlerse, sorarlarsa, sormuş bulunuyorlar ise, sordukları zaman, sen şu cevabı ver: (*Feinnî karîbün*) Hiç şüphe yok ki, ben yakınım. (*Ücîbü da’vete'd-dâi izâ deàni*) Bana dua ettiği zaman, dua edenin duasına icâbet ederim.” buyurdu. (Bakara, 2/186)

Yunus Emre de tabii, ayetlerin tercümesini yapıyor ilahilerinde, diyor ki:

İstemegil anı ırak,
Gönüldedir ana durak!
[Sen senliğin elden bırak,
Tenden içeru candadır.]

Yâni, Allah’ı uzakta sanma, oralarda arama; gönlünde durağı vardır, Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin. Yani gönlü insanın Allah’ın tecelligâhıdır demek istiyor. Evet. İşte bu ayet-i kerimeler var…

e. Ayete’l-Kürsî’nin Anlamı

Peygamber SAS Efendimiz, Übey ibn-i Ka’b RA’la karşılaştığı zaman sordu:

“—Nasılsın, iyi misin, neler yapıyorsun? Kur’an-ı Kerim’i okuyor musun? Hangi ayet-i kerime mânâ bakımından seni en çok etkiliyor?” diye sordu.

Ubey ibn-i Ka’b alim bir kimse, Kur’an-ı Kerim’i çok iyi bilen bir kimse… Ayete’l-Kürsî’nin kendisini çok etkilediğini söyledi.

Bakara Sûresi’nde Ayete’l-Kürsî çok önemli bir ayet-i kerimedir. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki*, bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm*:

اَللّٰهُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ ، اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ ، لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ ، لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ، مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ ، يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ ، وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاءَ ، وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ ، وَلاَ يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (البقرة:٢٥٥)

(*Allàhu lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm, lâ te'huzühû sinetün ve lâ nevm, lehû mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard, men ze'llezî yeşfeu indehû illâ bi-iznih, ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm, ve lâ yuhîtûne bi-şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe, vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard, ve lâ yeûdühû hıfzuhümâ ve hüve'l-aliyyü'l-azîm.*)

[Allah ki, kendisinden başka hiç bir ilâh yoktur. O Hayy ve Kayyum'dur; dâimâ diri ve yarattıklarını gözetip yönetendir ve her şey varlığını onunla devam ettirir. Kendisini ne bir uyuklama, gaflet, ne de bir uyku tutar. Göklerdekiler ve yerdekilerin hepsi onundur. İzni olmadan, onun katında kim şefaat edebilir? O kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını, gelmiş ve geleceklerini bilir; ona hiç bir şey gizli kalmaz. Kullar onun ilminden, ancak kendi dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine almıştır. Onları koruyup gözetmek ona ağır gelmez. O çok yücedir, çok büyüktür.] (Bakara, 2/255)

اَللّٰهُ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ ، اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ ،

(*Allàhu lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyum*) Ondan başka ilah

yok. Allah, kendisinden başka ilah olmayandır, Hayy ve Kayyum'dur. Hayy demek, hayat sahibi demek. Hayat sahibi demek, kör, ölü ve cansız bir kudret değil demek. Hani, acaba Allah enerji midir? Hayır. Enerjiyi sen zabt u rabt altına alıyorsun, depo ediyorsun, pile koyuyorsun, aküye koyuyorsun, telle nakl ediyorsun. Değil. Neden? Kör değil, böyle ölü değil. Hayy. Hayy el-Kayyum. Bir de kendi zati ile kàim. Başkasının desteğine, yardımına muhtaç olmadan; bi zatihi, kendi kendine Rububiyetinde berdevam mânâsına geliyor,

لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ،

(*Lâ te'huzühû sinetün ve lâ nevm*) Onu böyle kendinden geçme ve uyku tutmaz, yani gevşeme; sine, uyuklama demek. (Vesene- Yesinu- Sineten). Nevm, uyumak demek. Allah-u Teàlâ Hazretleri beşer gibi değildir. Hani, beşer biraz yorulduğu zaman başlar başı önüne düşmeğe. Ne oluyor yahu? Yanındaki dürter. Yahu, sana bakıyor öğretmen. Ne diye şey yapıyorsun? Kenardan bir tane tekme yer, bir çimdik yer arkadan; ne oluyor diye. Uyukluyordu, uyanır. Neden? Dayanamıyor, yani dikkatini uzun süre teksif edemiyor.

Bir insanın dikkatini teksif etme süresi otuz beş dakikadır, bir saattir. Daha fazla oldu mu gevşer, verim azalır, dikkati dağılır.

(*Lâ te'huzuhû sinetün ve lâ nevm*) Allah-u Teàlâ Hazretleri öyle değil, Hayyu-Kayyum. Öyle gevşeme ve uyuklama tutan bir varlık değil. Devamlı nigâhban, devamlı kullara nazar eden, kâinata tasarruf eden. Çok derin mânâsı var tabii.

لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ،

(*Lehû mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard*) Yerdeki, gökteki, semâların içindeki bütün varlıklar, yerdeki bütün varlıklar onundur. Mülk onundur, mal onundur, eşya onundur, yaratıklar

onundur. Her şey Allah'ındır, her şey Allah'ın mülkü...

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ ،

(*Men ze'llezî yeşfeu indehû illâ bi-iznihî*) "Kim oluyor onun huzurunda kalkıp da, 'Şunu affet yâ Rabbi, şunu bağışla yâ Rabbi!' diye şefaat edecek? (*İllâ bi-iznihî*) Müsaade ettiği sevgili kulları hariç, kimse kalkıp da öyle aracılık, şefaatçilik yapamaz."

Kendisinin müsaade ettikleri var:

"—Ey Rasûlüm, şefaat et! Senin şefaatini kabul edeceğim. Sana o makamı verdim." buyuracak.

"—Ey şehid, şefaat et! Sana o hakkı verdim. Sen benim için canını verdin, ben de sana bu hakkı verdim. Sen haydi kimi affetmemi istiyorsan, söyle!" buyuracak.

"—Yâ Rabbi, anamı affet! Babamı affet!"

"—Pekiyi, affettim."

"—Evlâdımı affet, akrabamı affet, çocuğumu affet..." ve saire..

Şehid böyle etrafındaki nice insanlara şefaat edecek.

Şehidler cennete girecek, alimler cennete girecek. Allah ilmiyle amil alimleri, mürşid-i kâmilleri cennetin kapısında durduracak, diyecek ki:

"—Ey kulum, şu cennete giremeyeceklerden kimlere şefaat etmek istiyorsan, şefaat et! Haydi bakalım, istediklerini cennete sok!" diyecek, onlar da şefaat edecekler. Yani sırf kendileri için değil, kendileri cennetlik zaten de; başkalarının da cennete girmelerine şefaat edecekler. (*İllâ bi-iznih*) "Yâni Allah'ın iznini almış olanlar, Allah'ın kendisine izin verdiği müstesna; başkası şefaatçi olamaz.

Bu neyi gösteriyor? Müşrikler dediler ki:

هٰؤُلاَءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللهِ (يونس:١٨)

(*Hâülâi şüfeâuna inda'llàh*) "Melekler veyahut putlar, veya bizim tapındığımız, elimizle yonttuğumuz şunlar bunlar, bize Allah indinde şefaatçi olacak." (Yunus, 10/18)

Öyle yağma yok, Allah'ın onlara müsaadesi yok; öyle şirk koştukları şeylerin bir faydası olmayacağını bildiriyor. Ama peygamberlerin, evliyaullahın, ulema-i billâhın şefaat edeceğini gösteriyor, illa istisnası ile.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ،

(*Ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm*) İnsanların önlerindekini, yani istikbali. Arkalarındakini, yani göremedikleri, mazideki veya göremedikleri; gördükleri, göremedikleri, önlerindeki, arkasındaki şeylerin hepsini bilir Allah. Allah'ın bilmediği her hangi bir şey yoktur, her şeyi bilir.

وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاءَ ،

(*Ve lâ yuhîtune bi-şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe*) Ve ile baslıyan cümle hal cümlesidir. Doğru tercümesi söyle olması lâzım: "Müsaade ettiği, izin verdiği, dilediği kullarının, bilgilendirdiği kullarının bilmesi müstesna; kullar hiç bir şeyi, Allah'ın ilminden bir şeyi kavrayacak durumda olmadıkları halde; Allah her şeyi kavrayabilir."

"Kullar bilmez, Allah bilir!" demek bu. Hal cümlesidir, Arapçanın inceliklerindendir. Tabii, tercümeyi yapanların bunları bilmesi lâzım ama, bilmezse kaçırırlar önemli noktayı... Yani, burada bir mukayese vardır: kullar bilmez, ama Allah bilir. Allah her şeyi bilir. Allah'ın bildiği şeyin bir kısmını bile bilmek Allah'ın dilemesiyledir, müsaadesiyledir.

Hattâ, ayet-i kerimelerde geçiyor ki:

وَمَا تَشَاءُونَ إِلاَّ أَن يَشَاءَ اللهُ (الإنسان: ٣٠)

(*Ve mâ teşâüne illâ en yesâa'llàh*) [Allah istemedikçe siz bir şeyisteyemezsiniz.] (İnsan, 76/30) Yani, siz içinizden bir şeyler istiyorsunuz, bu istekler bile sizin kendi isteğiniz değildir; Allah istemese isteyemezsiniz, isteten de Allah'tır. Bu da önemli bir nokta…

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ،

(*Vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard*) "Onun kürsüsü…" *Ayete'l-Kürsî* ismini buradan alıyor zaten; kürsi ayeti, içinde kürsi kelimesinin geçtiği ayet… "Onun Kürsî'si, Allah'ın Kürsî'si semaları ve Arz'ı içine almış, kuşatmıştır. Hepsi onun Kürsî'si içindedir.

Buradaki Kürsî nedir? Bilinemez. Çünkü insan bilgisini çevresinden alıyor, bilmediği şeyleri ona anlatmak zordur. Köre renkleri anlatmak zordur, kırmızı ile yeşilin arasındaki farkı köre anlatamazsın. Tatma duygusu olmayana, ekşiyle turşunun arasındaki farkı anlatmak zordur. Tuzluyla tatlıyı belirtmek zordur. Yani, kabiliyeti olmayan bazı şeyleri anlayamaz.

Semâları ve Arz'ı onun Kürsî'si kuşatmıştır. *Kürsî* Arapçada masa filan gibi bir şey demek. Hani öğretmenin kürsüsü diyoruz ya. Ama, Allah'ın Kürsîsi nasıl bir şey? Semaları ve Arz'ı ihtiva eden, içine alan…

Sonra, hadis-i şerifler vardır ki: Allah'ın Arş'ı yanında Kürsî çok küçük kalır, Allah'ın Arş'ı a'zamdır, en muazzamdır. Kürsî, yani semaları ve Arz'ı içine alan Kürsî, Allah'ın Arş'ı yanında şöyle bir zerre gibi kalır, küçük bir tane gibi kalır. Demek ki Arş çok daha büyüktür.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Arş-ı A'zam'a istivâ eylemiştir. İstivâ etmek ne demek, Arş ne demek, Kursî ne demek? Bunların hakikî mânâsını Allah bilir. Allah'ın bildirdiği kullar da bildirdiği kadarıyla bilirler.

Tabii, kudret mânâsını da veriyorlar. Allah'ın kudreti semâları

ve Arz'ı kavramış, kuşatmıştır.

وَلاَ يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (البقرة:٢٥٥)

(*Ve lâ yeûdühû hıfzuhümâ*) "Semâların ve Arz'ın yönetimi, korunması, düzenin devamı Allah'a ağır gelmez, zor gelmez." Müşkil bir iş gibi değildir. Ol der, olur. Hiç bir iş ona zor gelmez.

Halbuki, biz üç tane topu havaya atıp döndürmekte zorlanırız. Beş tane oldu mu, daha zorlanırız. Yedi tane oldu mu, apışırız. On tane oldu mu, yere düşürürüz. Neden?

"—E, artık fazla oldu, insaf yani. Cambazsam, hokkabazsam bile bunun da bir hududu var. Hepsini tutacağım, gözleyeceğim, birbirine vuruşmadan havada döndüreceğim; olmaz bu kadar!" deriz.

Ama, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne su kâinattaki bütün olayların oldurulması ve yönetilmesi zor gelmez, ağır gelmez, hepsini yönetir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri öyle kudret, öyle hikmet, öyle sanat sahibidir. Her türlü yaratmaya kàdirdir, her şeyi bilir. Bir şeye ol dediği zaman oldurur, olmasını sağlar. Böyle bir kudret sahibidir.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (يس:٨٢)

(*İnnemâ emruhû izâ erâde şey'en en yekùle lehû kün feyekûn*) "O bir şeyin olmasını istediği zaman ol der, onun planladığı şekilde o iş öyle olur." (Yâsin, 36/82) Olmamak mümkün değil, olmaması imkânsızdır; ol dediği şey olur. Bu oldurulmuş olan kâinatin döndürülmesi de, yönetilmesi de ona zor değildir; oldurmak da zor değildir, döndürmek de zor değildir, öldürmek de zor değildir Allah-u Teàlâ Hazretleri için.

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (البقرة:٢٥٥)

(*Ve hüve'l-aliyyü'l-azîm*) "O çok çok çok yücedir. Akılların idrak edemeyeceği kadar çok azamet sahibidir, çok uludur." (Bakara, 2/255)

Esmâ-i Hüsnâ, hepsi mübalağa sigasıdır. Yâni, en yüksek seviyede demektir. Tariflere sığmayacak kadar, o durumda demektir. O sıfat onda, o sıfatta demektir.

Kur'an-ı Kerim bize Allah'ı böyle anlatıyor. Yani Allah'ın yaratıkların hiç birine benzemediğini, akılların idrak, gözlerin temaşa edemeyeceği kadar muazzam bir durumu olduğunu öğreniyoruz.

f. Allah-u Teàlâ'nın Subûtî Sıfatları

Tabii, bütün bunların hepsinin özeti: İslâm alimleri tarafindan inanç ilmi dediğimiz *İlm-i Kelâm*'da yer almıştır. *Kelâm* söz demektir ama, *İlm-i Kelâm* burada inanç ilmi demektir, İlm-i Akàid demektir. Akàid ilminin ilâhiyat bölümünde bu ayet ve hadislerdeki Allah ile ilgili bilgiler toplanmıştır ve tasvif edilmiştir.

Tasvifi, bilirsiniz, duymuşsunuzdur; ben size kısaca anlatayım! Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin bütün bu Kur'an-ı Kerim'deki ayetlerden, hadis-i şeriflerden süzülerek; özet olarak bir insana anlatılması gerektiği zaman: evsafı, sıfatları, şanı nedir Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin? Burada onları kısaca söyleyeyim.

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sıfatları ikiye ayrılıyor. İlmihal kitaplarından biliyorsunuzdur:

1. Sıfat-ı Sübûtiyye.
2. Sıfat- i Selbiyye veya Zâtiyye.

Ayırım böyle.

Sübutiyye, sübut bulan, yani müsbet demektir. Müsbet sıfatlar… Allah şöyledir, şöyledir, şöyledir…

Selbiyye, Zâtiyye; aksi bahis konusu olamayan, aksi imkânsız olan sıfatlar demektir. Allah şöyle değildir, söyle değildir, söyle değildir…

Yani, bir şeyi iki türlü tarif edersiniz. Bir, ne olduğunu söyleyerek tarif edersiniz. Bir de ne olmadığını söyleyerek tarif edersiniz. İşte ilmihal, ilm-i kelam, ilm-i akaid kitaplarında Allah'ın sıfatları böyle ikiye ayrılmıştır. Bunu tabii Arapça terminoloji içinde, Arapça tabirlerle sıralamışlardır. Millet bunu anlayamaz, hocalar da güzel anlatmaz; ezberleyeceksiniz bunu der. Ondan sonra o da ezberler.

"—Sıfat-i Subutiye kaç tanedir?"

"—Sekiz tanedir."

"—Say bakalım."

"—Hayat, İlim, Semi', Basar, İrade, Kudret, Kelam, Tekvin."

"—Aferin, mâşâallah! Bunlar ne demek, gel bakalım?"

Orada biraz zorlanır. Onun için, ben biraz izah edeyim:

1. Hayat

Hayat mastardır. Bütün bu kelimelerin hepsi, Arapçada mastardır; mek-mak diye biten şeyler gibi. Türkçe'deki kelimeler gibi, fiillerin isimleri olan mastarlardır. Hayat ne demek? Hayy olmak demek. Nereden çıkıyor? Demin okuduk ya. *Ayete'l-Kürsî*'de: (*hüve'l-hayyü'l-kayyum*) dedik ya. Allah Hayy u Kayyum'dur.

Bazıları diyorlar ki: Kâinatın Büyük Ruhu... Belki yanlış değil, belki Kızılderililerin sözü bile doğru. "Ey Ulu Ruh!" filan diyorlar. Bir bakıma yanlış değil.

Ama bazıları da tabiat diyorlar. Tabiat böyle yaratmış.

"—Gel bakayım buraya! Sen bir laf çıkarttın ağzından, otur bakayım şurada karşıma... Sen bu laftan ne kasdediyorsun? Senin dilinin altında ne var, kafanın arkasında ne saklı, ne kasdediyorsun?"

Bu herifi sorguya çekmek lâzım! Ya, ne demek tabiat? Tabiat böyle kör bir çark mıdır ki, döndükçe böyle imalat yapıyor? Hayır.

Allah-u Teàlâ Hazretleri *Hayy*'dır, hayat sahibidir, diridir. Ölü değildir, bir şey yapamayacak şekilde hareketsiz değildir. Kalıba

sokulan, sığdırılan, paketlenen bir şey değildir.

2. İlim

İlim deyince insanın aklına üniversite geliyor, çeşitli ilimler geliyor. *İlim*, bilme sıfatı demek. Allah bilicidir, Alîm'dir. demek. Yani, her şeyi bilir demek. Bilmediği hiç bir şey yoktur, olmuşu da, olacağı da bilir, geçmişi de bilir, geleceği de bilir. Maziyi de bilir, istikbali de bilir, dünyayı da bilir, ahireti de bilir. Senin kalbinden geçeni de bilir, zihninin içinden geçeni de bilir. Sakladığını da bilir, izhar ettiğini de bilir. Her şeyi bilir.

Bir sıfatı Hayy'dır, ikinci sıfatı Alîm'dir; her şeyi bilicidir.

3. Semi'

Semi', Arapça bir kelimedir. *Semi'* olması, işitici olması demektir. Allah *Semi'*dir, her şeyi işitir. Kulların duasını işitir, mazlumun ahını işitir. Sıkışmış, muzdar kulun niyazını işitir, gönlünden geçeni bilir. Gönlünden istediğini bilir, istemeden ihsan eder. Günaha pişmanlığını bilir, kulun üzüldüğünü görür, tevbe demeden affeder. *Semi'* oluşu, hepsini duyması demek.

4. Basar

Basar, Arapçada hem görmek mânâsına, hem de göz mânâsına kullanılır. Burada, Allah-u Teàlâ'nın görmesi demektir, Allah Basîr'dir, her şeyi görür. Eskiler bunu Halkın anlayacağı şekilde söyle söylemişler:

"—Allah-u Teàlâ Hazretleri karanlık gecede, kara taşın üstünde, kara karıncanın yürüdüğünü bile görür."

Nasıl anlatsın köylüye? Güzel anlatmış aferin, anlatana aşk olsun.

Karanlık geceyi bilmem hiç bilir misiniz? Ben bir kere köyde karanlık geceye rastladım. Yani, mehtap olmayan, ay olmayan karanlık geceye rastladım. Kahvede kandiller vardı, caminin

olduğu yerde… Yatsı namazını kıldık, beni de yakaladılar mı bırakmazlar köylülerimiz, sağ olsunlar.

"—E, anlat bakalım, İstanbul'da ne var ne yok, nasılsın?"

Merak içinde böyle, bizden böyle haber sızdırmağa çalışırlar, konuşturmağa çalışırlar. Tamam, sohbet filan... Sonra ne olacak? Yatmağa evine gideceksin. İyi ama yollarda kandil yok, elektrik direği yok, gökte ay yok, karanlık. Ben caminin olduğu yerden, çarşıdan teyzemin evine gideceğim. Alışkın da değilim, şehirli insanım. Ondan sonra köyün yollarını da ezbere bilmiyorum, kör bile olsa ezberler, alışır. Yani, ben teyzemin evine gidinceye kadar kaç defa, kaç duvara tosladım. El yordamıyla o teyzemin evinin kapısını buluncaya kadar neler çektim, ter döktüm. Yahu, hiç bir şey görmüyor insan.

Ben karanlık gecenin o kadar karanlık olduğunu o gece anladım. Şehirliler anlayamaz, siz hiç anlayamazsınız; siz Avustralyalısınız, siz karanlığı bilmezsiniz, anlamazsınız. Ama, Allah karanlık gecede, kara gecede, kara taşın üstünde, kara karıncayı bile görür. Her şeyi görür. İçini, dışını ışığa muhtaç olmadan, vasıtaya muhtaç olmadan görür.

5. İrâde

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin *irâde* sıfatı vardır. Yani, Allah-u Teàlâ Hazretleri bir şeyi ister. İstedi mi, istediğini yaptırır.

İrâde ne demek? Bir şeyi murad etmek demek. Murad etmesi vardır Allah'ın, murad ettiğini yapar. Yani, Allah-u Teàlâ Hazretleri Hay'dır, diridir, murad eder. Bir şeyler murad eder, yapar. Yani, kendisinin öz zâtının hali ve şânı böyledir. Yani kör tabiat değildir, onu anlayabiliriz buradan.

6. Kudret

Kudret, Allah'ın Kàdir olma sıfatı demek. Allah Kàdir'dir, sonsuz kudret sahibidir, her şeye gücü yeter.

Ben olsam bunları şöyle derdim: Sıfat-ı Subutiye diyor, sıfat

diyor. Hayy'dir, Alim'dir, Semi'dir, Basîr'dir, Murîd'dir, Kàdir'dir.

7. Kelam

Yani, Allah-u Teàlâ Hazretleri söz ile, vahiy ile kullarına mesaj iletmektedir. İlham ile sözünü, muradını iletmektedir, kullarıyla konuşmaktadır.

وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسَى تَكْلِيمًا (النساء:١٦٤)

(*Ve kellema'llàhu mûsâ teklîmâ*) "Allah-u Teàlâ Mûsâ AS' ile Tur Dağı'nda konuşmuştur."

Peygamber-i Zîşânımızla vahiy ile, Cebrail vasıtasıyla, vasıtasız olarak, arada perdeler kalkmış olarak konuşmuştur.

Şeş cihetten ol münezzeh zü'l-Celâl
Bî kem ü keyf ana gösterdi cemal.

Bî huruf u lafz u savt ol pâdişah,
Mustafa'ya söyledi bî iştibah

Öyle muazzam beyitler ki bunlar, aşkolsun Süleyman Çelebi'ye, (*Rahimehu'llah rahmeten vâsiaten*) çok güzel söylüyor. Ne diyor? "Altı cihetten münezzeh olan o Allah-u Teàlâ Hazretleri..." Yani, altı cihet nedir? Önü, arkası, sağı, solu, yukarısı, aşağısı... Altı cihet. Her tarafı yani, her taraftan münezzeh olan, şeş cihetten münezzeh olan Allah. Yani, mekândan münezzeh demek. Yani, "Allah önümdedir, ardımdadır, yukarıdadır, aşağıdadır; şuradadır, buradadır..." diyemezsin!

Her yerde hazır ve nazırdır.

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد:٤)

(*Ve hüve meaküm, eyne mâ küntüm*) buyurmuş. "Nerede

olursak olalım, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi görüyor, bizimle beraber." (Hadîd, 57/4)

Şeş cihetten münezzehtir. Ona mekân izafe etmek, onun şanını anlamamak demektir.

Şeş cihetten ol münezzeh zül-Celâl,
Bî kem u keyf ana gösterdi cemal.

Keyfiyetsiz, kemiyetsiz, niceliksiz, niteliksiz, nasıl olduğu söylenemeyecek bir şekilde Rasûlüllah'a Cemal-i bâ-kemâlini müşahede ettirmiştir Mi'rac'da... O altı cihetten münezzeh olan Allah-u Teàlâ Hazretleri, nasıl olduğu tarif edilemeyecek şekilde, Mi'rac'da Rasûlüne cemâlini göstermiştir. Rasûlüllah da Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin cemalini müşahede zevkine Mi'rac'da ermiştir.

Âşikâre gördü Rabbü'l-izzeti.
Ahirette öyle görür ümmeti.

İzzet sahibi olan Allah'ı, Peygamber Efendimiz Mi'rac'da âşikâre gördü. Ahirette de ümmeti öyle görecek. Nasıl görecek? Herkes görecek mi? Birisi görürken, ötekisi sıraya mı girecek? Hayır. Nasıl Ay'ın on dördü, dolunay zamanında Ay'ı bütün dünyadaki insanlar görebiliyorsa; izdihamsız, sıraya girmeden rahat bir şekilde görebiliyorsa; ahirette de ümmetinden cennetlik olanlar Allah'ı öyle görecekler.

Cennetin en büyük zevki, müşahede-i Cemal'dir. Allah'ı seyretmenin güzelliğinin zevki kadar büyük zevk olmayacak, muhteşem bir zevk olacak, muazzam bir zevk olacak.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, dünyanın Cuma günlerine mümasil zamanlarında; kullarını kendi huzuruna çağıracak, rahmetine saracak, cemalini gösterecek; cennet çarşısında hediyelere gark edecek. Evine döndürecek. Hepsinin nuru pırıl pırıl artmış olarak... Huriler, cennetteki hanımları, köşktekiler diyecekler ki:

"—Efendi, sen bugün çok nurlanmışsın. Senin nurun bir başka

olmuş bugün. Yahu, bu ne güzellik böyle, bu ne pırıltı, bu ne nuraniyet? E, diyecekler, tabii Rabbimizi ziyaret eyledik. Müşahedenin nuraniyeti sîmâmıza sirayet etti diyecekler.

Evet. Allah-u Teàlâ Hazretleri mütekellimdir, vahyetmiştir, kitap indirmiştir, Peygamber göndermiştir. Sevgili kullarıyla, yüksek kullarıyla konuşmuştur. Kullarına ilhamı vardır, mahlûkatına ilhamı vardır.

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ . ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلاً ، يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (النحل:٦٨-٦٩)

(*Ve evhâ rabbüke ile'n-nahli*) [Allah-u Teàlâ Hazretleri bal arısına vahyetti: (*Eni'ttahizî mine'l-cibâli büyüten ve mine'ş-şeceri ve mimmâ ya'ricûn*) 'Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları çardaklardan kendine evler edin! (*Sümme külî min külli's-semerâti fe'slükî sübüle rabbiki zülülâ*) Sonra meyvelerin her birinden ye ve Rabbinin sana kolaylaştırdığı yaylım yollarına gir!' diye ilham etti. (*Yahrucü min bütûnühâ şerâbün muhtelifün elvânühû*) Onların karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet (bal) çıkar ki, (*fîhi şifâün li'n-nâs*) onda insanlar için şifa vardır. (*İnne fî zâlike leâyâtün li-kavmin yetefekkerûn*) Elbette bunda düşünen bir kavim için büyük bir ibret vardır.] (Nahl, 16/68-69)

"—Ey arı, haydi bakalım kalk, çiçekleri dolaş, oradaki şu malzemeleri topla, peteklere depola! Benim kullarım yiyecekler. O benim asi kullarım var ya, onların ağzı tatlansın diye haydi bakalım çalışmaya, yürü, yallah!

Kimisi geliyor Vahap'in evine, bahçedeki çiçekleri dolaşıyor, balları, çiçek tozlarını alıyor, götürüyor kovana... Kimisi oraya,

buraya gidiyor, çiçekleri dolaşıp, balları toplayıp getiriyorlar. Kovanda bal yapıyorlar.

Mehmet Buğday da kovandan alıyor, getiriyor:

"—Hocam, al sana bir kavanoz bal, ye!"

O hazırlamadı, arılar hazırladı. O da aldı, bize getirdi. Biz de yiyoruz.

İşte bu nedir? Allah-u Teàlâ Hazretleri arıya öyle vahyetmiş: (*Ve evhâ rabbüke ile'n-nahl*) Arıya Allah vahy etti ki: "Git her çiçeği dolaş, oradan balları, çiçek tozlarını al!"

Demek ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kullarına emirleri vardır, hitabı vardır; hitab-ı latifi vardır, hitab-i ikabı vardır. Hitab-ı latîfi, lutf ile hitab etmesidir. Hitab-ı ikabı da, azarlamasıdır.

"—Utanmadın mı, arlanmadın mı? Bre edepsiz, terbiyesiz, küstah, zalim, asi, edepsiz!" diye de hitabı vardır.

Allah bizi hitab-ı latifine mazhar eylesin... Kelâm sıfatı vardır. Yani konuşucu, vahyedici, söz tevcih edicidir.

8. Tekvin.

Tekvin de oldurmak, yaratmak demek. Allah-u Teàlâ Hazretleri bir şeyi oldurur. (*Kün*) "Ol!" der, (*feyekûn*) o olur.

Olduran, mükevvin, oldurtan, musavvirdir, mukevvindir. Kelamcılar tekvin sıfatını seçmişler, o kelimeyi tercih etmişlerdir. *Tekvin*, *kâne*'den muteaddi sigasıdır, oldurmak demek. *Kâne*, olmak demek, *tekvin* de, oldurmak demek. Allah-u Teàlâ Hazretleri bir şeyin olmasını isterse oldurur.

Tabii, bu Hasr Sûresi'nde nasıl geçiyor meselâ:

هُوَ اللهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ (الحشر: ٢٤)

(*Hüva'llàhu'l-hàliku'l-bâriü'l-musavvir*) "Allah *Halik*'tır, halk edicidir. Bâri' dir, yoktan bir şeyi ortaya koyucudur, yaratıcıdır.

Musavvir, ona sekil, suret, kalıp vericidir. Yani, yoktan bir şeyi Allah halk ediyor, bir sekil veriyor, gönderiyor varlık alemine…” (Haşr, 59/24)

Tekvin sıfati var. Yaratıcıdır, yaratıcı sıfatı var. Bunlar işte sıfatlarıdır. Subuti sıfatlarıdır: Allah böyle Hayy’dir, Alim’dir, Semi’dir, BAsır’dir, Murid’dir, Kàdir’dir, Mutekellim’dir, *Mükevvin*’dir. Her şeye kàdir’dir, her şeyi yaptırır, ettirir, oldurur.

g. Allah-u Teàlâ’nın Zâtî Sıfatları

Sıfat-i Selbiye veya Sıfat-ı Zatiye dediğimiz sıfatları nedir? Yani, akide alimlerinin toplayıp, böyle kolayca anlasınlar diye komprime haline getirdikleri bilgiler nedir? Bunları kısaca söyleyelim, bitirelim:

1. Vücud

Allah-u Teàlâ Hazretleri vardır, yok değildir. Bence din alimlerinin Arapça’yı ve Türkçe’yi çok iyi bilmesi lazım!

Vücut deyince bir insan vücudunu anlıyor, (body building)’i anlıyor. Yani elinde yaylar, çeşit çeşit halterler, ağırlıklar… Pazusunu geliştirmek için bir şey alıyor, bak ne oldu bak. pazuma, gördün mü kaç santim. Halteri kaldırıyor, indiriyor; yayları çekiyor, bırakıyor filan. Çeşitli hareketler, bilmem neler, *body building*. Yani, vücudun orasını, burasını geliştirmek. Vücut diyoruz biz buna.

Halbuki buradaki bu *vücud*, bunula ilgili değil. *Vücud*, var olmak demek. *Vücud*; yani, Allah’ın var olması, varlığı demek. Allah vardır. Ateistlerin inkâr ettiği gibi değildir, tabiatperestlerin tabiattir dediği gibi değildir. Allah-u Teàlâ Hazretleri o sıfat-i subutiyeye sahib olan yüce yaratıcı, varlık sahibidir, vardır.

Adem, mümkün değildir. Çünkü, ademden bir şey hàsıl olmaz, Adem yokluktur. Ademden ayn ile Adem, Âdem AS değil. Ademden bir şey olmaz, vardan var olur. Mademki varlık vardır,

mademki kâinat vardır; o halde kâinatı mükevvenatı yaratan bir yaratıcı vardır. Var eden bir ilk vardır. Ona ilk sebep derler, ilk varlık derler, Vacibü'l-vücud derler Yani, varlığı mecburen kabul edilmek zorunda olan ilk. Bütün varlıkları yaratan Halik demektir.

2. Kıdem

İkinci sıfatı, *Kıdem*'dir. Allah-u Teàlâ Hazretleri ilk varlıktır, evveli olmayan varlıktır, varlıkları yaratan varlıktır. Hadis değildir. Sonradan olana hadis derler Arapçada. Olan olaylara da *hadise* diyorlar ya.

Olayları olduran ilk varlığa da, Kadim varlık derler. Allah (Kadim)'dir, kıdem sahibidir. Evveli yoktur. Kendisinden evvel olsaydı? Var canım. Ha, o zaman o Allah'dır, bu Allah değildir. Yani, varsa eğer? Yoktur. Teselsül bâtıl olduğundan, muhakkak bir İlk varlık vardır. Evveli olmayan kıdem sahibi varlık vardır. Bunu tabii ilm-i kelamcılar bilir, sözlerin ne manaya geldiğini.

3. Bekà

Üçüncü sıfatı, Beka... Yani, Allah-u Teàlâ Hazretleri Baki'dir. Sonra olması da yoktur, sonu da yoktur. Sonradan olması da yoktur, sonu olması da yoktur. Kadim'dir ve Baki'dir. Yani, hadis değildir ve fani değildir. Fani değildir, hadis değildir, şeriki yoktur, yok değildir; bunları ifade ediyor bu sıfatlar.

4. Vahdâniyet

Dördüncü sıfatı vahdâniyet'tir. Yani politeizim yoktur,

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلاَّ اللهُ لَفَسَدَتَا (الأنبياء:٢٢)

(*Lev kâne fîhimâ âlihetün illa'llàhu lefesedetâ*) "Eğer yerlerde,

göklerde Cenâb-ı Hak'tan başka bir tanrı olsaydı, o zaman güç kaynağı, emir kaynağı, yönetim kaynağı iki tane olunca, yer gök berbat olurdu, düzeni bozulurdu." (Enbiyâ, 21/22)

Birden fazla tanrı olsaydı, çarpışırlardı. Zeus'un yaramaz tanrıcıkları gibi, hepsi birbiriyle kavga ederlerdi. Zeus kızıyor onlara, onlar birbirleriyle kavga edince; onlara yıldırım gönderiyor filan. Yahu, tiyatro mu bu? Yunan tiyatrosu, başka bir şey değil. Böyle şey olmaz.

Allah-u Teàlâ Hazret leri Vahid'dir. Ehad'dir. la şerike leh dir. Bir de burada bir şeyi söylemek lâzım:

لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ

(*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*) "Bütün gücün, kuvvetin sahibi Allah-u Teàlâ Hazretleri'dir.

Şerîki, nazîri olmadığını bilmek lâzım! Bir de bütün gücün, kuvvetin Allah'ta olduğunu bilmek lâzım!

5. Muhalefetün Li'l-havâdis

Muhalefetün li'l-havâdis demek, yaratıklardan başka olmak demek,

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (الشورى:١١)

(*Leyse kemislihî şey'ün*) [O'nun benzeri hiç bir şey yoktur.] (Şûrâ, 42/11) Yâni yarattıklardan başkadır.

كل ما خطر ببالك ، فالله بخلاف ذلك

(*Küllü mâ hatara bi-bâlike, fa'llahu bi-hilâfi zâlike*) "Aklına Allah hakkında nasıl bir tasavvur, hayal gelirse, Allah ondan başkadır". Çünkü yaratıklara muhaliftir, yaratıklardan başka

türlüdür.

6. Kıyam Bi-nefsihî

Allah-u Teàlâ Hazretleri hiç bir varlığa muhtaç değildir.

غَنِيٌّ عَنْ الْعَالَمِينَ (آل عمران:٩٧)

(*Ganiyyün ani'l-àlemîn*) "Alemlerden müstağnidir." (Âl-i İmrân, 3/97)

اَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ اِلَى اللهِ، وَاللهُ هُوَ الْغَنِىُّ الْحَمِيدُ (فاطر:١٥)

(*Entümü'l-fukarâu ila'llàh, va'llàhu hüve'l-ganiyyü'l-hamîd*) "Sizsiniz Allah'a muhtaç olan varlıklar, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin hiç ihtiyacı yoktur. Zengin ve övülmeye lâyık olan ancak odur." (Fâtır, 35/15)

وَقُلِ الْحَمْدُ للهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ، وَكَبِّرْهُ تَكْبِيراً (الإسراء:١١١)

(*Ve kuli'l-hamdü li'llâhi'llezî lem yettahiz veleden*) [Ve şöyle de: "Hamd o Allah-u Teàlâ'ya mahsustur ki, o çocuk edinmedi. (*Ve lem yekün lehû şerîkün fi'l-mülki*) Onun hakimiyette ortağı yoktur. (*Ve lem yekün lehû veliyyün mine'z-zülli*) Acizlikten dolayı bir dosta da ihtiyacı yoktur." (*Ve kebbirhü tekbîrâ*) Ve tekbir getirerek onun şanını yücelt!] (İsrâ, 17/111)

Allàhu ekber… Onun şeriki, nazîri yoktur. Ayet-i kerimelerde ve hadis-i şeriflerde Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin müslümanlara anlatılması böyledir.

Tabii, madem bir yaratığa benzemiyor, o zaman insan Allah'ı

nasıl bilecektir? Mühim bir soruya gelmiş bulunuyoruz. Yorgun olmanıza rağmen, dikkatiniz dağılmağa başladığı halde, konunun tamamlanması için, önemli bir noktaya geliyoruz.

Hiç bir şeye benzetemeyeceğiz, gözümüz onu göremeyecek; pekiyi, biz Allah'ı nasıl bileceğiz? Ma'rifetullah'a nasıl ereceğiz? Erenler nasıl ermiş, Allah'ın sevgili kulu nasıl olmuş, Allah'a nasıl kavuşmuş, nasıl olmuş bu iş?

Bu, önemli bir meseledir. Burada işin anahtarı şudur: Allah-u Teàlâ Hazretleri sevmediği kula ma'rifetullahı vermez, hidayeti vermez. Kur'an-ı Kerim'de buyruluyor ki:

وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (الصف:٧)

(*Va'llàhu lâ yehdi'l-kavme'z-zàlimîn.*) [Allah zàlimler topluluğunu hidayete erdirmez.] (Saf, 61/7)

وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (التوبة:٢٤)

(*Va'llàhu lâ yehdi'l-kavme'l-fâsikîn*) [Allah fâsık kavimleri doğru yola çıkartmaz, hidayet eylemez.] (Tevbe, 9/24)

İnsan günahkârsa, fâsıksa, zalimse, Allah ona bilgisini, ma'rifetini, hidayetini vermez, lâyık görmez; lâyık gördüğü kuluna verir. Lâyık görmediğine vermez. Onun için, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevdiği bir kul haline gelmek lâzımdır, gelmeğe çalışmak lâzımdır.

Ayet-i kerimede buyruluyor ki, *bi'smil'lâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ، وَإِنَّ اللهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

(العنكبوت:٦٩)

(*Ve'llezîne câhedû finâ lenehdiyennehüm sübülenâ*) "Bizim

uğrumuzda mücâhede edenlere, biz yolumuzu gösteririz." (Ankebut, 29/69)

Haa, demek ki kul mücâhede edecek. Cihad edecek, mücahede edecek. Kim'le cihad edecek? Allah için kimle cihad edecek? Nefsiyle. Allah'a kavuşmasını engelleyen bütün engellerle mücadele edecek ki, Allah ona hidayetini ihsan eylesin.

Bu cihad olmadan, o gayret olmadan, kuldan o hizmet olmadan; o devlet, o nimet o kula verilmez; bunu anlamak lâzım. Onun için, Allah'ın sevgili kulu olmak için, devamlı bir himmet ve hizmet içinde, çalışma ve gayret içinde olmak lâzım.

Çalışma, gayret, himmet, hizmet... Bu dört kelimeyi, veya üç kelimeyi mutlaka yazıp, koca harflerle gönlünüze yerleştirmeniz lâzım geliyor.

Sonra, biliyorsunuz, Peygamber Efendimiz hadis-i kudsîde bildirmiş: Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisine emrettiği farz ibadetlerle ibadet edenleri seviyor. Farz ibadetlerden ayrı, sevaplı öteki ibadetleri de yapanları kendisine yakın kul ediyor. Yakın kulları haline getiriyor.

Onun için, nafile ibadetlerle ibadetler yapa yapa, Allah'a yakınlaşmak lâzım. Buna ne deniliyor? Kurb-u nevafil. Allah'ın sevdiği sevaplı ibadetleri yapa yapa, yapa yapa Allah'ın sevgisine erişmek, evliya olmak, keramet sahibi olmak derecesine gelmek, çalışmayla oluyor.

Bir başka hadis-i şerifte de buyrulmuş ki:[11]

يَقُولُ اللهُ عزَّ وجلَّ: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي (خ. م. ت. ه. حم.

[11] Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2694, *Tevhîd* 100/15, no:6970; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2061, *Zikir* 48/1, no:2675; Tirmizî, c.V, s.581, no:3603; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1255, no:3822; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.413, no:9340; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.93, no:811; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.4, s.412, no:7730; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.27; Taberânî, Dua, c.I, s.27, no:18; Beyhakî, *Erbaùne's-Suğrâ*, c.I, s.87, no:43; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.225, no:1135; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.102, no:1897; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.197, no:26967.

(حب. عن أبي هريرة)

(*Yekùlü'llàhu azze ve celle*) "Aziz ve Celîl olan Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurur ki..." diyor Peygamber SAS Efendimiz: (*Ene inde zanne abdî bî*) "Ben kulumun bana zannına göreyim. Yâni bana karşı ne zan beslerse, ben de onun o zannettiği, umduğu şeyi ona ihsan ederim. Ben, kulumun bana karşı takındığı tavra göreyim. Benden bekleyeni mahrum etmem!"

Allah indinde senin mertebenin ne olduğunu merak ediyor isen, acaba Allah beni seviyor mu sevmiyor mu? Benim Allah yanında derecem yüksek mi, alçak mi? Acaba Allah bana benim hakkımda ne, yani durumda diye merak ediyorsan; senin yanın Allah ne durumda? Onu, onu gözle. Ne haber? Senin Allah'la muamelen nasıl? Ne haber, ne yapıyorsun? lyi misin, hoş musun, ne yapıyorsun? Allah'la ilgili durumun ne?

"—Hocam, ezan okunduğu zaman abdest alırım, camiye gelirim. Namazı kıldım mı, pabucumu kaparım, camiden dışarıya kendimi atarım."

Tamam, anlaşıldı. Yani, senin Allah'la ilgin, sevgin, bağlılığın, duygun bu kadarmış. Seviyesini, yani duygunun gücünü ölçtük. Çok zayıf bir akım. Bu kadarcık bir şey. Tamam.

İşte anadan-babadan gördüğü bir şeyle camiye geliyor, namazı kılıyor ama, namazdan zevk alamıyor, nafile ibadetlerde değil; Allah'ın cihadında, gayretinde, ter dökmede; himmette, hizmette, gayrette, ibadette, taatte değil. Eh, o kadar.

Öteki kul gece, gündüz Allah'ın rızasını kazanmakla aklını yoruyor ve çalışmakla geçiyor. Tamam, Allah o kulu seviyor.

Bu kul Allah'ı çok zikrediyor. Eh, Allah da onu çok zikrediyor. Allah ona çok lütfediyor. Yani, kulun davranışına göre Allah'tan ikram.

Ebû Hüreyre RA'ın rivâyet ettiğine göre, şöyle buyurmuş

Peygamber SAS Efendimiz:[12]

قَالَ اللهُ تَعَالَى: إِذَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ الْعَبْدُ شِبْرًا ، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا ؛ وَإِذَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا ، تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا ؛ وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا ، أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً

(خ. عن أنس وعن أبي هريرة ؛ طب. عن سلمان)

RE. 328/1 (*Kàle'llahu Teàlâ: İzâ tekarrabe ileyye'l-abdü şibren, tekarrabtü ileyhi zirâan; ve izâ tekarrabe ileyye zirâan, tekarrabtü minhu bâan; ve izâ etânî meşyen, eteytühû herveleten*)

Bu çok meşhur bir hadis-i şeriftir. "Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki" diyor Peygamber Efendimiz:

(*İzâ tekarrebe ileyye'l-abdü şibren*) "Kulum bana bir karış yaklaşırsa, (*tekarrabtü ileyhi zirâan*) ben ona bir arşın yaklaşırım." Yâni karış nerede, arşın nerede... "Kulum bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşırım. (*Ve izâ tekarrabe ileyye zirâan*) Kulum bana bir arşın yaklaşırsa, (*tekarrabtü minhu bâan*) ona bir kulaç yaklaşırım. Yâni daha fazla... (*Ve izâ etânî meşyen*) Kulum bana yürüyerek gelirse, (*eteytühû herveleten*) ben ona koşarak giderim."

Buradan şunu anlamamız lâzım ki, bizim Allah'a kavuşmak için çalışma yapmamız lâzım! Çalışmamıza bağlıdır. Tabii, bu çalışmaların ana temelinin de, Allah'ın seveceği işleri yapmak

---

[12] Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2694, no:6970; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2067, no:2675; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.413, no:9340; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.479, no:6601; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.412, no:7730; Taberânî, *Dua*, c.I, s.27, no:18; Cürcânî, *Târih-i Cürcân*, c.I, s.505, no:1029; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2741, no:7098; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.272, no:13899; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.457, no:3180; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.254, no:6141; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.503, no:2543; Selmân-ı Fârisî RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.323, no:17502; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.396, no:1137; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.891, no:1897; Münâvî, *el-Ehàdîsü'l-Kudsiyye*, c.I, s.15, no:12; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XV, s.41, no:14922.

olduğunu bilmeliyiz.

Allah neleri seviyor? Zikretmesini seviyor kulun. Allah zikretmeyi seviyor. Allah, başka kullara iyilik yapmayı seviyor. Meselâ bir hadis-i şerifte bildiriliyor ki, yarın mahşer gününde Allah kullara diyecekmiş ki:

"—Ey kulum, ben acıktım da, sen beni doyurmadın!"

"—Fesübhànallàh, yâ Rabbi, sen alemlerin Rabbisin! Sen nasıl acıkırsın, ben seni nasıl doyururum?"

"—Dünyadayken bir fakir kulum acıkmıştı, senin kapına gelmişti. Açtı, sen ona yemek ikram etseydin, beni doyurmuş olacaktın!"

"—Ey kulum, dünyada ben rahatsızlandım, hastalandım, sen beni ziyaret etmedin!"

"—Tevbe yâ Rabbi! Tevbe yâ Rabbi! Sen alemlerin Rabbisin, hastalanır mısın?"

"—Benim bir sevdiğim kul dünyada hastalanmıştı, sen onu ziyaret etseydin, beni ziyaret etmiş olacaktın!"

Böyle enteresan hadis-i şerifler var… Yani, Allah neyi seviyor? Kullarını ziyaret etmeyi seviyor, hastaları ziyaret etmeyi seviyor, yemek yedirmeyi seviyor, hayır yapmayı seviyor, insanları sevindirmeyi seviyor, gönül yapmayı seviyor. Borcunu ödeyivermeyi, borçlunun borcunu affedivermeyi seviyor. Kötülüğe iyilikle muamele etmeyi seviyor. Zikretmeyi seviyor, temizliği seviyor ve sâire…

O zaman ne yapacak insan?

"—Tamam, hocam! Senin bu sözünden ben alacağım dersi aldım. Ben bundan sonra Allah'ın sevdiği şeylerin bir listesini yapacağım. Allah neyi seviyorsa oraya yazacağım. Allah'ın sevdiği şeylerin listesidir: Bir, iki, üç, dört, beş... Bunları yazacağım.

Bir de defterin öbür tarafına, Allah'ın sevmediği şeylerin listesidir diye bir liste açacağım: 'Allah yalan söylemeyi sevmez. Allah ahdinden dönmeyi sevmez. Allah hırsızlığı sevmez. Allah

adam öldürmeyi sevmez. Allah şirki sevmez. Allah yol kesmeyi sevmez. Allah kan dökmeyi sevmez. Allah vefasızlığı sevmez. Allah yalancılığı sevmez.' Tamam, bunları da yazacağım. Bunları yapmayacağım, öbürlerini yapacağım. Allah'ın sevgisini kazanmağa çalışacağım!"

Sen bir kere Allah'ın sevgisini kazanmaya niyet edince, iyi bir pozisyona dönmüş oluyorsun, girmiş oluyorsun. Bundan sonrası sana bağlı... Allah'ın lütfu, senin imtihandaki tavrına bağlı. Sen imtihanı başaracak bir tavra bürünmüşsen, Allah da seni sevecek demektir.

Tabii, böyle Allah'ın sevdiği işleri yapınca bir kul, nihayet Allah onu seviyor. Sevince de, ona kendisini kendisi tanıtıyor.

"—E, nasıl tanıtır? Nasıl tanır?"

O bilir. Nasıl tanıtacağını da o biliyor. Nasıl, Mûsa AS'ı çağırdı Tur Dağı'na... Önce, Mûsa AS hamile hanımıyla Mısır'a doğru yolda giderken, bir ışık gördü Tur Dağı'nda... Hanımı doğuracak, doğum sancıları başladı, dur dedi gideyim şurada bir ışık var. Şuradan belki bir ateş bulurum, su ısıtırız, doğum işinde kullanırız filan.

O ateşin yanına geldi. Orada ateş mateş yok... Allah-u Teàlâ Hazretleri dedi ki:

"—Yâ Mûsâ, ben senin Rabbinim!"

İşte ne vahy edecekse vahy etti, ne söylediyse söyledi.

Onun için, kul Allah'ın sevdiği işleri yaparak, sevmediği işlerden kaçınarak, Allah'ın sevdiği bir duruma geldiği zaman; Allah kulunu kendine yaklaştırır ve kendisini kuluna bildirir.

Ma'rifetullahı herkese vermez, ma'rifetullah otomatik elde edilmez.

"—Ver baba bir dolar."

"—Ne yapacaksın?"

"—Makineye atacağım, oradan (*drink*) alacağım, içeceğim!"

Atacağım, düğmeye basacağım. tıngır mıngır, tıngır mıngır, tıngır mıngır, pat... Aşağıdan kutu düşecek, (*chips*) gelecek,

(*drink*) gelecek; ben onu içeceğim.

Ma'rifetullah makinesi yok böyle: "Buradan böyle şeyi atarsan, aşağıdan ma'rifetullah çıkar." diye bir şey yok. Allah ma'rifetullahı sevdiği kuluna veriyor. Sevmediği kuluna vermiyor, perdeli oluyor. Sevmediği kuluna o hidayeti vermiyor.

Onun için, bu konuşmamın biraz uzadığı kanaatine geldim, su şiirle bitirmek istiyorum. Bu şiir benim çok hoşuma giden bir şiirdir. Bir mutasavvıf şair, Şemseddîn-i Sivâsî Hazretleri böyle söylemiş:

Vâsıl olmaz kimse Hakk'a, cümleden dûr olmadan.
Kenz açılmaz şol gönülde, tâ ki pürnûr olmadan.

Sür çıkar ağyarı dilden, tâ tecelli ede Hak;
Padişah konmaz saraya, hâne ma'mûr olmadan.

Şimdi bunu izah edeyim, sözümü bununla bitireyim:

(*Vâsıl olmaz kimse Hakk'a*) "Cenâb-ı Hakka kimse kavuşamaz; (*cümleden dûr olmadan.*) bütün diğer varlıklardan uzaklaşmadan." Dünyayı seviyor, parayı seviyor, şöhreti seviyor, makamı seviyor; nefsinin esiri, şeytana bağlı, dünya zevklerine kilitlenmiş, gecesi gündüzü onunla geçiyor. Bunlardan uzaklaşmadan, Hakk'a vâsıl olamaz.

Dûr olmak, uzaklaşmak. Allah'a yaklaşmak için, bütün bu her şeyden uzaklaşacak. Cümleden uzaklaşmadan, Hakka yakın olamaz.

(*Kenz açılmaz şol gönülde, tâ ki pürnûr olmadan.*) İnsanın gönlünde hâzinenin kapısı açılmaz. Hazine nedir? Allah'ın tecellisi… Gönülde hazine nedir? Allah'ın ma'rifetinin hàsıl olması. Yakînin, iman-i kâmil'in hàsıl olması; Allah'ın tecellisi, hakiki iman, bu bir hazinedir.

Bir hadis-i kudsîde Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin, Davud AS'a böyle bildirdiği nakledilmiş kitaplarda:

كُنْتُ كَنْزًا مَخْفِيًّا ، فَأَحْبَبْتُ أَنْ أُعْرَفَ ، فَخَلَقْتُ الْخَلْقَ لِيَعْرِفُونِي

(*Küntü kenzen mahfiyyen*) "Ben bir gizli hâzine idim, (*feahbebtü en u'rafe*) bilinmeyi murad eyledim, sevdim, istedim; (*fehalaktü'l-halka li-ya'rifunî*) beni bilsinler, bulsunlar diye mahlûkatı ondan yarattım." diye bir hadis-i kudsî vardır.

Kenz, Allah'tır. (*Kenz açılmaz şol gönülde, tâ ki pürnûr olmadan.*) Kişinin gönlü tamamen nur dolmadan, tamamen nurani olmadan Allah'ı bulamaz; o hazinenin kapısı açılmaz, ma'rifetullah'a vâsıl olamaz insan. Ne olacak? Pürnûr olacak kalbi…

İnsanın kalbinin pürnur olması için, içindeki kötü duyguların gitmesi lâzım! Haset olmayacak, kin olmayacak, kibir olmayacak, kendini beğenmişlik olmayacak ve sâire, ve sâire... Bunlardan temizlenecek.

(*Sür çıkar ağyârı dilden, tâ tecelli ede Hak*) Dil, gönül demek. Gönlünden masivallahı, ağyarı çıkar. Sür çıkar, def et çıkar. "Defolun, yallah dışarı!" diye hepsini at dışarıya! Gönlünden masivallahı at ki, Hakk tecelli etsin. O zaman Hakkı müşahede edersin, Cenab-ı Mevlâ'ya kavuşursun. Evliya olursun, her işini evliyaca yaparsın o zaman.

(*Padişah konmaz saraya, hane mâmur olmadan*) "Padişah bir yere orası mâmur, güzel, temiz, pâk olmayınca, gelip de misafir olmaz." Padişah nedir, alemin Padişahı? Allah-u Teàlâ Hazretleri…

İşte tasavvufta çalışmanın ana metodu budur: İçi temizlemek, ahlâkı güzelleştirmek, kalbi nurlandırmak, Allah'ın sevgisini kazanmak… Böylece Allah'ın kendisini o kuluna bildirmesini, ma'rifetini ihsan etmesini sağlamak. Gaye budur. Şiiri bir daha okuyalım, böylece bağlayalım:

Vâsıl olmaz Hakk'a kimse, cümleden dûr olmadan;
Kenz açılmaz şol gönülde, tâ ki pürnûr olmadan…

“Mûtû kalbe en temûtû” sırrına mazhar olan;
Haşr ü neşri gördü bunda, nefha-i sûr olmadan…

Sür çıkar ağyarı dilden, ta tecellî ede Hak;
Pâdişah konmaz saraya, hàne ma’mur olmadan…

Mest olup mestâne geldi, tâ ezelden tâ ebed;
İçdiler ışkun şarabın, âb-ı engûr olmadan…

Sen müyesser eyle yâ Rab, bizlere Beytin tavaf;
İlmin ile âmil eyle, vâde tekmil olmadan…

Hak cemâlin Kâbesini kıldı âşıklar tavaf;
Yerde Kâbe, gökyüzünde Beyt-i Ma’mur olmadan…

Mest olanların kelâmı kendüden gelmez velî;
Pes enel-hak nice disün, kişi Mansur olmadan…

Bir acep sevdaya düştü, tutuşur Şemsî müdâm;
Hakk’a mergub olmak ister, halka menfur olmadan…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llahi ve berekâtühû!
El-fâtihah!..

04. 01. 1996 - Kamp Konferansı
Canberra / AVUSTURALYA

07. BERAT GECESİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smil'lâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden, kesîran, tayyiben, mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Muhterem kardeşlerim.

Allah'a hamd ü senalar olsun, çok güzel günler geçiriyoruz burada... Allah'ın pek çok nimetleri var üzerimizde... Ve nihayet haftanın günlerinin en mübareği olan cuma günündeyiz. Cuma günü çok önemli bir gündür, müslümanların bayramıdır. Bu cuma günlerinin içinde, Allah'ın duaları reddetmeyip kabul buyurduğu bir gizli saat de vardır.

İbadet günüdür. Müslümanların cuma namazına gittiği, toplandığı bir gündür. Gecesi de çok kıymetlidir. Geceleyin, yani dün gece; ibadetle geçirmek sevaplıdır, teheccüd namazı kılmak sevaplıdır. Gündüzü de önemlidir.

a. Mübarek Bir Gece

Fakat bugünün ayrı bir önemi var. Bu gün cuma, yarın cumartesi. Bu günü yarına bağlayan gece Şa'ban'ın yarısıdır. Şa'ban ayının yarısı gecesi, (*leyletü'n-nısfü min şa'bân*) diye geçer. Buna biz Beraet gecesi diye, Berat Gecesi diye isim veriyoruz; Berat Kandili diyoruz.

Berat Kandili, İslâm'da çok önemli olan kandillerden birisidir. Bu hususta Abdülkàdir-i Geylânî Efendimiz'in *Gunyetü't-Tàlibîn* isimli çok kıymetli bir eseri var. Orada alınmış olan bazı hadis-i şerifleri size okumak istiyorum.

Tabii önce Kur'an-ı Kerim'den başlayalım. Kur'an-ı Kerim'de Duhan Sûresi var: *Ha Mim* diye başlayan sûrelerden birisidir. Duhan Sûresi. Orada buyuruluyor ki:

حم . وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ . إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ.

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ. أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ. رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (الدحان:١-٦)

(*Hà mîm. Ve'l-kitabi'l-mübîn*) [Apaçık olan Kitab'a andolsun ki, (*İnnâ enzelnâhu fî leyletin mübâreketin*) biz onu (Kur'an'ı) mübarek bir gecede indirdik. (*İnnâ künnâ munzirîn*) Kuşkusuz biz uyarıcıyızdır. (*Fîhâ yufraku küllü emrin hakîm*) Her hikmetli işe o gecede hükmedilir. (*Emren min indinâ innâ künnâ mürselîn*) Yani katımızdan verilen her emir. Çünkü biz, peygamberler göndermekteyiz. (*Rahmeten min rabbik, innehû hüve's-semîü'l-alîm.*) Senin Rabbinin acıması gereği olarak gönderdiğimiz elçilere o gece emirlerimizi bir bir açıklar, vahiylerimizi bildiririz. Doğrusu o işitendir, bilendir.] (Duhan, 44/1-6)

Sûre devam ediyor tabii... Fakat burada bir leyle-i mübâreke'den bahsediyor. Yani, bereketli, mübarek, mânevî değeri yüksek, mukaddes bir geceden bahsediliyor. Bu gecenin, bu ayetlerde anlatılan gecenin Berat Gecesi olduğu, bazı alimler tarafından ifade edilmiştir. Berat Gecesi hakkındaki ayetler bu bakımdan, bu Duhan Sûresi'nin ilk ayetleri olmuş oluyor.

Peygamber SAS Efendimiz, Hazreti Ali Efendimiz'den rivayet edildiğine göre; bir hadis-i şerifinde buyurdular ki... Arapçasını da okuyayım, hadis-i şerif olduğu için bereketli olsun:[13]

يَنْزِلُ اللهُ تَعَالَى فِي لَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا ، فَيَغْفِرُ لِكُلِّ مُسْلِمٍ ؛ إِلاَّ لِمُشْرِكٍ ، أَوْ مُشَاحِنٍ ، أَوْ قَاطِعِ رَحِمٍ ، أَوْ امْرَأَةٍ تَبْغِي فِي فَرْجِهَا .

---

[13]*Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.466, no:7461, 7462; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.III, s.486, no:2625.

(*Yenzilu'llàhu teàlâ fî leyleti'n-nısfi min şa'bân, ile's-semâi'd-dünyâ, feyağfiru li-külli müslimin; illâ li-müşrikin, ev müşâhinin, ev katıı rahimin, evi'mraetin tebgî fî fercihâ.*) *Sadaka rasûlü'llah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

Bu, Hazreti Ali Efendimiz'den rivayet edilmiş olan hadis-i şerif. Bu akşamki gecemiz, önümüzdeki akşamki gece ile ilgili olan hadis-i şeriflerden birisidir. Peygamber Efendimiz, Hazreti Ali Efendimiz'in rivayet ettiğine göre buyurmuşlar ki:

"Allah-u Teàlâ Hazretleri, Şa'ban'ın yarısı gecesi olunca; yani şu gece, bu akşamki gece olunca, semâ-ı dünyâya nüzûl eyler." Semâ-ı dünya demek, en yakın semâ demek. Dünya Arapçada, en yakın mânâsına geliyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri başka bir ayet-i kerimede buyuruyor ki... Biraz astronomi ile ilgilenenler için bu benim izahatım önemli... Çünkü, bazı kimseler bunu bilmezler. Tebâreke Sûresi'nde buyuruyor ki:

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ (الملك:٥)

(*Ve lekad zeyyenne's-semâe'd-dünyâ bi-mesàbîha*) "And olsun ki, biz en yakın semayı yıldızlarla zînetlendirdik, donattık; yıldızlarla bezedik." (Mülk, 67/5)

Şimdi burada, *es-semaü'd-dünyâ*. ikisi de elif-lâm'lı geliyor. Arapça bilenler anlarlar ki, buradaki dünya sıfattır, isim değildir. Yani, dünya dediğimiz zaman; bizim anladığımız (earth), yeryüzü anlaşılmayacak, arz anlaşılmayacak. Ne anlaşılacak? En yakın demektir.

Bazıları, Kur'an-ı Kerim'in tercümesini yapan, mealini veren Bazı şahıslar dahi bunu anlayamamışlar; dünya seması demişlerdir. Dünya seması demek başka, en yakın sema demek başka; ikisi arasında fark var, tercüme farkı var.

Araplar dünya kelimesini, bizim mânâmıza kullanmazlar. Bizim dünya sözünden anladığımız manayı, onlar *ard* diye ifade ederler. (*Es-semâvâtu ve'l-ard*) *Ard* diye (*elif, râ, dad*) harfiyle yazarlar. Yoksa böyle dünya kelimesini, bizim kullandığımız mânâda kullanmazlar; tercümeyi yapanlar bunu bilmiyor.

Şimdi ben şuraya geçmek istiyorum. En yakın semayı Allah yıldızlarla donatmış. Demek ki, gök ilmini bilen insanlar, göğün ne kadar derin olduğunu biliyorlar. Öyle yıldızlar var ki gökyüzünde, ışığı çıkıyor yola, boşlukta devam diyor ışık hızıyla. Işık hızı, saniyede üç yüz bin kilometre… Yani, biz bir deyinceye kadar, ışık üç yüz bin kilometre gider. Yani hemen ulaşır.

O kadar hızla giden ışık, gelmeğe devam ediyor bu tarafa doğru… Beş milyon senede dünyaya ışığı ulaşan yıldızlar var. Yani, mesafenin derinliğini anlayın ki, ışık bile o kadar milyon sene geçtiği halde, seyahat ede ede, milyonlarca senede dünyaya ancak gelebiliyor. Yani, Karadeniz'i geçen bıldırcın kuşlarının Sinop'a dökülmesi gibi değil, çok daha uzun bir yolculuk.

Şimdi, (*Ve lekad zeyyenne's-semâe'd-dünyâ*) denilince, yani "En yakın semâyı biz yıldızlarla bezedik denilince, yıldızların olduğu bütün semâ, birinci semâ oluyor. Bu önemli… Önemli olan nokta bu... Buradan, bunun arkasında yıldızların olmadığı altı tane daha semâ olduğu anlaşılıyor. Yıldızlar birinci semada… Ondan

sonra, yıldızların olmadığı altı semâ daha var… Halbuki, bu birinci semâ bile ne kadar derin. Yani, milyonlarca senede ışığı dünyaya gelen yıldızlar var. Burası daha birinci semâ…

İnsan sadece Güneş'e bağlı, yani kâinatın söyle küçücük bir köşesinde Güneş'e bağlı olan sistemden çıkmak için bir uzay gemisine binse, yirmi bin yıl gitmesi lâzımmış. Yirmi bin yıl gidecek. Yani, içinde yirmi bin yıl yaşayamaz ki insan; ölecek, kemikleri toz olacak, uzay gemisi çalışmaya devam ediyorsa; yirmi bin yıl sonra güneşin sisteminden çıkacak. Şu kadarcık bir yerden çıkacak, yani kâinata göre.

Bunları şu bakımdan söylüyorum, muhterem kardeşlerim. Kâinat çok muazzam bir varlık… Tabii kâinatı yaratan Allah'ın ne kadar büyük olduğunu anlayasınız diye bunu söylüyorum. Çünkü, Allah-u Teàlâ Hazretleri, Allahu ekber… Hiç bir şeyle kıyas kabul etmeyecek derecede büyük Allah-u Teàlâ Hazretleri… Allah'ın büyüklüğünü anlamak için, şu yarattığı kâinatın boyutlarını biraz bilin diye söylüyorum. Yani, o kadar muazzam bir kâinat içindeyiz. Allahu ekber… Allah bundan da büyüktür. Yani, Allah'ın büyüklüğünü anlayın diye, zihninize Allah'ın büyüklüğü yerleşsin diye söylüyorum.

Allah-u Teàlâ Hazretleri en yakın semâya nüzul eder. Yâni, kullarına teveccüh ediyor, kullarına yakınlaşıyor Allah-u Teàlâ Hazretleri. Ne zaman? Bu gece... Bu Berat gecesinde Allah-u Teàlâ Hazretleri kullarına yakınlaşıyor. (*Ve yağfiru li-külli müslim*) Her müslümanı afv u mağfiret ediyor. Her müslümanı affediyor, (*illâ*) şunlar müstesna, ancak şu sayılanlar hariç demek.

(*İlla li-müşrikin*) Amelinde, müslim ama yaptığı amelde şirk kokusu olan, şirk bulunan insanı affetmiyor. Hani müslümandır da, ben müslümanım diyor da; öyle laflar söylüyor ki, şirke bulaşıyor. Öyle zihniyet taşıyor ki, günaha giriyor. O tipte insanları affetmez. Yani, kendisini müslüman sanıyor, nüfus kâğıdında müslüman ama; kafasında, kalbinde, duygularında şirk var, müşriklik var. Onu affetmez.

Buradan tabii şu çıkıyor: insan müslüman olduğu halde, ayağı kayabilir. Çok dikkat etmesi lâzım! Allah'ın kulluğu çok zor bir iştir. Allah'a güzel kulluk etmek, Allah'ın sevdiği kul olmak kolay

değildir; devamlı uyanık bulunmak lâzım!

b. Her Zaman Uyanık Olmak

Onun için, bizim tarikatımızda, Nakşî tarikatımızda birinci prensip: Devamlı uyanık bulunma prensibidir: *Huş der dem*. Her nefesi alırken uyanık olmak, şuurlu olmak…

Huş der dem, ne demek? Her nefeste uyanık, ayık olmak, gafil olmamak. Gafil olmamak, dalmamak, şuurunu dağıtmamak demek.

Demek ki, insan müslümanım dediği halde, müşrikliğe bulaşabilirmiş. Bu durumda olanı da, Allah bu gece affetmiyor. Allah bizi şirkten korusun.

Şirk nedir? Bir şirk-i aşikâr var, şirk-i celî var. Yani, Allah diyor, Allah'ın oğlu diyor, bilmem putlara tapıyor. Niye buna tapıyorsun? Bu, Allah yanında bana şefaat edecek diyor. Melekler Allah'ın kızlarıdır diyor, bilmem.. İşte. Bunlar şirk, buna şirk-i celi derler. Yani, aşikâre şirk. İşte, apaçık müşrik oldu.

Bir de şirk-i hafî vardır, gizli şirk vardır. Tasavvuf bunu anlatır, tasavvufta ikaz edilir insanlar bu konuda; tabii hadis-i şeriften çıkıyor neticede. Riya, riyakârlık da şirktir.

Riya ne demek? Yaptığı ibadeti gösteriş için yapmak, dünyadaki insanların aferinini almak için, beğenisini kazanmak için, onlardan rağbet elde etmek, şöhret elde etmek için yaparsa… Ne oluyor? Şirk oluyor. Riyakârlık nedir? Riya, gösteriş için yapmak nedir? Şirktir. Azıcık bir riyakârlık bile şirktir diyor.

Demek ki, gizli olan şirke, müslümanım diyen insanlar düşebilir. Düşmemek için dikkat etmek lâzım, riyakârlık yapmamak lâzım. Yaptığı işi ihlasla yapmak lâzım, Allah rızası için yapmak lâzım. Kulların beğenmesine, alkışına, vereceği paraya, pula, göstereceği teveccühe, rağbete, alkışa kapılmamak lâzım. Onun için ibadet yapmamak lâzım. Demek ki, müslümanlar da gizliden gizliye şirke düşebilir.

Tabi, bu gizli şirk sözü, Peygamber Efendimiz'in sözüdür. Peygamber Efendimiz gizli şirk diye isim veriyor buna. O bakımdan önemli yani, müşriki affetmeyecek Allah. Mü minim sanıp da, müşrik olanı affetmeyecek. Allah bizi gizli veya âşikâr

her çeşit şirkten uzak eylesin. Korusun, temiz eylesin, pak eylesin. Bu (Bir).

Başka kimi affetmeyecek? (*Ev müşâhinün*)

Muhterem kardeşlerim, müşâhin, kalbi arkadaşına kızgın demek, kızgınlıktan kaynıyor demek. Kızgın da, sıcak kelimesiyle ilgili. Araplar buharlı gemiye *şâhine* derlerdi. *Şâhine*, ha harfiyle... Yani, içinde kızgın bir kazan var, suyu buhar yapıyor, oradan makineler çalışıyor. *Şâhine*, buharlı gemi demektir.

Müşâhin de, kalbi sanki buharlı gemi gibi, içinde bir kazan var, sanki fokur fokur kaynıyor, kızgın. Öteki müslüman arkadaşına, kardeşine kızgın, küs, kin tutuyor, ona dargın. İşte bunu da affetmeyecek Allah, bu gecede.

Şimdi bunu niçin söylüyorum? Biz bu geceye giriyoruz şu anda. Bu cumadan sonra bu geceye ulaşacağız. Tabii, insanız, çeşitli duygularımız var... İnsanoğlunun iç aleminde iyi, kötü düşünceler vardır, duygular vardır, sevgiler vardır, sempatiler vardır, antipatiler vardır... İnsanoğlu bu, kalbinden neler geçtiği belli olmaz, içinde hangi duyguların çarpıştığı kolay kolay anlaşılmaz. Bazen sahibi bile, kendisi bile anlayamaz.

Ama şunu anlıyoruz ki, bu hadis-i şeriften: Kimseye kin tutmayacağız, kalbimizde kimseye karşı kırgınlık olmayacak, kimseyle küs olmayacağız ki, Allah bizi affedebilsin. Yoksa affetmeyecek. Ne dermiş Allah-u Teàlâ Hazretleri? Ya Rabbi, şu iki kulunu affet. Onlar birbirlerine kızgınlıklarını bıraksınlar öyle, ayır onları kenara… Onları affetmiyorum dermiş. Yani, affettiği zaman, kullarını affettiği zamanlarda bile; birbirine kin tutanları affetmiyor. Bu nedir? İslâm, kardeşliğe çok önem veriyor. Müslüman müslümanın kardeşidir. Bu bir edebiyat sözü mü, pohpohlama sözü mü, laf mı? Değil.

Kur'an-ı Kerim'de, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ (الحجرات:١٠)

(*İnneme'l-mü'minûne ihvetün*) "Müslümanlar sadece ve sadece birbirinin kardeşidir." (Hucurat, 49/10) Başka bir şey değildir,

kardeştir. O halde bizim birbirimize kardeşliğimizi kim koymuş, kim yapmış? Allah… Biz birbirimizin kardeşiyiz. Ne kardeşliği bu? Müslüman kardeşliği, din kardeşliği. O halde, Allah'ın kurmuş olduğu kardeşlik köprüsünü biz yıkmamalıyız. Allah bizi müslüman olarak birbirimizle kardeş ettiğine göre…

Akşam bizim gençler mâşâallah, epeyce kabiliyetleri var. Edebiyatları kuvvetli, ne diyorlar hani:

"—Silahlar patlıyor, kardeşin kardeşle bu kavgası neden? Madem kardeşiz…" filan diye. Güzel bir şiir dile getirdiler akşam, düğün programında. Yani, bizi Allah kardeş etmişse, biz de Allah için kardeşliğimize dikkat etmeliyiz, bir birimizi sevmeliyiz.

Diyebilir ki sizden biriniz bana:

"—Hocam, seveceğim ama şu adamın haline bak! Gel de sev bu adamı, fesübhanallah. Yani, ben bu adamı nasıl seveyim yahu? Yani, fırsat bulsam, köşe başında ben bunun, çıkarım göğsüne otururum, gırtlağını sıkarım. Ben bunu nasıl seveyim?"

Ha, İslâm'da müslüman müslümanı imanından dolayı sevecek. Bunda iman cevheri var kalbinde diye. Ve yaratılanı Yaratan'dan ötürü hoş görecek. Kusuruyla sevecek, gülü dikeniyle sevecek.

Gülün kendisi güzeldir, kokusu güzeldir ama dikeni vardır. Koparayım derken dikkat etmezsen elin kanar, batar eline… Dikeni vardır. İnsanların da dikenleri vardır. Elini kanatabilir. Yanına yanaşırsın, hop diye bir laf söyler, kalbini kırar, kanatır içini. Ama kollayacaksın kendini.

Gülün dikenine elinin batmamasını kolladığın gibi, adamın yanına da yanaşırken dikkatli yanaşacaksın. Sabırlı olacaksın, dikeninden sana zarar gelmemesine çalışacaksın. Gülünün kokusundan zevk almağa, görünüşünden zevk almağa çalışacaksın.

Bütün insanları düzeltemiyoruz. Hatta çocuklarımızı bile düzeltemiyoruz, kötü bir alışkanlığını değiştiremiyoruz; kolay bir şey değil… Bir insanın değişmesi kolay bir şey değil. O halde değişmek zor olduğuna göre, belki de olmayacağına göre; insanları haliyle kabul edip sevmemiz lâzım. E, sevilmeyecek bir adam?

Rivayet ediliyor ki: Hazreti İsâ AS ashabıyla yolda gidiyorlarmış. Kenarda bir köpek ölmüş, kokuşmuş, karnı

patlamış, leş. Bir koku, korkunç bir koku var… Herkes burnunu kapamış, başlarını öbür tarafa çevirmişler, oradan zor geçmişler. “Ne çirkin kokuyor!” filan diye oflaya oflaya geçmişler. Hazreti İsâ AS demiş ki:

“—Ama dişleri ne kadar güzeldi köpeğin...”

Ölmüş, dudakları da kurumuş köpeğin, dişleri böyle inci gibi bembeyaz, dizili... “Ama, dişleri ne kadar güzeldi.” demiş. Yâni, ölmüş bir köpek leşinde bile güzel bir noktayı görüp, gönlünü o güzel şeyle meşgul etmek lâzım geliyor.

Pis kokusuyla meşgul olursa, insan pislikle meşgul olunca; duyguları da pislenir, huzuru da kaçar. Ama, güzel tarafıyla meşgul olunca, kendisi de rahat eder, çevresi de rahat eder.

Onun için, bu bir misal olarak hatırımızda kalmalı. Her şeyin bir güzel tarafı vardır, her çirkinin bir güzel tarafı vardır.

Kadının birisi çok güzelmiş, çok çirkin bir adamla evlenmiş. Tabii, akıllı insanlar var. Söylediği sözün nereye gideceğini düşünmeyen insanlar var. Kadının yanına birisi gelmiş, demiş ki: Bak, kocan ne kadar çirkin demiş. Yahu, sen bu kadar güzelliğinle bu adama nasıl düştün? Bununla nasıl evlendin demiş.

Kadın olgun demek ki, verdiği cevap şu, diyor ki:

“—Demek ki Allah’a makbul ne güzel ameli vardı ki, Allah benim gibi güzel bir kadını ona eş olarak nasib etti.”

Yani, insan her şeyde güzel tarafını aramalı... Biz bunu, dinimizde var bu bilgi. Bu duygu bizim dinimizde var, biz bunu Polyanna romanından öğretiyoruz çocuklarımıza. Polyanna diye bir çocuk varmış, öksüz kalmış; üvey ananın yanına gitmiş, bilmem ne filan. Galiba böyle bir şey değil mi?

Tabii, Batılılar da çocuklarını eğitmeye çalışıyorlar. Yâni, “Hayatta her şey senin gönlünce olmaz. Gönlünce olmayan zamanda mutlu olmaya çalış! Mutsuz şartlar altında, kendi mutluluğunu kendin korumağa çalış!” demek istiyor, değil mi?, Polyanna romanını okuyanlar, bilirler benim bu sözlerimin ne anlama geldiğini.

Hàsılı, İslâm’da hüsn-ü zan diye bir şey vardır. Yani, güzel düşünmek, güzel yorumlamak, bir şeyin güzel tarafını görmek diye... Böyle olacağız ve herkesle dost olacağız.

Tabii, herkesle dost olacağız ama Peygamber Efendimiz'in düşmanı yok muydu? Vardı. Peygamber Efendimiz'in kızdığı insan yok muydu? Vardı. Peygamber Efendimiz'in sert çıktığı insan yok muydu? Vardı. Ölçü nedir? O zaman ölçü nedir? Bunun sınırı ne? Din ilmi sınırı çizer. Fıkıh, bir şeyin ölçüsünü gösterir. Ölçü nedir? Kitaplar yazıyor ki:

Peygamber SAS Efendimiz ömründe hiç kendi nefsi için kızmamış, kızarsa Allah için kızmış. Allah'ın emrine aykırı bir şey yapıldığı zaman kızmış, Allah için kızmış. Kendi nefsi için kızmamış. Yapılan şey Allah'ın hukukuna, Allah'a karşı yapılması gereken kulluğa aykırı olduğu zaman kızmış.

Tabii, böyle olursa olur. Yani günaha, günahı işleyene, şirki veya küfrü yapana, müşrikliği veya kâfirliği yapana kızılır. Günahı yapmaması için kızılır. Yoksa gene adam sevilecek de… Günahı işleyen adamı seveceksin, kurtarmağa çalışacaksın.

"—Yazık, bu kardeşim günaha bulaşmış, cehenneme gidecek. Bunu cehenneme düşmekten kurtarmalıyım!" diye adamı kurtarmağa çalışacaksın. Kötülüğe kızacaksın, adama kızmayacaksın. Çünkü adam Islah oldu mu, iyi adam olur.

Nice kötü insanlar vardır, tevbekâr olmuştur, iyi insan olmuştur. Nice kâfir vardır, mü'min olmuştur. İyi insan olmuştur. Nice hapse girmiş insan vardır, tevbekâr olmuştur. İyi insan olmuştur.

Ben Amerika'da Cleveland şehrine uğramıştım, orada cuma namazı kıldırttılar bana…

"—Yahu, benim İngilizcem yeterli değil, İngilizce vaaz veremem, hutbe okuyamam!" dedim.

"—Olsun, tercüme ederiz." dediler.

Çıktılar tercüme ettiler benim hutbemi. Güzelce Cuma namazını kıldık, Allah kabul etsin. Bırakmadılar bizi.

Ekseriyetle zenciler. Zenci diyoruz biz, yâni Afrikalı müslümanlar, Afro-Amerikan müslümanlar. Siyah, *black müslims* denmesine de kızıyorlar. Ne demek *black* diyor? Yani, siyah denmesinden hoşlanmıyorlar, kendilerine Bilalî diyorlar. Yâni, "Bilâl-i Habeşi'ye benzeyen müslümanız!" demek istiyorlar. Bize yemek sundular. Böyle yerlere sofralar yaptılar, güzel yemekler ikram ettiler.

Bir ihtiyar adam var, aşağı-yukarı altmışı geçmiş. Böyle levent gibi bir şey... Geniş omuzlu, iri yarı bir kimse… Amerikalıların bir kısmı böyle, hani bu Bilalîler uzun boylu oluyor, sporcu oluyor filan. Uzun boylu bir kimse. Kaşık lâzım, fırt kalkıyor, gidiyor. Tuz eksik, fırt kalkıyor, gidiyor. Yani çocuklar yetişemiyor arkasından, böyle çevik, böyle hizmet ehli... Dışarı çıktı bir şey getirmeğe gene, birisi dedi ki:

"—Hocam, bunu tanıyor musun?"

"—Yahu, ben burada bir defa cuma namazı kıldım; misâfirim, geldim, gidiyorum. Yani ben nereden tanıyacağım bunu? Tanımıyorum!" dedim.

Tabii, tanımadığımı biliyorlar da, sorularının sebebi başka:

"—Bu şehrin gangaster çetesinin reisiydi." dediler.

Gangaster çetesinin reisiymis, hapis kaçkınıymış, bütün hapis kaçkınlarının başındaymıs, Mafia çetesi varmış adamın… Bir müslüman olmuş, vallahi hayran kaldım, aşık oldum adama… Müslüman olmuş, àşık oldum.

Yaşlı adam ama, ihlâsına àşık oldum. duygusallığına àşık oldum. Vaaz verirken ağlayışına àşık oldum. Demek ki, insan değişebilir. Demek ki, insana kızmayacağız, günaha kızacağız. İnsana kızdın mı, bir iş yapamazsın. İnsanı seveceksin, onu günahtan kurtarmağa çalışacaksın.

Neye benzer bu? Aklı dengesi bozulmuş bir hastayı tedavi eden doktora benzer. Doktor tedavi etmeğe gelir hastanın başına, hasta doktora yumruk vurur. Doktor kızmaz. Hasta tükürür, doktor kızmaz. Neden? Hasta... Hasta zavallı tedavi görecek, onu gene tedavi etmeğe çalışacak. Biz de böyle olmalıyız.

Yani, bunları hangi kelimeden çıkararak söyledik? *Müşâhin* kelimesinden. Kalbi öteki müslüman kardeşine kızgın olan insanı Allah bu gece affetmeyecek. Böyle olmayalım, karsımızdaki insan kızılacak gibi insan olsa bile kızmayalım, insan olması dolayısıyla sevelim! Mü'min olması dolayısıyla sevelim, kusuru varsa, kusurunu düzeltmeğe çalışalım!

Günahını sevmeyelim, günah sevilmez! Günah sevilmez ama adam sevilir. Çünkü, adam günahtan temizlendiği zaman melek gibi olur. Mafia çetesinin reisiyken, evliya olur.

Evliyaullah'tan var böyle bir kimse. Evliyaullah'tan, yol kesici eşkıya iken, harami iken, tevbekâr olup da evliya olmuş insan var. Eşkıya iken, asfiyadan olmuş. Tevbe etmiş, pişman olmuş, yola gelmiş; ondan sonra çok büyük bir zat olmuş, kitaplara ismi geçen bir kimse olmuş.

O halde, müşâhin olmayacağız. Müşrik olmayacağız, Allah bizi şirke düşürmesin. *Müşâhin* de olmayacağız. Yani, kalbi öteki müslüman kardeşine kızgın insan olmayacağız. Bu zor. Yani, biz birbirimize kızabiliyoruz, kavga edebiliyoruz, yumruklaşabiliyoruz, darılabiliyoruz. Kadınlar arası kızgınlık olabiliyor, erkekler arası kızgınlık olabiliyor, karı-koca arasında kızgınlık olabiliyor, kardeşler arasında kızgınlık olabiliyor. Müşâhin durumuna düşersek, bu gece Allah bizi affetmez.

Affedici olacağız, kin tutmayan olacağız. Başkasına karşı kızgın olmayacağız, sevmeğe çalışacağız. Seven müslüman olacağız. Kusurunu sevmiyoruz, kusurunu hoş görmüyoruz, kusurunu teşvik etmiyoruz; dikkat edelim, kusuru sevmiyoruz, kusuru teşvik etmiyoruz amma; insanı seviyoruz, düzeltmeğe çalışıyoruz. Öyle olacağız. Allah bizi herkese karşı kalbi safi olan

kullarından eylesin.

Başka kimi affetmez Allah? (*Ev kàtı-i rahimin*) Kàtı-i rahim demek, akrabaları ile alâkasını bozmuş akraba demek. Katı-i rahim ne demek? Akrabalık bağlarını çiğnemiş akraba demek. Dayısıyla küs, amcasıyla konuşmuyor, halasıyla dargın, kardeşiyle mirastan bozuşmuş ve sâire… Alâkaları kopartmış. Allah bunu da sevmiyor ve bunu da affetmiyor.

Peygamber Efendimiz SAS, sıla-i rahimi emretmiştir bize. Sıla-i rahim ve sadaka vermek, zekât, sadaka vermek ve sıla-i rahim yapmak, ömrü arttırırmış. İnsanın ömrü uzarmış. Nasıl uzar? Allah uzatınca uzar. Uzamayan şeyi Allah uzatınca uzar. Allah her şeye kàdir, duaları kabul edici. Sıla-i rahim yapınca, Ömür uzarmış. Ne yapacağız? Akrabalarımızı, kendileriyle kan veya sıhriyet bağımız olan kimseleri arayacağız, seveceğiz, ziyaret edeceğiz; mali bakımdan muhtaçsa, yardım edeceğiz. Akrabalık bağlarını sağlam tutacağız.

Biz müslümanız da, Peygamber Efendimize benzemeğe çalışıyoruz ya hepimiz. Bilin ki, Peygamber Efendimiz'in en mühim güzel huylarından birisi de vefalı olması idi. Çok vefalıydı Peygamber Efendimiz, tanıştığı bir kimseyi asla unutmazdı. Peygamber Efendimiz, kendisine birazcık bir ikramda bulunmuş bir insanı asla unutmazdı, ömrünün sonuna kadar ziyaret ederdi.

Hicret sırasında Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye Hicret ederken, yolculukta bir kadın yolda kendisine süt ikram etmiş. Bunu ömrünün sonuna kadar unutmadı, o kadıncağızı ihya etti. Yani, kadın Rasûlüllah'a bir kâse süt verdi diye.

Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere'ye gelince, ilk önce Kuba köyünde kaldı. Oradan Medine'ye geçti. Medine'nin yakını, yani banliyösü… Yaya, bir saatte yürür insan. Dört-beş kilometre bir şey... Her Cumartesi günü, Küba'ya ziyarete giderdi Peygamber Efendimiz. Mekânlara da vefası vardı. Her cumartesi günü Küba'ya ziyarete giderdi.

"—Cumartesi günü kim evinde yıkanırsa, tertemiz temizlenirse, Küba mescidine giderse; bir umre sevabı alır." diye teşvik de ediyordu. Böyle sevaplı olduğunu da bildiriyordu.

Demek ki, ne olacak? Katı-ı rahim de olmayacak. Bu akşam affolmak isteyen, müşrik olmayacak, Allah bizi şirke düşürmesin. Kindar olmayacak, dargın olmayacak, Allah dargınları barıştırsın. Akrabalarla bağları kesmiş olmayacak. Tabii, burada zikredilmeyen, başka hadis-i şeriflerde zikredilen bazı kelimeler var. Onlardan birisi *müdmini hamr*, içkiye müdavim kimseyi de Allah affetmez. Yani, ayyaşı da affetmez Allah...

Bu geçe affetmeyeceği insanlardan bir tanesi: Ayyaştır. Onun için, içkiyi de bırakması lazım bir müslümanın.

Sonra, bu sefer artık Ahlâkî konulara geliyor. Burada buyuruyor ki, Peygamber Efendimiz:

أَوِ امْرَأَةٍ تَبْغِي فِي فَرْجِهَا.

(*Evi'mreetin tebğî fî fercihâ*) "Namusunu satan bir kadın, bunu da affetmez." Bunun gibi kötü koca, onu da affetmez. Deyyus deniliyor, onu da affetmez.

Demek ki, bu gecede Allah-u Teàlâ Hazretleri çok kulları affediyor amma bazı istisnalar var, bazıları hariç… Bazılarını affetmiyor. Onlar kötü huylu insanlar, geçimsiz insanlar, küs insanlar, imanı bozuk insanlar… Onları affetmiyor.

Onun dışında iyi niyetli, temiz müslüman kulları bu gece affeder O kadar affeder ki, Arapların bir kabilesi var Beni Kelb kabilesi diye. Her halde koyunları çoktu galiba. Hani, Karaman'ın koyunu sonra çıkar oyunu diyoruz Türkiye'de. Karaman'ın koyunu meşhur demek ki, bu laf oradan çıkmış. Tabii, Orta Anadolu da koyunculuk, hayvancılık çoktur, onun gibi, Beni Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısınca insanı affeder.

Yani, ne kadar insanı affeder? Ooo, oh, bana post saydırma şimdi Hocam. Hani pösteki saydırmak derler ya. Say bakalım bu póstekide kaç tane kıl var? Yahu hocam, yaktın beni şimdi cayır cayır, durduğum yerde… Ben bu postun tüylerini nasıl sayayım? Çok… Benî Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri kadar insanı, çok insanı affediyor. Ama, şu kötü huylular hariç; onları affetmiyor diye Hazreti Ali Efendimiz bildirmiş, SAS Efendimiz'den naklederek.

Bir hadis-i şerif daha okuyuvereyim. Bugün Cuma olduğu için Cuma'ya hazırlanacağız, erkenden Cuma'ya gideceğiz. Biraz da burada Cuma'ya bizim (Melbourne)'a göre daha erken başlanıyormuş, onun için hazırlık yapmamız lâzım. Diyor ki Hazreti Aişe Validemiz, Hazreti Aişe Annemiz.

Hazreti Aişe Annemiz kimdir? Niye annemiz diyoruz biz? Hazreti Aişe, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in kızıdır. Yani, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, Peygamber Efendimiz'in kayınpederidir. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in kabri nerededir? Peygamber Efendimiz'in kabrinin yanında, bitişik. Bir kayınpederi de kimdi? Hazreti Ömer'di. Hazreti Ömer'in kabri nerededir? O da aynı odanın bir köşesinde, bir yerinde... İki kayınpederiyle beraberdir Peygamber Efendimiz. Yani iki kayınpederi, Peygamber Efendimiz'in kabrinin yanına gömülmek şerefine ermişler.

Tabii, yaşça yaşıt gibi idiler Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'le Peygamber Efendimiz. Belki Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz yaşça bir iki yaş daha küçüktü ama, kızını verdiği için kayınpeder gibi oluyor.

Peygamber Efendimiz, Hazret-i Osman'a da bu sefer iki kızını vermiş. Bir kızını vermiş, o vefat edince çok ağlamış Hazreti Osman. Bir kızını daha vermiş. Kaç tane kızım olsaydı, hepsini verirdim buyurmuş. Onun için, Hazreti Osman'a da deniliyor ki: Osman-i Zinnûreyn.

Zinnûreyn ne demek? İki nurun sahibi... Nur kim? Peygamber Efendimiz'in kızları. Nur gibi kızlar. Bir birisi karısı olmuş, vefat etmiş. Bir ondan sonra ötekisi ile evlenmiş. O da iki nur. Zinnûreyn, Osman-ı Zinnûreyn.

Bir damadı kimdir? Hazreti Ali. Ona da Fatıma anamızı vermiş. Demek ki, dört halifeden ilk iki tanesi kayınpeder, iki tanesi de damatmış. Bu özet hatırımızda kalsın, bilmeyenler bilsin.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in kızı, Hazreti Aişe Anamız. Niye annemiz diyoruz, anamız diyoruz? Çünkü, Peygamber Efendimiz'in hanımları, müslümanların annesidir diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor:

وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ (الأحزاب:٦)

(*Ve ezvâcühû ümmehâtühüm*) "O Rasûlüllah'ın zevceleri onların anneleridir." (Ahzâb, 33/6)

Onlar bizim annemizdir, hepsi annemizdir. Binaen aleyh, bizim ana dilimiz Arapçadır. Anne dilimiz ne? Arapça... Çünkü, Hazreti Aişe Anamız Arapça konuşuyordu. O halde, ana dilini öğrenmesi lâzım her Müslümanın, yani Arapça'yı öğrenmesi lâzım! Bugünden itibaren başlarsınız inşaallah. Ben ilk dersi vereyim size. Cumadan geldikten sonra Arapçanın ilk dersini başlatayım Besmele'yle de, siz ondan sonra devam ettirin! Ana dilinizi öğrenin!

Hazret-i Aişe Anamız rivayet etmiş. Hadis-i şerifte diyor ki:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ، قَالَتْ : لَمَا كَانَتْ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانِ ، انسَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ مِرطِى. وَحَسِبَتْ نَفْسِي أَنْ يَكُونَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ ، قَدْ أُوتِي بَعْضُ نِسَائِهِ ، فَقُمْتُ ، فَالْتَمَسْتُهُ فِي الْبَيْتِ ، فَوَقَعَتْ يَدِي عَلَى قَدَمَيْهِ وَهُوَ سَاجِدٌ ، فَحَفَظْتُ مِنْ دُعَائِهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَهُوَ يَقُولُ:

(*An àişete radıya'llàhu anhâ, kàlet*) Hazret-i Aişe Validemiz'den rivayet edildiğine göre, buyurdu ki:

(*Lemmâ kânet leyletü'n-nısfi min şa'bân*) "Şaban'ın yarısı gecesi olunca, yâni şu Berat gecesi olduğu zaman, (*ensele'n-nebiyyü SAS min mirtî*) Peygamber SAS Efendimiz, benim örtümün altından, yorganın altından, sessizce yataktan kalktı, gidiverdi." diyor Hazret-i Aişe Vâlidemiz. Yâni, yatsıdan sonra

yatmışlar ama, hemen şöyle yorganın altından sıyrılıvermiş bu Beraat gecesinde Peygamber Efendimiz.

Niye sessizce yapıyor? Yani, Hazreti Aişe Anamız uyuduysa uyanmasın diye, kibarlığından. Ama, Hazreti Aişe Anamız da meraklanmış. "Vay, bu nereye gidiyor?" diye meraklanmış.

(*Ve hasibet nefsî en yekûne SAS kad ûtiye ba'du nisâihî*) "Ben de Peygamber Efendimiz'in başka bir yere gideceğini sandım, öyle tahmin etti içim." diyor. (*Fekumtü, fe'ltemestühû fi'l-beyt*) Işık yok, karanlık. "Odada araştırdım, Peygamber Efendimiz nerede diye, evde araştırdım, (*fevakaat yedî alâ kademeyhi*) elim ayaklarına dokundu." Karanlıkta el yordamıyla ararken, bakmış ayaklarına eli değmiş Peygamber Efendimiz'in.

(*Ve hüve sâcidün*)) "Secdedeydi Peygamber Efendimiz." Namaz kılıyormuş demek ki... (*Fehafaztü min duàihî*) "Secdede neler söylediğini hatırımda tuttum, (*ve hüve yekùl*) şunları söylüyordu duasında…

Namaz kılıyor, secde de dua ediyor. Peygamber SAS Efendimiz nafile namazının secdesinde dua ederdi. Biz secde de ne diyoruz? "*Sübhàne rabbiye'l-a'lâ… Sübhàne rabbiye'l-a'lâ… Sübhàne rabbiye'l-a'lâ…"* diyoruz, tesbih ediyoruz Allah'ı.

Tesbih de sevaptır. İnsan tesbih edip de dua etmezse, yani ya Rabbi, bana şunu ver, bunu ver demezse bile; Allah ona isteyeceğinden daha fazlasını verir. Zikretmesi, tesbih çekmesi dolayısıyla Allah'tan bir şey istemeğe vakti olmayan insana, Allah isteyeceğinden daha fazlasını verir diye müjde var. Yâni biz "*Sübhàne rabbiye'l-a'lâ…*" desek mahzuru yok, fena bir şey yapmış olmuyoruz, kaybetmiyoruz. Ama Peygamber Efendimiz secde de dua ederdi.

Burada şunu söyleyeyim:[14]

---

14 Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.259, no:1524; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.235, no:1609; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.477, no:8958; Tahàvî, *Şerhü'l-Maànî*, c.I, s.234, no:1308; Taberânî, *Dua*, c.I, s.196, no:612; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.404, no:36019; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.96; Mesruk Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.292, no:18935.

أَقْرَبُ مَا يَكُونُ العَبْدُ إِلَى اللهِ ، وهُوَ سَاجِدٌ (البزار عن ابن مسعود)

(*Akrabü mâ yekûnü'l-abdü ila'llàhi, ve hüve sâcidün*) “Kulun Allah'a en yakın olduğu pozisyon, secde pozisyonudur.” Çünkü en tevazulu şeklidir. Allah'ın en çok sevdiği şekildir secde hali…

Efendimiz secdedeyken dua ediyormuş. Neler diyormuş? O duayı biz de bilelim de, biz de bu gece belki öyle dua ederiz.

Peygamber SAS Efendimiz'in duası:[15]

سَجَدَ لَكَ سَوَادِي وَخَيَالِي ، وآمَنَ بِكَ فُؤَادِي ، أَبُوءُ لَكَ بِالنِّعَمِ ، وَاعْتَرَفْتُ لَكَ بِذَنْبِي ، ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِى ، إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ . أَعُوذُ بِعفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ ، وأَعُوذُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ نَقْمَتِكَ ، وأَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ ، وأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ ، لاَ أُحْصِى ثَنَاءً عَلَيْكَ ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ (هب. عن عائشة)

(*Secede leke sevâdî ve hayalî*) “Yâ Rabbi, vücudum ve hayalim sana secde etti.” Yani vücud, can secde halinde, duygularıyla da secde halinde; Allah'a hürmet halinde, hayaliyle de secde halinde…

(*Ve âmene bike fuâdî*) “Gönlüm de sana bağlı, iman etmiş durumda yâ Rabbi! Hayalim ve vücudum sana secde etmiş, gönlüm de sana iman etmiş durumda yâ Rabbi!”

(*Ebûu leke bi'n-niam*) Senin nimetlerini düşünüyorum, kabul ediyorum, nice nimetler verdin bana… (*Va'tereftü leke bi-zenbî*) Kendi hatalarımı, günahlarımı da itiraf ediyorum. Sana lâyık

---

[15] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.385, no:3838; Hz. Aişe RA'dan.

kulluk edemedim.

Bakın, Peygamber Efendimiz o kadar ibadet etmesine rağmen, çok mütevazi olduğundan, dedi ki:

"—Ya Rabbi, sana lâyık kulluk edemedim. Seni tesbih ederim, sana lâyık kulluk edemedim ya Rabbi!" derdi.

Allah Peygamberleri günah yapmaktan korumuştur, Peygamberler günah islemezler; ona rağmen çok suçlu, çok günahkâr olduğunu söylerdi Peygamber Efendimiz. Nedir günahı? Yâni, daha çok ibadet yapamadım diye kendisini suçlu hissederdi, kusurlu hissederdi; sana lâyık ibadeti yapamadım diye kendisini suçlu kabul ederdi, öyle dua ederdi:

Sana suçumu itiraf ediyorum yâ Rabbi! Senin nimetlerini de düşünüyorum. Ne kadar nimetler verdiğini biliyorum.

(*Zalemtü nefsî*) "Nefsime zulmettim yâ Rabbi!" Arapçada nefsime zulmettim demek, yani ben günah işleyerek kendimi tehlikeye soktum, senin azabına uğrayabilirim. Nefsime zulmettim demek, kendisini çimdiklemek, işkence yapmak değil de, günah işlemeye nefse zulmetmek derler Arapçada.

"Nefsime zulmettim yâ Rabbi! (*Fa'ğfir lî*) Beni afv u mağfiret eyle yâ Rabbi! Yani, çok kusurluyum, sana lâyık ibadet edemedim; Sen bana nice nimetler verdin ama ben sana güzel kulluk yapamadım; beni affet yâ Rabbi!" diye böyle dua ediyordu

(*Feinnehû lâ yagfiru'z-zünûbe illâ ente*) "Hiç şüphe yok ki, günahı ancak sen affedersin. Senden başka affedecek yok yâ Rabbi!"

(*Eùzü bi-afvike min ukùbetik*) "Beni cezalandırmandan beni affetmene sığınırım, affına sığınırım yâ Rabbi!"

(*Ve eùzu bi-rahmetike min nakmetike*) "Yâ Rabbi, Senin benden yaptığım suçlar dolayısıyla intikam almandan, senin rahmetine sığınırım yâ Rabbi!"

(*Ve eùzu bi-ridàke min sahatike*) "Senin bana gazap etmenden senin rızana sığınırım yâ Rabbi! (*Ve eùzü bike minke*) Senden sana sığınırım yâ Rabbi!" Bunları yazabilirsiniz, çok güzel dua.

(*Ve eùzü bike minke lâ uhsî senâen aleyke*) “Sana övgülerimi sayıp bitiremem yâ Rabbi! Ne kadar övsem, ne kadar güzel evsafını söylesem, ne diller döksem yetmez; seni övmeyi bitiremem yâ Rabbi!”

(*Ente kemâ esneyte ala nefsike*) “Sen ancak kendini nasıl methetmişsen Kur’an-ı Kerim’inde, vahy-i şerifinde, kendini ancak sen methedersin!” diye secdede böyle söyleyip duruyordu.

Rasûlüllah’ı yakaladı, şöyle eliyle, el yordamıyla araştırırken ayağına eli değdi, kulağı ile bu şeyleri duydu Hazret-i Aişe Validemiz.

قَالَتْ: فَمَا زَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَائِمًا وَقَائِدًا حَتَّى اَصْبَحَ ؛

وَقَدْ اَصْعَدَتْ قَدَمَاهُ ، وَ اَنَا اَغْمِزُهُمَا ، وَ اَقُولُ : بِأَبِى أَنْتَ وَأُمِّى ،

اَلَيْسَ قَدْغَفَرَ اللهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ ، اَلَيْسَ قَدْ فَعَلَ

اللہ بك ، اَلَيْسَ ، اَلَيْسَ... قال صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا عَائِشَةَ ،

أَفَلاَ أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا ؟

(*Kàlet: Femâ zâle SAS kàimen ve kàidâ*) Böylece Rasûlüllah'ı bekledim, böyle ayakta, oturarak, sabaha kadar daima böyle ibadet etti. Kâh ayakta-kıyamda, kâh kuudda, oturma durumunda, kâh secdede... Böyle sabaha kadar ibadet etti. Yatağından sıyrılan, süzülen Rasûlüllah Efendimiz, (*hattâ asbaha, ve kad as'adet kademâhu*) Ayakları şişmiş vaziyette, sabaha kadar böyle kıyamda, rukûda, secdede, oturarak gecesini geçirdi. Rasûlüllah Efendimiz. (*Ve ene ağmezühümâ*) Ben onun ayaklarını masaj ederken, ovuşturup, ağrısı, şişi geçsin diye ona yardım ederken, (*ve ekùlu*) diyordum ki:

(*Bi-ebî ente ve ümmî*) "Anam-babam sana feda olsun, yâ Rasûlallah! (*E leyse kad gafara'llàhu leke mâ tekaddeme min zenbike ve ma teahhara*) "Allah sana Kur'an da vaad etmedi mi? Senin geçmiş gelecek bütün günahlarını affettiğini söylemedi mi ya Rasûlallah? (*E leyse kad feale teàlâ'llahu bike*) Allah sana rahmetiyle muamele etmedi mi? Allah sana şu ikramları, şu ikramları vermedi mi ya Rasûlallah?

(*E leyse, e leyse...*) "Şöyle yapmadı mı, böyle yapmadı mı?" diye Allah'ın ona bahşettiği lütufları saydı, saydı. Yani, "Niye bu kadar, ayakların şişinceye kadar, kendini helak edecek kadar ibadet ediyorsun?" dedi.

(*Kàle SAS*) Peygamber Efendimiz bütün bunları dinledi, dedi ki: (*E felâ ekûnü abden şekûra*) "Doğru, tamam, bunları Allah bana verdi. Ben de Allah'a çok şükreden bir kul olmayayım mı?"

Yâni, Rasûlüllah SAS neden yapıyormuş bu ayakları şişinceye kadar ibadeti? Sevgisinden yapıyormuş, şükründen yapıyormuş, içinden gele gele yapıyormuş. Yani, zorla zorlana değil...

Sonra dedi ki:

هَلْ تَدْرِينَ مَا فِى هٰذِهِ اللَّيْلَةِ ؟ قُلْتُ: وَمَا فِيهَا ؟ قَالَ: فِيهَا أَنْ

يُكْتَبَ كُلُّ مَوْلُودٍ فِي هٰذِهِ السَّنَةِ، وَ فِيهَا أَنْ يُكْتَبُ كُلُّ مَيِّتٍ، وَفِيهَا تُنْزَلُ أَرْزَاقُهُمْ، وَ فِيهَا تُرْفَعُ أَعْمَالُهُمْ وَأَفْعَالُهُمْ. قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ، مَا مِنْ أَحَدٍ يَدْخُلُ الْجَنَةَ إِلاَّ بِرَحْمَةِ اللهِ؟ قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَامِنْ أَحَدٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلاَّ بِرَحْمَةِ اللهِ. قُلْتُ: وَلاَ أَنْتَ؟ قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَلاَ أَنَا، إِلاَّ أَنْ يَتَغَمَّدَنِى اللهُ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ، فَمَسَحَ يَدِهِ عَلَى هَلْيَتِهِ وَعَلَى وَجْهِهِ.

(*Hel tedrîne mâ fî hâzihi'l-leyleh*) "Sen bu gecenin içinde ne gibi özellikler olduğunu, ne gibi faziletler olduğunu biliyor musun, ya Aişe?" dedi,

(*Kultü: Ve mâ fîhâ?*) "Ne özellikleri var bu geçenin? Neler var, ne faziletler var bu gecede, ya Rasûlallah?" diye ben de cevap verdim,

(*Kàle: Fîhâ yüktebü küllü mevlûdin fî hâzihi's-seneh*) "Bu Berat gecesinde, bu önümüzdeki senede doğacak insanlar yazılır. Kim doğacaksa, o tesbit edilir. (*Ve fîhâ yüktebü küllü meyyitin*) Bu önümüzdeki gecede, bir dahaki Berat gecesine kadarki senede kim ölecekse, o yazılır." Doğacak olanlar, ölecek olanlar ilâhî kader defterine yazılır: Falancanın çocuğu olacak, filanca adam ölecek diye bu gecede yazılır."

(*Ve fîhâ tünzelü erzâkuhüm*) "Bu gecede kulların rızıkları indirilir. 'Falancaya şu rızık, falancaya şu kazanç, filancaya şu nimet, falancaya şu nimet!' diye bu gecede rızıkları tesbit edilir."

(*Ve fîhâ turfeu a'malühüm*) "Bu gecede kulların bir senelik amelleri toptan container'lere konulur, Allah'ın divanına gönderilir. Container'i ben ilave ediyorum. Anlayasınız diye. Hani container kiralıyorsunuz da Türkiye'ye bir şeyler gönderiyorsunuz ya. Bir senelik ameller, Allah'ın dergâhına bu gecede yükseltilir,

(*Kultü: Yâ rasûla'llàh, mâ min ehadin yedhulü'l-cennete illâ bi-*

rahmeti'llâh?) "Yâ Rasûlallah, Allah'ın rahmeti olmadan kimse cennete girmeyecek mi?" dedim.

(*Kàle SAS: Mâ min ehadin yedhulü'l-cennete illâ bi-rahmeti'llâh*) "Allah'ın rahmeti olmadan cennete girecek hiç kimse yok!" buyurdu. Yani, yaptığı amelle cennete girmesi, cenneti kazanabilmesi yeterli değil, mümkün değil; Allah'ın rahmetiyle, lütfuyla girecek.

(*Kultü: Ve lâ ente?*) "Sen de mi yâ Rasûlallah?" dedim.

(*Kàle SAS: Ve lâ ene, illâ en yeteğammedeniya'llàhu bi-rahmetin minhü*) "Evet. Ben de Allah'ın rahmetiyle gireceğim, ben de öyleyim. Ancak, Allah beni rahmetine gark edecek." dedi. (*Ve meseha yedihî alâ hilyetihî ve alâ vechihî*) Yüzüne ve sakalına ellerini sürdü." diyor Hazret-i Aişe Validemiz.[16]

Yani, Allah beni rahmetine daldıracak diye her halde böyle işaret eyledi. Demek ki her tarafından, tepeden tırnağa, yukarıdan aşağıya rahmetine daldıracak Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz'i... Öyle cennete girecek.

Burada çok güzel başka rivayetler var ama zamanımız yok, bunları bu kadar söylüyoruz. Bunlardan çıkacak ders şudur, muhterem kardeşlerim:

Allah iyi kullarını kusurlu da olsa, affedecek bu gece. Kötü kulları hangileri? İçkiye devam edenler, kötülüğe devam edenler, birbirine kin tutanlar ve sâire saydığım şeyler. Onları istisnâ edecek. Hayır, bunları affetmiyorum, ayırın onları kenara... Onları affetmeyecek, ötekileri affedebilir. Allah bizi affettiklerinden eylesin…

Sonra, bu geceden-önümüzdeki Berat gecesine kadar önemli mukadderat olayları tespit ediliyor, karar altına alınıyor. O halde bu gece;

"—Ya Rabbi, bizim hakkımızda hayırları nasib eyle, hayırları fetheyle, şerleri def eyle!" diye dua etmemiz lâzım.

Rızıklarımızın bol olmasını istememiz lâzım. Sonra, bir senelik amellerimiz toptan Allah'a sunuluyor ya. Onun için de:

"—Yâ Rabbi, benim kusurlarımı affet, beni mağfiret eyle,

---

[16] Geylânî, *Gunyetü't-Tàlibîn,* s.168.

ibadetlerimi de kabul eyle!" diye dua etmemiz lâzım!

Hasan-i Basri Hazretleri'nin bir sözüyle bitirmek istiyorum bugünkü konuşmamı. Hasan-i Basri biliyorsunuz tabiinden. Peygamber Efendimiz'in asr-ı saadetinde yaşayanlara *Ashab* deniliyor. Bunlar, Peygamber Efendimizi görmüş bahtiyarlar. Ümmetin en yüksek mânevî mertebesi olan şahıslar bunlar.

Ondan sonra *Tabiîn* geliyor. Tabiîn'in en alimlerinden olan Hasan-ı Basri Hazretleri, Peygamber Efendimiz'in hanımlarından birisi de süt emzirmiş buna. Süt annesi oluyor yani, öyle bir mânevî mazhariyeti de var. Çok alim bir insan.

Berat gecesinde evinden dışarı çıkmış. Hasan-i Basri'yi anlatıyorlar: evinden dışarıya çıkmış Berat gecesinde, böyle bir Berat gecesinde; nasıl, sanki kabre konulmuş da, yani gömmüşler Hasan-i Basri'yi, sanki kabre konulmuş da, sonra kabirden kalkmış gibi. Yani, yüzü bembeyaz, korku içinde... Hani düşünün, bir insanı öldü sanıp da, kalbi biraz az atıyor diye kabre gömseler; ondan sonra da adam çıksa kabirden, baksa ki mezarlıkta...

"—Vay, beni yanlışlıkla gömmüşler!" diye nasıl sararıp solar?

Öyle… Sanki kabre gömülmüş de, kabirden kalkmış gibi diye anlatıyor burada. Böyle kabre gömülmüş de, kabirden kalkmış gibi bembeyaz yüzlü; ölü gibi yani, ölü gibi olmuş diyelim biz en iyisi; ölü insan yüzü gibi böyle rengi kalmamış, şafak atmış. Böyle bembeyaz, kireç gibi bir yüzle evinden dışarı çıkmış.

Demişler ki:

"—Hayrola, bu ne hal böyle? Hasta mısın sen, ne var yani?"

Demiş ki:

"—Gemisi parçalanıp, dalgalarda batan insanın durumundan daha kötü durumdayım."

Hani, "Karadeniz'de gemilerin mi battı be adam?" derler ya Türkçede. "Nedir bu böyle üzüntün?" derler, onun gibi yani. "Gemisi parçalanmış da, batmış insanın durumundan benim durumum daha kötü…" demiş.

Niye demişler?

"—Günahlarımı işlediğimi biliyorum. (*Ve ene alâ zünûbi bi-zünûbi alâ yakînin*) Kesinlikle biliyorum, şu günahı işlemiştim, bu günahı işlemiştim… İşleyen benim, kesin biliyorum amma, bu

kesin amma; sevaplarımın, ibadetlerimin kabul olunduğunu bilmiyorum ki? Günahlarımı biliyorum, acaba Allah affetti mi, etmedi mi? Evet. İbadetlerim, namazlarım, oruçlarım filan var ama; onları da Allah kabul etti mi, etmedi mi bilmiyorum. Yani, gemisi batan adamdan daha fena durumdayım, perişan durumdayım." dedi Hasan-ı Basri Hazretleri, bu gece korkusundan.

E, biz de bilmiyoruz; biz de günahlarımızı Allah affetti mi, etmedi mi bilmiyoruz. Yani, biz *Estağfiru'llàh* diyoruz ama;

"—Tamam kulum. Sen *Estağfiru'llah* dedin de, dur bakalım. Biz affettik mi, etmedik mi?"

Allah affetti mi, etmedi mi, bilmiyoruz. Günahımızı biliyoruz. Affolup olmadığımızı bilmiyoruz.

"—E, canım ibadet ettik, hacca gittik, işte bilmem ve sâire…"

E, dur bakalım. Allah kabul etti mi, ya kabul etmediyse? Kabul etmeme ihtimali var. Onun için, bizim de yalvarmamız lâzım, ağlamamız lâzım, samimi olarak gözyaşı dökmemiz lâzım. Ya Rabbi. bizim günahlarımızı affet dememiz lâzım, ibadetlerimizi kabul eyle dememiz lâzım, rahmetine mazhar eyle dememiz lâzım, salat u selâmı çok getirmemiz lâzım Peygamber SAS Efendimiz'e…

"—Bizi kötülerin listesine yazdıysan, oradan sil yâ Rabbi!" dememiz lâzım. "İyilerin listesine ismimizi naklet yâ Rabbi!" dememiz lâzım. "İyilerin listesindeysek çok şükür, bizi o listeden düşürme yâ Rabbi!" dememiz lâzım. "Hayırlı Ömür ver, hayırlı evlât ver, hayırlı rızık ver…" dememiz lâzım.

Hayır-hasenat yapmamız lâzım, zamanımızı boş geçirmememiz lâzım! Dilimiz tesbihli, zikirli olması lâzım!

Burada güzel, yani fena değil el-hamdü lillâh, günahtan uzağız. Allah saklasın meselâ bir de deniz kenarında filan olsaydık, plajların olduğu böyle lüks bir motelde; zor olurdu durum. El-hamdü lillâh, gözümüz şu anda rahat durumda. İşte böyle. Büyüklerimiz bu Berat gecesini böyle geçirmişler. Böyle bir gecedeyiz, böyle önemli bir gecedeyiz.

(*Fîhâ yufraku küllü emrin hakîm*) denilen bütün mühim işlerin, mukadderatın ana-hatlarıyla tespit edildiği bir gündeyiz.

Çok dua edelim, çok ibadet edelim, bu geçeyi ibadetle geçirelim.

Tabii, ben bir şeyi söyleyemedim, kendimi suçlu hissediyorum. Bugün oruç tutsaydınız, yarın oruç tutsaydınız diye. Çünkü, oruç tutmak da çok sevap. Ama, bir şeyi söyleyeyim: Bu Şa'ban ayının son Pazartesi gününü oruçlu geçirmek, en son Pazartesi, takvime Bakın. Onu oruçlu geçirmek çok sevaptır diye Abdülkàdir-i Geylani Efendimiz bu kitabında yazmış. Artık buradan tabii Pazar günü Burası bitecek, ayrılacağız, evlerimize gideceğiz. Şa'ban'ın on günü kadar filan kalmış olacak, önümüzde on, on iki gün; Şa'ban'ın en sonuncu Pazartesi gününü oruç tutmak çok sevapmış, onu kaçırmayın.

Bir de, Pazartesi-Perşembe günleri oruç tutmak sevaptır. Şa'ban ayının on beşine kadar, buradan şimdi kaçında ayrılacaksak; tabii on sekizi filan oluyor. Şa'ban ayında çok oruç tutardı Peygamber Efendimiz. Bir dahaki Şa'ban aylarında hatırınızda olsun, Ramazana hazırlanmak lâzım. Kur'an-ı Kerim'i çok okumanız lâzım. Kur'an okumak çok sevap. Şa'ban ayı girdi mi, Ashab-ı Kiram Kur'an-ı Kerime sarılırlardı, hatim yetiştirmeğe gayret ederlerdi. Çok Kur'an okurlardı, zikir yaparlardı, hayır yaparlardı.

Zekâtlarını ayırıp, bu ay da fakirlere dağıtırlardı. Sebep? Ramazana hazırlansınlar zavallılar diye. Yani, iki türlü hazırlanmak: Bir, biraz beslensinler, Ramazan'da aç kalacaklar gene diye. Ramazan'a öyle hazırlanmak... Bir de Ramazan için işte iftar miftar, bir şeyler alırlar diye. Zekâtlarını bu Şa'ban ayında vermeye çok dikkat ederlerdi.

Üsâme RA'ın rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[17]

شَعْبَانُ بَيْنَ رَجَبٍ وَشَهْرِ رَمَضَانَ، تَغْفُلُ النَّاسُ عَنْهُ، تُرْفَعُ فِيهِ

[17] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.377, no:3820; Üsâmetü'bnü Zeyd RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.313, no:35171; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.413, no:13421.

أَعْمَالُ الْعِبَادِ ، فَأُحِبُّ أَنْ لاَ يُرْفَعَ عَمَلِي إِلاَّ وَأَنَا صَائِمٌ (هب . عن أسامة)

(*Şa'bânu beyne recebin ve şehri ramadàn, yağfilu'n-nâsü anhu, turfeu fihi a'mâlü'l-ibâd, feuhibbu en lâ yurfea amelî illâ ve ene sàim.*) "Şa'ban ayı, Receb ile Ramazan arasında bulunan bir aydır. İnsanlar bunun fazlından, kemâlinden, ikramından, nurundan habersizdir, gafildir. Bilmezler bu ayın ne kadar önemli bir ay olduğunu... Gafil olunmaması gereken bir aydır."

(*Turfeu fîhi a'mâlü'l-ibâd*) "Bu ayda kulların amelleri dergâh-ı Rabbü'l-izzet'e çıkartılır, sunulur. (*Feuhibbu en lâ yürfea amelî illâ ve ene sàimün*) Ben de amelim Rabbimin dergâhına sunulduğu zaman, oruç tutmayı severim. Oruçsuz sunulmasını istemem, onun için oruç tutarım." diye söylemiştir.

Böylece, Kur'an okuyarak, hayır yaparak, zekât vererek; zamanınızı Ramazana kadar iyi değerlendirmeğe gayret edin.

Allah-u Teàlâ Hazretleri sizleri ve bizleri rahmetine erdirsin. Gazabından korusun. İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin. Cennetiyle, cemaliyle cümlemizi müşerref eylesin.

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

05. 01. 1996 - Canberra / AVUSTRALYA

08. İSLÂM'A DÖNÜŞ GECESİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübàreken fîhi alâ külli hàlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidinà ve senedinà ve mededinà muhammedin ve alâ àlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmà bà'd!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri ibadetlerinizi kabul eylesin... Berat geceniz, kandiliniz mübarek olsun!

a. Dört Önemli Gece

Bu Berat gecesi, çok önemli gecelerden birisidir. Peygamber SAS Efendimiz, Hazret-i Aişe-i Sıddìka Validemiz'in rivâyet ettiğine göre, buyurmuş ki:[18]

يَنْسَخُ اللهُ الْخَيْرَ فِي أَرْبَعِ لَيَالٍ نَسْخًا : لَيْلَةِ الْأَضْحٰى ، وَلَيْلَةِ الْفِطْرِ ، وَلَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانِ ؛ يُنْسَخُ فِيهَا الْآجَالُ وَالْأَرْزَاقُ ، وَيُكْتَبُ فِيهَا الْحَاجُّ ؛ وَلَيْلَةِ عَرَفَةَ إِلَى الْأَذَانِ (الديلمي عن عائشة)

(*Yensahu'llàhu'l-hayra fî erbai leyâlin neshà: Leyleti'l-adhâ, ve leyleti'l-fıtr, ve leyleti'n-nısfı min şa'bân, yünsahu fîhe'l-âcâl ve'l-erzâk, ve yüktebü fîhe'l-hàc; ve leyleti arafeh, ile'l-ezân.*) *Sadaka rasûlüllàh, fî mà kàl, ev kemà kàl.*

---

[18] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.274, no:8165; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.578, no:35215; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.266, no:27122.

Bu hadîs-i şerîfte, Hazret-i Aişe Vâlidemiz'in rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor ki:

"Dört gece vardır ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri bu mübarek gecelerde hayırları kulların üzerine çok fazla miktarda ihsan eder, döker. Bunlardan birisi, *leyletü'l-adhà*; Kurban Bayramı gecesidir. Birisi, *leyletü'l-fıtr;* Ramazan Bayramı gecesidir. Birisi, *leyletü'n-nıfsi min şa'bân;* Şa'bânın yarısı, yâni on beşinci gecesidir, on dördünü on beşine bağlayan gecedir. Burada kulların ecelleri ve rızıkları kayda geçer. Mukadderat kalemleriyle kayda geçer ve burada hacca gidecek olanlar, o sene hacca gidecekler yazılır.

Dördüncü gece de, Arafe gecesidir. Bunların hepsi, bu gecelerin hepsinin bereketi, (*ile'l-ezân*) sabah vaktine kadardır, sabah ezanı okunacak zamana kadardır." diyor.

Bu hadîs-i şerîften anlıyoruz ki; dört tane mübarek gece vardır. Onlardan bir tanesi bizim şu akşam içinde bulunduğumuz Şa'bân'ın yarısı gecesidir. Allah-u Teàlâ Hazretleri hayırları, rahmetini, ihsanlarını, ikramlarını, nimetlerini, lütuflarını; bu

gecelerde, yâni bizim şu anda bulunduğumuz gece de dahil olan bu dört gecede, kullarına saçar. Kullarının üstüne böyle yağmurdan, bardaktan boşanırcasına döker.

Bu geceye (*leyletü'n-nıfsi min şa'bân*) "Şa'bân'ın yarısı gecesi" dedikleri gibi; (*leyletü'l-berâeh*) Beraet Gecesi, veyahut kısaca *Berat Gecesi* diyoruz. Türkçede bizim kardeşlerimiz, Berat Gecesi derler.

Beraet; bir kimsenin bir şeyden berî' olduğuna, uzak olduğuna dair belge demektir. Burada bu geceye Beraet Gecesi denmesi; meselâ, suçlu beraat etti diyoruz. Ne demek? Yâni, suçlu olarak görülüyordu, sanıktı, öyle sanılıyordu ama, muhakeme edildikten sonra, suçu olmadığı anlaşıldı. Suçluluktan beri olduğu, uzak olduğu anlaşıldı, beraat etti diyoruz.

Bu gece de Beraet Gecesidir. Çünkü bu gecede Allah'ın nasibsiz, kötü, günahkâr kulları, Allah'ın rahmetinden berîdirler. Allah'ın rahmetine erişemeyeceklerdir. Oradan beri oldukları için, bu geceye Bereat Gecesi denmiştir. Allah'ın iyi kulları da, sevdiği, halis, muhlis, müttakì, ibadet ehli mutî kulları da, Allah'ın lütfuna erecekler diye, onlar mahrumiyete ve mahcubiyete uğramayacaklar, hizlan ve hüsrana düşmeyecekler, ondan beri olduklarına işarettir diye; bu sebeple bu geceye bu isim verildi deniyor.

b. Rahmet Kapılarının Açılması

Bu gece hakkında Hazret-i Aişe Vâlidemiz'den, Ebû Hüreyre RA'dan rivâyet edilmiş bazı hadis-i şerifler var. Onları okumak istyorum. Önce Ebû Hüreyre RA'dan rivâyet edilmiş olan bir hadis-i şerifi anlatacağım ki, bu gecenin önemi bilinsin:

قَالَ: جَاءَنِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ، وَ قَالَ لِي:

يَا مُحَمَّدُ إِرْفَعْ رَأْسَكَ إِلَى السَّمَاءِ ! قَالَ قُلْتُ لَهُ: مَا هٰذِهِ اللَّيْلَةُ ؟ قَالَ:

هٰذِهِ لَيْلَةٌ يَفْتَحُ اللهُ سُبْحَانَهُ فِيهَا ثَلاثَمِائَةَ بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ الرَّحْمَةِ ، يَغْفِرُ لِكُلِّ مَنْ لاَ يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا ، إِلاَّ أَنْ يَكُونَ سَاحِرًا ، أَوْ كَاهِنًا ، أَوْ مُدْمِنُ خَمْرٍ ، أَوْ مُصِرًّا عَلَى الرِّبَا وَالزِّنَا. فَإِنْ هٰؤُلاَءِ لاَ يَغْفِرُ لَهُمْ حَتَّى يَتُوبُوا.

(*Kàl: Câenî cibrîlu aleyhi's-selâm leylete'n-nısfi min şa'bân*) Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki: "Cebrâil AS Şa'bân'ın yarısı gecesinde —yâni şu gecede, Şa'bân'ın yarısındayız biz şimdi— bana geldi. (*Ve kàle lî: Yâ muhammed, irfa' re'seke ile's-semâ')* "Ve bana dedi ki: 'Yâ Muhammed, başını semaya kaldır, yukarıya bak!' dedi."

(*Kàle kultü lehû: Mâ hàzihi'l-leyleh)* "Ben de dedim ki: 'Nedir bu gece?'" Yâni, 'Niye göğe bakıyorum ben yâ Cebràil? Nedir bu gecenin özelliği?' dedim." diyor, Efendimiz anlatıyor.

(*Kàle)* Cebràil buyurdu ki: (*Hàzihi'l-leyletü yeftahu'llàhu sübhànehû fîhâ selâse miete bâbin min evvâbi'r-rahmeh)* "Bu gece öyle bir gecedir ki, Allah bu gecede üçyüz rahmet kapısı açar kullarına. Üç yüz adet, *selâse mie*h... Rahmet kapılarının üç yüz tanesini açar."

(Y*ağfirù li-külli men lâ yüşrikü bihî şey'â, illâ en yekùne sâhiren, ev kâhinen, ev müdmine hamrin, ev musirran ale'r-ribâ ve'z-zinâ, feinne hâülâi lâ yuğferu lehüm hattâ yetûbû*) "Bu gece öyle bir gecedir ki, Allah bu gecede rahmet kapılarından üçyüz tanesini kullarına açar ve kendisine şirk koşmayan mü'min kullarını affeder, mağfiret eder. Ancak şunlar müstesnâ, mü'min olsa bile şu günahları işleyenler hariç: (*İllâ en yekùne sâhiren*) Sihirle meşgul oluyor, sihir yapıyorsa, onu affetmez. Sihir yapanları sevmiyor Allah, sihirbazları affetmez, sihirle meşgul olanları affetmez. (*Ev kâhinen*) Kâhinlik yapanları da affetmez."

Sihir nedir, kehânet nedir? *Sihir*; bir takım aletleri, kağıtları, ipleri, kılları, kemikleri... Hayvanın kuyruğuymuş, kulağıymış, ıvırmış, zıvırmış; bir takım malzemeleri kullanarak uydurma, insanların gözünü boyayacak, aklını çelecek bir şeyler yapan insanlar... Allah bunları sevmiyor. Böyle insanlar eski zamanlarda vardı. İbtidâî toplumlarda vardı. Eski Firavunlar zamanındaki Mısırlılarda vardı, Babillilerde vardı, Kızılderililerde vardı… Bir takım kavimlerde vardı, böyle sihir işleri yapanlar...

Allah sihir yapanları sevmez. Tabii, mü'minim dediği halde, bu işe merak edip, gizli kitapları okuyup... Böyle domuz yağı alacaksın, kılını şuradan koparacaksın, üç tane... Geceleyin yastığının altına koyacaksın, şöyle olacak, böyle yapacak... Kapısının eşiğine süreceksin, ve saire... Böyle acaip işlerle, bir takım kötü sonuçları sağlamaya çalışmak... Karı kocanın arasını açmak, bir takım işleri bu yollarla yapmağa çalışmak... Bu sihir.

Bu Allah'ın sevmediği bir şey... Böyle şeylerle uğraşan insanlar var mı? Var... Cinci hoca diyorlar, muskacı diyorlar, ve saire diyorlar... Bu işlerle uğraşmaya meraklı tipler var. Zamanımızda da hala geçerli. Bazı köylerde, bazı şehirlerde sihire, büyüye inanan insanlar var. Biraz başına bir hal geldi mi... Karı-koca kavga ediyor. Acaba bize sihir mi yapıldı? Haydi cinci hocaya... Cinci hoca da zaten av bekleyen örümcek gibi, kendisine biri geldi mi, tamam diyor, sana büyü yapmışlar diyor. Gel bana şu kadar yüz ben lira para ver de, ben o büyüyü çözeceğim diyor, bilmem ne diyor filan... Okuyacağım, üfleyeceğim diyor. Yazacağım, bilmem ne yapapacağım.... Bir ölü kurbağa getir bana diyor, bir kaplumbağa kabuğu getir, bilmem ne yap... Uydurma şeyler...

Yâni, dinde bunların aslı esası yok. Bunları affetmez Allah. Çünkü bunlar halkı kandırıyor, insanları yanlış yollara sevk ediyor, bir...

Kâhin ne demek? *Kâhin* de, kehanette bulunan insan demek. Yâni haber veriyor gaybdan. Yıldıza bakıyor, gökyüzüne bakıyor, camdan küreye bakıyor, fincana bakıyor, ve saire, filan... Diyor ki:

"—Yarın şöyle olacak. Sen bu olacaksın. Şöyle yapacaksın.

Senin karşına bir kız çıkacak, sana böyle edecek!" bilmem ne...

Bunlar ne? Hepsi yalan. Böyle gaybdan haber veren, kehanette bulunan, şöyle olacak, böyle olacak diyen...

Bunları da Allah affetmez. Neden? Allah'ın işine ne karışıyorsun, halkı niye kandırıyorsun, yalanı niye söylüyorsun, bilmediğin işi niye biliyormuş gibi gösteriyorsun diye, Allah bunları da sevmiyor.

El-hamdü lillâh, bizim aramızda sihirle meşgul olan bulunmaz, kehanette bulunanlar da yoktur. Çok şükür bu durumlar bizden uzak, daima uzak olsun!

(E*v müdmine hamrin*) "İçkiye devamlı olanlar, içki içenler, sarhoşlar, ayyaşlar..." Bunları affetmez... Bunlar olabilir. Çünkü eskiden içki içeni cezalandırırlardı, yasaktı içki. Meselâ, Suudî Arabistan'da hâlâ yasak. Vize alırken bir kağıt veriyorlar, kağıtta yazıyor:

"—Bak! Suudî Arabistan'a içki sokmak yasaktır, afyon sokmak yasaktır; bunları yaparsan, cezası ağırdır." bilmem ne filan diye...

Ne olursan ol, Suud'a giderken bunları söylerler. Neden? İslâm kanunu böyle olduğundan. Eskiden bizim ülkelerimizde de öyleydi. Osmanlılar zamanında içki yasaktı. Haram olduğundan îmal edilmiyordu, içilmiyordu, içenler takip ediliyordu filan... Suud'da şimdi uygulanan, gördüğümüz bir şey.

Ama burada [Avustralya'da] öyle değil, burada serbest... Türkiye'de de serbest maalesef. Hatta, bu teneke kutuların içinde, gazozların yanında, *drink*'lerin, meşrubatın, *soft drink* dediğimiz şeylerin yanında bira, alkollü bir takım şeyler, ve saireler de satıyorlar. Bunları da gazoz gibi, *soft drink* gibi yutturdular. Meclisten öyle çıkardılar, büfelerde satılır hale getirdiler.

Otomobil tamircisi, çırakları, tezgahtarlar, bilmem neler, öğle yemeği yiyorlar. Bakıyorum ben çarşıdan geçerken; peynir almış, sucuk almış, salam almış, ekmek almış... Bir de yanına bira şişesi koymuş, tenekesi koymuş. Onunla öğle yemeği yiyor.

Semtin pazarına gidiyorum, bakıyorum. Semtin pazarında

tezgahtar, önlüğünü bağlamış, önünde tezgâhı var, sebzesi, meyvesi, satacak şeyi... Daha yakınında da bira şişesi var veya tenekesi var. Bir ondan içiyor, bir bağırıyor. Ispanak yüz elli, bilmem ne ve saire... Pırasa şu kadar diye... Hem içiyor, hey iş yapıyor. Yâni, su içmek gibi kolay bir hale geldi. Eskiden böyle değildi, cezası vardı, yasaktı.

Burada da şimdi serbest. Serbest olduğundan, her halde şeytan da insanları kandırmakta usta olduğundan, müslümanların evlatlarını kandırıyor. Ve müslüman evladı, haram olduğunu bildiği halde, içkiye bulaşmış, içkiyi içen insan olabiliyor, maalesef...

İşte böyle içki içenleri Allah bu gecede affetmeyecek. Bu gece çok önemli bir gece. Affetmeyeceği insanlardan birisi de ayyaşlar, sarhoşlar... Onları da affetmeyecek.

Sonra, (*Ev musirren ale'r-ribà ve'z-zinà*) "Faiz yemeye ısrarlı olan, devam eden; zina etmeye ısrarlı olan, devam eden kimse. Bunu da affetmez Allah... (*Feinne hâülâi lâ yuğferu lehüm*) "Bunları mağfiret etmez, (*hattâ yetûbû)* tevbe edinceye kadar."

Yâni, bir cahillik etmiş de, tevbe etmişse, tevbe günahları sildirir. Günahların affedilmesinin çaresi; pişman olup, gözyaşı döküp, yalvarıp, tevbe edip, bir daha yapmamaktır. Yapmamağa azm u cezm u kasd etmektir, kuvvetli niyet etmektir. O zaman günahları affedilebilir. Tevbe kapısı kapalı değildir yâni, o kapıdan kendi paçalarını kurtarabilirler. Cezaya düşmekten kurtulabilirler.

Bu gibi insanları Allah bu gece affetmeyecek. Bütün mü'min kulları affedecek de, bunları affetmeyecek.

Başka hadis-i şerifler vardır. Tabii, Peygamber Efendimiz bazı sözleri söylediği zaman, siz nasıl burada bir kalabalık halde beni dinliyorsanız, Peygamber Efendimiz'i de sahabesi dinliyordu. O rivâyet etmiştir, ötekisi rivâyet etmiştir, ötekisi rivâyet etmiştir… Yâni onlar da duymuşlardır Peygamber Efendimiz'den... Veyahut da, Peygamber Efendimiz birkaç sefer söylemiştir. Veyahut da, bir

sene bir yerde söylemiştir, bir sene başka yerde söylemiştir, daha öteki sene başka yerde söylemiştir. Her sene Berat Kandili gelmiyor mu? Konuşma yapmıyor muyuz? Böyle olmuş olabilir.

Çeşitli rivayetler vardır. O rivayetlerde buyruluyor ki, gündüz okuduk onu, hatırlamaya çalışın... Kimleri affetmiyordu Allah-u Teàlâ Hazretleri böyle bir gecede? Müşrikleri affetmiyordu, gizli şirk yapmış olanları affetmiyordu. Kardeşine karşı içinde, kalbinde kızgınlık, kin olanları affetmiyordu. İçkiye mübtelâ olanları affetmiyordu. Namusunu satanları affetmiyordu, veya eşinin namusunu satmasına müsaade eden, göz yuman veya bunu tezgahlayan alçakları affetmiyordu... Buna benzer kötü insanları sıralıyor hadis-i şeriflerde.

Demek ki, böyle insanları Allah-u Teàlâ Hazretleri affetmeyecek. Normal insanlar, normal müslümanlar, Allah'ın mağfiretine mazhar olabilirler bu gecede...

فَلَمَّا كَانَ رُبُعَ اللَّيْلِ نَزَلَ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ ، إِرْفَعْ رَأْسَكَ ! فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَإِذَا أَبْوَابُ الْجَنَّةِ مَفْتُوحَةٌ .

(*Felemmà kâne rubua'l-leyli nezele cibrîlü aleyhi's-selâm ve kàle: Yâ muhammed, irfa' re'seke!*) "Gecenin dörtte biri geçince, Cebrâil AS gene geldi o gece. 'Başını göğe kaldır!" dedi."

Bak, başında bir gelmişti, bu gecenin ne olduğunu bildirmişti. Peygamber Efendimiz sordu:

"—Bu gece nedir?" diye. Cebràil AS da:

"—Bu Şa'ban'ın yarısı gecesidir." dedi. "Bu gecede Allah üç yüz rahmet kapısı açar. Rahmet kapılarından kullarını affeder, ama şunları şunları affetmez!" dedi. Gitti demek ki... Sonra Cebràil AS gecenin dörtte biri geçince gene geldi.

Şimdi gece ne zaman başlar, bunu biraz açıklayalım: Gece akşam ezanı okununca başlar. Berat Gecesi ne zaman başladı? Sekizi yirmibeş geçe başladı *Canberra*'da. Canberra'da sekizi

yirmibeş geçe akşam ezanı okunuyor. Berat gecesi o zaman başladı. Sekizi yirmibeş geçe...

Ne zaman biter, gecenin sonu ne zamandır? Fecir attığı zaman, tan yeri ağarmaya başladığı zaman, imsak kesildiği zaman, oruçlunun artık oruca niyet ettiği zaman; gece vaktinin bitip, sabah vaktinin takvimde geldiği zaman. Eee, biraz karanlıktır ortalık. Biraz karanlıktır böyle ama gittekçe aydınlar o... İlk alâmeti nedir? Güneşin doğduğu tarafta, şöyle dağların arkasında hafif bir aydınlanma başladı. Daha üst taraf karanlık ama, orada bir aydınlanma başlayınca ne derler? "Tan yeri ağarmaya başladı!" derler. İşte o zamanda bitiyor. O zamanda bitiyor iş...

Demek ki o kaçta oluyor? Diyelim ki, burada dörtbuçukta oluyor diyelim. Sabahleyin dörtbuçukta oluyor diyelim, tahminen söylüyorum; dört diyelim. Akşam sekizbuçukta akşam oldu, onu da dokuz diyelim... Sekiz saat. Gecenin dörtte biri geçince ne oluyor? Yâni, yatsının vakti girmiş, biraz geçmiş; o zaman demek oluyor.

Cebrâil AS gene gelmiş, şöyle iki saat filan geçince... Tabii bu iki saat, yaza göre iki saat. Şimdi bizim Berat Gecemiz, dokuz saat, sekiz saat ama, Türkiye'de Berat Gecesi on üç saat... Neden? Orası kış... Kış gecesi uzun. İsveç'te daha uzun. Onlar kârlı bu sene... Berat Gecesi kışa rastladığı için onlarda, onların kış geceleri uzun olduğundan, onlar kârlı... Berat Geceleri uzun, ibadet edip edip, sevapları kazanacaklar.

Ben bir kış gününde *Stockholm*'a gitmiştim, taa İsveç'e. Sabahleyin dokuzda güneş doğuyordu. Sekiz buçukta kalksan, namaz kılsan; kılabiliyordun. On ikiye beş kala, öğlen okunuyordu. Bir civarında ikindi okunuyordu. Üç civarında akşam okunuyordu. Dokuzla üç arasında, altı saat bir gündüzleri vardı. On sekiz saat gece...

Yâni, yerine göre, mevsimine göre bu işler değişebilir ama, işte böyle gecenin dörtte biri geçince... Tabii Suud'da bunlar çok oynamaz. Arabistan yarımadası Ekvator'a yakın yerlerde olduğu

için, bunlar çok oynamaz, aşağı-yukarı belli olur. Yâni, üç saat olur. Burası gibi olmasa bile, gece on iki saat olsa, dörtte biri üç saat eder. Demek ki, şöyle yatsıdan biraz sonra geçince.

Eskiden *alaturka* saatler vardı. Alaturka saati gençler şimdi bilmezler, ama ben ona yetiştim. Akşam ezanında saat on ikiye ayarlanırdı, oradan itibaren başlardı. Yâni, akşam ezanından bir saat geçti mi, saat bir oldu derler. İki saat geçti mi, iki oldu derler. Bir buçukta yatsı namazını kılarlar. Komşuna ziyarete gitmişse kadın, saatine bakar;

"—Ooo, üç olmuş, ben gideyim eve..." der. Dört oldu mu, "Bayağı gecikti..." filân der.

Yâni, alaturka saatte akşam ezanına ayarlıydı zaman, öyle ölçülürdü.

c. Cennet Kapılarının Açılması

Gene gelmiş Cebràil AS, "Başını kaldır!" diye gene Peygamber Efendimiz'e buyurmuş. (*ferefea re'sehû*). Peygamber Efendimiz başını semâya kaldırmış, gökyüzüne bakmış. (*Feizâ ebvâbü'l-cenneti meftûhatün*) Bir de bakmış ki, cennetin kapıları açık... Allah, peygamber olduğu için Efendimiz'in gözüne cenneti gösteriyor. Göğe baktığı zaman, cennetin kapılarını açık olarak görmüş, Peygamber Efendimiz...

وَعَلَى بَابِ الْأَوَّلِ مَلَكٌ يُنَادِي: طُوبَى لِمَنْ رَكَعَ فِي هٰذِهِ اللَّيْلَةِ !

(*Ve alâ bâbi'l-evveli melekün yünâdî: Tùbâ li-men rakea fi hâzihi'l-leyleh*) Kaç cennet var? Sekiz cennet var. Kaç cehennem var? Yedi cehennem var. Yedi cehennem, sekiz cennet. Cennetin, birinci cennetin kapısında bir melek bağırıyormuş, sesleniyormuş. Münâdî nidâ ediyormuş: (*Tùbâ li-men rakea fi hâzihi'l-leyleh*)

Bunları okuyacağım. Biraz detaylı ama, bilgi çıkartacağız bunlardan. Yâni bu gece ne yapmamız gerektiğini öğreneceğiz. Onun için biraz okuyacağım. "Ne mutlu..." *Tùbâ* ne mutlu demek,

ne hoş demek, ne iyi demek... (*Tùbâ li-men rakea fi hâzihi'l-leyleh*) "Bu gece rükû edenlere ne mutlu!"

وَعَلٰى بَابِ الثَّانِى مَلَكٌ يُنَادِي: طُوبٰى لِمَنْ سَجَدَ فِي هٰذِهِ اللَّيْلَةِ !

(*Ve alâ bâbi's-sânî melekün yünâdî: Tùbâ li-men secede fi hâzihi'l-leyleh*) İkinci kapısında bir melek, başka bir melek bağırıyor:

"—Ne mutlu secde edenlere, bu gecede!"

Haa, demek ki Berat Gecesi'nde melekler; rükû eden, secde eden, namaz kılanları müjdeliyor. Cennetin kapısında melekler, ne mutlu onlara diye sesleniyorlar.

Ne yapacağız? Anlaşıldı ki, bu gece namaz kılmak sevapmış. Rükûlu, secdeli ibadet namazdır. Demek ki, namaz kılmak sevapmış; bir...

وَعَلٰى بَابِ الثَّالِثِ مَلَكٌ يُنَادِي: طُوبٰى لِمَنْ دَعَا فِي هٰذِهِ اللَّيْلَةِ !

(*Ve alâ bâbi's-sâlis melekün yünâdî: Tùbâ li-men deà fî hâzihi'l-leyleh*) Üçüncü cennetin kapısında bir melek de bağırıyormuş ki:

"—Ne mutlu bu gecede dua edenlere!"

Tamam! Anladık bu hadis-i şeriften ki, bu gecede elimizi açacağız, boynumuzu bükeceğiz, bol bol tazarru ve niyaz edeceğiz. Bu gece yapacağımız işleri anlıyoruz buradan. Dua etmek ibadettir. Bunu birkaç defa söyledim, belki videobantlardan da dinlemişsinizdir. Namaz kılmak ibadet olduğu gibi, oruç tutmak ibadet olduğu gibi, Kur'an okumak ibadet olduğu gibi, zikir ibadet olduğu gibi; dua etmek de ibadettir. Yâni bir insan camiye gelse, otursa;

"—Aman ya Rabbi; şunu isterim, bunu isterim, şunu ver, bunu ver!" boyna dua etse; ne yapmış oluyor? İbadet etmiş oluyor. Dua ibadettir. Hem de Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifinde

buyurmuş ki:[19]

اَلدُّعاءُ مُخُّ العِبَادَةِ (ت. عن انس)

(*Ed-duàü muhhu'l-ibâdeh*) "Dua, ibadetin özüdür, iliğidir."

Eskiden yemek geldi mi, kemiğin içindeki iliğini isterdik. Verirdi, annemiz, babamız. Kemiğin içindeki iliği severdik. *Muh*, bir şeyin özü, iliği demek. (*Muhhu'l-ibâdeh*) Dua ibadetin özü, iliği, can alıcı, çok önemli, en kıymetli, hülâsà şekli demek yâni.

Bu gece demek ki, dua edeceğimizi de anladık. Sonra;

وَعَلٰى بَابِ الرَّابِعِ مَلَكٌ يُنَادِي: طُوبٰى لِلذَّاكِرِينَ فِي هٰذِهِ اللَّيْلَةِ !

(*Ve alâ bâbi'r-râbi' melekün yünâdî: Tùbâ li'z-zakîrîne fi hâzihi'l-leyleh*) Dördüncü cennet kapısında da, bir başka melek şöyle bağırıyormuş:

"—Ne mutlu bu gecede Allah'ı zikredenlere!"

Demek ki, bir vazifemiz namaz kılmak, bir kârlı işimiz dua etmek, bir başka kârlı işimiz zikreylemek... Zaten akşamları adet edindik, el-hamdü lillâh, bu kampta yatsı namazından sonra zikir yapıyoruz. Kardeşlerimizde zikir dersi almak, tasavvufa girmek istemiş gençler, Allah ràzı olsun! Müracaat etmişlerdi. İnşâallah, ben onlara şimdi zikir tarifini de yaparım, bu mübarek gecede.

Zikir de bu gece yapılacak Allah'ın sevdiği işlerden. Melekler müjdeliyor:

"—Ne mutlu!" diye cennetin kapısından bağırıyorlarmış. Peygamber Efendimiz'in bildirdiğine göre.

---

[19] Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.220, no:3293; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.293, no:3196; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.224, no:3087; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.62, no:3114; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I,s.413,no:1294; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.2, no:12413.

وَعَلٰى بَابِ الْخَامِسِ مَلَكٌ يُنَادِي: طُوبٰى لِمَنْ بَكَا مِنْ خَشْيَةِ اللهِ

فِي هٰذِهِ اللَّيْلَةِ !

(*Ve alâ bâbi'l-hàmis, melekün yünâdî: Tùbâ li-men bekâ min haşyeti'llâhi fi hâzihi'l-leyleh*). Beşinci cennetin kapısında bir başka melek de;

"—Ne mutlu bu gece Allah korkusundan ağlayan aşık-ı sàdıklara!" diyormuş.

Demek ki, bu gece tefekkür edeceğiz, boynumuzu bükeceğiz, Allah'a yalvaracağız, gözyaşı dökeceğiz. Gözyaşı dökmek sevap, Allah için ağlamak sevap...

Enes RA'dan rivayet edildiğine göre Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[20]

عَيْنَانِ لاَ تَمَسُّهُمَا النَّارُ: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللهِ، وَعَيْنٌ

بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللهِ (ت. عن ابن عباس؛ ع. خط.

ض. عن انس)

---

[20] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.175, no:1639; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.488, no:796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.337, no:2427; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.211, no:320; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVIII, s.446; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.307, no:4346; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.119; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.IV, s.231, no:2624; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.360, no:867; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.233; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.345, no:1952; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâreh*, c.II, s.476, no:2198; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.92, no:2431; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.16, no:4235; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.422, no:1447; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.48, no:4125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.285; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.268, no:5875; RE: 320/9; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.523, no:9489; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.335, no:14418.

RE. 320/9 (*Aynânü lâ temessühüme'n-nâru ebedâ*) "İki göze cehennem ateşi ebediyyen gelmeyecek, değmeyecek, yakmayacak." Yâni ne demek? O gözlerin sahipleri cehenneme girmeyecek demek. Cehenneme düşmeyecek o insanlar. Kim onlar?

1. (*Aynün beket min haşyeti'llâh*) "Seccadesinde Allah korkusundan, haşyetullahtan, havfullahtan ağlayan göze cehennem ateşi görmeyecek. Yâni, onun sahibi cehenneme girmeyecek."

2. (*Ve aynün bâte't-tahrusû fi sebîli'llâh*) "Allah için, İslâm devletinin hudutlarında kâfirlere karşı nöbet tutup bekleyen gözcünün, askerin gözüne cehennem ateşi değmeyecek."

Demek ki, Allah için ağlamak da sevap.

Hiç gözümün önünden gitmiyor, sevgili kardeşlerim! İnsanın *rikkatli* bir kalbe sahip olması lâzım, duygulu olması lâzım! Abdurrahman Hocaefendi vardı, Bayezid Cami'nde; büyük kurra hafız, meşhur alim... O, namazı kıldırdıktan sonra, mihrabda bir miktar Kur'an okurdu. Amma öbür tarafta, zaten kendisinden hafızlık öğrenen talebeler filân var. Kendisi üstad, büyük alim. Çok güzel okurdu.

Başladı... Eùzü besmeleyi çekti mi, böyle heykel gibi, son derece ciddiyetle okurdu, herkesin tüyleri ürperirdi. Abdurrahman Hoca başladı eùzü besmeleyi çekip, Kur'an-ı Kerîm okumağa... Ben de yakınındayım, üçüncü dördüncü saftayım. Öndeki safta da turist olarak gelmiş bir Arap var. Kıvırcık saçlı, yüzü simsiyah-kapkara, siyah yüzlü yâni; derisi siyah. Bizim gibi ak derili değil, siyah derili ama, siyah ama inci gibi parlıyor. Deri siyah ama, ayna gibi pırıl pırıl parlıyor, nur dolu yâni. Allah derisini kara yaratmış ama, gönlü nurlu, yüzü nurlu...

Abdurrahman Hoca orada Kur'an okuyor, bu burada inci gibi gözyaşları döküyor. Anlıyor mânâsını... Ayetin hangi mânâya geldiğini anlıyor. Hoca Kur'an okudukça, bu buradan hüngür hüngür, şıpır şıpır, inci gibi yaş döküyor gözlerinden. Sanki incinin torbası, ağzı açılmış; aşağıya inciler dökülüyor. Belli de oluyor... Siyah derinin üzerinde, böyle beyaz gözyaşı damlaları

belli oluyor. O sahne gözümün önünden gitmiyor.

Peygamber Efendimiz diyor ki:[21]

اقْرَءُوا الْقُرْآنَ وَابْكُوا ، فَإِنْ لَمْ تَبْكُوا فَتَبَاكَوْا (ابن نصر عن سعد بن أبي وقَّاص)

RE. 78/16 (*İkrau'l-kur'âne ve'bkû*) "Kur'an-ı Kerim'i okuyun ve ağlayın! (*Fein lem tebkû fetebâkev!*) Ağlamak gelmiyorsa bile içinizden, ağlıyormuş gibi kendinizi ağlamağa zorlayın!" diyor Peygamber Efendimiz.

Çünkü, Kur'an-ı Kerîm Allah'ın kelâmı. Çok önemli... İşte bu gece de, gözyaşı döküp ağlayacak insan... Ağlanacak çok şeyimiz var. Ağlanacak çok halimiz var. Ağlanacak çok günahımız var... Ya Allah o günahlardan bizi cezalandırırsa, ya o günahlar dolayısıyla cennete giremezsek, ya Rasûlüllah'ı göremezsek, ya iyi insanlarla beraber olamazsak? Cenneti elimizden kaçırdığımıza mı yanalım, cennete giremediğimize mi üzülelim; cehenneme düşüp de, atılıp da, orada cayır cayır ateşlerin içinde azap gördüğümüze mi yanalım?

"—Aman yâ Rabbi, beni nâr-ı cahîminde yakma, beni cehenneme atma! Aman ya Rabbi, cennetini nasib eyle, aman ya Rabbi cennet evine girenlerden eyle bizi... Cennet içre cemâlini görenlerden eyle bizi..." diye ağlayacağız. "Yâ Rabbi, cennetini istiyoruz." diye ağlayacağız.

Çocuk nasıl ağlıyor bir şeker için... "Anne şeker isterim!" diyor. "Baba, çikolata isterim!" diyor...

"—İki dolar ver!" diyor.

"—Ne yapacaksın evlâdım?" diyor.

---

[21] Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.208, no:1198; Bezzâr, *Müsned,* c.IV, s.69, no:1235; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.97, no:314; Muhammed ibn-i Nasr el-Mervezî, *Muhtasar-ı Kıyâmü'l-Leyl*, c.I, s.200, no:156; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.984, no:2794; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.V, s.308, no:4190.

“—Alacağım işte bir şey!”

“—Vermiyorum!” deyince, başlıyor ağlamaya... Silahı onun o... O ağladı mı, annesi-babası dayanamaz, verir diye ağlıyor.

Eee, biz de yâni, çocuk kadar olamadık mı? Biz de, “Rabbimiz bizi afv u mağfiret eylesin!” diye ağlayacağız. Ağlamaya alışacağız...

Peygamber Efendimiz ağlardı. Peygamber Efendimiz SAS bir keresinde, muhterem kardeşlerim dedi ki:

“—Sizin üç arkadaşınız olsa; birisi size ölünceye kadar arkadaşlık etse, ölünce terk etse... Öteki arkadaşınız ondan biraz vefalı olsa, öldükten sonra sizi terk etmese de, ruhunuzu teslim ettiğiniz zaman sizi bırakmasa da, son vazifelerini de yapsa, size kabre koysa; ama, kabirden sonra sizin yanınızdan ayrılsa... Kabre koyduktan sonra ne yapacak? Ayrılacak! Bir de üçüncü bir arkadaşınız olsa, öldüğünüz zaman da ayrılmasa yanınızdan, kabre konulduğunuz zaman da ayrılmasa, kabirde size yoldaş olsa... Bu üç arkadaştan hangisini daha çok istersiniz? Hangisi daha iyidir?” dedi.

Dediler ki:

“—Ya Rasûlallah! Arkadaş dediğin, kabirde de insanın yanına gelmeli, arkadaş olmalı, yoldaş olmalı orada, kabirde yalnızlık çekmemeli!”

Buyurdu ki Peygamber Efendimiz:

“—İnsanın ölünceye kadar ahbaplık, arkadaşlık yapan arkadaşı, malıdır...” Öldü mü, son nefesi ağzından çıktı mı, mal onun değil! Mal kimin? Mirasçının... Eee, ne oldu bu? Öldü. Ölünün malı kalmadı. Ölünce mal elden gider, mirasçının olur. Yapacaksa hayrını, ölmeden evvel yapsın. Öldü mü, mirasçı ya hayır yapar, ya yapmaz; ya vasiyeti tutar, ya tutmaz... Ya da vasiyeti bile bozmak için dava açar.

Bir hacı efendi vardı. Bizim vakfımıza bir yer bağışladı. Mirasçısı dava etti onu elimizden almak için. Yâhu bu adam aklı başındayken, sağlığında hayrını yaptı. Ne engelliyorsun

adamcağızı? Para, mal o gelirse şey kazanacak. Mirasçı dava etti.

Bir başka arkadaş vardı; profesör avukatlara sormuş, mirasnâme-vasiyetnâme hazırlamış. Ölçmüş, denemiş, düşünmüş, taşınmış; bizim vakfımıza malları bağışladı. Karısı cadaloz, dava açtı bize, mallarını geri almak için... Ama iyi, sağlam yapmış; profesörlere falan sormuş. Yâni işi öyle yapmasa, usûlüyle yapmasa, alacak... Yâni çatır çatır alacak.

İnsanın malı, son nefesini verinceye kadardır. Hayrını yapacaksa önceden yapsın.

Ahmed ibn-i Hanbel'in, Müslim'in, Buhàrî'nin, Ebû Dâvud'un ve Neseî'nin. Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:[22]

أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَحِيحٌ شَحِيحٌ، تَخْشَى الْفَقْرَ وَتَأْمُلُ الْبَقَاءَ؛ وَلاَ تُمْهِلْ حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ، قُلْتَ: لِفُلاَنٍ كَذَا، وَلِفُلاَنٍ كَذَا! أَلاَ، وَقَدْ كَانَ لِفُلاَنٍ (خ. م. د. ن. حم. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَجُلاً قَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، أَيُّ الصَّدَقَةِ أَعْظَمُ أَجْرًا؟ قَالَ فَذَكَرَهُ)

RE. 150/10 (*En tesaddaka ve ente sahîhun, şahîhun tahşe'l-*

[22] Buhàrî, *Sahîh*, c.II, s.515, *Zekât* 30/10, no:1353; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.716, no:1032; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.126, no:2865; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.237, no: 3611; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.903, no:2706; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.250, no:7401; İbn-i Huzeyme, Sahîh, c.IV, s.103, no:2454; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.125, no:3335; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.272, no:778; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.464, no:6080; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.255, no:3469; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.189, no:7621; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.99, no:6438; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.214, no:170; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.254; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.17; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LX, s.322; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.626, no:16279; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.440, no:5507.

fakra ve te'mülü'l-bekà', ve lâ tümhil hattâ izâ belegati'l-hulkùm, kulte: Li-fülânin kezâ, ve li-fülânin kezâ! Elâ, ve kad kâne li-fülân.)

Bu hadis-i şerifi niye buyurmuş Peygamber Efendimiz?

(*İnne racülen kàle*) Bir adam Peygamber Efendimiz'e hitâben dedi ki: (*Yâ rasûla'llah, eyyü's-sadakati a'zamü ecran*) "Yâ Rasûlallah, sadakanın hangisi, sevap bakımından daha büyüktür?"

Onun üzerine, Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

(*En tesaddaka*) "Senin sadakayı vermendir, mal veya para olarak hayrını yapmandır; ne durumda iken: (*Ve ente sahîhun, şahîhun*) Sen sıhhatli iken, cimri iken; yâni malını seviyorken, paranı seviyorken, içinde cimrilik duyguları varken, (*tahşe'l-fakra*) fakir olmaktan korkarken; (*ve te'mülü'l-bekà'*) ben daha çok yıllar yaşarım diye umuyorken tasadduk etmen sevaplıdır."

(*Ve lâ tümhil hattâ izâ belegati'l-hulkùm*) "Hayır işlemeni canın boğazına gelinceye kadar geciktirme!"

Tam hırıl hırıl, zor nefes alıyor, ölmek üzere, artık doktorlar başında... Söylüyorlar, "Artık ümit yok, elimizden gelen her şeyi yaptık, Allah bilir!" diyorlar. "Tabii, çıkmadık canda ümit vardır." diyorlar. Halbuki gidici hasta...

(*Kulte*) "O zaman dersin ki: (*Li-fülânin kezâ, ve li-fülânin kezâ*) 'Falancaya benim malımdan şu kadar verin! Falanca akrabaya da bu kadar verin, şuna da şu kadar verin!' (*Elâ, ve kad kâne li-fülân.*) Sen desen de, demesen de zaten o para, o mal onlara gidecek, onların oldu zâten, onların olmak üzere..."

Sen artık ölüyorsun. Öldün mü, gitti mal... Hayrı sıhhatliyken, aklı başındayken yapacak insan.

İmrendiğim bir ihvanımız var. Kendisi zengin, fabrikatör. Babasından da bol para geldi, miras... Miras helâldir. Ölüm hak, miras helâl... Babası da çok takvâ ehli bir insandı, çok dürüst bir insandı. Babasından gelen miras malları, kendisine, hissesine düşen malların hepsini hayra harcadı. Şahane yaldızlı, zînetli,

kocaman kubbeli bir güzel cami yaptı. Tıklım tıklım cemaat doluyor, taşıyor... Böyle fabrika gibi çalışıyor cami, imreniyorum.

Adam sağlığında yaptı ama, dua etmiş... Doktorlar korkutmuşlar bunu. Hastalanınca doktora gitmiş. Muayene etmişler;

"—Sen kansersin, öleceksin!" demişler.

"—Yapmayın yahu!"

"—Kansersin, öleceksin!"

"—Eyvaaah! Ne yapayım?"

Atlamış Londra'ya gitmiş. Londra'daki doktorlara görünecek. Londra'ya giderken, yalvarmış Allah'a, demiş ki:

"—Ya Rabbi! Kanser olmuşum galiba... Sen bana ömür ver, ben şimdiye kadar aklımı iyi kullanmadım, hayır-hasenat yapmadım... Beni bu hastalıktan kurtar, beni öldürme, hayır yapmak istiyorum! Bundan sonraki ömrümde hayır yapmak istiyorum!" demiş.

Gitmiş Londra'ya... En meşhur doktorlara gitmiş. Muayene etmiş doktor, demiş ki:

"—Bir şeyin yok, basit ilaçlarla geçer!"

"—Yapma yâhu doktor, iyi muayene et!" demiş.

"—E, bir şeyin yok!" demiş doktor.

"—Bak, ben metin bir insanım, müslüman bir insanım ben, dayanıklıyım! Hani, amansız bir hastalığım varsa, kansersem filân söyle. Bileyim, hazırlanayım ölüme. Yani ne yapayım? Hani doktorlar saklar ya hastalığı... Böyle bir saklamaya lüzum yok, ben müslümanım, söyle!" demiş.

"—Yok yahu!" demiş doktor, "Hasta değilsin!"

"—Emin misin? Yemin et!" bilmem ne...

Yâni, hasta olmadığı anlaşılmış. Ondan sonra işte bu hayırları yapıyor, ölmeden...

Deniz kenarında otuz milyar mı dedi, ne dedi, otuz dönüm mü dedi, çok güzel bir yerde büyük arazisi varmış, ilkönce onu satmış.

"—Niye sattın?" dedim.

“—Ben enayi miyim?” dedi. “Şimdi ben ölünce, o arazi çoluk çocuğun eline geçecek. Deniz kenarında, orada onlar çıplak çıplak yüzecekler, dünyada keyif yapacaklar; ben mezarda azab göreceğim! Enayi miyim ben?” dedi.

İlk önce onu sattı. Bir kere deniz kenarında, yâni mirasçıların günah yapabileceği bir yer bırakmadı, evvela ondan kurtardı paçayı.

Ondan sonra camiyi yaptı. Ondan sonra camiyi büyüttü. Bir kubbenin yanına bir kubbe daha yaptı filân. Buna imreniyorum. Böyle insanlara imreniyorum. Neden? Sağlığında yaptı hayrını, çalıştırdı, gösterdi. Kuyuyu açtı, suyu akıttı, şarıl şarıl, şarıl şarıl akıyor. Tamam...

“—Ben yapamadım da, evlâdım işte ben ölüyorum, sen benim bu paramla bir cami yapıver benim için olur mu?”

“—He he, baba yaparım...”

Yapar bekle... Bekle bakalım yapar mı, yapmaz mı? Para tatlı

gelip de, desteleyip cebine koyar mı? Onu Allah bilir.

Nereden açtık bu sözleri bilmiyorum ama, işin başına tekrar gelecek olursak, Allah korkusundan ağlamaktan açtık galiba bu lafları... Ağlanacak çok halimiz vardır, günahımız vardır. Ağlayıp affımızı isteyeceğiz ve kötülüklerden vazgeçeceğiz, işi işler yapmağa niyet edeceğiz.

Bu gece dönüş gecemiz bizim, dönüm noktası... Milattan önce, milattan sonra gibi... Canberra'dan önce, Canberra'dan sonra diyeceğiz artık hayatımızda... Canberra'dan önce şöyleydim, Canberra Aile Kampı'ndan evvel şöyleydim; el-hamdü lillâh o hallerden kurtuldum diyeceğiz. Hepimiz, çoluk-çocuk, büyük; hepimizde bir değişiklik olacak bu gece, dönüş gecesi bu... Milattan önce, milattan sonra... Doğum gecemiz bizim bu, ayrı bir gece... Yeniden doğuş, yeniden müslüman oluş gecemiz olur inşâallah!

وَعَلٰى بَابِ السَّادِسِ مَلَكٌ يُنَادِي: طُوبٰى لِلْمُسَلِّمِينَ فِي هٰذِهِ اللَّيْلَةِ !

(*Ve alâ bâbi's-sâdisi melekün yünàdî: Tùbâ li'l-müsellimîne fî hâzihi'l-leyleh*) Altıncı kapıda bir melek, "Ne mutlu bu gece selâm verenlere!" der. Herhalde Rasûlüllah'a selâm vermek mânâsına olabilir. Veyahut da *müslimîne* olur, "kendisini teslim edenlere" demek. Öyle de okunması mümkün kelimenin...

Ben bunu şuna benzetiyorum. Çocuk, delikanlı, askerlik çağına geliyor. Şubeyle yazışmalar, görüşmeler oluyor. Diyorlar ki:

"—Her türlü hazırlığını yap, şubeye falanca gün teslim ol!"

"—Peki!" diyor.

Yemek veriyor, ziyafet veriyor, dualar oluyor, vedalaşıyor. Ailesi getiriyor şubeye, askerlik yapacak delikanlıyı teslim ediyor. Teslim oldu artık... Yâni, kendi keyfine bir şey yapamaz artık. Onu askerlik şubesi alıyor, birliğine sevk ediyor. Her şey izinle, her şey sırayla, her şey bir düzen içinde oluyor. Kendisinin dediği olmuyor, birliğin dediği oluyor.

Ben İslâm'a gelmeyi buna benzetiyorum. İnsan İslâm'a geliyor, ne demek? Teslim oluyor. Teslim olunca ne yapıyor:

"—Ya Rabbi! Benim kendi aklım, fikrim, keyfim, zevkim geride kalsın, ben artık sana teslim oldum! Ne istersen emret, emrini tutacağım. Sana bağlandım, sana dayandım, sana kulluk yapacağım!" demek yâni, bu mânâya olabilir...

Ne mutlu böyle yapanlara, ne mutlu gönlünü Allah'a böyle tam döndürüp teslim edebilenlere! Veyahut da, ne mutlu Efendimiz'e salât ü selâm getirenlere!

Tabi, salât u selâm da doğrudur mânâ olarak, o mânâyı versek... Çünkü salât ü selâm duaların en kıymetlilerindendir. Dua zaten ibadettir.

"—Neden en kıymetli duadır, salât u selâm?"

Çünkü, sen Rasûlüllah'a salât ü selâm edince, Rasûlüllah da sana salât u selâm ediyor. Rasûlüllah'ın salât u selâmına mazhar olan bir insan, kurtulur. Rasûlüllah'ın duasını kazanmış olur. Onun için, bu gecede salât ü selâmı çok edelim!

Rasûlüllah'ın ayı olan bu ayda, zaten en çok yapılacak işlerden biri, salât u selâmı çok getirmek... Bak burada liste var elimde, Allah râzı olsun okuyanlardan;

"—Dört bin dört yüz kırk dört *Salât-ı Tefriciye* okudum, duasını yapar mısınız hocam!" diyor.

Bu salevattır.

"—Bin tane *Salâten tüncînâ* okudum."

Hani şu duaya başladığımız zamanki uzun; (*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ àli seyyidinâ muhammedin, salâten tüncînà bihà min cemii'l-ehvàli ve'l-àfât...*) Bunu bin defa okumuş, Allah kabul etsin...

İki Kur'an hatmi var, kırk bir Yâsîn okunmuş, İhlâs hatmi var, iki bin kelime-i tevhîd çekilmiş... İki bin kelime-i tevhîd çok değildir, iki bin *Lâ ilâhe illa'llàh...* Yetmiş bin olsaydı, iki tane yetmiş bin olsaydı filan... Şimdi biz onları tamamlayalım inşâallah. Şu izahatı bitirdikten sonra...

Buradan şimdi, meleklerin ne mutlu ne mutlu demesinden, biz bu gece ne yapacağımızı anlamaya çalışıyoruz. İşimiz başka, kafamız dedektif gibi çalışıyor şimdi, ne yapacağımızı düşünüyoruz.

وَعَلٰى بَابِ السَّابِعِ مَلَكٌ يُنَادِي: هَلْ مِنْ سَائِلٍ فَيُعْطٰى سُؤْلَهُ !

(*Ve alâ bâbü's-sàbi'*) yedinci kapıda, (*melekün yünàdî: Hel min sâîlin feyu'tà sü'lehû*) "Var mı içinizden Allah'tan bir dilek isteyecek olan? Haydi istesin! İstediği, dilediği verilecek!" diye bir melek nidâ eder.

Tamam, yaşadık bu gece... El-hamdü lillâh, çok şükür, bizi bu geceye ulaştıran Allah'a hamd ü senâlar olsun ki; "Yok mu isteyen, istediğini vereceğim!" diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri... "Ne mutlu bir şey isteyene Allah'tan, istediği verilecek!" diyor bir melek.

Başka hadis-i şerifler de var bunu destekleyen, bu manayı destekleyen. Onları belki okumaya vakit olmaz; çünkü insanoğlu zayıftır, uykusu geliverir filan... Neyse...

وَعَلٰى بَابِ الثَّامِنِ مَلَكٌ يُنَادِي: هَلْ مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَيُغْفَرُ لَهُ !

(*Ve alâ bâbi's-sâmini melekün yünâdî: Hel min müstağfirin feyuğferu lehû*) Sekizinci kapıda da bir melek şöyle sesleniyormuş ki... Rasûlüllah böyle cennetin kapılarına baktığı zaman, meleklerin seslenmelerini görüyor. Diyormuş ki o melek de:

"—Var mı Allah'tan mağfiret isteyen ki, mağfiret olunsun? Allah mağfiret edecek. Var mı afv u mağfiret olunmak isteyen; Allah onu mağfiret edecek! Ne mutlu tevbe ve istiğfàr edenlere ki, Allah onları mağfiret edecek!" diyormuş.

فَقُلْتُ: يَا جِبْرِيلُ ، إِذَا مَتٰى تَكُونُ هٰذِهِ الْأَبْوَابُ مَفْتُوحَةً ؟

قَالَ: إِلٰى طُلُوعِ الْفَجْرِ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ.

(*Fekultü: Yâ cibrîl, izâ metà tekûnû hâzihi'l-ebvâbü meftûhaten*) Peygamber Efendimiz bu cennetlerin halini müşahede edince, peygamberlik gözüyle görüp, peygamberlik kulağıyla, nübüvvet kulağıyla bu meleklerin nidasını işitince, Cebrâil AS'ye sordu ki:

"—Yâ Cebrâil! Ne zamana kadar bu devlet, bu saadet, bu mutluluk, bu imkân, bu fırsat? Saat kaça kadar, ne zamana kadar?" diye sordu.

Tabii, buradan şu çıkıyor, muhterem kardeşlerim. Hadiste söylenmiyor ama sezinliyoruz: Melek demek istiyor ki, yâni, "Ne mutlu bir şey isteyene, istediği verilecek! Bu kapıdan girecek cennete... Ne mutlu namaz kılana, namaz kılanın kapısı buradan olacak, bu kapıdan girecek cennete..." gibi bir mânâ var. O kapıların açık olması, meleğin orada ne mutlu demesi ne demek? "Haydi öyle yapın da, buradan girin!" demek. Yâni, o mânâ anlaşılıyor, muhterem kardeşlerim!

Sonra sordu:

"—Ne zamana kadar bu cennetin kapıları açık?" diye Peygamber Efendimiz.

(*Kàle*) Cebrâil AS buyurdu ki: (*İlâ tulûi'l-fecr*) "Tan yeri ağarmaya başlayıncaya kadar, imsak vaktine kadar..."

İmsakın kaç olduğunu saatime sorayım ben, bir dakika... Dördü yedi geçe, benim saat öyle diyor. Bir de ihtilaflı, Diyanet daha erken kesiyor vakti, falanca takvim daha geç... Yâni, üç buçukla dördü yedi geçe arasında bu iş bitiyor, pazar geçiyor.

Hadisi tamamlayayım: (*Min evveli'l-leyli*) "Gecenin evvelinden..." Yâni akşam namazından başladı, şu anda o vakitlerin, kıymetli vakitlerin dakikalarını kullanıyoruz; fecir vaktinde bitecek. Üç buçuk-dörtte bitecek bu fırsat...

ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ ، إِنَّ للهِ تَعَالٰى فِيهَا عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ بِعَدَدِ شَعَرِ

غَنَمِ الْكَلْبِ .

(*Sümme kàle: Yâ muhammed, inne lillâhi teàlâ fîhâ utakàü mine'n-nâr bi-adedi şiari ganemi kelb*) "Bu gecede Allah'ın affettiği çok mü'min var. Çok günahkâr, cehennemi hak etmiş, cehenneme düşmesi durumu meydana gelmiş, cehenneme müstehàk olmuş çok mü'min kul var ki, Allah onları mağfiret edecek. Cehennemden azad edecek, cehenneme atıp yakmayacak; Benî Kelb kabîlesinin koyunlarının postlarındaki kılları sayısında..."

Tabii, kıllarını saymak zordur dedik sabahleyin ama, aslında ne yaparsın? Bir santimetre karede kaç kıl var, sayarsın. Yarım saatte, on beş dakikada; bir santimetrede kaç kıl olduğunu sayarsın. Derinin kaç santimetre kare olduğunu bulursun, onunla çarparsın. Kaç tane koyun varsa, onun sayısıyla çarparsın. Ortaya kaç kişinin affolacağı çıkar. Yâni pek de hesaplanamayacak bir şey değil... Her şeyin kestirme hesabı var.

İnsanlar bunu anlasın diye, Peygamber SAS Efendimiz, Allah'ın çok kullarını affedeceğini anlatmak için, "Benî Kelb kabilesinin koyun sürülerinin, koyunlarının, postlarının tüyleri sayısı kadar" diye buyurmuş.

d. Kabul veya Red Gecesi

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Bir de burada, izin verirseniz, uykunuz gelmezse, bir şey beni çok heyecanlandırdığı için, onu da okumak istiyorum. İsterseniz onu da okuyalım! Bakın, buyuruyor ki, kitabı yazan Abdülkàdir-i Geylânî Efendimiz; Kàdirî Tarikatının piri, Abdülkàdir-i Geylânî Efendimiz... Burada bazı kelimeler var, bana çok dokunduğu, tesir ettiği, heyecanlandırdığı için, onları size de okumak istiyorum.

Diyor ki, Abdülkàdir-i Geylânî Efendimiz... Edîb, çok edîb, çok güzel, kalemi çok kuvvetli, kitabı çok güzel. Buyuruyor ki:

لأنها ليلة الحكم والقضاء ، و ليلة السخط والرضاء ، ليلة القبول
والرد ، والوصول والسد ، ليلة السعادة والشقاء ، والكرامة والنقاء ،
فواحدٌ فيها يسعد و الآخر فيها يبعد ، و واحدٌ يجزى وواحدٌ
يخزى ، و واحدٌ يكرم وآخر يحرم ، وواحدٌ يؤجر وآخر يهجر.

(*Liennehâ leyletü'l-hükmü ve'l-kadà, ve leyletü's-suhtu ve'r-ridà'*) "Bu gece Allah'ın kulları hakkında hükmetme, mukadderatı tayin etme, kaza ve kaderi belirleme, tasdik etme zamanıdır."

Ve tabii bu hükmetmek, mukadderatı tayin etmek; "Şu kulun mukadderatını şöyle eyledim, bu kulun hakkında şunu hükmeyledim!" Nasıl olur yâni? (*Leyletü's-suhtu ve'r-ridà'*) Kimi kuluna kızdığı için ceza var; kimi kulunu sevdiği için, hoşnut ve ràzı olduğu için mükâfat var... Yâni hüküm ona göre oluyor.

Sonra, (*leyletü'l-kabûlü ve'r-red, ve'l-vusûlü ve's-sed*) "Bu gece Allah'ın kulunu kabul ettiği veya reddettiği gecedir. Kulun Allah'a kavuştuğu veya önünün engellendiği gecedir." Seçtiği kelimeler,

çok güzel kelimelerle anlatıyor. Ben de Türkçeleştirmeye çalışıyorum.

(*Ve leyletü's-saàdeti ve's-şakà', ve'l-kerâmeti ve'n-nakà'*) "Bu gece bazı insanların mutlu, bahtiyar mü'minler defterine yazıldığı gecedir; bazı insanların da kötü, günahkâr, Allah'ın sevmediği şakî kulları arasına yazıldığı gecedir." Bazılarına ikramda bulunacak, bazılarından da intikam alacak. İşlediği günahın cezasını vererek, burnundan getirecek Allah! O gecedir.

فواحدٌ فيها يسعد والآخر فيها يبعد ، وواحدٌ يجزى وواحدٌ يخزى ، وواحدٌ يكرم وآخر يحرم ، وواحدٌ يؤجر وآخر يهجر.

(*Fevâhidün fihà yes'adu, ve'l-âharu fîhà yüb'adu*) Yâni, "Bir kul ebedî saadete erer bu gece; öteki kul da Allah'ın rahmetinden uzak düşer bu gece... (*Ve vàhidün yuczâ, ve vàhidün yuhzâ*) Bir kul mükâfâta mazhar olur, bir kul hüsran ve hizlâna mâruz olur."

(*Ve vâhidün yükremü, ve âharu yuhramu*) "Bir kul ikrama, ikram-ı ilâhiyeye kavuşur; öteki kul mahrum kalır. (*Ve vâhidün yüecceru ve âharu yühecceru*) Bir kul ecre nâil olur, öteki kuldan yüz çevrilir, uzaklaştırılır."

فكم من كفنٍ مغسول ، وصاحبه فى السوق مشغول ؛ و كم من قبرٍ محفور ، وصاحبه بالسرور مغرور.

(*Fekem min kefenin mağsûlin ve sàhibühû fi's-sûki meşgùl*) İşte, bu cümleler beni çok titretiyor: "Nice kefeni yıkanmış insan var ki, adam farkında değil, pazarda alış-verişle meşgul." (*Kefenin mağsûl*) Yıkanmış kefen demek. Kefenleri yıkıyorlar, zemzemle filan... Hazırlıyorlar, ölünce yıkanmış kefene saralım diye. (*Kem min kefenin mağsûl*) "Yıkanmış nice kefenler var ki, (*ve sàhibühû fi's-sûki meşgùl*) sahibi çarşıda-pazarda, alış-verişte..." Yâhu kefenin yıkandı, haberin var mı?

(*Ve kem min kabrin mahfur, ve sàhibühû bi's-sürûri mağrur*) Nice kazılmış kabirler var, kaderde o sene ölecek diye yazıyor ya! Yâni, daha kabri kazılmasa bile, kazılacağı yazılıyor. Nice kazılmış kabir var ki, sahibi sevinç içinde aldanmış, yaşayacağını sanıyor." Mağrur, aldanmış demek.

Dünya hayatı aldatıyor insanı. İnsanı en çok aldatan duygu, *tùl-i emel*dir. Bunu size, gàliba *Melbourne*'deyken bir konuşmamda anlattım. Kaçınılması gereken en tehlikeli duygulardan, düşüncelerden birisi nedir? *Tùl-i emel*dir. Tùl-i emel ne demek? *Tùl*, uzunluk demek. *Arz* ve *tùl* diye eskiler bilirler. *Emel* de, ümit etmek demek. Ümidin uzun olması.

Neyi kötüymüş bunun, neresi kötüymüş? Şurası kötü, muhterem kardeşlerim! Adam sanıyor ki, çok yaşayacağım; halbuki, biraz sonra ölecek. Kefeni yıkanmış, adam çarşı-pazarda, alış-verişle meşgul. Kabri kazılmış, sevinç içinde oynamakla aldanmış, duruyor. Tùl-i emel. Yâni, "Bu sene ben ölmem. Bak, bu sene şimdi Berat Gecesindeyiz, daha ben kaç tane Berat Gecesi görürüm!" dedi mi insan... Bu nedir? Tùl-i emeldir. Ümidi uzayıp gidiyor... "Ben bu sene ölecekler arasında yazıldıysam?" diye, böyle aklı başından gidecek insanın, öyle yalvaracak. Allah'a öyle kulluk etmesi lâzım. Tùl-i emel bunu yaptırmıyor insana...

"—Canım daha çok yaşarım, tevbe ederim!"

Ama öleceğini bilen insan ne yapar? Tedbirini alır, iyi insan olur, tevbekâr olur.

Allah rahmet eylesin, bizim bir eniştemiz vardı köyde... İzmir'de hastaneye gitmiş. Doktor açıkça demiş ki:

"—Arkadaş, sen ciğerini sigarayla mahvetmişsin, doldurmuşsun! zifir dolmuş senin ciğerin, katran doldurmuşsun sen ciğerine... Sen üç ay yaşarsın!" demiş. "Allah'tan ümit kesilmez ama, üç aylık kadar bir nefes alacak yer kalmış burada!" demiş. "Her taraf, zifir dolu, zift dolu... Senin ciğerinde hava alacak yer kalmamış ki, kardeşim!" demiş.

Biz tabii şehirdeyiz, haberimiz yok. Enişteye böyle demiş,

kimseye de söylemiyor. Eve gelmiş. Kur'an-ı Kerîm'i açmış, hatimler indirmiş, tesbihler çekmiş... Üç ay içinde de, *İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciùn*, ölmüş gitmiş. Yâni bilen insan ne yapıyor? Tevbe ediyor, Kur'an okuyor, namaz kılıyor, malları bölüştürüyor, hakları dağıtıyor, helâlleşiyor, ödüyor, tedbir alıyor... Ummayan insan, bilmeyen insan tedbirini almıyor; daha çok iş yaparım diyor, o gece ölüyor.

Size anlattım ki, bize geçtiğimiz Mi'rac Kandili'nde bize vaaz eden insan [Selçuk Eraydın] evine varamadı, yolda öldü. O gece bize vaaz etmişti, üniversite doçenti bir kardeşimiz; ertesi gece kabrindeydi... O camide vaaz ederken, tahmin ediyor muydu, "Ertesi gün ben kabrin içinde olacağım!" diye? Öyle onu bilse, insanda hal kalır mı?

İşte bu sözler beni çok duygulandırıyor. Bu duyguları sizin de duymanızı istediğim için, bu satırları okuyorum:

وكم من فمٍ ضاحك، وهو عن قريب هالك؛ وكم من منزلٍ
كمل بناؤه، وصاحبه قد ازف فناؤه؛ وكم من عبدٍ يرجو
الثواب، فيبدو له العقاب.

(*Ve kem min femin dâhikün, ve hüve an karîbin hâlik*) "Nice gülen ağız var ki, yakın zamanda belâsını bulacak, helâk olacak.

(*Ve kem min menzilin kemüle binâühû, ve sàhibühû kad ezüfe fenâühû*) "Nice bina vardır ki, sıvası, badanası tamamlanmış. Halbuki, sahibinin yok olma zamanı yaklaşmış." Adam köşk yaptırdım diye seviniyor; badanası bitti, boyası bitti, perdesini alayım-malayım... Ekseriyetle böyle oluyor muhterem kardeşlerim. Özene-bezene ev yaptıran, özendiği evine giremeden ruhunu teslim ediyor.

Çok misâli var bunun... Belki sizin de bildiğiniz yakınlarınızdan misaller vardır. Fani dünyaya aldanıyor insanlar.

(*Ve kem min abdin yercü's-sevâb, feyebdû lehü'l-ikàb*) "Nice kul

vardır ki, Allah'tan sevap tahmin eder, ama ikàba müstehaktır." Cezalı kuldur yâni. Bazı insanlar da kendisinin kötülüğünü anlayamıyor, halbuki cezaya müstehak... Bazısı haddini bilir de, bazısı bilmiyor.

Bak, Hasan-ı Basrî Hazretleri kabre gömülmüş de kabirden çıkmış gibi, böyle evinden beti benzi atmış olarak dışarıya çıkmış.

"—Ne oldu, hasta mısın?" demişler.

"—Vallàhi, gemisi parçalanıp batan insandan daha fena durumdayım." demiş,

"—E, niye?"

"—Hayatımı biliyorum, günahlarımı biliyorum kesin; ama, affolunduğumu bilmiyorum. Günahlarım af oldu mu, olmadı mı; bilmiyorum. Evet, ibadetlerimi yaptım ama, ibadetlerimi Allah kabul etti mi, etmedi mi; meçhul... Benden daha kötü durumda kim var?" demiş.

Onun için, yâni, *tabiîn*in en büyüklerinden birisi. O ümit içinde değil, korku içinde; ama, ondan milyon kere daha derecesi aşağıda olan günahkâr, hiç pervasız, sanki sevap verilecek diye bekliyor.

İşte, tùl-i emel hepimizi aldatıyor. İnsanoğullarının hepsi birbirine benzer. Birisinin başına gelen, ötekisinin de başına gelebilir. Allah bize uyanıklık versin...

وكم من عبدٍ يرجو البشارة، فتبدو له الحسارة؛ وكم
من عبدٍ يرجو الجنان، فتبدوله النيران؛ وكم من عبدٍ
يرجو الوصل، فيبدو له الفصل؛ وكم من عبدٍ يرجو
العطاء، فيبدو له البلاء؛ وكم من عبدٍ يرجو الملك،
فيبدو له الهلك.

(*Ve kem min abdin yercü'l-beşâreh, fetebdû lehü'l-hasâreh*) "Kimisi müjde bekler, ama ziyan haberi gelir."

(*Ve kem min abdin yercü'l-cinân, fetebdû lehü'n-nîrân*) "Kimisi cenneti umar, düşünür ama, cehennem ateşine düşer."

(*Ve kem min abdin yercü'l-vasl, feyebdû lehü'l-fasl*) "Kimisi Allah'a kavuşacağını sanar ama, ayrılık nasibdir."

(*Ve kem min abdin yercü'l-ata', feyebdû lehü'l-belâ*) "Nice kul Rabbinden atâ bekler, ama belâ gelir."

(*Ve kem min abdin yercü'l-mülk, feyebdû lehü'l-helk*) "Saltanat süreceğini sanar nice insan ama, helâke uğrar. Padişah oldum der, hükümdar oldum, başkan oldum der; ama helâki yazılmıştır."[23]

İşte bunları sıralıyor Abdülkàdir-i Geylânî Hazretleri. Bu gece bunların tayin edildiği gece olduğundan, tabii yalvarıp da, Allah'tan alın yazımızın güzel olmasını istememiz lâzım! Peki, yalvarınca bu işler değişir mi? Yalvaracağız da;

"—Peki, yalvaralım Hocam! Yalvaralım da, Allah acaba kabul eder mi?"

Evet, Peygamber Efendimiz SAS'in hadis-i şerifi var, buyuruyor ki:[24]

الدُّعَاءُ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ، وَمِمَّا لَمْ يَنْزِلْ، فَعَلَيْكُمْ عِبَادَ اللهِ بِالدُّعَاءِ

(ك. عن ابن عمر)

RE. 207/14 (*Ed-duâu yenfeu mimmâ nezele, ve mimmâ lem yenzil*) "Dua gelmiş belâyı kaldırmağa da fayda sağlar; henüz gelmekte olan, ulaşmamış belânın da dönmesine fayda sağlar." (*Fealeyküm ibâda'llàhi bi'd-duài*) [Öyleyse ey Allah'ın kulları, size

---

[23] Geylânî, *Gunyetü't-Tàlibîn*, s.170.

[24] Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.459, no:3471; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.670, no:1815; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.234, no:22097; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.219, no:17191; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.63, no:3122; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.5, no:12420.

dua etmenizi tavsiye ederim!]

Sahih hadis-i şeriflerde bildiriliyor ki:[25]

الدُّعَاءُ يَرُدُّ الْقَضَاءَ بَعْدَ أَنْ يُبْرَمَ (كر. عن نمير بن أوس مرسلاً)

(*Ed-duâu yeruddü'l-kadàe ba'de en yübrame*) "Kulun yaptığı dua Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin hükm-ü ilâhîsini kesinlik kazanmışken değiştirir. Allah duayı kabul eder."

Değiştiren yine Allah... "Kulum dua etti, değiştirin!" der, değişir. Hüküm onun olduğundan, "Haydi dua etti kulum, kabul ettim duasını. Şöyle yapın!" der meleklere, onun dediği olur.

Onun için dua edeceğiz, çok dua edeceğiz, yalvaracağız. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi afv u mağfiret eylesin diye...

e. Zikir Dersi Tarifi

Ama evvelâ, kardeşlerimizi tarikata bir alalım! Evvelâ işi bir sağlama bağlayalım; ondan sonra, okunan şeylerin duasını yaparız, zikrimizi yaparız. Bir kardeşimiz kaza geçirmiş, komadaymış; dua ederiz. Ders almak istiyoruz diye bir haber daha geldi. Pekâlâ... Şimdi ders tarifi yapalım!

1. Tevbe ve İstiğfar

Ders tarifi yapmak için, önce tevbe ve istiğfar eyliyoruz; Allah-u Teàlâ Hazretleri günahlarımızı affetsin diye... Zaten bu gece tevbe ve istiğfar edecektik; buyurun aşk ile, şevk ile, göz yaşı ile beraberce tevbe edelim, Allah bizleri afv u mağfiret eylesin:

"—*Estağfiru'llàh*... (100 defa)

---

[25] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXII, s.158; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.VI, s.511, no:8911; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1077; Nümeyr ibn-i Evs el-Eş'arî Rh.A'ten.]

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.63, no:3119; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.499, no:12407; RE. 207/12.

Estağfiru'llàh el-azîm, el-kerîm, er-rahîm ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve etûbu ileyh...

Allàhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdüke, ve ene alâ ahdike ve va'dike, me'steta'tu eùzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûu leke bi-ni'metike aleyye ve ebûü bi-zenbî, fa'ğfirlî feinnehû la yağfiru'z-zünûbe illâ ente.

Amentü bi'llâh, ve bimâ câe min indi'llâh... Ve amentü bi-rasûli'llâh, ve bimâ câe min indi rasûli'llâh... Amentü bi'llâhî ve melâiketihî, ve kütübihî, ve rusulihî ve'l-yevmi'l-âhiri ve bi'l-kaderi, hayrihî ve şerrîhî mina'llàhi teàlâ... vel ba'sü ba'de'l-mevti hakkun, eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühü, sàdıku'l-va'di'l-emîn, salla'llahu aleyhi ve âlihî ve sahbihî ecmaîn, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Allah-u Teàlâ Hazretleri, şu mübarek gecede yapmış olduğumuz tevbe ve istiğfarlarımızı lütfuyla, keremiyle kabul eyleyip; şu zamana kadarki işlemiş olduğumuz bütün suçlarımızı, günahlarımızı afv u mağfiret eylesin... Bundan sonraki ömrümüzde günahlara, haramlara bulaşmadan, sevdiği kul olarak yaşamamızı nasib eylesin... Bizi yolunda dâim, zikrinde kàim eylesin... Şeytana uymayan, nefse aldanmayan, dünyanın fani lezzetlerine kapılmayan, ahireti hiç unutmayan, dâimâ Allah yolunda, Allah'ın sevdiği kul olarak yaşayıp, sevdiği işleri yapan kullardan eylesin...

Allah-u Teàlâ Hazretleri, bir kul ne kadar günahkâr olsa, kendisinden ümit kesilmemesini Kur'an-ı Kerim'de emrediyor. Emrediyor, tavsiye ediyor. Peygamber Efendimiz'e emrediyor ki:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ لاَ تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللهِ ،

اِنَّ اللهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (الزمر: ٥٣)

(*Kul yâ ibâdiye'llezîne esrefû alâ enfüsihim*) "Kullarıma bildir,

günah işleyen kullarıma bildir; (*Lâ taknetù min rahmeti'llâh*) 'Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyiniz!' de, onlara 'Allah'ın lütfundan ümit kesmeyin! (*İnna'llàhe yağfiru'z-zünûbe cemîà*) Bak, Allah günahları toptan affediverir. (*İnnehû hüve'l-gafûru'r-rahîm*) O Gafur'dur, çok mağfiret edicidir." *Gafûr*, mübalağa sigasıdır. *Rahîm*, çok merhametli demek, o da mübalağa sigasıdır... Yâni, "Çok mağfiret edicidir. Sayıya, hesaba gelmeyecek şekilde çok rahmet edici, merhamet edicidir." (Zümer, 39/53) Hesaba sığmayacak kadar fazla miktarda demektir.

Allah'ın rahmetinden ümit kesmek yoktur. Allah-u Teàlâ Hazretleri günahları affeder. Yalnız tevbe etse de, bazı şeyler silinmez. Bunları da söylemem lâzım! Evet, tarikata giriyorsunuz, Allah'a tevbe ettiniz, Allah günahlarınızı affetsin, silsin... Sizi, anadan doğmuş gibi tertemiz eylesin... Tamam. Amma, kul hakları silinmez. Adamın tarlasını almış, gelmiş Kâbe'nin karşısında;

"—Tevbe ya Rabbi, tevbe ya Rabbi, tevbe ya Rabbi!"

Tevbe ama, o malı sahibine ver bakalım! Malı sahibine ver. Haksa, hakkı sahibine vermeden olmaz. Kul haklarını sahibine vereceksin. Sahibiyle helalleşeceksin.

"—Hocam, evet, ağzına sağlık, doğru söylüyorsun; kul haklarını sahibine ödemek lâzım ama, sahibini bilemediğim kul hakları var! Bir de sahibini biliyorum da, öldü adamcağız... Kimsesi de yok. Şimdi ben ne yapacağım? Ocağıma incir mi dikilecek? Ne olacak benim halim? Yani, adam yok ki helalleşeyim, helalleşme fırsatı yok.!"

Hah, böyle ümitsiz durumdaysa, hakkını bir hayır yerine verirsin. Meselâ, vakfımıza verirsin... Dersin ki:

"—Ya Rabbi, bu onun hayrı olsun! O zatın hayrı olsun. Kendisi sağ olsaydı, verecektim; hayatından sonra onun hayrı olsun... Bak bunu ödüyorum, benim kusurumu bağışla... Kul hakkını benim üzerimden sil!" desin; Allah siler...

Hacca gitmiş olan bir insan; bu durumda kul borçları varsa, kul hakları varsa... Kul haklarında mânevî haklar vardır bir de,

parayla ödenmez. Yani adam küçükken iyilik yapmış, gitmiş. Kadın küçükken bunu emzirmiş, bakmış; sonra gitmiş... Veyahut iki arkadaş bir arada, bir odada uzun zaman beraber kalmışlar, birbirine hakları geçmiş... İşte bu gibi hakları, yalvarır yakarırsa insan, haccettiği zaman Mina'da bunlar da ödenir. Arafatta, Müzdelife'de, Mina'da dualar yapıyor ya. En sonunda Mina'da, kul hakları da ödenir diye müjde vardır.

Tabii, sahibi varsa vermek şart... Vermeyeyim de Mina'ya gideyim, orada ödettireyim diye kurnazlık sökmez yâni. Onun için, kul haklarından kurtulmaya çalışın! Kurtulma imkânı yoksa, onun namına hayır yapın, hacda dua edin; Allah kul haklarından kurtarsın...

Bir de, kılmadığınız namazlar varsa, tutmadığınız oruçlar varsa, onlar da affolmaz. Ne zamandan kılacaktı? "Yedi yaşında öğretin, on yaşından itibaren kılsın!" diyor Peygamber Efendimiz. "Kılmadığı zaman zorlayın!" diyor.

"—Çocuğun kaç yaşında?"

"—Altı yaşında!"

"—Tamam, şimdiden alıştır!"

Yedi yaşında namazı muntazaman kıldırmaya başla... On yaşında kılmazsa, patlatacaksın bir tane!

"—Haa, bak, bu işin şakası yok!" diyecek, "Babam kızıyor!" diyecek... Oradan sen bir iki patlatırsın, belki patlatmaya lüzum bile kalmaz, o alışır. On yaşından itibaren kılacaktı...

"—Kılmadım hocam ben de, otuz yaşına kadar avare avare dolaştım; efelik yaptım, afyon içtim, kahveye devam ettim, içki içtim, günah işledim filan da... Otuz yaşında, bir vaazda uyandım!" veya, "Bir yakınım öldü, içime bir yumuşaklık geldi, tevbe ettim!"

Bak, o ayrı... On yaşından, otuz yaşına kadar ki namaz borçlarını ödeyeceksin, oruç borçlarını ödeyeceksin.

"—Eee, geçti vakti..."

Vakti geçti, borç borç olarak kaldı. Ya vaktinde kılacaktın; kılmadın ya, şimdi ödeyeceksin! Şimdi de ödemezsen ne olur?

Ahirette büyük cezaya çarptırılarak ödersin. Gene ödeyeceksin. Yâni ödememek yok!

Ahirette nasıl ödenir?. Kızgın taşların üstünde, cayır cayır yanarak ödenir.

Peygamber Efendimiz sahih bir hadis-i şerîfte, İmam Nevevî'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte... Bu gece uyumayacağız diye lafı uzatıyorum böyle, dinlenilecek yerde dinleniriz inşâallah…

Cebràil AS'la giderken, iki adam görüyor Peygamber Efendimiz... Tabii bunlar birer müşahededir. Allah gösteriyor, bilgi sahibi olsun peygamberi diye. İleriye ait şeyleri de gösterir. Cenneti de gösterir, meleklerin sesini de duyurur Allah... Peygamberi çünkü, bilgi verecek insanlara.

Şimdi bir adam var, kocaman bir kayayı alıyor, öteki adamın kafasına bir patlatıyor. Cinayet gibi... Bir patlatıyor, öbür adamın kafası parça parça oluyor... Kafatası, etleri, kemikleri, beyni dağılıyor. Ama Allah tarafından tekrar beyni, kafası yerine geliyor. Hani, video filmini geri çekersen ne olur? Gene olur... Allah her şeye kàdirdir. Videoda oluyor da, Allah onu yapmaya kàdir değil mi? Tekrar kafası aynı durumuna geliyor, bir daha vuruyor, gene dağılıyor. Gene bir daha eski haline geliyor. Bir daha vuruyor... Böyle azablandırılıyor.

Yani, ahirette kafası dağıldı diye ölüp, kurtulmak yok... Dünyada insan bir defa ölür. Bir kurşunu yer, "Ah, yandım!" der, küt devrilir ve ölür. Bir defa... Ahirette, cehennemde ölmek yok ki, kurtulsun. Devamlı azab çekeceği için, kafasına vuruluyor, dağılıyor kafası, o acıyı çekiyor. Tam dünyadaki acı gibi acıyı çekiyor, mahvoluyor. Ama kafası bir araya geliyor, gene aynı olay oluyor.

Neden?

لاَ يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا

(الفاطر:٣٦)

(*Lâ yukdà aleyhim feyemûtû ve lâ yuhaffefehu anhüm min azabihâ*) [Ölümlerine hükmedilmez ki ölsünler; kendilerinden cehennem azabı da hafifletilmez.] (Fâtır, 35/36)

(*Li-yezûku'l-azâb!*) Azabı çeksinler diye, Allah böyle azabı tekrar ettiriyor zebanilere.

Diyor ki Peygamber Efendimiz, bu müşahedeyi görünce, Allah gösteriyor tabi bunu Rasûlüllah Efendimiz'e… Bir gecede yedi kat semâvâtı geçip, Arş'ı, Kürsi'yi dolaşıp, cenneti, cehennemi görüp, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzuruna varıp, Mi'rac edip döndüğüne göre, bir geceye o kadar müşahedeyi sığdırdığına göre, Allah neler gösterir.

Rasûlüllah Efendimiz Cebrâil AS'a sordu:

"—Yâ Cebràil, bu adam bu adama niçin vuruyor?"

Biliyor ki, Allah'ın emriyle vuruyor. Yani vurmasın diyecek ama, azab görüyor. Azabının şekli o.

Cebràil AS dedi ki, muhterem kardeşlerim:

"—Yâ Rasûlallah! Bu kafası kırılan herif, dünyadayken namazın farz olduğunu biliyordu ama, bildiği halde kılmıyordu. Bu kafayla mı biliyordun da kılmadın, hangi kafaya hizmet ettin de kılmadın diye, ondan böyle azap görüyor!" dedi.

Bakın, Allah *Azîzün zü'ntikàm*'dır. Allah'ın Esmâ-i Hüsnâsı vardır, Rahman'dır, Rahîm'dir ama; Aziz'dir, intikam sahibidir. Züntikàm, zû intikàm... İntikam alacak. Kimlerden intikam alacak? Katillerden, kâfirlerden, müşriklerden, zalimlerden, günahkârlardan. Asilerden, mücrimlerden, sözünü dinlemeyenlerden; Allah cehennemde onlara azab verecek. İntikam almak oluyor tabi o, *Azîzün zü'ntikàm*. İntikam sahibi olmasının sonucu. Cehennem Allah'ın ne yeri? İntikam alma yeri, cehennem...

Onun için, tarikata giren kardeşlerim ne yapacak? Bir; tevbe edecek... Ettik beraberce... Hem de en güzel aylardan birinde, en güzel gecelerden birinde, en mübarek bir zamanda beraberce tevbe ettik. Allah tevbemizi kabul etsin, geçmiş günahlarımızı

silsin...

Kul haklarını sahipleri ile konuşacak, ödeyecek. Sahibi bulunmayan kul hakları için de haccedecek, sadaka verecek, onları temizleyecek...

Sonra, kılmadığı namazları kılacak. Tutmadığı oruçları tutacak. Neden? Sonunda azap var. Allah *azîzün zü'ntikàm*dır, bu işin ihmale gelen tarafı yoktur. Gözyaşları içinde ödeyecek namazları. Eee, nasıl öderim bu kadar çok namazı? Her namazın arkasından bir namaz öde, bir namaz öde, yavaş yavaş ödenir.

Çok vakit bulursan;

"—Dur ben, şurada bir günlük namazımı kaza edeyim!" dersin, ödeyiverirsin filan...

Böyle böyle, böyle böyle... Borç azalır azalır, ödenir. Bir zaman gelir, ödenir. Onun için, namaz, oruç borçlarınız varsa, onları da ödeyin!

Dargınlar varsa, dargınlar barışsın! Allah dargınları, kin tutanları, bu gece affetmiyor ya... Onları biliyoruz ya. Sabahki derste dinlemiştik. Dargınlarla barışın, küslükleri kaldırın!

Sonra, devamlı abdestli gezin! Abdestli gezen insanın etrafında melekler toplanır. Şeytan yanına sokulamaz. Bunun faydası büyüktür. Şeytan insanı yakaladı mı, pençesini geçirdi mi, bağırta bağırta günahı işletir. Siz bunu kendiniz de bilirsiniz, günah olduğunu bilir insan, yapmamam lâzım der, söz vermiştim der, tevbe etmiştim der; gene gider, içkiyi içer. Gene gider kumarı oynar. Gene gider, zinayı yapar. Gene gider, Allah'ın haram kıldığı bir işi yapar.

Neden? Şeytan bir insana pençeyi taktı mı, kedi fareyi yakaladı mı, bırakıyor mu? Bırakmıyor. Arslan geyiği yakaladı mı, bırakıyor mu? Bırakmıyor. Ne yapıyor? Parçalıyor. Şeytan da korkunç bir mahlûktur. Şeytanın korkunçluğunu bilmiyorsunuz. Gözünüzden perde kalksa, şeytanı hakîkî suretinde görseniz, ödünüz patlar, yere düşersiniz, bayılırsınız, ölürsünüz.

Şeytan korkunç bir mahlûktur, aldatmağa çalışıyor insanı. Ne

yapacaksınız? Abdestli gezeceksiniz, en iyisi yanınıza yanaşmasın. Yanınıza yanaştı mı, günahı işletmeye çalışır.

Şeytan ne yapıyor, muhterem kardeşlerim? Peygamber Efendimiz bize çok şeyler öğretti... Ezan okunduğu zaman, ezanın duyulmadığı yere kadar kaçıyor. Kaçıyor... Bunu hadis-i şeriflerden okumadık mı? Okumadınız mı, hocalardan duymadınız mı? Kaçıyor... Demek ki ezanı sevmiyor, ibadeti sevmiyor. Abdestli olanın yanına sokulamıyor, vesvese veremiyor, diş geçiremiyor, söz şey yapmıyor, yanı zararı olmuyor.

Kafesteki arslanın size zararı var mı? Hayvanat bahçesinde gidip seyrediyorsunuz. Üç metre boyunda kaplanın karşına geçiyor çocuk, gırrrr diye alay ediyor. O ormanda yapsaydı da, öyle görseydi bunu. Şimdi burada kafesin arkasında bir şey yapamıyor.

Haa, şeytanı kafese alalım! Abdestli gezelim, şeytan yanımıza sokulmasın; veya, kendimiz zırh içinde olalım!

Şimdi Sydney'de denizin altına bir tüp varmış, şeffaf. İnsan oraya giriyormuş, bakıyormuş, köpek balıkları dışarıda dolaşıyor.

"—Korkmuyor musun köpek balıkları seni parçalar diye?"

"—Canım tüpün içindeyiz ya hocam! İşte bir şey olmaz. Dışarıda onlar dolaşıyor. Biz de burada emniyet içinde onu seyr ediyoruz."

Hah, işte bu emniyeti sağla kendine! Devamlı abdestli gez, şeytan yanına sokulmasın... Sana vesvese vermesin, aklını çelmesin, kalbini parçalamasın... Seni günaha çekmesin, Allah'ın karşısında mahcup duruma düşürmesin, Allah'a âsî etmesin...

Muhterem kardeşlerim! Bu, büyüklerimizin tavsiyesi, Peygamber Efendimiz'in sözü bu:

"Bir insan abdestli yattı mı, gökten melekler onun vücudunun böyle nûrâniyetini görür, uçarlar, yanına gelirler. İzdihamlı bir şekilde yatak odası melek dolar." Neden? Abdestli yattı diye.

İç çamaşırı ile, atleti ile vücudu arasında bir melek der ki:

"—Yâ Rabbi, bu kulun abdestli yattı. Sen bunu afv ü mağfiret eyle yâ Rabbi!" der.

Bunu, hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz bildiriyor. Biz meleği göremiyoruz, biz şeytanı göremiyoruz ama, (*Âmentü bi'llâhi ve melâiketihî*) Allah'a inandık, meleklerine inandık diyoruz. Görmediğimiz halde inanıyoruz! İmanımızın bir parçası. Hıristiyanlar da biliyor. Yahudiler de biliyor, başka dinler de biliyor, melek var! Melek var, gören görüyor.

Ne olurmuş Kadir gecesinde? Cebrâil AS gelirmiş, mü'min kullarla musafaha edermiş. Musafaha edildiği nasıl anlaşılırmış? İnsana böyle bir ürpme geliyorsa, hah Cebrâil AS musafaha etti de ondan. Bak, melekler var.

كِرَامًا كَاتِبِينَ. يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (الانفطار:١١-١٢)

(*Kirâmen kâtibîne ya'lemûne mâ tef'alûn*) [Şunu iyi bilin ki, üzerinizde şerefli yazıcılar vardır. Onlar yapmakta olduklarınızı bilir.] (İnfitar, 82/11-12)

İnsanın hafaza melekleri var, insanın amellerini yazıyorlar. Âmennâ ve sadaknâ. Cebrâil var, Azrâil var, ölüm meleği... Bir sürü melek var. Melek gelir. Şeytan yanına gelemez insanın. Abdestli gezeceksiniz kısacası. Yâni ben sizi iknâ etmek için söylüyorum. Devamlı abdestli gezeceksiniz. Faydası var diye söylüyorum. Zor gelir insana, şeytan abdest aldırtmak istemez. Şeytan ütün bozulacak diye vesvese verir:

"—Bak grand-tuvalet giyindin, boş ver şimdi namazı kılma! Ütün bozulacak, pantolonunun arkası kırışacak. Şimdi öbür tarafa gideceksin, seni beğenmezler." der.

"—Defol kepaze!" demek lâzım ona. "Allah beğensin kâfi!" demek lâzım amma, ütüsü bozulacak diye birçok insana namaz kıldırmaz bu şeytan. Biliyorum. Üşendirir, abdest aldırmaz, biliyorum, üşendirir. Yahu ne olacak. Alıver. Gir şurada abdest al.

"—Yok hocam, hık da hocam..."

E ne eveleyip, geveliyorsun? Al, olsun bitsin işte! Kır şu şeytanın bacağını, kafasını. Al abdesti. Almıyor. Ne olacak? Al.

Adet edilmiş diş fırçalamak, sabah akşam çocuğuna öğretiyorsun:

"—Gel bakayım buraya, al bakayım fırçayı! Haydi bakalım fırçala dişlerini!"

Haydi bakalım, Allah rahatlık versin! Dokuz oldu mu çocukların uyku vakti, yatsın. Dişlerini fırçalasın, öyle yatsın... Ne öğretmişlerse, on göre; pijamanı giy, duanı yap, yat.

Bak öğretildi mi güzel alışkanlıklar, alışılabiliyor. Sen de Allah'ın emrettiği, Rasûlüllah'ın emrettiği güzel şeyleri yap! Abdestli gez!

"—E, zor biraz..."

Çalıştığın fabrikadaki işin kolay mı, torna tezgâhında çok mu rahattın? Parayı kolay mı kazanıyorsun çarşıda, pazarda, yazda, kışta elalemin emrinin altında, sabahın erken saatinde, gecenin geç vaktinde? Burada da sevap kazanacaksın, biraz fedâkârlık yap!

Ama bu şeytan insanı çok kolay aldatıyor. Aldanmayacağız, abdestli gezeceğiz tamam mı? Tamam.

Sonra her gün zikir vazifelerini yapacaksınız. Tarikatın zikir vazifelerini yapacaksınız.

"—Kim çıkardı hocam bu zikirleri, sen mi çıkarttın?"

"—Hayır! Peygamber SAS Efendimiz'in tavsiyelerin size söyleyeceğim. Bak ne dedi kaçıncı cennetin kapısında bir melek: "Ne mutlu bu gece zikir edenlere!" demedi mi? Demek ki, zikri Es'ad Coşan çıkartmamış. Abdülkadir-i Geylânî Efendimiz'in kitabında var, hadis-i şerifte var. Ebû Hüreyre RA'ın hadis-i şeriflerinde var.

Ebû Hüreyre RA'ı söyledim size. Böyle tahtadan tesbihi yokmuş ama, Nesi varmış? İki bin düğümlü ipi varmış. Kolayını bulmuş mübarek. Allah şefaatine erdirsin... Uzun böyle tesbih yapacak teknoloji yok.

Bu benim tesbihim güzel bir tesbihti. Yakından bakarsanız,

bin dolar verseniz vermem, güzel... Ama o ne yapmış? Bir ipi düğüm yapmış, düğüm yapmış, düğüm yapmış... İki bin düğüm. Ne olacak iki bin düğüm? Yarıya katlarsa bin eder. Yâni bin demek. o demek binden fazla yapıyor ki iki bin yapıyor. İki defa çekerse, dört bin eder. Bir tane daha çekerse beş bin eder. Bir hesabı var kafasına göre kendisinin. O tesbihi çekmeden, o düğümleri çekmeden yatmazmış.

Demek ki, Es'ad Coşan çıkartmamış zikri, tamam mı?

Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifini okuyoruz. Aleyhimizde dedikodu yapıyor millet... Zikredenleri bid'atçi sayıyor. Bizi sevmezler, biz böyle sarıkla camiye gideriz; "Bunlar şeyhtir, bunlar zikir erbâbıdır!" derler, beğenmezler bizi... Arab'ı beğenmez, Acem'i beğenmez, kimse beğenmez. Allah beğensin! Ne yapalım? Biz onların beğenmesini istemiyoruz. Allah beğensin...

Aleyhimizde konuşurlar. Bu zikri biz Kur'an-ı Kerim'de okuduk, hadis-i şeriflerden okuduk da ondan yapıyoruz! Onları söyleyeceğim size.

Her gün zikir vazifelerinizi yapacaksınız. Neden? Çünkü zikir çok sevaplı, muhterem kardeşlerim! Çok sevaplı! Ne kadar sevaplı? Bire yetmiş bin misli sevaplı! Bire yetmiş bin. Hatta onun da yetmiş katı bazen, çok sevaplı bir ibadet, zikir çok sevaplı.

Sonra çok kolay bir ibadet. Adam hasta ise, oruç tutamıyor; hacca gidemiyor, vekil gönderiyor. Fidye-i savm ödüyor, orucun fidyesini veriyor. Hastaysa hacca gidemiyor. Ayağında rahatsızlık varsa, secde yapamıyor, oturarak kılıyor.

Doktor demiş ki:

"—Eğilme, kalbin var, oturarak namaz kıl!"

Tamam. Böyle oturuyor, "*Allahu ekber!*" diyor, böyle namaz kılıyor hasta...

Her ibadetin bir zorluğu var ama, zikir çok kolay. Adamın aklı varsa başında, felç bile olsa "Allah" diyebilir. Aklı var ya! Aklı varken "Allah" diyebilir. Bir defa "Allah" dese, yetmiş bin misli sevap alıyor. Günahları sapır sapır dökülüyor. Kolay bir ibadet,

harc-ı âlem. “*Allah*” diyorsun, zikir oluyor. “*Lâ ilâhe illa’llah*” diyorsun, zikir oluyor. Kolay ibadet, sevabı çok.

Bir de, bir öbür tarafı var işin. Madalyonun arkasında, perdenin arkasındaki kıymetli tarafı var. Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisini zikreden kulunu, zikrediyor:

فَاذْ كُرُونِي أَذْ كُرْ كُمْ (البقرة:١٥٢)

(*Fe’zkürûnî ezkürküm*) “Siz beni zikredin, ben de sizi o zaman zikrederim.” (Bakara, 2/152)

Allahu ekber! Allah kulunu zikrederse ne olur? Allah kulunu zikrederse çok hayırlı olur, kul çok hayırlara erer! Biz “Allah, Allah...” dersek, sevap kazanırız. Allah kulunu zikretti mi, kul Allah’ın rahmetine gark olur. Allah’ın rahmetine mazhar olur, Allah’ın sevgili kulu olur! Allah’ın sevgisini kazanmak için, bu zikir vazifesini yapacaksınız.

“—E Hocam, şimdi yavaş yavaş bu akşam, sen bizi kandıra kandıra, kandıra kandıra, sonunda hû çekenlerden mi yapacaksın?”

Öyle yapacağım! Açıkça söylüyorum, niyetim o ama; Peygamber Efendimiz’in hadis-i şeriflerini, ayetl-i kerimelerini okuyarak söylüyorum. Bak ayet-i kerimeye, Kur’an-ı Kerim’den yerini gösteriyorum, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

فَاذْ كُرُونِي أَذْ كُرْ كُمْ (البقرة:١٥٢)

(*Fezkürûnî ezkürküm*) “Siz beni zikredin, ben de sizi zikrederim.” (Bakara, 2/153)

Başka bir ayette de buyuruyor ki:

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْ كُرُوا اللهَ ذِ كْرًا كَثِيرًا ذ كرًا كثيرًا. وَسَبِّحُوهُ

بُكْرَةً وَأَصِيلاً (الاحزاب:٤١-٤٢)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zküru'llàhe zikren kesîrâ. Ve sebbihûhu bükreten ve a*sîlâ) "Ey iman edenler, Allah'ı çok çok zikredin! Sabah akşam onu tesbih eyleyin!" (Ahzab, 33/41-42)

"—Eee hocam! Daha daha?"

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلاً (الانسان:٢٥)

(*Ve'zküri'sme rabbike bükreten ve asîlâ*) "Sabah akşam Rabbinin ismini söyle!" (İnsan, 76/25)

Bak ismini söyle diyor. Çünkü kimisi kaytarıyor, mânâyı büküyor. Kimisi mânâyı başka tarafa alıyor. Yâni, bu yarım bilgi sahipleri var ya!

Bakın bugün cumada imam, kadın haklarından, yâni kocanın karısına karşı vazifelerinden bahsetti. "Yâhu, bu akşam Beraat gecesi!" demedi. Bangır bangır Türkiye camilerinde herkes, "Bu akşam Beraat gecesidir, gözünü aç, ibadet et!" der. E, niye saklıyorsun? Niye söylemiyorsun? Ne var yâni? Bak Abdülkàdir Geylânî Efendimiz kadar da mı âlimsin sen? Bu hadislerin hepsi yalan mı? Bunları niye söylemiyorsun Allah'ın kullarına? İbadet etsinler, sevap kazansınlar, kurtulsunlar.

Onun için, her alimin sözü dinlenmez, Kur'an'a uyana tâbî olmak lâzım, sünnet-i seniyyeyi bilene tâbi olmak lâzım! Taassubu olmayana tâbi olmak lâzım, bir sivri tarafı olmayana tâbi olmak lâzım! Maalesef çok tuzaklar var. Allah'ın rızasını kazanma yolunda çok maniler, çok tuzaklar var.

Hülâsa, zikir vazifelerinizi yapacaksınız. Ayet var, hadis var, çok kesin... Sahabe-i kiram yapmış, Peygamber Efendimiz yapmış. Peygamber Efendimiz'in yapmayı tavsiye ettiği zikirleri söyleyeceğim. Yetmez mi? Efendimiz yapın demiş. Yerini göstereceğim. Mutmain olmayacak mısınız? Bırak hùcu desinler.

Öyle kandırıyorlar. Gerici demiyorlar mıydı müslümanlara?

“—Müslümanlar gerici!”

Yahu, ben gerici olmayayım, ilerici olayım. İlerici olmak için ne yapacağız?

“—Plaja gideceksin, bira içeceksin, tiyatroya gideceksin, balo seyredeceksin, öpüşeceksin, sarılacaksın, dans edeceksin... Bunların hepsi ilericilik. Bunları yaptın mı makbul insan oluyorsun. Beş yıldızlı oluyorsun.

Namaz kıldın mı kötü insansın, oruç tutun mu kötü insansın, sakal bıraktın mı gericisin, cübbe giydin mi fenâsın, sarık sardın mı kötüsün, şeyh oldun mu yandın! Tarikat erbabı oldun mu, mürid oldun mu, derviş oldun mu; eyvah! Kanunlara aykırı...” filân diye korkutmuşlar.

Sen gerici olmaktan korkmuyorsun, camiye geliyorsun, “Elhamdü lillâh müslümanım!” diyorsun da; Allah’ın emrettiği zikri niye yapmayacaksın? Onu da yaparsın. Kim ne derse desin. Sen doğruyu tesbit et de, doğru olduğunu anladıktan sora yap da, kim

ne derse desin...

"—Ben Allah'ın yolunda yürüyorum. İşte ayet, işte hadis!" dersin.

Tenkid eden, eder. Peygamber Efendimiz'i de tenkid etmişler. Ben tenkid edilmeye alıştım. Çok ağır geliyordu baştan. Biraz sinirli, biraz da onurlu bir insandım. Biraz da kibirliydim galiba… Belki de gene öyleyimdir, Allah affetsin... Kötü şey söylendi diye üzülüyordum. Alıştım, vız geliyor!

Hastanede ameliyat olacağım. Karnımın şurasından şurasını caaaart yaracaklar, üç dört çeşit ameliyat olacağım. Ameliyat olacağım, ya ölürsem? Hani, bazen narkoz veriyorlar, ayıltamıyorlar. Yâni ilim her şeyi halletmiyor. Narkoz veriyorlar, bayıltıyorlar, ayıltamıyorlar adamı, ölüyor.

"—Ameliyat başarılı geçti; ama narkozdan çıkartamadılar, hasta öldü."

Gazeteler böyle yazıyor. Şimdi ben ameliyat olacağım, karnımın bir ucundan öbür ucuna cart kesecekler, kaç saat baygın kalacağım. Haydar Paşa Numûne Hastanesi'ne yatmışım, evden de saklı ameliyat oluyorum. Anam üzülmesin, anacağım rahmetli, diye söylemedim. Çıktım evden, bilmiyor.

Ameliyat olacağım, hastanede cami yok Yahu, hastalar namaz kılsa ölür müsün be adam! Ne olur? Hasta bu adam işte, kılsın namazı, morali yerine gelsin. Vallahi İngilizler râzı olur, bir şey demez, morali düzeliyor diye. Bak ne diyor:

"—Türk okulunda mescid açmışlar!"

Dün arkadaşlarla konuşuyorduk üniversitede; Tük okulunda mescid açmışlar. Müslümanlar müslüman okulunda namaz kılınca, anarşi azalmış, itaat çoğalmış, başarı nisbeti yükselmiş, idare memnunmuş. Bunlar akıllı isanlar. Bizimkiler inatçı. Bizim devrimciler inatçıdır, keçi gibi inatçıdır. Haklı olduğunu görseler, faydalı olduğunu anlasalar da, gericilik fenâ, faydalı olsa da müslümanlık fenâ... Zararlı olsa da ilericilik iyi! Çok inatçı. Nuh diyor, peygamber demiyor yahu! "Peygamber" de, "Aleyhi's-selâm" de! Demez, bizimki dönmez. O kadar inatçı yâni, buradaki gayr-i

müslimler kadar değiller.

Neyi anlatıyorduk? Hastanede bir namaz kılacak yer yok. Abdest alacağım, neyse aldım. Saklı yerde abdest alabiliyorsun. Lavaboda abdest alırken, birisi gördüm mü biraz kızarıyorsun filân ama, neyse alıyorsun. O da biraz yamuk yamuk bakıyor sana:

"—Vay gerici vay! Abdest alıyor bak, gördün mü?" filân.

Neyse abdesti aldım, namaz kılacak yer yok. Hiç bir yer yok. Hastanenin her tarafı tıklım tıklım hasta dolu, koridor moridor… Bahçeye çıktım. Allah'ım! Ameliyat olacağım, namaz kılmam lâzım. Nerede kılayım? Çimenler var, çayırlar var ama utanıyorum, namaz kılmaktan utanıyorum. Sonra dedim ki:

"—Yahu ben niye utanıyorum?"

"Namaz kılıyor" diyecekler, ayıplayacaklar beni... Ayıplasınlar! Geçtim çayır çimenin üstüne, el-hamdü lillâh, "Allahu ekber!" dedim, namazımı kıldım. Ohh! Borcumu ödedim. Ondan sonra bıçağın altına yattım, bıçağın altından gene kalktım. Karşınızdayım işte gördüğünüz gibi, el-hamdü lillâh! Yâni, insan kınayanın kınamasından korkmamalı!

Mü'minin vasıflarından birisi nedir: Kınayanın kınamasından kormamak... Ama nerede korkmayacak? Doğru bildiği işi yapmakta. Doğru bildiği işi yapıyor. Kınıyor karşısındaki adam...

"—Aaa! Ayıp, öyle şey olur mu?"

"—Kız örtün, manto giy, başını ört!"

"—Aaa, utanırım."

"—Niye utanıyorsun?"

"—Utanırım, arkadaşlarım bana ne der?"

"—Namaz kıl!"

"—Utanırım, arkadaşlarım bana ne der?"

Utanmayacak. Doğru bildiği şeyi yapmakta kimseden çekinmeyecek, korkmayacak. Bu nedir? Mü'minin vasfıdır! Kınayanın kınamasından korkmaz. Çünkü, mü'min en doğru işi yapan insan olduğundan, kale gibi sağlamdır. Yapar.

Evet, zikir vazifelerinizi yapacaksınız muhterem kardeşlerim! Mü'minin zikir yapması vazifesidir, zikir bir ibadettir. Ayette vardır, hadiste vardır, mü'min zikir vazifesini yapacak! Kimse kınayamaz. Kınayan kınasın! Kınamasından korkmayız.

"—Vay sen de mi derviş oldun?"

"—Evet! Ben de derviş oldum."

"—Sen de mi Hùcu oldun?"

"—Evet, ben de Hùcu oldum."

Bunu demek lâzım! Aksi takdirde adamların istediği gibi olacaksın. Onların istediği de, işte görüyorsunuz, gayr-i müslimlere benzersen beğeniyor. Müslümanlara benzersen, Peygamber Efendimiz'e benzersen, beğenmiyor. Sahabe-i kirama benzersen, beğenmiyor. Gayr-i müslime benzersen, beğeniyor. Allah Allah! Giyinişimiz gayr-i müslim gibi, düşünüşümüz gayr-i müslim gibi, selâmlaşmamız gayr-i müslim gibi, traşımız gayr-i müslim gibi... Yemek odamız gayr-i müslim gibi, yatak odamız gayr-i müslim gibi, banyomuz gayr-i müslim gibi! Bizim neremiz müslüman? Nasıl müslümanız biz ki, gayr-i müslimlerle karıştırıldığımız zaman anlaşılmamız mümkün değil. Halbuki şıp diye ayrılması lâzım!

"—Bu mü'min!"

"—Nesinden belli?"

Sarığından, cübbesinden, sakalından, halinden, davranışından, selâm verişinden, selâm alışından, giyinişinden, her şeyinden belli olması lâzım!

Amerika'dan bir müslüman geldi bizim Fatih'teki evimize... Amerikalı. Böyle Pakistanlılar gibi, Suudlular gibi beyaz entari giymiş.

"—Niçin böyle giyindiniz?" dedim.

Dışarıda acı soğuk var. Evdeki kalorifer yetmiyor. Böyle ince şey giyinmiş diye, "Niye ince giyindiniz?" demek istedim. O da, "Niye böyle İslâmî giyindiniz?" dediğimi sandı. Halbuki öyle der miyim? Yâni, "Niye bu beyazı, inceyi giyindiniz?" dedim ben. O da

beni sandı ki, yâni giyinişini tenkid ediyorum. Hayır, ince giyinmişsin demek istedim ben ona, o yanlış anladı. Dedi ki:

“—Hocam, ben müslümanların kıyafeti neyse, onlar gibi giyinmek istiyorum. Bunu bir prensip olarak doğru görüyorum. Çünkü, müslüman belli olmalı kıyafetinden, ‘Bak, bu müslümandır!’ diye.

Ben New York’ta araba kullanıyordum. Baktım kaldırımda iki kişi kavga ediyordu. Aldırmadım, gittim. Sonradan öğrendim ki, o iki kişiden birisi bıçaklanmış, öldürülmüş ve müslümanmış. Sonradan öğrendim. Eğer ben onun müslüman olduğunu bilseydim, arabamı kenara çekerdim, ona yardıma giderdim, ayırırdım onu. Hiç olmazsa ayırırdım. Oradan aklıma yerleşti, ders aldım: Demek ki, benim kıyafetimin de müslüman olduğumu belirtecek şekilde olması lâzım! Onun için böyle giyiniyorum.” dedi.

Tabii, İslam ülkeleri sıcak olduğundan, beyaz ince entari giyiniyorlar. O da İslamî kıyafet diye onu beğendiği için onu giyinmiş. Tabii soğuğa uygun değil ama hiç olmazsa İslâmî giyindiğini söyledi. Bizim de yememiz, içmemiz oturmamız, kalkmamız, her şeyimizin İslâmî olması lâzım!

Ben bugün Mahmud kardeşimize camide onu anlatmaya çalıştım. Yâni, “Müslümanlık sadece Canberra camisinde cuma namazı kılmak değildir. Yemesinden, oturmasından, kalkmasından, kıyafetine varıncaya kadar; günlük hayatından ticaretine, aile hayatına varıncaya kadar, her şeyinin İslâmî olması lâzım bir insanın! Orada cuma namazı kılmakla iş bitmez. Hayatının bütün safahatında, her yerde İslâm’a göre yaşamak lâzım!” demek istedim.

Evet, şimdi özetliyorum. Her gün zikir vazifenizi yapacaksınız. Nasıl yapacaksınız, ne zaman yapacaksınız? Her zaman yapabilirsiniz. Sabah, öğle, ikindi, akşam, yatsı; serbest… Burada da serbestlik var. Zikir hem kolay, hem serbest, belli bir mecburi zaman yok. Zikre oturduğunuz zaman; oturarak da yapabilirsiniz,

yatarak da yapabilirsiniz, yürürken de yapabilirsiniz; otobüste de yapabilirsiniz, her yerde yapabilirsiniz ama, böyle konforlu güzel bir zikir olmasını istiyorsanız, sakin, temiz, tenha bir yerde kıbleye doğru diz çöküp oturursunuz. Diz çöküp oturmak, sahabenin oturması olduğundandır. Kıbleye dönmek, sevap olduğundandır. Hürmetkâr bir şekilde, sahabenin oturuşu gibi oturursunuz. Gözünüzü yumarsınız. Göz yummak da, aklını toplamak içindir.

Gözünüzü yumarsınız, evvela 25 defa *Estağfiru'llàh* diye başlarsınız zikre... Sonra bir *Fâtiha*, üç *Kul huva'llah*'ı okuyun, bunları Peygamber Efendimiz'e hediye edin! Peygamber Efendimiz'den bize kadar gelmiş geçmiş evliyaullah pirlerimizin, mürşid-i kâmillerimizin ruhlarına hediye edin! Onlara hediyeniz olsun; onlar da sizi sevsin, size mânevî bakımdan yardımcı olsunlar.

Sonra, gözünüzü kapalı üç şeyi düşüneceksiniz:
1) Ölümü düşüneceksiniz.
2) Mürşidinizi, hocanızı düşüneceksiniz.
3) Allah'ın huzurunda olduğunuzu düşüneceksiniz.

2. Râbıta-i Mevt.

Ölümü düşünmeye *râbıta-i mevt* denir. Bu bir vazifedir. Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş "Ölümü çok düşünün!" diye, ondan yapıyoruz.

Ölümü düşününce insan ne olur? Gafletten uyanır, nefsi islah olur, kalbi nurlanır, sevabı çok olur. Tarikatta ilerler, mâneviyatı gelişir, Allah'ın sevgili kulu olur. Onun için, zikre oturunca, biraz ölümü düşüneceksiniz. Şöyle nasıl öleceğinizi düşünün, yıkanıp kefenlenip, namazınız kılınacak; onu düşünün! Nasıl kabre konulacaksınız; onu düşünün! Kabirde sorgu-sual olacak, onu düşünün!

Kıyamet nasıl kopacak diye düşünün! Kabirden nasıl kalkacaksınız diye düşünün! Mahşer yerine nasıl toplanacaksınız

diye düşünün! Mahkeme-i kübrâda nasıl hesaba çekileceksiniz diye düşünün!

Sevaplar günahlar hepsi ortaya saçılacak, dökülecek; işlediğin günahları herkes görecek. Sevaplar günahlar tartılacak, onları düşünün! İyilerin nasıl sevine sevine Sırat'ı geçip, cennete vardığını, cennet ehli olduğunu, ebedi saadete erdiğini düşünün! Kötülerin cehenneme atılıp, nasıl cayır cayır yandığını, azab gördüğünü düşüneceksiniz. Bunları hep düşünmek, böylece *râbıta-i mevt* yapmak, ölümü düşünmek...

Nefsinize diyeceksiniz ki, kendi nefsinize; nefs-i emmâremiz var içimizde, ona diyeceksiniz ki,

"—Ey nefsim, aklını başına topla! Hayat fânîdir, ebedî değildir. Ne zaman öleceği insanın belli olmuyor, her an ölebilir. Tul-i emeli bırak, ölüme hazırlan! Aklını başına topla, hayatını kıymetini bil! Ölmeden evvel tedbirini al, cenneti kazanmaya çalış! Cehenneme düşmemeye dikkat et!" diyeceksiniz.

Bunların hepsini diyeceksiniz kendinize... Oto telkin deniliyor, kendi kendisine telkin. Kendisine telkin nasıl? *Advise to oneself or to encourage oneself*. Böyle kendi nefsinize nasihat edeceksiniz, yâni kendi nefsinize... Bu bir vazife, ölümü düşünmek vazifesi, bir...

3. Râbıta-i Mürşid

İkincisi, bizi düşüneceksiniz karşınızda... Biz oturmuşuz hocalarımızla, evliyaullah, o mübarek aksakallı pirlerimizle beraber bir yerde; siz de karşılarındasınız. Ben onların arasındayım, beni görüyorsunuz, onları da görüyorsunuz; siz de karşımızda oturuyorsunuz diye. Boynunuzu büküp, gönlünüzü gönlümüze bağlayacaksınız. Bizden gelen feyizlerin içinizi, dışınızı doldurduğunu düşüneceksiniz.

İnsan hocasıyla, mürşidleriyle böyle gözünü kapayıp bağlantı kurunca, mânevî bir takım şeyler gelir kendisine, yaptığı ibadetin tadını duyar, faidesini görür ve tasavvufî gelişmesi, ilerlemesi

vuku bulur, tarikatta ilerler. Sonra bir takım bilinmeyen şeyleri öğrenir, tarikatın esrarına vakıf olur. İyi bir kul olur sonunda...

Bu nasıl oluyor? Mürşidi uzakta da olsa, onu böyle göz önüne getirip, kalbini ona bağlamakla oluyor. Bunu da yapacaksınız. Buna da *râbıta-i mürşid* derler. Ölümlü düşünmeye rabıta-i mevt derler. Mürşidini düşünmeye, rabıta-i mürşid...

Yâni şöyle düşünün ki, bu kamp hep olsaydı, her beraber olsaydık, zikri hep beraber yapsaydık... Ben anlatsaydım, siz dinleseydiniz. Böylece ömrümüz Allah yolunda geçseydi, zikirleri böyle beraber yapsaydık... Bu beraberliği, beraber olmadığımız zaman da, hayalinizde canlandıracaksınız, hayalinizde tahakkuk ettireceksiniz. Bunun mânevî faydası var.

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in gözünden, Peygamber Efendimiz hiç gitmezmiş. İnsan böyle mürşidiyle râbıta-i mürşid yapa yapa, sonra Peygamber Efendimiz'i görmeye başlar. Onu da söyleyeyim o kadar, bilin! Yâni, bu işin nereye varacağını bilin! Mürşidinizle bağlantı kurmayı öğrendiğiniz zaman, ondan sonra Rasûlüllah Efendimiz'le bağlantı gelir. O bakımdan *râbıta-i mürşid*'i de yapacaksınız; iki...

4. Râbıta-i Huzur

Üçüncüsü de: *Râbıta-i huzur*... Allah'ın huzurunda olduğunuzu bileceksiniz. Allah her yerde hàzır ve nâzır, siz onun huzurundasınız. Hepimiz huzurundayız. O bizim sözlerimizi işitiyor, hâlimizi görüyor; içimizi, dışımızı, niyetimizi biliyor. Evvelimizi, âhirimizi biliyor, istikbalde ne olacağımızı biliyor. Biz onun kuluyuz, o alemlerin Rabbi... Diyeceksiniz ki:

"—Yâ Rabbi, ben senin huzurundayım! Sen her şeye kàdirsin, her şeyi biliyorsun... Yardımı senden istiyorum! Zaten yardım gelirse, senden gelir. Bana yardım eyle, tevfîkini refik eyle! Beni de seni zikreden kullarından eyle! Sana şükreden kullarından eyle! Bana da, o güzel halleri nasib eyle!" diye dua edeceksiniz.

Buna da *râbıta-i huzur* deniliyor. Allah'ın huzurunda

olduğunuzu hatırınıza getiriyorsunuz. O zaman tabii, insana çok feyizler geliyor.

Böyle karşı karşıya oturmuşuz. Allah'ın huzurundayız. Dünyanın fâni olduğunu hatırlamışız, dünyanın boşluğunu anlamışız. Elimizde tesbih, artık aşk ile, şevk ile zikir yaparız.

5. Zikirler

Şu zikirleri yapacaksınız:

1) 100 defa "*Estağfiru'llàh*" diyeceksiniz.

Demin yaptık, yüz defa "*Estağfiru'llàh*" dedik. Peygamber Efendimiz'in emri. Kendisi de çok yapardı Peygamber Efendimiz.

2) 100 defa "*Lâ ilâhe illa'llàh*" diyeceksiniz.

Bu da çok sevap, bunu da biraz sonra yapacağız. Her akşam yüz defa çekiyoruz. Hafif hafif, alışın diye yâni... O da Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi, iki.

3) 1000 defa da, "*Allah, Allah*" diyeceksiniz.

Çünkü, Kur'an-ı Kerim'de buyuruluyor ki:

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الأحزاب:٤١)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zkürü'llàhe zikren kesîrâ*) "Ey iman edenler, Allah'ı çok çok zikredin!" (Ahzâb, 33/41)

Biraz çokca olması lâzım bunun. Her yüz defa "Allah, Allah" dedikçe, şu söz söylenecek:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî ve rıdàke matlûbî*)

Bu sözü öğreneceksiniz. Bu bizim önemli bir parolamızdır. Bazılarının yakasında bu rozet olarak var. Satılıyor galiba rozet olarak. Üstünde eski yazıyla, "*İlâhi ente maksùdî ve rıdàke matlûbî*" yazılı. Ne demek:

“—Yâ Rabbi, benim arzum, hedefim sensin! Ben senin rızanı kazanmak istiyorum. Başka öyle dünyevi menfaat kaygısı filan peşinde değilim, şöhret, alkış peşinde değilim, para pul peşinde değilim; ben senin iyi kulun olmak istiyorum! Senin rızanı kazanmak istiyorum!” demek.

Bu önemli bir paroladır, çok önemli bir sözdür, hadis-i kudsiden alınmıştır. Bunu demeyi öğreneceksiniz.

4) 100 defa da *salevât-ı şerife*, Peygamber Efendimiz’e, bu da çok sevaptır. Bunlar da hadisi şerifte vardır. Bizim şu hani camide okuduğumuz *Râmûzü’l-Ehàdis* kitabında bunlar var. Efendimiz tavsiye ediyor.

5) Yüz tane de *Kul hüva’llàhu ehad* Sûresi, besmeleyle birlikte...

Bu da çok sevaptır. *Kul hüva’llàhu ehad*, üçte bir Kur’an-ı Kerîm okumak kadar sevaplıdır. Gariban birisi Kur’an bilmiyor, eski yazı bilmiyor, hafız değil. *Kul hüva’llàhu ehad* okudu mu, üçte bir Kur’an-ı Kerim okumuş gibi sevap kazanır.

Size bu akşam, Peygamber Efendimiz’in tavsiye etmiş olduğu zikirleri ben söylemiş oldum, aracı olmuş oldum. Siz gözünüzü yumun, Rasûlüllah söylemiş diye düşünün bu zikirleri, öyle kabul edin! Yâni, bunlar bizim uydurmamız değil. Biz, dinde başka bir şeyler ortaya çıkartıyor değiliz. Biz, Rasûlüllah’ın yaptığı işleri yapmak istiyoruz, Rasûlüllah’ın yolunda yürümek istiyoruz, dinin özünü yaşamak istiyoruz.

Dinin esasında olup da yaptırılmayan şeyler varsa, onları bilmek istiyoruz. Dinin aslında olmayıp da bize bulaştırmış oldukları şeyler varsa, onlardan kurtulmak istiyoruz. Biz Kur’an yolunda olmak istiyoruz. Biz Rasûlüllah’ın yolunda olmak istiyoruz. Bakın, bizim tekkemizin ders kitabı, hadis kitabıdır! Başka hiç bir tekkede bu yoktur. Bu kadar bilgi yeter size.

Hadis kitabı okuyoruz biz tekkede, şu kitap bu kitap okumuyoruz. Neden hadis kitabı okuyoruz? Rasûlüllah’ın halini, emrini, tavsiyesini bilelim, Rasûlüllah’ın yolunda yürüyelim diye..

"—E hocam, niye böyle senin başında sarık var, çenende sakal var?"

Sünnet diye yapıyoruz, Peygamber Efendimiz böyle yapmış diye yapıyoruz. Ben de traş olmayı bilirim. Ben de alırım elime jileti, cırt cırt, cırt cırt... Buradan kazırım, buradan kazırım, bunu bilirim. Askerde de kazıttılar tabii, sakallı askerlik yaptırmadılar bize... Mecburen biz de o zaman kazıdık. Günahı onların... Ben razı değildim. Albay üç defa söyledi,

"—Hocam, başın belâya girer!" dedi, bilmem ne...

Sakalımızı kestirdiler. Halbuki, Almanya'da ben sakallı asker gördüm, sakallı polis gördüm, sakallı bakan gördüm... Almanya'da buna müsaade var da, Türkiye'de niye yok? Bu da üzerinde durulması gereken bir şey.

Sakalımız sünnet diyedir, misvakımız Efendimiz'in sünneti diyedir. Diş fırçalamamız, ağız temizliğimiz, Rasûlüllah'ın emri olduğundandır. Koltukaltımızı kazırız, tertemizdir, mis gibi kokar; sünnet olduğu için... Kasıklarımızı temizleriz, tırnaklarımızı keseriz... Tırnaklarımız simsiyah değildir, cadıların tırnakları gibi değildir; kadınlarımızın tırnakları ojeli değildir... Çünkü tırnak kesilsin diye emredilmiştir. Temizliği severiz, günde beş defa abdest alırız, namaz kılarız. Gusül abdesti alırız, yıkanırız, temizleniriz; tertemiz yaşarız...

Temiz giyeriz, temiz yeriz... Pis şeyleri, murdar şeyleri yemeyiz. Hep Kur'an yolunda, hep Peygamber Efendimiz'in yolunda yapmaya çalışırız.

"—Ama hocam, sen bu sözleri söylerken, ben kendi durumuma baktım; kendi durumum biraz senin dediklerinden farklı..."

Evet, doğru... Türkiye'de de, burada da bizi Kur'an yolundan, hadis-i şerif yolundan ayırdılar. Mecburiyetler veya alışkanlıklar veya adetler derken, başka şeyler oldu. Ama biz şimdi dinin aslını, özünü söylüyoruz. Yapabilen yapar; yapamayanın mazereti varsa, mazereti kalkınca yapar. Mazeret mühim bir mazeret değilse, bunun yapılması gerekiyormuş diye yapmaya başlar... Sevaplı olan şeyleri yapar, günahlı olan işlerden korunur, tertemiz bir

müslüman olarak yaşar.

Bu beş çeşit zikri söyledim, yüz *Estağfiru'llàh,* yüz *Lâ ilâhe illa'llàh*, bin *Allah,* yüz *salevat-ı şerife*; yüz tane de *Kul hüva'llàhu ehad* Sûresi'ni okumak, besmelesiyle...

Bu arada bir parantez açalım: Demin kardeşlerimiz *Yâsin* okudular, arkasından *Kul hüva'llàhu ehad*'ı okudu, arkasından salevat getirdi. *Kul eùzü bi-rabbi'l-felàk, Kul eùzü bi-rabbi'n-nâs, Fatiha* okudu, salevat getirdi. Usül böyle değildir.

Usül nasıldır? Kur'an-ı Kerim okunur, okunur, okunur... En son sayfasında *Kul hüva'llàhu ehad* vardır, Kur'an-ı Kerim'in... En son sayfaya kadar okunur, orada durulur. Çünkü, "Kur'an bittiği zaman, dua makbul olur." diyor Peygamber Efendimiz. Onun için bitirilmez Kur'an-ı Kerim, mahsustan bekliyor.

Hani bazı kurnaz öğrenciler oluyor, askere gitmemek için, bir dersi bırakıyor okulda. Fakülte takıntısı var, askere gitmekten biraz gitmek istemiyor. Yani işi gücü var... Bir dersi takıyor mahsustan. Biterse askere alacaklar. Bitirmiyor ki, askere almasınlar diye... Talebe, öğrenci durumu devam etsin diye...

Şimdi hatim sürer, sürer, sayfaları bitirir bitirir. En son sayfaya geldi. En son sayfada üç sûre vardır: *Kul hüva'llàhu ehad, Kul eùzü bi rabbi'l-felàk, Kul eùzü bi-rabbi'n-nâs*... Bunları da okusa hatim bitecek, dua etmesi lazım! Ama istiyor ki camide yapılsın duası; veya, hocaefendi duayı yapsın. Bazıları diyor ki

"—Hocam, iki hatim indirdim, duasını yapıver!"

Yâni, camide yapılmasını istiyor. Haa, ne yapacak o zaman? İşte bunu buraya kadar getirecek, bekleyecek. Çünkü her hatim indirildiği zaman, o hatim bereketine, Allah sevdiği için, yapılan duaları kabul eder diye, dualar kabul olsun diye bekliyor.

Kul hüva'llàh'ı okur şimdi hatmin duasını yapacağı zaman, bir kere okur. Neden? O sayfada bir *Kul hüva'llàh* yazılı da ondan. "*Allàhu ekber, allàhu ekber... Lâ ilâhe illa'llàhu va'llahu ekber... Allàhu ekber, ve lillâhi'l-hamd*" der.

Neden tekbir alınıyor? Peygamber Efendimiz'e *Ve'd-duhà* Sûresi indiği zaman, oradaki müjdeden dolayı, sahabe-i kiram "*Allàhu ekber! Allàhu ekber!*" dediler, sevindiler. Çünkü çok büyük müjde var *Ve'd-duhà* Sûresinde. İşte o Ve'd-duhà Sûresi'nden *Kul eùzü bi-rabbi'n-nasi*'ye kadar her sûrenin ardından, "*Allàhu ekber, allàhu ekber... Lâ ilâhe illa'llàhu va'llàhu ekber... Allàhu ekber, ve lillâhi'l-hamd*" diye tekbir getirilmesi oradandır.

Hatim bitecek diye *Kul hüva'llàh* okunur, tekbir getirilir. Bir tane... Üç tane değil, bir tane... *Kul hüva'llàh* okundu, tamam... *Kul eùzü bi-rabbi'l-felak* okundu, tekbir getirilir. Bir tane, tamam. *Kul eùzü bi-rabbi'n-nâs* okundu, tekbir getirilir, tamam. Kur'an bitti.

Ama, "Ben Allah'ın kitabını seviyorum, bitirdim diye rafa kaldırmak istemiyorum!" diye hemen Fatiha'ya başlıyoruz. Kur'an'ın başına geçtik. "Hızımı alamadım yâ Rabbi! Kelâmına doyamadım ya Rabbi! Sevgimi tutamadım yâ Rabbi! Coşkunluğumdan gene başa geldim yâ Rabbi!" diye Fatiha'yı okuyoruz. O maksatla yeniden hatme başlıyoruz. Yâni hatmi bitirdiğimiz zaman: "Yâ Rabbi senin kitabını bitirmek yok, yeniden başlıyorum!" demiş oluyoruz, Fatiha'ya başlıyoruz. Ondan.

Fatiha'nın karşısında ne var? *Elif, lâm, mîm* var. Onu da okuyoruz. Orada, "*Sadaka'llàhü'l-azîm*" diyoruz. İki sayfa başından okudum, yeni hatme başladım. Haydi şimdi duaya diyoruz, duayı ondan sonra yapıyoruz.

Yâni, sûreler birer defa okunacak, aralarında tekbir getirilecek. Salevat getirmek güzel ama, burada salevat getirmek uygun değil. Onun için, bir karışıklık oldu burada, karambol oldu. Kimisi tekbir getirmek istedi, kimi de salât ü selâm getirmek istedi. Salevat değil, tekbir getirilecek!

Tekbir getirilecek. Ondan sonra, Fatiha'dan sonra tekbir yok. Fatiha ile çünkü yeni hatime başladı. Fatiha'dan sonra *Elif, lâm, mîm* okunacak besmele çekilip. Ondan sonra *Sadaka'llàhü'l-azîm* denince, hatim duası yapılacak. Hatim varsa bu okunur, hatim

yoksa bu yapılmaz. Hatmin sonu bu... Yâni Kur'an-ı Kerim hatminin bitiş şekli böyledir, bitiş merasimi budur.

Şimdi bunu niye anlattık? Yüz *Estağfiru'llàh* diyecek, yüz *Lâ ilâhe illa'llah* diyecek, bin *Allah* diyecek, yüz salevât-ı şerife getirecek, yüz *Kul huva'llàh* okuyacak. Ondan sora el açıp dua edecek. Allah'tan isteyecek, dünya ve ahiretin hayırlarını kendisine, ana-babasına, çoluk çocuğuna...

İşte günlük zikirler bunlar... Bunları yapacaksınız derviş olarak. Çok değildir. Oturarak yaparsanız da olur. İşyerine giderken biter zâten... Sabahleyin işyerine giderken bitirirsiniz bunu, veya işyerinden gelirken biter. Veya öğle namazının arkasından bitirebilirsiniz. Azdır, kolaydır, bunları yapacaksınız.

Şimdi ben size zikir telkin edeyim. Peygamber SAS Efendimiz karşısına sahabesini oturtup, onlara böyle zikir telkin etmiş. An'anevî olarak biz de devam ettiriyoruz, aynı şeyi yapıyoruz, aynı adeti devam ettiriyoruz. Dinleyin beni:

"—*Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah...*"

Buyurun söyleyin, Allah şahid olsun:

"—*Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah...*"

"—Allah..."

"—*Allah...*"

"—Allah..."

"—*Allah...*"

"—Allah..."

"—*Allah...*"

Şimdi ağzınızı kapatın, gözünüzü yumun! Allah demeyi kalbinizden söyleyin! Sesle, nefesle, dille, dudakla değil; içinizden, düşünür gibi Allah demeye devam edin!

....

Allah mübarek etsin... İşte insanın böyle dil dudak kıpırdamadan, kimse anlamadan sessizce içinden *Allah* demeyi veya *Lâ ilâhe illa'llàh* demeyi tekrar etmesine *zikr-i kalbî* derler. Kalbinden zikir demektir. Yâni içinden söylüyor.

İnsanın karşısındaki kimsenin düşüncelerinden ses gelir mi? Gelmez. Düşünüyor. Anlar mısınız? Anlamazsınız. Düşünüyor çünkü, kendi içinde düşünüyor. İnsan da kendi içinde zikrederse, kimse duymaz, gösteriş olmaz, riyâ olmaz, şöhret olmaz; sevabı çok olur. Bu zikre de kendinizi alıştırın, kalbiniz her zaman Allah desin! Her yerde Allah desin ama, kimse anlamasın...

Bu adam oturmuş burada, bak gidiyor sessizce; içinden Allah diyor. Sen onu anlamıyorsun. "Allah, Allah, Allah, Allah..." diye kalbi Allah deyip duruyor. İşte, bu zikir bizim zikrimizdir. Bizim Nakşî Tarikatı'nın zikri böyledir. Sessiz, kimse anlamaz. Dil dudak kıpırdamaz. Kalbini alıştırmıştır, kalbi "Allah Allah Allah Allah Allah..." diye çalışır, sevap kazanır.

Nedir sevabı? Dille yapılan zikrin sevabı, bire yetmiş bindir. Kalbinden yapılan zikrin sevabı, dille yapılan zikirden yetmiş kat daha azladır. 70 000 x 70 = 4 900 000. Yâni kalbinden bir defa Allah dedi mi, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin, dört milyon dokuz yüz bin... Tıkır tıkır, tıkır tıkır... "Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah..." Öyle sevap kazanır.

Onun için, kısa zamanda Allah'ın sevgili kulu olması mümkündür. Şartlarına uyarsa, nasihatleri tutarsa, sevapları birikince, Allah'ın sevgili kulu olabilir. Bu zikre de kalbinizi alıştırın!

Çalışırken de olur bu... Çekici vurursun, kalbin Allah der. Rendeyi sürtersin, kalbin Allah der. Şoforluk yapıyorsun, araba çalışır, motorun pata pata yapması gibi kalbin Allah Allah der. Yolda yürürsün, kalbin Allah der... Mümkün. Yâni, insan buna alıştı mı, kalbi dâimâ Allah der. Çok güzel hallere ulaşır, çok sevaplar kazanır. Onu tabii şimdiden söylemeyeyim, yaparlarsa, yaptıkça görürler. Kalbinizi bu zikre alıştırın!

Söylüyorum tekrar altını çizerek: Bizim yolumuz Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine uymak yoludur. Bu çok kıymetlidir, sünnete uymak çok kıymetlidir. Sünnete uymamak da çok

yanlıştır. Herkes bir yol tutturmuş gidiyor; öyle şey yok!

Bugün Yusuf İbrâhim kardeşimiz anlatıyor:

"—Ben Sydney'de bir tasavvuf grubuyla tanıştım. Allah'a inanmayanlar bile var içlerinde... Namaz filân kılmıyorlar, müslüman da değiller. Tasavvuf cemiyetinden filanca gruba bağlılarmış."

Öyle şey olur mu? Aklın kesiyor mu; Allah'ın emrettiği namazı kılmayacaksın da, Allah'ın sevgili kulu olacaksın? Allah huzuruna kabul eder mi? Allah sever mi, aklın kesiyor mu? Bunlar şeytanın oyunlarıdır. Şeytanın kandırdığı insan gruplarıdır. Şeytan insanı kandırır. Namaz kılmıyorlarsa, şeytandandır.

Bir insan namaz kılmıyorsa, ağzıyla havadaki kuşu tutsa... Bak, ağzında kuş var, tuttu. Tutsun, kıymeti yok... Ağzıyla kuş tutmak diye Kur'an'da bir ibadet var mı? Yok! Kur'an'da namaz kıl diye emir var, kılmıyor; àsî, onun kıymeti yok..

"—Efendim, şöyle olağanüstü halleri varmış da, eliyle şöyle yapıyormuş da..."

Hiç birisinin kıymeti yok, hepsi boş, hepsi sıfır... Allah'ın emrini tutacak, Rasûlüllah'ın yolunda gidecek. Rasûlüllah gibi olacak.

"—Efendim, ham insanlar namaz kılar. Biz olgunlaştık, lüzum yok... Biz olgunuz!"

Bu da şeytanın palavrasıdır. Peygamber Efendimiz ham insan mıydı, utanmaz arlanmaz, edepsiz herif? Peygamber Efendimiz ömrünün sonuna kadar namaz kıldı, severek namaz kıldı. "Gözümün bebeği namaz!" dedi. Sen namazın ne kadar yüksek bir ibadet olduğunu anlamıyorsun, mü'minin mi'racı olduğunu anlamıyorsun... Namaz kılmamağa şeytan seni kandırmış. Namaz kılmağa üşeniyorsun da, bir de, "Namaz kılmak hamların işidir. Biz olgunuz, namaz kılmağa lüzum yok! Bizim namazımız kılınmış." diyorsun. Kimse kimsenin namazını kılamaz. Öyle şey olur mu?

"—Hazret-i Ali bizim namazımızı kıldı."

Hazret-i Ali senin namazını kılacak olsaydı, önce kendi

evlatlarının namazını kılardı, ondan sonra başkasına gelirdi sıra... Kendi evlatları da, "Bizim dedemiz Hazret-i Ali bizim namazımızı kılmış." diye, namaz kılmazlardı. Mâdem ki Hazret-i Ali'nin evlatları, on iki imam namazlarını kılmışlar; demek ki, senin bu sözün yalan!

Herkesin namazı kendisine... Her koyun kendi bacağından asılacak, herkes kendi namazından sevap alacak. Herkes kılmadığı namazdan dolayı, kafasına taşlar vurula vurula ceza görecek. Namaz kılmadıysa, ahirette cezayı görecek.

Bunlar hadis bilmiyorlar, bunlar dini bilmiyorlar, bunlar ayeti bilmiyorlar... Bunlar insanları kandırıyorlar, kendilerini kandırıyorlar! Bunlara hiç kapılmayacağız.

Ölçü ne? Kur'an-ı Kerim... Ölçü n Peygamber Efendimiz'in hadisi... Size Kur'an okumayı tavsiye ederim, Peygamber Efendimiz'in hadis kitaplarını okumanızı tavsiye ederim. Hangi hadis kitabını okursanız okuyun! Rasûlüllah'ın sünnetine sarılan kurtulur, korkmayın!

Ama, kısa olsun derseniz, İmam Nevevî'nin *Riyâzu's-Sàlihîn* kitabını okuyun! Herkes beğeniyor. Şafiîler de beğeniyor. Mısırlılar da, Suudlular da basıyorlar, itirazsız bir kitap... Tamam, al *Riyâzu's-Sàlihîn* kitabını, ucuzdur. Diyanet de basmıştır. İngilizcesi de vardır, açıklaması da vardır. Al bunu oku!. Az çok bilgi sahibi olursun, az çok bir alim olursun, az çok iyi bir müslüman olursun ama, Rasûlüllah'ın yolundan ayrılma!

Beş vakit namazı kılacaksın. Evde kılarsan, bir sevap alırsın. Mahalle camisinde kılarsan, yirmi yedi kat sevap alırsın. Cuma kılınan camide kılarsan, elli kat sevap alırsın. Kaçırılmaz.

Kırda ezan okuyup namaz kılarsan, beş yüz kat sevap alırsın. Onun da ayrı sevabı var. Melekler toplanıyor, görünmeyen mahlûklar toplanıyor, seninle beraber namaz kılıyor. Sen onları görmüyorsun ama Allah sevabını büyük yazıyor.

Namazları kılacaksınız, oruçları tutacaksınız, ibadetleri yapacaksınız. Cumayı kaçırmayacaksınız. Cumasızlar çıktı,

müslümanım diyor ama cumasız... Cumasız müslümanlar çıktı, o da şeytanın bir aldatmacası... Cumayı terk etmeyeceksiniz!

Bakın Canberra'da hepimiz seferîyiz. Seferî olan insana cuma farz bile değil; gene kalktık gittik, Canberra Camii'nde Allah kabul etsin, cuma namazımızı kıldık. Neden? Cuma önemli bir namaz da onun için...

6. Nâfile Namazlar

Beş tane sevaplı namaz tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz. Ben de size tavsiye edeceğim, yapmağa çalışın:

1) Sabah namazından sonra kıldığımız *İşrak* namazı...

Burada sabah namazını kılıyoruz. Ondan sonra oturup konuşuyoruz, sohbet ediyoruz, anlatıyoruz. Sonra iki rekât namaz kılıyoruz; İşrak namazı... Kaç sabahtır bunun sevabını anlatıyorum, bunu kılacaksınız.

2) Sabahla öğlenin arasında geniş vakit var, orada dört rekât *Duha* namazı kılın! Onu da Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor.

"—Hocam, çok namaz yüklüyorsun bize!"

Hayır, ben çok namaz filân yüklemiyorum. Peygamber Efendimiz'in sevaplıdır, kılın dediği namazları söylüyorum. Kılarsan kılarsın...

3) Akşam namazının arkasından *Evvâbin* namazı vardır; iki rekât veya daha fazla kılınabilir. Akşam namazının sünnetini kılınca kalıp kılıyoruz ya, işte o namaz...

"—Onun sevabı ne Hocam?"

İnsanın günahı denizlerin köpüğü kadar çok olsa, affına sebep olur.

"—Vay vay vay, el-hamdü lillâh... Okyanusu düşündüm de hocam; o koca dalgaların sahillere vurduğunu düşündüm, nasıl köpürdüğünü düşündüm, o köpüklerin sayısını düşündüm... Eh bu namaz kaçar mı?"

Bu namazı kılmağa çalışın! Ben ondan kılmağa çalışıyorum,

hevesleniyorum, ağzımın suyu akıyor. Denizlerin köpüğü kadar günahı olsa, affına sebep olur denildiği için, kılmağa çalışıyorum.

"—E fazla olmuyor mu?"

Ne yapalım, Efendimiz tavsiye etmiş. Fazla olsaydı, tavsiye etmezdi. Bazı şeyleri de frenliyor Peygamber Efendimiz, yapmayın diyor, aşırılığa gitmeyin diyor. Ama bunu tavsiye etmiş. Onun için, *Evvâbin* namazını da kılın!.

4) Gece yatarken abdest alın, dört rekât namaz kılın, abdestli yatın! O da çok sevap...

5) Geceleyin de *Teheccüd* namazına kalkın! Üçte kalkın, imsak vaktinden önce kalkın, abdest alın, *Teheccüd* namazı kılın! O da çok sevap...

Peygamber Efendimiz başka bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki:[26]

رَكْعَتَانِ مِنَ اللَّيْلِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنيَا وَمَا فِيهَا

(*Rek'atâni mine'l-leyli hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ*) [Geceleyin kılınan iki rekât namaz dünyadan da, dünyanın içindeki her şeyden de daha hayırlıdır.]

Bu namazları tavsiye ediyorum: *İşrak, Duhà, Evvâbin*; gece yatarken kılınan *Salât-ı Leyl*; gece uykuyu bölüp, kalkılıp kılınan *Salât-ı Teheccüd*... Beş nafile namaz. Neden söylüyorum. Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinde tavsiye edilmiştir diye, bu sevaplı namazları hatırlatıyorum.

7. Nâfile Oruçlar

---

[26] Lafız farkıyla: Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.455, no:5404; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.VII, s.785, no:21405; *Camiü'l-Ehadis*, c.XIII, s.145, no:12782.

Ramazan'dan ayrı zamanlarda nafile oruçlar vardır. Peygamber SAS Efendimiz pazartesi ve perşembe oruçları tutardı. Receb ayında, Şa'ban ayında çok oruç tutardı. Receb ayında, Şa'ban ayında oruç tutmanın sevabı çok...

Şevval ayında Ramazan'dan sonra altı gün orucu vardır; onu tutarsınız.

Zilhicce ayında, hacıların hacca gittiği ayda, Kurban Bayramı'ndan evvelki dokuz gün oruç tutmak çok sevaptır. O günleri de oruçlu geçirmeğe çalışırsınız.

Kurban Bayramının Arafesinin orucu, iki senenin, geçmiş ve gelecek senenin günahlarının affına sebeptir. Demek ki, gelecek sene içinde yaşatacak Allah, günahları da affedecek. Onu da tutun!

Muharrem'de oruç vardır. Muharrem'in onu Aşûre günüdür. Dokuzunda ve onunda, veya onunda ve on birinde Aşûra günü orucunu tutun!

8. Sevaplı İşler

Bu sünnet olan, sevaplı olan oruçları da hatırlattım. Namazları da hatırlattım, zikirleri de söyledim. Başka neler var, sevaplı işler nedir?

İlim öğrenmek sevaptır. Kur'an öğrenmek, öğretmek, ezberlemek, bilmek sevaptır. Kur'an evliyâullahın meşguliyetidir. Siz de Kur'an'la meşgul olun, ezberleyin, ezberinizi arttırın, tefsir okuyun! Sonra, hadis kitaplarını okuyun!

Sonra, bildiğinizi anlatın! Bak, insanlar (*Cemaat-ı Tebliğ*) şehir şehir geziyor, İslâm'ı anlatıyor. İslâm'ı çoluk çocuğunuza anlatın! Çalışkan olun, gayretli olun, İslâm'ı yaymağa çalışın!

Sonra, Allah yolunda cihad, canını vermek çok sevaptır. Yeri gelince o da oluyor. Allah şehidlerin şefaatine nâil eylesin...

Sevaplı işleri yapacaksınız, günahlardan kaçınacaksınız, takvâ ehli olacaksınız.

Bakın, burada müslümanlık kolaydır. Neden? Bir motelin

içindeyiz, nâmahrem ile karşılaşmıyoruz. Günahkârlarla karşı karşıya değiliz. Dağ başında müslümanlık kolaydır, şehir içinde müslümanlık zordur. Neden? Elin karısı süslenir, açılır, donanır, karşına gelir; bakmayacaksın! Video da, televizyonda, gece yarısından sonra neler neler, ne müstehcen şeyler oluyormuş. Söylüyorlar, duyuyoruz.

Gözünü haramdan sakınacaksın, dilini yalandan sakınacaksın! Elini harama uzatmayacaksın! Kulağınla haramı dinlemeyeceksin! Midene haram lokma sokmayacaksın! Takvâ ehli olacaksın! Sakınan, temiz, titiz müslüman olacaksın! Haramı istemem diyeceksin, harama bakmam diyeceksin, haramı yemem diyeceksin, haramı dinlemem, söylemem diyeceksin!.

Takvâ ehli olmak, günahlardan kaçınmak tarikatın çok önemli bir prensibidir; günahlardan kaçınacaksınız!

Bir de ahlâkınızı güzelleştireceksiniz, güzel ahlâklı insan olacaksınız. Kötü huyları atacaksınız, iyi huyları alacaksınız. Tembellik huyunuz var; atacaksınız... Kindarlık huyunuz var; atacaksınız... Cimrilik huyunuz var; atacaksınız... Döneklik huyunuz var; atacaksınız... Vefâsızlık huyunuz var; atacaksınız... Kendi kendinizle mücadele edeceksiniz; kötü huyları atacaksınız, iyi huyları alacaksınız. Olgun bir müslüman olacaksınız, tam bir müslüman olacaksınız.

Çünkü Allah insanı, güzel huylu diye seviyor. Allah insanı güzel huyundan dolayı cennete sokuyor; kötü huyundan dolayı cehenneme sokuyor. Kötü huylular cefâ çekiyor, iyi huylular safâ sürüyor. Onun için, güzel huylu olmağa da dikkat edeceksiniz!

Özetleyelim: Devamlı abdestli gezeceksiniz! Kul haklarını ödeyeceksiniz! Kılmadığınız namazları kılacaksınız, tutmadığınız oruçları tutacaksınız! Her gün zikir vazifelerini yapacaksınız!

Zikrinizi istediğimiz zamanda yapabilirsiniz. Oturduğunuz yerde, kıbleye dönüp, göz yumup, 25 defa *Estağfiru'llàh* deyip başlayacaksınız. Bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerif* okuyup, bunun sevabını Peygamber Efendimiz'e ve pirlerimize hediye edeceksiniz.

Onların mânevî yardımlarını isteyeceksiniz.

Sonra, gözünüz kapalı ölümü düşünüp, ölümden sonra cenneti, cehennemi, ahireti düşünüp, nefsinize diyeceksiniz ki:

“—Ey nefsim, bak ölüm var, aklını başına topla! Hayatın kıymetini bil, günahlara sapma! Cehennemden korun, cenneti kazanmağa çalış!” diyeceksiniz.

Sonra, bizimle ilgi kuracaksınız. Televizyonun düğmesini çevirip görüntüyü yakaladığınız gibi, bizimle mânevî bağlantı kurup bizi göz önüne getireceksiniz. Rabıta-i mürşid yapacaksınız.

Sonra, Allah’ın huzurunda olduğunuzu düşüneceksiniz. Allah beni görüyor diye boyun büküp, diyeceksiniz ki:

“—Yâ Rabbi, beni sevdiğin kulların arasına kabul eyle... Ben senin iyi kulun olmak istiyorum.” diyeceksiniz.

Sonra, tesbihleri çekmeğe başlayacaksınız. Ne çekeceksiniz? Yüz *Estağfiru’llàh*... Peygamber Efendimiz yapmış kendisi. Yüz *Lâ ilâhe illa’llàh*, bin defa *Allah* diyeceksiniz. Ama Allah derken, her yüz defada bir “*İlâhî ente maksùdî ve rıdàke matlûbî*” demeyi unutmayacaksınız. Yüz *salevât-ı şerife* getireceksiniz. Yüz *Kul huva’llàhu ehad* okuyacaksınız.

Farz namazları camide kılacaksınız. Farz olmayan sevaplı namazları; *İşrak, Duhà, Evvâbîn, Salât-ı Leyl* ve *Teheccüd* namazlarını kılacaksınız. Pazartesi ve perşembe oruçları gibi sevaplı oruçları tutacaksınız.

Sevaplı işler yaparak, ilim irfan sahibi olup, bunları anlatarak, İslâm’ı yaymağa çalışarak sevap kazanacaksınız. Sevaplı işlerde gayretli olacaksınız. Günahlardan kaçınmağa dikkatli olacaksınız. Takvâ ehli olacaksınız. Kötü huyları atıp, iyi huyları alıp, kâmil bir insan olmağa çalışacaksınız.

Tarikatımız bu... Bunları yapmak, insanı katmerli olarak cennetlik yapar. İbadetleri yapan cennetlik olur. Günahlardan kaçınan cennetlik olur. Ahlâkı güzel olan cennetlik olur. Bunların hepsini yapan, cennette en yüksek dereceleri bulur. Onun için, bunlar aramızda anlaşmadır bu akşam; ahdinize sàdık olun!

Şimdi her biriniz bir *Fâtiha*, üç *Kul huva'llàh* okuyun, duanızı yapayım!

....

Bi'smi'llàhi'r-rahmâni'r-rahîm:

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللهَ ، يَدُ اللهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (الفتح:١٠)

(*İnne'llezîne yübâyiùneke innemâ yübâyiùna'llàh... Yedu'llàhi fevka eydîhim... Ve men nekese ve innemâ yenküsü alâ nefsihî... Ve men evfâ bimâ àhede aleyhu'llàhe feseyü'tîhi ecran azîmâ.*) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

[Muhakkak ki sana bey'at edenler, gerçekte Allah-u Teâlâ'ya bey'at etmişlerdir. Allah'ın kuvvet ve yardımı bey'at edenlerin üstündedir. Şu halde kim bu bağı çözerse, kendi aleyhine çözmüş olur. Kim de Allah ile sözleştiği şeye vefa, onun hükmünü îfâ ederse, Allah da ona büyük bir ecir verecektir.] (Fetih, 48/10)

Bu söylenenleri unutursanız, bunları hocalarınızdan sorup tekrar hatırlayabilirsiniz. Bunların yazılı olduğu küçük bir kitabımız var, onu alıp oradan okuyabilirsiniz. Şöyle kâğıtlar var, burada da Hocamız'ın anlattığı şekilde bu vazifeler var; buradan da hatırınızda kalabilir. Bu kâğıtlardan birer tane alın, bu vazifeleri yapın!

Allah-u Teàlâ Hazretleri sizi sırat-ı müstakîmden ayırmasın... Nefse, şeytana uydurmasın... Sevdiği kullardan olmanızı nasîb eylesin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin... Hem dünyada, hem ahirette aziz ve bahtiyar eylesin...

Bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

05. 01. 1996 Canberra / AVUSTRALYA

09. TEBLİĞ VE İRŞAD ÇALIŞMALARI

Çok değerli ve çok sevgili kardeşlerim!

Mübarek Yunus Emre'nin her güzel sözü gibi, bir sözü kulağımda: "Tez geçer sayışlı gün" diyor. Sayışlı, sayılı demek onun lisânında... Sayılı gün, hele güzel olursa, çok çabuk geçer. Bir göz yumup açınca zaman güzar eyliyor, geçiveriyor. Bu toplantının çok hayırlı olduğu kanaatindeyim. Çünkü, Peygamber-i zî-şânımız SAS Hazretleri:

"—İki müslüman bir araya gelirse, mutlaka ve muhakkak Allah onları birbirlerinden istifade ettirir." buyuruyor.

Müslümanların bir araya gelmesini işaret buyuran, teşvik eden tavsiye eyleyen bir hadis-i şerif. Onun için, bizim evde kıldığımız namaz bir sevap kazanıyorsa; camide cemaatle kıldığımız namaz, yirmi yedi kat sevap kazanıyor. Cuma namazı kılınan camideki namaz, elli kat sevap kazandırıyor. Yani, toplanma ne kadar çok olursa, sevap o kadar çok oluyor.

O bakımdan müslümanların, özellikle kardeşliğin anlamını bilen kardeşlerimin bu bir araya gelmeye, muhabbete, meveddete, birbirini sevmeye, saymaya, birbiriyle en güzel âdâb üzere muaşeret eylemeye dikkat eylemelerini rica ederim. Çünkü, insanın Allah'ın rızasını kazanmak için yaptığı en sevaplı işlerden birisi, Allah için sevmektir. Hem de bunun bir külfeti de yoktur, hem bu vitamin gibi insana yarar. İksir gibi insanın içini aydınlatır, nurlandırır; hem de çok büyük sevabı vardır.

Bir müslüman Allah rızası için yeni bir kardeş ile tanışır, arkadaş olursa, Allah onu cennette başka hiç bir amel ile yükselemeyeceği yeni bir mertebeye yükseltir. Yeni bir arkadaş kazandı diye. Başka ne yapsa, oraya çıkamayacak. Sırf arkadaş edindiği için, yeni bir arkadaş kazandığı için; mükâfat olarak Allah onu cennette daha yüksek bir makama, mertebeye ulaştırır.

Onun için, arkadaş halkasını genişletmeye, arkadaş sayısını arttırmağa koşmamız lâzım! Var gücümüzle namaz kılmak gibi, diğer ibadetleri aşk ile sevk ile yapmak gibi; arkadaş aramamız lâzım, gönüldaş aramamız lâzım. Allah-u Teàlâ Hazretleri, birbirlerini Allah için seven müslümanlara, mü'min kardeşlere.

Kan bağı değil, din kardeşliği, iman kardeşliği ile birbirini seven insanlara, mahşer yerinde müstesna makam verecek.

İnsanlar mahşer gününde izdiham ve sıkışıklık içinde olacaklar, yere iğne atılsa, düşmeyecek kadar sıkışık olacaklar. Güneş tepelerine yaklaşmış olacak, beyinleri sıcaktan fokur fokur kaynayacak, ağızları susuzluktan kuruyacak. Terler dizlerinin, göbeklerinin, omuzlarının, kulaklarının hizasına kadar çıkacak. Kimsenin kimseye bakacak hali kalmayacak. Baba evlâdından, karı koca birbirinden, kardeş-kardeşten kaçacak. Herkesin işi, derdi, tasası başından aşkın olacak.

O günde birbirini Allah için sevenleri, Allah-u Teàlâ Hazretleri Arş-ı A'lâsının gölgesinde gölgelendirecek. Güneş yok, beyninin kaynaması yok. Arş-ı A'lâ'nın gölgesinde gölgelenecek. Mahşer halkı o sıkıntılı mıntıkalarından, mahşer yerinden onlara, gökyüzüne doğru bizim dünyadan yıldızları seyrettiğimiz gibi bakacaklar.

"—Bunlar peygamber değil, bunlar şehid değil, bunlar kimdir yâ Rasûlallah? Bu makamı nereden kazanmışlar?" diye

soracaklar.

"—Bunlar, birbirlerini Allah için iman yolunda, din yolunda sevenlerdir." diye Peygamber Efendimiz bildiriyor.

Bunlar nurdan minberlerde oturacaklar. Yani, koltuklarda oturacaklar ama, nurdan koltuklarda oturacaklar. Çok safalı koltuklarda oturacaklar. Yüzleri nur olacak, libasları nur olacak. Peygamber ve şehid olmadıkları halde, peygamberler ve şehidler onlara gıbta edecekler.

Muhterem kardeşlerim. İşte tasavvufun kardeşliğinin amacı budur. Tasavvufta kardeşin, öteki arkadaşına ihvan demesi, kardeşim demesi bundandır. Aradaki muhabbet bu sebeptendir. Bu sonucu uyandıracak olduğundandır. Allah-u Teàlâ Hazretleri, ahirette kardeşleri birbirinden ayırmayacak. Birisinin makamı iyi olunca, ötekisini onun makàmına çıkartacak. Onun yanına getirecek, aralarında hasretlik bırakmayacak, birbirlerine kavuşturacak. Cennette böyle bir zat, dünyada mü'min kardeşini Allah için sevmiş olan bir zat, bir kişi, kendisine verilmiş olan köşkünün son derece safalı, manzaralı balkonuna cenneti seyretmeğe çıktığı zaman; cennetin gölgelikleri aydınlanacak. Ortalık öyle bir nura gark olacak ki, cennet ehli ortalık aydınlanınca birbirlerine bakacaklar, diyecekler ki:

"—Allah için birbirini sevenler gene balkona çıktı, gelin şunları seyran edelim!" diyecekler.

Cennetteki insanlar, birbirini Allah için seven insanların balkonlarında duruşlarında; onları uzaktan seyretmekten lezzet duyacaklar. Bu kardeşlik böyle bir şey, bu mânevî kardeşlik bu kadar güzel bir şey, bu kadar kıymetli bir şey… Bu, hiç bir şeyle değişilmez. Dünya parasıyla, menfaat duygusuyla, üç dolarla, beş dolarla, yüz dolarla, bin dolarla kaybedilecek, zedelenecek, yıkılacak, kırılacak bir kardeşlik değil.

Bu gibi kamplar eğitim amaçlı... Tabii, Aile Eğitim Kampı diyoruz. Çocuklara bilgi veriyoruz, hanımlar bilgileniyor, beyler konferansları dinliyorlar... Bu konferansların adeti çok olabilir, az olabilir. Bizim Gemlik'te yaptığımız Aile Eğitim Kampında günde üç tane konferans vardı. Her birisi ayrı profesör tarafından verilen, böyle sanki bir yıllık tahsil gibi herkes değişti. Çocuklar

bile elinde kâğıt-kalem, bayağı bir koca adam gibi oldular. Sanki yaşları büyüdü. Yani, kampta çok büyük şeyler oldu.

Burada tabii, sizi üzmemek için, sizi yormamak için, sizi sıkmamak için hafif bir program yapıldı... Genel bilgi verildi, dinlenmeniz istendi, eğlenmeniz düşünüldü. Tek başınıza böyle bir motele gelseniz, aynı motele gelseniz; ne bu fiyata oturabilirsiniz, ne de bu safâyı bulabilirsiniz. Çünkü insan etrafındaki, çevresindeki varlıkların halinden etkilenir.

Ağaç bile, altında iki kimse kavga etse irkilirmiş. İlim adamları tesbit etmişler. Ağacın altında kavga etseler, ağaç irkilirmiş. Bitki bile duygulanıyor. İnsan eşref-i mahlûkat, duygulanmaz mı?

Etrafının iyi insanlarla dolu olması lâzım, gönüldaşlarıyla dolu olması lâzım, kendisi gibi mü'min kardeşleriyle dolu olması lâzım! Bu zevki burada kendi başınıza bulamazdınız. Beraberlikten doğan bir lezzet olmuştur.

Fakat bizim bu kamplardan, eğitim toplantılarından bir başka amacımız vardır: Aranızdaki sevgiyi, muhabbeti rayına oturtmak, yörüngesine oturtmak... Biz istiyoruz ki, birbirinizi tasavvuf kitaplarında yazılmış olduğu gibi sevin! Cennette o mükâfatlara erecek şekilde sevin! Mahşer gününde Arş-ı A'lâ'nin gölgesinde gölgelenecek gibi sevin! O sevgiyi tattırmağa, o sevgiyi aşılamağa, o sevgiyi buldurmağa çalışıyoruz. Bence bu eğitim kamplarının en önemli tarafı budur.

Bizim Türkiye'deki eğitim kamplarımızın hepsinin arkasından, muhteşem bir karar çıkar. Meselâ, bizim Ak Radyomuz bugün dünya üzerinde yayın yapan, muazzam kültürel değeri yüksek yayınlar yapan Ak Radyomuz. Bizim (Akbük)'te yaptığımız bir Aile Eğitim Kampında ortaya atılmıştır ve gözyaşlarıyla karar alınmıştır.

Küçücük çocuklar, küçücük kulaklarındaki küpeleri getirmiş vermişlerdir... Küçücük çocuklar, babasının kucağında gelip harçlığını vermiştir. Büyük adamlar da, zenginler de milyarlar vaad etmiştir. Ben üç milyar veriyorum, ben beş milyar veriyorum diye gözyaşları içinde, alkışlar içinde Ak Radyo'yu kurduk... Bugün dünyada önemli bir İslâmî hizmet görüyor. Yani, bu bir

araya gelmeden, müslümanların bir araya gelmesinden, büyük hayırlar ve bereketler hasıl oluyor. Ben bizim kardeşlerimizi fazla mahcup ve fazla çekingen görüyorum. Yönetici kardeşlerimize çok teşekkür ediyorum. O da bir şey tabii, tok gözlü olmak.

Onurlu olmak. Müslüman onurludur, şereflidir. Fazla asılan, fazla askıntı olan, fazla sıkıntı veren bir insan olmamak önemli ama; bizim Türkiye'deki toplantılarımızda, kendiliğinden bir böyle patlama tarzında çok büyük bir güzel müessese kurulur, bir şirket Çıkar ortaya, bir hayır müessesesi Çıkar. Ve çok güzel sonuçlar alınırdı. Temenni ediyorum ki, burada da kardeşlerimiz çok geliştiler, çok değiştiler. Benim (Sydney)'e ilk gelişimle, şimdiki (Sydney)'in durumu arasında çok büyük fark var. (Wollongong) da çok büyük gelişme var ama, (Brisbane) de çok güzel gelişmeler var ama; Avustralya'nın şehirleri (Melbourne, Wollongong, Sydney ve Brisban'dan ibaret değil. Yani, daha pek çok yerler var...

Biz bizden başka yerlerde müslüman yok sanıyorduk, geçen seyahatlerimizde taa.. Avustralya'nın Kuzeyinde Marriba diye bir şehre kadar çıktık gittik. İki bin, üc bin, dört bin kilometre yol yaptık, seyahat yaptık... Orada bir cami bulduk, orada cuma namazı kıldık. Muammer kardeşimiz hutbe okudu, bir kardeşimiz güzel bir ezan okudu; o zamana kadar o ezanı duymayan insanlar göz yaşlarına hakim olamadılar, ağladılar; o çeşit ezanı duyunca. Oradan Bazı kardeşlerimiz ders aldı. Cevdet kardeşimiz bir kısmıyla halen muhabereyi devam ettiriyor.

Yani, Avustralya'nın pek çok yerinde başka insanlar var. Kuzeyimizde, muhterem kardeşlerim. Yani, Avustralya'nın nüfusu Yirmi Milyon. Mühim değil, çok önemli değil. Yani, Türkiye'nin üçte biri kadar bir şey. Kuzeyimizde iki yüz Milyonluk Endonezya var... Muazzam Hindistan var... Muazzam Pakistan var... Muazzam Bengladeş var... Muazzam Hindi Çin'i var... Bizim bilmediğimiz Vietnam da bile müslümanlar var... Tayland'da bile müslümanlar var... Bana müracaat ettiler, benden hoca istediler. "Biz Türk hoca istiyoruz!" diye, hoca istediler benden. Azınlıkta ama birkaç milyon müslüman var...

Filipinlerde müslümanlar var... Manila'da gözyaşlarıyla kardeşlerimiz, o fakir müslüman kardeşlerimize zekât dağıttılar;

ağlaya ağlaya geldiler. Onların o sefaletinden dola- yi. Siz sadece Avustralya müslümanı değilsiniz, siz bölgeye çalınmış bir güzel mayasınız. Siz bu bölgede bir ışıksınız. Siz bu bölgede İslâmî temsil eden Sahabe temsilcilerisiniz. Zamanın sahabe-i kirâmın yaptığı vazifelerini yapacak insanlarsınız. Çevrenizde milyonlarca insan var, müslüman var, İslâmî bilmiyor. İnsan var, İslâmî bilmiyor. İmanı bilmiyor, yanlış inançlar içinde; yapacağımız işler çok, muhterem kardeşlerim. Onun için, kendimizi çok iyi yetiştirmeliyiz. Böyle bir kamp bir ışık yakar, bir ateş yakar, bir meşale yakar tutuşturur insanı ama; ondan sonra yapıla- cak çok şey vardır... Yani, alim insan olmak kolay değildir, çok çalışmakla olan bir şeydir. Sabahleyin konuşmamda söyledim: İslâmî çok iyi öğreneceksiniz. Çok iyi öğreneceksiniz, çok iyi yetişeceksiniz. Dünyaya İslâmî anlatacaksınız. Daha İslâmî bilmeyen nice yerler var, nice yerler var... Bu kadar Avustralya'ya geldim-gittim, Endonezya'ya uğrayamadığım için üzülüyorum. Yüz Doksan Milyon, iki yüz milyon kardeş var orada. Uğrayamadık. Halleri nedir, seviyeleri nedir, dertleri nedir bilmiyoruz; yani buraya gelmişiz, kimimiz (Melbourne)'a kapanmışız, kimimiz (Sydney)'e kapanmışız... Hayır, böyle değil.

Biz burada belimizi doğrulttuktan sonra, biz burada aslî ihtiyaçlarımızı, hayatî ihtiyaçlarımızı hallettikten sonra; çevremiz var, Yeni Gine (New Guinea) var, Yeni Zelanda (New Zealand) var, Tamania var... Bilmiyoruz, öbür şeyler var, Filipinler var... Amerikalı misyonerler hristiyan yapmağa çalışıyor. Endonezya var, Endonezyalıları hristiyan yapmağa çalışıyorlar. Büyük bir mücadele var. Hindi Çin'i bölgesi var, Hindistan var. Hindular var, Sihler var, onlar harıl harıl çalışıyorlar, mutaassıplar. Cami yıkarak, kaş çatarak, yakarak, vurarak, kırarak Müslümanları engellemeğe çalışıyorlar. Onlara karşı yapılacak çok işler var, öğretilecek çok bilgi var.

Onun için, hepinizi ilim erbabı olmaya, ilim için çalışmaya, öğrendiklerinizi kendi şahsınızda uygulamaya. Ondan sonra da başkalarına öğretmek için çalışmalar yapmaya davet ediyorum vasiyet ediyorum, tavsiye ediyorum. Mesleklerinizi buna göre ayarlayın. Veyahut emeklilik hakkınız doğar, doğmaz bu çeşit çalışmalara koşun! Ya da haftalık hayatınızın, aylık hayatınızın,

yıllık hayatınızın belli bölümlerini bu işleri, bu hayırlı İslâm'ı yaymak, irşad ve tebliğ çalışmalarını yapmak hususuna sevk edin.

Hiç birini yapamıyorsanız, evlâtlarınıza sahip olun, dindaşlarınıza sahip olun, ırkdaşlarınıza sahip olun, komşularınıza sahip olun! Yani, hiç bir şey yapamazsanız, onu yapın. Becerikli insan derdi rahmetli annem, yere düşse bile, düştüğü yerden bir avuç toprakla kalkar derdi. Yani, yere düşmesini bile boş şey yapmıyor, sonuçsuz bırakmıyor; bir avuç toprakla kalkar derdi.

Aklınız, fikriniz Allah'ın rızasını kazanmak olsun, Allah'ın dinine yardım etmek olsun. Allah çalışmalarınızı geliştirsin ve çalışmalarınızın sonuçlarını büyütsün, muazzamlaştırsın, geliştirsin. Sizin eliniz ve çalışmalarınızla nice insanların imanı öğrenmesini, nice insanların hidayete ermesini nasib eylesin...

Böylece, sizlerin ahirette büyük mertebeler kazanmanızı nasib eylesin... Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenizi dünya ve ahiretin en yüksek derecelerini, saadetin en yüksek makamlarını ihsan eylesin... Cennetiyle Cemaliyle cümlenizi müşerref eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

Başına edeb tacını giyen sultan olur. Edebin çeşitleri vardır. Edebin en önde, en yüksek mertebesi, en önde gelen mertebesi: (*Edeb maa'llàh*)'tır. Kulun Allah'a karşı takınması gereken kulluk edepleri. Ondan sonra, (Edeb maa'r-rasûl) vardır. Yani, bir ümmetinin ferdi olarak, ümmetinin bir ferdi olarak; Rasûlüllah'a karşı bir müslümanın takınması gereken edepler...

(*Edeb maa's-şeyh*) vardır. Müridin Şeyhine karşı âdâbı. (*Edeb maa'l-ihvân*) vardır. İhvanın kardeşine karşı âdâbı. Edepler böyle sıralanır gider. Sonsuzdur ve sevabı, ecri, mükâfaatı çoktur. Allah cümlemizi en yüksek edeplerle, en güzel edeplerle müeddep eylesin. Allah hepinizden razı olsun...

06. 01. 1996 - Kamp Kapanış
Canberra / Avustralya

10. İLMİN VE ALİMLERİN ÖNEMİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-alemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve eşrefi'l-mürselîn, ve ekremü'r-rusül, tâci ruusinâ ve tabîbi kulûbinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedeni'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihi ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l cezâ... Emmâ ba'd:

Allah'a sonsuz, hadsiz, hesapsız şükürler olsun; hamd ü senalar olsun... Bizi nimetlerine gark eyledi. Nice insanların sahip olmadığı lütuflarına mazhar kıldı. Nimetler içinde, i'zaz ve ikram içinde yaşıyoruz. Allah-u Teàlâ Hazretleri nimetlerini üzerimizde daim etsin...

Onun Habîb-i Edibi, sevgili Peygamberi, peygamberlerin serveri, insanların makamca en yükseği, Makàm-ı Mahmud'un sahibi, ahiretteki derecelerin en yükseğinin mâliki, Muhammed-i Mustafası'na da hürmetlerimizi, salât ü selamlarımızı, tahiyyatımızı arz eyleriz. Allah bizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine nâil eylesin, yolundan ayırmasın, sünnet-i seniyye-i nebeviyyeye âşinâ eylesin... Sünnet-i seniyyesini ihyâ edenlerden eylesin bizleri... Böylece, yüzlerce şehid sevabı kazananlardan olmayı hepimize ayrı ayrı nasib eylesin...

Dün akşam konuşmuştuk, çok önemli bir akşamdı dün akşam; bu akşamımız bizler için bir dönüm noktası olsun; milattan önce, milattan sonra gibi. Canberra kampımızdan, Berat Gecesi'nden önceki hayatımız, Berat Gecesi'nden sonraki hayatımız son derece farklı olsun. Eski devre kapansın. Bundan sonra artık, Berat Gecesi'nden sonra tertemiz bir sayfayla, yepyeni bir hayat başlasın. Bundan sonra artık, Rabbimizin sevdiği kul olmaya, var gücümüzle çalışalım diye karar vermiştik. Bunu unutmayalım. Her zaman kendi kendimize hatırlatalım:

“—Artık sen yeni bir insansın, yeni bir güzel yolun yolcususun! Artık bundan sonra başka bir şahsiyet oldun, iyi bir müslüman olmaya karar verdin, kâmil bir insan olmaya karar verdin!” diye hiç unutmayalım, kendimize hatırlatalım!

Tabii, bu şirin kamptan, bu güzel kamptan çok memnun olduk. Daha önceki kamplardan biraz daha hoş tarafları oldu, daha tatlı oldu, herkes daha rahat etti. Böyle son gününe erişince tabii, insan keşke daha devam etseydi diye temenni ediyor. İnşâallah, bundan sonraki eğitim çalışmaları daha da güzel olarak, gelişerek, büyüyerek devam etsin diye temenni ediyorum.

Bu kampın asıl amaçlarından, kampı düzenlememizdeki asıl niyetlerimizden birisi de; ilim öğrenmek, dinimizi öğrenmek, hem de rahat bir şekilde öğrenmek... “Sıkıntıya düşmeden, terlemeden, daralmadan, bunalmadan, hoş bir şekilde, hoş bir mekânda; çoluk-çocuk gailesi, telaşı olmadan hanımlar da bir tarafta rahat etsinler, çocuklar da şurada oynasınlar; hepimiz dinimizi öğrenelim!” diye güzel planlanmış bir eğitim kampıydı bu…

Bizim eğitim çalışmalarımız, ilim öğrenme çalışmalarımız

bizler için çok önemlidir. Çünkü, insanoğlu bilgisi nisbetinde olgun insan oluyor, görgüsü nisbetinde kaliteli insan oluyor, kâmil insan oluyor. Onun için, bilginin sınırı yok, sonu yok. Artık bilgi öğrenme devri bitti dememiz mümkün değil. Her an da, hayatımızın her saniyesinde yeni bazı şeyler öğrenerek, gelişmemizi ilerletmemiz lâzım, devam ettirmemiz lâzım. O bakımdan, bu çalışmaları çok beğeniyorum. Bu maksatla, bundan sonra da, bu çeşit çalışmaların kamp çalışmalarına münhasır kalmamasını, kampın bitmesiyle bu çalışmaların durmamasını temenni etmek istiyorum.

a. İlim Öğrenmenin Fazileti

İyi bir müslüman olacağız, kâmil bir insan olacağız, Allah'ın sevgili kulu olacağız diye gözümüzü o hedefe dikmişiz. Öyle olmak istiyoruz. Bunun için de, en başta gelen ilaç ve çare yine ilimdir. Onun için, mutlaka ilimle ilgili çalışmalarımızı her gün, her zaman devam ettirmemiz lâzım diye Peygamber SAS Efendimiz'den bu hususta bize şevk verecek, bizi heveslendirecek, gayrete getirecek Bazı hadis-i şerifleri size okumak istiyorum. Arapçalarını da okuyacağım, çünkü bantlara geçiyor, herkes kaynağını bilsin.

Birincisi, Deylemi'den alınmış bir hadis-i şerif, *Müsnedü'l-Firdevs* kitabından; Peygamber Efendimiz SAS buyurdular ki:[27]

طَلَبُ العِلْمِ أَفْضَلُ عِنْدَ اللهِ مِنَ الصَّلاَةِ، والصِّيَامِ، وَالحَجِّ، وَالْجِهَادِ فِي سَبِيلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ (الديلمي عن ابن عباس)

RE. 312/12 (*Talebü'l-ilmi efdalü inda'llâhi mine's-salâti ve's-sıyâmi ve's-sadakati ve'l-hacci ve'l-cihâdi fî sebili'llâhi azze ve*

[27] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.438, no:3910, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.10, s.228, no:28655; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.122, no:13929.

celle.) “İlim öğrenmeye gayret etmek, ilim öğrenmenin peşine düşmek, ilim taleb etmek, öğrenci olmak, ilmi çalışmaların içine girmek; Allah indinde namazdan da, namaz kılmaktan da, oruç tutmaktan da, haccetmekten de; Allah yolunda, Aziz ve Celil olan Allah yolunda fî sebîlillah cihad etmekten de daha faziletlidir, daha üstündür.”

Burada çok önemli bir hadis-i şerif söylemiş oluyorum size; Çünkü, sahabeden bazı kimseler Peygamber Efendimiz’e, “Amellerin, ibadetlerin, işlerin en sevaplısı hangisidir?” diye sorduğu zaman, namazın çok önemli olduğunu bildirmişti Peygamber SAS Efendimiz. Gerçekten de:[28]

اَلصَّلاَةُ عِمَادُ الدِّينِ (هب. عن عمر ؛ الديلمي عن علي)

(*Es-salâtü imâdü’d-dîn*) “Namaz dinin direğidir.” Yâni, “Namazı kılan tam müslümandır. Namazı kılmayan, dinini yerle bir etmiş, yıkmış, hedmetmiş sayılır.” diye hadis-i şerifler var.

Şimdi bu hadis-i şerifte, çok önemli bir değerlendirmeyle karşı karşıya bulunuyoruz; “İlim öğrenmek namazdan da üstündür.” diyor Peygamber Efendimiz.

Tabii, herkes anlamıştır ki, farz olan namazlar gene kılınacak. Onlar terk edilsin, ilme yönelinsin mânâsına değil. İlme yönelmenin ne kadar sevaplı olduğunu göstermek için, çok sevaplı olan bir şeyi söyleyip, “Bak, bundan da daha kıymetli!” demek içindir bu sözler.

Elbette, beş vakit namazımızı kılacağız, cumamızı kılacağız. Bayram namazlarımız vaciptir. Vitr-i vaciplerimizi, bayram namazlarımızı kılacağız ama bileceğiz ki, ilim öğrenmek çok önemli. Ondan sonraki vaktimizde, ilim öğrenmeğe yöneleceğiz.

(*Ve’s-sıyâmi*) Oruç çok önemli bir ibadet... Biz de orucu çok seviyoruz. Oruç bizim hayatımızı değiştiriyor. Ramazan’a

---

[28] Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.39, no:2807; Hz. Ömer RA’dan.
Deylemî. *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.404, no:3795; Hz. Ali RA’dan.
Kenzü’l-Ummâl, c.VII, s.442, no:18889, 18891; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.608, no:1621; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XIV, s.69, no:13809.

heyecanla yaklaşıyoruz. Berat Gecesi Şa'ban'ın yarısı gecesidir, iki hafta sonra Ramazan demektir. Berat Gecesi bitti, iki hafta sonra Ramazan'a gireceğiz.

Ramazan oruç ayıdır, on bir ayın sultanıdır, çok güzel bir aydır. Ramazan gelince alem değişiyor; çevremiz, toplumumuz Ramazan'da çok büyük bir canlılık kazanıyor, nurluluk kazanıyor ama; ilim öğrenmek namazdan da önemli olduğu gibi, oruçtan da önemli... Tabii, farz olan orucu tutacağız. Fakat ilmin o kıymetli ibadetten de daha kıymetli olduğunu bileceğiz.

(*Ve'l-hacci*) Sonra, hac çok önemli bir olay. Bilhassa Hicaz'a uzak olan yerlerden haccetmek çok zahmetli oluyor. Eskiden yıllar sürerdi. İstanbul'dan hacca gidecek bir insan, bir senelik nafakasını ailesine bırakmak zorundaydı.

"—Bir seneye ancak gelirim, alın bakalım bir senelik nafakanızı!" demek zorundaydı.

Tabii, buralardan hacca nasıl gelirlerdi o zamanın insanları bilmiyorum; Malezya'dan filan nasıl geliyorlardı? Gemilerle, yolculuklarla, kervanlarla ne kadar sürüyordu?

Kıymetli bir ibadet hac... Çok önemli. Dinin beş mühim ibadetinden birisi, direklerinden birisi. Ondan da önemli, hacdan da önemli ilim öğrenmek... Tabii yine farz olan haccı yapacağız. Ben ilim öğreniyorum, hacca gitmekten vazgeçtim mânâsına değil amma; bileceğiz ki, ilim öğrenmek çok önemli.

(*Ve'l-cihâdi fî sebili'llâhi azze ve celle.*) Ve nihayet cihadı söylüyor ki, cihadda insan malını da veriyor, canını da veriyor. Malını ortaya koyuyor, cihada hazırlanıyor. Canını ortaya koyuyor, Allah yolunda şehid oluyor. Yani, bu cihaddan daha büyük fedakârlık nerede olacak, nasıl olacak? Malını da veriyor, canını da veriyor. Nesi varsa her şeyini Allah yoluna veriyor, fî sebîlillâh veriyor... İlim öğrenmek bundan da önemli.

Neden? Bir insan bir savaşta savaşır, şehid olur. Tabii, şehidlik mertebesini kazanır, cennete hesapsız girer. Bunların hepsi çok güzel şeyler ama, yani bir orduda savaşmış, düşmanı yenmişse, İslâm alemini kurtarmış olur.

Fakat, bir alim sadece bir savaşta İslâm alemini kurtarmıyor; asırlar boyu, müslümanları kurtarıyor. Bakın, bugün kendi

kütüphanemizdeki kitaplarımızı inceleyelim, öyle alimler var ki, eserlerinden halâ faydalanıyoruz.

Dün akşam benim okuduğum kitap, Abdülkàdir-i Geylani Efendimiz'in kitabıydı. Kaç asır önce yaşamış? Başka bir eser okuyoruz, İmam Gazali Hazretleri'nin kitabı. Kaç asır önce yaşamış. Demek ki alimler çağlar üstü değerler oluyorlar, faydaları sadece bir devreye, bir bölgeye ait kalmıyor, münhasır kalmıyor, asırlar boyu alem-i İslâm kendisinden istifade ediyor.

Biz, Hanefi Mezhebindeniz el-hamdü lillâh. İmam-ı Azam Efendimiz'in bütün ilmi çalışmalarından, istifade ediyor bütün Hanefiler. Falanca kardeşimiz Şafii ise, İmam Şafii Hazretleri'nin bütün çalışmalarından istifade ediyor. Yani, cihad güzel bir şey ama, ilim daha güzel bir şey. İlmin sonucu itibariyle müslümanlığa faydası, cihaddan da fazla. Alimin faydası, şehidden de daha üstün…

O bakımdan, bu hadis-i şerifi ben çok önemli bir hadis-i şerif olarak size okudum. Yani, en kıymetli ibadetleri düşünün. Namaz, bırakamıyoruz, kılıyoruz. Hoparlör tertipliyoruz, safları tanzim ediyoruz, kamet getiriyoruz; namazlar kılıyoruz. Tabii mutlu oluyoruz. El-hamdü lillâh, Allah yolunda olmak ne güzel…

Oruç, Ramazan da öyle... Teravihleri kılacağız, sahurlara kalkacağız, hepsi güzel!

Hac da öyle... Hacılar ziyafetler çekerek, helâlleşerek ayrılıyor memleketinden, oralara gidiyor. Karşılanması da gene merasimle oluyor. Hacı karşılamak için uzun yollara gidiliyor, yolları gözleniyor filan. Onlar da Zemzemlerle, hurmalarla geliyorlar. Tamam, bunların hepsi güzel!

Askere gitmek, savaşa, cihada gitmek tabii daha güzel!

Bakın, işte bunların hepsinden daha güzeli, ilim öğrenmek. O halde, bizim bu ilimle ilgili çalışmalarımızın, namaz gibi devam etmesi lâzım! Her gün namaz kıldığımız gibi, her gün ilim de öğrenmeliyiz. Madem bu kadar sevaplıymış, her gün ilme çalışmalıyız.

Burada mühim olan nokta şudur: Hangi kitabı okuyacağız? Önemli olan budur. Hangi eseri okumalıyız? Çünkü her insan

alim değil. Her kitap yazan, en doğru şeyleri yazıyor değil. Nasıl kitapları okumamız lâzım? Kesinlikle, herkesin kabul ettiği şekilde çok büyük bir alim olan kimsenin eserini okumamız lâzım!

Tabii, en başta okunacak kitap Kur'an-ı Kerim'dir. Ondan sonraki, açıklamalı hadis kitaplarıdır. Çünkü hadis kitaplarının açıklanması gerekir. Yani, iyice bilinmeyen kelimeler vardır, onları aşağıda açıklamak lâzım. Dip notlarda veyahut şerhinde açıklamak lâzım ki, mânâsı iyi anlaşılsın. O bakımdan, önce Kur'an-ı Kerim'i okumalısınız. Onunla beraber, hadis-i şerif de okumalısınız.

Bunu nasıl yapacaksınız? Bunu nasıl pratiğe geçireceksiniz? Yani, bir şeyi laboratuvarda alimler buluyor da; uygulaması, pratiğe geçirilmesi ayrı bir iş oluyor, teknoloji oluyor. İlmin uygulanması, teknoloji oluyor. Adam, benzin patladığı zaman genişlediğini buluyor da, bunun benzin motoru halinde hizmete sunulması, teknolojinin işi oluyor.

Şimdi biz ilmin sevabını anladık. Bunun hayatımıza intikali, tatbiki nasıl olacak diyecek olursak; bunun tek bir çözümü var, muhterem kardeşlerim: Prensip sahibi olacaksınız, her gün ilimden bir bölüm okuyacaksınız.

"—Her gün mü?"

Her gün…

"—E, çok değil mi?"

Her gün yemek yemiyor musun, çok geliyor mu? Her gün yüzünü yıkamıyor musun, çok geliyor mu? Her gün namaz kılmıyor musun, çok geliyor mu? Gelmiyor. Tamam, alıştırmak meselesi bu... Kendini, aileni, çoluğunu, çocuğunu alıştıracaksın. Her gün ilim öğreneceksin.

Her gün aile kampımız yok, her gün karşımızda hoca yok… Her gün vaaza gidemiyoruz amma evimizde kitap var, elimizde kitap var. Kur'an-ı Kerim'imiz var, hadis-i şeriflerimiz var. Çok büyük alimlerimizin yazdığı gerçekten değerli kitaplar var... Bunları okuyacağız.

"—Ne kadar okuyacağız, ne tavsiye edersiniz?" diyecek olursanız, sanıyorum en münasip zaman, akşam yemeğini yedikten sonradır. Her evin durumu değişebilir, evdeki insanların

işten dönüş saatlerine göre başka şey olabilir. Rahat bir zamanda bir saat koyacaksınız, "Bu saatte, ben bir saat ilim öğreneceğim, bir kitap okuyacağım!" diyeceksiniz.

Tavsiyem şu: Günde üç tane ayet okuyun, iyi okuyun, tekrar tekrar okuyun! Üç tane hadis okuyun! Bir güzel hadis kitabından, üç tane hadis okuyun. Kur'an-ı Kerim'den üç tane ayet okuyun, açıklamasını dinleyin! İyi bir açıklamadan...

Bir de, öğrendiğinizi günde üç kişiye söyleyin! Sohbet düşürün, fırsat bulun, lafı dengine getirin, "Allah-u Teàlâ Kur'an'da şöyle söylemiş." deyin. "Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifinde söyle buyurmuş; okudum." deyin, üç kişiye tebliğ edin! Üç ayet, üç hadis, üç kişiye anlatmak; böyle bir prensip edinin!

"—Aaa, bugün ben üç kişiye tebliğ edemedim, gideyim Ali'yi yakalayayım, ona bari bu işi anlatayım! Gideyim Ahmed'e söyleyeyim!" filan diye veyahut neyse artık, böyle bir çare ararsınız.

Bunu alışkanlık haline getirin! El yıkamak gibi, diş fırçalamak gibi, kahvaltı etmek, yemek yemek gibi; her gün uyumak gibi, her gün de ilim ile ilgili bir çalışma yapın!

b. İlim Öğrenmenin Sevabı

Diğer bir hadis-i şerif:[29]

طَالِبُ الْعِلْمِ طَالِبُ الرَّحْمَةِ ، طَالِبُ الْعِلْمِ رُكْنُ الْإِسْلَامِ ، وَيُعْطَى أَجْرَهُ مَعَ النَّبِيِّينَ (الديلمي عن أنس)

(*Tàlibü'l-ilmi tàlibü'r-rahmeh, tàlibü'l-ilmi rüknü'l-islâm, ve yu'ta ecruhû mea'n-nebiyyîn*) "İlim öğrenen kimse, Allah'ın rahmetinin peşine düşmüş kimse demektir." İlim peşine düşen, Allah'ın rahmetinin peşine düşmüş demektir. Neden? İlim

---

29 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.440, no:3915; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.143, no:28729; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.113, no:13909.

öğrenince, Allah'ın rahmetine erecek. Allah'ın rahmetine ermek de, geçe-gündüz istediğimiz şey. El açıp dua ettiğimiz: ya Rabbi. bize rahmetini ihsan eyle diye. İlim öğrenince, o rahmeti kazanacaksınız.

(*Tàlibü'l-ilmi rüknü'l-islâm*) "İlim peşinde koşan, ilim öğrenen kimse İslâm'ın direğidir." Neden? İlmi öğrenecek, başkalarına anlatacak; İslâm ayakta kalacak, yıkılmayacak, çatısı çökmeyecek İslâm'ın...

(*Ve yu'ta ecruhû mea'n-nebiyyîn*) "Böyle ilmini başkasına anlatan ilim erbabının ecrini Allah Peygamberlerle beraber verecek." Peygamberlerin vazifesini sürdürüyorlar çünkü…

c. İlim Öğrenmek İçin Yürümek

Diğer bir hadis-i şerif:[30]

الْغُدُوُّ والرَّوَاحُ في تَعْلِيمِ الْعِلْمِ ، أَفْضَلُ عِنْدَ اللهِ مِنَ الْجِهَادِ فَي سَبِيلِ اللهِ (أبو مسعود الأصبهاني في معجمه وابن النجار ، الديلمي عن ابن عباس)

(*El-guduvvü ve'r-revâhu fî teallümü'l-ilmi, efdalü inda'llàhi mine'l-cihâdi fî sebîli'llâh*) "Sabahleyin kalkıp ilim öğrenmeğe gitmek, akşamleyin ilim öğrenmeğe bir kimseye gitmek; sabah-akşam ilim öğrenmek için seyahat etmek, yürüyüş yapmak, arabaya binmek... İşte ilim öğreneceği yere gelmek, gitmek... Arabaya atlıyoruz, camiye geliyoruz; orada vaaz var diye. Arabaya atlıyoruz, sekiz saatlik yolculuk yapıyoruz; Canberra da kamp var filan diye… Yani, bunlar ne? Bir sefer. Sabah-akşam yapılan bu sefer Allah indinde, Allah yolunda fî sebîlillah cihaddan daha faziletlidir."

Yani, haydi bakalım silahlan, haydi bakalım tabancaları,

---

[30] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.440, no:391; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.161, no:28834; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.113, no:13909.

tüfekleri, bombaları al; yallah, düşmana gidiyoruz. Atla bakalım motorlu vasıtalara, haydi gidiyoruz demek gibi... İlim öğrenmek için gitmek, Allah indinde Allah yolunda cihaddan daha kıymetlidir. Çünkü, cihad da netice itibariyle iş bitmiş oluyor. Adam laf anlamadığı için, mecburen kavgaya dökülmüş oluyor iş, savaşıyorsun. Ama ilimde, karşı tarafı ihya ediyorsun. Savaşta öldürüyorsun, ilimde yaşatıyorsun, ihya ediyorsun karşındakini… İlim elbette daha güzel, insanlara daha faydalı bir çalışma. Neticede insan kazanılıyor.

d. Dinî Bilginin Üstünlüğü

Diğer bir hadis-i şerif… Taberânî Abdullah ibn-i Amr RA'dan rivayet etmiş. Diyor ki, Peygamber SAS Efendimiz:[31]

قَلِيلُ الْفِقْهِ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرِ الْعِبَادَةِ، وَكَفَى بِالْمَرْءِ فِقْهاً إِذَا عَبَدَ اللهَ،

وَكَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلاً إِذَا أُعْجِبَ بِرَأْيِهِ (طب. عن ابن عمرو)

(*Kalîlü'l-fıkhi hayrun min kesîri'l-ibâdeh, ve kefâ bi'l-mer'i fıkhen izâ abeda'llàh, ve kefâ bi'l-mer'i cehlen izâ a'cebe bi-re'yihî*)

Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:

(*Kalîlü'l-fıkhi hayrun min kesîri'l-ibâdeh*) "Az bir dini bilgi, çok ibadetten daha hayırlıdır." Yani, azıcık birkaç sayfa okursun ilmihalden, din kitaplarından; çok ibadet etmekten daha fazla sevap kazanırsın.

(*Ve kefâ bi'l-mer'i fıkhen izâ abeda'llàh*)"Bir kimseye dini bilgi olarak yeter, Allah'a ibadet etmesi. (*Ve kefâ bi'l-mer'i cehlen izâ a'cebe bi-re'yihî*) Bir kimseye cahillik olarak yeter, kendini beğenmesi."

---

[31] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.301, no:8698; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.265, no:1705; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyûn*, c.III, s.207, no:2098; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.192, no:1503; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Fakîh ve'l-Mütefakkih*, c.I, s.54, no:48; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.V, s.70, no+ 1089; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.155, no:28794; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XV, s.187, no:15279.

Kendi fikrini beğeniyor, ilim öğrenmeğe kalkmıyor. Bana kendi kafam, kendi aklım yeter diyor... Yahu yetmez, öğren şu kitapları... Aç oku, neler ver kitaplarda?

e. İlminden Faydalanılan Alim

Diğer bir hadis-i şerif... Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[32]

عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ، خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ (الديلمي عن علي)

(*Alimün yüntefeu bi-ilmihî, hayrun min elfi àbidin*) "İlminden istifade edilen, dinlenip bilgi kazanılan, kendisinden bir şeyler öğrenilen alim, bin tane àbidden daha hayırlıdır."

Àbid ne demek? Camide ibadet eden kimse... Seccadesi var, sarığı var, cübbesi var, tesbihi var... İbadeti seviyor, çekiliyor bir köşeye, "Yâ Allah!" diyor, ibadet ediyor, sevap kazanıyor. Namaz kılıyor, tesbih çekiyor, Kur'an okuyor ve sâire... Sevap kazanıyor ama, ilminden başka insanların faydalandığı, istifade ettiği bir alim, böyle bin tane kendi sevabı için çalışan àbidden daha kıymetlidir.

Neden? Bu, sadece kendisi için çalışıyor, sevap kazanıyor. Ötekisi, başka insanlara fayda götürüyor, ışık tutuyor, onları aydınlatıyor, onları doğru yola çekiyor... Bin tane abidden daha kıymetli.

Acaba Coburg Camii kaç kişi alır? Her halde yüz, iki yüz, üç yüz kişi alır. Acaba Sydney'deki Auburn Camii kaç kişi alır? İşte, bin kişi alır diyelim meselâ... O cami dolusu insandan, bir tane böyle ilminden faydalanılan alim daha kıymetli oluyor.

O halde, ne lâzım? İlme gayret etmek lâzım, ilim öğrenmeğe çalışmak lâzım!

---

32 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.41, no:4100; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.183; Ebû Ca'fer Muhammed ibn-i Ali Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.93, no:5654; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.167, no:14037.

f. Ümmetimin Hayırlıları Alimlerdir

Diğer bir hadis-i şerif:[33]

خِيَارُ أُمَّتِي عُلَمَاؤُهَا ، وَخِيَارُ عُلَمَائِهَا رُحَمَاؤُهَا ؛ أَلاَ وَإِنَّ اللهَ تَعَالٰى
لَيَغْفِرُ لِلْعَالِمِ أَرْبَعِينَ ذَنْبًا ، قَبْلَ أَنْ يَغْفِرَ لِلْجَاهِلِ ذَنْبًا وَاحِدًا ؛ أَلاَ وَ

---

33 Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.238, no:54; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVI, s.118; İbnü'l-Cevzî, *el-İlelü'l-Mütenâhiyye*, c.I, s.140, no:203; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.174, no:2865; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.188; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.241, no:1276; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizan*, c.V, s.68, no:223; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.152, no:28778; *Câmü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.323, no:12000.

إِنَّ العَالِمَ الرَّحِيمَ يَجِيءُ يَوْمَ القِيامَةِ ، وإِنَّ نُورَهُ قَدْ أَضَاءَ يَمْشِي فِيهِ

مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ، كَمَا يُضِيءُ الْكَوْكَبُ الدُّرِّيُّ (حل.

خط. عن أبي هريرة ؛ القضاعي عن ابن عمر)

RE. 280/1 (*Hiyâru ümmetî ulemâühâ*) Benim ümmetimin en hayırlı fertleri, alim olanlarıdır. Alimler en hayırlıları. Birçok insan var ya ümmetimde; çiftçi var, tüccar var, san'at erbabı var, meslek erbabı var, ziraatçı var, kadın var, erkek var, büyük var, küçük var, dokumacı var, terzi var, ayakkabıcı var ve sâire. Yani, en hayırlısı kimdir, benim ümmetimin fertleri içinde? Alim olanları…

"Ümmetimin en hayırlıları alimlerdir. (*Ve hiyâru ulemâühâ ruhamâühâ*) Alimlerin de en hayırlısı, merhametli olanlarıdır."

Alim merhametli olacak, Ümmet-i Muhammed'e merhamet edecek, "Bunların hali ne olacak?" diyecek. Hani, "Ol zayıf ümmetlerin hali n'ola?" dediği gibi Süleyman Çelebi'nin, "Bu insancıklar ne yapacaklar? Bunlar namaz kılmayı bilmiyorlar, Allah'ın gazabından korunmayı bilmiyorlar; cenneti ellerinden kaçıracaklar. Yazık, cehenneme düşecekler, kütük gibi cayır cayır yanacaklar." Filan diye acıyacak. Yâni, alim merhametli olacak,

(*Elâ feinna'llàhe teàlâ leyağfiru li'l-àlimi erbaîne zenben, kable en yağfire li'l-câhili zenben vâhidâ*) "Gözünüzü açın, dikkat edin ki diyor Peygamber Efendimiz, Allah bir cahilin bir günahını affetmeden, bir alimin kırk tane günahını affeder." Yâni, kusurlarını da Allah affediveriyor. Allah alimi sever, hatası olsa bile…

(*Elâ ve inne'l-àlime'r-rahîme yecîü yevme'l-kıyâmeti, ve inne nûrahû kad edàe yemşî fîhi mâ beyne'l-meşrikı ve'l-mağrıb, kemâ yudîu'l-kevkebü'd-dürriy*) "Yine dikkatinize sunarım ki, dikkat edin ki, merhametli bir alim, kıyamet gününde nuru etrafı aydınlatarak ve o nurun aydınlığında yürüyerek gelir, kıyamet gününde ortaya...

Çünkü, ortalık karanlık olacak. İnsanların ilmi nur olacak.

Nurları önünden hani böyle karanlık bir yerde bir ışık yürüdüğü yeri aydınlatıyor da, öyle gidiyor ya insan, ayağı takılmasın filan diye. Ahiretin karanlıklarında alimin nuru ortalığı aydınlatır, o nurda rahat rahat yürüyor olarak gelir meydana…

Ama, nasıl bir nur? (*Yemşî fîhi mâ beyne'l-meşrikı ve'l-mağrib*) Doğuyla batı arasındaki o insanlar, o nurun ışığında geliyorlar. Etrafı çok aydınlatıyor. Yani, muazzam bir aydınlık ve nur ile etrafı aydınlatır; (*kemâ yudîu'l-kevkebü'd-dürriy*) parlak yıldızların ışık saçması gibi." diye bildiriyor Peygamber Efendimiz.

g. Kıyamet Gününde Pişmanlık Duyacak İnsan

Bir de sonuncu hadis-i şerifi söyleyeceğim. Hepsi müjde oldu, bu da tehdit olsun. Salatanın üzerine biraz da acı sos ekelim de, ağzınız yansın!

Enes RA'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:[34]

أَشَدُّ النَّاسِ حَسْرَةً يومَ الْقِيَامَةِ ، رَجُلٌ أَمْكَنَهُ طَلَبُ الْعِلْمِ فِي الدُّنيا فلم يَطْلُبْهُ ؛ ورَجُلٌ عَلَّمَ عِلْمًا فَانْتفعَ بِهِ مَنْ سَمِعَهُ مِنْهُ دُونَهُ (كر. عن أنس)

(*Eşeddü'n-nâsi hasreten yevme'l-kıyâmeh, racülün emkenehû talebü'l-ilmi fi'd-dünyâ felem yatlübhü*) "Kıyamet gününde en çok saç baş yolacak, pişman olacak insan; en çok pişmanlık duyacak insan, yüreği en çok yanacak olan insan; ah-vah edecek olan insan kimdir? Dünyada iken ilim öğrenmesi mümkün olduğu halde, zamanını harcayıp, ilim öğrenmeyen insandır. En çok üzülecek olan, ah-vah edecek olan odur." diye Peygamber Efendimiz bildiriyor.

---

[34] İbn-i Asâkir, c.LI, s.138, no:10810; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.138, no:28695; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.423, no:3475.

O halde, bizim elimizde ilim öğrenme fırsatı vardır. Neden? Düzenli bir ülkede yaşıyoruz. Sekiz saat çalışma vardır, sekiz saatten sonra serbestlik vardır. Yirmi dört saatten sekiz saati çıkartırsanız, on altı saat elimizde boştur. Uykum var… Tamam uyu. Yemek yiyeceğim… Buyur ye. Ondan sonra? Ondan sonra elinde ilim öğrenme imkânı vardır. Bunu öğrenmezsen, tabii ahirette o zaman bir pişmanlık mutlaka çekilir, o zaman bir ahvah eder insan, dizini döver.

İşte onun için, muhterem kardeşlerim. Yeni bir hayata başlıyoruz ya. Bu Berat Gecesi'nden sonra artık, önümüzde mânevî bir yeni yıl açıldı.

Bizim yılbaşımız ne zamandır diye konuşuyorduk arkadaşlarla… Tabii bizim yılbaşımız 1 Ocak değil.

"—Bir Muharrem mi?"

Tamam, bir Muharrem Hicri takvimin yılbaşı ama, bir Muharrem de önemli bir şey olmuyor. Asıl yılbaşımız bizim bugün...

Neden? Dün Berat Gecesi'ydi, Allah-u Teàlâ Hazretleri mukadderatın evrakını tasdik etti. Hacca gidecek belli oldu, ölecek belli oldu, yaşayacak belli oldu; insanların başına gelecek büyük olaylar belli oldu. Bir daha ki seneye kadar... Yâni mânevî değişimin olduğu, yeni tasdik edilen mukadderatın icraya başlandığı ilk gündeyiz. O bakımdan, yani mânevî bakımdan yılbaşı, yeni yılımız bugün... Birinci gün.

Madem yeni başlıyor bu iş, mukadderatın tasdik edilmiş icraatı bugün başlıyor. O halde, bugünden itibaren ilmî çalışmaları anlattığım şekille, formülle, pratiğe indirerek; ailemizde uygulamaya geçelim diyorum.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Şimdi ilmi öğrenmek acaba sadece sizin çocuklarınıza mı aittir, siz muaf mısınız, size ait değil mi? Hayır. Sadece çocuklara ait değil, babalara da ait, annelere de ait, çocuklara da ait… Hepimizin ilim öğrenmesi lâzım. Bunun yaş sınırı yok… İlim İslâm'da beşikten başlar, mezara kadar. Yani, son nefesini verinceye kadar hepimiz öğreneceğiz ilmi…

"—Benim aklım almıyor?"

Olmaz. İnsanın aklı her şeyi alır, insanın aklı her şeye

kabiliyetlidir, alır. En son ana kadar hesabını bilir, kitabını bilir, cebindeki parasını bilir, kime ne vasiyet edeceğini bilir. Vasiyetini yazar, aklı alır. Yani, heves etti mi, aşkı oldu mu, şevki, hevesi oldu mu öğrenir. Öğrenmem diye bir şey yok, cahillik mazeret de değil.

Bir de insanın "Ben öğrenmedim, bilmiyordum bunu!" demesi Allah indinde geçerli bir mazeret olmayacak. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

Bilmeyeni Allah iki misli azaplandıracak. Bir, "Niye öğrenmedin?" diye. İki, "Niye cahil kaldığın şu işi yapmadın?" diye. Bir yaptığı hatadan dolayı azap edecek, bir de "Niye öğrenmedin?" diye azap edecek.

Onun için, cahillik İslâm'da mazeret değildir. Mutlaka kadın olsun, erkek olsun, kendi üslubunda, anlayacağı şekilde ilmi okuması, öğrenmesi lâzım! Biliyorsa, öğretmesi lâzım. Öğreneceğiz ve öğreteceğiz. Bizim dünyada ana işimiz bu: Allah'a güzel kulluk etmek, Allah'ın rızasını kazanmaktır.

Bizim işimiz mühendislik değildir, Allah bizi mühendis ol diye göndermedi. Doktorluk değildir, muhasebecilik değildir, tüccarlık değildir, esnaflık değildir; şu dünyadaki işlerin hiç birisi dinin aslı, esası değildir. Yani, olmasa ne olur? Hiç bir şey olmaz.

O işi yapmaz, başka işi yapar. İlle o iş olacak diye bir mecburiyet yok ama, Allah bizden kulluk istiyor. Allah bizden dinine hizmet etmemizi istiyor.

Binaen aleyh, asıl vazifemiz: yapmamız gereken şeyleri öğrenmek, bunları öğretmek ve bu konuda çalışma yapmaktır. Ana mesleğimiz nedir? Mühendislik değil, doktorluk değil, tüccarlık değil. Ana mesleğimiz nedir? Müslümanlık. Benim mesleğim müslümanlık. Ne yapacaksın? Müslümanlığı öğreneceğim, öğreteceğim, müslümanlık için çalışacağım. Asıl görevimiz bu...

h. Müslüman Olup da Müslümanlığı Bilmeyenler

Muhterem kardeşlerim, Abhazya'dan bir Milli Eğitim Bakanı gelmişti bana; beni çok duygulandıran sözler söyledi.

Kafkasya'dan. Abhazya var ya, Abazaların olduğu yer; oradan Milli Eğitim Bakanı geldi, iki şey söyledi. ikisi de benim kafama çok böyle kazındı adeta, böyle kitabe gibi, çok tesir etti bana.

"—Hocam savaş geçirdik, İslâmî en iyi bilenlerimiz öldü." dedi. Hakikaten de en müslüman, en mütedeyyin, en alim, en takvâlı, en ihlaslı insanlar en önde çarpışıyor, ölüyor. Şehidliğin kıymetini bildiğinden, bir de memleketini en çok ihlâsla onlar sevdiğinden… O halde savaş da çok kötü bir şey oluyor; alimler gidiyor, cahiller kalıyor. Ters bir eleme oluyor. Yani, eleğin içinde çürükler kalıyor, aşağıya iyiler dökülüyor; bu bir...

İkinci bir şey söyledi:

"—Hocam, biz müslümanız, biliyoruz müslüman olduğumuzu; Kafkasya'daki halklar olarak ve Abazalar olarak müslümanlığı çok seviyoruz ama bir şey bilmiyoruz dedi. İslâm'ı bilmiyoruz Hocam, itiraf ediyorum. Bize İslâm'ı öğretin!" dedi.

"—İslâm'ı bilmiyoruz, namaz kılmayı bilmiyoruz, Kur'an okumayı bilmiyoruz, duaları bilmiyoruz, Arapça bilmiyoruz, ölümüzü gömmeyi bilmiyoruz; İslâmî bakımdan ne yapmamız gerektiğini, hiç bir şey bilmiyoruz hocam!" dedi.

Aynı durum bütün Türkî Cumhuriyetlerde var... Adamlar İslâm'ı bilmiyorlar. Bir denizaltı batmış da, bir subay kurtulmuş. Buharalı bir Türk'ün çocuğu, subay çocuğu, denizaltı da çarkçıbaşı mıymış neymiş? İşte Japonya'nın kuzeyindeki bir yerlerde denizaltı batmış, bu kurtulmuş. Biz de Özbekistan'a gitmiştik (1991), Buhara'da bulunuyorduk. Kazadan kurtuluşu dolayısıyla bir ziyafet vermiş bu adam. Biz de Türkiye'den misâfiriz diye, bizi de çağırdılar.

Kocaman bir bahçe, çok güzel bir bahçe, muazzam masalar koymuşlar, çok muazzam bir sofra… Bahçe kapısından içeriye girdik, bizi karşıladılar. Işıklı, geniş, güzel bir yer... Anlaşılan, paraları, pulları var ev sahiplerinin... Aaa, baktık, ortada bir çengi oynuyor, çengi kadın.

Allah Allah, şaşırdık. Yahu biz nereye geldik, ne münasebetle bizi çağırmışlardı? Hani, birisi ölümden kurtulmuş... Bu çenginin işi ne? Kadın masalar arasında dans ederek, oynayarak dolaşıyordu. Çok açık değildi ama; yâni bizim Türkiye'deki

dansözler gibi değildi, bereket versin diyelim ama, çenginin ne işi var? Şaşırdık.

Neyse, bizi aldılar, baş masaya oturttular. Masanın üstünde boş yer yok. Öyle nimetler var... Bizim Türkiye'de yok belki. Böyle, dolu her taraf, çeşit çeşit, gözlerimiz kamaştı. Böyle hazinenin, bir gözü kör korsanın hazinesini bulursun da, sandığı açarsın, mücevherat karşısında gözlerin kamaşır. Masa bunun sekizi, onu kadar uzun, masanın üstü dolu... Yani, bir kuş sütü yok. Herhalde kuşun sütü olmadığından, onu getirememişler; başka her şey var... Cevizler, fıstıklar, fındıklar, tatlılar, tuzlular...

Bir de gözüme şişeler ilişti ama onları hemen yok ettiler benim gözümün önünden kısa zamanda... Ondan sonra buyurun dediler, benden bir konuşma istediler. Türkçe anlamıyorlar. Ben de Farsça, biraz işte Türkiye'den geldik, selâm getirdik filan tarzında nezaket konuşmaları yaptım. Ondan sonra bizim kardeşlerimizden bazıları, belki Mahmud filan vardı, şöyle oturduk.

Geldi benim arkamdan diyor ki:

"—Hocam diyor, içki getireyim mi?"

Sakalı var böyle. Ha bu sakalla gelmiş, bana arkadan, "Hocam diyor, içki getireyim mi sana?" diyor. Döndüm:

"—İçki haram!" dedim.

"—Pekiyi, çocuklara getirelim?" dedi.

Delikanlılara verecek. Yani, ben sakallıyım, ben içmesem olurmuş, çocuklara getirelim. Dedim çocuğa da, büyüğe de, yaşlıya da, gence de haram bu... Allah haram etmiş bunu dedim.

"—İşte Hocam, ne yapalım, misâfirler var, Ruslar var, komünist partisinden adamlar var." filan dedi, hık mık dedi bocaladı.

Yani, bilmiyorlar İslâm'ı... Hani, Özbekistan diyoruz, Tacikistan, Türkmenistan, Kafkasya, Dağıstan, Abhazya ve sâire... İslâm'ı bilmiyorlar.

Ne olacak bu zayıf ümmetlerin hali? Bunlara İslâm'ı kim öğretecek? Nereden, nasıl öğrenecekler? Özbekistan'ın Başkanının adı ne? İslâm Kerimov. İslâm, aman ne güzel isim. Kerimov, Kerim de güzel. Kerim oğlu İslâm.

Adı İslâm ama, İslâm alimlerinin ülkeye girmesini yasaklamış. İslâm alimlerine zulmediyor, zorbalık ediyor. Yani, adi İslâm ama kalbi komünist… Baskı yapıyor, rüşvet alıyor, rüşvetsiz iş yapmıyor. Rüşvetten kazandığı paraları dış ülkelere götürmüş, oralarda mülk alıyor bilmem ne…

İslâm'ı bilmiyorlar, İslâm'ı yaşamıyorlar. Günah işlemese bile, İslâm'ı yaşamıyorlar, bilmiyorlar, İslâm'ın öğretilmesi lâzım. Tabii, onlar da bunları hayretle karşılıyoruz da, ben bizim memlekette de vaziyetin biraz vahimleştiğini gördüm.

Dayım anlattı: Bir köye gitmiş. Saatine bakıyor ikide birde... Kahvede çay içiyorlar, bir taraftan da saatine bakıyor. Dayım sakallı, hacı, böyle mübarek bir insan, mücahid bir insan.

Oradan birisi:

"—E, ne bakıyorsunuz saatinize?" demiş.

"—İkindiyi bekliyorum. Yani, ikindi ezanı okunursa, camiye gidelim diye bekliyorum."

Demişler ki:

"—İkindi ezanı okumayacak, yok ikindi ezanı..."

Bizim Türkiye'de, Çanakkale'de ikindi ezanı yok…

"—Niye?"

"—Cami kilitli…"

"—Hocası?"

"—Hocası yok..."

Cami kapalı, kilitli, ezan okunmuyor. Bir Türk köyünde, sünnî müslüman köyünde cami var. Cami kilitli, hoca yok... Namaz kılınmıyor, ezan okunmuyor. Şeytan oraya hakim olur. Şeytan saltanat kurar oraya. Ezan okunmayan yere şeytan hakim olur.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[35]

مَا مِنْ خَمْسَةِ أَبْيَاتٍ، لاَ يُؤَذَّنُ فِيهِمْ بِالصَّلاَةِ، وَتُقَامُ فِيهِمْ بِالصَّلاَةِ،

---

[35] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.445, no:27553; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIX, s.340, Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.978, no:20372; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX, s.153, no:20443.

إِلاَّ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ (حم. طب. عن أبي الدرداء)

RE. 381/5 (*Mâ min hamsetü ebyâtin, lâ yüezzenü fîhim bi's-salâh, ve tükàmü fîhim bi's-salâh, ille'stahveze aleyhimü'ş-şeytàn.*) "Hiç bir beş tane ev yoktur ki, içinde namaz için ezan okunmuyor, namaz için ikàmet getirilmiyor; şeytan oraya hâkim olur, şeytan oraya bastırır, gàlip gelir."

"Bir yerde beş tane ev olsa, beş tane aile, beş tane ocak olsa; onların ezan okuyup, kamet getirip, cemaatle namaz kılması lâzım gelir. Ezan okumazlarsa, cemaat yapmazlarsa, şeytan orayı istila eder. Oraya hakim olur, şeytanın hükmü altına girerler." diyor Peygamber Efendimiz.

Beş ev oldu mu, bir cami lâzım! Beş eve bir cami... Yunanlılar buraya vatandaşlarını gönderirken, on iki aileye bir papaz göndermişler. Bak, bizim dinimiz ne diyor? Beş eve bir cami... Yani, beş aileye bir imam demek... Beş aileye bir imam demek...

Şimdi hem cami var, hem müslüman sünni köyü, hem de ezan okunmuyor, namaz kılınmıyor. Tamam, hapı yuttu. Çok fena bir durum...

Tabii, dayım çok üzülmüş. Mücahit dayım, yani böyle gayretli bir insan...

"—Niye bir imam bulmuyorsunuz? Ben bulayım, bir imam göndereyim!" demiş.

Demişler:

"—Maaşını vermekte zorlanıyoruz, kadrosu yok..."

"—Tamam, maaşını da ben vereceğim." demiş, gene istememişler.

Yani, şeytan kancayı takmış. Artık imam ve ezan istemez duruma gelmiş oluyor bir köy... Tabii, bu çok acı bir işarettir, acı bir alarmdır, acı bir göstergedir.

i. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları

Aynı durum burası için aynı şekilde bahis konuşudur. Çocuklarınız anadilleri olan Türkçeyi unuttukları gibi, İslâm'ı da unuturlar. Yavaş yavaş, yavaş yavaş, birkaç nesil geçti mi, siz yaptırmazsınız da, sizin çocuğunuz sizin yaptırmama gücünüzü

taşımaz, onun çocuğu hiç taşımaz. Ondan sonra, üç nesil sonra İslâm buradan silinir gider. Nesilleriniz hristiyanlaşır, gâvurlaşır, dinsizleşir, imansızlasır. Böylece ahireti mahvolur.

Onun için, çalışmamız lâzım! Çok çalışmamız lâzım! Peygamber SAS Efendimiz nasıl çalıştıysa, öyle çalışmamız lâzım!

Peygamber Efendimiz gücünün, askerinin, ordusunun gitmediği yere mektup gönderdi. Ta Bizans İmparatoruna mektup gönderdi, Mısır hükümdarına mektup gönderdi, İran hükümdarına mektup gönderdi, Bahreyn Emirine mektup gönderdi, İslâm'a davet etti... Bunlardan bazısı müslüman oldu, bazısı kaytardı, yan çizdi, eldeki fırsatı kaçırdı, önüne gelen imkânı kullanmadı, cehennemlik oldu. Bazısı İslâm'ı kabul etti, müslüman oldu, Rasûlüllah'a tâbi oldu.

Hatta, Peygamber Efendimiz Habeş İmparatoru vefat ettiği zaman, Medine'de haber verdi. Medine'yle Habeşistan arasında uzun mesafe var, Kızıl Deniz var. Çok uzun mesafe... Peygamber Efendimiz dedi ki:

"—Kardeşiniz Necâşi vefat etti şimdi."

Kardeşiniz diyor, müslüman, Peygamber Efendimizi de seviyor. "Kardeşiniz Necâşi, yani Habeş İmparatoru... Sıradan adam değil, kardeşiniz vefat etti. Gelin, onun cenaze namazını kılalım!" dedi. Cenaze ortada olmadığı halde, gıyabında onun namazını kıldı Peygamber Efendimiz... Çünkü, orada, Habeşistan'da ona İslâmî vazifeyi yapacak insanlar yoktu. Peygamber Efendimiz onun cenaze namazını Medine'de, yani kilometrelerce uzaktaki bir başka yerde kıldı.

Efendimiz İslâm'ı öğretmek hususunda ömür boyu hakkıyla çalıştı. Aynı vazifeyi sahabe-i kiram (rıdvanu'llahi aleyhim ecmain) yaptılar. Sahabe-i kiramdan insanların mesleklerini çoğunlukla bilmiyoruz. Bu adam ne iş yapardı? Bilmem, belli değil, meslekleri çok geri planda kalmış. Ne yaptılar? İslâm'ı yayma çalışması yaptılar. Hepsi İslâm'ı yayma çalışması yaptı. Hepsi bir ülkeye dağıldı, orada İslâm'ı anlattı. Rasûlüllah'ın hadislerini anlattı, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini anlattı.

Ebû Eyyûb el-Ensarî RA geldi, İstanbul'da kabri… Kusem ibn-i Abbas RA, Semerkant'ta kabri… Kimisinin Hindistan'da,

kimisinin Mısır'da. Amr ibnü'l-As'ın Kahire'de, Fustad'da kabri. Her birisi bir yere gittiler, İslâm'ı yaydılar. Kısa zamanda İslâm dünyaya hakim oldu.

Aynı şekilde, Peygamber SAS Efendimiz'in mânevî varisleri olan evliyaullah da böyle çalışmışlardır... Orta Asya'nın müslümanlaşmasını, Ahmed-i Yesevî Hazretleri'nin çalışmalarına bağlıyor inceleyen alimler. Ahmed-i Yesevi Hazretleri, Nakşîbendi büyüklerimizden, şeyhlerimizden, Bahaeddin Nakşîbend Efendimiz'den önce yaşamış şeyhlerimizden... O, yetiştirdiği müridlerini bütün Orta Asya'ya yaymış.

Orta Asya, bu Avustralya'yla filân kıyas kabul etmeyecek kadar geniş bir yer, çok büyük bir yer... Bozkırlara göndermiş, muhtelif yerlere göndermiş. O zaman, Anadolu Bizanslıların elinde; Anadolu'ya da göndermiş. Anadolu'da İslâmî yayanlar, Ahmed-i Yesevî Hazretleri'nin dervişleri... Anadolu'nun İslâmlaşmasında hizmet gören kadroyu gönderen, Ahmed-i Yesevî Hazretleri...

İşte onun için, biz de burada iki şeyi yapmak durumundayız, iki şeyi yapmak zorundasınız. Biz dediğim, sizleri kasdediyorum yani.

1. Kendiniz müslüman olacaksınız.
2. İslâm'ı sahabe gibi yayacaksınız.

Sahabe gibi müslüman olacaksınız, sahabe gibi İslâm'ı yayacaksınız. İki vazifeniz var: önce müslüman olmak, sonra İslâm'ı yaymak. Bu en önemli vazifeniz, sizin asıl işiniz bu.

Buranın bir güzel tarafı: burada çalışmayan insanın da bir maaşı var... Aç kalmak yok, açlıktan ölmek yok. Sosyal hizmetler gelişmiş, tıbbi hizmetler var... Onun için, burada yaşam kolay. Size Allah daha çok sorar. Yani, bu kadar rahat içindeyken, bir eliniz yağda bir eliniz baldayken, niye çalışma yapmadınız diye Allah size daha çok sorar. Niye çocuklarınızı korumadınız diye Allah size sorar. Niye İslâmî müesseselerini kurmadınız diye Allah sorar.

Bakın, Anadolu Bizanslıların elindeydi, Anadolu bugün bir

İslâm ülkesidir. Balkanlar gayrimüslimlerin elindeydi, Balkanlar yedi asır İslâm ülkesi olarak yaşadı. Sonradan mağlup olduk, çekildik ayrı ama yedi asır İslâm oldu orası. Taa Budapeşte'ye kadar orası alındı, Viyana'ya kadar müslüman oldu. Almanya'ya kadar, Bavyera'ya kadar müslüman oldu... İspanya, Fransa'nın ortalarına kadar müslüman oldu ve yedi asır İslâm orada yaşadı. Bu da önemli...

İngiliz krallarından bir tanesi müslüman oldu, "*Lâ ilâhe illa'llah, muhammedün rasûlü'llah*" diye para bastırdı kendi adına… Müslüman oldu İngiliz kralı…

İngiliz krallarından müslüman olanlar var. Ben İngiltere'ye gittiğim zamanda, Bazıları hakkında bilgiler öğrendim, isimlerini yazdım defterime; İngiliz kralı İslâm'ı inceliyor, hak din olarak kabul ediyor, müslüman oluyor. Ama, biz bunları takip etmemişiz. Yani, elin adamı bunları sana söylemez. Sen kendin araştıracaksın, bulacaksın da, gayret göstereceksin.

Şimdi burada sizin vazifeniz var. Bu vazifeyi yapmak için, tek başınıza çalışmanız yeterli olmaz. İnsanoğlu öteki mahlûklardan alet yapabilme, teşkilat kurabilme kabiliyetiyle ayrılır. Öteki mahlûklar İnsanoğlu kadar alet yapan, kullanan, teşkilat kuran mahlûklar değildir. İnsanoğlu hem toplum halinde yaşar, hem organizasyonlar kurar, hem de aletler yapar... Yapacağı işi, az zahmetle büyük iş yapar. Görmüyor musunuz dağları kesiyor, vadileri geçiyor, köprüler yapıyor; denizlerin dibini deliyor, petrol çıkartıyor. Dağların tepesine cihazlar koyuyor, havada uçuyor... Denizin altına giriyor, denizin üstünde yüzüyor, yani insanoğlu denilen mahlûkun başarısı ve öteki mahlûklardan farkı budur.

Organizasyon da bir büyük alet demektir. Yani, uçak güzel bir alettir, büyük bir başarıdır. Cep telefonu haberleşmek için güzel bir alettir. Televizyon, ta uzaktaki görüntüyü sizin önünüze getiren güzel bir alettir. Bunlar alet, bunları takdir ediyoruz. Bunları evimize alıyoruz, bunlardan istifade ediyoruz. Cep telefonunu belimize takıyoruz, onsuz yapamıyoruz; işimizi tatil yerimizden idare edebiliyoruz. Cep telefonu sayesinde…

Bunlar birer alettir de, organizasyonlar nedir? Organizasyonlar da, mânevî alettir. Nasıl uçak olmasaydı,

Türkiye'ye bizim gitmemiz belki mümkün olmazdı; belki Türkiye'den gelmemiz mümkün olmazdı. Gemiye binip de, üç ay gemide sıkıntı çekip de, buraya gelecek bir babayiğit ben düşünemiyorum.

Eğer uçak olmasaydı ne gelirdik, ne giderdik buralara; alet, uçak aleti konforlu. Oturuyoruz, yatıyoruz, yiyoruz, içiyoruz, dinleniyoruz; elimizi yüzümüzü yıkıyoruz, yüznumaraya gidiyoruz, geliyoruz; battaniye var, her şey var... Ondan sonra bir de bakıyoruz ki, Avustralya'ya gelmişiz... Muazzam bir alet.

İşte bunlar gibi, sosyal organizasyonlarınız, dernekleriniz, yaptığınız müşterek çalışmalar da birer alettir. Tek başınıza yapamayacağınız işleri yaparsınız. Bunların alet olduğunu çok arif olan insanlar, çok alim olan insanlar anlar. Başkaları, organizasyonların kıymetini anlayamaz. Devletler, organizasyonlarla galip gelir. Organizasyon bozukluklarıyla mağlup olur. Başarı organizasyondadır, teşkilattadır. Binaen aleyh, size Allah'tan korkmanızı ve teşkilat kurmanızı tavsiye ediyorum.

Hani, her insanın kendine göre bir vasiyeti vardır. Arap gramercilerinden birisi yatağa yatmış, ölecek. Tam öleceği sırada talebesi demiş ki:

"—Hocam, bize ne vasiyet edersin?"

Ölecek ya, ama ne vasiyet edersin sözünü dil bakımından hatalı sormuş. O da demiş ki:

"—Size Allah'tan korkmayı tavsiye ederim ve düzgün konuşmayı tavsiye ederim, vasiyet ederim." demiş.

Tabii, o gramerci. Ben de diyorum ki size:

"—Allah'tan korkmayı, takvâyı tavsiye ederim. Bir de organize olmanızı tavsiye ederim. Dağınık olmayın, derbeder olmayın; tek başınıza olursanız, sürüden ayrılanı kurt kapar. Beraberlik içinde olursanız, bir kişinin yapamayacağı çok büyük işleri yaparsınız. Çok büyük sevaplar kazanırsınız.

İslâm teşkilat dinidir, İslâm topluluk dinidir. Onun için, toplu olacaksınız. Paralarınızı da toplayacaksınız. İslâm bir de para harcama dinidir. Muhterem kardeşlerim. İster anla-ister anlama, ister kaytar-ister kaytarma; İslâm fedakârlık dinidir, para

harcama dinidir. Hangi dinde vardır böyle namaz gibi bir ibadet, zekât, para verme ibadeti? Zekât bir ibadettir. Kesesini açmak, parayı vermek bir ibadet İslâm'da…

Allah Allah, namazın ibadet olduğunu anladık, orucun ibadet olduğunu anladık ama; bu nasıl ibadet?

İşte bu İslâm'ca bir ibadet. Neden? Her şey parayla oluyor da ondan. Bütün hayır hasenatın temeli para… Paraya dayanıyor. Para olduğu zaman, güzel şeyleri yapabiliyorsunuz. Onun için, Allah'tan korkun, teşkilat kurun! Teşkilat kurmak için de, kesenizin fermuarını açın biraz... Cıırt, açın, içindeki dolarların bir kısmını ahirete gönderin! Hepsi burada kalmasın, bir insan hayır yaptı mı, dolar ahirete gider. Oradaki bankasına yatar, oradaki kasasına yatar. Ahirete yarayacak iş yapmazsa, burada yok olur gider."

j. Türkiye'deki Faaliyetlerimiz

Neler yapacaksınız? Hani alim varmış, kendisinin yapmadığını söylemezmiş. En iyisi, ben size yaptıklarımı söyleyeyim de, hani kendisinin yapmadığını niye söylüyor demeyin bana:

Bakın, Hocam Mehmed Zâhid Efendi Hazretleri, "Evlâdım, bu dervişlerin hizmetini sen yapacaksın benden sonra…" buyurdu, "Başüstüne…" dedim, ben bu hizmete girdim. Yâni, bir tarikat organizasyonunun başına hizmetli olarak görevlendirildim, tayin oldum. Ben ne yaptım, onu anlatayım:

Okullar açtım. Türkiye'de ana-okullarımız var, ana-okulu öğretmeni yetiştiren organizasyonlarımız var. Oradan mezun bir kardeşimiz, kerimemiz, kızımız, belki şu anda burada aranızdadır. Oradan mezun… Ana-okulu öğretmeni de yetiştirmeyi düşünüyoruz ki, gittikleri yerde ana-okulları açsın diye. İlkokullarımız var, ortaokul, lise, kolejlerimiz var... Muhtelif illerde, bir tane değil… Resimlerini belki görmüşsünüzdür, pırıl pırıl…

Meselâ, İstanbul'daki Asfa Kolejimiz, İstanbul'un güzellik birincisi, en güzel kolej… Yakışıklı, yâni güzellik yarışmasında kolejimiz en güzel kolej… Bahçesiyle, binasıyla en güzel kolejimiz, el-hamdü lillâh… Siz de burada hiç bir şey yapamam derseniz, ana-okulu yaparsınız. Sonra, ilkokul yapabilirsiniz. Daha sonra

öğretmen yetiştirirsiniz, çocuklarınızı öğretmen yaparsınız. Ortaokul, kolej açar, çocuklarınızı yetiştirirsiniz.

Bunları yapamıyorsunuz şu anda... Olsun, her şey sırayla olur. Birden olmaz, tedricen olur. Tamam. O zaman Cumartesi-Pazar günlerini, caminizin bir yerlerini veya tuttuğunuz kiralık mekânları Cumartesi-Pazar Okulu olarak kullanırsınız. Çocuklarınız ve kendiniz ve hanımlarınız öyle yetişir.

Ben Danimarka'da gördüm, kocaman bir yer almış kardeşlerimiz. Beni de çağırdılar. Bir başka grup, dini bir grup, ama bize muhabbet ediyor. Biz de onlara yakınlık gösteriyoruz.

Çok geniş bir alan almışlar. Yani, parayı verip, geze geze yorulduğumuz bir alanı satın almışlar. Sıralar, yatakhaneler, salonlar… Daha hâlâ bazı yerleri boyanıyor, inşaat halinde... Çok geniş bir yer… Yani, Coburg'un on misli… Sydney'deki Auburn'un, Auburn Camisi'nin on misli... Camide ne var? Bir kubbe var. Başka bir şey yok. Caminin nesi var, Auburn camisinin? Sadece kubbeye harcanmış para… Halbuki o parayla ben Auburn semtinin yarısını alırdım, çok geniş tesisler kurardım. Ben yapacak olsaydım.

Danimarka'da dedim nerde kullanıyorsunuz? Burada kimse görünmüyor.

"—Hocam, bizim arkadaşlarımız arabalarına atlarlar, cuma akşamından buraya gelirler. Cumartesiyi, pazarı burada geçirirler. Biz onlara fıkıh okuturuz, tefsir okuturuz, hadis okuturuz, din ilimlerini okuturuz... Pazartesi, işlerine yetişmek üzere pazar günü akşam yerlerine giderler." dediler.

Hollanda'da böyle gördüm. Danimarka'da böyle gördüm. Binalarında yatılı yerler yapmışlar, arkadaşlar geliyor, eğitimini görüyor, gidiyor. Tabii, her hafta iki gün, her hafta iki gün, her hafta iki gün… Bir eğitim birikimi oluyor ve dinî bilgileri kuvvetli olarak yetişiyorlar, iyi de çalışıyorlar. Bunları yapabilirsiniz.

Sonra, çocuklar için yurt yapmak çok önemlidir. Çünkü, arkadaşlar arkadaşları baştan çıkartabilir. Kötü arkadaş kötü alışkanlık öğretebilir. Drag mı (drug) diyorsunuz, drog mu diyorsunuz, yâni hapı öğretebilir. Başka kötü alışkanlıklar, sexuel hatalar, günahlar ve sâire her şey olabilir. Onun için, iyi bir

yurdunuzun olması; çocuklar buranın okullarına gidiyor bile olsa, sizin yurdunuzda kalması çok önemlidir.

Yurtta okul dışı eğitim yapma imkânı olur. Yurtta, yurdun salonlarında bu çeşit çalışmalar yapma imkânı olur. Onun için, Yurt açmanız lâzım. Bizim yurtlarımız çoktur Türkiye'de… Sonra, bizim Türkiye'de dergi, kitap, broşür yayınlarımız var, yayınevlerimiz var… Bunları yapıyoruz. Tabii, konferanslar, vaazlar, sohbetler var... Allah'a hamd ü senalar olsun, radyomuz var.

Bizim radyomuz, sizin buradaki radyonuzdan en aşağı yüz kat daha üstündür. Çünkü, sizin radyonuz aslında sizin değildir. Size bir radyo yayınında bir süre veriyorlar; on beş dakika, yarım saat, bir saat veriyorlar. Biz, yirmi dört saat yayın yapan radyoya sahibiz. Yirmi dört saat yayın yapan radyonun dinlenme alanı: Avrupa, belki Kuzey Afrika, Türkiye, Kafkasya ve Orta Asya... Yani, çanak anteni olan herkes, bizim kültürel yayınlarımızı takip edebiliyor.

Bizim radyo yayınlarımız görüntüsüz televizyondur. Çok kalitelidir, herkesin beğendiği birinci yayınlardır. Yani, Türkiye'de elli kadar FM yayını içinde, sadece İstanbul'daki radyomuz, oranın kültür birincisiydi, ödül almıştı.

Radyomuzla, Allah'a hamd u senalar ediyoruz, çok hizmetler görülüyor. Ve bu radyonun küçük adaptörler ve yansıtıcılarla, muhtelif yerlerde dinlenmesi mümkün oluyor. Çanak antenlerle uzaydan, uydudan yayını alıp, dinlenmesi mümkün oluyor. Bunun çok büyük hayrı ve faydası var.

Avrupa'daki kardeşlerimiz, meselâ Mahmud kardeşimizin kız kardeşi Norveç'teymis. Mahmud diyor ki:

"—Ben Türkiye'de, bizim organizasyonun içinde bir şirketimizin genel müdürüyüm. Benim cemaat hakkında haberim olmayan fikirleri, kız kardeşim benden önce radyodan haber alıyor." diyor. "Çünkü, ben dinleyemiyorum, o radyoyu dinliyor, haber alıyor." diyor.

Bu, çok büyük bir lütuf oldu bizim için, büyük nimet oldu. Çok büyük bir gelişme oldu. Hem lisan bilgisini kuvvetlendirmek için sizin böyle şeye ihtiyacınız var ama, siz burada o hürriyet seviyesine erişmiş değilsiniz; burada o hürriyet yok. Yani, bir

radyo kuramazsınız veya çalıştıracak gücünüz yok, neyse..

Çalıştırsanız iyi olur. Belki uydudan bu tarafa yansıtarak, çanak antenle dinleme olur mu bilmiyorum? İncelettireyim ben uzmanlarıma, arkadaşlarıma… Radyo çalışmamız vardır. Siz de burada böyle Radyo-Televizyon çalışmaları yapabilirsiniz.

Bunların hepsi niçindir? Dini bilgilerin yaygın bir şekilde geniş kitlelere iletilmesi ve geniş kitlelerin eğitilmesi içindir. Buradaki kampımız üç yüz kişi de olsa, bu rakam güzel bir rakam da olsa; bütün Avustralya'daki müslümanların yanında bu rakam küçüktür. Binaen aleyh, dünya üzerinde de böyledir. Binaen aleyh, mesajımızın, bilgimizin, öğrettiğimiz güzel şeylerin; görgülerin, terbiyelerin çok insana ulaştırılması lâzımdır. Bu da böyle yaygın eğitim araçları dediğimiz yayınlarla olur.

Biz bunları yapıyoruz Türkiye'de, bunlar çok önemlidir. Sizin de burada bunları yapmanız lâzım, kendi çapınızda yapmağa çalışmanız lâzım. Bunları yapmak için bir mâni, mâlî imkânlardır. Mâlî imkânların olmamasıdır. Onun için, elinizden geldiği kadar, geçiminizden fazla olan şeyleri hayır hasenata, vakıf çalışmalarına, dinî hizmetlere verin!

Çünkü, tarih boyunca, Peygamber Efendimiz'in zamanından beri İslâmî bütün hizmetlerde, mâlî fedakârlık olmuştur. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz müslüman olduğu zaman, sanıyorum altmış bin dinarı vardı, altın parası vardı. Hepsini Allah yoluna harcamıştır.

Osman-ı Zinnûreyn Efendimiz kendisi bir orduyu teçhiz etmiştir, teşkilatlandırmıştır. Kendi parasıyla. Yüz develik kervan malı getirttiği zaman Şam'dan, yüz devenin bütün mallarını tasadduk etmiştir. Bedava fukaraya vermiştir. Yüz deveyi keserek, etlerini de dağıtmıştır. Yani, böyle mâlî fedakârlıklar olmadan, işler yürümüyor. Tabii, netice itibariyle işin özü tebliğdir ama, bu tebliğin yapılabilmesi için de; organların, teşkilatların, araçların alınması lâzımdır.

Bakın, burada meselâ videolar var, para... Hoparlör, mikrofon teşkilatı var, para... Burası tutulmuştur, para… Bunlar olmasaydı bir araya gelemezdik, sesimizi duyuramazdık. Namaz kıldığımız zaman kıraatimiz dinlenmezdi, konferansımız anlaşılmazdı.

Binaen aleyh, aletlerle çalışma ihtiyacımız olduğundan; bunların mâlî yönlerini de halletmek tabii sizlere düşüyor. O da bir mâlî hizmet…

Bu, yaygın eğitimdir. Yani, bütün halka yönelik eğitimdir. Bu eğitim insanı bilgilendirir, bilgili insan yapar. Bilgili insan olmak, her şeyi bitirmek demek değildir. Bunun üzerinde, bir kere daha önemle vurgulamak istiyorum: bilgili olmak, insanı insan yapmaz. Gangasterse, bilgili gangaster olur. Cahilse, yani kötü insansa, bilgili kötü insan olur. Yani, bilgili olmak insanı kurtarmaz. Asıl insanı kurtaracak olan, kendisinin iç eğitimidir, iç dünyasının, kafasının, kalbinin eğitimidir. Bu en önemli şeydir.

Eğer eğitimimizin günleri olsaydı, ben bu mânevî eğitimin üzerinde de size yani aklınızda iyi kalsın diye önemli bazı konferanslar vermeyi düşünürdüm. İnsan mânevî eğitimi olmazsa, kâmil insan olamaz. Ben bunu niçin söylüyorum? Ne sıfatla söylüyorum? Ne salahiyetle söylüyorum? Yirmi yedi sene İlahiyat Fakültesinde profesörlük, hocalık yapmış bir insan olarak, devletin imkânlarıyla üniversiteye gelen çocukları öğreten bir kimse olarak söylüyorum:

İlahiyat tahsili insanı insan yapmaz, İmam-hatip tahsili insanı insan yapmaz. Profesör olmak insanı insan yapmaz. Profesörlük bile fayda etmez, ben profesörleri de tanıyorum. Çünkü arkadaşlarım var, onların arasında yetiştim. İnsanın insan olması için, mânevîyat eğitimi görmesi lâzımdır. Kalp ve gönül eğitimi görmesi lâzımdır, Ahlâk ve vicdan terbiyesi alması lâzımdır. Ahlâk terbiyesi almazsa iç ahlâkı bozuk olur. Genel müdür yapsan, bakan yapsan, cumhur reisi yapsan, kötü işler yapar.

Kenan Evren yetmiş küsur yaşında, çıplak kadın resmi yapıyormuş boş zamanlarında... Bilmem hangi dansöz karı da, adı ne? Bu Saray halılarında reklama filan çıkıyor. Bir artist kadın da, o da diyormuş ki ona:

"—Paşam, ben sana hayranım, ben senin için çıplak modellik yaparım."

Edepsizler, bir de bunu böyle söylüyorlar. Yahu, bir ayağın mezara değmiş be adam… Artık yani insaf…

İnsanın insan olması için Ahlâk eğitimi lâzımdır, Ahlâkı güzel

olması lâzımdır. Vicdan eğitimi lâzımdır, insaf eğitimi lâzımdır, insaflı olması lâzımdır. Çünkü, insanın eline silah geçerse, kuvvet geçerse, yapmadığı zulüm kalmaz. Firavunlar gibi zulüm yapar. Nemrutlar gibi zulüm yapar. İnsanın vicdanının eğitilmesi lâzım, sorumluluk duygusu olması lâzım, sevgi eğitimi görmesi lâzım. İnsanları sevmek lâzım, insanlara acımak lâzım, insanları hoş görmek lâzım.

Bu eğitimler çok önemli eğitimlerdir, bu eğitimler Mevlânâ'nın eğitimidir, Yunus Emre'nin eğitimidir, İbrâhim Hakkı Erzurûmî Hazretleri'nin eğitimidir, Gazali'nin eğitimidir, Abdülkàdir-i Geylani Hazretlerinin eğitimidir, Bahaeddin Nakşîbend Efendimiz'in eğitimidir. Bütün Osmanlıların büyük çoğunluğu, mânevî eğitim gören insanlar olduğu için, Osmanlı terbiyesi cihana nam salmıştı.

Lübnanlı bir alimle karşılaştık bir beynelmilel kongrede, diyor ki:

"—Bizde bir insana en büyük iltifat, sizin Osmanlı kelimesini ona söylemektir."

Affedersiniz, en büyük iltifat... Meselâ ben birisine iltifat edeceğim, ne deriz İngilizce'de:

"—*You are very gentlemen!*" deriz.

Bilmiyorum, İngilizcem çok fasih olmayabilir; "*You are a gentlemen!*" dersiniz, "*You are very polite!*" dersiniz, "Çok naziksiniz!" filan dersiniz.

Arapçada, karşı tarafa iltifat için en güzel söz: böyle adamı en çok memnun eden söz ne imiş:

أَنْتَ عُثْمَانْلِى !

(*Ente osmanlî*) "Sen Osmanlısın!" demekmiş. "Sen Osmanlısın!" dedin mi, şişermiş adam böyle, bayılırmış, yayılırmış, gevşermiş, tebessüm edermiş.

"—Oh be, aman yaşadık, ne güzel!" filan diye. Yâni en büyük söz buymuş.

Bu, Osmanlı terbiyesi.

Bir fıkra ile konuşmamı bitireceğim. Olmuş bir şeyi anlatarak konuşmamı bitireceğim. Ali Yakup Hoca, çok sevdiğimiz bir hocaydı. Mısır'da kütüphane müdürlüğü yapmış. Kendisi Arnavut ama, Arapçası güzel.,. Balkan dillerini biliyor, Türkçesi güzel, ilme àşık, kütüphane müdürü; çok kitap okumuş... Çok bilgili, çok edip, çok zarif, çok Osmanlı bir kimse…

"Bir gün kütüphaneye bir beyefendi geldi." diyor. Mısır'da, Kahire'de… "Baktım, fesi yakışıklı, kalıplı, kıyafeti çok güzel, ütülü, tam bir beyefendi; belli… Şöyle bir bakınca, anlar insan; "Tamam, bu önemli bir şahsiyet galiba!" der.

"—Ali Yakup Bey siz misiniz efendim?" demiş.

"—Evet, benim, buyurun efendim!" dedim diyor.

"—Sizi tavsiye ettiler bana, sizinle tanışmağa geldim efendim!" demiş.

Konuşmuşlar.

"—Bizim fakirhâneye teşrif eder misiniz, buyurur musunuz; davet etsem gelir misiniz?" demiş.

"—Gelirim!" dedim, gittim diyor.

"Fakirhane ne? Fakirin öyle hanesi mi olur? Muazzam bir konak." diyor. "Kapıdan içeri girdik, hemen terlikleri önümüze koydu hizmetçiler, içeri girdik." diyor. Osmanlı terbiyesi… Terlikler konulmuş önlerine…

Hayret edeceksiniz, adam Ermeni'ymiş. Ali Yakup Hoca'ya diyor ki:

"—Hocam, rica etsem lütfen şu benim çocuklarıma Osmanlı terbiyesi verir misiniz? Bu çocuklar terbiye bilmiyor, bu torunlar. Bunların hali ne olacak? Ne olur bunlara Osmanlı terbiyesi verin!" diyor.

Onun için çağırmış konağına. Veririm demiş, memnuniyetle demiş. Ermeni, Osmanlı terbiyesi istiyor. Ali Yakup Hoca durur mu? Uyku uyumaz, gene verir o terbiyeyi... "Ermeni, güzel Türkçe konuşuyor ve Osmanlı terbiyesine àşık…" diyor.

İşte bu terbiye nereden oldu? Bu terbiye nereden oldu? Bu terbiye mânevîyat eğitiminden, tasavvuf eğitiminden, vicdan eğitiminden. İnsanın sadece bilgilenmesi değil, aynı zamanda terbiye edilmesinin gerekli olduğuna inanan bir terbiye

sisteminden doğdu bu. Bizim terbiye sistemimizde bilgi vermek yetmez, adam haydut olur. Profesör olur eşkıya olur, profesör olur rüşvetçi olur, bakan olur rüşvetçi olur. Deveyi hamuduyla yutar. Yahu, bari hamudunu çıkar. Odun mu yiyorsun? Devenin etini ye de, hamudunu ne yiyorsun? Deveyi böyle yutar, hamuduyla hop yutar.

Allah Allah. Bu kadar küçük adamın karnına, bu kadar koca deve nasıl sığdı? Hayret edersin. Neden? Alışmış rüşvete... Milyonlar, milyarlar, trilyonlar yutuyorlar.

Gördünüz işte. Politikacıların maceraları basına intikal ettiği kadarıyla gördünüz. Ne trilyonlar? Halkın paraları nasıl yenilmiş, yutulmuş, görüyorsunuz.

Burada bana bir arkadaş anlattı, ben de listeyi istedim. Türkiye'de özelleştirilecek bütün şirketlerin kimlere satılacağına dair bir liste... Özelleştirilecek, özelleştirilmiş değil. Amerika'da, Amerikalıların bilmem hangi teşkilatındaymış; bunlar elde etmişler. Nasıl elde ettiğini söylemiyor. Kimlere satılacağı önceden kararlaştırılmış.

Türkiye'deki Demir-çelik fabrikası özelleştirilecek, Sümerbank, Etibank ve sâire... Bunların kimlere satılacağı önceden kararlaştırılmış. Biz de memlekette hürriyet var, her şey usulünce gidiyor diye uyuyalım burada... Neden? Milletin başına milleti satan vicdansız insanlar geçti. Vicdan eğitimi olmayınca rüşvet oluyor, haksızlık oluyor, Hırsızlık oluyor, öldürme oluyor. Yani, karıncayı ezmeye korkan bizim milletimizin fertleri, şimdi birbirini öldürmeğe başladı. Birbirini öldürüyor, böyle bir duruma geldi.

O bakımdan, en önemli eğitim vicdan eğitimidir. Tasavvuf eğitimidir, kalp eğitimidir, gönül eğitimidir, sevgi kazanma eğitimidir. Bizim grubumuzun bir özelliği de budur İşte.

Ben el-hamdü lillâh profesörüm, Allah'a hamd u senalar olsun. Hocamız bizi böyle yetiştirdi. Hocamız bizi küçüklüğümüzden eline aldı, yönlendirdi, böyle yetiştirdi. Üniversitede okuduk, ilim adamı olduk, eserler yazdık, böyle yetiştik ama; yani şunu anlatmak istiyorum:

İlme sarılmış insanlarız, mutaassıp insan değiliz, dünyayı

bilen insanlarız. Dünyayı bildiğini sananlara, dünyayı öğretecek kadar bilen insanlarız. Müesseselerimiz var, vakıflarımız var, şirketlerimiz var, derneklerimiz var, yayınlarımız var, Eserlerimiz var... Allah'a çok şükür, gayr-i müslimlerden veya İslâm'a karşı olan grupların hiç birisinden eksik yanımız yok; hepsi de hayret ediyorlar, hepsi de hayranlık duyuyorlar...

Burada da bizim grubumuz el-hamdü lillâh, bu özelliktedir, burada gördünüz. Hem ilim olacak insanda, hem vicdan olacak, iman olacak. İmansız ilim atom bombası icat ettirir, insanları toplu helâke götürür. İlim de imanla beraber olacak. İnsan da hem bilgili olacak, hem terbiyeli olacak, görgülü olacak; hem kafası eğitilmiş olacak, hem kalbi eğitilmiş olacak. Bu olmadığı zaman, insanları okutsanız da fayda vermez; bilgili din düşmanları elde edersiniz. Bilgili, dini yönden cahil insanlar elde edersiniz. Onlardan da büyük bir hayır gelmez.

Onun için, buradaki tasavvuf eğitimine de önem vermenizi, bunun önemini kavramanızı rica ediyorum. Dün akşam bütün gruba tasavvuf dersini verdim, o zikirleri yapın! Ve bu eğitimin gereği olan çalışmaları, yeri geldikçe yerine getirmeğe çalışın! Şimdi bazı kâğıtlar geldi.

Soru: Radyo çalışmalarının çok ecirli olduğunu ifade buyurdunuz. Diğer eğitim çalışmalarının önüne bunu almak daha mı kârlı olur acaba? Hem çocuklara, hem kadınlara, hem erkeklere aynı anda eğitim verdiği için, Akra bağı ile aynı anda dergâhımızla bağlantıya geçmiş olamaz mıyız?

Şimdi, muhterem kardeşlerim! Biliyorsunuz, üniversiteler vardır, fakülteler vardır, laboratuvarlar vardır... Yani, bir şeyin teorik bilgisi vardır, pratik uygulaması vardır, deneyler vardır... Deneylerin yapıldığı yerler vardır. Onun için, bunların hepsinin bir arada olması lâzım geliyor. Yani, okul da lâzım, yurt da lâzım, radyo da lâzım... Diğer saydığım çalışmaların da yapılması lâzım! Tabii bazıları önceliklidir, radyonun faydası daha fazladır. Yapılabilirse, o yapılsın ama; o incelenirken, öteki çalışmalar da devam etsin.

Şimdi burada muhterem kardeşlerim! Bir de çocuklarımızı

yetiştiriyoruz. Hepimiz çoluk çocuk sahibi olduk. Belki bir kısmımız torun sahibi olma durumuna da geldi burada artık, Almanya'da da öyle. Yani, çocuklarımız burada okudular, burada yetiştiler ve ondan sonra bir kısmı da evlendi; torun sahibi filan olma durumuna geldik.

Geçen gün burada üniversitedeki kızlarımız ve çocuklarımız bizden bir toplantı istediler, randevu istediler. Şu yandaki salonda oturduk, konuştuk. Gelen hanım kızların hepsi tesettürlüydü, örtülüydü. Allah'a hamd ü senalar olsun... Çok memnun oldum.

Bu konuda Avustralya Türkiye'den daha iyi durumda... Maalesef, Türkiye'de üniversite hocalarının tesettür düşmanlığı, Avustralya'daki gayrimüslimlerinkinden daha fazla... Burada daha çok müsamaha ediyorlar, orada daha çok zorluk çıkartıyorlar. Laboratuvara almıyorlar, notlarını kırıyorlar, imtihana sokmuyorlar, çeşitli böyle zorluklar yapıyorlar. Bu tesettürle örtülü olarak, Allah'ın emrine uygun olarak okuyan kızlarımızı tebrik ediyorum, Allah razı olsun...

Bunlar, ötekiler için de örnektir. Hem üniversiteye gidiyorlar, hem de Allah'ın emri olan tesettürü bırakmamışlar. Namazlarını bırakmıyorlar, oralarda, üniversitelerde namaz kılma yerleri ayarlatmışlar kendilerine; bütün öteki çocuklarımızı da, böyle tesettürün farz olduğunu öğreterek yetiştirmemiz lâzım.

Bunun eğitimi biraz önceki yaşlardan başlar. Çocuğu küçükten örtmeğe alıştırırsanız, yavaş- yavaş, yavaş-yavaş büyüdükçe, o hava içinde büyüyünce; tesettür ona zor gelmez. Küçükken açık gezsin, daha çocuktur derseniz; büyüdüğü zaman onun örtünmesi zor olur.

Onun için, ben burada çocuklara takılıyorum, buradaki küçük, dışarıda oynayan çocuklara. Hoca dede filan diye yanıma geldikleri zaman, onlara:

"—Ayy, senin başörtün nerede? Sana beş dolar ceza yazdım, babandan alacağım, harçlığından keseceğim!" filan, şakalar yapıyorum.

Tabii, onlar da beni gördüler mi, fırt, ağacın arkasına saklanıyor. Eve gidiyor, başörtüsünü alıyor; cezayı yememek için.

Tabii, ben bu şakayı niçin yapıyorum? Çocuklar küçükten

başlarını örtmek, tesettüre riayet etmek gerektiğini öğrensinler diye. Küçükten bunu öğretirseniz, çocuk büyüdüğü zaman, hanım kız olduğu zaman, yüksek yaşlara geldiği zaman kolaylıkla örtünür.

Tesettür Allah'ın emridir. Yapılması gereken vazifelerden biridir. Yani, biz nasıl pantolon giyiyor örtünüyorsak, hatta namazda cübbe giyiyoruz. Cübbe giymenin mânâsı nedir? Bu da bir tesettürdür. Bizim, erkeğin tesettürüdür. Yani, secde ettiğimiz zaman namahrem yerler göze takılmasın, arkadakinin namazı bozulmasın. Hem arkadakinin bozulur, hem öndekinin. Hem görünenin bozulur, hem görenin bozulur. Onun için, cübbe giyiyoruz, bol kıyafet giyiyoruz. Bu bir tesettürdür erkeğin tesettürüdür.

Hanımın da tesettürü vardır. Tesettür için çok şahane kıyafetler çıktı şimdi… Ben hayran kalıyorum başörtülere, mantolara, gayet güzel! Yani, şu bakımdan hayran kalıyorum: Vücudu tam İslâmî güzellikte örtüyor. Yani, bakıyorsunuz, başından, omuzundan aşağıya kadar çok zarif ve çok güzel bir şekilde... Yani, böyle kaliteli örtünme şekilleri de ortaya çıktı.

Tesettür Allah'ın emridir. Hanımlar, tesettüre riayet edin! Hanımlar, beyler, kız çocuklarınızı tesettürle yetiştirin, tesettürün önemini küçükten onlara aşılayın! Hediye verin, şaka yapın, gönlünü alın. "Örtersen sana şunu alacağım, bunu alacağım!" deyin. Başörtü vazgeçilmez bir şey diye alışsın başörtüye... Yani, buluğ çağına gelmeden önce, başında başörtü olmadığı zaman böyle kendisini eksikli hissedecek gibi; psikolojik olarak onu öyle yetiştirin! Çünkü, tesettür Allah'ın emridir. Ondan sonra da, en güzel şekilde tesettürü sağlayın.

Peygamber SAS'ın bir tavsiyesi var: Çocuklarınıza, kız çocuklarınıza güzel elbiseler giydirin diye. Ben bunu İskender Paşa'daki vaazlarımda okumuştum. Bir de onları güzel böyle hulliyat ile, yani takılar, şeylerle süsleyin diye.

Kız çocuklarımız bizim için önemlidir. Tabii, bir taraftan böyle Peygamber Efendimiz'in tavsiye ettiği şekilde temiz-pak- güzel giydireceğiz ama; bir taraftan da farz olan tesettüre riayeti öğreteceğiz. Küçük de olsa çocuklarınızı kısa etekli, bacakları

görünecek, kolları-göğsü görülecek şekilde bir kıyafet giydirmeyin. Çocuklarınıza üstü desenli t-shortlar giydirmeyin! Üstünde hayvan deseni, kurbağa deseni, Ninja deseni, şu veya bu olan desenler giydirmeyin! Çocuklarınızı İslâmî ölçülere göre giydirin. Ayakları uzun olsun, görünmesin. Hatta düştüğü-kalktığı zaman bile, açılsa-saçılsa bile, namahrem yerleri görünmeyecek şekilde kıyafetler yapın!

Erkekler de tabii, tesettürlerine riayet etsinler. Çünkü, Allah'ın emirlerinin hepsi önemlidir. Hiç birisi ikinci planda, önemsiz değildir. Allah'ın bir emrini, hasene kazandıracak, sevap kazandıracak bir şeyini yapar da Allah oradan onu makbul tutarsa; insan bir haseneden bile cennete girebilirmiş. Hatalı bir şeyinden dolayı da, bir farzı çiğnemesinden, Allah'ın emrini tutmamasından da günaha girebilir.

Onun için, hanımlara tesettürü vasiyet ediyorum, tavsiye ediyorum. Allah'ın emri olduğu için. Çok güzel kıyafetlerle tesettür imkânı vardır. Ve bir erkek olarak, çok net olarak bunu ifade etmek istiyorum. Emin olun, şu dışarıda demin kadınlar geçtiler şuradan, şortlu mortlu... Vallahi billahi onlar daha çirkin… Yani, açılmış olan kadın vallàhi, billâhi, Allah şahidim olsun ki daha çirkin erkeğin gözünde... Vallahi, örtülü bir hanım daha saygın, daha çok saygı duyuyor ve daha güzel oluyor. Yani, Allah'ın yolunda yürüyen, daha güzel oluyor. Başını açan, saçılan müptezel oluyor. Yani, tezgâh malı gibi oluyor. Güzel olmuyor yani. Eh, örtülü olan böyle gayet güzel, vitrindeki mücevher gibi oluyor. Onun için, tesettüre riayeti de bu arada hatırlatırım.

Allah hepinizden razı olsun... İki cihan saadetine nâil eylesin... Allah'ın bütün emirlerini tutmanızı nasib eylesin… Allah'ın bütün yasaklarından kaçınmanızı nasib eylesin… Şeytana değil, Allah'a kulluk etmenizi nasib eylesin…

Yasin Sûresi'nde deniliyor ki:

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لاَ تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ (يس:٦٠)

(*Elem a'hed ileyküm yâ benî âdeme en lâ ta'büdü'ş-şeytàn*) "Ey Adem oğulları, biz sizinle ezelde 'Şeytana tapmayacaksınız!' diye

ahid yapmamış mıydık?" (Yâsin, 36/60)

Rahman'a tapacaksınız. Rahman bırakılır da, şeytana tapılır mı? Şeytana itaat edilir mi? Rahman'a itaat edilecek tabii. Biz Rahman'ın kullarıyız, Rahman'a itaat edicileriz. Şeytana uymayalım, nefse aldanmayalım, dünyaya kapılmayalım; her yaptığımız işi Allah rızası için yapalım!

Bizim ana-prensibimizi ezberleyin, kâğıtlarınıza yazın. Bizim ana prensibimiz:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî, ve rıdàke matlûbî*) "Yâ Rabbi, biz seni istiyoruz, senin sevgini kazanmak istiyoruz, senin rızanı elde etmeğe çalışıyoruz." cümlesidir.

Bizim işimiz Allah'ın sevdiği, razı olduğu işleri yapmaktır. Allah'ın sevdiği, razı olduğu kul olmaktır. Allah bizi ona muvaffak eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

El-fâtihah!..

06. 01. 1996 - Kamp Konferansı
Canberra / AVUSTRALYA

11. PEYGAMBER EFENDİMİZ SAS

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, nahmeduhû bi-cemii mehàmidih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn...

Aziz ve sevgili mü'min kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sonsuz hamd ü senâlar eylerim. Üzerimizde sayılamayacak kadar nimetleri ortada... Onun Habîb-i Edîb-i Muhammed-i Mustafa'sına salât ü selâm, tahiyyat ve ihtiramlarımı arz ederim.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, biz Ademoğullarına hak yolu göstermek, rızasına uygun yaşamı öğretmek, bize en güzel örnek olmak üzere; en seçkin kulu, peygamberlerin serveri Muhammed-i Mustafa'sını peygamber ve elçi olarak göndermiş. Bizim hayatımızda tutturmamız gereken yol, Peygamber SAS Efendimiz'in yoludur. Biz, Peygamber SAS Efendimiz'i takip etmeliyiz. Kur'an-ı Kerim'i bize bildiren, Kur'an-ı Kerim üzerine vahyedilen, Kur'an-ı Kerim'in açıklamasını bize hayatıyla, icraatıyla gösteren Peygamber SAS Efendimizdir.

Onun için, Peygamber Efendimiz'in her şeyi, hayatındaki sözleri, davranışları, sükûtları, harekâtı, sekenatı, bizim için bir delildir. Bir örnektir, nümûne-i imtisâldir. Biz, Efendimiz SAS Hazretlerine her yönden uyarsak. Dünya ve ahiret saadetine erişiriz, felah buluruz. Peygamber SAS Efendimiz'den ayrılırsak, sünnetinden uzaklaşırsak, şaşırırız. Çünkü sünnetin dışı olan, sünnete aykırı olan yola bid'at yolu derler.

Bid'at dalalettir. Her bid'at, onu çıkartan sahibi'yle beraber cehenneme götürücüdür, cehennemliktir... O bakımdan, bizim aslımız, esasımız, dinimizin ana fikri: Peygamber Efendimiz'in

sünnetine uymaktır.

Bizim Hocamız Mehmed Zâhid Efendi Hazretleri'nin, (Cennet mekân, rahmetu'llâhi aleyh, *rahimehu'llahu rahmeten vâsiah*) şeyhinin şeyhi olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendi Hazretleri, İslâm aleminde tanınmış bir hadis bilgini idi. Eserleri, ismi, hayatı, Arapça kaynak kitaplara da geçmiş bir büyük alimdir. Geçen asrın en büyük alimidir. Bizim tekkemizde Onun yazdığı hadis kitabı okunur. Bitirilince, yeniden başına başlanır. Biz hadis-i şerif yolunda yürüyelim diye, Hocamız bize bu hadis-i şerifleri seçmiştir. Biz de onları okuyoruz.

Eserinin sonuna, Peygamber SAS Efendimiz'in hayatıyla ilgili bir bölüm eklemiş: Şemâil-i Şerîfesi. Yani, Efendimiz'in yüzü nasıldı, cemâli nasıldı, hareketleri nasıldı, adeti nasıldı? Bunları anlatan bir bölümü var... "Rasûlüllah Efendimiz şöyleydi. Rasûlüllah Efendimiz SAS söyle yapardı, böyle yapardı." dediği ayrı bir bölüm var, şemâil bölümü var. Şimdi oradan, 533. sayfadan kısmetinize çıkmış olan, kur'ada çekilmiş olan hadis-i şerifleri, şemâil hadislerini size okuyacağım.

a. Ramazan'da Peygamber SAS Efendimiz

İlk hadis-i şerif:[36]

كَانَ إِذَا دَخَلَ رَمَضَانُ تَغَيَّرَ لَوْنُهُ، وَكَثُرَتْ صَلاَتُهُ، وَابْتَهَلَ فِي

الدُّعَاءِ، وَأَشْفَقَ لَوْنُهُ (هب. عن عائشة)

(*Kâne izâ dehale ramadànu tegayyere levnühû, ve kesüret salâtühû, ve'btehele fi'd-duài, ve eşfaka levnühû.*)

Hazreti Aişe Validemiz, Peygamber Efendimiz'in zevcesi, mü'minlerin annesi. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in mübarek

[36] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.310, no:3625; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.82, no:18062.

kızı… Peygamber Efendimiz'in hayatını iyi bildiği için, o rivayet ediyor:

Ramazan ayı girdiği zaman, Efendimiz'in rengi değişirdi. Ne olurdu? Peygamber Efendimiz sararıp solardı. (*Ve kesüret salâtühû*) "Namaz kılması çok olurdu Peygamber Efendimiz'in." Çok çok namaz kılardı. (*Ve'btehele fi'd-duâi*) Duada çok gayretlenirdi. Çoğaltırdı duasını, tazarru ve niyazını arttırırdı.

(*Ve eşfaka levnühû*) "Rengi şafak rengine, yani sapsarı renge bürünürdü." İbadetten, oruçtan dolayı…

Muhterem kardeşlerim. Ramazan'a on gün kadar bir şey kaldı. Bu sayfa kur'a ile çıktı. Benim hangi konuyu anlatacağım belli değilken, kur'ada bu sayfa çıktı. Yani, Allah-u Teàlâ Hazretleri size Ramazan'ı ihtar ediyor. Efendimiz böyle yapardı, haberiniz olsun, aklınızı başınıza toplayın, hazırlanın mânâsına geliyor bence bu konunun çıkması... Zaten Peygamber Efendimiz Üç Aylar girdiği zaman, daha bundan iki ay önce; Receb ayı girdiği zaman, Receb'in hilâlini gördüğü zaman buyururdu ki:[37]

اَللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ (طس. هب. حل. كر. والديلمي عن أنس)

(*Allàhümme bârik lenâ fî recebe ve şa'bân, ve belliğnâ ramadàn.*) "Yâ Rabbi, sen bize Receb ayını ve Şa'ban ayını mübarek eyle; Ramazan'a da sıhhat afiyetle ulaştır. O on bir ayın sultanına da kavuşalım!" derdi Üç ay önceden, iki ay önceden Receb ayı girince böyle dua ederdi.

---

[37] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.259, no:2346; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.189, no:3939; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.375, no:3815; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.269; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6494; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXX, s.57; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.485, no:1985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.161, no:309; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.138, no:18049; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.211, no:554; RE. 532/10; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.24, no:35704, 36125.

Ve buyurmuşlar ki:[38]

رَجَبُ شَهْرُ اللهِ ، وَشَعْبَانُ شَهْرِي ، وَرَمَضَانُ شَهْرُ أُمَّتِي

(أبو الفتح في أماليه عن الحسن مرسلاً)

RE. 289/2 (*Recebü şehru'llàh*) "Receb Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin ayıdır. (*Ve şa'bânü şehrî*) Şa'ban ayı benim ayımdır. (*Ve ramadànu şehru ümmetî*) Ramazan da ümmetimin ayıdır."

Ayların hepsi Allah'ın da, Receb ayının Allah'ın ayıdır demesi ne mânâya geliyor? Receb ayında Allah-u Teàlâ Hazretleri halini düzenleyen, tevbe eden müslümanları affeder. Affının çok olduğu aydır. Allah'ın bağışlamasının çok olduğu aydır. Geçti, kırk gün kadar oldu. Bir cuma günü Regaib kandiliyle başladı, Receb ayı bitti.

Receb ayından sonra, Şa'ban ayı işte geldi. Şa'ban ayının da, (*leyletün nısfı min şa'bân*) Şa'ban'ın yarısı gecesi, yâni Berat gecesi çok mübarek bir gece idi. Kulların bir senelik mukadderatının tesbit edildiği, tasdik edildiği bir geceydi. Peygamber SAS'in çok ibadet ettiği bir geceydi, Berat gecesi. Hanımından izin isteyip de, bana müsaade eder misin? Ben bu geçe Rabbime ibadet etmek istiyorum?" diye namaza durduğu geceydi. Sabahlara kadar secdede dua ettiği geceydi. O da geçti. İki gece evvel Berat gecesini geçirdik.

Berat gecesinde, bir dahaki Berat gecesine kadar kim hacca gidecek, kim yaşayacak, kim ölecek; kim ehli saadet olacak, kim ehli şekàvet olacak; kim Allah'ın sevdiği kul olacak, kim Allah'ın sevmediği kul olacak; bunların mukadderatının tasdikinin yapıldığı gece olduğundan, o gece çok dua etmek lâzımdı.

---

[38] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.275, no:3276*; İbn-i Asâkir, Mu'cem,* c.I, s.114, no:210; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.374, no:3813; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.556, no:35164; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.341, no:1358; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.109, no:12682.

Allah-u Teàlâ Hazretleri âşikâre eylemiş bu geceyi, bu gecede ben tasdik edeceğim. Dua edenin duasını kabul ederim buyuruyor. Onun için, o gece Allah'ı çok zikreden, Allah'a çok rukû, secde edip namaz kılan, o gece Allah'a çok dua eden, o gece çok affını isteyen, mağfiret isteyen; o gece Allah'tan muradını isteyene, istediğini vereceği geceydi.

Ümmet-i Muhammed'den müslüman olup da, kusurlarından dolayı cehenneme girmeyi hak etmiş olan birçok insanı affettiği geceydi. Ne kadar çok? Benî Kelb kabilesinin sürülerinin, koyun sürülerinin postlarının kılları sayısınca insanı affettiği geceydi. O geceyi de kazanan kazandı. O geçe yalvaran yalvardı. O geceyi ihya edene ne mutlu. O da geçti.

Şimdi geldik, önümüzde bir buçuk hafta sonra Ramazan geliyor. Ramazan ayında diyor Peygamber Efendimiz: Ramazan girdi mi rengi değişirdi Efendimiz'in, namazı artardı. Muhterem kardeşlerim. Allah bizi iyi kul olmamız için, günde beş defa huzuruna çağırma ibadetine bağlamıştır. Günde biz beş defa Allah'ın huzuruna gidip, Allah'a söz verip, Allah'tan hidayet isteyip, Allah'a secde edip, dua edip, günde beş defa müslümanlığımızı dergâh-ı izzette tazeliyoruz. Allah'ın divanında tazeliyoruz.

"—Ben senin kulunum ya Rabbi. Senden yardım istiyorum, sana ibadet ediyorum!" diyoruz. "Bana hidayet ver ya Rabbi!" diyoruz, secde ediyoruz, rükû ediyoruz. Yani, bir insanın iyi bir kul olması için, günde beş defa bir yenilenme bu…

Bu namaz dinin direğidir. Namazı kılan, dinini yerine getiriyor demektir. Namazı kılmayan, dinini yere sermiş demektir. Yıkmış, harab etmiş demektir. Ahirette insanların ilk defa Mahkeme-i Kübra'da sorgusu, suali, namazından olacak;

"—Namazlarını kılar mıydın? Atlatmadan, kaçırmadan namazına müdâvemet ediyor muydun?"

Ondan sonraki hesap kolay... Namazı kılmayanlara şiddetli cezalar geleceği bildiriliyor.

Peygamber SAS Efendimiz namazı, namaz kılmayı çok severdi.

Namaz konusunda;[39]

قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلاَةِ

(*Kurretü aynî fi's-salâh*) buyuruyor. "Gözümün şenliği, gönlümün sürurü namazda..." diyor.

Tabii, namazı bu tarzda kılacak hale gelmemiz lâzım hepimizin... Yani, namazı bir angarya olarak, günlük bir zorunlu vazife olarak, mecburiyet olarak, sıkıntılı bir iş olarak görmemek lâzım! Namazı bir nimet bilmek lâzım! Namazda gözünün, gönlünün şenlenmesi lâzım! İnsanın içinin açılması, nurlanması lâzım! Bu, kemal alâmetidir.

Namazı zorla kılıyorsa, noksanlık alâmetidir. Dinde olgunlaşmadığının, ekşi turşu olduğunun alâmetidir. Namazı hiç kılmıyorsa, dinini yıkmış demektir.

Peygamber Efendimiz Ramazan ayı girince, namazlarını da arttırırdı. Tabii biz de biliyoruz, biz de arttırıyoruz, Efendimiz'in yolunda gittiğimiz için... Ne kılıyoruz akşamları? Teravih namazı kılıyoruz.

Arabistan'da bir güzel ihya ediyorlar ki, mâşâallah şimdi Ramazan ayını... Teravihi hatimle kılıyorlar. Aceleye getirmeden, tadını çıkarta çıkarta... Bir de geceleyin toplar patlıyor, millet erkenden kalkıyor, yani sahur vaktinden evvel kalkıyor; on rekât da geceleyin bir öyle yine hatimle tadını çıkarta çıkarta, Kur' an-i

---

[39] Neseî, *Sünen*, c.VII, s.61, no:3939; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.128, no:12315; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.174, no:2676; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.241, no:5203; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.199, no:3482; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.78, no:13232; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.280, no:8887; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.398; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.371, no:6812; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.303; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.135, no:1234; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.160, no:666; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LX, s.454; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.143, no:2733; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.449, no:18912, 18913; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.73, no:1089; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IX, s.496, no:8916.

Kerim bülbül gibi okuna okuna, bir de gece namazı kılınıyor.

Çok namazlar kılıyoruz. Aslı neymiş? Peygamber Efendimiz namazını çok kılıyordu, Ramazan'da... (*Ve'btehele fi'd-dua*) çok dua ve tazarru ve niyaz ediyordu. Muhterem kardeşlerim. Bizim yadırgadığımız, doğru bilmediğimiz meselelerden birisi de, duadır. Biz duayı sonuç sanıyoruz. Bir ibadet yaptık mı, sonunda Allah'tan ücretimizi istemek sanıyoruz. Halbuki, duanın kendisi de ibadettir. Namaz ibadet olduğu gibi, oruç ibadet olduğu gibi, hac ibadet olduğu gibi, zekât ibadet olduğu gibi; dua etmek de ibadettir. Yani, insan bir kenara otursa, alsa eline listeyi veya kafasından başlasa sıralamağa:

"—Ya Rabbi, senden sıhhat istiyorum, para istiyorum, afiyet istiyorum, çocuklarımın iyi çocuk olmasını istiyorum, aile mutluluğu istiyorum..."

Allah Allah, adam başladı istemeye, boyna devam ediyor. Yarım saattir, kırk beş dakikadır Allah'tan boyna istiyor. Dua etmek ibadettir. Allah-u Teàlâ Hazretleri dua edilmesini sever, dua edilmesine kızmaz.

Dünya zenginleri, dünyadaki zengin insanlar, varlıklı insanlar; kendisinden çok istemeğe başladın mı, yavaş yavaş kızmağa başlarlar. Bir defa istersen, zengin, verecek tabii. Sadaka verecek, hayır verecek... Verir.

Bir daha istersen bir duraklar, bir daha istersen kaşları çatılır, bir daha istersen hatta belki huzurundan kovar;

"—Yahu, başka para verecek insan yok mu? Git biraz da başkasından işte!" der.

Cami için bile gidiyorsun da, zenginden parayı alıncaya kadar; kendin için istemiyorsun, sende Allah rızası için sevap kazanayım diye nihayet Allah rızası için gidiyorsun. Adam kaşını çatıyor. Mektep olsaydı verirdim de diyor, okul olsaydı. Cami olunca vermem diyor, git diyor..

Veya, çok komik bir rakam veriyor. "Yahu, ben onu çocuğuma harçlık diye veriyorum. Ne bu böyle?"

Neyse, Allah istenmesini sever. Çok enteresan bir hadis-i şerif

söyleyeceğim burada şimdi size, bantlara da girsin:[40]

مَنْ لَمْ يَدْعُ اللهَ غَضِبَ اللهُ عَلَيْهِ (حم. ش. عن أبي هريرة)

(*Men lem yed'ullàhe gadıba'llàhu aleyhi*) "Kim Allah'a dua etmezse, Allah ona gazab eder."

Kime gazap eder Allah? Kendisine dua etmeyene gazap eder. İsteyeni sever, istemeyene gazap eder. Bak. Dünya zenginleri istemeyenden memnun olur. Oh iyi, kimse gelmedi, kaçtım kenara kurtuldum, Bugün başım biraz dinlenir der. Fazla isteyince kızar. Allah-u Teàlâ Hazretleri, fazla istemesini seviyor. İstenmemesine kızıyor, dua edilmemesine kızıyor.

Bakın, Ramazan ayı gelince Peygamber SAS Efendimiz ne yaparmış? Dua da gayrete gelir, çok dualar etmeğe başlarmış Ramazan'da. Tamamen duaya girişirmiş.

(*Ve eşfaka levnühû*) "Rengi de sararıp solardı." Biliyorsunuz, Berat gecesinde de sabaha kadar ibadet ettiği zaman ayakları şişmiş de namaz kılmaktan; Peygamber Efendimiz'in ayaklarına Hazreti Aişe validemiz masaj yaparken, diyor ki:

"—Allah senin günahlarını affetmedi mi, ya Rasûlallah.? Allah seni en sevgili kulu yapmadı mı, ya Rasûlallah? Allah sana zaten dünya ve ahiretin hayırlarını vermedi mi? Niye kendini bu kadar helâk ediyorsun? Niye böyle ayakların ağrıyacak kadar, masaj yapmak gerektirecek kadar böyle çok dua ediyorsun? dediği zaman; Efendimiz SAS diyordu ki:[41]

---

40 İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s.278, no:3817; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.443, no:9717; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.22, no:29169; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.394; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafà*, c.VII, s.295; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.68, no:3160; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXI, s.404, no:23844.

41 Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.292, no:1062; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.440, no:5044; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.187, no:377; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.125, no:1626; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.341, no:1409; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.255, no:18269; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.9, no:311; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.419, no:1009; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.336, no:2154; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*,

أَفَلاَ أَكُونُ عَبْداً شَكُوراً ؟

(*Efelâ ekûnü abden şekûrâ?*) “Allah’a çok şükreden bir kul olmayayım mı?”

Allahım bana bu kadar nimet verdiğine göre; ben ona çok şükreden bir kul olmak istiyorum, ondan yapıyorum. Yâni,

---

c.IV, s.124, no:4523; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.16, no:4508; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.418, no:1325; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.156; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.200, no:1182; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.335, no:759; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.95, no:693; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.III, s.50, no:4746; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.109, no:203; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.36, no:107; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Şükür*, c.I, s.28, no:73; Harâitî, *Fazîletü'ş-Şükür*, c.I, s.48, no:50; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.384; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.306, no:7618; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.135, no:957; Mugîre ibn-i Şu'be RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.442, no:5046; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.115, no:24888; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.387, no:620; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.138, no:3810; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.128, no:190; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.497, no:4399; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.317; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.141, no:971; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.289; Hz. Aişe RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.341, no:1410; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.185, no:1495; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.201, no:1184; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.401, no:8002; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1234; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.100, no:7445; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.141, no:970; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.86; Tirmizî, *Şemâil-i Muhammediyye*, c.I, s.222, no:263; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1294; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.41, no:5737; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c,V, s.280, no:2900; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.346, no:7290; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.368, no:499; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.331, no:2150; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.132, no:352; İbn-i asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.138, no;1355; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.265, no:3748; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.140, no:969; Ebû Cühayfe RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.350, no:3374; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.205. no:327; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.197, no:3662; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.174, no:7199, Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.185, no:1496; Ebû Seleme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.179, no:18580; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.552, no:3632-3636; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.85, no:35834.

sevgisinden, içinden geldiğinden, şükründen yaptığı anlaşılıyor.

Muhterem kardeşlerim! Peygamber SAS Efendimiz'in halini biliyoruz, duymayan kalmamıştır. Peygamber SAS Efendimiz, Peygamberlerin serveridir. Yani, Peygamberlerin hepsi Allah'ın en sevgili kulları ama; Peygamber Efendimiz' de onların en yükseğiydi. Cennette cennetlik insanların en yüksek makamı, en yüksek rütbe, derece, en birinci mevki Makam-ı Mahmud'dur. O, Peygamber Efendimizindir. Peygamber Efendimiz'in makamı: Makam-ı Mahmud'dur.

Günahları yoktur, günahlardan korunmuştur, masumdur. Peygamber Efendilerimizin hepsinin ismet sıfatı vardır. Günahlardan müberradır, masumdurlar. Zaten günah işlemezler mübarekler. Mübarek insanlardır, Allah'ın koruduğu, günahlara bulaştırmadığı insanlardır. Ufak-tefek hataları olsa da, "Allah-u Teàlâ Hazretleri senin geçmiş ve gelecek her günahını affetti diye, Fetih Sûresi'nde ayet indirmiştir.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا. لِيَغْفِرَ لَكَ اللهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا. وَيَنْصُرَكَ اللهُ نَصْرًا عَزِيزًا (الفتح: ١-٣)

(*İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ. Li-yağfira leke'llàhu mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhara ve yütimme ni'metehû aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstakîmâ. Ve yensurake'llàhu nasran azîzâ.*) [Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik. Böylece Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar, sana olan nimetini tamamlar ve seni doğru yola iletir. Ve sana şanlı bir zaferle yardım eder.] (Fetih, 48/1-3) diye, günahlarını da affettiğini bildiriyor. Ama Peygamber Efendimiz zevkinden,

şükründen, sevgisinden, aşkından, muhabbetinden, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne böylesine güzel ibadet ediyor, böylesine tazarru ve niyaz eyliyor.

Şimdi buradan çıkan, bizim çıkartmamız gereken ders şudur: O günahsız, biz günahlara batmışız. O, Allah'ın en sevgili kulu, biz Allah yanındaki makamımızın ne olduğunu bilmiyoruz. O günahlardan korunmuş, günah işlememe durumunda olan bir insan; bizim günahlarımız var. Onun duası makbul, ibadeti makbul; bizim ibadetlerimiz kabul edildi mi, edilmedi mi belli değil.

İşin mantıklı tarafı, doğru tarafı, bizim gece gündüz ağlamamız, ibadet etmemiz, dua etmemiz lâzım. Onun şöyle bir kenarda durması lâzım. Nasıl olsa benim bir günahım yok, nasıl olsa beni sevmiş Allah. En yüksek makama çıkartmış. Nasıl olsa gelmiş, gelecek, olmuş olacak her günahını bağışladığını bildirmiş diye sakin durması lâzım!

O çalışıyor, o uykusuz kalıyor, o dua ediyor, o ibadet ediyor, o iki ay önceden Ramazan'a hevesleniyor:

"—Ya Rabbi, bizi Receb'e eriştirdiğin gibi, Receb'i, Şa'ban'ı mübarek eyle de Ramazana ulaştır!" diyor.

Biz? Biz bunca günahımızla ne yapmamız lâzım, o zaman? Daha fazla yapmamız lâzım, affımız için yalvarmamız lâzım! Ramazan'a hazırlanmamız lâzım, namazı sevmemiz lâzım! İbadete, taate, Allah yoluna gayretimizin artması lâzım!

Bu hadis-i şeriften, bu dersi çıkartıyoruz. Nihayet, on gün sonra Ramazan başlıyor. Tabii, ihtarı, tavsiyeyi, sözü, iş olmadan önce söylemek lâzım! Sonradan söylersen, derler ki:

"—Ooo oh, iş işten geçtikten sonra söyledin. Niye söylemedin önceden, be adam? Hani, Berat gecesinin bu kadar kıymetli bir gece olduğunu bilseydim, ben de o gece uyumazdım, bende o gece kahveye gitmezdim. Ben de o gece hatta izin alırdım iş yerinden Hocam. Niye Berat gecesini önceden haber vermedin? Keşke önceden haberim olsaydı." der.

Biz de şimdi El-hamdü lillâh, önceden haber veriyoruz; Radyolarımızda da öyle yapıyoruz.

Bizim Türkiye'de de, Almanya'ya, Kafkasya'ya, Orta Asya'ya, Türkiye'ye yayın yapan Radyomuz var. Önceden, haberlerimizin hepsi önceden; diyoruz ki: Bak, ileride şöyle sevaplı bir şey geliyor, Fırsat geliyor, aman gözünüzü açın, dikkat edin! Aman söyle yapın-böyle yapın! Aman, oruç tutun! Aman, ibadet eyleyin!

Regaib Kandilinde ihtar ettik önceden, Berat Kandilinde önceden hatırlattık, ihtar ettik, tavsiye ettik, söyledik. Şimdi de gene adetimize denk düştü, Ramazan'dan on gün öncesinden size söylüyoruz. İşte bir buçuk hafta kaldı, ondan sonra ayın yirmisinde, yirmi birinde hilâle bakacağız, Ramazan girecek. Hazırlanalım, Ramazan çok önemli bir aydır. Bu Şa'ban ayı da, Peygamber Efendimiz'in ayıdır.

Peygamber Efendimiz hadis-i şerifinde buyurmuş ki:

"Receb, Allah'ın ayıdır." Yâni, Allah kullarını çok affediyor. "Şa'ban, benim ayımdır." Yâni, Peygamber Efendimize sevgimizin artması lâzım, salât u selâmı çok yapmamız lâzım! Rasûlüllah'ın hayatını çok okumamız lâzım! Rasûlüllah'a bağlılığımızı arttırmamız lâzım! Bu ay o ay…

Onun için, kur'a da ne çıktı karşımıza? Rasûlüllah ne yapardı, hali nasıldı, yüzü nasıldı, huyu nasıldı, sıfatı nasıldı? O bölüm çıktı. Yani bakın, Rasûlüllah'ın ayında Rasûlüllah'ın nasıl olduğunu görün diye, sevgimiz, hayranlığımız artsın diye Allah kur'ada karşımıza bu hadisleri çıkardı.

b. Ramazan'ın Son On Günü

İkinci hadise geçiyorum:[42]

كَانَ إِذَا دَخَلَ الْعَشْرُ شَدَّ مِئْزَرَهُ ، وَأَحْيَا لَيْلَهُ ، وَأَيْقَظَ أَهْلَهُ

[42] Buhàrî, *Sahîh*, c.VII, s.153, no:1884; Hz. Aişe RA'dan.

(خ. عن عائشة)

RE. 533/2 (*Kâne izâ dehal'el-aşru şedde mi'zerehû, ve ahyâ leylehû, ve eykaza ehlehû*)

Bu da Aişe Anamız'dan… Çok mühim kaynaklarda rivayet edilmiş. Buhari'de, Müslim'de, Ebû Davud'da Neseî'de İbn-i Mâce'de var... Yani, beş tane büyük hadis koleksiyonunda, en kıymetli hadis koleksiyonunda olan bir şey.

Peygamber SAS Efendimiz, Ramazan'ın son on günü girdiği zaman artık iyice, eteğini beline toplamak derler; yani eskiden uzun etekli giyiyordu ya insanlar. Cübbe giyiyordu, böyle uzun kıyafet giyiyordu; hızlı bir iş yapacağı zaman, bu eteği takılmasın diye ne yapardı? Şöyle eteğini toparlardı, paçasını kıvırırdı. Hani iş yapacağımız zaman kollarımızı kıvırıyoruz ya… Bir yerde ayaklarımızla iş yapacağımız zaman paçalarımızı da kıvırıyoruz ya... Peygamber SAS Efendimiz de eteğini derler-toparlardı, yani daha daha çok gayrete gelirdi... Ramazan'ın son on günü gelince.

Acaba neden? Kadir Gecesi var. Ramazan'ın son on günü içine Allah Kadir Gecesini saklamış.

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (القدر:٣)

(*Leyletü'l-kadri hayrun min elfi şehrin*) "Kadir Gecesi öyle bir gecedir ki, bin aydan daha hayırlıdır." (Kadir, 97/3)

"—Bin ay kaç sene eder Hocam?"

Basit bir matematik sorusu… On ikiye böleriz, anlarız. Bini on ikiye bölersen, seksen küsür eder... Seksen küsür senelik ömre bedel bir gece…

"—Hocam tamam. Bana ipucunu verdin, teşekkür ederim, Allah razı olsun. Ben, Ramazan'ın son on gününde bu geceyi yakalarım."

"—Nasıl yakalarsın?"

Camiye gelirim, camiden çıkmam. On gün, on gece camide

ibadet ederim, Kadir Gecesi'ni yakalarım."

Tamam, zaten müslümanlar da böyle yapıyorlar, Peygamber Efendimiz de öyle yapardı. Ramazan'ın son on günü girdiği zaman, elini eteğini iyice topluyor... Yani, evine bile gitmiyor artık, camide i'tikâfa giriyor.

İ'tikâf ne demek? İbadet için camiye gelip camiyi mekân tutunmak, camiden eve bile gitmemek demek. Eve bile gitmez, hanımının yanına bile yanaşmaz; camide yatar kalkar gece gündüz ibadet eder. Bilhassa gece ibadet eder, geceleri ihya eder. Neden? Gecelerin hali başka, gecelerin sevabı çok, gecelerde mükâfat büyük olduğundan.

Muhterem kardeşlerim. Ben kendim eskiden çok utangaç bir insandım. Birisiyle tanışsam, ne söyleyeceğimi şaşırırdım. Beni böyle bir okulda konuşmaya filan görevlendirseler, ödüm patlardı. Konuşmaktan çok utanırdım, heyecanlanırdım amma; işte bir takım şeyleri yapınca, onlardan büyük faydalar olacağını bildiği zaman insan; ona göre tedbir alıyor, ona göre hazırlık yapması lazım geliyor.

Biz de Ramazan'ın son on günü girdiği zaman, böyle hareket etmeliyiz. Bu sünnettir. Hem de öyle bir sünnettir ki, sünnetler ikiye ayrılıyor, onu da bu arada söyleyelim. Farz-ı kifaye denildiği gibi…

Farz-ı ayın, her müslümanın kendisinin boynuna farz olan... *Farz-ı kifâye*: Bazı müslümanlar yaptı mı, ötekilerin boynundan kalkan vazife… Meselâ, cenaze namazı nedir? Farzdır. Kime farzdır? Bütün Wollongong'daki insanlara farzdır desek, hapı yuttu herkes…

Çünkü herkesin işi var, gücü var, cenazeye herkes gidemiyor. On on beş kişi, yirmi kişi, elli kişi cenazeyi kaldıracak; ötekiler fabrikada filan. Haa, birileri yaptı mı, ötekinin boynundan farz kalkıyor. *Farz-ı kifâye…* Vazife yapıldı mı, tamam. Vazife yapılmazsa, bütün Wollongongular mes'ul. Şurada bir müslümanın cenazesi kalsa, hiç defnedilmese, namazı kılınmasa;

bütün Wollongonglulular farzı yapmadığı için günahkâr olur. Ama, bir grup cenazeyi yıkar, namazını kılar, defnederse; ötekilerin boynundan kalkar. İşte bu cenaze namazı kılmak.

Ramazan'ın son on gününde i'tikâfa girmek de, sünnet-i kifâye… Bazı insanlar yaparsa, toplumdan ceza kalkar, sorumluluk kalkar. Hiç kimse yapmazsa? Hepsi sorumlu olur.

Wollongong'da Bazı insanların bu camide, Ramazanın son on gününde evine gitmeden i'tikâf etmesi lâzım geliyor. Hiç birisi yapmazsa, bütün Wollongong'lular niye Efendimiz'in sünnetini yapmadınız diye sorumluluk altında kalacaktır. Bazıları yaparsa, ötekileri kurtaracak. Onun için, emeklilerden durumu müsait olanlar i'tikâfa niyet etsinler Ramazan'ın son on gününde...

Sonra ne yapardı Peygamber Efendimiz? Ramazan'in son on günü girdi mi, eteğini derler toplar gayrete gelirdi. Camiye gelirdi, ibadete vakfederdi kendisini; (*ve ahyâ leyleh*û) gecesini ihya ederdi. Geçeyi ihya etmek ne demek? Geceyi ihya etmek, canlandırmak ne demek? Geceyi ibadetle geçirmek demek, uyumamak demek. İnsan uyuduğu zaman, gecesi gider.

Geceyi ihya etmek demek, geceleyin uyumayıp, o güzel vakitlerde tesbih çekmek, tevbe etmek, namaz kılmak, Kur'an okumak suretiyle sevap kazanmak demek. Bir de düşünün, ibadet etmiyor. Uyusa, sorumsuz olacak. Netice itibariyle nötr olacak. Yani, ibadet etse sevap kazanacak. Uyursa nötr olacak.

Uyumuyor, günah işliyor bir de… Vay mendebur vay... Yani, uyusa bari günahtan kurtulacak. Uyumak da nisbeten onun için hayırlı. Uyumuyor da, sabaha kadar kumar oynuyor. Sabaha kadar içkili lokantada içki içiyor. Sabaha kadar şu kötülüğü, bu kötülüğü yapıyor. Vay mendebur vay! Hem uyumuyor, hem de günah işliyor bir de üstelik, o daha fena tabii.

Peygamber Efendimiz ne yapardı? (*Ahyâ leylehû*) "Gecesini ihya ederdi." Yani, ibadet ve taat ile gecesini değerlendirirdi, sevapları tonlarla., tonlarla kazanırdı. Tamam. İnşâallah, biz de böyle yapalım. Bir şey daha geldi arkasından, bir cümle daha, onu

da okuyalım:

(*Ve eykaza ehlehû*) "Ailesini de uyandırırdı." Kendisi böyle yapardı, ailesini de uyandırırdı. *Ehlehû* demek, ailesi demek. Bundan hem karısı anlaşılır. Kalk hanımcığım, hadi benim iki gözümün nuru, abdestini al da, sen de ibadet et. Tamam, karısı da anlaşılabilir, çoluk-çocuğu da anlaşılır. Ehli beyti demek, yani evinde olan herkes. Çocuğu var, erkek çocuğu, kız çocuğu, teyzesi var, ihtiyar annesi var... Tamam, bunlar da o evin ehli değil mi, ailesi değil mi ahalisi değil mi?.. O manaya da gelir. İlk başta, ilk anlaşılan, karısı... Ondan sonraki mânâsı da, evinde olan herkes... O evin kendisi reisi, herkesi uyandıracak...

Bir de bu vardır, muhterem kardeşlerim. Mü'min erkek, hanımının da güzel ibadet etmesinde ona zaman zaman destek olur ve onu da ibadete kaldırır. Hanım da, erkeği kaldırır. Meselâ, ben turşu gibi yatarım. Gece iki buçukta ayağımdan sürükleseler, bir şey duymam. Konuşulurken, şey yapılırken böyle radyo çalsalar, gürültü olsa, kalabalık olsa, Tren istasyonu olsa; çok yorulduğum için yattım mı uyurum. Üç dakikada en derin uykuya varırım. Aşağıya. En aşaga asansörle inerim, uykunun en derin yerine varırım. Rahat..

Bizim hanım uyumaz, uyandırır, Allah razı olsun. Bazen, yani hanım uyandırır, bazen erkek uyandırır... Uyandıracak, ehlini de uyandıracak. İşte. Biz, bunu da yapmalıyız.

Aman Hocam. Sen şimdi tehlikeli bir şey söyledin. Biz hanımın yanına gitsek, kalk desek, evde kıyamet kopar.

Haa, o zaman senin ev yönetiminde kusur var. Hocamızın bir sözünü burada zikredeyim, Mehmed Zâhid Hocamız (cennet mekan, rahmetli) bir söz söylerdi, büyük söylemek gibi olmasın, Hocamızın sözünü nakledeyim:

"—Bir karıyı idare edemeyen adama ben adam mı derim!" derdi. E, nasıl idare edeceğiz

Hocam.? Bizim karı çok öyle idare edilecek bir karı değil.

Vallah işte. Bu bir kocalık hüneridir. Yüzük alırsın, bilezik alırsın, söyle yaparsın, böyle yaparsın, allem edersin, kallem edersin, hanıma kendini sevdirirsin; gönlünü alırsın, istediğin noktaya da getirirsin.

Hanım. Sen gece ibadete kalk, ben de seni yarın falanca yere götüreceğim filan, neyse.

Bu bir politikadır. Yani, evin içindeki politika, Türkiye'yi idare etmekten daha zordur; kolay bir şey değil, mühim bir şey bu. Aile mutluluğu. Bunun için Ev Politikası' Fakültesi açmak istiyorum ama daha hükümetten izin alamadım. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin yanına, bir de Ev Politikası Fakültesi açmak lâzım ki, insanlar hanımı nasıl idare etmek gerektiğini öğrensinler.

Benim akrabamdan bir babayiğit insan vardı, beş kişiyi döver ha… Bizim mahalleden geçmeyin, çok kuvvetlidir karışmam; beş kişiyi döver ha... O bizim akraba… Fakat yenge hanım, Allah razı olsun, bir basiretli, dirayetli politikacı hanımefendi ki, o efeyi tam böyle gayet güzel bir şekilde idare ediyordu. Bu da hanımın hüneri…

Hanım bunu nasıl yapacak? Bizim efendi söz dinlemez. O da işte, fakültede öğretilecek derslerden birisi de o... Bey, hanımın gönlünü almayı öğrenmeli! Hanım da, beyinin gönlünü almayı öğrenmeli!

Nasıl olur bu Hocam?

Bak, kitapları okursan, çok şey öğrenirsin. Peygamber SAS Efendimiz'in ashabından bir ailenin bir çocuğu ölüverdi. Küçük çocuk… Olur ya, hastalık, bilinmiyor. O zaman hastahane yok, eğitim, tedavi şeyleri çok iyi değil, çocuk ölüverdi. Çocuk öldü. Kadın, çocuğun öldüğünü efendisine söylemedi.

Efendi eve geldi, hanım güleç yüzle açtı kapıyı. Bir de süslenmiş, giyinmiş, donanmış, güzel yemekler yapmış, müstesna iltifat ve sâire filan… Muhabbetli bir gece geçti. Ondan sonra, tam her şey tamam olduktan sonra dedi ki:

"—Efendi, (İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciùn) Maalesef yavrumuz vefat etti." Hii, eyvah, bilmem ne…

“—Yahu sen beni dedi tam böyle dedi, hem çocuğum vefat etmiş, hem de beni bu geceyi böyle zevkle filan geçirttin dedi, niye önceden söylemedin?” dedi,

Peygamber Efendimiz’e şikâyete gitti. Ama, Peygamber Efendimiz o hanımı daha çok beğendi. Yani bak, birden kapıdan girer girmez, evin efendisi kapıdan içeri girer girmez; zaten Yorgun, zaten fabrikada çalışmış, canı burnuna gelmiş; hık dese aşağıya düşecek, canı çıkacak. Yorgun argın üzüntülü, sabahtan-akşama kadar sekiz saat kolay değil, çalışmış filan… Kapıdan girer girmez, hanım bir acı haberi pat yüzüne söylediği zaman, ortalık karışır. Bir politika lazım, zamanı lâzım bu işin, usulüyle söylemek lazım.

Bak. Kadın cenazeyi öbür tarafa saklamış, güzelce yedirmiş, doyurmuş, dinlendirmiş, gönlünü hoş etmiş. Ondan sonra efendi demiş, Allah. Ne yapalım? İşte. Allah veriyor, Allah alıyor.

Sabredelim. Allah evlâdımızı aldı demiş.

Tabii, Allah onlara daha hayırlı evlât vermiş sonra tabii ama; bir felaketli olayı o hanımın Efendisine yumuşak bir tarzda anlatış zamanı önemli. İşte bunlar birer aile mutluluğuyla ilgili politikadır.

Öyle bir politika güdeceksin ki, muhterem kardeşim. Hanıma dini yönden istediğini seve seve yaptıracaksın. Yaptıramıyorsan, senin notunu kırarım. Hocamdan öyle aldım ben icazeti, senin notunu kırarım. Sen ne biçim kocasın ki, bir kadını idare edemiyorsun? Dört tanesiyle evleniyordu eskiler, dördünü idare ediyordu. Sen bir tanesini idare edemiyorsun!

Bizim Edebiyat mecmualarımızda birisi neşretmiş. Böyle şeyleri de neşretmeyi seviyor millet:

İbrâhim Hakkı Erzurûmî Hazretleri var, biliyorsunuz. *Ma’rifetname* sahibi. Çok büyük bir zat yani İbrâhim Hakkı Erzurûmî, *Ma’rifetname* isimli çok güzel bir eser yazmış; Hem şair, hem edip, hem alim, hem fazıl, hem kâmil, hem evliyaullahtan bir şeyh. Bir kâmil zât…

Bu zatın, bir Edebiyat araştırıcısı, alimi, profesörü, mektuplarını neşretmiş. Özel mektupları. Yani, insan tahmin etmez, bir gün yazdığı mektubun başkasının eline geçeceğini, neşredileceğini düşünmez ama oluyor. Hayatta böyle şeyler başına geliyor insanın. Onun için, özel mektuplarınıza bile dikkat edin. Bir gün gelir bakarsınız, birisinin eline geçer de; okunur, neşredilir.

İbrâhim Hakkı Erzurûmî Hazretleri İstanbul'a gitmiş. İstanbul'dan hanımlarına mektup yazıyor. Tabii, seyahat uzun sürüyor... Şimdiki gibi uçak yok ki, Erzurum'dan uçağa binsin, o gün İstanbul'a gelsin. Ondan sonra, bir hafta sonra dönsün. Aylar sürüyor. Belki altı ay, belki daha fazla sürüyor. İstanbul'dan Erzurum'a dört hanımına, dört mektup göndermiş. Aynı zarfın içinde, hepsinin de gönlünü almış. Hepsine de gayet güzel sözler, vaadler, bilmem neler... Size hediyeler aldım ve sâire ve saire... İşte oraya geldiğimiz zaman inşâallah çermikte beraber çimeriz diyor. O cümlesi hatırımda kaldı. İşte baş başa veririz, ilahi okuruz diyor bilmem ne diyor.

Dört kadını idare etmiş. Sen bir kadını idare edemezsen, bir kadına namaz kıldıramazsan, bir kadını teheccüde kaldıramazsan; demek ki sende, politikanda bir kusur var. Bu da kendi aramızda eksiğimiz.

Aynı şekilde hanım için de durum böyle. Bir beyi o idare edebilir. Basiretli bir hanımefendi beyini çeker çevirir, ibadete getirir, doğru yola çeker. Böyle hanımları da biliyoruz. Sarhoş kocasını tevbe ettiren, yanlış yolda yürüyen efendisini doğru yola çeken, hacca götüren; sonunda sàlih bir insan yapan insan biliyoruz.

Allah hepimize hayırlı eşler versin. Evlenecek çocuklarımıza da hayırlı eşler versin…

İnsanın eşi insanı cennete de sokar, Allah korusun cehenneme de götürmeye vesile olur. Anam rahmetli, bir kitapta okumuş, o anlatırdı:

Evliyaullah'tan birisi varmış, keramet sahibi bir kimse. Demircilik yaparmış. Demiri ocakta ısıtırmış, kıpkırmızı hale getirirmiş. Keramet sahibi ya, eliyle alırmış demiri, yumruğuyla dövermiş.

Ne yapacaksa o demirden, döve döve yapılır. Ben gördüm, demirci dükkânlarına gider seyrederdim. Hoşuma giderdi onların o yaptığı işler… Demir tavında dövüle dövüle şekle girer: Nal olur, bıçak olur, çakı yüzü olur, kılıç olur, anahtar olur, başka şey olur. Yani, ısıtırsın, sıcacık hale, kıpkırmızı hale getirirsin; döve döve bir hale getirirsin ama maşayla tutulur, balyozla dövülür.

Şimdi bu mübarek zat, keramet ehli olduğundan, ocağa elini sokarmış, kıpkırmızı yumuşacık demiri ateşin içinden alırmış, yumruğuyla dövüp öyle şekil yaparmış. Belki bu bir sembolik hikâyedir ama önemli… Önemli olduğu için anlatıyorum.

Hanımı bir gün demiş ki:

"—Sen tamam, demiri böyle elinle tutuyorsun, yumruğunla şekillendiriyorsun amma; dövüyorsun ama keramet sende mi, bende mi?" demiş.

Şakalaşmışlar yani, böyle iddialaşmışlar biraz: "Keramet sende mi, bende mi?" demiş.

Tabii, keramet Allah'tan… Keramet, ikram demek. Evliya'ya keramet kimdendir? Allah'tandır. Neden? Allah'ın iyi kulu da, Allah ona ikramda bulunuyor. O keramet oluyor. Allah'ın ikramı, olağanüstü bir durum. Keramet Allah'tan ama, işte her halde ben aciz, naciz kulunu sevdi de, bir kerameti nasib etti filan demiş.

Pekiyi demiş kadın, olur, tamam. O, ertesi gün işine gitmiş, gene ocağı yakmış, gene demiri eritmiş, gene çalışıyor... Eliyle tutuyor, yumruğuyla dövüyor filan.

O sırada eve sütçü gelmiş. Sütçü geldiği zaman eskiden kadın, süt diye bağırdığı zaman kapıyı açarmış, tencereyi koyarmış. Kapatırmış. Şırrrrr, yarım okka süt, bir okka süt verildikten sonra; sütçü gidince, kapıyı açar, alırmış... Ne sesi duyulurmuş, ne kendisi görülürmüş.

O gün kapıyı açmış, eliyle kabı uzatmış sütçüye:

"—Sütçü baba, iki okka süt ver!" diye elini uzatmış.

O zaman kadının nerden nereye örtünmesi lâzım? Bileklerine kadar örtünmesi lâzım kolu. Yüzü hariç, bütün başını örtmesi lâzım. Boynu filan görünmeyecek, bol şekilde ayaklarına kadar her tarafını örtmesi lâzım. İslâm'da kadının örtünmesi böyledir.

"—Hocam, işte ben o kadar uzun giyemiyorum da..." diyorsa, kadınlar dinliyorsa bunu; galiba dinliyor. Ben o kadar uzun giyemiyorum ama naylon çorap giyiyorum.

Naylon çorap tesettürü sağlamaz. Ne kadar yerini naylon çorapla örtüyorsan, orası açık demektir gene; Neden? Altı görünüyor. Benin varsa ben görünüyor, kılın varsa kıl görünüyor. Rengi belli, her şeyi belli. Olmaz.

Nasıl olacak? Tesettür nasıl olacak? Altını göstermeyecek şekilde olacak, bol olacak. El-ayak-yüz hariç, bütün vücudu güzelce örtecek.

Şimdi, "Tencereyi al sütçü baba!" diye elini uzattığı zaman, birazcık eli görünüvermiş. Eli görününce, dükkânda kocası demiri eliyle tutuyormuş; tam vururken, demir eline yapışıvermiş. Uhh, yanmış eli, bırakmış işi, elini sarmış, sarmalamış, yandı eli... Akşam eve gelmiş, eli sargılı.

Hanım sormuş:

"—Hayrola, geçmiş olsun! Eline ne oldu?"

"—Vallahi bilmiyorum. Bugün saat on bire doğru, gene böyle demiri döverken, elimle vururken; demir bu sefer yapıştı elime..." demiş.

Tam kadının sütçü babaya kabı uzatıp da elini gösterdiği zaman... Yani, erkeğin evliyalığında bile tesiri vardır hanımın... Namusunu koruması lâzım! Balkona kısa kolla çıkmaması lâzım! Çamaşırı asarken, dikkat etmesi lâzım! Eğilmesine, kalkmasına dikkat etmesi lâzım!

Ben bizim hanımla pazaryerine giderdim, yeni evlendiğimiz

zamanda…

"—Bak hanım, mantolu diyorsun ama şu kadına bak!" derdim. "Ben bakmıyorum, sen bak!"

Kadın eğiliyor, patlıcanın iyisini seçiyor aşağıdan... Biberin dolmalık cinsini seçiyor ama eğildiği zaman manto kâr etmiyor. Taa neresine kadar görünüyor. Ya da çömeliyor, çömeldiği zaman karşıdan görünüyor görünmemesi gereken yerleri...

"—Bakın, bunlar tesettür olmuyor. Bunları örtecek şekilde örtünmek lâzım!" diye söyleye söyleye, göstere göstere, uygulamalı olarak kapanmayı öyle sağlamıştık.

Siz de hanımınıza tesettürü sağlayacaksınız. Hanımınıza, ehlinize, çoluk çocuğunuza ibadeti yaptıracaksınız. Geceleyin teheccüde kaldıracaksınız, hem de gönül hoşluğuyla... Tatlılıkla, muhabbetle bu işi sağlayacaksınız.

Nasıl sağlanır? Ev içi, dahilî politikasıyla, siyasetiyle sağlanır. Bu da Allah'ın önemli bir şeyi… Buna da dikkat edin.

c. Peygamber Efendimiz'in Duası

Gelelim üçüncü hadis-i şerife... Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden bunlar çıktı bahtınıza:[43]

كَانَ إِذَا دَعَا لِرَجُلٍ، أَصَابَتْهُ الدَّعْوَةُ، وَوَلَدَهُ، وَوَلَدَ وَلَدِهِ

(حم. عن حذيفة)

(*Kâne izâ deà li-raculin, esàbethü'd-da'vetü, ve veledehû, ve velede veledihî.*)

Ahmed ibn-i Hanbel, Huzeyfe RA'dan rivayet etmiş bu hadis-i şerifi. Bu da, dua ile ilgili bir hadis-i şerif. Peygamber Efendimiz

---

[43] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.385; no:23325; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.396, no:30357; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.480, no:14000; Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.72, no:18012.

hakkında, Ahmed ibn-i Hanbel'in rivayet ettiğine göre; Huzeyfe RA, Huzeyfetü'bnü'l-Yeman'dir bu. Şöyle buyurmuş:

(*Kâne iza deà li-raculin*) "Peygamber Efendimiz bir kişiye bir dua ettiği zaman, (*esàbethü'd-da'vetü*) dua tutardı. O adam hakkında duası kabul olurdu, o adam ihya olurdu. (*Ve veledehû*) Duasının hayrı adamın çocuğuna da geçerdi, çocuğu bile hayra ererdi. (*Ve velede veledihî*) Çocuğunun çocuğuna bile duası geçerdi. Peygamber SAS Efendimiz'in duası böyle makbuldü."

Demek ki, bir kimse duasına mazhar oldu mu Peygamber Efendimiz'in; kendisi de ihyâ oluyor, çocuğu da ihyâ oluyor, çocuğunun çocuğu da ihya oluyor.

Bazen böyle mübarek insanların nazarları, himmetleri, teveccühleri, insanın ailesine tesir eder. Çocuğunun hayırlı olmasına sebep olur, ileriye doğru tesir eder.

Peygamber Efendimiz'in duasının kabul olduğunu bir olay olarak, hadise olarak, misal olarak anlatayım size:

Bir keresinde uzun bir kuraklık oldu Medine-i Münevvere'de, topraklar çatladı, otlar bitti. Hayvanlar ot yemediği için zayıflamağa başladı, bir deri-bir kemik kalmağa başladı, ölmeğe başladılar. Hani, su Afrika'da filan görüyoruz ya, büyük kuraklıklar oluyor, telefat oluyor. Hayvanlar ölüyor, insanlar ölüyor. Çocuklar zayıf kalıyor, sinekler yüzlerine konuyor filan.. Böyle büyük bir kuraklık oldu, sular kesildi.

Peygamber Efendimiz cuma hutbesi okurken, minberdeyken yani, hutbe okurken; Bedevi'nin birisi kalktı dedi ki:

"—Yâ Rasûlallah! Susuzluktan topraklar çatladı, hayvanlarımız ölüyor. Dua et de, Allah yağmur yağdırsın!" dedi.

Tabii, Bedevi bu, dışarıdan gelmiş, âdâbı bilmiyor. Minbere çıktığı zaman imamla konuşulmaz, imamla öyle konuşma olmaz amma bu Bedevi, dışarıdan gelmiş, saf insan...

Peygamber Efendimiz'in ashabı Peygamber Efendimizi çok sevip çok saydıkları için, yüzüne bile bakamazlardı. Peygamber Efendimiz camiye geldi- mi, herkesin başı önünde; başını kaldırıp

da, yüzüne bakamazdı Peygamber Efendimiz'in. Diyor ki, sahabeden birisi:

"—Rasûlüllah'a saygımdan, onun heybetinden, yüzüne doyasıya bakamadım hiç…"

Bakamaz, bakmağa tahammülü olmazdı. Birisi diyor ki:

"—Rasûlüllah'ın yüzü kılıç gibi pırıl pırıl parlardı."

Ötekisi diyor ki:

"—Git oradan yahu, ne kılıç gibisi? Ay gibiydi, Güneş gibiydi." diyor.

Yüzü çok nurluydu Peygamber Efendimiz'in ve çok güzeldi Rasûlüllah SAS Efendimiz. Şimdi adam bilmiyor tabii, bilmediğinden söylüyor. Sahabe-i kiram saygılı olduğundan, söyleyemezdi. Sahabe-i kiram derlerdi ki, yabancı birisi gelse de, Rasûlüllah'a bir şeyler sorsa; çekinmediği için, bilmediği için; biz de dinlesek, istifade etsek derdi. Yani, kendileri soramazlardı utançlarından, saygılarından; birisi gelse de sorsa derlerdi. Şimdi bu adam tabii sahabe, müslüman kimse… Kalktı:

"—Yâ Rasûlallah, hayvanlarımız kuraklıktan ölüyor, kuyularımız kurudu, topraklarımız çatladı. Allah'a dua et de, Allah yağmur versin!" dedi.

Peygamber Efendimiz tebessüm buyurdu. O öyle isteyince, elini açtı, dua etti:

"—Yâ Rabbi, bize yağmur ihsan eyle!" dedi.

Raviler söylüyorlar, muhterem kardeşlerim! "Gökyüzü masmaviydi, bir tek bulut yoktu. Bir dağ adı söylüyor, Medine'nin civarındaki bir dağ adını söylüyor; o dağın arkasından atlı kovalıyormuş gibi bir bulut hızla geldi. Hızla. Neden? Rasûlüllah dua etti yahu, mühim olay bu... Hızla geldi bir bulut ve şakır şakır, şakır şakır, şakır şakır rahmet yağmağa başladı. Yağmur yağmağa başladı, şakır şakır şakır…

Efendimiz'in duası böyleydi: "Yâ Rabbi, yağmur ihsan eyle deyiverince, mavi gökyüzünden, dağın arkasından atlı kovalıyormuş gibi bulut gelip, şakır şakır o anda yağmur yağmağa başladı.

Ne zamana kadar yağdı? Oradan dağıldılar, günler geçti. Bir daha hutbeye çıktığı zaman Peygamber Efendimiz. Minbere, hala yağmur devam ediyordu. Aynı Bedevi kalktı dedi ki:

"—Yâ Rasûlallah, tamam! Rabbine dua et de, yağmur kesilsin..."

Efendimiz dedi ki:

"—Yâ Rabbi, çevremize yağdır!"

Kesilsin demedi, söze dikkat ediyor. Kesilsin dese, yeryüzüne bir daha yağmur yağmaz. Duası makbul Efendimiz'in. Edepli söylüyor:

"—Çevremize yağdır ya Rabbi!" dedi. Yani, "Bizim üzerimizden artık başka taraflara naklet!" dedi.

Orada yağmur kesildi, başka taraflara yağmağa başladı. Peygamber SAS Efendimiz'in duası böyleydi.

Bedduası da öyleydi. Beddua ettiği bir kimse helâk olurdu. Bir keresinde Mekke'nin müşriklerinden, azılı kâfirlerden birisinin oğlu, Rasûlüllah'ı çok üzdü. Çok üzdü ama. Çok böyle Hani namaz kılarken boynuna işkembe koyarlarmış ve sâire böyle birçok edepsizlikler yaptı. Peygamber Efendimiz dedi ki:

"—Sana ne diyeyim, Allah sana canavarlarından birisini musallat etsin!" dedi, bu kadar.

Yani, beddua etti. Küstü, üzüldü Peygamber Efendimiz. O da azılı kâfir, müslümanlara çok eza cefa eden bir kimse… Babası ya Ebû Cehil, ya Ebû Leheb, bilemiyorum. Böyle beddua ettiğini babası duyunca:

"—Eyvah, bizim oğlan hapı yuttu!" dedi.

Bak, kâfir kendisi… Babası da kâfir, müşrik, oğlu da kâfir müşrik… Ama baba uyanık, dedi ki:

"—Eyvaaah, Hazret-i Muhammedin bedduasını aldı bizim oğlan… Bizim oğlan hapı yuttu." dedi.

Anladı işi, fark etti. Domuz gibi biliyorlar, muhterem kardeşlerim, tilki gibi biliyorlar.

O Medine'nin Yahudileri de, evlâtlarını bilir gibi Peygamber

Efendimiz'in hak peygamber olduğunu biliyordu. Müşrikler de biliyorlardı. Bildi hapı yuttuğunu. Oğluna dedi ki:

"—Oğlum sen şimdi bu bedduayı aldın, başına mutlaka bir şey gelir. Sen buralardan arkadaşlarını al, kaybol!" dedi.

Oğlan da anladı işin vahametini, felâketini, birkaç arkadaşıyla, on kişi kadar grup halinde Mekke'den atlandılar, develendiler, neyse gittiler. Tabii, nereye gidecek? Gittiler gittiler, yoruldular, çölde bir yerde mola verdiler. Şöyle grup halinde yattılar.

Geceleyin, muhterem kardeşlerim, bir arslan geldi, bütün kafileyi kokladı, kokladı, kokladı. Bu herif-i nâ-şerifi, müşrik oğlu müşriki parçaladı, gitti. Yalnız onu parçaladı. Neden? Peygamber Efendimiz, "Allah canavarlarından birisini sana musallat etsin!" dediği için. Efendimiz'in duası böyleydi.

d. Hans'ın Peygamberimize Selâmı

Bir de zamanımızdan misal vereceğim, bitireceğim. Yani, sözü fazla uzatmayı da sevmiyorum ben aslında ama zaman da geniş tabii. Yatsı olmasına kadar epeyce vakit var ama dinlenmeniz de lâzım, abdest tazelemeniz de lâzım! Bir olay anlatacağım:

Almanya'dan işçi kardeşlerimizden bir tanesi, ben bu olayı çok anlatıyorum, olmuş bir olaydır. Şu kulaklarımla duydum, bizzat işçinin kendisinden duydum. Patronunun yanında itibarı çok olan çalışkan bir işçi kardeşimiz, fabrikada ustabaşı... Patrona gidip diyor ki, patronunun adı Hans imiş. Umumiyetle Almanların meşhur isimlerinden birisi, hatırımda kaldı onun için. İsmi Hans... Demiş ki:

"—Ben, Ağustos ayının şu gününden şu gününe tatil istiyorum!"

Müdür bey demiş ki:

"—Olmaz, veremem. Tam bizim fabrikanın harıl harıl çalıştığı zamanda, sen işi bırakacaksın, tatile gideceksin. Olmaz, veremem!"

"—Mecburum, gitmem lâzım!"

“—Olmaz demiş yahu, iş aksar. Başka bir zamana al tatili, Eylüle al, Ekime al, Aralığa al ve sâire…”

“—Hayır demiş, Ağustos’un şu gününden şu gününe kadar olacak.”

“—Vermiyorum.” demiş.

“—Vermezsen de gideceğim!” demiş.

“—Yâhu, işinden olursun, atarım işten…”

“—İşimden atılsam da gideceğim. En iyisi güzellikle ver!” demiş.

“—Yahu, niye böyle ısrar ediyorsun?” demiş o zaman. Seviyor da tabii. Baktı ki tehdit para etmedi, “Niye böyle ısrar ediyorsun?”

Demiş ki:

“—Bizim dini bir seyahatimiz var, biz hac yapıyoruz. Hac mevsimi işte bu günlerde oluyor, ben bu günlerde ancak gidersem hac olur... İşte, Arafat’a çıkılma günü belli, Kurban bayramı günü belli, bu vazifeyi yapma bu tarihlerde olduğu için istiyorum.

“—Haa, madem öyle dini bir sebep var, pekâlâ!” demiş. “O zaman müsaade ettim. Ne yapayım artık? Senin yokluğunu telafi etmeğe çalışırım, başka insanlar bulurum. Kendim gelirim, kendim çalışırım. Pekâlâ, sen dini vazifeni yap!” demiş.

Adam gitmiş hazırlanmış hacca, nihayet seyahate çıkacağı gün buna gelmiş demiş ki:

“—Allah’a ısmarladık. Ben hacca gidiyorum. (*Affuder zehiyn*) diyor Almanlar. Yani, tekrar görüşmek üzere. İngilizler ne der bilmiyorum, (*See you again*) diyorlar galiba; onun gibi bir kelime bu (*Affuder zehiyn*). Ben gidiyorum. Ha demiş gidiyorsun, hani o hacca mi gidiyorsun, ibadete mi? Evet. İbadete gidiyorum.

“—Tamam, git, güle güle git! Muhammed’e benden selâm söyle!” demiş.

Hans, Muhammed’e benden selâm söyle demiş, bu işçi kardeşimize...

Bu işçi kardeşimiz gitmiş Mekke’de haccını yapmış, gelmiş Medine’de Peygamber Efendimiz’in türbesini ziyaret etmiş. Tam.

Türbenin böyle bir koridoru vardır, gidenler bilirler, resimlerden de bazen bilinir; Peygamber Efendimiz'in türbesinin önüne geliniyor, parmaklıklar var, orada durulur; salat u selâm getirilir, dua edilir filan... Tam orada aklına gelmiş, Hans'in selâm söyle dediği. Gözünü kapatmış, demiş ki:

"—Yâ Rasûlallah. gayr-i müslimin selâmını getirmek doğru mudur, yanlış mıdır, iyi mi yapıyorum bilmem ama... Hani, selâm emanettir derler, yani selâmı da söylemek lâzım. Onun için, Hans sana selâm söyledi yâ Rasûlallah!" demiş.

Yani, neticede selâmı söylemiş. Türkiye'ye gelmiş. Türkiye'de bana anlattı:

"—Hocam, vallahi daha Almanya'ya gitmeden, Hans'ın Almanya'da müslüman olduğu haberi geldi." dedi. "Hans'in İslâm'a girdiği, müslüman olduğu haberi geldi." dedi.

Neden? Ben şöyle tahmin ediyorum. Bu, Peygamber Efendimiz'in türbesinin karşısında:

"—Yâ Rasûlallah, Hans sana selâm söyledi." deyince,

Rasûlüllah ne yapmıştır?

"—*Ve aleyküm selâm*!" demiştir. "Haydi ona da selâm olsun. Madem bana selâm göndermiş, güzel bir şey yapmış, haydi ona da selâm olsun!' demiştir.

(*Ve aleyküm selâm*) ne demek? "Ona selâm olsun, o da selâmete ersin!" demek. Bak, o selâmın bereketine adamın gönlü yumuşuyor da, İslâm'a giriyor. Neden? Rasûlüllah'ın duası makbul da ondan.

Bu önemli bir olay muhterem kardeşlerim! Önemli olduğu için, ben vaazlarımda bunu yeri gelirse anlatıyorum. Bak, salât ü selâm, Rasûlüllah'ın iade-i selâmı olacağı için, duasını almağa bir vesiledir.

Sen ne diyorsun:

"—*Es-salâtu ve's-selâmü aleyke ya rasûla'llah!*" diyorsun, melekler götürüyorlar.

Götürür mü? Evet, hadis-i şeriflerde bildiriliyor ki, anında, sen salevat getirdiğin zaman, Rasûlüllah'a senin adınla, (Wollongong) dan Hacı Hasan'ın oğlu Mehmet sana selâm getirdi diye adınla söyler melekler. Hadis-i şerifte bu böyle bildiriliyor.

O da seni isminle bilir. Rasûlüllah Efendimiz. Sen salat u selâm getirdin diye, tabii salat u selâmın da karşılığını verir.

Onun için, Peygamber Efendimize salevat getirmek çok sevaplıdır. Hele bu ay. Şa'ban ayı, yani bu Ramazan gelinceye kadarki günler Sa' ban ayı Peygamber Efendimiz'in ayı olduğundan; bu ay da yapılacak işlerden birisi nedir? Peygamber Efendimize çok salevat getirmektir. Çok salevat getirin, Peygamber SAS Efendimiz Hazretlerine. Uc tane hadis yeter, bu kadar konuşma yeter. Allah hepinizden razı olsun. Allah hepinızı Peygam- ber Efendimiz'in duasına mazhar eylesin. Allah hepinızı Peygamber Efendimiz'in yolunda yürüyenlerden eylesin…

Kim, Peygamber Efendimiz'in yolunda yürürse, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılırsa, Peygamber Efendimiz'in sünnetini, Ümmetin bozulduğu, şaşırdiği devirde ihya ederse; yani

tatbik ederse, uygularsa kendi hayatında; ona şehid sevapları verilecek.

Onun için hayatınızı, giyiminizi, kuşamınızı, adetinizi, yemenizi, içmenizi, düğününüzü, bayramınızı, evlenmenizi, çalışmanızı, gecenizi, gündüzünüzü Rasûlüllah'ın sünnet-i seniyyesine uygun yapmağa çalışın.

Şu arkadaş sakal bırakmış. Neden?

Sakal bırakmak sünnet…

Şu arkadaşın cebinde misvak denilen bir çomak var. Ucu tellenmiş, dişlerine böyle böyle yapıyor. Neden?

Sünnet.

Bu arkadaş geçe teheccüde kalkıyor. Neden?

Sünnet.

Bu arkadaş düğünü bizim gibi yapmadı, içkili, danslı, calgılı olmadı; Hatim indirerek camide oldu. Neden? Sünnet. Yani, giyimimiz, kuşamımız, örfümüz, adetimiz nasıl olacak? Rasûlüllah'ın bize öğrettiği şekilde olacak.

Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere'ye geldi de, orada onların bir takım böyle bayram hazırlıkları içinde olduğunu gördü. Festival yapıyorlar.. Develeri süslemişler- hazırlamışlar- giyinmişler renkli kuşamlar ve sâireler..

Ne oluyor dedi, hayrola bu ne?

Dediler ki:

"—Ya Rasûlallah. Bu (Nevruz)'dur, Nevruz bayramıdır bu. Biz Nevruz bayramını kutlarız."

Medine'de kutlarlarmış. Bak. Hani, şimdi Türkiye'de de bahis konuşu oluyor.. Nevruz kutlanacak mı, kutlanmayacak mı filan diye. Araplarda varmış, İranlılardan bulaşma bir adet bu. İranlıların tesiri. İranlıların idaresine geçti bir ara, Sasanî İmparatorluğu zamanında Arabistan da… Yemen'e filan Vali gönderdiler. Peygamber Efendimiz'in hayatında Yemen'de İran Valışi vardı, Peygamber Efendimizle mektuplaştı ve sâire... Hatta müslüman oldu.

Şimdi, ne bu? dedi. Nevruz kutlaması.

Peygamber Efendimiz dedi ki:

"—Allah size bu cahiliye bayramları yerine, bunlardan daha hayırlı iki bayram ihsan eyledi. İkram eyledi. Birisi Ramazan bayramıdır, birisi Kurban bayramıdır dedi, onları kaldırttı.

Mesele çözülüyor mu?

Bitiyor, çözülüyor. Bak. Günümüzün bir meselesi bitiyor. Öyle artık nevruz inadi-minadi olmaması lâzım. Neden? Çünkü, Peygamber Efendimiz diyor ki:

Müslümanın iki bayramı vardır. Ramazan'ın sonunda Ramazan bayramı, Kurbanda Kurban bayramı… Zilhicce'de Kurban bayramı, Sevval'de Ramazan bayramı. Bak, değiştiriyor adetleri...

Peygamber Efendimiz değil bayramları değiştirmek, ibadetleri bile değiştirirdi. Müslümanın nasıl ibadet etmesi lâzım geliyorsa, sen böyle yapacaksın. Yahudiye benzemeyeceksin. Sen böyle yapacaksın. Mecusiye benzemeyeceksin derdi. Meselâ, güneş doğarken biz namaz kılmıyoruz. Nedir? Vakt-i kerahettir.

"—Namaz kılacağım, güzel bir şey yapacağım."

İyi ama, o zamanda mecusiler güneşe tapınırlarmış. Onun için, sen bu zamanda kılma, biraz sonra kıl! Neden? Kafirlere benzememek esas da, onun için.

İşte Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmak böyle olacak. Her şeyimizle, giyimimizle, kuşamımızla, sarığımızla, sakalımızla, misvağımızla, evimizle, barkımızla, oturmamızla, kalkmamızla, her şeyimizle... Rehberimiz, önderimiz, Peygamberimiz Muhammed-i Mustafa SAS Efendimiz olacak.

Böyle yapana ne sevap var? Böyle yapana yüz şehid sevabı verilecek. Bir insan bir şehid sevabı kazanırsa, şehid olursa cennete girer. Bir tanesi yeter insanı ihya etmeye. Bir insan bir şehid sevabı kazansa, ne olur? Cennetlik olur. Bitti. Bir şehid, şehid cennete girecek. Hem de şefaat ederek. Yakınlarından Bazılarına sende gel, sende gel... Ya Rabbi, bunu da affet, bunu da affet, bunu da affet... Bunu da istiyorum, bunu da seviyorum,

şefaat edecek. Bazılarını yanında beraber cennete sokacak. Yüz şehid sevabı var Efendimiz'in sünnetine sarılana…

Siz burada eriyip gidersiniz, kaybolursunuz. İki nesil sonra, üç nesil sonra her şeyinizi unutursunuz. Ne dininiz kalır, ne İslâm kalır, ne başka bir şey kalır. Ne yapacaksınız? Dininize, örfünüze, lisânınıza sımsıkı sarılacaksınız. Efendimiz'in sünnetine uyacaksınız, çocuklarınızı da öyle yetiştireceksiniz ki, beraber böyle kıyamete kadar neslimiz müslüman olsun. Onlarla beraber cennete girelim. Bizden sonra evlâtlarımız şaşırmasın, sapıtmasın…

O bakımdan hepinize Sünnet-i Seniyye-i Nebeviyye'ye sarılmanızı vasiyet ederim, tavsiye ederim, ikaz ederim, ihtar ederim, ihbar ederim. Allah-u Teàlâ Hazretleri hepinizi, Peygamber Efendimiz'in yolunda eylesin… Peygamber Efendimiz'in şefaatine nail eylesin. Ahirette, Peygamber Efendimize komşu eylesin… Cennetiyle Cemaliyle müşerref eylesin…

Ümmet-i Muhammed'e de umûmen rahmeylesin… Hastalarımıza şifa, dertlilerimize deva ihsan eylesin. geçmişlerimize rahmet eylesin. Evlâtlarımızı hayırlı evlâtlar eylesin… Kıyamete kadar nesillerimizi müslüman nesiller eylesin... Bizden daha iyi müslüman olsunlar, bizden daha çok İslâm'a hizmet etsinler, bizden daha çok İslâm'ı yaysınlar. Bu diyarlara Allah'ın emirlerini öğretsinler, bu diyarlara İslâm'ı öğretsinler...

Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ, ve bi-hürmeti habîbihi'l-müctebâ, ve bi-hürmeti sehri şa'bân el-mübârek,ve bi-hürmeti esrari sûreti'l-fâtihah!

07. 01. 1996 - Vollongong Camii
Vollongong / Avustralya.

12. HAYATTA EN ÖNEMLİ ŞEY!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî ve's-salâtü ve's-selâmü alâ şeyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tâhirîn...

Çok değerli kardeşlerim!

Hoş geldiniz. Aranızda olmaktan sevinç duyuyorum, mutluluk duyuyorum, Allah'a hamd ü senalar ediyorum. Çünkü, bütün müslümanlar kardeştir.

Peygamberimiz Muhammed-i Mustafa Efendimiz Hazretleri'ne sonsuz salat u selâm, tahiyyat ve ihtiramlarımı arz ederim. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erdirsin, dünyada ahirette yanında, yolunda eylesin... Cennette komşu eylesin...

Bu yurda gelişim ilk geliş. Uzaktan Sydney'de böyle bir yurt açıldı diye duyup sevinmiştim. Fakat, gördüğüm zaman takdirlerim çok daha fazlalaştı. Sanıyorum benim gibi muhtelif dernek yöneticisi kıymetli misafirlerimiz var. Belki onların da içinde ilk defa gelenler vardır, burayı ilk görenler vardır. Bu müessesenin kurucularına dualar ediyorum, Allah razı olsun. Allah-u Teàlâ Hazretleri çok büyük mükâfatlar ile onları dünyada da, ahirette de taltif eylesin...

Çünkü, dinimiz bakımından en önemli olan, en sevaplı olan işi yaptılar. İlim yolunu açtılar, Sydney de ilim yoluna hizmet veren bir müessese kurdular. Bu çok önemli... Bir insanın yaşamak hakkıdır ve yaşamasını sağlayacak olan araç ve gereçler, madde ve eşyalar önemlidir. Yaşam için hava lâzım, önemli. Su lâzım, önemli. Güneş lâzım, önemli. Sıhhat lâzım, önemli. Para lâzım, önemli. Yani, bu hayatın sürdürülmesi için yapılan çalışmalar, kullanılan Vasıtalar önemli ama; insan ne kadar hayatına himmet etse, gayret etse, dünyada ebedi kalamıyor. Ölümlü...

Ademoğlu ölümlü türemiş diyor atalarımız. Ölümlüyüz, faniyiz, bu dünyadan geçeceğiz, göçeceğiz. Burası bizim asıl yerimiz, yurdumuz değil, asıl yerimiz ahiret. Ne kadar gayret etsek, yaşamımız bir müddet sonra sona erecek. Zaten yaşatan ve öldüren, hayatı veren ve alan Allah'tır. Onun ne zaman hayatımızı alacağını da bilmiyoruz.

O halde hayattan da mühim olan bir şey var, hayattan da önemli. Ve bazen biz hayatımızı o önemli olan şey için feda da ediyoruz. Meselâ, Allah rızası için şehid oluyoruz. Hayatımızı da veriyoruz. Malımızı verdiğimiz gibi, canımızı da veriyoruz. Neden? Ebedi hayat daha önemli olduğundan, bu dünya hayatını feda ediyoruz. Ahirete göçmeye, gitmeye razı oluyoruz.

İşte, hayattan da önemli olan şey... Muhterem kardeşlerim, hayattan da önemli olan şey: İmandır, müslüman olmaktır. Allah'ın sevdiği, razı olduğu imana sahip olmaktır. İnsan iman

sahibi olduğu zaman, iki cihan saadetini sağlamış olur.

Binaen aleyh, imana yapılan hizmetler hizmetlerin en kıymetlisidir. Şimdi Türkiye'de olsun, başka ülkelerde olsun, imana hizmet edici müessese kurmak önemli… Fakat, burada hem önemli, hem muaccel… Acele önemli, acele olarak da önemi var.

Çünkü, burada imana hizmet edici müessese kurmak hem ehemmiyetli… Bakın mühim var, ehem var derler... Mühim ne demek? Önemli demek. Ehemm ne demek? Çok çok önemli demek, çok önemli demek... Hem ehemmiyeti var, çok çok önemi var. Hem de musta'ciliyeti var... Acilen yapmak lâzım. Neden? Evlâtlar gidiyor, elden gidiyor; hanımlar elden gidiyor. Nasıl gidiyor? Hanım bizim evde duruyor, nasıl elden gidiyor? Kafası gidiyor, kalbi gidiyor, kayıyor, aklı gidiyor; imanı gidiyor.

"—Açık geziyor mu?"

"—Geziyor."

"—Namaz kılıyor mu?"

"—Bıraktı."

"—Eh, tamam işte gidiyor. Elden gidiyor demektir o, zayiat demektir. Namazı bıraktıysa, ibadeti bıraktıysa, o zaman durum fena demektir."

Onun için, en önemli iş, imanı korumaya yönelik kültür müesseseleri kurmaktır. En önemli is, kültür müessesesi kurmaktır. İşte bu Me'va Yurdu o işi sağlıyor. Yani siz belki küçük gibi görürsünüz, bir tohumu ekmek belki küçük gibi görünebilir ama; o tohum büyüyüp meyva verdiği zaman, Ooo.. Oh. Ne kadar tatlı meyvası var, ne kadar güzel diye herkes memnun olur. Bu bir tohumdur, bir tohum ekmedir. Bunun meyvası olduğu zaman, önemi anlaşılacak.

Bunun meyvası nedir? Alim hoca yetişmiş olacak burada. Dindar, İngilizce bilen, Avustralya'yı bilen, dinimize hizmet eden eleman yetişmiş olacak burada. Bu çok önemli.

Onun için, böyle bir müessese kurulmuş olması Sydney'de,

büyük bir hayırdır. Hatta, yağmurların yağmasına vesiledir. Hatta, yangının kesilmesine vesiledir. Hatta, bereketin gelmesine vesiledir. Çok önemli bir olaydır.

Mânevî bakımdan bu işler bilinmez. Neden, neyin ne olduğu bilinmez. Çok önemli bir hadisedir. Böyle bir müessesenin kurulması. Sayısının azlığına üzülmeyin, su an da on öğrencisi var. Artar, müessese kuruldu mu artar Bir hayır sahibi Çıkar, Burası küçük geliyor der, benim param var der, ahir ömrümde bir hayır yapmak istiyorum der, karşıdaki okulu alır. Bir başka hayır sahibi derki: benim fabrikam var, yirmi tane öğrenci bulun, ben parasını vereceğim der. Yani, siz müesseseyi kurdunuz mu, müessese çalışır. Türkiye'de de böyle oluyor. Allah rızası için bayrağı açıp ortaya çıktı mı bir insan, arkası geliyor.

Onun için, şu müesseseyi kurmanızdan dolayı sizi tebrik ediyorum. Allah razı olsun, önemli bir çalışmadır. Arkadaşlarımızın müjdeleri vardır, bu müesseseye devam eden öğrencilerin hallerinde güzelleşme, gelişme, hayran olunacak bir olumluluk olduğunu hem Melbourne'daki müessesemizde söylüyorlar, hem burada söylüyorlar. Bu önemli, işaret önemli, yani gelişmenin güzel olduğuna dair müsbet sinyalleri almış oluyoruz... Bu çok önemli.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu müesseseyi pâyidar eylesin... Payidar demek, devamlı demek. Bir müesseseyi kurmak önemlidir ama, müesseseyi idame ettirmek daha önemlidir. Müesseseler kurulur, camiler yapılır amma; bazen harab olur.

Koca Fatih Sultan Muhammed Han Hazretleri İstanbul'u aldığı zaman, Farsça bir beyit söylemiş, diyor ki:

Perdadari mi-küned der kasr-ı Kayser ankebut;
Bum nevbet mi-zened der târem-i Efrasiyab.

Farsça bir beyit söylemiş. Şair Padişah. Hem kılıcı var, hem kalemi var. Hem kalbi var, hem aklı var. Büyük insanlar. Allah şefaatlerine erdirsin... Farsça bir şiir söylüyor, mânâsı derin, diyor

ki: “Efsanevi kahraman Efrasiyab’ın türbesinde baykuşlar ötüyor. Bizans Kayserinin sarayında örümcekler etrafı kaplamış, yani, harab olmuş.”

Müesseseler kurulur, harab olursa kıymeti yok. Payidar olması önemli, devamı önemli. Müessesenin kurumu kadar, devamı önemlidir. Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri buyuruyor ki:[44]

أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ أَدْوَمُهَا وَإِنْ قَلَّ (خ. م. حم. عن عائشة)

(*Ehabbü'l-a'mâli ila'llâhi edvemühâ ve in kalle*) “Allah katında amellerin en sevgilisi, az da olsa devamlı olanıdır.”

“—Bu zat-ı muhterem, namaza beş vakit muntazaman gelir. Hiç aksatmaz.”

Hah, devamlı ibadet hayırlı ve önemli.

“—Bu adam bir ara bir parladı, geldi ibadet etti, kafasıyla yere secde etti bu. Tak taka taka, tak taka taka... Namaz kıldı kıldı... Şimdi gene bozdu vaziyeti. Sakalı tıraş etti, blue-jean pantolonu giydi, camının semtine şimdi uğramıyor.”

Olmadı, bir yandı, bir söndü. Devam etmedi. Devam etmeyince kıymeti yok, devamlı olacak. Hem de, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[45]

مَنِ اسْتَوٰى يَوْمَاهُ فَهُوَ مَغْبُونٌ .

---

[44] Buhàrî, *Sahîh*, c.XX, s.100, no:5983; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.188; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.165, no:25356; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.140, no:626; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.254, no:1303; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.485, no:4342; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.160; Hz. Aişe RA'dan.

Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.254, no:1302; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.III, s.261, no:1065; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.57, no:5476; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.418, no:669.

[45] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.611, no:5910; Hz. Ali RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.35; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Menâmât*, c.I, s.116, no:243. Hatîb-i Bağdâdî, *İktizâü'l-İlm*, c.I, s.112, no:196.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.1403, no:2406.

(*Meni'stevâ yevmâhü fehüve mağbûnün*) "İki günü müsâvi olan, birbirine eşit olan ziyandadır."

Gittikçe yukarıya doğru grafik gelişme gösterecek, iyiye doğru gidecek. İki günü eşit oldu mu, ziyandadır insan… İkinci günü birincisinden, istikbali mazisinden daha güzel olması lâzım!

Onun için, bu müesseseyi kuranları tebrik ediyorum. Allah hepinizden razı olsun… Diyar-ı gurbette İslâm'ın bayrağını açmışsınız, bir kalenin üstüne İslâm'ın *Lâ ilâhe illa'llah* bayrağını çekmişsiniz; burada evlâtlarınız yetişecek.

Bir Avrupalı zat eser yazmış, diyor ki: İslâm alemi çok büyük alimler yetiştirmiştir. Neden? Eski devirde, en zeki insanlar din ilmine giriyorlar, o ilimde tahsil yapıyorlardı. Şimdi bu devirde, en zeki insanlar ya doktor oluyor, ya mühendis. Teknik konuya kayıyor. Halbuki teknik konu, dünyevi konudur, dünya ile ilgili konudur. Ahiret ilimlerinde büyük kapasiteli, çok kaliteli insanların olması lâzım.

Burada bu zatın sözünden şunu çıkartıyoruz: İçinizden mali durumu iyi olan dostlarımız, kardeşlerimiz; en akıllı çocuğunu, cin gibi olanı din yoluna versin. Hani padişâhın en küçük oğlu her şeyi başarıyor ya. Yedi başlı devin kafasını kesiyor, bilmem ne yapıyor filan. E, padişâhın küçük oğlu, en akıllısı o, ötekiler gibi değil, çok akıllı.

Tamam, siz de en akıllı şehzadenizi din yoluna verin! Yedi başlı dev var karşımızda, onun kafasını kesmek lâzım. Kaliteli insan, din adamı olsun. Dili var, tahsili var, her türlü meziyeti var… Babası da zengin, sırtı da kalın, kimsenin eline de bakmıyor, kimseden para-pul da istemiyor; hatta daha sağa-sola kendisi para veriyor. Tamam...

Böyle alime can kurban, canlar feda… Böyle din alimi oldu mu, yani halkın cebinde, kesesinde gözü yok; hizmette… Gönlünde hizmet aşkı var, hizmete hayatını vakfetmiş. Böyle insan lâzım bize. Din mesleğini geçim kaynağı yapan insandan, dini satıp

dünyalığı sağlayan insandan hiç hayır gelmez. Nasıl insandan hayır gelir? Allah'ın rızasını kazanmak isteyen insandan hayır gelir.

Binaen aleyh, siz de zenginseniz, en akıllı çocuğunuza diyeceksiniz ki:

"—Evlâdım. sen hiç üzülme, tasa çekme, geçim için telaş eyleme; ben sana Mercedes araba alacağım, cebine ayda beş bin dolar koyacağım. Har vurup harman savuracak kadar bol para vereceğim. Yeter ki sen Kur'an'ı öğren, yeter ki sen Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini öğren, yeter ki sen fıkh-ı İslâmiyye'yi öğren, dinimizin inceliklerine aşina ol! Güzel ahlâklı ol, kendini iyi yetiştirmiş insan ol. Benim canım sana feda, ben senin hizmetindeyim. Ben senin babanım amma, ben senin hizmetindeyim!" deyin, en akıllı çocuklarınızı bu tahsile verin!

Çünkü, insanlar neden başka tahsillere gidiyorlar? Geçinmek için. Liseli bir çocuğun yanına yanaşın, "Ne olacaksın?" diye sorun! Bakalım ne diyecek?

Ben birisine sordum, "Ne olacaksın?" dedim? "Pilot olacağım." dedi. "Niye?" dedim. "Amerika'da bir pilotun maaşı ayda şu kadar." dedi. Çok pahalı. Aklında para var, pilot olursa çok para alacak, onu istiyor.

Başka çocuklara soruyorsun, "İşte kompüter mühendisi olacağım!" diyor, "Mühendis olacağım!" diyor, "Doktor olacağım!" diyor, ve sâire, ve sâire..

Ama, biz el-hamdü lillâh, bir meş'ale yaktık Türkiye'de... Küçük çocuklara soruyorum ben şimdi, bacaksızlar böyle aramızda dolaşıyorlar, yaramazlar. Ama, çocuğun küçükken yaramaz olması, büyükken akıllı olacağını gösterir. Ona kızmamak lâzım! Böyle toplantılar olduğu zaman, kucağına alıyor babası, geliyor yanımıza; el öpüyor, çiçek veriyor... filan.

"—Büyüyünce ne olacaksın?" diyorum.

"—Hoca olacağım, hoca..." diyor.

Kaç kişiye sordum böyle çeşitli programlarda, aferin. Annesi, babası hoca yetiştirmek istiyor. Neden? Hoca yetiştirmek, din

alimi yetiştirmek önemli de ondan…

Ama, burada önemli değil *ehem*, yâni çok önemli,,. Ve musta'cel, çok çok acil… Çünkü, yangın başlamış, alevler yükseliyor. Söndürmek lâzım!

Ölenler oluyor, imandan çıkanlar çıkıyor, yolunu şaşıranlar şaşırıyor. Hap kullanmağa başlayanlar başladı. Delikanlı olan çocuklar anasına, babasına asi oldu. Kayboldu. Kızlar açık saçık, namaz niyaz yok, dini bilgi yok… Yâni iş önem kesbediyor. Çocuklar denize düşmüş, kurtarılması lâzım artık. Bu isin musta'ciliyeti var, acelesi var...

Onun için, hepinizden Allah'ın dinine hizmet etmenizi, yardımcı olmanızı; Allah nâmına rica ediyorum, diliyorum, istiyorum... Çünkü, Allah-u Teàlâ Hazretleri Saf Sûresi'nin son ayet-i kerimesinde buyuruyor ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونوا أَنصَارَ اللهِ (الصف:١٤)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû kûnû ensàra'llàh*) "Ey İman edenler, Allah'ın yardımcıları olun!" (Saf, 61/14)

"—Yâ Rabbi. Sen alemlerin Rabbisin, sen her şeye kadirsin! Sen bir şeyin olmasını istediğin zaman, "Ol!" dersin olur. Yâ Rabbi. senin yardıma, yardımcıya ihtiyacın yok ki... Bu ayetin hikmeti, mânâsı ne? (*Kûnû ensàra'llàh*) "Allah'ın yardımcıları olun!" diyorsun, bunun mânâsı ne?"

Bu ayetin mânâsı:

"—Ey kullarım! Ben benim dinime hizmet edenleri severim. Benim dinime hizmet edenleri, kendime hizmet etmiş gibi taltif ederim, mükâfatlandırırım.

Çünkü, sahih hadis-i şeriflerde biliyoruz ki: Allah-u Teàlâ Hazretleri, ahirette bir kuluna meselâ diyecek ki:

"—Ey kulum! Ben acıktım da dünyada, sen beni doyurmadın."

Kul şaşıracak, diyecek ki:

"—Yâ Rabbi, sen alemlerin Rabbisin, acıkır mısın? Rızkı

yaratan sensin, rızkı veren sensin!”

إِنَّ اللهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ (الذاريات:٥٨)

(*İnna’llàhe hüve’r-rezzâku zü’l-kuvveti’l-metîn*) [Şüphesiz rızık veren, güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır.] (Zâriyât, 51/58)

“—Biz senin nimetlerinle geçiniyoruz, nimetlerin sahibi sensin! Senin acıkman ne demek?”

Buyuracak ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri… Sahih hadislerde bu haberler. Ahireti biz bilemezdik, Peygamber Efendimiz bildiriyor. Ona da Allah bildiriyor:

“—Ey kulum. Dünyadayken bir fukaracık senin kapına geldi de, açım dedi ya. Hani, tak tak kapıyı çaldı, karnım aç dedi ya hani. Sen ona yemek vermedin ya. Evine almak istemedin, yemek de vermedin; ‘Allah versin!’ dedin.”

Öyle bir de adet var. Yahu, Allah sana sorar mı verecek olduğu zaman? Allah senden emir mi bekleyecek yani? “Allah versin!” diyor. Senin kapına gelmiş, sen ver!

Senin kapındaki dilenci, Allah’ın sana hediyesidir. Peygamber Efendimiz öyle buyuruyor. Allah’ın hediyesidir, kapıya gelen insan; yahu, ver de sevap kazan. Kapıyı açıyor, Allah rızası için bir şey istiyor adam. “Allah versin!” diyor, çat kapıyı yüzüne kapatıyor. Böyle şey olur mu?

Eğer, o aç kulum aç geldiği zaman sen ona yemek verseydin, onun gönlünü alsaydın; sanki beni doyurmuş gibi sevap alacaktın buyuruyor Allah-u Teàlâ Hazretleri. Demek ki, kullarına hizmet etmek lâzım!

Muhterem kardeşlerim. Açları doyurmak lâzım ki, Allah büyük mükâfat versin. Çıplakları giydirmek lâzım ki, Allah büyük mükâfat versin. Şaşıranları doğru yola çekmek lâzım ki, Allah büyük mükâfat versin. Emrediyor: (*Kûnû ensàra’llàh*) Allah’ın yardımcıları olun. Ne demek? Allah’ın dinine yardım eden

insanlar olun. İslâm'a yardımcı olacaksınız, İslâm'ı bu diyarlara yayacaksınız. Değil kendi evlâtlarınız, bu diyarda yaşayan herkes *Lâ ilâhe illa'llàh* diyecek.

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh*) diyecek. Dedirteceksiniz, anlatacaksınız izah edeceksiniz.

Kardeşlerim, bu puta tapılmaz. Hazreti İsâ da Allah'ın bir kulu. (*Abduhû ve rasûlühû ve rûhun minhü*) Yani, Allah'ın bir mübarek kulu... Edepli bir kulu amma; Allah'ın oğlu değil. Allah'ın bir oğul edinmesi bahis konuşu değil. Allah-u Teàlâ Hazretleri evlenip de, düğün dernek yapıp da, karı alıp da, izdivac eyleyip de, zifaf olup da; çocuk olma gibi şeyler, Allah'a büyük iftiradır.

اِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظِيمًا (الإسراء:٤٠

(*İnnehüm letekùlûne kavlen azîmâ*) [Gerçekten siz, vebali çok büyük bir söz söylüyorsunuz.] (İsra, 17/40)

Ne büyük bir iftira, ne korkunç bir söz söylüyor bunu söyleyenler. Herkes, Allah'ın divanına kul olarak gidecek. Bütün peygamberler ve Hazreti İsâ da kul olarak Allah'ın huzuruna varacak. Allah-u Teàlâ Hazretleri ona soracak:

أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ (المائدة:١١٦)

(*E ente kulte li'n-nâsi'ttehizûnî ve ümmiye ilâheyni min dûni'llâh*) "'Beni ve anamı, Allah'tan başka iki tanrı edinin de tapının!' diye sen mi söyledin kullara?" (Mâide, 5/116) diye soracak kıyamet gününde.

Hz. İsâ AS diyecek ki:

سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ، إِن كُنتُ قُلْتُهُ

فَقَدْ عَلِمْتَهُ (المائدة:١١٦)

(*Sübhàneke mâ yekûnü lî en ekùle mâ leyse lî bi-hakkın*) “Yâ Rabbi, seni tesbih ederim, sen her türlü ayıptan, eksiklikten, noksanlıktan münezzehsin! Söylemedim, hiç öyle söyler miyim? Hakkım olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. (*İn küntü kultühû fekad alimtehû*) Eğer ben onu söylemiş olsaydım, muhakkak sen bilirdin!”

مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلاَّ مَا اَمَرْتَنِى بِهِ اَنِ اعْبُدُوا اللهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ

(المائدة:١١٧)

(*Mâ kultü lehüm illâ mâ emertenî bihî*) “Ben onlara, ancak sen bana ne emreylediysen onu söyledim: (*Eni’budu’llàhe rabbî ve rabbeküm*) ‘Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin! Allah’tan gayriye tapmayın!’ dedim.” (Mâide, 5/117)

Bunu anlatacaksınız:

“—Ey kardeşim Hazret-i İsâ’yı seviyorsan, Hazret-i Meryem’i seviyorsan, Allah’a ibadet et! Hazreti Meryem’i biz de seviyoruz, Hazreti İsâ’yı biz de seviyoruz ama; ona tapındığın zaman şirk olur, kâfir olursun, cehenneme gidersin!” diyeceksiniz.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere’llezîne kàlû inna’llàhe hüve’l-mesîhü’bnü meryem*) “Meryem’in oğlu İsâ tanrıdır diyenler, kâfir oldu.” (Mâide, 5/72) diye Kur’an-ı Kerim kesin olarak bildiriyor.

Bunu anlatacaksınız. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki, Kur'an-ı Kerim'de... Size de emir, bütün diğer müslüman kardeşlerimize de emir. O hristiyanlara deyin ki:

قُلْ يَاأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلاَّ نَعْبُدَ إِلاَّ

اللهَ وَلاَ نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللهِ

(آل عمران:٦٤)

(*Kul yâ ehle'l-kitâbi*) "Ey ehl-i kitap! (*Teâlev ilâ kelimetin sevâin beynenâ ve beyneküm*) Sizinle bizim aramızda müşterek olan bir söze, temel inanca geliniz: (*Ellâ na'büde illa'llàh*) Allah'tan başkasına tapmayalım! (*Ve lâ nüşrike bihî şey'en*) Ona

hiçbir şeyi eş tutmayalım! (*Ve lâ yettahıze ba'dunâ ba'dan erbâben min dûni'llâh*) Allah'ı bırakıp da, kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın! İnsanlardan aramızdan yetişmiş bir insanı Hazret-i İsa'yı, Rab edinmeyelim!" (Âl-i İmran, 3/64) diye onları davet etmemizi Allah emrediyor.

Bu daveti yapmak sizin vazifeniz.

"—Hocam, ben yapsam, bir atımlık barutum var. Bilgim az, lisânım yeterli değil?"

O zaman çocuğunu yetiştir, de ki:

"—Yâ Rabbi! Ben cahil yetiştim. Malî bakımdan sıkıntı içinde büyüdüm. Türkiye'de iş bulamadım da, Avustralya'ya çalışmaya geldim. Çalışmaktan, para kazanmaktan senin dinine hizmet etmeğe vakit bulamadım; suçumu, kabahatimi, eksiğimi, kusurumu biliyorum. Ömrümü zayi ettim, senin yolunda geçiremedim ama; şu evlâdımı iyi yetiştirmeğe çalıştım. Şu evladımı müslüman, mütedeyyin, Allah'ın dinine hizmet edecek gibi yetiştirmeğe gayret ettim, ya Rabbi! Beni affet ya Rabbi. Bu evlâdımı kabul eyle ya Rabbi!"

Kendim yapamadım, evlâdıma yaptırmak için ona destek verdim. Elimden bu kadarı geldi. Sen *Ekremü'l-ekremin*'sin, affedicisin, beni bağışla ya Rabbi!" diye ağlamamız lâzım. Çünkü, vazife bizimdi. Herkes, her koyun kendi bacağından aşılacak. Dünyada rızık taleb etmek vazife değildir.

Muhterem kardeşlerim. Para kazanacağım diye çalışmak vazife değildir. Dünyada her yaratığın vazifesi, Allah'a kulluk etmektir.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلاَّ لِيَعْبُدُونِ (الذاريات:٥٦)

(*Ve mâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûn.*) "Ben, cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zâriyat, 51/56) Avustralya'da işçilik yapsınlar diye yaratmadım ki, kula kul olsunlar diye yaratmadım ki: bana kulluk etsinler diye

yarattım.

Atâullah-ı İskenderânî Hazretleri'nin güzel bir vecîzesi vardır *el-Hikemü'l-Atâiyye*'de. Diyor ki o, sert bir ifadeyle:

اجتهادك فيما ضُمِنَ لك ، وتقصيرك فيما طُلِبَ منك ،

دليل على انطماس البصيرة منك .

(*İctihâdüke fîmâ dumine leke, ve taksîruke fîmâ tulibe minke, delîlün ale'ntimasi'l-basîrete minke*) "Senin için garanti edilmiş konuda koşturup durman, senden istenen konuda ise kusurlu ve kabahatli ve eksikli kalman, senin basiretinin kapalı olduğuna alâmettir." diyor.

Allah'ın sana garanti ettiği rızkın peşinde koşuyorsun da, Allah'ın senden istediği ibadeti yapmıyorsun ha? Sen körsün. Senin basiretinin kör olduğuna alâmettir bu. Sen, Allah'ın rızkı garanti ettiğini bilmiyor musun?

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ (الذاريات:٥٧)

(*Mâ ürîdü minhüm min rizkın ve mâ ürîdü en yut'imûn*) "Ben onlardan rızık istemiyorum. Bana yemek yedirmelerini de istemiyorum." (Zâriyât, 51/57)

إِنَّ اللهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ (الذاريات:٥٨)

(*İnna'llàhe hüve'r-rezzâku zü'l-kuvveti'l-metîn*) "Şüphesiz rızıklandıran da, güç ve kuvvet sahibi olan da Allah'tır." (Zâriyât, 51/58) dediğini bilmiyor musun? Allah'ın rızkı gönderdiğini, Rezzak-ı Alem olduğunu bilmiyor musun sen? Güvenmiyor musun yoksa? Allah'a güvenmiyor musun, Allah'ın rızkı gönderici olduğuna inanmıyor musun, güvenmiyor musun?

"—İnanıyorum Hocam! Sıkıştırma, inanıyorum tamam."

Allah senden rızık istemiyor, Allah senden dinine hizmet etmeyi istiyor. Kendisine güzel kulluk yapmayı istiyor. Allah'a kulluğu düşün, Allah'a güzel kulluk yapmağa bak! Ahirette onun divanında durup, ona hesap vereceksin. Hem kendin Allah'ın dinine hizmet et. Hem de çoluk-çocuğunla Allah'ın dininin hizmetine gir.

Bu dinin din adamı kadrosu yoktur, misyoner teşkilatı yoktur. Neden? Bütün müslümanlar din kadrosundadır da ondan… Bütün müslümanların vazifesi, Allah'ın dinine hizmet etmektir de ondan… Sen de vazifelisin de ondan…

E, sen vazifeni yapmıyorsun!

"—Bilmiyorum da, ondan yapmıyorum."

Paranı da vermiyorsun, cimrilik de yapıyorsun. Yapılmış müesseseyi de desteklemiyorsun.

Bak, hristiyanlar kiliselerine ne kadar masraflar yapmışlar. Her parselin en güzel köşesi kiliselerin... Her yeni semtte, çok modern mimarlara çizdirilmiş pırıl pırıl kiliseler var... Var mı senin bir güzel, bir doğru düzgün ibadethanen? Her şehirde müslüman var.

"—İşte, biz de Auburn Camii'ni yaptık Hocam!"

Auburn Camii'nin konferans salonu nerede? Auburn Camii'nin kütüphanesi nerede? Auburn Camii'nin imam evi, müezzin evi nerede? Auburn Camii'nin sosyal tesisleri nerede? Kubbesi para eder mi? Kubbesini kaplamak yeter mi? Namazı biz çayırda da kılarız.

Peygamber SAS Bir hadis-i şeriflerinde buyurmuşlar ki: [46]

---

[46] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.371, no:523; Tirmizî, *Sünen*, c. IV, s.123, no:1553; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.411, no:9326; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VI, s.87, no:2313; Ebû Ya'lâ, Müsned, c.XI, s.377, no:6491; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.433, no:4063; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.330, no:1169; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.123, no:4334; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.III, s.13, no:855; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.546, no:31932; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.456, no:14720.

وَجُعِلَتْ لِيَ الأَرْضُ طَهُوراً وَمَسْجِداً (م. ت. عن أبي هريرة)

(*Ve cuilet liye'l-ardu tahûran ve mescidâ*) [Toprak bana temiz ve temizleyici kılındı ve yeryüzü mescid kılındı.]

Biz müslümanlara yeryüzü mescid kılınmıştır. Toprakta, çimende namaz kılarız. Biz dört bin-beş bin kilometre yolculuk yaptık, her kasabada namaz kıldık. Hiç müslüman olmayan kasabada ezan okuduk, namaz kıldık. Parklarda namaz kıldık. Parklarda abdest aldık, umumi tuvaletlerde abdestimizi tazeledik, namaz kıldık.

Bunlar mühim işler değildir, İslâmî müesseseler önemlidir. Yani, kubbeli bir cami yapmak yetmiyor, caminin sosyal tesisleri önemli. Kubbeli bir cami yapmak, caminin fonksiyonunu, kıymetini, vazifesini yapması gereken görevin ne olduğunu bilmemek demektir.

Caminin nasıl olduğunu git de Mimar Sinan'dan öğren! Mimar Sinan bir cami yapmış, etrafına kaç tane bina koymuş... Çevresine gerdanlık gibi çeşit çeşit müesseseleri koymuş...

Fatih Sultan Muhammed Han, Fatih Camii'ni o tepenin üstüne koyduğu zaman; Saraçhane başına kadar sosyal tesislerini yapmış... Aşhanesi, bîmarhanesi, hastahanesi, yurdu, medresesi ve sâiresi..,

Sen mescidi sadece namaz kılma yeri mi sanıyorsun? Peygamber SAS Efendimiz'in mescidi, sadece namaz kılma yeri miydi? Hayır. Hayatın merkeziydi, hayatın fışkırdığı merkezdi, imanın etrafa yayıldığı yerdi. Işık membaıydı, hayat membaıydı, ilim membaıydı, irfan membaıydı.

Camiyi bu vazifelerden ayıklamak, soyutlamak, camiyi sadece kubbesinin altında namaz kılınan, kilimli, halılı bir yer yapmak; caminin canını çıkartmak demektir. Kuşu yakalayıp da, kanadını, bacağını, kuyruğunu, gagasını kesip de, "Hah, şimdi kuşa benzedin!" demektir, kuşa benzetmektir.

Cami sosyal tesissiz olmaz! Cami'nin etrafında insanın İslâmî öğrendiği imkânlar, müesseseler olacak. Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim. Vazifelerinizi idrak edin. Dost acı söyler, düşman güldürür. Hepimiz Allah'ın kullarıyız. Peygamber SAS Efendimiz, bir Abdullah ibn-i Ümm-ü Mektüm RA'a yüzünü kırıştırdı, buruşturdu diye Abese Sûresi indi. Yüzünü kırıştırdı o Peygamber diye Peygamber Efendimiz'e ihtar geldi. Öyle mü'min kula yüz kırıştırma, buruşturma! O imanlı, ona hoşnutsuzluk emaresi olarak yüzünü kırıştırma!" diye ayet geldi.

Habib-i Edibi Muhammed-i Mustafasını, yüzünü kırıştırdığı zaman ikaz eden, ona ihtar eden Allah-u Teâlâ Hazretleri, bizim sayısız günahlarımızın hesabını sormayacak mı? Allah'ın divanında durmaktan korkmuyor muyuz, ürpermiyor muyuz? Bu dünyada yaptıklarımızın hesabının bir gün sorulacağını bilmiyor muyuz?

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْراً يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

(الزلزال:٧-٨)

(*Femen ya'mel miskàle zerretin hayran yerah. Ve men ya'mel miskàle zerretin şerren yerah.*) "Kim zerre ağırlığında bir suç işlerse, günah işlerse, onun karşılığını görecek. Kim de zerre ağırlığında bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecek!" (Zilzâl, 99/7-8) diye ayet-i kerimeyi bilmiyor muyuz? Biliyoruz.

Biliyorsak, iyi müslüman olalım! Aslî görevimize gelelim, Allah'ın dinine hizmet edelim! Allah hepinizden razı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

İçeride müslüman kardeşlerimiz, ziyaretçilerimiz gelmiş. Bana müsaade edin, ben onlara bir hoş geldin diyeyim!

Allah hepinizden razı olsun… Allah hepinizi din yolunda güzel hizmetler eden, canıyla, malıyla her türlü imkânıyla İslâm'a faideli olanlardan eylesin… Büyük sevaplar kazanmanızı nasib

eylesin… Hatta, vefat ettikten sonra bile sevap kazanacak eserler bırakmanızı nasib eylesin…

Biliyorsunuz, bir insan öldü mü amel defteri kapanır, defteri dürülür amma; hayırlı evlât bırakanın defteri dürülmez, sevap yazılır. Hayırlı eser bırakanın defteri dürülmez, sevap yazılır. Hayırlı ilim bırakanın defteri dürülmez, sevap yazılır. Arkanızdan sizi sevindirecek, sevap kazanmanıza, kazancınızın devam etmesine sebep olacak eserler bırakmağa bakın! Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak gitmeğe gayret edin!

Allah-u Teàlâ Hazretleri yardımcınız olsun… Allah hepinizden razı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

08. 01. 1996 - Me'va Yurdu
Sydney / Avustralya

13. ÖLÜME HAZIRLIKLI OLUN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiran tayyiben mübâreken fîh… Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Allah hepinizden razı olsun… Allah'a hamd ü senâlar olsun... Peygamber Efendimiz'e salât ü selâmlar olsun… Allah bizi sevdiği kullarından eylesin… Peygamber Efendimiz'in sevdiği ümmetlerinden olmamızı nasib eylesin…

İçinde bulunduğumuz ay, Şa'ban-ı Şerif'tir. Üç Ayların ikincisidir. Birincisi Receb ayıydı. Receb ayı girdiği zaman, Peygamber Efendimiz:[47]

اَللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ (طس. هب. حل. كر. والديلمي عن أنس)

(*Allàhümme bârik lenâ fî recebe ve şa'bân, ve belliğnâ ramadàn.*) "Yâ Rabbi bize Receb ayını, Şa'ban ayını mübarek eyle, bereketli eyle! Bizi sıhhat ve afiyetle Ramazan'a eriştir." diye dua ederdi.

---

[47] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.259, no:2346; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.189, no:3939; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.375, no:3815; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.269; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6494; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXX, s.57; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.485, no:1985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.161, no:309; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.138, no:18049; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.211, no:554; RE. 532/10; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.24, no:35704, 36125.

Başka bir hadis-i şeriflerinde:[48]

رَجَبُ شَهْرُ اللهِ ، وشَعْبانُ شَهْرِي ، ورَمَضانُ شَهْرُ أُمَّتِي

(أبو الفتح في أماليه عن الحسن مرسلاً)

RE. 289/2 (*Recebü şehru'llàh*) "Receb Allah'ın ayıdır, Allah'ın kullarını affettiği aydır. (*Ve şa'bânü şehrî*) Şa'ban benim ayımdır. (*Ve ramadànü şehru ümmetî*) Ramazan da ümmetimin ayıdır." diye buyurmuştu.

O bakımdan, şu an da Şa'ban ayının ikinci yarısını geçmiş bulunuyoruz. Peygamber Efendimiz'in ayı olan Şa'ban ayının on beşi Berat gecesidir. Onu da geçmiş bulunuyoruz. Ramazan'a yaklaştık. Söyle bir buçuk hafta sonra, Ramazan-i şerif gelecek. Peygamber Efendimiz'in, "Bizi ulaştır ya Rabbi!" dediği Ramazan ayı gelmek üzere…

Onun için, Peygamber Efendimiz SAS'ın hadis-i şeriflerinden Bazılarını okumak üzere sayfayı çektim. Kur'a ile çektim, Besmele'yle çektim. Karşımıza gelen hadis-i şerifleri okuyorum. Bunlar bugünkü sohbetimizin konuşu olsun diye kur'a ile çektiğimiz hadis-i şeriflerdir.

a. Boş Konuşmaların Zararı

Birinci hadis-i şerif:[49]

إِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ ذُنُوبًا يومَ الْقِيَامَةِ ، أَكْثَرُهُمْ كَلامًا فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ

---

48 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.275, no:3276*; İbn-i Asâkir, Mu'cem,* c.I, s.114, no:210; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.374, no:3813; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.556, no:35164; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.341, no:1358; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.109, no:12682.

49 *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.641, no:8293; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.202, no:6128.

(أبو نصر في الا بانة عن عبد الله بن أبي أوفى)

RE. 117/1 (*İnne eksere'n-nâse zünûben yevme'l-kıyâmeti, ekserehüm kelâmen fîma lâ ya'nîh*)

Bu çıktı ilk karşımıza, kur'ayla açılan sayfada birinci hadis-i şerif. Konusu konuşmak ile ilgili. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki, Ramuz kitabımızın 117. sayfasında yazıldığına göre:

Kıyamet gününde insanların günahı en çok olanları, dünyada boşu boşuna en çok konuşanlarıdır, mâlâyâni konuşanlarıdır. En çok günahı olanlar onlardır.

Biliyorsunuz, insanın önemli mühim azalarından birisi ağzıdır. Ağzıyla insan çok sevaplar da kazanabilir. Kur'an okur sevap kazanır, zikir yapar sevap kazanır, nasihat eder sevap kazanır; güzel şeyler, gönül alıcı tatlı şeyler söyler, sevap kazanır. Küfür eder, günaha girer. Kendisini küfre düşürecek şeyleri söyler, cehenneme uçar gider, yuvarlanır... Kalp kırıcı sözler söyler, günaha girer.

Bir de mâlâyâni denilen sözler vardır. Mâlâyâni demek, bir sebebi, bir anlamı, bir faydası olmayan söz demektir. Böyle mâlâyâni konuşmalar günah olduğundan, dünyada mâlâyâni konuşması en çok olan insanlar, ahirette günahı en çok olan insanlar olacaklar diyor, Peygamber Efendimiz. Bu hadis-i şerife binaen hepimizin konuşmalarımıza dikkat etmemiz lâzım! Bu yalnız hanımlar için gelmiş bir hadis-i şerif değil, erkekler için de bu konu bahis konusudur, hanımlar için de...

Peygamber Efendimiz'in bir hadis-i şerifi daha var:[50]

مَنْ كَانَ يُؤمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الاخِرِ ، فَلْيَقُلْ خَيْرًا اوْ لِيَصْمُتْ

[50] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.2240, no: 5672; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.68, no: 46; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.659, no: 2500; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.367, no:4487; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.339, no: 5154; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.267, no: 7615; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.273, no: 516; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.394, no:7895; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.286, no:467; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.7, no:19746; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.24, no:34; Ebû Hüreyre RA'dan.

(خ. م. ت. ه. حم. حب. عن أبي هريرة)

(*Men kâne yü'minü bi'llâhi ve'l-yevmi'l-âhiri, felyekul hayran ev li-yasmüt.*) “Allah'a inanan, ahiret gününe inanan insan, mümkünse hayır söylesin. Bilgisi varsa, malûmatı varsa hayra ait; o hayırları söylesin. Böyle bir sözü yoksa sussun, sükût etsin!”

Ya hayır söyle, ya da sus! Hayır söylemeyeceksen, sus bari. Yani, hiç olmazsa boş konuşma.

أَوَّلُ العِبادَةِ الصَّمْتُ (هناد عن الحسن مرسلاً)

(*Evvelü'l-ibâdeti es-samtü*)[51] [İbadetin evveli sükût etmektir.] Boş konuşmamak, sükût etmek, o da ibadettir.

Beni şaşırtan, sürpriz olan benim için; ilk okuduğum zaman hayret ettiğim konulardan birisi: sükûtun da ibadet olduğunu ilk okuduğum zaman şaşırmıştım. Namaz kılmak ibadettir, biliyoruz. Oruç tutmak ibadettir, biliyoruz. Hacca gitmek ibadettir, Kur'an okumak ibadettir, zikir çekmek ibadettir... Biliyoruz ama, sükûtun ibadet olduğunu ilk okuyunca, çok şaşırmıştım ben… “Allah Allah, bak, susmak da ibadetmiş!” diye.

Tabii, susmak da ibadet... Tefekkür etmek, düşünmek de çok büyük bir ibadet. En sevaplı ibadetlerden birisi, insanın düşünmesi…

Düşüneceğiz. Yani, şöyle neler düşünebilir insan?.. Allah'ın nimetlerini düşünür, kudretini düşünür, hikmetini düşünür, olayların arkasındaki derin anlamlan düşünür, yarattığı mahlûkatın güzelliğini düşünür...

Birileri hakkında hayır düşünür, kendisi hakkında iyi şeyler düşünür... “Yarın şuraya gideyim, şu hayrı yapayım, şu iyi işi yapayım!” diye düşünür... Ya da, eski hayatında yaptığı hatalarını düşünür... Onlara tevbe eder. Hàsılı, düşünmek çok sevaplı bir

---

51 Hünnâd, *Zühd*, c.II, s.546, no:1130; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.
Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.350, no:6885; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XLI, s.287, no:44930.

ibadettir.

لاَ عِبَادَةَ كَالتَّفَكُّرِ (أبو بكر بن كامل، وابن النجار عن علي)

(*La ibâdete ke't-tefekkür*)[52] "Tefekkür etmek kadar kıymetli ibadet de olmaz."

Tefekkür ibadettir, bir de sükût etmek ibadettir. Demek ki netice itibariyle, elimizde tesbih olacak. Mümkün olduğu kadar az konuşacağız, gerektikçe konuşacağız, gerekli sözleri söyleyeceğiz. Gereksiz konuşma, mâlâyâni, yani anlamsız boş laflar ile ömür tüketmeyeceğiz, nefeslerimizi boşa harcamayacağız.

Boş sözler nerede olur? Boş sözler erkekler için, kahvede olur... Sabahtan akşama oyun oynuyorlar. Ömür de boşa gidiyor, laflar da boş... Kahvede hayırlı bir şey konuşulmaz, işe yarar bir şey konuşulmaz.

Bazen hanımların sohbetlerinde olur... Birbirlerini ziyarete giderler, o ziyaretlerde anlamsız, işe yaramayan sevapsız, hatta günah, hatta dedikodu, gıybet, konuşmalar olabilir. Tabii gıybet günahtır, dedikodu günahtır, laf taşımak günahtır, kalp kırıcı sözler günahtır. Bunları kesinlikle yapmaması lâzım erkek ve kadın müslümanların... Fakat, mâlâyâni konuşmak da tehlikelidir. Yani, anlamsız, boş konuşmak da tehlikelidir.

O halde biz dikkatli olacağız, boş da konuşmayacağız. Konuştuğumuz zaman, bir faydası olduğu takdirde konuşacağız. Ya konuşacağız, ya da faydasızsa, boşsa konuşmayacağız.

Bu bir büyük edeptir. Tasavvufî ahlâkın, tasavvufi âdâbın

---

52 Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.68, no:2688; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.157, no:4647; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.38, no:836; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.36; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.179, no:7889; Mizzî, *Tezhîbü'l-Kemâl*, c.VI, s.239; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIII, s.256; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Vera'*, c.I, s.122, no:216; Hz. Hasan RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.163, no:44135; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2039, no:3038; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.446, no:17233.

önemlilerinden birisidir. Biraz güldüm okuduğum zaman... Eski büyük evliyaullahtan birisinin hayatını okuyordum, Abdü'l-Ehad-i Nuri Hazretleri diye. Rasûlüllah Efendimiz'i rüyasında görmüş de, on yedi defa çağırmış. Her seferinde bir başka makam vermiş kendisine... Böyle büyük bir zat bu Abdü'l-Ehad-i Nuri Hazretleri.

Hacca gidiyormuş, bir başka şeyh efendi müridini buna hizmet için vermiş. Git o şeyh efendi hacca gidiyor, yolda lâzım olursun; hizmet et... Suyunu getiriverirsin, ibriğini tutuverirsin, peşkirini tutuverirsin, yemeğini hazırlayıverirsin ve sâire... Hizmet için onu göndermiş. Şeyh efendiyle beraber hac edip gelmişler.

Yolda şeyh efendi sormuş:

"—Evlâdım, senin ismin ne?" diye.

O da:

"—Efendim, benim ismim Ahmed, ben Aydınlıyım. Babam şu işi yapardı, dedem şu işi yapardı. İstanbul'a şu zamanda geldik…" filan diye geniş bilgi vermiş kendisi hakkında…

Ses çıkartmamış şeyh efendi, büyük zat, evliyaullah'tan... Çok kıymetli eserleri var, kütüphaneler dolusu eseri var.

Hacdan dönmüşler. Öbür şeyh efendi karşılamağa gelmiş bunu… Sormuş:

"—Efendim, bizim derviş size güzel hizmet etti mi? Huyu nasıl?" filan demiş.

"—İyi, fena değil, sağ olsun, hizmet etti ama biraz çok konuşuyor." demiş. Yani, sorulandan birazcık fazla konuştuğuna bile razı olmamış, Eskiler böyle âdâba riayet ederlerdi.

Ben de hatırlıyorum. Ben çok eski bir insan değilim ama, biz babamızın yanında konuşamazdık, sofrada konuşamazdık. Babamız bir şey sorsa, kısaca cevap verirdik, susardık. Birbirimizle konuşmak mümkün değil, babamıza bir söz söylememiz mümkün değil, annemize bir söz söylememiz mümkün değildi. Böyle büyüklerin olduğu yerde küçükler hiç konuşmazdı, susarlardı. Böyle ince ince âdâbı vardı işin... Böyle bir aile ahlâkı vardı.

Tabii bunların hepsi, dini bir takım esaslara dayanıyor. Boş

konuşursa insan, ahirette başı derde girecek. Binaen aleyh, konuşmasın, elinde tesbih, Allah desin.

Geçen gün camide dua yapıyoruz, önümüze kâğıtlar geldi. Mâşâallah, çalışan çalışıyor. Kimisi yetmiş bin *Kelime-i tevhid* çekmiş, kimisi dört bin dört yüz kırk dört *Salât-ı tefriciye* okumuş, kimisi bin *Salâten tüncîna* okumuş... Bunlar hep zamanı boş geçirmeyenlerin işleri... İşte, elinde tesbih çekiyor.

Ötekisi boşa geçirdi o vakti. İkisi de aynı günü beraber yaşadılar. Birisi yetmiş bin *Kelime-i tevhid* çekti, sevap kazandı; ötekisi sustu, bir şey yapmadı, boşuna sağa-sola baktı, bir şey kazanamadı. Bir de tabii günaha da girebilir. Birinci edep, birinci konu bu çıktı.

Tabii, insan bir konuşmada dinin her şeyini anlatamaz. Ama kısaca tabii, dini de anlatmak mümkün. "İslâm nedir? İslâm tevhid dinidir. İslâm nedir? İslâm güzel ahlâk dinidir." dersin kısaca. İslâmî bütünüyle de anlatırsın ama bütünüyle anlatmak başka...

Bir de insanın çocuğuna bir şeyi güzelce öğretmesi başka, teferruatlı öğretmesi başka... Bak evlâdım. İğneyi böyle al, şuradan şöyle batır, buradan şöyle çıkar. Sonra, şuradan şöyle dola, şuradan şöyle geçir.

Bak, bu dikişe teğel derler, buna sarma derler, buna bilmem ne derler... Yani bir şeyi öğretmek için, işi teferruatlı anlatmak gerekiyor. Onun için, teferruatlı bilgi de kıymetlidir, o da lâzım! Bu da, İslâmî âdâbın teferruatından birisi oldu ama inşâallah faydasını görürüz. Çünkü boş konuşanlar dünyada, ahirette günahı en çok olanlar olacakmış. Boşuna konuşmayalım, boşuna nefes tüketmeyelim, harcamayalım da; dolusuna harcayalım!

Dolusu nedir? Zikretmektir, Kur'an okumaktır, tefekkür etmektir.

b. Deccal'dan Önce Aldatıcı Seneler Olması

Sayfada ikinci hadis-i şerif... Deccal'le ilgili hadis-i şerif çıktı

karşımıza... Peygamber Efendimiz buyurmuş ki, Ahmed ibn-i Hanbel'in, Enes RA'dan rivayet ettiğine göre:[53]

إِنَّ أَمَامَ الدَّجَّالِ سِنِينَ خَدَّاعَةً ، يُكَذَّبُ فِيهَا الصَّادِقُ ، وَيُصَدَّقُ فِيهَا الْكَاذِبُ ، وَيُخَوَّنُ فِيهَا الْأَمِينُ ، وَ يُؤْتَمَنُ فِيهَا الْخَائِنُ ، وَ يَتَكَلَّمُ فِيهَا الرُّوَيْبِضَةُ. قِيلَ: وَمَا الرُّوَيْبِضَةُ ؟ قَالَ: الْفَاسِقُ يَتَكَلَّمُ فِي أَمْرِ الْعَامَّةِ

(حم. عن أنس)

RE. 117/2 (*İnne emâme'd-deccâli sinîne haddâaten, yükezzebü fîhe's-sàdıku, ve yusaddaku fihe'l-kâzibu, ve yuhavvenu fîhe'l-emînü, ve yu'temenü fîhe'l-hàinü, ve yetekellemü fîhe'r-ruvaybıdah. Kîle: Ve men ruveybidah? Kàle: El-fâsiku yetekellemü fî emri'l-âmmeh*) *Sadaka rasûlü'llah.*

Şimdi, biliyorsunuz ahir zamanda Deccal çıkacak... Bu dünyanın sonu yaklaştığı zaman, ahir zaman diyoruz; dünyanın bozulmasına yakın zamanda Deccal çıkacak ama, Deccal'ın gelmesinden evvel de, aldatıcı seneler geçecek. Yani, insanlar ters, aldanan, insanların aldandığı, yanıldığı seneler olacak. Deccal'dan evvel... Yani, dünya bozulacak ama, bozuluncaya kadar da, Deccal'dan evvel bir çok şeyler olacak.

Şimdi bu aldatıcı senelerde, Deccal'dan evvel gelecek kötü insanların yaşadığı zamanlarda neler olacak? Peygamber Efendimiz anlatıyor:

(*Yükezzebü fihe's sàdık*) "Doğru sözlü insan yalancı sayılacak, o devirlerde, (*ve yusaddaku fihe'l-kâzibu*) yalancı insan da, baş tacı

53 Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.220, no:13322; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.378, no:3715; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.466, no:398; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.229, no:38511; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.393, no:7559.

olacak; tamam, sen doğru söylüyorsun denilecek. (*Ve yuhavvenü fîhe'l-emîn*) Güvenilen iyi insan, hain damgası yiyecek; (*ve yu'temenü fihe'l-hain*) ve asıl hain insanlara da itimad olunacak." Yanlış.

(*Ve yetekellemü fihe'r-ruvaybıdah*) "O zamanlar, böyle basit-değersiz insanlar konuşacak. (*Kîle: Ve men ruveybidah?*) 'Kim bunlar, nedir bunlar?' diye soruyorlar. (*Kàle: El-fâsiku yetekellemü fî emri'l-âmmeh*) 'Bu fasık kimselerdir ki, Halkın, umumi işleri hakkında konuşurlar. Yani, halkı yönetirler, söz sahibi olurlar.' deniliyor."

Şimdi, bu hadis-i şeriften biliyoruz ki, dünya yavaş yavaş bozulacak. Peygamber Efendimiz geldi, Allah'ın emirlerini insanlara bildirdi... Ondan sonra da haccettiği zaman insanlara hem sözlerini söylemiş, hem de elini kaldırmış demiş ki:

"—Ya Rabbi, şahid ol, bak! Tebliğ ettim. Ya Rabbi, şahid ol, bak! Tebliğ ettim!" demiş.

Hepsini tebliğ etti, emaneti eda eyledi, Peygamberliğini güzelce yaptı, insanlara hakkı öğretti ve yaşadı... Ahirete, Mevlâsına kavuştu... Ahirete irtihal eyledi. Ondan sonra gelen insanlar aşk ile, sevk ile Kur'an'a sarıldılar, ilimleri geliştirdiler; çok büyük alimler yetişti müslümanların arasından… Müslümanlar çok ilerledi, dünyaya hakim oldular. Asya'ya, Afrika'ya, Avrupa'ya yayıldılar.

Hatta, Afrika'nın çok büyük bir Mali İmparatorluğu varmış. O imparatorun oğlu, iki yüz gemiyle Okyanus'a açılmış, Amerika'ya bile gitmiş... Kristof Kolomb'dan ne kadar, ne kadar önceki yıllarda Amerika'ya bile varmışlar. Mâşâallah, müslümanlar zamanında…

Şimdi bunlar böyle olacak da, ondan sonra dünya tekrar bozulacak. İnsanlar kötüleşmeye başlayacak. İslâm unutulacak, İslâm gerileyecek. Yayıldığı yerlerden geriye, geriye, geriye, geriye gelerek sadece Medine'de kalacak. Yani, Deccal her tarafa hakim olacak, bir Medine'ye giremeyecek. Peygamber Efendimiz'in

Medine'sini melekler kolladığı için, oraya giremeyecek ama, her yer bozulacak.

O zaman, dünyanın bozulduğu zamanda, iyi insanlara kötü insan muamelesi yapılacak, hor gözle bakılacak, itilip-kakılacak; kötü insanlar baş tacı olacak. Hain insanlar iyi insan, güvenilir insan gibi işlerin başına gelecekler... İyi insanlar da, hain insanmış gibi hapislerde çürüyecekler.

Bu neden oluyor? İnsanlar dini unuttuklarından oluyor. Hakikaten şimdi zamanımızda, İslâm ülkelerinde böyle haller başladı. Onun için, bu hadis-i şerif önemli.

Şimdi bakıyoruz, soruyorum:

"—Endonezya'da iki yüz milyona yakın müslüman varmış. Nasıl durumları?"

"—Hocam, müslümanların alimleri hep hapiste... Müslüman olanlar takibat altında… Misyonerler geliyorlar, köylerdeki halkı kandırıp hristiyan yapıyorlar. Para verip hristiyan yapıyorlar." diyorlar.

Şu Endonezya, Avustralya'nın üst tarafındaki büyük İslâm memleketi…

Mısır'da şehirlerde, müslüman, mütedeyyin insanları takip ediyorlar, sokaklarda öldürüyorlar.

Cezayir'de müslümanlar seçimi kazandığı halde, hükümeti ona vermedi ordu… Silahı eline aldı, müslümanları öldürüyor sokaklarda... Yani, Allah diyen, dürüst olan, haram yemeyen, rüşvet almayan insanlar hapiste… Onlara kötü insan gibi bakılıyor, görülüyor ama; gerçekten kötü insanlar da işin başında... Hükümetin başına geçiyor, bakan oluyor, hırsızlık yapıyor, arsızlık yapıyor.

Yani, bu şunu gösteriyor ki, ahir zamana gelmişiz, dünyanın sonuna yaklaşmışız; Deccal'in çıkması zamanı yakınlaşmış. Ne yapmak lâzım? O zaman kendimizi kurtarmağa çalışmamız lâzım!

"—Yaaa, demek ki kıyametin kopması yakın… O halde ben tevbe edeyim, o halde ben iyi insan olayım, o halde ben gafleti

bırakayım, o halde ben Allah'ın emrini tutayım, Allah'ın yolunda yürüyeyim. Ne olur, ne olmaz; bakarsın Deccal çıkıverir, bakarsın kıyamet kopuverir." diye tedbirli olmak lâzım!

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki:[54]

إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ، فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ (الديلمي عن أنس)

(*İzâ mâte ehadüküm, fekad kàmet kıyâmetehû*) "Sizden biriniz öldü mü, onun kıyameti kopmuştur."

İnsan öldü mü, vefat etti mi, onun kıyameti kopmuş demektir. Artık ona başka kıyamete lüzum yok! Onun için, ne zaman öleceğimiz belli olmadığından; belki biraz sonra oluveririz.

Onun için, kıyameti beklemekten ölüm bize daha yakın olduğundan; ölüm insanın özel kıyameti olduğundan; insanın daima ölüme hazırlıklı olması lâzım! Hele hele iyi bir müslümanın, iyi bir dervişin daima ölüme hazır olması lâzım!

Hatta, ben bazen anlatıyorum dervişliği, tasavvufu. Burada da kâğıt göndermişler, ders tarif edin. Tasavvufa girmek istiyoruz filan diyor. Tasavvuf güzel Ahlâk demek, tasavvuf takvâ yolu demek, tasavvuf ihlaslı müslüman olmak demek de; bir de diyorum ki, tasavvuf ölüme hazırlanmak demek… Derviş, ölüme hazırlanmış insan demek, ölüme hazırlanan insan demek...

Yani, ne demek? "Hadi bakalım artık vâden yetti, ver bakalım emaneti; ver canını!" deseler, her şeyi yerli yerinde hazır. Arkada çözümlenmemiş bir problemi kalmamış.

Ölümün ne kadar yakın olduğunu anlamak için bir misalle, yakın bir zamanda olmuş bir hadiseyi size anlatayım:

Mirac kandilinde bir doçent [Selçuk Eraydın], bir profesör, İlahiyat Fakültesi'nden geldiler. İstanbul'da bizim camimizde,

---

[54] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.1, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl,* c.XV, s.686, no:42748; *Keşfü'l-Hafâ*, c.1, s.189, no:500; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.65, no:2781.

İskender Paşa Camii'nde; yani Mehmed Zâhid Kotku Hocamız'ın camisinde vaaz ettiler. Mirac kandili üzerine, Mirac'ın ehemmiyeti üzerine vaaz verdiler. Yatsı'yı kıldıktan sonra izin istediler. Zaten konuşma olmuştu. Otomobil'e bindiler, gittiler.

Biz de camide, çok hatimler indirilmişti, çok kelime-i tevhidler çekilmişti, onların duasını yaptık. Hatta, ben onların gitmesini istemedim.

"—Yahu, bu mübarekler madem vaaz verdiler, gitmeseler, camide biraz daha otursalar da, bu hatimlerin duası yapıldığı zaman onlar da istifade etseler." dedim.

Çünkü duaya katılanların hepsi istifade edecek. Gitmelerini istemedim. Hatta yol tıkalıymış, çok izdihamlıymış, köprü tıkalıymış, bir tanesi demiş ki:

"—Yahu bak, Hocamız razı olmadı galiba? Bak yol tıkalı... Bu akşam evimize gidemeyeceğiz galiba?" demiş, ağzından böyle bir söz de çıkmış.

Neyse, tıkanıklıkta beklemişler, ilerlemişler, köprüyü geçmişler; ileride bir kaza olmuş, trafik kazası… Evine gitmeden, bir tanesi orada kanlar içinde vefat etmiş.

Bir gece evvel Mirac gecesinde, bizim caminin vaaz kürsüsünde vaaz veren insanın, ertesi gün cenaze namazını kıldık; ertesi gün kara topraktaydı. Bir gün evvel vaaz veriyordu. Bu bize çok dokundu, çok ağlattı, bizi üzdü. İyi bir insandı, Allah rahmet eylesin... Cümle geçmişlerimizle beraber, ona da...

Yani, ecel başımızda, ne zaman geleceği belli olmaz. Dervişlik, ölüme hazırlıklı olmak demektir. Borçlarını ödeyecek, haklarını ödeyecek, herkesle helâlleşecek; günahlardan uzak olacak, hayırlı bir yolda olacak.

Bak şimdi, o kardeşimiz için biraz sevindik. Gündüz oruç tutmuş, Mirac kandilinde camide vaaz vermek için vazifeli geldi. Vaaz ne demek? Sevaplı bir şey demek... Gündüz oruç tutmuş, akşam doğru düzgün yemek de yememiş; iftarı da tam yapamamış. Bir arkadaşın verdiği üzümle, cevizle orucunu açmış. Aç, orucun açlığı midesinde... Vaazını verdi, daha evine

gidemeden, vazifede sayılır yani… Dinî bakımdan vazifeden dönüyor, vazife daha devam ediyor sayılır. Gitmek de vazifede sayılır, dönmek de…

İnsan hacca gitse, dönünceye kadar vazifede sayılır... Dönünceye kadar hacının duası makbuldür... Onun gibi yani. Hacıyı neden karşılarlar, evvelden? Evine girinceye kadar duası makbuldür hacının. Hac yolculuğu evine gelinceye kadar devam ediyor. O mübarek durumu. Ondan sonra evine geldi, çoluk-çocuğuna kavuştu mu, tamam... Artık mesele bitiyor, perde kapanıyor.

Şimdi o tabii böyle oruçluydu, Mirac kandilindeydi, yatsı namazını kıldıktan sonra arabaya bindiğine göre, abdestliydi de her halde… Evine gidemeden, abdestliyken vefat ediverdi.

İşte, ölüme her zaman hazırlıklı olması lâzım müslümanın… Yani, ne zaman geleceği belli olmaz. Hele dervişse, dâimâ hazırlıklı olmalı!..

Bir de hocalarımızdan bir esrarengiz hadiseyi size anlatıvereyim:

Bizim Hocamızın hocası, Mehmed Zâhid Kotku Hocamız'ı yetiştiren hoca... Halvete alıp da, ona hilafet veren hoca Mustafa Feyzi Efendi... Tekirdağlı'ydı Mustafa Feyzi Efendi Hazretleri… Mübarek bir ailedenmiş. Erkek kardeşi de Tekirdağ müftüsüymüş. Bakın olaylara şimdi, neler oluyor dünyada anlayın!

Bu Tekirdağ müftüsü de çok mübarek insanmış. Hocamızın hocası da zaten evliyâullah, o da mübarek bir insan... Bu Tekirdağ müftüsünün evinin iki kapısı varmış. Bir kendisinin girdiği kapısı, bir de misafir kapısı... Hiç akşamları yalnız yemek yemezmiş, misafirsiz yemek yemezmiş.

Sofrasında misafir yoksa kalkarmış, otel yoktu eskiden; han odalarını ararmış... Bekârların kaldığı, işçilerin kaldığı evleri ararmış; "Hadi buyurun, çorbayı bizde içelim!" diye onları alırmış, böyle garibanları sofrasına toplayıp, onlarla yemek yermiş. Yalnız

yemezmiş yemeği… Böyle hayırsever bir insan...

Bir seferinde iki kişi ziyaretine gelmişler. Ziyaret bittikten sonra kapıya gidince, birisini çağırmış geriye; "Bir dakika gel!" demiş. Gelmiş, fıs fıs bir şey konuşmuşlar. Müftü efendi çağırdığı adamla gizli bir şey konuşuyor. O da demiş ki:

"—Baş üstüne efendim! Hay hay, emredersiniz efendim!"

Gayet böyle teslim, "Tamam efendim, hay hay!" demiş.

Öteki ikinci adam, bizim bir Fâzıl amcamız vardı, onun babası… O da sıkıştırmış onu:

"—Müftü efendi seni geriye çağırdı, ne söyledi?"

O da demiş ki:

"—Bir sır söyledi, özel bir şey, söylenmez." demiş.

"—Yok yahu, çok merak ettim. Bana söyle!"

"—Yahu söylenmez." demiş.

İşte ant mı verdi, Allah aşkına mı dedi, ne dediyse, sonunda söylettirmiş. Müftü efendi demiş ki:

"—Bize ahiretten davet vaki oldu, emir geldi. Biz seninle ahbabız, çocukluğumuz beraber geçti, iyi arkadaşız; hadi yarın beraber gidelim ahirete..." demiş.

Bu da, "Pekiyi efendim, hay hay, emredersiniz!" demiş.

Yahu pikniğe gitmiyor, ahirete gidiyor, "Pekiyi efendim!" diyor. "Benim çoluk-çocuğum var, daha şu isi yapmadım!" ve sâire filan der insan; hani bir sürü laf söyler. "Daha ben hazır değilim, dur bakayım biraz daha; hacca gidecektim!" der, bilmem ne der. Hayır, "Başüstüne efendim!" demiş.

Tekirdağlı şivesiyle Fâzıl Amca, babasının bu hatırasını anlatıyordu. Allah ona da rahmet etsin. O da böyle beş vakit namaza devam eden iyi bir insandı, hayırsever bir kimseydi:

"—Tübe vallah…" diyor. Tevbe demiyorlar da onlar, Tekirdağlılar, tübe diyor. "Tübe vallah, ertesi gün ikisi birden öldü be!" diyor. Hem müftü efendi, hem de o gel beraber gidelim dediği kimse ertesi gün vefat ediyor.

Bak, ne kadar hazır ki ölüme, müftü efendi, "Sen benim

arkadaşımsın, gel ahirete beraber gidelim!" deyince; "Olur efendim, baş üstüne!" diyor da, gidiveriyor. Dervişlik bu işte...

Borcu olmayacak, derdi olmayacak, takıntısı olmayacak, karışık işi olmayacak, hatalı işi olmayacak; her zaman hazırlıklı olacak... Dervişler hazır asker. Allah der ne yapar? Böyle bir ilâhi var… Neyse yani, işte böyle ölüme hazırlıklı olmak lâzım!..

Tabii, bir de Deccal çıkacak. Deccal çıkacak ama, Deccal'dan evvel de ortalık karışacak... Bu hadis-i şeriften o anlaşılıyor.

Zaten karıştı Hocam, zaten karıştı. Evet, biz de biliyoruz. Zaten değil böyle gayrı müslimlerin memleketleri, müslümanların memleketleri bile bozuldu. Müslümanların kızları açıldı, kadınları açıldı, plajlar dolu, sinemalar dolu… Televizyonlar berbat, mecmualar felâket, gazeteler rezalet… Okullar öyle, öğrenciler böyle, ailenin, yuvanın huzuru şöyle, evlatların hali şöyle…

Ben daha Üniversiteye giderken, yani bundan otuz küsur sene önce, Erenköy'de oturuyorduk, orada duydum: Evin kızı gece iki buçukta gelmiş eve… Annesi de sormuş:

"—Kızım utanmıyor musun, bu vakitte ne arıyorsun dışarıda? Bu vakte kadar neredeydin?" demiş.

Kız:

"—Sana ne, sen bana karışamazsın!" demiş.

Kıyamet alâmetlerinden birisi diyor Peygamber Efendimiz, bir hadis-i şerifinde: Cariyenin hanımefendisini doğurmasıdır. Cariye, köle demek… Yani, kölenin hanımefendisini doğurması? Allah Allah, kölenin çocuğu da köle olur. Kölenin hanımefendisini doğurması ne demek?

Alimler bunun üzerinde düşünmüşler, köle çocuk sahibi olsa bile, o da köle olur. Hizmetçinin çocuğu hizmetçi olur. Yani, bu hanımefendisini doğurması ne demek? Yani, sanki anneler cariye, köle; sanki kızlar onların hanımefendisi… Kıyamet alâmeti.

"—Bak, anne şunu yap, bunu yap!"

"—Pekiyi evlâdım, baş üstüne evlâdım, yapayım evlâdım!"

"—Kızım sen şunu yap, bunu yap…"

“—Hayır, sen bana karışamazsın anne!”
Çünkü söz çocukta…

Şimdi niye böyle kız çocuğu söylemiş Peygamber Efendimiz? Erkek çocuk biraz havalıdır, haylazlık yapabilir. Eh, erkektir derler. Yani, hani sokakta gezdi, huyu bozuldu; biraz böyle Kahvede, şurada burada kötü huylar kaptı. Ama, kız çocuğu eskiden anasının dizinin dibinde dururdu... Ev kızıydı, hanım hanımdı. Böyle anasına babasına çatmazdı, karşı gelmezdi. Gece iki buçukta eve gelmezdi. Pantolon giyip efelik yapmazdı. Ne oldu? Yani ortalık bozuldu, dünya bozuldu.

Demek ki, muhterem kardeşlerim! Sizin için hangi konuyu konuşayım derken, kur'a ile açtığımız sayfanın birincisi: dilimize sahip olacağız; bu konu çıktı. İkincisi de: Deccal'la ilgili bir hadis çıktı ki, bundan ne ders çıkıyor?

Aman. Deccal gelebilir, bu Deccal'ın geleceği zamanki haller belirdi, cemiyet bozuldu, toplum bozuldu; insanların ahlâkı değişti. İyiler itilip, kakılıyor, başörtülüler atılıyor, sakallılar işten çıkartılıyor; namazlılara, niyazlılara, müslümanlara kızıyorlar.

Çalgıcılar rağbette, türkücüler, hanendeler-sazendeler-dansözler milyoner, milyarder oluyor. Ötekiler sıkıntı çekiyor.. Ha, demek ki Deccal'ın çıkacağı zamanlar, demek ki biz dinimize sahip olalım da; ahiretimizi kurtaralım... Çoluk-çocuğumuza sahip olalım da, onları yanlış yollara saptırmayalım. Aman... Kur'an yolunda yürüyelim. Aman... Rasûlüllah'in sünneti seniyyesi yolunda yürüyelim. Aman... Biz şaşırmayalım. Aman... Biz şeytana uymayalım. Aman... Kendimizi ateşlere yakmayalım. Aman... Evlâtlarımızı cehennemde cehennem kütüğü gibi cayır cayır yanacak şekilde yetiştirmeyelim diye bir ders. Bu da ikincisi...

c. Müslümanların Abdest Azalarından Tanınması

Bir hadis-i şerif daha okuyayım, sözü fazla uzatmayayım.

Çünkü uzun söz iyi değil, hatırda kalmaz, üç tane yeter. Kısa bir hadis-i şerif, burada:[55]

إنّ أُمَّتِي يُدْعَوْنَ يومَ القِيَامَةِ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ ، فَمَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أنْ يُطِيلَ غُرَّتَهُ فَلْيَفْعَلْ (خ. م. ض. حب. عن أبي هريرة)

RE. 117/5 (*İnne ümmetî yüd'avne yevme'l-kıyâmeti gurran muhaccelîne min âsâri'l-vudùi, femeni'steta'e minküm en yutîle gurretehû felyef'al*)

Bu, Buhari'nin, Müslim'in, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet ettiği sahih bir hadistir. Abdest almanın ne kadar güzel bir şey olduğuna dair bir hadis-i şerif çıktı karşımıza, bunu da okuyuverelim, hadisler bitsin.

Buyurmuş ki, Peygamber Efendimiz:

"—Şüphesiz benim ümmetim kıyamet gününde, mahşer yerinde çağrıldığı zaman; abdest izlerinden yüzleri, elleri, ayakları pırıl pırıl ışık saçarak, nurlu olarak gelecekler. Kimin yüzünün parlaklığını arttırmaya gücü yeterse, bunu yapsın; Yâni çok abdest alsın!"

Bu pırıltı, nurluluk nereden olacak? Abdest aldıkları zaman yıkadıkları yerleri vücutlarının, pırıl pırıl nur saçacak... Öyle ayaklarından nur saçıyor, ellerinden nur saçıyor, yüzlerinden nur saçıyor vaziyette gelecekler ortaya... Çağırıldıkları zaman öyle gelecekler. Rasûlüllah Efendimiz, "Bu benim ümmetim, bu benim ümmetim!" diye nurlarından bilecek.

---

[55] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.234, no:133; Müslim, Sahîh, c.II, s.49, no:363; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.334, no:8394; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.325, no:1049; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.16, no:2742; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.178; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II. s.277; İbn-i Ebî Âsım, *Müsned*, c.I, s.190, no:603; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.294, no:6410; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.306, no:26134; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.398, no:7569.

Diyor ki, Peygamber Efendimiz: "İşte nurunu arttırmak isteyen arttırsın. Yani, abdesti güzel alsın!" demek istiyor.

Ebû Hüreyre RA, bu hadis-i rivayet eden sahabi, kollarını ta omuzuna kadar sıvarmış mübarek, oralarını da yıkarmış. Aslında tabii, dirsek kemiğini iki parmak geçecek kadar yıkadı mı yeter. Şu kadar yeter ama, yani arttırmak isteyen arttırsın dedi ya Peygamber Efendimiz. Onun için, buraya kadar yıkarmış, fazla yıkarmış böyle ki, yarın buraları nur saçacak, ışıl ışıl olacak diye. Onun için, abdesti güzel alırmış.

Tabii, abdeste devam etsin filân manasına da alınabilir bu hadis-i şerifler. Muhterem kardeşlerim! İnsanı şeytan aldatır, insanı nefsi aldatır, insanı dünya aldatır, insanı ümit aldatır.

Ümidin aldatması nasıl? Ben çok yaşarım inşâallah diye ümid eder her insan. Hiç bir kimse yarın öleceğini düşünmez. Şimdi bana sorsanız, ben şimdi diyorum ki: otuz yıl, kırk yıl daha yaşarım. Çünkü, bakıyorum daha sağlam görünüyor eller, ayaklar; otuz yıl, kırk yıl daha yaşarım.

Ama bak, yaşamadı o doçent, vaaz kürsüsünden indi, evine gidemedi. Ümid insanı aldatır. Neden aldatır? Ben otuz yıl daha, kırk yıl daha yaşarım der insan; hacca o zaman giderim der, namaza o zaman başlarım der, tevbeyi o zaman yaparım der, iyi insan o zaman olurum der... Şimdi biraz gençliğimi süreyim de, biraz haylazlık yapayım da; sonra tevbe ederim. Allah tevbe edenleri affediyormuş, vaziyeti düzeltirim der...

Bu ne? Ümid… Nasıl aldatıyor? İleride düzeltecek diye aldatıyor. Yani, düzelmenin iyi olduğunu biliyor ama şimdi yapmıyor. Ne zaman yapacak? İleride... İleride yaşayacağına dair ümidi olduğundan aldanıyor. Bu da bir aldanmadır.

Şeytanın düşman olduğunu biliyoruz. Tamam. Şeytan boynuzlu, tırnaklı, kuyruklu, mel'un, mendebur bir mahlûk; Allah şerrinden korusun... Yani, insanın gözünden perdeler kalksa, şeytanı görse, korkudan dudağı uçuklar, sapsarı kesilir. O kadar böyle korkunç bir mahlûk…

Tamam, şeytanın düşman olduğunu biliyoruz. Nefsin de oyunlarını biliyoruz, içimizden gelen kötülükleri biliyoruz. O da düşman… Dünya da insanı aldatıyor, paraydı, puldu, zevkti, sefa idi, eğlenceydi, dükkândı, bilmem ne filan derken; bu da tamam...

Ama bu ümidin aldattığını çok kimse bilmez, ümide aldanmayın, ümide kapılmayın; hazırlığınızı tam yapın, daima iyi insan olun...

Müftü efendi, "Hadi yarın ahirete beraber gidelim!" dediği zaman, kaç babayiğit gidebilir? Yoklayın kendinizi…

Kimse gidemez, peki efendim diyemez; ölüme öyle hazırlıklı olun. Ölüme hazırlıklı olmak ne demek? Yani, cennete girecek gibi hazırlıklı olmak demek. Cehenneme düşmeyecek gibi işlerini ayarlamış olmak demek. Böyle yapmağa çalışın!

Allah bizi şu mübarek Şa'ban ayı hürmetine, bu mübarek ayın sahibi Muhammed-i Mustafası hürmeti ne; günahlardan sıyrılıp kurtulan, sevaplı işleri yapan, ömrünü hayırlı geçiren, aldatıcı şeylerin aldatmasına aldanmayan; hakiki, ihlaslı, takvâlı, pırıl pırıl tertemiz, nurlu müslümanlardan eylesin... Hem dünyada, hem ahirette saadet ehli eylesin... Saadete, selâmete erdirsin… Cenneti'yle Cemali'yle müşerref eylesin...

Hem kendilerimizi, hem de sevdiklerimizi; anamızla-babamızla, evlâtlarımızla, kardeşlerimizle, eşlerimizle, dostlarımızla; sevdiğimiz kardeşlerimizle Allah bizi cennette buluştursun, cemaliyle müşerref eylesin…

08. 01. 1996 – Sydney/**Avustralya**

14. HANIMLARA DERS TARİFİ

a. Önce Tevbe Edelim!

Gelin şu mübarek ayda beraberce aşk ile, sıdk ile Peygamber Efendimiz'in dualarını okuyarak, bir tevbe ederek şu tasavvufa girelim:

Estağfiru'llaaaah... Estağfiru'llaaaah... Estağfiru'llaaaah... Estağfiru'llaaaah... Estağfiru'llaaaah... El-azim, el-kerîm, Er-rahîm ellezî lâ ilâhe illâ hu... El-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh...

Allàhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdüke, ve ene alâ ahdike ve va'dike, mesteta'tü eùzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûu leke bi-ni'metike aleyye, ve ebûu bi-zenbî fagfir lî, feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente...

Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! Eğer benim mükellef olduğum, bulüğa erdiğim zamandan bu zamana kadar günâhlar işlemişsem; elimden, gözümden, dilimden, kulağımdan ve bütün azalarımdan günah sadır olduysa, vaki olduysa; ki, olmuştur. Biliyorum, çok hatalar işledim, hatalarımı biliyorum, senin Erhamü'r-râhimîn olduğunu biliyorum. Yâ Rabbi. ben o günahları, o hataları artık bir daha işlememeğe karar verdim; şu mübarek Şa'ban ayında, şu Ramazan'ın yaklaştığı zamanda sana tevbe ediyorum. Eski işlediğim günahlarıma çok pişmanım. Bundan sonra o günahlara bulaşmamaya niyetliyim. Azm ü cezm ü kasd eyledim. Beni Habib-i Edîb'in hürmetine afv u mağfiret eyle yâ Rabbi!

Bizi afv u mağfiret eyle yâ Rabbi! Bizi günahlardan pâk eyle yâ Rabbi! Pırıl pırıl, tertemiz eyle yâ Rabbi! Bundan sonraki ömrümüzde bizi şeytana uyanlardan etme yâ Rabbi! Nefsine uyanlardan etme yâ Rabbi! Dünyaya aldananlardan etme yâ Rabbi! Ümide kapılıp, ibadetleri ihmal edenlerden etme yâ Rabbi!

Yolunda daim eyle, zikrinde kaim eyle, ibadetine müdavim eyle... Sevdiğin kulların arasına dahil eyle... Sevdiğin şekilde ömür geçirmeyi nasib eyle... Sevdiğin güzel hayırları yapmayı

nasib eyle… Huzuruna sevdiğin, razı olduğun kul olarak gelmemizi nasib eyle yâ Rabbi! Tevfikini bize refik eyle yâ Rabbi!

Amentü bi'llâhi ve bimâ câe min indi'llâhi teàlâ… Ve amentü bi-rasûli'llâhi ve bimâ câe min indi rasûli'llâhi SAS…

Amentü bi'llâhi, ve melâiketihî, ve kütübihî, ve rasûlihî, ve'l-yevmi'l-âhiri, ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî mina'llàhi teàlâ, ve'l-ba'su ba'de'l-mevti hakkun, eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû hakkan ve sıdkà…

Yâ Rabbi! Ben senin varlığına, birliğine inandım. Ben senin gönderdiğin peygamberin Muhammed-i Mustafa SAS'e bağlandım. Peygamberlerin evveli Hazret-i Adem Atamız AS'dır; âhiri Peygamberimiz Muhammed-i Mustafa AS'dır. Bunların arasında ne kadar peygamber geçtiyse, ben onların hepsini hak bilirim, hepsini tasdik ederim.

Yâ Rabbi! Sana inandığım gibi, meleklerine de inandım, kitaplarına da inandım, gönderdiğin peygamberlerine de inandım ve kadere de inandım. Hayır ve şer hepsi şendendir. Ahiret gününe de inandım. Öldükten sonra dirilmek haktır. Şehâdet ederim ki, senin şerikin, nazirin yoktur. Sen birsin, teksin. Muhammed-i Mustafa da senin elçindir, peygamberindir, gönderdiğin rasûlündür, salla'llàhu aleyhi ve sellem...

Yâ Rabbi, şu bizim tevbemizi lütfunla, kereminle kabul eyle...

Şimdi biz tevbe ettik, Allah-u Teàlâ Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ (البقرة:٢٢٢)

(*İnna'llàhe yuhibbü't-tevvâbîne ve yuhibbü'l-mütetahhirîn*) "Allah tevbeyi çokça eden, boynu bükük, hata yapsa bile hemen dönüveren, dergâh-ı izzete ilticâ eden, tevbe eden kullarını sever; temiz, pak kullarını sever. Hem tevbe edip manevî temizliğe girişen, hem de maddî bakımdan da içini, dışını temiz tutan

kimseleri sever." (Bakara, 2/222)

Allah-u Teàlâ bizi de sevdiği kulları arasına kabul etsin. Tevbeleri kabul eder, bizim de tevbemizi kabul etsin.

Yalnız, Bazı şeyleri söylemem lâzım:

1. Kul hakları silinmez. Kul haklarını düşünün, sahiplerine verin. Yani, birisinin malını aldıysanız, birisine borcunuz varsa, birinizin eşyası evinizdeyse, birisinin hakkı üzerinize geçmişse; onun çaresi, gidip onunla konuşmak, hakkını vermek ve helâlleşmektir.

Neden dünyada helâlleşmek lâzım? Ahirette insanlar, başı sıkıştığı zaman nezaketi filan bir tarafa bırakır, kimde hakkı varsa onun yakasına yapışır. Kimin yakasına yapışır? Anasının yakasına yapışır, babasının yakasına yapışır, kocasının yakasına yapışır, kardeşinin yakasına yapışır, evladının yakasına yapışır… Hocam, bu kadar iş orada böyle, bencillik mi olacak? Evet, orada bencillik olacak. Herkes (*Nefsî, nefsî…*) "Benim kendi başımın çaresi nedir?" diye herkes kendi nefsinin telaşına düşecek.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ. وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ. وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ. لِكُلِّ امْرِئٍ

مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (عبس:٣٤-٣٧)

(*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîh. Ve ümmihî ve ebîh. Ve sàhibetihî ve benîh. Li-külli'mriin minhüm yevme izin şe'nün yuğnîh.*) [O gün kişi kardeşinden, annesinden ve babasından, hanımından ve çocuklarından kaçar. O gün herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.] (Abese, 80/34-37)

Bakın, bu ayet-i kerime ne diyor:

(*Yevme*) "O günde, (*yefirrü'l-mer'u*) kişi kaçacak; (*min ahîhi*) kardeşinden kaçacak.

"—Ah, şu benim dünyada kardeşimdi. Aman beni görmesin!"

Niye kaçacak? Kardeş ya... Onun şekerini yedi ya... Onun lokmasını yedi ya... Onun ayakkabısını giydi ya... Onun hakkını üstüne geçirdi ya... Şimdi isteyecek diye kaçıyor. Nereye kaçacak?

Kaçamaz ama, kaçmak isteyecek kardeşinden…

Başka kimden kaçar? (*Ve ümmihî ve ebîh*) "Anasından, babasından…"

"—Eyvaah, karşıdan anam babam geliyor." diye kaçacak.

Niye? Anasına, babasına evlâtlık yapmadı. Anası, babası şimdi bundan hak isteyecek. Ondan kaçıyor. Kaçamaz ama, kaçmağa çalışır.

Sonra: (*Ve sàhibetihî ve benîh*) "Adam karısından kaçacak, çocuklarından kaçacak."

"—Dünyada ben bu kadını dövmüştüm, ben ondan daha kuvvetliydim; hakkını çiğnemiştim, aldatmıştım. Kahvede oturmuştum, günah işlemiştim… Şimdi bu kadın benden hakkını ister." diye kaçacak. Bakın ahiretin işine…

Yalnız bir de böyle, bu acı sözlerin arasında, tatlı bir müjde vereyim:

اَلْأَخِلآَّءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلاَّ الْمُتَّقِينَ (الزخرف:٦٧)

(*El-ahillâu yevmeizin ba'dühüm li-ba'din aduvvün ille'l-müttakîn*) "O gün bütün dostlar düşman olacak birbirlerine... Hem de *ehillâ* diyor, samimi, sırdaş dostlar. Halis muhlis dostlar bile, birbirlerine o gün düşman olacak. Ancak müttakî olanlar hariç." (Zuhruf, 43/67)

Dünyadaki has arkadaşlar, ahirette birbirlerine düşman olacaklar; müttaki insanlar hariç. Onlar düşman olmayacak, onlar birbirlerini sevecek. Onlar ahiret kardeşi olmuslardı dünyada, takvâ ehli insanlardı. "Benim canım kardeşim!" diyordu, "Hacı kardeşim!" diyordu, "Tarikat kardeşim!" diyordu; onlar düşman olmayacak.

Bakın şu tarikat erbabının güzelliğine! Onlar birbirlerine düşman olmayacak, muttakiler düşman olmayacak; muttakiler kardeşlerini arayacak:

"—Nerede benim kardeşim? Nerede benim hacı kardeşim?

Nerede benim tarikat kardeşim? Ne oldu acaba, başına bir hal mi geldi. Yâ Rabbi! Şunu affeyle, bunu mağfiret eyle!" diye.

Tabii, hocaları onlara sahip çıkacak. Kardeşler birbirlerine sahip çıkacak.

(*El-ehillâu*) Samimi arkadaş demek, sırdas demek, sırrını söyleyen. Herkes herkese sırrını söylemez ama, çok samimiyse söyler. Gel benim canım kardeşim. Benim bir derdim var, sana şu derdimi anlatayım... Kimseye söyleyemiyorum, bir çaresini gel beraber bulalım. Bak... Sırdas, samimi, her şeyini biliyorlar birbirlerinin; tamam. İşte bu dünyadaki has arkadaşlar, samimi arkadaşlar, ahirette birbirlerine düşman olacaklar. (*İlle'l-müttakîn*) "Ancak müttakîler hariç..." Müttakîler düşman olmayacak; onlar birbirlerini sevecek, onlar birbirlerini arayacak, onlar birbirlerine şefaat edecek...

Onun için, tasavvuf, tarikat kardeşliği çok güzel, ahiret kardeşliği çok güzel. Ahiret kardeşliği çok faydalı muhterem kardeşlerim!

Şimdi tevbe ettik, Allah tevbemizi kabul etsin. Kul hakları varsa, sahiplerine verin. Ahirette hesaplaşma zordur. İnsanın sevaplarını alıverirler, sevapsız ortada kalıverir. Verecek sevabı yoksa, günahı bırakıverirler başına; o günahların cezası bunun başına yığılıverir. Onun için, kul haklarını buradan ödeyin... İnsan hakkı, kul hakkı geçirmeyin üstünüze.

Şimdi kamp yaptık da, orada kampta bakkallık yapan kardeşimiz Elma tarttı, Karpuz tarttı, bakkallık; teraziyle işleri oldu.. En son gün diyor ki, kardeşlerim diyor ben burada bakkallık yaptım diyor, terazi hakkı mühimdir; tabii kendisi için yapmadı, cami için yaptı ama; yine tartan o, sorumlu o. Ben burada tarttım diyor, terazi hakkı çok mühimdir diyor. "Hak geçmişse, hakkınızı helâl edin kardeşlerim!" diyor. Bizde bağırarak, helâl olsun dedik. Yani üzülme, yani sen bunu kendin için yapmadın şimdi ama; kendisi için yapanlar da var.

Bir bakkal ölmüş de, Almanya'da bir hoca anlattı bunu bana; çok kötü olmuş ölümü... Nasıl olmuş? Hoca başına gitmiş, *Lâ ilahe illa'llah* de diyor, diyemiyor, *Lâ ilahe illa'llah* de diyor, adam diyemiyor. Böyle ter döküyor.

Yataktan doğrulmuş:

"--Yahu hocam, ne zorluyorsun be?" demiş. "Görmüyor musun, kantarın topuzunu boğazıma sokuyorlar. Nasıl diyeyim bu vaziyette?" demiş.

Hocaya kızıyor. Melekler demek ki kantarın topuzunu boğazına sokuyorlar. İnsan hani dişçi ağzını açtırınca, kerpetenle dişine yapısınca, bir şey diyebilir mi? Onun gibi demek ki. Kantarın topuzu neresiyse, onu sokuyorlarmış boğazına... Öyle ölmüş. *Lâ ilâhe illa'llah*, *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah* diyemeden ölmüş.

Tabii, hoca dehşete düşmüş, karısına demiş ki:

"—Yahu, senin bu efendinin hali nasıldı? Bir anlatsana…"

"—Niye sordun?" demiş.

"—Biraz kötü gördüm durumunu da… Laf aramızda ama vaziyetini biraz kötü gördüm." demiş.

"—Ah hocam, ben ona çok söyledim. İki tane terazisi vardı vardı dükkânda… Bir mal alacağı zaman, hileli bir teraziyi çıkartıyordu, onunla tartıyordu; aldığı şeyi hafif gösteriyordu."

Meselâ, on kilo aldığını, sekiz kilo gösteriyormuş. Terazi bozuk, ayarı bozuk, sattığı terazi de başkaymış; o da hileli. Malı aldıktan sonra o teraziyi indiriyormuş, sattığı teraziyi yukarıya koyuyormuş... O da dokuz kiloyu, on bir kilo gösteriyormuş... O da azı çok gösteriyor... İki taraf da hileli... Esas, öyle kulları aldatırsın ama Allah'ı aldatamazsın. Öyle insanın ölüm anında ağzına tıkarlar topuzu, tokmağı, terazinin kefesini; kantarın topuzunu, neresiyse artık, ağzına sokarlar da, insan Kelime-i Şehadet getiremez. Allah yardımcı olsun…

Muhterem kardeşlerim, bu iş çok mühim. Yani, yaşamak çok mühim bir iş. Ölmek de çok mühim, ahireti kazanmak da çok

mühim bir şey. Kul haklarını ödeyin! Kul hakkı geçirmeyin; bir...

İkincisi: Üzerinizde namaz borcu, oruç borcu, zekât borcu bırakmayın, ödeyin bunları... Şeytan insanı aldatır, namazı kıldırmaz. Şeytan insanı aldatır, orucu tutturmaz.

"—Hocam, bana doktorlar sen hastasın diyor, oruç tutma diyor."

"—Kerata, sen turp gibi sağlamsın! Doktorları bahane ediyorsun, oruçtan kaytarıyorsun, kaçıyorsun."

Orucu tutturmaz, namazı kıldırtmaz, zekâtı verdirtmez.

"—Verme parayı fakir olursun ha... Sen bunu ne zorluklarla kazandın, o da çalışsın. Sen alemin aptalı mısın? Çalış çalış da, parayı hayır diye sağa sola ver. Olmaz, yapma sakın ha... Verme!" der şeytan.

Ayet-i kerimede nasıl buyuruluyor? Nasıl buyuruyor, Allah-u Teàlâ Hazretleri:

إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ (آل عمران:١٧٥)

(*İnnemâ zâlikümü'ş-şeytànü yuhavvifu evliyaehû*) [İşte o şeytan, ancak kendi dostlarını korkutur.] (Âl-iİmran, 3/175)

Şeytan kendisine dost olmuş, şeytanla dost olmuş, ahbap olmuş olduğu insanları korkutur:

"—Aman yapma. Hayır verirsen fakir olursun, verme ha... Bu kadar para verilir mi? Hiç senin aklın yok mu? Havaya gidiyor paralar..." der.

Havaya gider mi, Peygamber SAS buyuruyor ki:

"—Vallahi, hayır vermekten, zekât vermekten, sadaka vermekten mal azalmaz."

Bakın şimdi. Canberra'da bizim kampımız vardı. Toplandık, Aile Eğitim Kampı yaptık geldik. Oraya birileri geldi Canberra'dan, cuma namazına gittik, yakamıza yapıştı.

"—Hocam, bizim şurada lokantamız var, gel!"

Yahu, başka yere davetliyiz, sağ ol, teşekkür ederim. Yani,

yemiş gibi Allah sevap versin sana. Teşekkür ederim, gelemeyiz filan dedik.

Kampa pide göndermiş. Yaptığı pideler de kutu içinde, şöyle lüks karton kutularda filan. O da yetmemiş, ertesi gün bizim hocalardan, arkadaşlardan randevu almış:

"—İlle benim dükkânıma geleceksiniz, ben size dükkânımda pide yedireceğim, yemek yedireceğim!" diye.

"—Pekâlâ!" dedik, gittik ertesi gün.

Cuma günü başka sözümüz olduğundan gidemedik, cumartesi gittik arkadaşın dükkânına… Çok lüks bir dükkânmış, yani bu evin dört beş misli büyük bir dükkân. Böyle salonları var, Şark köşesi, Garp köşesi… Masalısı, minderlisi, sedirlisi, çok lüks bir dükkânmış meğerse… Kırk elli kişi gitmişiz, doldurduk Şark köşesini. O salonunu, her taraf böyle kilimler, minderler. Mindere bir oturduk kaybolduk, içinde gömüldük gittik. Böyle bir şeyler…

Wollongonglu hacı Kemal Bey anlatıyor, onunla tanışırmış daha eskiden beri… Biz gitmişiz, orada kırk kusur kimse yemek yedik biz.

"—Eyvah, dükkânda mal kalmadı." dedim ben kendim.

Çünkü, hepimize ikram yağdı böyle masamıza… Çok güzel patlıcan ezmesi yapmış, humus yapmış, salata yapmış, pide yapmış, kızartma yapmış. İkram etti, Allah kabul etsin. Mübarek Şa'ban ayında güzel bir ikram… Biz çıktık, dün Wollongong'da Hacı Kemal söylüyor: Ben onu eskiden beri tanırım diyor. Demiş ki:

"—Vallahi Hacı kardeşim, Hoca Efendiler çıktıktan sonra, lokantaya bir müşteri hücumu oldu... Ömrümüzde bu kadar müşteri görmedik. Hizmeti yetiştiremedik, lokanta kaynadı böyle…" demiş.

Çıktı paralar. Bize verdiği pideleri bedava verdi, hayrına verdi... Bizden para almadı. Hediye götürdüm, niye zahmet ettiniz? Mahcub ettiniz beni diyor kapıda; almaz parayı belli, davet ettiği için amma; Allah müşteri yağdırmış dükkânına... "Ömrümüzde bu kadar çok müşteri görmedik, bu dükkân

açılalı…” demişler. Allah böyle yapar.

Vallahi, hayır ve sadaka vermekten mal azalmaz kardeşlerim. Hayrınızı, sadakanızı cimrilik yapmayın, şeytana uymayın, zekâtınızı ihmal etmeyin, ahirette cezası büyük... Bu verilmeyen mallar kızdırılacak cehennem ateşinde, insanın yüzüne yapıştırılacak... Yanaklarına, sırtlarına yapıştırılacak.

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ

وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ

(التوبة:٣٥)

(*Yevme yuhmâ aleyhâ fî nâri cehenneme*) [Bu paralar o cehennem ateşinde kızdırılıp, (*fetükvâ bihâ cibâhühüm ve cünûbühüm ve zuhùruhüm*) bunlarla onların alınları, yanları ve sırtları dağlanacağı gün onlara denilir ki: (*Hâzâ mâ keneztüm li-enfüsiküm fezûkù mâ küntüm teknizûn*) “İşte bu kendiniz için biriktirdiğiniz servettir. Artık yığmakta olduğunuz şeylerin azabını tadın!”] (Tevbe, 9/36)

Bu ayeti duyunca sahabe-i kiram, ağladılar.

Kolay değil. Sen misin bu zekât paralarını vermeyen? Böyle ateşte kızdırıp kızdırıp, yüzlerine ve sırtlarına yapıştırılacak, alınlarına yapıştırılacak diye ayet-i kerime bildiriliyor.

Namazlarınızı kılın, oruçlarınızı tutun, zekâtlarınızı verin, Allah’ın emrettiği ibadetleri yapın!

“—Hocam, çok iyi söylüyorsun da; ben sonradan dönüş yaptım, evvelce böyle bildiğin gibi değildim; evvelce kılmadığım namazlar, tutmadığım oruçlar var…”

Tamam kardeşim, olabilir. Allah affetsin. Onlar ödenecek. Vaktinde kılınmamış namazlar ödenir, vaktinde tutulmamış oruçlar ödenir, vaktinde verilmemiş zekâtlar ödenir... Yanmaz, kalkmaz, bitmez, ille ödenecek...

Burada ödemedim ben? Ödemeyeceğim derse bir insan, ödemiyorum derse; ahirette cezası çok büyüktür. Hadis-i şerifler bildiriyor, ibadeti yapmadığından dolayı azabı vardır.

Onun için, tarikata girerken tevbe ettik. Allah tevbe edenin günahlarını siliyor. Kul haklarını kaldırmıyor. Kul hakları sahibiyle konuşacak. Git onunla konuş, ver. Sonra, namaz, oruç, zekât borçları ve sâire de kalkmıyor. Onları ne yapacak? Onları ödeyecek. Dünyadaki vazifelerini ödeyecek. Bunları ödeyin.

Olabilir, insanlık halıdır, insan şaşırabiliyor, saşkın devreleri olabiliyor; o devreleri telafi etmesi lâzım bir insanın... Esrarkeş olur, sarhoş olur, kumarbaz olur, çapkın olur, haylaz olur, tembel olur, hilekar olur, her şey olur. Bir çocuk tevbe etti geldi de:

"—Hocam, ben küçükken hırsızlık yapardım, şimdi ne yapayım?" diyor.

Hırsızdı, tevbe etti. Tevbe edince iyi oldu da, ama hırsızlık yapmış zamanında; melek gibi oldu sonra, takvâ ehli oldu, İslâm'a çalışan bir insan oldu.

Eski şeyhlerden var, büyük kitapların yazdığı insanlardan var; yol kesici eşkıya imiş, silahını çekip yolu kesermiş, yoldan geçenleri soyarmış... Öyle insanlar var ama sonradan bir rüya görüyor, Rasûlüllah'i görüyor, tevbe ediyor, güzel hale geliyor filan.

Onun için, siz de eski borçlarınızı ödeyin!

Devamlı abdestli gezin. Devamlı abdestli gezdi mi, şeytan insanın yanına sokulamaz; sokulsa da söz geçiremez, tesir edemez. En iyi çarelerden birisi, abdestli gezmektir. Abdestli gezdiniz mi, şeytanın vesvesesi sinek vızıltısı gibi gelir insana. Abdestsiz oldunuz mu, şeytan kancayı taktı mi bırakmaz. Bırak yahu gideyim. Gidemez. Bırak yahu gideyim. Gidemez. İlle meyhaneye sokar insanı... Meyhanenin kapısından geçirtir, tin tin tin tin kanca takılı… Ondan sonra geri çeker, tekrar meyhaneye sokar.

Tevbe ettiydim yahu. Bir daha yapmayacaktım yahu. İçmeyecektim yahu… Hanım ağlamıştı, babam kızmıştı. Gene şeytan kancayı taktı mı çeker, gene getirir.

Ne yapmak lâzım? Şeytandan korunmak için, abdestli olmak lâzım. Devamlı abdestli gezin. (Bir).

b. Rabıta Görevleri

Her gün zikir vazifenizi yapın. Zikir yaptı mı insan, etrafi zikirle çevrili, zikirden bir kaleye sığınmış gibi olur. Zikrullah kaledir. Peygamber Efendimiz söylüyor:

Zikrullah kaledir, Kur'an-ı Kerim kaledir, mescidler kaledir. Mescide giren, kaleye girmiş olur. Kur'an okuyan, kaleye girmiş olur. Zikir yapan, kaleye girmiş gibi olur. Her gün zikir yapacaksınız. Dervişin zikri vardır, elinde tesbih vardır, dilinde zikri vardır; zikir yapacaksınız. Her zaman yapabilirsiniz.

"—Hocam, bugün benim öğleden sonra misafirlerim gelecek."

"—Tamam, sabah yap!"

"—Sabah da ev işi yapacağım."

“—Tamam, akşam yap!”
“—Akşam da bir yere ziyarete gideceğim.”
“—Tamam, geldikten sonra gece yap!”
“—Tamam, bugün gece yapayım da; yarın da gece mi yapacağım?”
“—Hayır! İstersen yarın gündüz yap, istersen öğleden sonra yap! Yani kolaylık vardır, zahmet yoktur. Her zaman zikrinizi yapabilirsiniz.”

Zikri yaptığınız zaman, hep abdestli gezeceksiniz ya… Abdestli olursanız, feyziniz çok olur.

Abdestli olarak zikre oturun! Kıbleye doğru diz çökerek oturun, gözünüzü yumun! Evvela yirmi bes defa *Estağfiru'llah* diye başlayın, Allah affetsin. Hatalarınızı silsin, günahlarınızı bağışlasın diye.

Sonra bir Fatiha, üç Kul huva'llah okuyun. Bunları Peygamber Efendimize hediye edin. Peygamber Efendimizden- bize kadar yaşamış, gelmiş, geçmiş, göçmüş evliyaullah büyüklerimizin, sevgili mübarek şeyhlerimizin, mürşid-i kâmillerimizin ruhlarına hediye edin! O mübareklerin mânevî yardımlarını isteyin!

İnsan böyle mânevî büyüklerine Kur'an-ı Kerim okuyup, Fatiha okuyup, Kul hüva'llah okuyup, onların ruhlarına gönderdi mi; Melekler götürür... Onları melekler ona götürürler tebliğ ederler, sevabı ona gider. Peygamber Efendimiz böyle bildiriyor.

Onun için, onlara bir *Fatiha*, üç *Kul hüva'llah* okuyup gönderiverin... Onlar da sizi sevsinler. “Bak, bizim kızlarımız, evlâtlarımız bizi unutmamışlar, Kur'an gönderiyorlar!” diye onlar da size himmet eylesin, teveccüh eylesin...

Sonra Gözünüz kapalı üç şeyi hatırlayacaksınız, düşüneceksiniz.

1. *Rabıta-i mevt*, ölümü düşünmek. Ölümü düşüneceksiniz, kabri düşüneceksiniz, mahşeri düşüneceksiniz, mahkeme-i kübrayı düşüneceksiniz, cehennemi, cenneti düşüneceksiniz, sıratı düşüneceksiniz. Bunları böyle göz önünüzden geçireceksiniz,

diyeceksiniz ki:

"—Ya, evet; ahiret var, cennet var, cehennem var; sorgu var, sual var, mahkeme-i kübrâ var... Ben aklımı başıma toplayayım, ben günahlardan kendimi çekeyim, ben sevaplı işleri yapayım; günahlardan korunayım... Cehenneme düşmemek için, kendimi korumak için çalışayım; cenneti elden kaçırmamak için çalışayım!" diye ölümü düşünüp, kendinize nasihat edeceksiniz. Bu bir...

Bu bir vazifedir, sevabı çoktur. Kalbinizin pası gider de, kalbiniz pırıl pırıl nurlanır, sevabınız çok olur. Tarikattaki ilerlemeniz, yükselmeniz mümkün olur.

2. Düşüneceğiniz şeylerin ikincisi: Zikrullahı o şeyhlerimiz, mürşid-i kâmillerimiz, evliyaullah büyüklerimiz bir yerde oturmuşlar gibi düşünün; ben de onların yanındayım diye düşünün, siz de karşımızdasınız diye düşünün, zikri beraberce yapıyoruz diye düşünün!

Şuralara otursa, o evliyaullah büyüklerimiz, aksakallı nurani pirlerimiz; en başta Peygamber Efendimiz… Söyle bir mübarek toplantıda olsak Kâbe'nin karşısında, Peygamber Efendimiz'in mescidinde öyle zikretsek; ne güzel olur. İşte öyle düşünün!

Gönlünüzü gönlümüze bağlayın, gelecek olan feyz-i ilâhîye muntazır olun!

İnsan şeyhini düşündü mü, kalbini şeyhine bağladı mı; televizyonun düğmesini çevirip, görüntüyü yakalamış gibi olur; kendisine çok feyizler gelir, yaptığı ibadetin feyzini alır, faidesini görür, sevabını kazanır. Tarikatta yükselir, ilerler, ileriye doğru gider; sonunda Rasûlüllah SAS Efendimizi görecek hale gelir. O bakımdan *rabıta-ı mürşid* diyoruz buna…

Bizi böyle düşünmeyi de güzelce yapın! Göz önüne getirin. Böyle mübarek bir yerde, şeyhlerimizle beraber oturmuşuz, siz de karşımızda oturuyorsunuz diye. Sizin de yanınızda sevdiğiniz arkadaşlarınız, büyükleriniz, küçükleriniz var diye. Gönlünüzü gönlümüze bağlayıp, gelecek olan feyz-i ilâhiye muntazır olun, bu çalışmayı yapın. Buna da *rabıta-i mürşid* derler.

İnsan mürşidiyle beraber olunca. mürşidiyle bağlantısını korur. O mürşid-i kâmillerimizin vefat etmiş olanları zaten etrafımızdadır. Bakın, İstanbul'dan bir kardeşimiz bana anlattı. Ben dedi Topkapı Sarayı'nı ziyarete gittim dedi, kendisi Samsunlu. Oradan Ayasofya Camii'nin önüne geldim dedi, karşıma bir turist kadın çıktı dedi, başımı söyle çevirdim dedi. Açık saçık kadın, çok açık.

Ondan sonra türbeye doğru döndüm dedi, Türbenin o tarafından bu tarafından gene karşıma çıktı dedi, başımı gene çevirdim dedi. Şu tarafından gene karşıma çıktı dedi, gene çevirdim dedi. Yani, bakmamış kadına.

Yani, mâşâallah bakmamış. Sonra dedi, camiye Hocamız'ı ziyarete geldim dedi. Hocamız demiş ki:

"—İyi ki bakmadın!"

"Daha bir şey söylemedim, 'İyi ki o turist kadına bakmadın!' dedi." Arkadaş diyor ki:

"—Tahminim, o turist kadın filan değildi, Hocamızdı. Kılık değiştirmiş, karşıma öyle çıkmıştı." diyor.

Yani, ya turiste bakmadığını biliyor, ya da turist kadın kılığında karşısına çıkıp imtihan ediyor müridini…

Yani, evliyaullah büyüklerin halleri böyledir. Onlar insanın etrafında dolanır dururlar. Onun için, iyi kul olmak istiyorsa, insanın aklını başına toplaması lâzım!

İmtihanı kaybetti mi, bir daha öyle şeyler filan olmaz. Tamam. İpini salıverirler, şalınmış hayvan gibi otlakta, ormanda dolaşır artık, Allah saklasın… Bu rabıta-i mürşidi de güzelce yapın; iki…

3. Yapacağınız şeylerin üçüncüsü: Rabıta-i huzur. Şöyle Allah'ın huzurunda olduğunuzu düşüneceksiniz. Anneleriniz, babalarınız söylemedi mi, "Allah her yerde hàzır ve nâzır…" diye. Hocalardan duymadınız mı, Kur'an-ı Kerim'de okumadınız mı?

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) “Her nerede olursanız olun, Allah sizinle beraberdir.” (Hadîd, 57/4) demiyor mu Kur’an-ı Kerim? Diyor. Niye unutuyorsun?

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ، أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللهَ مَعَكَ حَيْثُمَا كُنْتَ

(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü’l-îmân*) “İmanın en yüksek derecesi, en faziletli, en kıymetli iman, (*en ta’leme enne’llàhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin seninle beraber olduğunu bilmendir.”[56] diye hadis-i şerif yok mu?

Var ama işte unutuverdim Hocam...

Zaten bir insan, imanı içindeyken günah işlemezmiş. Baktı günah işliyor adam veya kadın, imanı çıkarmış kalbinden; şöyle yukarıda dururmuş. İçinde iman varken insan günah işlemez, iman çıkar. “Dur ben çıkayım da sen ne halt edeceksen et!” diye iman çıkar.

Onun için, Allah’ın huzurunda olduğunuzu düşüneceksiniz. Hatırlayacaksınız daha doğrusu. Allah’ın huzurundasınız da, unutmayacaksınız. Allah’ı unutanlar gibi olmayacaksınız, Allah’ın bizi gördüğünü unutmayacaksınız ve Allah’ın huzurunda ona gözünüz kapalı diyeceksiniz ki:

“—Yâ Rabbi, biliyorum ki her yerde hazır ve nazırsın, söylesem de söylemesem de içimi, dışımı biliyorsun; kalbimden geçenleri

---

56 Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sàmit RA’dan.

Mecmaü’z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü’l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.V, s.194, no:3971.

biliyorsun, ben senin iyi kulun olmak istiyorum... Eski yaptığım hatalardan utanıyorum, sana güzel kulluk edemediğim için pişmanım; ama bundan sonra iyi kulluk yapmak istiyorum, senden yardım istiyorum... Sen yardım edersen iyi kulun olabilirim. Yardımını kesersen, gene beni şeytan da kandırır, nefis de kandırır, dünya da kandırır, her şey kandırır…

Aman yâ Rabbi! Bana yardım eyle, tevfikini refik eyle... Beni de seni seven, sana güzel ibadet eden kullarından eyle... Senin sevdiğin kullarının arasına beni de kabul eyle ya Rabbi!" diye dua edeceksiniz.

Buna da *rabıta-i huzur* denir. Demek ki, zikre oturan derviş ne yapıyor? Bir Fatiha, üç *Kul huva'llah* okuyor, büyüklerine hediye ediyor. Sonra, ölümü düşünüyor, dünyanın faniliğini düşünüyor. Sonra, mürşidiyle bağlantısını kuruyor, kalbini bağlıyor şeyhine… Sonra, Allah'ın huzurunda olduğunu düşünüyor. Kalbi şeyhine bağlı, şeyhiyle yan yana, karşı karşıyaymış gibi; Allah'ın kendilerini gördüğünü biliyor, Allah'ın huzurunda olduğunun şuuruna varıyor, Onu idrak ediyor... Bu dünyanın boş olduğunu da anladı, mühim olan ahirettir... İnsan o zaman ne kadar güzel ibadet eder.

c. Zikir Vazifeleri

İşte bunları böyle düşündükten sonra, başlarsınız zikrinizi yapmağa. Neleri yapacaksınız zikir olarak? Beş tane zikir. Hadis kitaplarından, Efendimiz'in tavsiye ettiği bes tane zikir söyleyeceğim size: Bakın, Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor zikirleri. Bir de utanmadan diyorlar ki:

"—Sen tarikata mı giriyorsun, zikirci mi oluyorsun? Hu çekici mi oluyorsun?"

"—Rasûlüllah'ın dediğini tutmak fenâ mı?"

Yüz defa Estağfirullah… Diyor ki, Peygamber Efendimiz:

"—Ben dahi çekerim, siz de çekin! Ben Peygamber'ken çekiyorum, günahsızken, siz ne duruyorsunuz? Siz de çekin!"

diyor. Hadis-i şerifler var.

1. Yüz defa *Estağfiru'llah* çekeceksiniz. Ne demek Estağfiru'llah? "Beni affet Allahım!" demek, "Affet beni yâ Rabbi!" demek. Af isteyeni Allah affediyor.

2. Yüz defa *Lâ ilâhe illa'llah* diyeceksiniz. *Lâ ilâhe illa'llah* ne demek? "Yâ Rabbi, ben senin varlığını, birliğini bildim, sen birsin! Şerîkin, nazîrin yok yâ Rabbi! Senden başka ilâh yok yâ Rabbi!" demek.

Bu da çok sevaplı. Bunu söyleyen cennete girecek. Er-geç girecek, günahkâr da olsa girecek. İhlâsla Lâ ilâhe illa'llah'a inanan, cennete girecek. Allah'a şirk koşan asla cennete girmeyecek, kâfir olan asla cennete girmeyecek. Kâfiri asla Allah affetmeyecek. Onun için, küfür kadar fenası yok.

"—Hocam, ben Müslümanım! Ne korkayım?"

Kendinden korkmuyorsan, çocuklarından kork! Bu diyarda çocukların *Lâ ilâhe illa'llah*'ı unutursa, imandan çıkarsa diye ondan kork... Sen kendinden de kork! Hadi kendinden korkmuyorsun. Çünkü ben *Lâ ilâhe illa'llah*'ı öğrendim diyorsun. Çocuklarına öğretmezsen, müşrik olursa, kâfir olursa çocuğun; ondan kork.

Lâ ilâhe illa'llah sözü çok mühim. Yüz defa da onu söyleyeceksiniz.

3. Bin defa da "Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah…" diyeceksiniz.

Küçücük çocuk şekerin tatlı olduğunu seviyor, biliyor, anlıyor da; babasının, annesinin bacağına yapışıyor, ille şeker isterim diyor. Şeker de şeker, şeker de şeker, şeker, şeker, şeker… Veyahut, çikolata, çikolata, çikolata... Onun zikri ne? Şeker, çikolata.

Sen kocaman olmuşsun, aklı başında insansın, iyi müslümansın; en tatlı, en güzel şeyin Allah olduğunu bilmiyor musun? Niye sen Allah demiyorsun? Niye Allah'ın zikrinden kaçıyorsun, bucak bucak… Şeytan mısın sen? Allah'ın zikrinden

şeytan kaçar. "*Allàhu ekber!*" dedi mi müezzin minareden, şeytan onun duyulmadığı yere kadar kaçıyor. Sen şeytan mısın ki, zikirden kaçıyorsun?

Yok, şeytan değil. Diyanet görevlisi müftü, bilmem ne ama; zikrin aleyhinde... Olur mu? Bin defa Allah Allah diyeceksiniz. Her yüz defasında şu sözü söyleyeceksiniz, bunu yazın, ezberleyin:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî, ve rıdàke matlûbî*) "Yâ Rabbi, biz seni istiyoruz, senin sevgini kazanmak istiyoruz, senin rızanı elde etmeğe çalışıyoruz."

Sigara içmesini biliyor, kravat takmasını biliyor, her türlü sinekkaydı tıraş olmasını biliyor; zikrin karşısında... Pekiyi, böyle sinekkaydı tıraş olmak sünnet mi? Kravat takmak sünnet mi? Kahvede oyun oynamak sünnet mi? Sigara içmek sünnet mi? Bunlara takılmıyor, bunları geçiyor geçiyor. Hem yapıyor, hem de Allah'ın Kur'an da emrettiği zikre gelince; arslan kesiliyor, kaplan kesiliyor. Çıkıyor karşısına, zikretme diyor.. "Ben zikre karşıyım!" diyor.

Sen kim oluyorsun yahu? Allah zikri emretmiş, Peygamber Efendimiz emretmiş. Sen kim oluyorsun?

4. Sonra, yüz defa salât u selâm getirmek. Peygamber Efendimiz'e salevat-ı şerife getirmek, bu da çok sevap... Salât u selâm getirmekle ilgili, bir gün konuşabilirim. Bir gün sabahtan akşama, sevabını okuya okuya bitiremeyiz.

Peygamber Efendimiz'e salevat getirmek ne demektir?

اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللّٰهِ !

(*Es-salâtü ve's-selâmü aleyke yâ rasûla'llàh*) "Ya Rasûlallah, salât ve selâm sana olsun! Dünyada da, ahirette de her türlü

selâmet, saadet senin olsun!"

Sen ona salat u selâm getiriyorsun, böyle demiş oluyorsun. Altında kalır mı Rasûlüllah Efendimiz? O da ne diyecek:

(*Ve aleyke's-selâm*) "Sana da olsun be... Ha, madem sen bana salât ü selâm getirdin, haydi sana da olsun..."

Rasûlüllah'ın duasını alacaksın, Rasûlüllah'ın selâmını alacaksın, Rasûlüllah'ın mukabil hitabına mazhar olacaksın. Rasûlüllah seni bilecek.

"—Sydney'de filancanın kızı falanca bana salât u selâm göndermiş, haydi bakalım kabul ettim!"

Ne güzel! Yüz defa salevât-ı şerife; dört…

Yüz defa da, *Kul huva'llàhu ehad* suresi; beş…

Beş tane zikir yapacaksınız, vazifeniz: Yüz *Estağfiru'llah*, yüz *Lâ ilâhe illa'llah*, bin defa *Allah* demek, yüz defa salevat-ı şerife getirmek, yüz defa da *Kul huva'llahu ehad* Sûresi okumak.

Yalnız bir şey var dinde, utanılacak şey de olsa söylemek lâzım. İslâm'da, Peygamber Efendimiz de söylemiş. Sahabe'nin erkekleri, yaşlıları, Hazreti Aişe anamıza gelip de; böyle utanılacak şeyleri de sormuşlar. Dinde öğrenmek için sorulur diye.

"—Bir hanım namaz kılamadığı, oruç tutamadığı, adet gördüğü günlerde bu zikirleri çekebilir mi?"

Bazılarını çeker, bazılarını çekemez.

Estağfiru'llah diyebilir, *Lâ ilâhe illallah* diyebilir, *Allah* diyebilir, *Salât u selâm* getirebilir. *Kul huvallah*'ı okuyamaz. Neden? Kur'an okuyamıyordu da ondan, namaz kılamıyordu da ondan; Fatiha'yı Kul huvallah'ı okuyamaz, ötekileri çekebilir... Allah demek serbest, Lâ ilâhe İlla'llah demek serbest, *Estağfiru'llah* demek serbest, *Salât u selâm* getirmek serbest. Onlar yasak değil. Bunları bilin, soranlara söyleyin!

Bu zikirler bitince, el açın dua edin. Dua da ibadettir, duayı güzel yapın. İhmale getirmeyin, aceleye getirmeyin, duayı güzel güzel yapın, düşüne taşına yapın. Kendinize dua etmek hakkınızdır. Kendinizin dünyanıza- ahiretinize dua edin. (Bir).

Anne-babanızı kat'iyyen duadan unutmayın. Anne-babasına duayı ihmal eden evlât perişan olur. Ana-babanıza dua edin. Evlâtlarınıza, eşinize-dostunuza, arkadaşlarınıza dua edin. Çünkü, başka müslümana dua edeni Allah sever. Aferin bak. Başkasına da dua ediyor, kendisinden başkasının da iyiliğini istiyor diye başucunda bir melek ona "Âmîn!" der.

"—O kardeşine istediğin şeyi Allah hem ona versin, hem de sana versin!" der.

Onun için, birbirinizi duadan unutmayın, birbirinizin iyiliğini isteyin! Şu kardeşimin bir hastalığı var, onu geçir yâ Rabbi! Şu kardeşimin bir kusuru var, onu düzelt yâ Rabbi! Söyleyemiyoruz, biraz kendini beğenmiş, biraz gevsek, biraz sabah namazlarına kalkamıyor, biraz şöyle… Dua edin böyle. Kardeşinizin, yakınlarınızın, dostlarınızın da iyiliğini isteyin!

Şimdi ben size zikir telkin edeyim, beni dinleyin:

—Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah...

Buyurun, siz de hep beraber söyleyin, Allah şahid olsun:

—Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah... Lâ ilâhe illa'llah...

—Allah...

—Allah...

—Allah...

—Allah...

—Allah...

—Allah...

—Şimdi ağzınızı kapatın, gözünüzü de kapatın! Allah demeyi içinizden devam ettirin, sessiz olarak...

....

Devam, devam…

Allah mübarek etsin... İşte böyle sessizce, dil dudak kıpırdamadan, kimse anlamadan yapılan zikre de *zikr-i kalbî* derler. İçinden yapıldığı için, kalbinden yapıldığı için kalbî deniliyor. Bunun sevabı çok yüksektir. Bunu kimse bilmez, gösteriş tehlikesi olmaz, başkasının dikkatini çekmez. Melekler de duymazmış, bilmezmiş bunu... Allah'ın bildiği bir zikir…

Bu zikri size öğrettim. Böyle işte diliniz, dudağınız kapalıyken, kıpırdatmadan içinizden Allah demeyi her zaman yapın! Elinizde tesbih var veya yok, mutfakta iş yapıyorsunuz, bıçak var, patlıcan soyuyorsunuz; tamam, kalbiniz Allah Allah desin! Yolda yürüyorsunuz, kalbiniz Allah Allah desin! Vasıta da gidiyorsunuz, kalbiniz Allah Allah desin. Yatağa yattınız, daha uyumadınız, kalbiniz Allah Allah desin!

İçinden Allah demenin sevabı çok yüksektir, milyonlarca misli sevabı vardır. Dört milyon dokuz yüz bin misli sevabı vardır. Bir kere Allah dese;

Bir kez Allah dese aşk ile lisân,
Dökülür cümle günah misl-i hazan.

Onun için, dervişler evliyaullah oluyor da; müftüler olmuyor, hocalar olmuyor. Neden? Zikri yapan sevabı çok kazanıyor, ilerliyor... Zikri inkâr eden geri kalıyor. Bilgi yeterli değil. Biliyor, kitap okuyor, kitap yazmış.

"—Benim kitaplarım var, ben çok kitap yazdım."

Yazdın ama, yazdığını uygulamıyorsun. Yazdın ama, zikrin Kur'an'da olduğunu bildiğin halde, hadiste olduğunu bildiğin halde uygulamıyorsun! Yapan kazanır, yapmayan kazanmaz.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

Bir insan günde yüz defa *Lâ ilâhe illa'llah* dese, ahirette mizanın başına geldiği zaman; öyle çok sevapla gelir ki, hiç kimse o kadar sevap elde etmiş değildir. Hiç kimsenin sahip olmadığı sevapla mizana gelir; ancak onun kadar zikreden, ya da ondan daha çok zikreden üstün sayılır. Ötekisi iki yüz yapıyorsa, o gelirse tabii onu geçecek. Allah'ın adaleti bu da, çok zikredene daha çok mükâfat normal.

Onun için, bu zikirleri güzelce yapın! Böylece sevapları kazanın! Kalbiniz her zaman Allah desin her yerde. Tarlada, bahçede, mutfakta, evde, dışarıda, içeride sevapları kazanın.

Şimdi ben kısaca bu dervişlik nedir, onu anlatayım size, bizim yolumuzu anlatayım.

d. Yolumuz Rasûlüllah'ın Yolu

Yollar çoktur dünyada, herkes bir yoldan gidiyor. Kimisi çıkmaz yoldur. Gidersin, ha, burası *no through road*… Çıkış yok, geri dönmek zorunda kalırsın.

Kimisi yanlıştır. Sen Melbourne'a gitmek istersin, haydi bakarsın başka bir yere gitmiş.

"—Hay Allah, yanlış yola girdik." dersin.

Yollar çoktur, yolun doğrusu Kur'an yoludur. Yolun doğrusu Peygamber Efendimiz'in yoludur.

Bizim yolumuz, Peygamber Efendimiz'in yoludur, Kur'an yoludur. Bakın, bizim ders kitabımız hadis kitabıdır. Bizim şeyhimiz Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevî Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'in hadislerini toplamış, bunları okuyoruz. Bakın, burada bugün sohbeti de buradan yaptık. Çünkü yol Peygamber Efendimiz'in yoludur. Peygamber Efendimiz'in eteğine yapışan, onun arkasından giden kurtulur.

"—Hocam, ben başka insanlar duydum."

Bir İngiliz müslüman olmuş, kampa geldi. Diyor ki:

"—Hocam, Sydney'de bazı tasavvuf grupları var, namaz filan kılmıyorlar. Hatta Allah'a bile inanmıyorlar."

Hoppala... Yani, bunu da ilk defa duydum. Cemiyet varmış, bir cemiyet, adını söyledi: İngiliz olduğundan, telaffuzunu da insan kolay anlayamıyor.

Cemiyet varmış, tasavvuf cemiyetiymis, Muhiddin ibn-i Arabi'ye bağlı diyor. Yani, onu kendisine örnek almış bir toplum ama Muhiddin ibn-i Arabi'yi anlamak için müslüman olmak lâzım, Kur'an okumak lâzım, hadis okumak lâzım. Öyle kâfir insan onu anlamaz ki, şeytan onu kandırır. Bak, Muhiddin-i Arabi böyle diyor der, yanlış bir fikre sürükler. Muhiddin-i Arabi'nin fikrini anlamak için tasavvuf erbabı olmak lâzım...

Adam Yunus'u anlayamıyor. Yunus, koskoca Yunus Emre Yılı geçti, Yunus hakkında kitaplar yazıldı, Yunus'u anlamıyor millet, ne dediğini anlamıyor Yunus'un. Yunus ne güzel sözler söylüyor. Dinleyen yok, anlayan yok. Yunus'un bir ilahisinde diyor ki, çok hoşuma giden ilahisi:

Yunus sen bu dünyaya niye geldin?

Soruyor, kendi kendine soruyor, maksat bizi uyandırmak.

Yunus sen bu dünyaya niye geldin,
Gece gündüz Hakkı zikretsin dilin.
Evliyaya uğramaz ise yolun,
Göçtü kervan kaldın dağlar başında...

Eğer Allah'ın Evliyasına rastlamazsan, bağlanmazsan, kervan göçmüş de, dağın başında ıssız yerde kurtların, çakalların, ayıların, sırtlanların, kaplanların arasında kaldın demektir. Yani, yol çoktur. Bizim yolumuz Peygamber Efendimiz'in yoludur, takvâ yoludur, ihlas yoludur, Kur'an yoludur.

Bir adamı çok çok medhediyorlar. Etrafında çok insan toplanmış, çok büyük adammış. İşte namaz filan kılmıyor.

Tamam, o adam çok kötü bir adam. Neden? Peygamber Efendimiz namaz kıldı da ondan. Bu kılmıyor, demek ki kötü. Peygamber Efendimiz ölünceye kadar namaz kıldı.

"—Efendim. Namaz ham insanların ibadetidir, biz ham değiliz, olgunuz, yükselmişiz, kâmil olmuşuz."

"—Haydi oradan yalancı şeytan! İnsanların da şeytanları vardır. En olgun insan Peygamber Efendimizdi. Peygamber Efendimiz namazı hiç senin gördüğün gibi görmüyor, Peygamber Efendimiz namaz için diyor ki:[57]

---

[57] Neseî, *Sünen*, c.VII, s.61, no:3939; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.128, no:12315; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.174, no:2676; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.241, no:5203; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.199, no:3482; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.78, no:13232; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.280, no:8887;

قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلاَةِ

(*Kurreti aynî fi's-salâh*) "Gözümün şenliği namazda..." Yâni, "Ben namaza aşığım, namaz benim gözümün bebeği. Benim gözümün, gönlümün serinliği namazda…" diyor.

"—*Allahu ekber!*" dediği zaman, ne zevkler duyuyor o evliyaullah…

Hazreti Ali Efendimiz yaralanmış, zırh batmış, kırılmış; vücudunun neresiyse şişmiş. Zonk zonk, zonkluyor; ateşler içinde yanıyor. Yanaşıp tutmak, sıkıp cerahatını akıtmak istiyorlar. Çok acıyor, dokundurtmuyor.

"—Allahu ekber!" diyor, namaza duruyor. Yarayı kesmişler, cerahatı akıtmışlar, sarmışlar, haberi yok.

Neden? Evliyaullah namazı öyle kılar İşte. Namazın dışındayken değdirtmiyordu. "Uf... Çok açıyor, dur, sıktırma!" diyordu ama namazın içinde her şeyi yaptılar, haberi olmadı.

Hocamız'ı ben bazen görürdüm, şimdi şurada namaza dururdu; ben yandan bakıyorum, yani korkardım. Kendi kızları var, torunları var, hepimizin gördüğü şey bu... Sanki Hocamızın vücudu boş... Vücudu orada, sanki kendisi başka yerde. Vallahi korkardık, böyle yüzünün görünüşünden korkardık.

Evliyaullah namaz kıldığı zaman Kâbe'de mi kılıyor, nerede kılıyor belli olmaz. Yani, onun vücudunu ameliyat da ederler, keserler, gık da demez.

Bizim yolumuz, Peygamber Efendimiz'in yoludur. Aman... Başka cafcaflı sözlere, fiyakalı laflara, yaldızlı, boyalı işlere

---

Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.14, no:4020, 4021; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.317, no:6879; İbn-i Asâkir, mu'cem, c.I, s.89, no:159; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.143, no:2733; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.73, no:1089.

aldanmayın! Kur'an'a aykırı ise bir insanın işi, o adam şeytanın adamıdır. Namaz kılmıyor? Şeytanın adamı. İçki içiyor? Şeytanın adamı.

Çok büyük bir dergâhın şeyhiymiş. Nereden büyüklüğü? Metreyle mi ölçtüler, mezurayla mı ölçtüler? Çok büyük bir dergâhın şeyhiymiş. Nasıl geçiniyormuş? Düğün salonu çalıştırarak geçiniyormuş. Düğün salonunda da içkili düğünler oluyormuş, içki içiliyormuş. Şimdi bunun büyüklüğü nerede kaldı?

Cehennemde insan büyüyecekmiş, bir dişi Uhud dağı kadar olacakmış. Cehennemî büyüklük bu… Onların büyüklüğü filan yok, aldanmayın; sakın aldanmayın! Kur'an'da olmayan bir şey, hadis-i şerifte olmayan, Efendimiz'in yapmadığı bir şey.

"—Efendim, filanca şeyh efendi varmış, kadınlara ellerini öptürüyormuş, musafaha ediyormuş kadınlarla…"

Olmaz. Neden? Peygamber Efendimiz hanımlarla musafaha ederek, el tutarak, tokalaşarak bey'at almadı. Öyle şey yapmadı, onun için olmaz.

Efendim, bizim fakültede profesörler çıktı:

"—Ben sizin hocanızım, ben sizin babanız sayılırım. Binaen aleyh, açın başınızı..."

Oradan kalktı, bilen talebeler var, bilgin talebeler var.

"—Hocam, öyle şey olur mu? Sen profesörsün ama, profesörlerin karşısında baş açılacak diye bir şey yok ki…" dedi. Fakültede kavga çıktı, boykot oldu.

Adam mason, adam namazsız, niyazsız, adam içkici, gelmiş talebelerin başını açmağa çalışıyor:

"—Ben sizin babanız sayılırım, başınızı açın!"

Öyle yağma yok, öyle saçma iş yok… Yâni o bakımdan aldanmayın.

Hürriyet gazetesi yazdı, Cumhuriyet gazetesi, Sabah gazetesi yazdı… Onlar yazdysa yalandır. Onlar yazdıysa yalandır. İşte falanca gazete de yazılar yazıyor.

Olmaz. Ölçü, Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesi ve

Kur'an-ı Kerim'dir... Bu ölçünün dışındaysa, aldanmayın! Aldanırsanız, siz de mahvolursunuz, siz de şaşırırsınız. Şaşırmayın!

Bizim yolumuz budur, takvâ yoludur. Takvâ yolundan yürüyeceğiz, Kur'an'in emirlerini tutacağız, Kur'an'ı çok okuyacağız. Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini çok okuyacağız, Efendimiz'in yolunda gideceğiz.

Şimdi bizim burada Mehmed Zâhid Kotku Dergâhının salonunu doldurmamız yeterli değildir, çok çalışacağız... Evlâtlarımızı müslüman etmeğe çalışacağız... Hatta, gayri müslimleri müslüman etmeğe çalışacağız... Sahabe-i kiram gibi çalışacağız.

e. Nafile Namazlar

Çünkü, yolumuz sahabe-i kiram yoludur. Onun için, sakın namazları ihmal etmeyin, geçirmeyin; evvel vaktinde kılın! Hatta, ben size farz namazlardan ayrı; bes tane namaz tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz, onları öğreteceğim:

1. *İşrâk namazı.* Sabah namazından sonra seccade de oturup Kur'an okuyup, tesbih çekip, dua edip; güneşin doğmasından yirmi bes dakika, yarım saat filan geçtikten sonra; İşrak namazı kılmak.

Nedir bunun sevabı? O gün böyle yaparsa, tam bir Hac ve Umre yapmış kadar sevap kazanır. Sevabı büyük. Hadis-i şerif var hakkında, İşrâk namazını kılın. (Bir).

2. *Duha namazı* vardır, o da gene öğlenden evvel kılınır. İster onda kıl, ister on buçukta kıl, ister on birde kıl, ister on iki de kıl... Öğlene çok yaklaştırma, kırk beş dakika kalıncaya kadar bir arada Duha namazı… O da çok sevaptır. Allah sevdiği kulları arasına kabul edermis Duha namazı kılanları. Muhsin kulları zümresine katarmış. Muhsin kul ne demek? Allah'ı görüyormuş gibi candan ibadet eden kul demek. O sevabı alırsınız. (İki). Bunlar sevaplı namaz.

3. *Evvâbîn namazı*: Akşam namazının sünneti arkasından, Peygamber Efendimiz *Evvâbîn namazı* kılardı ve tavsiye ederdi.

Evvabin namazının fazileti nedir? Bir insan Evvabin namazını kılarsa, denizlerin köpükleri kadar günahı çok olsa bile, affına sebep olur... Bu da çok sevaplı bir namaz. Şu deniz kenarını düşünüverin, Okyanusun dalgalarını düşünüverin; köpürdüğü zaman köpüklerin ne kadar çok olduğunu düşünüverin... Denizlerin köpükleri kadar günahı çok olsa bile, affına sebep oluyor diyor. Evvabin namazına da devam edin. Kaçırmayın.

4. *Gece namazı.* Gece yatarken onda mı yatarsınız, on ikide mi yatarsınız, Birde mi yatarsınız. Hani yatsıyı kılıyor insan, işleri oluyor, misâfirliği oluyor; ondan sonra yatıyor.

Yatacağı zaman derviş nasıl yatmalı? Nasıl yatarsa sevabı çok olur? Abdest alacak. Abdestli geziyordu gündüz zaten… Abdestini tazeleyecek, rahatlayacak. İnsan bir abdest aldı mı rahatlıyor, yorgunsa dinleniyor. Yorgun insana tavsiyem: Abdest alsın. Dinleniyor. Tazeleyecek, iki rekât, dört rekât namaz kılıp, öyle yatacak.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: "Abdestli yatan bir insanın iç çamaşırıyla vücudu arasında bir melek sabaha kadar:

'—Yâ Rabbi, bu kulun abdestli yattı, bunu afv u mağfiret eyle!' diye dua eder."

Gökyüzünden melekler yığılırlar. Onun vücudunu gökyüzünden görürlermiş, bu kul abdestli yattı diye uçup gelirlermiş. Odasında izdihamlı bir şekilde üst-üste yığılırlarmış.

Şeytan yanına sokulamazmış. Şeytan yanına sokulamazsa, ne olur? Şeytan insanın yanına sokulamazsa, olsa bile imanına kasdedemediği için imanla göçmesine de sebep olur. O bakımdan çok güzel bir şey. Abdestli yatmak prensibiniz olsun. Bugünden itibaren abdest alacaksınız, taze abdestle abdestli yatacaksınız.

5. *Teheccüd namazı.* Uykuyu bölüp kalkacaksınız, abdest

alacaksınız, geceleyin namaz kılacaksınız... “Bu namaz, dünyadan ve dünyanın içindeki her şeyden daha kıymetlidir.” diyor Peygamber Efendimiz. Daha hayırlıdır. Ben söyle anlatıyorum:

İstanbul’da Dolmabahce Sarayı vardır deniz kenarında. Bu tarafta, Köprünün bu ucunda Beylerbeyi Sarayı vardır. Boğazda nice Villalar var. Sizde burada Sydney’in deniz kenarlarını, çok güzel manzaralı yerlerdeki büyük malikhaneleri, köşkleri düşünün... Yani, dünya ve dünyanın içindeki her şeyden daha hayırlıdır diyor. Bunların hepsini size verseler, ne kadar sevinirsiniz. Bir tanesini verseler bile, ne kadar sevinirsiniz.

Geceleyin iki rekât kılmak, dünyadan ve dünyanın içindeki her şeyden daha hayırlıdır, sevaplıdır diyor Peygamber Efendimiz. Onun için, *Teheccüd namazını* da kılın. Çünkü, geceleyin namaz çok feyizli olur, dualar da kabul olur. İşleriniz rast gider, muradlarınız da yerine gelir.

Bu beş namazı da tavsiye ediyorum. Hem namazları kılacaksınız, bir de üstelik bu beş namazı Peygamber Efendimizden naklen size tavsiye ediyorum.

f. Diğer İbadetler

Pazartesi perşembe günleri oruç tutun. Tabii, hanımların orucu beyleri ile istisâreyle tutması lâzım. Hadis-i şerife göre sünnet öyledir. Efendi, ben bugün oruç tutmak istiyorum. Ne haber, sende var mışin bu işte, tutalım mi? Tutalım. Böyle istişâreyle olur, müsaadeyle olur. Hanım sen bugün oruç tutma derse, nafile orucu tutamaz hanım. Hadis-i şerif böyle. Bunu da bilin, âdâbı budur.

İşte artık Peygamber Efendimiz Ramazan’dan sonra altı gün-(Sevval) de orucu tavsiye etmiştir.

Hacıların hacca gittiği günlerde, Zilhiccenin dokuz günü çok sevaptır. Arafe günü oruç tutmayı hiç kaçırmayın. Yazın bir yere, takviminizin o sayfasına; Hacıların hacca gittiği o Arefe günü, yani ertesi gün Kurban bayramı olacak. O Arafe gününde oruç

tutarsa bir insan; bir geçmiş senesinin günahları affoluyor, bir gelecek senenin... İki senelik günahı affoluyor. Onu takviminize işleyin. O bir yerde bulunsun. Kırmızı yazın, etrafını böyle kırmızı boyayın; aman bugün orucu kaçırmayayım diye.

İşte ma'lum, kandillerde oruç tutulur... Muharrem ayında, dokuzunda, onunda, on birinde oruç tutulur. Her Arabi ayın on üc, on dört, on beşinde oruçlar vardır. Bu gibi oruçları tutun. Oruçtan insan çok kâr eder, sevap kazanır.

Namazları söyledim, oruçları söyledim, zikri söyledim... Başka? İşte böyle çalışmalar çok sevaptır. Bak. Burada kitap var, dernek var, toplantılar var.. Hatimler indiriliyor, güzel çalışmalar yapılıyor.. Ne güzel, ne mutlu... Yani, başkaları eğlence yerine giderken; buralara, sevaplı yerlere geliyor insanlar, sevaplı işler yapıyor... Dinini öğreniyor, İslâmî faaliyetlerle saşkın olan, gafil olan, cahil olan insanlar da uyandırılıyor, onlar da doğru yola geliyor...

Bunlar da çok sevaplıdır. Böyle hayırlı-sevaplı işleri de hiç kaçırmayın yapın, insan kazanmağa çalısın. Evlâtlarınızı, akrabanızı, komşularınızı doğru yola çekmeğe çalısın. Çok sevaplıdır.

Sevaplı işlerin hepsini yapın. Paranız varsa, hayır-hasenat yapın. Cami yaptırın, yurt yaptırın!

Biz bir okul açtık Yalova da Asiller Koleji diye. Ama, öbür okullar açılmıştı, on beş gün geçti; müsaadeyi geç verdi Milli Eğitim Bakanlığı bize…

Dediler ki hocalar:

"—Hocam, maalesef müsaadeyi geç aldık, devre geçti, öğrenci yok; artık bu sene okulu açamayız."

Pırıl pırıl okul. Kaç dönüm arazide, kışla gibi yüksek, güzel bir bina, manzaralı yer, tertemiz gıcır gıcır... Yemekhaneleri, sınıfları harika… Dedim olmaz, bu sene açılacak.

"—Öğrenciyi nereden bulacağız?"

Bizim Vakfımızın şubeleri var, Yüze yakın şubesi var

Türkiye'de; her şube bir öğrenci bulsa, Burası kalkınır... Hadi bakalım, öğrenci bulacaksınız dedik.

"—E, benim çocuğum yok?"

Senin çocuğun yoksa bir fakir çocuğu bul, onun parasını ver, o burada okusun dedik. Okulu açtık El-hamdü lillâh. faaliyete geçti.

Yâni, şunu demek istiyorum: Hani fakir çocuk okutursun, hayır yaparsın, sadaka verirsin, cihada para gönderirsin; dünyanın öyle fakir yerleri, öyle fakir insanları var ki, işte onlara yardımcı olursun, sevap kazanırsın. Sevaplı işlere koşturacağız, daima sevaplı işleri yapmağa çalışacağız...

İkinci yapacağımız şey: günahlardan kaçınmak. Günahlardan kaçınmağa da çok dikkat etmemiz lâzım. Bazen kaçınılmıyor. Meselâ, evlerde televizyonlar var, herkesin evinde var... Televizyonu olmayan ev yoktur, kalmadı. İnat edenler, direnenler de yenildiler, yenik düştüler; herkesin evinde televizyon var.

"—Haberleri seyrediyoruz hocam!" diyor.

Tamam, pekiyi.

Yusuf İslâm gelmişti Türkiye'ye, Yusuf İslâm'la televizyoncular konuşma yapmışlar. Reklam etti, reklam etti, reklam etti. Yusuf İslâm, Yusuf İslâm, Yusuf İslâm…

Bu adam Yunanlıydı, İngiliz'di, müslüman oldu. Bu kadar, okka kadar sakalı var. Cübbeyle, sarıkla geziyor, iyi müslüman… Bakalım ne diyecek, herkes merak ediyor. Biz de merak ettik. Ben, Perşembe günü Ankara'da, —Halime hanım bilir.. bizim Özelif Sitesi'ndeki camide vaazımı verdim. Abdestimle, hani ağzımın vaazıyla, dilimin duasıyla televizyonun karşısına geçtim.

Mendebur, alçak, hain herifler! Şimdi orada Yusuf İslâm'ı gösterecek ama ondan evvel öyle programlar koydu ki, bizi ofsayta düşürdü. Açık saçık sahneler koydu, mahvetti bizi.

Yusuf İslâm'ı böyle balık yemi gibi; hani böyle bir kuşu, taneyi gösterip; ondan sonra yakalamak gibi; Yusuf İslâm'ı da av yemi gibi yem yaptılar. Herkes Yusuf İslâm'ı seyredeceğim derken…

Bir başka televizyon programında Nazlı Ilıcak, Korkut Özal'ı çıkardı. Hatta Korkut Özal'a ilâhi söyletti:

Sen Allah'ı seversen,
Allah seni sevmez mi?
Emrince kulluk etsen,
Hak ecrini vermez mi?

Aman Allah illallah
Dertlere dermân Allah
Gönüle şifâ veren
Lâ ilâhe illallah

Bu ilâhiyi Korkut Özal söyledi televizyonda. Tamam, orası güzel ama, Nazlı Ilıcak mendebur, mel'une; onun hemen arkasından Saray halılarının reklamını yapan bir karı vardı, onu çıkarttı.

Yani, ne yapıyorlar? Müslümanları aldatıyorlar kardeşlerim, aldatıyorlar. Haber seyredeceğim. Tamam, haberleri seyrediyoruz,

dur bakalım hükümet kurulmuş mu, bilmem ne filan derken; haberi kesiyor, şimdi reklam diyor. Tamam anladık, halı satacaksın, buzdolabı satacaksın. Pekiyi, bu karının işi ne burada? Haydi bir dansöz çıkıyor, haydi başka bir şey oluyor. E, günah…

Yani, baktı mı günah. Gözle günah, kulakla günah, dille günah, elle günah, ayakla günah…

Günahın çeşitleri var... Bir kadın güzel koku sürse… E, sürer ya, çeşitli parfümler var…

Kadın dışarıda koku sürer mi? Süremez, İslâm'da süremez. Kadın dışarıda kokusunu kimseye duyuramaz. Bir kadın bir güzel koku sürse, dışarıya çıksa; evine dönünceye kadar lânete maruz kalır, günah kazanır. Evinde sürebilir amma, "Aman kokum duyulmasın!" diye yıkayacak, öyle çıkacak. Evinde süslenebilir ama dışarıya çıkarken örtünecek. Allah'ın emri böyle...

Koku sürüyor çıkıyor, geçiyor gidiyor da; sen oradan geçerken, kokuyu hala duyuyorsun. Geçtiği yerde kokusu kalıyor. O kadar sabit kokular var… Pahalı, şu kadarcığı bilmem kaç dolar, muazzam paralı şeyler yani.

Onun için, koku sürünmek günahtır dışarıda… Bir kadın kapıyı çalar, hop kalkar gider.

"—Hayrola hanımefendi, nereye gidiyorsun? Beyinden izin aldın mı?"

"—Yirminci Yüzyıl'da bir de beyden izin mi alacağız, git işine!"

Tamam, beyinin izni olmadan gezen kadın, akşama kadar günah kazanır, öyle gelir.

Soracak efendisine:

"—Efendi, ben falancaya gidebilir miyim?"

Yahu, biz esir miyiz? Hayır, esir değilsin, İslâm âdâbı böyle...

Kocanın da görevleri var' Koca da başka kadına bakmayacak, o da namuslu olacak. Onun da vazifeleri var... O da çalışacak-çabalayacak, hanımına temiz, helâl gıda getirecek. Kadın çalışmak zorunda değil İslâm'da…

Hatta hanımın ve çocukların nafakası erkeğin vazifesi olduğundan, kadın kendi doğurduğu çocuğuna süt vermese, erkek zorlayamaz.

“—Benim görevim değil ki, senin çocuğun… Besle bakalım!” diyebilir.

Emzirmek zorunda değildir. İslâm’ın adaletine bak, görev taksimi yapıyor.

“—Efendi, sen çık dışarıya şu cadalozlarla, haydutlarla ne yapacaksan dış alemde yap! Bu hanımları bu kirli işlere bulaştırma! Sen kazan bunları, hanımefendiye bak!” diyor.

Hanıma da diyor ki:

“—Sen de bak, bunun rütbesi senden yüksek, bu evin reisi!” diyor. “Bunu dinle, kendi bildiğin yere gitme!” diyor.

Dayımların karşısında komşular var, Dayımlar apartman yaptılar yüksek; onlar villada oturuyor, görünüyor. Perdeleri açıyorlar, görünsün diye, canlı televizyon…

Yengem anlatıyor: Adam erkenden kalkıyormuş, önlüğü takıyormuş, mutfağa giriyormuş; bulaşıkları yıkıyormuş, kahvaltıyı hazırlıyormuş, tepsiye koyuyormuş; kadının yatak odasında önüne koyuyormuş...

Kadın orada yemeği yiyormuş. Kahvaltıyı ediyormuş, bey kaldırıyormuş bunları... Bulaşıkları yıkıyormuş, kravatını takıyormuş, tıraşnı oluyormuş; giyiniyormuş, dairesine gidiyormuş.

Kadın daha yatıyormuş. Saat dokuz, on, on bir, filan… Ne zamana kadar nefsi istiyorsa yatıyormuş. Artık yatakta canı sıkılmağa başlayınca her halde, kalkıyormuş. Donanıyormuş, boyanıyormuş, giyiniyormuş, kuşanıyormuş; takıyormuş, takıştırıyormuş, sürüyormuş, sürüştürüyormuş; ondan sonra kürkünü giyiyormuş, tin tin tin... Evden bir çıkıyormuş, çıkış o çıkış... Akşam ne zaman gelirse...

Öyle şey yok İslâm’da... Bu, gâvur adeti... İslâm adeti böyle değil.

İslâm'da çocuğun anasına, babasına karşı görevleri var, saygılı olacak. Adam babasının karşısında masaya oturmuş, koltuğa... Masaya da ayaklarını çapraz koymuş, babasıyla öyle konuşuyor. İslâm'da öyle şey yok; hürmet var, sevgi var, saygı var...

Adam anasını alıyor, acizler yurduna götürüyor, bırakıyor. Neden?

"—Ben çalışıyorum, hanım da çalışıyor." diyor.

Zaten gelin bakmaz Avrupa'da kaynanaya… Kaynanaya kim bakacak? Düşkünler evine kapatıyorlar kadıncağızı… "Artık bunun kirasını da veremeyiz; biz de başında bulunamayız." diye.

E, senin de başına gelecek. Sen ihtiyarlamayacak mısın?

Bizde öyle değildir. Bizde büyüğe hürmet etmek, hizmet etmek sevaptır. Biz elini öperiz, ayağını öperiz, "Bir emrin var mı?" deriz, öyle çıkarız. İslâm bu... Yani, İslâm başka bir din, başka bir yol, Hristiyanlık başka bir yol, dinsizlik başka bir yol... Avrupalıların adeti başka, Rusların adeti başka…

Rusları televizyonda görüyoruz; karşı karşıya geliyorlar, adam adama, dudak dudağa öpüşüp, öyle selâmlaşıyorlar. Hay mendeburlar... Bunların adetleri, selâmlaşması böyle.

İslâm'da selâm nasıldır?

"—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah!*" demektir.

El bile tutmak yoktur. Eli belki mikropludur. Musafaha olabilir ama o bile yoktur aslında… En güzeli İslâm'ın tavsiyesi; "*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah!*" demek.

Öpüyorlar, burunlarını sürtüyorlar, bilmem ne… Yahu adam mikropludur, hastadır, şudur, budur… Yani, İslâm adetinin iyi olduğunu bilin, başka adetlere uymanın günah olduğunu bilin! Haramlardan, günahlardan şiddetle kaçının! Müslümanca giyinin, müslümanca yaşayın!

Eviniz İslâm evi olsun, mobilyanız İslâm'a göre olsun! Düğününüz İslâm'a göre olsun! Her işiniz Kur'an'a göre olsun, Rasûlüllah'a göre olsun, sevap olsun... Her işiniz İslâm'a aykırı olursa, her işten günaha girersiniz.

Sol eliyle yemek yiyor. Veriyorsun çocuğa yiyeceği, sol eliyle yiyor.

"—Hayır evlâdım, onu cici eline al... Bak, bu elle yiyeceksin!"

"—Efendim, işte okulda böyle öğretiyorlar."

Öyle öğretirler. Bunların adetine göre bıçak sağ ele alınır, çatal sol ele alınır. Sağ elle kesilir, sol elle yenilir.

Bizde öyle değil. Biz sağ elle yeriz.

Peygamber Efendimiz:

"—Sağ elle ye!" dedi birisine, o da:

"—Yiyemiyorum." dedi.

"—Yiyemez ol!" dedi, adamın eli felç oldu.

Rasûlüllah yap diyor, yapmıyor. "Yiyemez ol!" dedi, yiyemedi ondan sonra. Bizde sağ el ile yenilir, sağ ayakla çıkılır kapıdan; *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm* diye çıkılır.

Sevaplı işleri yapmağa koşacaksınız; bir… Günahlardan titizlikle kaçınacaksınız; iki…

Hicaz'dan hediye alıyoruz torunlara, hac hediyesi götüreceğiz. İnsanın torunları var, çocukları var ya.,. Hani bir şey götüreceğiz. Dükkâna giriyorsun, eteği uzun, kolu kısa… Kız için, bunun uzun kollusu yok mu diyoruz. Yok... Burası Hicaz yahu! Burası hacıların geldiği yer... Yani, şu bilekten yukarısı haram, burasını gösteremez kadın…

Hoşuma gidiyor, çok sevdiğim bir zat, Allah rahmet eylesin. *Nimet-i İslâm* kitabının yazarı Mehmed Zihni Efendi, çok alim bir kimse. Diyor ki:

"—Ah bu zamane kadınları, ne kadar bozuldular, ne kadar bozuldular, ne kadar bozuldular. Ah, ah, ah… Çarşaflarının kenarından yenlerini, ziynetlerini, süslerini, nakışlarını gösteriyorlar. Ah, bu zamane kadınları!" diyor,

Gelsin de şimdi, mezardan bir kalksın da şöyle müslüman diyarlarda bir dolaşsın; kadınların, hele yazlıklarda, Ege'de, Akdeniz'de, Antalya'da, İzmir'de şehid torunlarının, müslüman evlâtlarının giyimini, kuşamını bir görsün... Çarşafın altında iç elbisesinin nakışı görünüyor diye kızıyor Hoca Efendi. İç

elbisesinin buradaki nakışı görünüyor diye homurdanıyor. Çünkü Allah ziynetlerinizi saklayın demiş. Yani, ziyneti göstermeyecek. Yani, İslâm'da dışa ziynet göstermek, reklam etmek yok.

İçte var, evde var... Dışarıda yok, öyle yapıyor.

Üçüncü yapacağınız şey de: Huylarınızı güzelleştirmek. Çünkü Allah'ın en sevdiği şey güzel huydur. En büyük günahlar da kötü huylardan çıkar. Huylarınızı güzelleştireceksiniz, kötü huyları atacaksınız. İyi huylu olacaksınız.

Şimdi her biriniz bir *Fatiha*, üç *Kul huvallah* okusun. Duanızı yapayım. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللّٰهَ ، يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ، فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ ، وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللّٰهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (الفتح:١٠)

(*İnne'llezîne yübâyiùneke innemâ yübâyiùna'llàh... Yedu'llàhi fevka eydîhim... Ve men nekese ve innemâ yenküsü alâ nefsihî... Ve men evfâ bimâ àhede aleyhu'llàhe feseyü'tîhi ecran azîmâ.*) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

[Muhakkak ki sana bey'at edenler, gerçekte Allah-u Teâlâ'ya bey'at etmişlerdir. Allah'ın kuvvet ve yardımı bey'at edenlerin üstündedir. Şu halde kim bu bağı çözerse, kendi aleyhine çözmüş olur. Kim de Allah ile sözleştiği şeye vefa, onun hükmünü îfâ ederse, Allah da ona büyük bir ecir verecektir.] (Fetih, 48/10)

Tabii, huylarınızı güzelleştirin dedim, kısa keşeyim diye ama; huy guzelligi kolaylıkla kazanılmaz. İnsanın huyu içine girdi mi, çıkması çok zordur; can çıkmayınca huy çıkmaz demişler. Onun için, iyi huyları küçükten almak lâzım.

Küçükten alınmamışsa da, tasavvufi terbiyeyle olur bu... Zikir

yaparsın, halvete girersin, uğrasırsın filan filan... Ondan sonra kötü huylar atılır, iyi huylar alınır. İnsan söyle harika bir saliha hatun olur. evliyaullah büyüklerimiz gibi olur. Fatıma Anamız gibi olur, Hatice Validemiz gibi olur ama; çalışmakla olur o, dikkat etmek lâzım. Kötü huylarınıza dikkat edin, onlardan kurtulmağa çalısın. İyi huyları almağa çalışın!

Ahdinize sàdık olun, Allah'ın yoluna vefâlı olun, sırat-ı müstakîmden sapmayın! Allah-u Teâlâ sizleri bundan sonra nefse şeytana yenilmeyenlerden eylesin... Yolunda dâim eylesin, zikrinde kàim eylesin... Tarikatın âdâbını, ahlâkını öğrenip, tekke âdâbına sahib kâmil, sàlih, velî, mahbub bir kul olmayı nasib eylesin...

Bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah!..

08. 01. 1996 - M. Zâhid Kotku Dergâhı
Sydney / Avustralya.

15. ZİKİRLE İLGİLİ SORULAR

a. Zikrin Sırası

Soru: Efendim zikrin sırası var mı?

Nasıl olsa olur, hepsi zikirdir, hepsi kabuldür ama; Hocamız'dan duyduğumuz şekil: Evvelâ *Estağfiru'llah*, sonra *Lâ ilâhe illa'llah*, sonra *Allah*, sonra *Salevat-ı Şerife*, sonra *Kul huva'llah* tarzındadır.

Tersten başlasan da, öteki türlü yapsan; o da olur, yani hepsi kabuldür. Neye dayanarak böyle söylüyorsun?

Peygamber Efendimiz:

"—*Sübhana'llah, El-hamdü li'llâh, ve Lâ ilâhe illa'llah, va'llàhu ekber*... Bunlar çok güzel sözlerdir. Hangisiyle başlasan, ziyan etmez." diyor.

Oradan, ona dayanarak söylüyorum. Fark etmez ama, Hocamızın söylediği sıra öyleydi. Öyle yaparsanız iyi olur diyorum.

b. Zikrin Faziletlisi

Soru: Sesli zikir mi daha efdal?

Hayır, kalpten olan zikir en efdalıdır.

Zikir üc çeşit olur, seslilik bakımından:

1. Yüksek sesle zikir. Buna *zikr-i cehri* derler. Cehren, âşikâre zikir.

2. Bir de *zikr-i hafi* vardır. Hafi, gizli demek. Hafiye, gizliden gizliye bir şey araştırana deniliyor ya, oradan aklınızda kalsın.

O nasıl? Namazda sureleri okuduğumuz gibi. Öğle namazında nasıl okuyoruz? Kimse duymuyor, ancak kulağını yanaştırırsa duyabilir. İşte buna zikr-i hafi derler. Dudağı kıpırdıyor, hafifçe bir ses çıkıyor. Buna zikr-i hafi derler, bu orta derecesi.

3. Bir de zikri kalbi vardır. Dil-dudak kıpırdamıyor, hiç belli olmuyor, kalbi Allah diyor. Allah demeye devam ediyor, kimse anlamıyor. Böyle kıyıda bir kadıncağız. Yahu işte, kim bilir bir şey mi düşünüyor acaba hacı teyze?

"—Yok, senin haberin yok. O orada kalbinden Allah'ı zikredip duruyor."

Âşikâre olan zikrin mükâfatı bire yetmiş bindir. Çok büyük sevabı vardır. Allah yolunda para harcamaktan da yüz kat fazladır. Onun sevabı bire yedi yüz. Zikrullahın sevabı, bire yetmiş bin. Yüz kat daha fazla. Kalpten olan zikir de, âşikâre olan zikirden yetmiş kat daha fazla... Yani, insan bir duyulur şekilde Allah dese; yetmiş bin defa Allah demiş gibi, mükâfatı o kadar çok verecek Allah. Bir defa demiş gibi vermeyecek de, o yetmiş bin defa demiş insana verilecek sevap gibi; öyle yetmiş bin misli sevabı çok…

Pekiyi, içinden derse, kalbinden? Hiç kimse anlamadı. O zaman bunun yetmiş katı, yani dört milyon dokuz yüz bin defa demiş gibi sevap verir.

Dört milyon dokuz yüz bin rakamı size kolay gelir ama; dört milyon dokuz yüz bin defa Allah deseniz, görürsünüz bakalım ne zamana biter... Yani kolay değil, o biraz zordur.

İşte kalbinden Allah demenin mükâfatı bu kadar çoktur, o daha üstündür.

c. Kaza Borcu ve Nafileler

Soru: "Hocam. Benim kaza namaz borçlarım var. Ben İşrâk, Duha, Evvabin, Teheccüd namazlarını mı kılayım: kazayı mı ödeyeyim?"

Bu namazları kıl. Neden? Bu namazları kılmadığın zaman, bu namazlar artık ele bir daha girmez; geçti mi, geçti. Sevabı çok ama geçti. Sabahleyin İşrâk namazı kılsaydı, bir hac ve umre sevabı kazanacaktı. Kılmadı, geçti. Bunun artık kazası yok, ele geçmesi

bir daha yok... Onun için, bu namazlar kılınır. Ondan sonra, borçlar ödemeğe gayret edilir gene...

“—E, ben falanca zaman farz namazlarımı kılmamıştım, şimdi onları ödüyorum.”

Bir farz namazı, vaktinde kılmadığın için zarar ettin, bir de şimdi farz namazları ödeyeceğim derken; sevaplı namazları kılmıyorsun, bir de oradan zarar ediyorsun. İki türlü zarar ediyorsun. Bari bu sevaplıları kaçırma da, öbür taraftan onları ödemeğe giriş.

“—E, ya tamamlayamazsam, ölünceye kadar?”

Zaten tamamlamağa senedin mi var? Zaten tamamlayamazsan, bunları kılmayıp yaparken de tamamlayamazsın; o öyle bir mazeret değil.

O bakımdan, bu oruçları sevabı almak için tutacak. Borç oruçlarını ayrı tutacak... O daha kârlı.

d. Zikir ve Uyku

Soru: Ders çekerken yorgunluktan uyumaya ne dersiniz, uyuyanlara ne dersiniz?

İnsan yorulur, insanlık halidir. Uykusu gelir, zikir yaparken uyuyuverir. Bunlar hakkında Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:

“—Böyle vazifelerini yaparken uykusu gelen bir kimse varsa, uyusun, rahatlasın, kalksın ibadetini öyle yapsın!”

Yâni, iki saat yatsın, üç saat sonra yapsın, dinlenmişken yapsın. Yâni, nerede kaldığını bilmiyor, ne çektiğini bilmiyor, ne söylediğini bilmiyor; hem uyuyor, hem zikir yapıyor. Bunun tadı olmaz. Uyusun, ayıklaşsın, berraklaşsın kafası, zikri ondan sonra yapsın...

e. Sohbet Esnasında Zikir

Soru: Camide sohbette zikir edilir mi?

Sohbet de zikir olduğundan, dini konuşmayı dinlemek daha sevaptır.

"—Delilin ne? Neye dayanarak böyle söylüyorsun? Çünkü, her şeyin delil'i olması lâzım, boş konuşmamak lâzım. Çünkü, çıkar birisi başkasını söyler, şaşırır insan."

Peygamber SAS Efendimiz imam hutbeye çıktığı zaman, konuşmamak gerektiğini; konuşursa, cumanın sevabının kaçtığını bildiriyor. Yani, bir insan cuma günü imam minbere çıkıp hutbe okuyorken konuşursa, cumanın sevabı gider. Elinden gider.

"Hatta..." diyor Peygamber Efendimiz; "Hatta, yanındaki konuşur da, 'Sus be kardeşim, konuşma yahu; konuşulmaz cuma günü imam hutbedeyken!' dese; öyle diyenin de sevabı gider." diyor. Yani, sen konuşulmasın diye söylüyorsun ama öyle desen bile gider diyor.

Sohbet, dini sohbet, vaaz, hutbe gibi şeylerde uygun olan, onu dinlemektir. Onu dinlersiniz, mânâyı kaçırmazsınız. Eğer ilerlemiş bir dervişse bir insan, hem dinler, hem zikir yapabilir... Yani, o da yasak değil. Mânâyı kaçırmıyorsa, kalbi Allah der... Hem de dinler. Hem her sohbeti takip eder, her işi yapar... Hem de kalbi Allah der... Zikre devam edebilir.

f. Feyiz Nedir

1. Soru: Feyiz nedir? Şeytan müride nasıl gider?

Feyiz Allah'ın insana verdiği bir haldir, bir zevktir, bir duygudur. İnsan güzel, sevaplı şeyler yaptığı zaman, o sevaplı şeylerin te'siri insana gelir, insanı etkiler... Buna feyiz diyoruz.

Sevaptan hàsıl olan bir güzel durumdur. Namazda olur, oruçta olur, zikirde olur, Kur'an okumakta olur, sevaplı bir şeyi yaptığı zaman olur, doğru bir şeyi yaptığı zaman olur, mübarek bir insanı ziyaret ettiği zaman olur. Yani, insan onu yaptığı anda tarifsiz bir güzel duygunun içine girer, çok lezzet duyar, çok hoş olur. İşte. Filanca türbeyi ziyaret ettim, çok feyizlere gark oldum... Yani, güzel duygular kendisine gelmiş oluyor, fiilen olan bir şey bu...

Peygamber SAS Efendimiz zamanında sahabe-i kiram diyorlar ki:

"—Ya Rasûlallah. biz senin yanındayken ne zevkler, ne şevkler duyuyoruz; senin yanından ayrılıp eve gittiğimiz zaman onları kaybediyoruz."

Tabii, Rasûlüllah'ın meclisinin feyzi tesir ediyor, güzel haller oluyor... Oradan ayrıldıktan sonra kayboluyor.

Tabii ışıklı yerde insan aydınlanır, ışıksız yere gittiği zaman karanlıkta kalır. Sıcak yerde, kaloriferli yerde sıcacık ısınır. Zemherir ayazında dışarıya çıktığı zaman üşümeğe başlar. İçerisi sıcaktı ama burada sıcaklık yok. Orada feyiz var, burada feyiz yok.

Feyiz olmayan yerde soğukluk olur, hatta böyle bir tatsızlık olur, bir keyifsizlik olur. Hatta vaazlarda, vaiz dinleyen insanların ihlâsına göre güzel konuşur, feyiz alır, dinleyenler de feyiz alır... Dinleyenlerin içindeki bazı kimseler dolayısıyla tatsızlık da olabilir. Çünkü onlar da tatsızlık yayarlar etrafa... Yani, her maddenin, her canlının, her eşyanın kendine göre etrafa tesiri vardır... Soba hararet yaydığı gibi, lamba ışık yaydığı gibi; zararlı şey de radyasyon yayıp da bazı şeyleri tahrip ettiği gibi, bazı şeyler de zararlı olabilir. Feyiz de öyle bir şey...

2. Soru: Doktora gittim, ilaç alıyorum. İlaç alalı dersimi çekemiyorum. Feyiz kalmadı, feyiz alamıyorum. İlacı keseyim mi?

Hayır! Muhterem kardeşlerim. Zikirler, feyiz almak için yapılmaz, keyif almak için yapılmaz. Burada çocuk eğlendirmiyoruz, gönül eğlendirmiyoruz; keyifsiz de yapılır, zevksiz de yapılır.

"—Namazdan hiç zevk almıyorum."

Daha iyi, daha iyi, namazdan zevk almadan kıl bakalım! Vazife yapmanın sevabını kazan, Allah'ın emrini tutmanın sevabını kazan. Cihad etmek kolay mı sanıyorsun sen? Dağ başlarında yürüyeceksin, ayaklarına kara sular inecek; ayakların acıyacak, aç duracaksın.

Çok mu rahat savaşanlar cephelerde? Sevap kazanıyorlar ama ızdırap çekiyorlar... Uyku uyuyamıyorlar, günlerce uykusuz kalıyorlar. Düşman kovalıyor, kaçıyorlar. Düşmanı kovalıyorlar, yoruluyorlar. Yaralanıyorlar, inliyorlar, ağlıyorlar, dişlerini sıkıyorlar. Kolay mı? Değil.

Şehid olmak da sevap, gazi olmak da sevap. Bak, hiç tadı yok. Sakın ha, ibadetleri tatla, feyizle ölçmeyin, keyifle ölçmeyin; tatsız olup da, tatsız olsa bile yapmağa kendinizi alıştırın! Çocuk eğlendirmiyoruz, gönül eğlendirmiyoruz; maksat zevk almak değildir. Bizim prensibimiz:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî ve rıdàke matlûbî*) "Yâ Rabbi, benim maksudum sensin; ben senin rızanı kazanmak için yapıyorum her yaptığım işi... Benim muradım keyif almak, zevk almak, gönül eğlendirmek filan değil, ben senin rızanı istiyorum!" diyoruz.

Allah razı olsun da, zor olsa da, zor işi de yaparız, zahmetli olsa da yaparız; ölüm de olsa harbe gideriz.

Oruç tatlı bir şey mi? Aç kalıyor insan, dudakları çatlıyor. Tatsız... Geceleyin uykuyu bölmek kolay mı? Sabah namazına çok zor kalktım ben bu sabah. Hanım zor kaldırdı. Niye? Gece iki buçukta yattık, üçte yattık; yoldan geldik, kolay değil yani; insan kalkamıyor, ama kalktık.

Camide herkes böyle uyukluyor, başı böyle yere düşüyor. Neden? Hepsi uykusuz, hepsi yoldan geldi... Kolay değil. Bıraksan hepsi uyuyacak. Zaten fırsatı buldu mu millet, feyiz almak için filan değil, gözünü kapatıyor, kestiriyor. Yani, oturduğu yerden kestiriyor. Yorgun, kestiriyor. İşin doğrusu bu ama uykusu da olsa, camide namaz kılmak sevap diye geliyor gene… İşte böyle olacak...

Feyiz almak, keyif almak esas değildir. Feyiz almasan, keyif

almasan da devam edeceksin. Çünkü Allah yazıyor, melekler biliyor, hiç bir şey gizli kalmıyor. Zerre kadar hayır işleyen, onun mükâfatını görecek. Zerre kadar şer işleyen, onun cezasını çekecek...

Sen zikri yap, Allah sana sevabını versin... İster zevkini al, ister alma… Zevkini alınca zikir yapan, zevkini almayınca zikri bırakır. O tehlikesi var... O da şeytanın bir oyunudur. Zevki almadığın zaman, zor geldiği zaman yaptığın zaman sevabın daha çok olur. Zorlandıkça sevabı artar. Sakın işi zevkle ölçmeyin!

"—Feyiz alamıyorum?"

Feyzi zaten siz anlamazsınız, feyzin ne olduğu öyle kolayca anlaşılan bir şey değil.

Allah hepinizden razı olsun. Allah Aranızdaki kardeşliği daim eylesin, muhabbeti çok eylesin. İki cihan da aziz olun…

Tasavvuf nedir diye sormuşlar da, büyüklerimizden bir tanesi diyor ki:

"—Allah'ın emirlerini, yasaklarını yaparken ıhlaya, ıhlaya zahmetini çekmek, tasavvuf bu..."

Tasavvuf zor yol olduğundan, eskiden birisi gelirmiş şeyh efendiye:

"—Efendim, ben sizin dervişiniz olmak istiyorum." dermiş.

"—Evlâdım, git işine, bizim işimiz zordur, kolay değildir!" dermiş, ilk önce kapıdan bir kovarmış.

"—Demirden leblebiyi ağzına atsan, çiğneyebilir misin? Çiğneyemezsin, dişlerin kırılır. Bak, bu bizim dervişlik, demirden leblebi çiğnemek gibidir." demişler.

Kolay değil! Uykuyu bırakacaksın, namaza kalkacaksın, vazifeni yapacaksın, tesbihini çekeceksin... İçinden nefsin bir şey isteyecek, yapmayacaksın, inat edeceksin:

"—Vermiyorum senin istediğini, seni mendebur seni! Alıştın, şımardın, benden hep keyifli şeyler istiyorsun... Vermiyorum!" diyeceksin.

Şeytan onu kandırmağa çalışacak:

“—Gel bak söyle yap, böyle yap! Burada ne kadar çalgı var, eğlence var, güzel zevk ü sefa…”

“—Yok, ben oraya gitmeyeceğim!” diyeceksin.

Nedir bunlar? Nefsin arzusuyla cihad etmek, şeytanla cihad etmek, uğraşmak.. Bunlar hepsi mühim şeyler, zor şeyler.. Dervişlik bu... İnsan bunu yaptıkça sevap kazanır.

Yoksa keyifli olsa, herkes müslüman olurdu. Müslümanlık para kazandırıcı bir şey olsaydı, zevkli, keyifli bir şey olsaydı; dünyadaki insanların hepsi müslüman olurdu. Allah müslümanlıkta güzel şeyleri biraz zahmetli kildiğindan, herkes müslüman olamıyor. Müslüman olsa bile devam ettiremiyor, yarı yolda bırakıyor, zor geliyor.

Müslümanlık zordur, bir bakıma zordur. Fuzuli diyor ki, sair Fuzuli: “İnsanın içi rahatlık ister.” Şiirle söylüyor bunu; onu anlayamazsınız siz diye ben izahını söylüyorum:

“—İnsanın içi rahatlık ister. Koltuğum rahat olsa, şöyle biraz uzansam… Ah biraz esinti olsa…”

Yani, rahat ister insanın canı amma; ibadetlerin hepsi de mihnetlidir, meşakkatlidir.

Hac zordur. Elin Arabı emreder:

“—Şuraya git, buraya çık, sıraya gir, otur, kalk!” bilmem ne...

“—Çekil, geri git!”

“—Allah Allah, sen benim memlekette olsan, ben sana gösterirdim. Ayağımın altına alırdım seni ama burada neyse senin ocağına düştüm.” diyorsun.

Arafat’a gidiyorsun, Arafat’tan Mina’ya geliyorsun geceleyin yorgun, argın. Vasıtalar çalışmaz, birbirine çarpar, harareti insanın yüzüne vurur; dumanından insanın burnunun içi kurum dolar, bilmem ne…

Muzdelife’ye ulaşıyorsun, burada yatılacak. Söyle bir taş buluyorsun, Burası biraz yüksekçe; taşa başını koyuyorsun, kuş tüyü yatakta yatıyor gibi yatıyorsun... Kolay değil.

Sıcağı kolay değil, gecesi kolay değil, Arafat’ı kolay değil..

Bayılan oluyor, ölen oluyor. Tavafı kolay değil, izdihamdan sıkışanlar oluyor, “Yandım Allah!” diyenler oluyor, hastahaneye kaldırılanlar oluyor, güneş çarpanlar oluyor…

Savaş kolay değil, o da bir ibadet. Oruç kolay değil, o da zor. Namaz kolay değil… İşte kolay olmadığından herkes kılamıyor. Musa AS’ söylemiş:

“—Yâ Muhammed, ben bu insanları senden önce tanıdım, yapamazlar bunu. Sen git Rabbine söyle: Bu beş vakti de indirsin!”

“—Yok artık! Bundan sonra utanıyorum artık daha indir demeğe…” demiş Peygamber Efendimiz.

Bes vakit namaz zor geliyor, kılamıyor millet. Dairedeyim diyor, okuldayım diyor, bilmem ne diyor ve sâire diyor. Abdest almak zor geliyor, namaz kılmak zor geliyor; günde beş vakit namaz kılamıyor.

Râhat ister tab u mihnettir ibâdet serteser,
Terk-i râhat rağbet-i mihnet kılan mümtâz olur;
Ol sebeptendir ki, küfr âsân olur İslâm sâ,
Arsa-yı âlemde mülhid çok muvahhid az olur.

“İbadetler zordur. İnsanın tabiatı rahatlık ister, ibadetler de zordur. Rahatı terk eden, Allah rızası için mihnetleri tercih eden, makbul kul olur. Onun için, yeryüzünde müslüman azdır, gayrimüslim çoktur.” diyor Fuzuli... Ondan.

Din keyifli olsa, zevkli olsa, herkes müslüman olurdu. Herkes zevkini anlayamıyor. Zevki var, mânevî zevki var... Cüneyd-i Bağdadi diyor ki:

“—Bizim mânevî zevklerimizi şu haydutlar, mafialar, padişahlar bilselerdi; onları bizden almak için üzerimize orduyla gelirlerdi, çarpışırlardı. Bizden bu zevkleri almak için…” diyor.

Tasavvufun çok zevkleri var ama, o zevkler meşakkatin içinde saklı… Mihnetin, meşakkatin içinde saklı... Onun için, sakın ha keyif peşine düşmeyin! Keyfinizi ezmeğe bakın!

Eski insanlar, nefsi ne dediyse, onun aksini yaparak yükselmişlerdir. Mûsâ AS' birisine demiş ki:

"—Gel bak, imana gel! Bana iman et, Allah'ın yoluna gir, akdine gir!" demiş.

"—Yâ Mûsâ, sen bana bir gece müsaade et! Yarın sana cevap vereceğim." demiş.

Ertesi gün Musa AS'a gelmiş:

"—Tamam, kabul ediyorum, senin dinine giriyorum."

Mûsâ AS sormuş:

"—Niye demiş müsaade istedin? Niye dün kabul demedin de, bugün dedin?"

"—Ben prensip edindim, nefsim neyi isterse aksini yaparım. Nefsimin istediğinin aksini yaparım. Prensibim odur. Dün gece nefsime danıştım, müracaat ettim. Baktım ki, sana tabi olmayı hiç istemiyor, dinine girmeyi hiç istemiyor. Anladım ki hayırlı… Onun dediğinin aksini yaptım. Ondan imana girdim, mümin oldum, sana geldim." demiş.

Öyledir. Yâni, din mihnetlidir, meşakkatlidir, hizmettir, zahmettir, yorgunluktur ama; onun ötesinde sevabı vardır.

Kırk gün halvete giriyor, kapatıyorlar bir yere; hiç gördünüz mü, halvete giren insanların yerlerini? Meselâ, Şeyh Şa'ban-ı Veli'nin Kastamonu'da camisi vardır. Küçücük küçücük odalar yapmış camiye... Bir oraya koyuyor dervişi, kırk gün orada duruyor derviş. Konuşmayacak, gitmeyecek, yemekler mahdud; yirmi bir tane üzümü şu kadarcık ekmekle yiyecek. Akşamleyin bir çorba, sahurda öyle bir şey… Her gün oruç tutacak, kimseyle konuşmayacak.

Hacı Bayram Camii'nin altında hücreler vardır. Kimse bilmez onu Ankara'da. Aşağıdan bir kapıdan girilir, insanların namaz kıldığı yerin altında hücreler vardır... Birer kişilik mezar gibi şöyle; yani bir insan ayağa kalkacak gibi yükseklikte. Secdeye varacak gibi bir şey. Dervişler oraya girer, üstü tavan... Daha doğrusu caminin tabanı, altı toprak, sağı solu toprak; ışık yok, hiç

bir yerden ışık yok… Penceresiz, mezar gibi. Kırk gün orada dervişlik yapacak. Kırk gün tesbih çekecek.

Eşref oğlu Rûmî Hazretleri, Saadeddin-i Hamevî Hazretleri'ne derviş olmağa gitmiş Hama şehrine. Hanımıyla, çoluk çocuğuyla gitmiş.. Çocuk böyle ağlar, zırlar, ihtiyacı vardır. Hanımın ihtiyacı vardır. Gitmiş şeyh efendinin elini öpmus.

"—Hoş geldin evlâdım. Mâşâallah, haydi bakalım halvete gir!" demiş, almış onu tikmiş bir hücreye, karanlık bir yere.

Kırk gün… Kırk gün ne demek? Bir ay, on gün demek. Bir ayın nasıl geçtiğini düşünün... Kırk gün orada aşağıda güneşsiz yerde tesbih çekmiş, çıkmış gelmiş şeyhine kırk gün sonra; sararmış, bıyigi, sakalı birbirine karışmış. Halvetten çıkan insanı görseniz, korkarsınız. Bu, mezar kaçkını mı, nedir bu adam, hapishane kaçkını mı? Çünkü, tıraşlı filan olmadığından, böyle şeydir biraz.

"—Aferin, mâşâallah evlâdım. Pek güzel olmuşsun. Haydi bir kırk gün daha gir"

Bir daha şokmuş. Çıktığı gün bir daha şokmuş, kırk gün daha halvet yapmış, etmiş seksen gün... Seksen gün ne eder? İki ay, yirmi gün eder. Gene çıkmış seksen gün sonra, gelmiş gene şeyhinin elini öpmüş.

"—Mâşâallah, epeyce güzel olmuş durumun... Haydi bir daha gir evlâdım!"

Kırk gün daha, etti yüz yirmi gün. Kaç ay eder? Dört ay. Dört ay kara toprağın altında, karanlık yerde, murakabe, zikir, ibadet, tâat… Ama, ondan sonra Eşrefoğlu Rûmî, Eşrefoğlu Rûmî olmuş, tarihe geçecek bir insan olmuş... Eserlerini okuyun, nasıl seversiniz. *Müzekki'n-Nüfûs* isimli eserini alın, bakın ne kadar güzel!

Nasıl, ne diyor ilâhisinde:

Ey Allahım, beni senden ayırma,
Beni senin cemâlinden ayırma!
Balığın canı su içre diridir,
İlâhi balığı gölden ayırma!

"Balığın suda yaşadığı gibi, ben de senin muhabbetinin içinde yaşayabilirim. Beni senin bu muhabbetinden ayırırsan, balık sudan çıkınca çırpınır, çırpınır, ölür; ben de onun gibi ölürüm. Beni bu muhabbetinden ayırma yâ Rabbi!" diyor.

Öyle àşık olmuş Allah'a, öyle kâmil insan olmuş, öyle olgun insan olmuş.

Şeyh efendinin birisine adamın birisi geliyor. Müridler şeyh efendinin huzurunda oturuyorlar. Edep var, sükûnet var. Adam rap rap, rap rap gelmiş, bir mektup uzatmış şeyh efendiye.

Şeyh Efendi açmış zarfı, mektubu çıkarmış, okumuş.

"—Evlâdım, bu iş olmaz!" demiş.

Ne yazıyorsa, "Olmaz bu iş evlâdım!" demiş.

Gelen adam, şeyh efendiye kafa tutmuş:

"—Bu iş olacak!" demiş.

Müridler şöyle yerlerinden doğrulmuşlar. Yâni adamı, buğdayın değirmende öğütüldüğü gibi öğütürler, tozunu çıkartırlar, havada savururlar. Şeyh efendi bir işaret etse, "Şu edepsize haddini bildirin!" dese; toz olur adam… Şeyh Efendi şöyle başını eğmis, gözünü kapatmış. Sonra başını kaldırmış:

"—Sabreden mükâfatı aldı, sabredemeyen imtihanı kaybetti." demiş.

Dervişlik böyle... Kolay değil. Kızılacak yerde kızmayacak.

Dövene elsiz gerek,
Söğene dilsiz gerek,
Derviş gönülsüz gerek,
Sen derviş olamazsın!

Ele geleni yersin,
Dile geleni dersin;
Böyle dervişlik dursun;
Sen derviş olamazsın.

Ummana dalmayınca,
Mürşide ermeyince,
Hak nasib etmeyince,
Sen derviş olamazsın.

Derviş olmak biraz zor…

Zehir ile şol aşı
Yemeğe kim gelir?

Yunus Emre öyle diyor. Zehirli bir aş, kaşık kaşık haydi bakalım nasıl yiyeceksin? Yemek kolay değil ama, zehirli ama şifalı... Zor ama sonu güzel! Meşakkat ama, arkasından olgunluk var. Okul zahmetli ama çocuk diplomayı aldı mı; büyük adam oldu diye anası, babası seviniyor.

"—Benim evlâdım büyük adam oldu; elçi oldu, doktor oldu, bakan oldu, bilmem ne oldu." filan diye seviniyor.

Okul zahmetli ama, sonu güzel.

Allah bizi sevdiği kul eylesin... Sevdiği yoldan ayırmasın... Allah hepinizden razı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah!

08. 01. 1996 - M. Zâhid Kotku Dergâhı
Sydney / Avustralya.

16. TAKVÂ SAHİBİ OLUN!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… H*amden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ tâci ruûsinâ ve tabîbi kulûbinâ ve habîbinâ ve habîbi'llâhi muhammedini'l-mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ... Emmâ ba'd…

a. Receb ve Şa'ban Ayı

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz, Receb ayı girdiği zaman buyururdu ki:[58]

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ (طس. هب. حل. كر. والديلمي عن أنس)

(*Allàhümme bârik lenâ fî recebe ve şa'bân, ve belliğnâ ramadàn*) "Yâ Rabbi, bize Receb ayını, Şa'ban ayını mübarek eyle. Bu ayların bereketinden istifade etmemizi nasib eyle. Bizi Ramazan'a ulaştır. Selâmetle, saadetle, devletle Ramazan'a ermeyi nasib eyle..."

Ramazan çok önemli bir ay ama, Receb ayında, ve Şa'ban ayında da çok mühim özellikler var… Çok güzellikler, mükemmellikler var. Onun için, "Receb ayını, Şa'ban ayını bize

---

[58] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.259, no:2346; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.189, no:3939; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.375, no:3815; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.269; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6494; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXX, s.57; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.485, no:1985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.161, no:309; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.138, no:18049; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.211, no:554; RE. 532/10; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.24, no:35704, 36125.

mübarek eyle ve Ramazan'a eriştir!" diye dua ederdi.

Receb ayı, Şa'ban ayı, Ramazan'a hazırlık ayıdır. Ramazan'da Ramazan'ın muazzam ikramlarından istifade etmesi için insanın, hazırlık yapması lâzım. İmtihana girecek insan, hazırlanmadan imtihana girerse; sıfır alır, çıkar. İmtihana hazırlanmak lâzım, çalışmak lâzım. Receb ayı, bu çalışmaların başladığı aydır.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[59]

رَجَبُ شَهْرُ اللهِ ، وشَعْبانُ شَهْرِي ، ورَمَضانُ شَهْرُ أُمَّتِي

(أبو الفتح في أماليه عن الحسن مرسلاً)

RE. 289/2 (*Recebü şehru'llàh*) "Receb Allah'ın ayıdır. (*Ve şa'bânü şehrî*) Şa'ban benim ayımdır. (*Ve ramadànü şehru ümmetî*) Ramazan da ümmetimin ayıdır." buyurmuş.

Allah'ın ayıdır ne demek? Her şey Allah'ın da, Receb ayı Allah'ın ayıdır demek; insan Receb ayında Allah'a yönelirse, Allah'ın kullarına çok rahmet ettiği, tevbesini kabul ettiği, affettiği, mağfiret ettiği aydır demek.

Şa'ban da, Peygamber Efendimiz'in ayı olduğundan; insan tevbe etmeli, Cenab-ı Mevlâ'ya yönelmeli, dönmeli, hak yola girmeli. Ama hak yolda yürümenin şeklini, şemailini bilmezse bir insan...

"—Tamam, ben Allah'a döndüm. Allah'ın iyi kulu olmak istiyorum ama Allah'ın iyi kulu nasıl olunur? Ne yaparsam, Allah'ın iyi kulu olurum? Hangi yoldan gidersem, Cenâb-ı Hakk'ın rızasına erişirim?" denilecek olursa; Allah'a güzel kulluk etmenin yolu, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmaktır. Çünkü Allah'a, Peygamber Efendimiz'den daha güzel kulluk etmiş bir insan yoktur.

En güzel kulluğu, Allah'ın en hoşuna gidecek şekilde ibadeti,

---

59 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.275, no:3276*; İbn-i Asâkir, Mu'cem,* c.I, s.114, no:210; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.374, no:3813; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.556, no:35164; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.341, no:1358; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.109, no:12682.

taati, kulluğu, sabrı, şükrü, zikri Rasûlüllah yapmıştır. Dini en iyi bilen, Rasûlüllah Efendimiz'dir. Onun için, insanın Allah'ın sevgili kulu olması için yol, Peygamber SAS Efendimize uyması yoludur. Rasûlüllah'ın izinden giderse, onun yaptığı gibi yaparsa; onu anlayıp, onun talimatını, emirlerini, tavsiyelerini kavrayıp çalışırsa; Allah'ın rızasına erişir.

Onun için Şa'ban, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine sarılma ayıdır diyebiliriz, bu usulleri öğrenme ayıdır diyebiliriz. Çünkü Ramazan'da ibadet edeceğiz. Allah'a. Asıl mükâfatları kazanacak güzel ibadetler Ramazan'da gelecek. Ramazan'ın gecesi, gündüzü şâhâne, muhteşem, muazzam sevaplarla dolu... Gündüz oruç tuttukça, sevap kazanacak. Ama orucun usulünü bilmek lâzım. Gece ibadet ettikçe, sevap kazanılacak. Teravih kıldıkça, Teheccüde kalktıkça, sahur yemeğine kalktıkça sevap kazanacak. Ama bunların usulünü bilmesi lâzım insanın…

Onun için, (*Şa'bânü şehrî*) "Şa'ban benim ayımdır." demesini, ben böyle değerlendiriyorum. Peygamber Efendimiz'i iyice tanımağa çalışmalıyız. Kendi kendime de söz verdim, bu Şa'ban ayı mademki Peygamber SAS Efendimiz'in ayıdır. Bir hadis kitabını başından sonuna devredeyim. Başından sonuna bir okuyayım söyle, tamam olsun bu Şa'ban ayı içinde; mademki Peygamber Efendimiz'in ayıymış, Peygamber Efendimiz'in söyle sözlerini, şemailini, emirlerini, tavsiyelerini bir tekrarlamış olayım diye düşündüm. Allah düşündüklerimizi yapmağa da muvaffak eylesin...

Onun için, hadis-i şeriften okuyacağım. Size birkaç hadis-i şerif okuyacağım bugün; fakat siz de aynı şekilde, Peygamber Efendimiz'in hayatıyla ilgili, okuyabileceğiniz kalınlıkta; Peygamber Efendimiz'in hadisleriyle ilgili okuyabileceğiniz kalınlıkta bir kitabı devirin...

Devirin ne demek? Çelme takın, yere düşürün demek değil. Devirin demek, başından sonuna sayfalarını çevirin de öyle devirin demek. Yani, o sayfayı bu tarafa devirip, o sayfayı bu tarafa devirip, okuyup, bitirip hatmetmek demek.

Bitirin ki, şöyle bilgileriniz bir tazelensin. Haa, tamam, küçükken bunu okumuştum. Ha, bak şimdi daha iyi kavradım.

Tamam, bu hadisleri duymuştum da, hah şimdi daha iyi oldu diye şöyle bir devretmek, çevirmek, tekrarlamak iyidir.

Biliyorsunuz, Peygamber Efendimiz SAS her sene Ramazan'da Kur'an-ı Kerim'i devrederdi. Yani devirirdi, yani çevirirdi, yani hatmederdi. Kiminle? Cebrail AS'la... Peygamber Efendimiz SAS biliyor, Kur'an-ı Kerim kendisine inmiş ama devretmekte fayda var...

b. Babanın Evlâdından Kaçması

Biz de hatim okuyoruz. Artık, kimimiz bir ömürde bir hatim yapıyor. Altmış sene yaşıyor, bir hatim ya yapıyor, ya yapamıyor. Ondan sonra hadi ben ahirete gidiyorum. Kalkıyor gidiyor. Yani, şöyle Allah'ın kitabını bir defa okuyabilmiş olamadan gidenler var...

Bu neden oluyor? Tabii, eski yazı bilmiyor. Ne yapayım Hocam Bir şey anlamıyorum ki, işte o öyle, bu böyle ama derken zaman bulamıyor, öğrenmeye fırsat bulamıyor. Babasına kabahat buluyor, babam okutmadı diyor.

Ahirette de öyle yapacak. Ahirette de babasının yakasına yapışacak, evlâtlık babalık muhabbeti kalmayacak. Sizin evlâtlarınız da sizin yakanıza yapışabilir. Diyecek ki:

"—Ya Rabbi!" diyecek, çekecek Allah'ın huzuruna...

Hadis-i şeriflerde bildiriliyor bu, ayetlerde bildiriliyor, davacı olacak... Davacı olacağını bildiği için de, birbirlerinden kaçmağa çalışacaklar, firar edecekler. Baba evlâdı uzakta gördü mü, firar edecek.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ. وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ. وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ. لِكُلِّ امْرِئٍ
مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (عبس:٣٤-٣٧)

(*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîh. Ve ümmihî ve ebîh. Ve sàhibetihî ve benîh. Li-külli'mriin minhüm yevme izin şe'nün yuğnîh.*) [O gün kişi kardeşinden, annesinden ve babasından, hanımından ve çocuklarından kaçar. O gün herkesin kendine

yetip artacak bir derdi vardır.] (Abese, 80/34-37)

Kimden kaçacak? Kardeşinden kaçacak. İki kardeş birbirleriyle mirası iyi taksim etmemişler, birisi ötekisinin hakkını yutmuş, yemiş, yalamış, bitirmiş. Haa, karşıdan kardeşini görünce; firar edecek.

Yefirru ne demek? Firt, kaçmak. Nereye kaçıyorsun? Ahirette nereye kaçacaksın? Nereye saklanacaksın? Dünyada kaçarsın... Millet Türkiye'de suç işliyor, Avustralya'ya kaçıyor. Türkiye'de suç işliyor, Almanya'ya kaçıyor. Ama ahirette nereye kaçacaksın?

(*Yevme yefirru'l-mer'u min ahîhi*) "O gün kişi kardeşinden kaçacak." Ya can kardeşi, kan kardeşi, ana-baba bir kardeşi, ondan kaçacak. Çünkü, kardeşin kardeşi üzerinde hukuku var.. Ya da, din kardeşinden kaçacak. Din kardeşine karşı görevlerini yapmamış. Başka kimden kaçacak?

(*Ve ümmihî ve ebîh*) "Anasından ve babasından kaçacak." İnsan canı ciğeri annesinden kaçar mı? Kaçar. Çünkü annesine karşı dinî vazifelerini yapmadı, babasına karşı dinî vazifelerini yapmadı, kaçacak. Bak, ayet söylüyor: (*Ve ümmihî ve ebîh*) Anasından, babasından kaçacak.

Hii, babacığım filân diye boynuna sarılmak değil, gördü mü haydii... Ama kaçamayacak tabii. Allah'ın hesabından, mahkeme-i kübrâsından kaçmak mümkün değil,

(*Ve sàhibetihî ve benîhi*) *Sàhibe* ne demek? *Sàhibe*, sohbet ettiği kadın demek. Yani, karısı demek. "Karısından kaçacak." Hayatta hayat arkadaşıydı ya...

"—Hanım, bugün ne yemeği yapacaksın? Hanım, Bugün çarşıdan ne alıp getireyim?"

Sohbet ediyorlar ya... İşte hayat arkadaşı, hayat yoldaşı... "Bu benim eşim, zevcem, hayat arkadaşım, refika-i hayatım!" derlerdi eskiden. Refik, yolda refakat eden demek. Ahirete doğru giden yolda refikası, yani refakat edeni, beraber gidiyorlar ahirete... Herkes ölecek, hepimiz öleceğiz, ahirete gidiyoruz işte...

"—Nasıl gidiyoruz, durduğumuz yerden ahirete gidilir mi?"

Evet, her şey ahirete doğru gidiyor... Yavaş yavaş. Dünyamız gitmiyor mu? Güneş sistemi gitmiyor mu? Duruyor sanıyoruz da, gitmiyor mu? Yirmi dört saatte böyle dünyanın etrafında

dönüyoruz. Bu sırada göğe baktığımız zaman, şurada gördüğümüz yıldızı şöyle döndüğümüz zaman şurada görüyoruz... Sonra görmüyoruz, sonra doğuyor gibi görüyoruz. Yani, dönüyor dünyamız... Demek ki, dünya üzerinde dönüyoruz aslında; seyahat ediyoruz. Söyle anlatsak, öteki yıldızdakilere el sallayacağız:

"—Merhaba, hello, çüs…"

Selâmlaşma şekilleri... Burada yok mu? Almanya'da *çüs*... Biz ilk önce çüş sandık filan. Böyle biraz da acaibimize gitti. *Hay* var. Öyle yapardık yani. Böyle oh, dönme dolapta döner gibi. Veyahut böyle Lunaparktaki trende döner gibi el sallardık... Dönüyoruz.

Ha, bir de böyle Güneş gidiyor beraber. Etrafındaki yıldızlarla beraber, feza da beraber bir yerlere doğru gidiyor. Onu hiç sezemiyoruz. Bunu biraz seziyoruz. Ayın, Güneş'in doğması, batması ne? Biz dönüyoruz da, doğuyor batıyor sanıyoruz; yoksa Güneş orada duruyor. Bir de, ahirete gidiyoruz hepimiz… Gecede, gündüzde, uyurken, uyanıkken; yolculuk devam ediyor. Bizim Türkiye'den-Avustralya'ya gelinceye kadar, uyuyup-uyanıp yolculuk ettiğimiz gibi, Okyanusları geçtiğimiz gibi, hepimiz dünya hayatından ahirete gidiyoruz.

Refika-i hayatımız, eşimiz, yol arkadaşımız; ömrü beraber geçirmişiz, en samimi olduğumuz insan; gecemiz, gündüzümüz beraber geçmiş, bir yatakta yatmışız, bir yastıkta kocamışız filan. (*Ve sàhibetihî*) "Adam karısından kaçacak, (*ve benihi*) evlâdından kaçacak." Evlâdına karşı vazifesini yapmadı, karısına karşı görevini yapmadı filan diye.

Onun için, hepimizin Allah'ın sevdiği kul olmağa çalışması lâzım. Ahirete gideceğiz, ahirette Allah'ın huzuruna çıkacağız

c. İnsanların En Soylusu

Şimdi, Peygamber Efendimiz SAS'le ilgili bir hadis-i şerifi okumağa devam edeyim... Bu girişten sonra:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رَضِيَ اللهُ عنه، قِيلَ: يَارَسُولَ اللهِ، مَنْ أَكْرَمُ النَّاسِ؟

قَالَ: أَتْقَاهُمْ . فَقَالُوا : لَيْسَ عَنْ هَذَا نَسْأَلُكَ ، قال: فَيُوسُفُ نَبِيُّ اللهِ ،

ابْنُ نَبِيِّ اللهِ ، ابنِ نَبِيِّ اللهِ ، ابنِ خَلِيلِ اللهِ . قالوا : لَيْسَ عَنْ هَذَا

نَسْأَلُكَ ، قال: فَعَنْ مَعَادِنِ الْعَرَبِ تَسْأَلُونِي ؛ خِيَارُهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ ،

خِيَارُهُمْ فِي الإِسْلاَمِ ، إِذَا فَقُهُوا.

(*An ebî hüreyrete radıya'llàhu anhu: Kile: Yâ rasûla'llah, Men ekremi'n-nâs?*)

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edildi ki, Rasûlüllah'a söyle soruldu: Ey Allah'ın elçisi, yâ Rasûlallah, insanların en Kerim'i kimdir? En kerim...

Kerim ne demek? Soylu, asaletli, güzel sıfatlı, kıymetli demek. *Kerim*, cömert demek. Ama soylu demek aslında, soyu asaletli demek. İnsanların en soylusu kimdir? Yani, Ahlâken en güzeli kimdir?

Şimdi insanların en asaletlisi deyince, en şereflisi deyince, en cömerdi, zengini deyince; hep paralı, pullu, köşklü konaklı insanlar hatıra gelir. Çünkü dünyada onlar itibar görüyor. Yani, adamın giyimine kuşamına bakıyorlar, muamele ona göre değişiyor.

Nasreddin Hoca ziyafete gitmiş, sen kenarda dur. Oturma oraya, of, uff. Kalk oradan, kalk, kalk, kalk... Allah Allah. Niye oturmayacağım? Oraya şeyler gelecek. İçeriye dahi sokmamışlar, böyle ters muamele…

Nasreddin Hoca mahzun, evine dönmüş. Giyinmiş, kuşanmış, kürkünü de giymiş, tekrar gitmiş oraya. Yeni elbiseler, kürk filan… Uzaktan görünce:

"—Oooo, efendi buyurun! Nereden geldiniz, kimsiniz? Söyle başköşeye geçin. Soframıza buyurun. En yukarıdaki sofraya almışlar. Yemeklerden buyurun!" demişler.

Güzel tabaklarla getirmişler önüne… Eteğini toplamış, kürküne:

“—Ye kürküm yemeği ye! Ye kürküm ye!” demiş. Buyur sen ye... Çünkü demiş, ben demin yine bendim. Buraya geldim, hiç kimse itibar etmedi. Şimdi seni giydim, itibar bana değil sana demiş, sen ye... Demin beni kovuyorlardı, kapıdan içeri almak istemiyorlardı.”

Biz öyle düşünürüz. Yani, umumiyetle geçerli olan; zengin mi, meb’us mu, yakasında kırmızı rozet var mı, arabası çok pahal cins bir araba mi? Giyimi-kuşamından belli olur. Elbisesi iyi bir terzinin elinden mi çıkmış? Ayakkabısı çok güzel deri-kösele bir ayakkabı mı? Kravatı pahalı mı, kravat iğnesi elmas mı, altından mı ve sâire, filan. Belli olur uzaktan adam.

Zaten zengin gelişinden belli olur. Zenginin yürüyüşü, garibanın yürüyüşünden farklıdır. Yürüyüşler çeşit çeşittir. Zengin, bir dükkâna girdiği zaman başka türlü girer. Gariban başka türlü girer Zengin bir başka türlü sorar malın fiyatını, gariban bir başka türlü sorar.

Şimdi, “İnsanların en soylusu, en kıymetlisi, en şereflisi, en asaletlisi kimdir?” diye soruyorlar.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

(*Etkàhüm*) “En takvâlı olanları…” Allah’tan en çok korkan kimse, takvâsı en yüksek olan kimse; en şerefli, en soylu, en kıymetli işte o…

Şimdi, bu takvâ nedir?

Takvâ; düşünüp, taşınıp, Allah’tan korkup, tedbirini alıp, Allah’ın iltifatını kazanmak, Allah’ın gazâbına uğramamağa çalışmaktır. Korkuyor. Neden korkuyor? Ya sevmezse Allah, ya atın bunu cehenneme derse, ya azaplandırırsa...

Dünyada da bazen, yani ahirette cehenneme kalmadan; dünyada da.

“—Al Kur’an’ı, koy yere, bas ayağınla üstüne!”

Yapar mıyım hiç, çarpılırım.

Kur’an’ın bir sayfası kopmuşsa, yere düşmüşse; öpüyor, başına koyuyor, kaldırıyor. Yerde bir yazı görse üzerine basmıyor. Yani niye basmıyor? Korkuyor çarpılırım filan diye.

Dünyada da insan korkuyor. Tabii asıl korkmak ahirette. Dünyada da Allah insanı çarpar, belasını bulur adam.

Bir yeri anlatayım, neresi olduğunu söylemeden: Camide ibadet başlıyor, adam radyosunu sonuna kadar açıyor. Ooo gazeller, şarkılar, bilmem neler... Yahu camide ibadet edilecek. Ezanla beraber radyoyu açıyor. Karakol, şikâyet, jandarma para etmiyor. Adam belâlı, herkes yaka silkiyor. O, oradaki insanlar yaka silkiyor.

Nasıl öldü? Genç yaşında öldü, geberdi. Nasıl oldu? Bir gece içmiş rakıyı susuz cinsinden, nasıl içtiyse içmiş. Tutuşmuş içi, yanmış. Hem sarhoş iyice, hem de içi cayır cayır yanıyor. Nasıl yanıyorsa... Yataktan kalkmış geceleyin, caminin önü çarşı, meydan...

"—Komşular, yetişin!" diye feryadı basmış, yardıma çağırmış.

"—Her halde gene bugün kafasını buldu, böyle yapıyor." demişler. "Gene bir oyun!" demişler.

Hani yalancıya, evi yanmış da, kimse inanmamış misâli, kimse gitmemiş.

Belki bir samimi dostu olsaydı, arabaya atsaydı, hastaneye yetiştirseydi, midesini yıkarlardı. Belki bir tedbiri vardır, bilmiyorum. Böyle alkol komasına giren, ciğeri cayır cayır yanan; böyle içkiyi çok kaçıran bir herifin çaresi belki vardır. Bilmiyorum ama kimse gidememiş, cesaret edememiş. Cami burada, kapı arkada... Sokağı dolaşacaklar, oradan eve girecekler. Böyle elbiselerini kendisi tırnaklarını takarak yırtmış, yüzünü gözünü parçalamış, ölmüş. Ölümü öyle olmuş yani.

Neden? Allah dünyada da insanın cezasını, belâsını veriyor da ondan. Dünyada da bırakmıyor. Yani, ettiğinin cezasını hem dünyada veriyor, ahiretteki cezalar silinmemek üzere, ahirette de vermek üzere; dünyada da veriyor.

Tamam, insanların en soylusu, Allah'tan en çok korkandır. Çünkü bunlar olabilir. Hepimiz Allah'ın kuluyuz, hepimiz faniyiz, hepimiz aciziz. Evet, bugün sıhhatli görünüyoruz, oturuyoruz kalkıyoruz ama bir hastalık gelse, gözümüz görmez olabilir. Allah etmesin. Bir adım ötede ayağımız felç olabilir. Bir adım ötede, bir saat sonra bir kriz gelebilir. Kalp krizi, bilmem ne krizi, bilmem şu hastalık, bu hastalık; her şey olabilir. Trafik kazası, bilmem ne

filan. Yani, hiç güvenilecek bir tarafımız yoktur. İşte, Allah'ın lütfuyla yaşıyoruz. Tamam. Lütfunu keserse, kahrını murad ederse, kurtuluş yok diye korkarız. Bunu bilmek lâzım, bunun böyle olduğunu bilmek lâzım, Allah'tan korkmak lâzım!

Kimisi korkmuyor. Böyle insanları bizim eğitim sistemimiz yetiştirdi. Allah'tan korkmayan insanlar yetiştirdi. İmtihana giderken herkes abdest alır, namaz kılar, dua eder, Kur'an okur.

Talebeler bize geliyor şimdi vaazımıza pazar günü; kâğıtlar gönderiyorlar, soru kâğıdı, bilmem ne filan. Bazısı da diyor ki:

"—Hocam, yarın imtihana gireceğiz, bize dua edin!"

Dua istiyorlar. Neden? Allah kolaylık versin diye ümid ediyorlar.

Öyle herifler vardı ki, bizim çağımızda daha başladı bu. Ben altmışa merdiven dayamış bir kardeşinizim. Bizim ortaokuldaki zamanımızda başladı. Öyle talebeler vardı ki, dinden imandan nasibi yok; Allah'ı inkâr ediyor, gusül bilmez, cünüp olarak imtihana girer. Böyleleri vardı. Yani Allah'tan hiç korkmuyor.

Kimisi Allah'a inadına inat... Giriyorsun minibüse, plak koymuş. Allah'la inatlaşma şarkısı, laflar maflar...

"—Durdur yahu şu arabayı! Durdur be, ineyim. Senin arabanda ben bunu dinlemek zorunda mıyım? İneyim!" diyorsun.

Yani, öyle plaklar var ki, kimler dolduruyorsa onu? Dinsizler, imansızlar, Allah'tan korkmayan insanlar... Böyle bir iki cümlesi kulağınıza gelince, ödünüz patlıyor, korkuyorsunuz. Korkmayan insanlar var.

Korksa da, korkmasa da, sonunda ölmeyecek mi? Çok korkmayan adamları gördü bu dünya, çok Allah'ı İnkâr eden münkirleri gördü, çok dinsizleri gördü, çok Nemrutları gördü, çok Firavunları gördü, çok zalimleri gördü; hatta öyle zalimleri gördü ki bu köhne ihtiyar dünya; ben tanrıyım diyen zalimleri gördü.

Bana tapınacaksınız diyen, benden gayrı tanrı tanımıyorum; ancak bana tapınacaksınız. Bana tapınmazsanız, sizi asarım, keserim diyen herifler yaşadı şu dünyada... Kendileri namlarına tapınaklar yaptıran, piramitler yaptıran, heykel diktiren herifler yaşadı. Korkmayanlar var. Korkan da gitti, korkmayan da gitti. Yalnız, Firavun'un sonu ibretlidir. Benim demin anlattığım içerek

böyle cayır cayır, yüzünü gözünü parçalayıp, elbiselerini yırtıp, öyle olan gibi.

Firavun, Mûsa AS'ı kovaladı ordusuyla... Mûsa AS'ın önünde sular açıldı, ordusu sudan geçtiler. Kuru bir yerden geçtiler karşı tarafa. Firavun ve ordusu o kuru yerin bu tarafından girdiler Onların arkasından giderken, giderken, Musa AS'ın ashabı, kendisi karşı tarafa çıkınca; sular kapandı, Firavun ve ordusu boğuldu. Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

Bunun nerede olduğunu pek iyi bilmiyoruz. Nil nehrinde mi oldu, Kızıl Deniz'de mi oldu; bir yerde oldu bu. Firavun ordusuyla beraber boğuldu. Yalnız, boğulurken Firavun'un sözü çok enteresan, ilginç, diyor ki:

لاَ إِلٰهَ إِلاَّ الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

(يونس: ٩٠)

(*Lâ ilâhe ille'llezî âmenet bihî benû isrâîle ve ene mine'l-müslimîn.*) "Benî İsrâil'in inandığı Allah'a ben de şimdi inandım, ben de müslümanlardanım!" (Yunus, 10/90) dedi. En sonunda, tam öleceği zaman…

Tabii öleceği zaman, insan niye diyor bunu? Öleceği zaman insanın gözünden perde kalkıyor da, gerçekleri görüyor. Ahireti görüyor, cenneti cehennemi görüyor. Ondan… Kıymeti yok, şimdi görmüyor, öleceği zaman görüyor. Artık bu dünyadan ümidi kalmayınca görüyor. Ama, iş işten geçmiş oluyor.

Takvâ ehli olan da ölüyor, Allah'ı inkâr eden de ölüyor. Ama, takvâ ehli olan ahiret saadetini kazanmış olarak imtihanı bitirmiş oluyor. Ötekisi de cehenneme odun olarak, cehennemlik olarak ahirete göçmüş oluyor. Dünya hayatını başaramamış oluyor.

"Allah'tan en çok korkanıdır." diye cevap alınca, Peygamber Efendimiz'den…

فَقَالُوا: لَيْسَ عَنْ هَذَا نَسْأَلُكَ . قال: فَيُوسُفُ نَبِيُّ اللهِ ، ابْنُ نَبِيٍّ

اللهِ ، ابنِ نَبيِّ الله ، ابنِ خَليلِ الله .

(*Fekàlû: Leyse an hâzâ nes'eluk*) Dediler ki: "Yâ Rasûlallah, bunu kasdetmiyoruz, bizim sormak istediğimiz bu değil. Yâni, insanların en şereflisi derken, kasdımız bu değil!" dediler.

(*Kàle*) O zaman dedi ki, Peygamber Efendimiz:

(*Feyûsufü nebiyyu'llàhi'bnü nebiyyi'llâhi'bni nebiyyi'llâhi'bni halîli'llâh*) "Allah'ın Halil'i olan İbrâhim AS'ın oğlu, peygamber oğlu, peygamber oğlu peygamber Yusuf'tur." dedi, Yusuf AS'ın ismini verdi. Yâni, "Yusuf AS insanların en soylusu, en şereflisi, en güzel ahlâklısıdır." dedi.

Neden? Yusuf AS' çok güzeldi, şımarmadı, hovardalığa sapmadı, kadın kız peşinde koşmadı, namusuna gölge düşürmedi. Kadınlar talip oldular, istediler, peşine düştüler... Hapse girmeyi tercih etti. Üstüne saldırdılar, kaçtı. Ahlâkı güzeldi, yüzü güzeldi, huyu güzeldi, hali güzeldi. Yusuf AS'ı Kur'an-ı Kerim methediyor.

"O zaman" diyor, "yâni Allah'tan en korkanıdır diye umumi bir cevap istemiyorsanız, bir misal istiyorsanız; en soylu insan peygamber oğlu, peygamber oğlu peygamber olan, İbrâhim Halilullah'in sülalesinden, soyundan gelmiş olan Yusuf AS'dır."

قَالُوا : لَيْسَ عَنْ هَذَا نَسْأَلُكَ ،   قَالَ: فَعَنْ مَعَادِنِ الْعَرَبِ تَسْأَلُونِي ؛

(*Kàlû: Leyse an hâzâ nes'elük*) "Bunu da kasdetmemiştik sorumuzdan yâ Rasûlallah!" dediler.

(*Kàle: Fean maàdini'l-arabi tes'elûnî*) "Arapların madenlerinden mi soruyorsunuz bana?"

Yani, Araplarda bir huy var: Araplar soyla övünmeye çok önem verirlerdi. Sülâleyle, soyla, nereye bağlıysa; övünmeye çok önem verirlerdi, kabileler bunun için birbirleriyle kavga ederlerdi.3 Senin kabilen benim kabilemden daha üstün. Benimki seninkinden daha üstün... Çekerlerdi kılıçları, harp ederlerdi. Benimki daha soylu diye yani böyle bir kabilecilik vardı, kavmiyetçilik vardı, öyle taraf tutmaca vardı, çok önemliydi bu.

Hatta, Kâbe'yi tamir etmişlerdi. Peygamber Efendimiz'in

gençliğinde Kâbe-i Muşerrefe'nin taşlarını indirdiler. Duvarları çatlamıştı, sel altını oyduğu için; taşları indirdiler, yeniden tamir ettiler. Temel duvarları Hacerü'l-Esved'in hizasına gelince, Hacerü'l-Esved'i koyacaklar. Birisi dedi ki:

"—Bunu benim koymam lâzım! En şerefli, en kerim, en soylu kabile benim kabilem!" dedi

Ötekisi dedi ki:

"—Nereden öyle oluyormuş? Benim kabilem seninkinden daha üstün, benim koymam lâzım!" dedi.

Ötekisi:

"—Benim koymam lâzım!" dedi.

Kılıçlarına sarıldılar. Halbuki onların inançlarında da Kâbe'nin çevresinde savaş yoktu. Ama harb edecek noktaya geldiler. Neden? Kabile taassubundan. Benim kabilem seninkinden daha üstün

Birisi dedi ki:

"—Yahu, burada kavga etmek olmaz. Kapıya bakalım, Babü's-Selâm'dan kim gelirse içeriye, onu hakem seçelim. O hakem olsun. Birimizi görevlendirsin, taşı yerine o koysun!"

Bak, taşı yerine koymak bir şeref olduğundan; benim kabilem daha şerefli, senin kabilen daha şerefli diye kavga çıkıyor, koyamıyorlar. Arapların mantığını göstermesi bakımından, önemli bu. Beklediler şimdi. Kâbe-i Müşerrefe'nin kendisi var, etrafında tavaf edilen kısmı var, etrafı duvarla çevriliydi. Bir duvar vardı, bir kapı vardı. Kapısı kilitliydi Kâbe'nin, etrafındaki bu duvarın kapısı vardı, Babü's-Selâm derlerdi, orası da kilitliydi. Orayı açarlar, öyle girer tavaf yaparlardı. O kapı açık şimdi. Böyle bakalım kim gelecek diye beklemeğe başladılar. Kavgayı bıraktılar, hakem bekliyorlar. Beklerken, beklerken, karşıdan Peygamber SAS Efendimiz çıktı, geldi.

Tamam dediler, çok uygun bir kimse geldi. Tamam, biz bunun hükmüne razıyız, bu en uygun olanı söyler. Dediler ki:

"—Yâ Ebe'l-Kasım!"

Peygamber Efendimiz'in künyesi böyle, lakabı böyle.

"—Yâ Ebe'l-Kasım! Biz Hacerü'l-Esved'i yerine koymakta ihtilaf ettik. O dedi: 'Benim kabilem daha soylu, benim koymam lâzım!' Bu dedi ki: 'Hayır, benim koymam lâzım!' Sen hakem ol!"

Peygamber Efendimiz, SAS Efendimiz üzerinden, omuzuna aldığı ridasını çıkarttı, yere koydu. Hacerü'l-Esved'i onun üstüne koydu. Her kabile reisine dedi ki:

"—Tutun bunun bir ucundan!"

Hepsi örtünün bir ucundan tuttular, kaldırdılar, hepsi tutmuş oldu, hepsi kaldırmış oldu Hacerü'l-Esved'i oraya... Köşedeki yerine kadar yükseltilmiş olan, oraya kadar getirilmiş taşı, Peygamber Efendimiz yerine yerleştirdi. Tamirden sonra, yerine Peygamber Efendimiz yerleştirdi.

Bunu niçin anlatıyorum? Araplarda kabile taassubu, "Benim kabilem daha şereflidir!" diye düşünmek çok önemliydi. Onu soruyorlarmış demek ki.

"—Haa, siz bana Arap kabilelerinin hangisi mi daha şerefli diye soruyorsunuz?" dedi.

İlk önce:

"—Allah'tan en çok korkandır." dedi.

"—Yok, onu kasdetmiyoruz yâ Rasûlallah!" dediler.

"—Yusuf AS'dır." dedi.

“—Onu da kasdetmiyoruz, yâ Rasûlallah!” dediler.

“—Haa, siz Arap kabilelerinin mi daha soylusu hangisi diye soruyorsunuz?” dedi.

Dedi ki; tabii Peygamber Efendimiz’in her sözü çok güzel:

خِيَارُهُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ ، خِيَارُهُمْ فِي الإِسْلاَمِ ، إِذَا فَقُهُوا.

(*Hıyâruhüm fi’l-cahiliyeti, hıyâruhüm fi’l-islâm, izâ fakuhû*) “Cahiliye devresinde, İslâm gelmeden önce en hayırlıları hangileriyse, İslâm’da da en hayırlıları olabilirler; (*izâ fakuhû*) dinlerini güzel öğrenirler, dinleri hakkında bilgi sahibi olurlarsa…” diye cevap verdi.

Şimdi belki onlar istiyorlardı ki, “Şu kabile daha şereflidir. En şereflisi odur!” desin, ama öyle demedi Peygamber Efendimiz. Ama bu sözü çok doğru. Biz kendimiz cevaplandıracak olsak, ne dememiz lâzım? Biliyoruz biz. Rasûlüllah’ın mensub olduğu kabile en şerefli… Zaten Kureyş kabilesi diye hepsi de itibar ediyorlar.

Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

“—Ben Hazret-i Adem’den beri, ta ilk insandan beri, Adem AS’dan beri, bu güne gelinceye kadar, insanların daima en şerefli kolundan geldim. İnsanlar kabilelere, kollara, boylara ayrıldıkça; daima en şerefli soydan geldim. Yani, Allah, Peygamber Efendimiz’in soyunu ta Adem AS’ dan itibaren, Peygamberimize gelinceye kadar, en şereflisi kıldı.

Peygamber Efendimiz’e kadar gelen yoldaki ana noktalardakilerin hepsi peygamberdir. Meselâ, İbrâhim AS’dir, İsmâil AS’dir, filan. Böyle gelmiştir. Peygamber oğlu, peygamber oğlu peygamber… Böyle gelmiştir. Ama, Peygamber Efendimiz, Arapların o soyuyla övünmek adetini, hakkı olduğu halde söylemedi. Kureyş kabilesidir demedi, benim kabilemdir demedi. Belki onu soruyorlardı.

“—Yâ Rasûlallah, senin kabilen en üstün değil mi? Söyle de, bitsin bu iş!” demek istiyorlardı belki ama öyle demedi.

“—Cahiliye devrinde en hayırlıları olanlar, İslâm’da da en hayırlıları olabilir; dinlerini iyi öğrenirlerse…” dedi.

Bu sözün altında bizim kasdettiğimiz mânâ da saklı zaten...

Cahiliye devrinde en hayırlısı kimse, İslâm geldikten sonrada gene o. İşte, Kureyş evvelce en hayırlıydı, gene de en hayırlı. Fakat bir şart koşuyor, o bizim için önemli:

(*İzâ fakuhû*) "Dinlerinde bilgi sahibi oldukları takdirde, dinlerini iyi kavradıkları takdirde; o zaman olurlar."

Dinde fakih olmak, muhterem kardeşlerim. Bu en önemli şeydir. Yani, insanın İslâmî bilmesi, son derece önemli bir olaydır. Sizin için de öyle, bizim için de öyle… Yeni doğan çocuklarımız, yetişmekte olan gençlerimiz için de öyle. Dini iyi bilmemiz lâzım! Hangi şey haramdır, günahtır; hangi şey sevaptır, iyidir. Hangi şeyi yapmalıyız, hangi şeyi yapmamalıyız; bunları bilmemiz lâzım! Bazılarını biliyoruz.

Al eline kâğıdı, çıkar cebinden kalemi. Geç bakalım sıraya otur, yazılı imtihan var... Söyleyin bakalım, kaç tane sevaplı şey biliyorsunuz? Yazın bakalım! En çok bilene Mercedes var. Doksan yedi model, sıfır kilometre, beş yüz Mercedes kapıda bekliyor. En çok yazabilene, birinciye mükâfat var desek; kaç tane yazarsınız? Sevaplı şeyler nelerdir, günahlı şeyler nelerdir? Yazın bakalım!

Sevaplı şey Hocam. Sevaplı şey, sevaplı şey? Ensemizi kaşırız, düşünürüz, kalemi ağzımıza alırız, tavana bakarız filan. Yazarız:

Hacca gitmek sevap. Tamam. (Bir)

Başka? Namaz kılmak sevap. Tamam. (İki)

Kur'an okumak sevap. Tamam. (Üç)

Kaç tane sayarsın? Kaç tanesini bilirsin? Hepsini bilmen lâzım. Hayatta her yaptığın işten ya sevap kazanacaksın, ya da günaha gireceksin. Onun için, hayatta her yaptığın şeyin iyi mi, kötü mü olduğunu bilmen lâzım. Yani, fakih olman lâzım. Dinde bilgi sahibi olman lâzım.

Şöyle oturmak sevap mı, günah mi? Şöyle konuşmak sevap mı, günah mı? Şöyle davranmak sevap mı, günah mı? Falanca adam geldi, bana söyle bir para teklif etti. Bunu almak sevap mı, günah mı? Bileceksin bunların hepsini... Hava parası almak sevap mı, günah mı? Piyangodan çıkan ikramiyeyi almak sevap mı, günah mı? İş böyle, gittikçe çatallaşır, gittikçe zorlaşır, gittikçe teferruatlı olur filan.

Eh, işte dinlerini bildikleri zaman, en hayırlıları olabilirler.

Dinini bilmeyen ne olur?

مَنْ لَمْ يَعْرِفِ الشَّرَّ يَقَعُ فِيهِ

(*Men lem ya'rifi'ş-şerra yakau fîhi*) "Şerri bilmeyen, bilmeden onun içine düşer."

Bilmediği için düşer. Bilmediği için, hatalı işi işler. Onun için, bu yolun başlangıcı nedir? Bu yol dediğimiz ne? Cennete gitmek yolu... Hepimiz cennete gitmek istemiyor muyuz?

"—Ya Rabbi, beni cehennemden azad et! Beni cehennemde yakma, beni sevdiğin kullarla beraber cennetine dahil eyle! Lütfuna mazhar eyle!" diye dua etmiyor muyuz hep?

Buna benzer. Herkesin kelimesi değişebilir ama "Aman yâ Rabbi!" diye dua ettiğimiz bu değil mi? Cenneti istiyoruz, cehennemden korunmak istiyoruz.

Bunun ilk adımı nedir, ilk yolu? Dini öğreneceksin.

"—Nasıl öğreneceğim?"

En küçük kitaptan başlayacaksın. Kütüphanendeki en küçük, en özlü kitaptan başlayacaksın, onu okuyacaksın. Sen okudun, hanım okumadı, olmaz. Sen ileri gidersin, hanım geri kalır. Sen bir tarafa çekersin, hanım bir tarafa çeker. Hanımla beraber giderseniz, iyi olur. Yani, arabanın tekeri, birisi bir tarafa döner, birisi bir tarafa dönerse olur mu? Dört çekicili arabada bile, dört tekeri çekicili de bile; hepsinin uyumlu olması lâzım. Birisi fren yapsa olur mu? Her halde var böyle bir arıza değil mi. Fren kampanalarına basıyorsun. Birisi az tutuyor, birisi çok tutuyor. Ne olur? Araba döner. Sağ teker az fren tuttu, sol teker çok fren tuttu. Ne tarafa döner? Sol'a vijjjt diye döner araba.

Onun için, arabanın frenlerinin de uyumlu olması lâzım. Ailenin gidişinin de uygun olması lâzım. Çifte motorlu bir uçak, bir motoru çalışıyor, bir motoru çalışmıyor. Ne olur? Pilot değiliz, uçağımız yok ama; yani bir şeyler olur, bir anormal bir şeyler olur. Çoluk çocuğumuzla, hanımımızla öyle yetişeceğiz.

Öyle insanlar biliyorum ki, bütün çocuklarını hafız yetiştirmişler mübarekler.

Mekke'de birisiyle tanıştık, Peygamber Efendimiz'in

sülalesindenmiş. Kendisi hafız, hanımı hafız, oğlanları hafız, kızları hafız; ne güzel yetiştirmiş. Alim, her akşam böyle bir şeyler okuyorlar. Açıyorlar, hadis okuyorlar, ayet okuyorlar. Evleri medrese gibi, Üniversite gibi, her gün ilim irfan, ibadet taat ile meşguller.

Türkiye'de de böyle insanlar var. Çocuklarını hafız yapmış, alim yapmış. Kızı hep başı örtülü büyümüş, oğlu hiç babasına, anasına asi gelmemiş. Yaramazlık, huysuzluk yapmamış, filan. Eh, Allah Hepimizin evlâtlarını hayırlı evlât eylesin... Yani, ailece, topluca uyumlu olmak için; küçükten onu okuyarak başlamak lâzım, çoluk-çocuğa da öğretmek lâzım!

Benim rahmetli annem, kitabı açardı, hepimize kitap okurdu. Onun kitabı şeydi: *Mecmaü'l-Âdâb*. Çok kitaplar okurdu da, *Mecmaü'l-Âdâb*.

"—*Mecmau'l-Âdâb* aşağıda var mı? Âdâb kitabı olan parmak kaldırsın, Mercedes vereceğim."

Mecmaü'l-Âdâb, çok güzel bir kitap. Hadislerden, ayetlerden faydalanılarak, bir Osmanlı müftüsü tarafından yazılmış eser. Özelliği ne? Meselâ, yemek yemenin âdâbını anlatıyor. Bir bölüm. Yemek nasıl yenilir? Yemeğe oturmadan evvel el yıkanır, sünnettir. Yemeğe Besmele'yle başlanır. Sünnettir, sağ eliyle yenilir. Sünnettir. Önünden, tabağın önünden alınır. Ötekisinin önünden alınmaz, sünnettir filan. Bunları anlatıyor. Nedir bu?

Yemeğin adabı. Yemek şu kadar yenilir, yemekten sonra şöyle yapılır, böyle yapılır. Başka? Ticaretin âdâbı, evliliğin âdâbı, talebeliğin âdâbı, hocalığın âdâbı, her şeyin âdâbını koymuş. Çok güzel bir kitap, çok faydalı bir kitap, çok lüzumlu bir kitap. Belki ondan başlasanız da, en iyisi o... En iyisi ben size bir tır, bir konteynır (container) kitap göndereyim. Tır gelmez, batar. Bir konteynır *Mecmau'l-Âdâb* göndereyim. Önce bir onu okuyun!

Çünkü hazır, müftü zaten iyi yetişmiş adam; Çarşamba müftüsüymüş mübarek, almış *Mecmaü'l-Âdâb*'ı yazmış. Harekeli, eski yazı bir kitaptı, sonradan basıldı, böyle bir cilt işte. Rahmetli annem onu okurdu.

"—Aman evlâdım, şöyle yapın! Aman evlâdım, böyle yapın! Aman, oynarken arkadaşlarınıza uymayın evlâdım... Aman, başkasının bahçesinden erik-ceviz-elma aşırmayın! Aman, şöyle

yapmayın. Aman, böyle yapmayın!" derdi.

Bu bir şey işte, (*izâ fakihû*) fakih oldukları zaman; yani dini bilecek. İlk iş bu. Siz de bileceksiniz, çoluk çocuğunuz da bilecek, hanım da bilecek...

Hangi kitabı tavsiye ettim? *Mecmaü'l-Âdâb*'ı tavsiye ettim, en güzeli o, onu okursunuz. Sonra bir de tekrar ettirirsiniz.

"—Hanım, ne anladın sen bundan? Çocuklar ne anladınız, söyleyin bakalım? Mükâfat vereceğim!" dersiniz.

Tabii siz benim kadar veremezsiniz, ben Mercedes veriyorum. Beş Yüz Mercedes veriyorum. Doksan yedi model. Siz o kadar veremezsiniz ama cebinizde biraz bir şey bulunursa; bir şeyler verirseniz sevinir.

Bak, arkadaş anlatıyor: Polis, yolcuların arasında köpekle dolaşıyormuş. Köpek kimde afyon varsa, hap varsa; gidip buluyormuş onu, kokluyormuş, onun yanına geliyormuş. Gel bakalım, içeriye alıyorlarmış. Buluyorlarmış, yani gümrükte. Ama bulduktan sonra ne yapıyormuş? Polis köpeği mükâfatlandırıyormuş, başını okşuyormuş, bir şey veriyormuş. Köpek de, "Ha, bir şey yaptım!" diye seviniyor. Bir dahaki sefere canla başla yapacak o işi.

Biz burada, *See world*'a götürdüler bizi arkadaşlar. *Gold Coast*'taydı galiba, *See World* diye bir yer... Orada Yunuslar ve Balinalara gösteri yaptırıyorlar.

Dikkatimi bir şey çekti orada: Her gösteriden sonra, kovayla balık getiriyor, ağızlarına ikram ediyorlar. Eğitimde ikram önemli. Yani, bir şey yapınca, başarınca; vereceksin bir şey ki, çocuk bir dahaki sefere daha başka bir şey yapmağa şevk kazansın. Şevki olmazsa, aşkı olmazsa, sevgisi-muhabbeti olmazsa; o işten hayır gelmez. Aşk ile, şevk ile yapılan işten hayır gelir.

"—Aşk olmayınca, meşk olmaz!" derler.

Yani, aşk olacak insanda, bir arzu olacak. Bizim Çanakkale den birisini anlatırdı babam: Babası zenginmiş, bölgenin en zenginiymiş. Çocuğunun odasının elektriğini kapatırmış:

"—Yahu, çalışma! İstemiyorum senin çalışmanı..." dermiş, elektriği kapatırmış. "Yat uyu, istemiyorum çalışmanı, okusan ne

olacak, okumasan ne olacak. Malımız var, mülkümüz var, fabrikalarımız var; geçersin başına… Okuma!" dermiş, elektriği kapatırmış.

Babasından korkusundan, elektriği bir daha açamazmış çocuk; sabahtan gizli mum alırmış, mum ışığında geceleyin çalışırmış. Tahsili öyle tamamlamış.

Yâni, ne babalar var. Ne evlâtlar var. Baba, tahsil yapmasın oğlu diye zorluyor. Çocuk da, elektrik kapansa, mum ışığında tahsilini tamamlıyor. Yüksek bir adam olmuş mum ışığında...

Bu neden olur? Aşk olunca olur. Yani, şiddetli sevgi ve arzu olunca olur. O şiddetli sevgi ve arzuyu çocuklara küçük yaşta vereceksiniz.

"—Aferin evlâdım, mâşâallah, ne kadar güzel olmuş, aferin. Bak, başını örtmüşsün, al sana şunu!"

Hemen koşa koşa annesinin yanına gidecek.

"—Anne, babam bana başımı örttüm diye bunu verdi."

"—Haa iyi, aferin kızım! Bak, sen hep başını ört!"

Çocuk bir namaz kıldığı zaman, aferin. Halbuki, bacaklarından arka tarafı seyrediyor. Ayakta böyle duruyor, ayaklarını köprü yapıyor, aşağıyı seyrediyor. Öbür tarafı seyrediyor. Çocuk oynuyor yani namazda... Aferin, mâşâallah. Namaz kılıyorsun, çok iyi filan. Ondan sonra, al sana mükâfat. Böylece şevklendireceksiniz, çocuk onu sevecek.

Ankara'da biz mahallemizde bir Kur'an kursu açtık, özel... Daha hiç bir yerde yoktu, o zaman böyle bir şeyler. Dedik ki, biz bu müessesemizde İmam-Hatip okulundaki dersleri öğreteceğiz çocuklara… İmam-Hatip'e gitmeden biz öğreteceğiz. Sonra giderler, İmam-Hatipte imtihanı verirler, geçerler dedik. Kendi kızlarımızı okuttuk. Mahallemizde böyle bir teşkilat kurduk; kız hocalar tuttuk ve İmam-Hatipte sene sonu imtihanları diyorlar, onlara soktuk, diploma aldırdık.

Amma, bizim teşkilatımızda okuttuğumuz çocuklar, İmam-Hatipte okuyanlardan daha ileri gitti, daha iyi oldu, daha üstün oldu. Daha başarılı oldular, daha yüksek notlar aldılar, daha bilgili, daha görgülü oldular. Neden? Şevk vardı, aşk vardı. Böyle aşk ile, şevk ile çalışıyorlardı. İdeal diyoruz ya, ideali var, arzusu

var; o zaman çalışır. Arzusu, ideali olmayınca, topla, tüfekle zorlasan, çalışmaz.

Dinde fakih olacak. Fakih olması için de, teşvik görecek. Güzel şeylerden dolayı mükâfat verecek.

Ben gene kendimden misal vereceğim, izin verirseniz. Çünkü insan kendi hayatını biliyor en çok. Şimdi benim rahmetli annem, beni cuma günü giydirirdi, en güzel elbiselerimi giydirirdi. Bayram günü gibi, beni böyle küçük bir çocukken yıkardı, giydirirdi, tarardı, donatırdı.

"—Haydi evlâdım, cuma namazına git!" derdi.

Daha ben çocuğum, cuma namazına gidecek çağda değilim. Cuma bana farz olmuş değil, küçükken. Ondan sonra derdi ki: Evlâdım, ben çok seviyorum.

"—Hoca ne dediyse, onları bana iyice dinle de anlat!" derdi.

Ben de camiye giderdim, anneme anlatacağım diye imamı pür dikkat dinlerdim.

Çocuk, küçük çocuk yani, okula gitmeyen bir çocuk düşünün. Camiye gelmiş, pür dikkat imamı dinliyor, vaizi dinliyor, hatibi dinliyor. Hiç gördünüz mü böyle bir şey? Ben görmedim. Sonra eve gelirdim, anlatırdım. Ne dedi evlâdım? Şöyle dedi, böyle dedi. Hepsine bir aferin, hepsine bir bilmem ne… Teşvik ederdi annem. Bir dahaki cuma olsa da, gene gitsem de, bilmem gene bir şeyler hatırlasam da ve sâire...

Şimdi düşünüyorum. Yahu, işte bu kitap. Bir tane varmış. Bunu şimdi seksen parça edelim, her parçasını bir cemaat alsın… Sufîzâde Seyyid Hulusi, Çarşamba müftüsü, *Mecmaü'l-Âdâb*...

Ezanın âdâbı, bak meselâ. Ezanın âdâbını biliyor musun? Ezan okununca ne olacak? Bu çok güzel, bir başka yerde bunu görmemiştim. Namazın âdâbı, Haccın âdâbı, kabir ziyaretinin âdâbı, ana babaya itaat etmenin âdâbı, kadının kocasına karşı âdâbı, komşunun âdâbı, musibet ve belâya uğrayanın âdâbı, cenaze için, cenazenin âdâbı ve sâire…

Erkeklerin yıkanması, hamama gitme, girme âdâbı. Tırnak kesme, koltuk, etek tıraşı âdâbı, tıraş olma âdâbı, selâm verme âdâbı… Güzel değil mi? Çok güzeldir. Yani, baştan aşağı her şey var… Çok güzel bir baskı. Ben bu baskısını görmemiştim, fazla

varsa bir tane de ben alayım. Ama herhalde çarçabuk bitecek.

Dinde fakih oldukları takdirde, en üstün oluyor insanlar. Ona göre, aziz ve muhterem kardeşlerim. Önce dinimizi öğrenelim. Sizi tebrik ediyoruz. Sizi nisbeten, teşvik olsun diye tebrik ediyoruz; yani olmayan bir şey değil ama kâfi olmadığını da söylüyoruz. Söyleyelim.

Sızı tebrik ediyoruz ki, yabancı bir diyarda olduğunuz halde, dininizi bırakmamışsınız; bırakanlar çok... Dinden, imandan haberi olmayanlar, tamamen kopmuş olanlar, başka fikirlere kaymış olanlar, başka inançlara düşmüş olanlar veya inançsızlığa düşmüş olanlar çok. Siz dininize bağlısınız, çalışmalar yapıyorsunuz. Böyle bina almışsınız, mescid yapmışsınız, kitabevi çalıştırıyorsunuz. İşte çok güzel bir kitap dedik; aşağıdan gidip buldunuz geldiniz, işte budur dediniz, gösterdiniz filan. Bunlar güzel! Ama, tabii bilinmesi gereken her şeyi bilmek lâzım!

Çok büyük bir kitap değil, şu kadarcık bir kitap. Hem de, kalın harflerle basılmış. Böyle yani aslında yazısından dolayı çok kalın. Yani, bunun iki sayfası, bunun bir sayfasına sigar. Yani, bunun yarısı kadar düşünebilirsiniz. Zaten Osmanlıcası şöyle bir şeydir, küçük bir şeydir.

Çok geniş yazmış. Hazırlayan da iyi bir, tecrübeli bir alim. Bunu okursanız baştan sona, işte aşağı yukarı iyi bir müslümanın bilmesi gereken şeyleri bilmiş olursunuz. Bundan başlarsınız. Ondan sonra, gittikçe daha teferruatlı kitapları okurusunuz.

Bilmek birinci adım, birinci tabaka, birinci sınıf; yetmez.

İki; bildiğini insanın uygulaması lâzım! Yalan söylemenin günah olduğunu bilen insanın, yalan söylememesi lâzım! Bildiğini uygulamak önemli.

Üçüncüsü; bildiğini uygulamak da yetmez. Bildiğini uygularken, ihlaslı olmak lâzım. Niyetinin temiz olması lâzım. Ona da dikkat edecek. Tabii, bu ihlasın elde edilmesi veya sağlanması, veya ihlâssızlıktan korunmak kolay değildir. Bazen gizlice insan farkına varmadan, ihlâssızlık durumuna düşebilir. Bileceğiz, bildiğimizi ihlâsla uygulayacağız. Ondan sonra da, ibadetimize gene güvenmeden, ömrümüzün sonuna kadar çalışmaya devam edeceğiz.

d. Dünyadan Korkun!

Bir hadis oldu, bir tane daha okuyalım sayfadan. Ebû Said el-Hudri Hazretleri'nden, Peygamber Efendimiz'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiş:[60]

إنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَضِرَةٌ ، وإنَّ اللهَ مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا فَيَنْظُرُ كَيفَ تَعْمَلُونَ ، فَاتَّقُوا الدُّنْيَا ، وَاتَّقُوا النِّسَاءَ ؛ فإنَّ أَوَّلَ فِتْنَةِ بَنِي إسرائيلَ كَانَتْ في النِّسَاءِ (م . حم. عن أبي سعيد)

(*İnne'd-dünyâ hulvetün hadıratün, ve inna'llàhe mustahlifüküm fîhâ feyenzuru keyfe ta'melûn, fe'tteku'd-dünyâ, ve'tteku'n-nisâ, feinne evvelu fitneti beni isrâîle kânet fi'n-nisâ*)

Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

(*İnne'd-dünyâ*) "Şüphesiz ki, muhakkak ki dünya, (*hulvetün*) tatlıdır, (*hadıratün*) şenliklidir, yeşildir, güzeldir. (*Ve inna'llàhe mustahlifüküm fîhâ*) Allah sizi bu dünyaya sahip kılacak. Bu dünya sizin elinize geçecektir."

Ashabına böyle buyurdu. Nasıldı ashabı? Parasız, pulsuz, giyimsiz, kuşamsız, fakir, yoksul, Ashab-ı Suffe... Bölge kurak bir bölge, yani burası gibi böyle yeşil değil, meyvalık değil ve sâire filan. O zaman söyledi:

"—Dünya size verilecek. Bu dünyaya siz sahip olacaksınız!" dedi Peygamber Efendimiz.

Çünkü, Allah bildiriyor. İstikbalde ne olacağını biliyordu, Peygamber Efendimiz. Nasıl gelişeceğini işin biliyordu.

(*Feyenzuru keyfe ta'melûn*) "Bakalım, elinize dünya geçtiği

---

[60] Müslim, *Sahih*, c.XIII, s.286, no:4925; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.22, no;11185; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.VIII, s.16, no:3221; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.361, no:5412; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VII, s.91, no:13301; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.V, s.400, no:9269; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.210, no:6197.

zaman nasıl hareket edeceksiniz?" diye Allah size bakacak. Dünyayı verecek.

"—Dur bakalım, şu müslüman kullarıma dünyayı vereyim. Parayı, pulu, zenginliği, malı, mülkü, serveti, nimeti, bolluğu, ferahlığı, refahı vereyim bakayım bunlara... Bakalım bunlar bunu elde ettiği zaman, nasıl hareket edecekler?" diye Allah bakacak diyor Peygamber Efendimiz.

Evet, zenginlik de bir imtihandır, muhterem kardeşlerim. Bakalım parasıyla zengin nasıl hareket edecek diye bakacak. Yani, "Dünyalık gelecek elinize ve Allah size bakacak!" diyor Peygamber Efendimiz

Hakikaten, Peygamber Efendimiz'in Ashab-ı Suffesi, böyle sabah akşam aç durmaktan karnı sırtına yapışmış, kemikleri böyle sayılacak gibi insanlardı. Şu Afrika'da açlıktan böyle kupkuru zayıflamış insanları görüyorsunuz ya, öyle insanlardı. Karınları içine çöküktü. Bizim gibi böyle dışa doğru değildi. Böyle balonla şişmiş gibi değildi, içe doğru çöküktü, açlardı.

Bazen bir hurmayı emerlerdi, yutmazlardı. Yutsa, ötekisine kalmayacak. Kardeşini de seviyor, ne yapsın? Hurmayı biraz emerdi, ondan sonra, öbür kardeşine verirdi. O da biraz emerdi, ondan sonra ötekisine, ondan sonra ötekisine… Bir hurmayı yutamazlardı.

Onun için, Peygamber Efendimiz diyor ki:[61]

---

[61] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.230, no:1328; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.196, no:1689; Neseî, Sünen, c.VIII, s.326, no:2505; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.256, no:18279; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.VII, s.43, no:2804; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.176, no:7532; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.39, no:2333; Dârimî, Sünen, c.I, s.478, no:1657; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.110, no:9900; Adiy ibn-i Hàtim RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.137, no:25101; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.395, no:678; Hz. Aişe RA'dan.

Dâra Kutnî, Sünen, c.II, s.125, no:10; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.97, no:85; Câbir RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.26, no:82; Câbir RA'dan, o da Hz. Ebû Bekir RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.86, no:2707; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.163, no:12771; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.299, no:6619; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.73, no:3644; Enes RA'dan.

اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ (خ. م. حم. عن عدي بن حاتم)

(*İtteku'n-nâr velev bi-şıkkı temretin*) "Yarım hurmayla bile olsa, cehennem ateşinden kendinizi koruyun!"

Yani, yarım hurma bile verecek olsan ver:

"—Al kardeşim. Bir tanecik hurmam var, yarısı senin!"

Böyle bile olsa, yarım hurma bile olsa ver! Çünkü sadaka Allah'ın gazabını söndürür, Allah'ın rahmetine insanı erdirir, cehennemden koruyabilir. Onun için, "Yarım hurmayla bile olsa, kendinizi cehennemden koruyun!" diyor.

Aç idiler, yoksul idiler, fakir idiler, kıtlıklar içinde yaşadılar, güneşin altında yaşadılar, su bulamadılar; su da kuyruğa girerlerdi. Ben şimdi bakıyorum böyle evde su şaldır, şaldır, gürül gürül akıyor. Bizim Anadolu'nun bazı yerlerini düşünüyorum. Bırak oraları düşünmeyi sen, Peygamber Efendimiz'in zamanını düşün!

Su yoktu, yahudi suyu parayla satıyordu Medine'de.

Hazreti Osman gitti yahudiye dedi ki:

"—Şu kuyuyu sat bana!"

"—Satmam."

"—Çok para vereceğim."

"—Çok para versen de satmam."

"—Pekiyi dedi, yarısını sat hiç olmazsa... Çok para vereceğim, Yarısını sat!"

Yahudinin gözü açıldı, düşündü; hem tamamı elinden gitmeyecek, hem de çok para gelecek. Buna razı oldu, tamam dedi. Peki, kuyunun yarısı bir adamın, yarısı öteki adamın olursa; çare ne? Hazreti Osman dedi ki:

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.483, no:3226; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.398, no:683; Nu'man ibn-i Beşir RA'dan.

Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.396, no:679; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.161, no:354; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.339, no:15938; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.325, no:515.

"—Bir gün sen kullan suyu, bir gün ben kullanayım."

Tamam, öyle anlaştılar. Hazreti Osman kendi zamanı geldi mi, kapıları açıyordu, buyurun kuyu emrinizde... Bütün müslümanlara suyu parasız veriyordu. Ertesi gün yahudi geliyordu, hiç kimse su almağa gelmiyordu. Yahudinin geliri Böylece tamamen kesilmiş oldu. Yarı fiyatına kuyu suyu hep müslümanlara yaramağa başladı. Bunun üzerine yahudi öbür yarısını da sattı.

Yani, su yoktu, su kıttı. Böyle giyim yoktu; böyle pamuklu kumaşı nereden bulsunlar? Pamuğu nereden bulacak da, pamuklu kumaşı bulsun? En kıymetli kumaş pamuklu kumaştı. En ucuz örtü de post idi. Çünkü hayvanı kesiyorlar, postu kalıyor. Onu biraz şey yaptı mı, üstlerine kullanırlardı. Tüylü, müylü böyle şeyler, deri bürünmüş insanlardı. Yağmur yağdı mı, o deriler, yünler kokardı.

Zenginler beğenmezlerdi, o fukarayı. Şurasını örtse, üstünü örtse, dizleri açılırdı. Sırtını örtse, dizlerini kapatmağa kalksa, sırtı açılırdı, yani yoksulluk vardı. Dünya sizin elinize geçecek ama, bakalım geçtiği zaman ne yapacaksınız diye Allah sizi kontrol edecek diyor, takip edecek diyor Peygamber Efendimiz.

Hakikaten, o yoksul kimseler, bir hurmayı bulamayan kimseler, ondan sonra her birisi vali oldu bir yere... Vali oldular, konaklar sahibi oldular, ordular sahibi oldular. Bakacak Allah, baktı.. Onlara baktığı gibi, bize de bakacak. Bize de bakıyor. Bizim de ne yaptığımızı, Paramızla, pulumuzla ne yaptığımızı biliyor, görüyor, yazıyor.

(*İtteku'ddünyâ*) "Dünyadan korkun!" diyor, Peygamber Efendimiz. Yani, dünyaya kapılmaktan korkun.

Ya, bu dünyadan korkulur mu?. Ne kadar güzel. Bak, manzarası, havası, suyu, türlü türlü nimetleri aldatır insanı. Dünya insanı aldatır. Aldanır insan dünyaya, kapılır, havasına girer, hevesinin peşine düşer, ahireti unutur; dünya insanı aldatır. Onun için, dünyadan korkun diyor Peygamber Efendimiz. Dünya, hilekâr bir varlık olarak şey yapılmıştır. Aldatıcı, vefasız bir aldatıcı olarak tasvir edilmiştir. Hilekar bir kadın şeklinde tasvir edilmiştir.. Dünyadan korkun diyor Peygamber Efendimiz. Biz

dünyadan korkmuyoruz. O halde, dünyadan korkmayı da öyle öğrenmeliyiz. Dünya korkulacak bir şey. Para-pul, ev-bark, zenginlik, mevki-makam; Mebus oldum, Bakan oldum. O zaman sen kork, titre bakalım. Yarın hesabı var. Zengin oldum. Ooo, oh, param-pulum çok. O zaman kork bakalım. Hesabı var. (*Fe'tteku'd-dünyâ*) Dünyadan korkun diyor Peygamber Efendimiz. Biz korkulacak şeyi istiyoruz,

(*Ve'tteku'n-nisâ*) "Kadınlardan da korkun!" diyor, erkeklere.

Çünkü muhterem kardeşlerim. İnsanın içinde bir takım duygular vardır, insanı yönetir bu duygular. Karnı acıkan insan yiyecek arar. Tilki meselâ, karnı aç; dolaşır, av arar. Bir tavsan, bir kap*l*umbağayı, bir şeyi bulur; parçalar yer. Yani açlık duygusu insanı, o duyguyu tatmine götürür. Kuvvetli bir duygudur, açlık duygusu, Aç olan insan çalar. Gözü kararır, gider manavdan bir şey çalar. Süper Markete girer, çıkar, bir şey çalar filan. Yani neyse, komşunun tarlasına, bağına, bahçesine girer. Açlık kuvvetli bir duygu.

İnsanın içinde sevgi duygusu vardır, nefret duygusu vardır, kin duygusu vardır ve sâire... Bunların hepsini şimdi sıralamaya girmeyelim. Bir de cinsel duygu vardır. Bu da duyguların en kuvvetlilerinden biridir, insanı berbat eder. İnsanı günahlara sokar, insanı cehenneme düşürür. Ekseriyetle insan bu duygudan cehenneme girecek. Duygunun kendisinden değil, duygu onu kötülüklere sürüklediği için, cehenneme girecek.

Bu duygudan dolayı ilk günah, harama bakmaktır. İlk defa gözünden günaha girer insan, harama baktığı için. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: gözler de zina eder, eller de zina eder. Yani, uzaktan baktığı zaman bile, televizyona baktığı zaman bile; dergiye, mecmuaya baktığı zaman bile, günaha girer.

Şimdi biz Türkiye'den sekiz on tane gazete aldık, baktık haberlere... Yanımıza aldık, getirdik. Malezya, Kuala-Lumpur'a kadar uçakla geldik, oradaki arkadaşa verdik. Türkiye haberleri, bunları okuyun. İyi ama, içindeki müstehcen resimler ne olacak? Keşke onları kesseydik. Uçaktayken keşke kesseydik.

Çünkü gazeteciler tirajı arttırmak için, mutlaka müstehcen resim koyuyorlar. Tirajı arttırmanın yollarından birisi, bize göre

çok günah olan resimler koymak, yollardan birisi bu. İkinci yol: Dini bir konu koyuyorlar gazeteye, yani ilerici gazete bile olsa; dinle ilgili bir konu koyuyor. Bir haber buluyor, onu koyuyor. Hadiiii, müslümanlar o haber dolayısıyla, o gazeteyi alıyorlar. Gençler o resim dolayısıyla, o gazeteyi alıyorlar. Bir de siyasi bir haber koyuyor. Filanca particileri öteki particilere düşürecek. Onun için, gazeteyi almasına sebep olacak şey koyuyor.

Üç tane ana kazanç yemleri vardır gazetenin:

Birisi: Müstehcen yayın, müstehcen sayfalar, resimler…

İki: Dinî haberler. En dinsiz, imansız, dinden imandan habersiz gazete; bakarsın, Ramazan'da koca Ramazan sayfası yapar. Neden? İstismar edecek, sömürecek dindarları.

Uçüncüsü: Siyaset…

Şimdi, onun için Peygamber Efendimiz diyor ki: (*Ve'tteku'n-nisâ*) Pekiyi, erkekler kadınlardan korkacaklar da, kadınlar erkeklerden korkmayacak mı? İkisi de birbirinden korkacak.

Peygamber Efendimiz çok edepliydi. Evinde, odasında perdenin arkasında oturan bir bakire kızdan daha hayâ sahibi idi diyor, Peygamber Efendimizi anlatan rivayetler… Nasılmış Peygamber Efendimiz? Böyle hiç açılmamış bir tomurcuk çiçek gibi, evinin bir köşesinde, perdenin arkasında oturan; konuşurken yüzü kızaran bir utangaç, hayâ sahibi kızdan daha utangaçtı Peygamber Efendimiz. Her lafı öyle söylemezdi, îmalı söylerdi, münasip tarzda söylerdi onun için.

Tabii, erkekler kadından korkacak. Kadın da erkekten korkacak. İkisi için de tehlike var. Şeytan ikisini de kandırabilir. (*Feinne evveli fitneti benî isrâile kâne fi'n-nisâ*) Çünkü, Musa AS'ın kavmi olan Beni İsrail'in ilk imtihanı, ilk fitne, kadın yüzünden çıkmıştı diyor Peygamber Efendimiz.

Kuvvetli bir duygudur. Allah, bu duygunun esiri olmaktan, ondan dolayı günaha girmekten bizleri korusun... Gözümüzü, kulağımızı, dilimizi, her türlü azamızı Cenab-ı Mevlâm korusun… Rızasına uygun hareket etmeyi nasib etsin... Ömrün bir imtihan olduğunu unutmamayı nasib etsin… İmtihanı başarmayı nasib etsin…

e. Peygamber Efendimiz'in Bir duası

Üç hadis olması için, bir tane daha okuyalım:

Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan rivayet edilmiş, buyurmuş ki:[62]

أنَّ النَّبيّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقُولُ: اَللَّهُمَّ إنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى ، وَالتُّقَى ، وَالْعَفَافَ ، وَالْغِنَى (م. ت. ه. عن ابن مسعود)

(*Enne'n-nebiyyü SAS kâne yekùl: Allàhümme innî es'elüke'l-hüdâ, ve't-tukà, ve'l-afâfe, ve'l-gınâ*)

Üçüncü hadis-i şerif: bir dua. Peygamber Efendimiz'in duası. Kalemleri çıkarın, kâğıtlarınıza duayı yazın. Böyle dua ederdi, Peygamber Efendimiz:

"—*Allàhümme innî es'elüke'l-hüdâ, ve't-tukà, ve'l-afâfe, ve'l-gınâ...*"

Ne demek? Nasıl dua edermiş, Peygamber Efendimiz:

(*Allàhümme*) "Ey Allahım!" demektir ama çok saygı ifade eden bir sigadır bu. Mevlâ'ya, çok hürmetkâr bir hitab kelimesidir. Çok saygılı bir tarzda, "Yâ Allah, yâ Rabbi" demektir,

(*İnnî es'elüke*) "Ben senden istiyorum; (*el-hüdâ*) hidayeti istiyorum, (*ve't-tukà*) takvâlı olmayı istiyorum, (*ve'l-afâfe*) iffetli olmayı istiyorum, (*ve'l-gınâ*) zenginliği istiyorum."

Dört şeyi sayıyor, Efendimiz:

1. (*El-hüdâ*) *Hüdâ, el-hüdâ* veya *hüden*. hidayet demek.

هُدًى لِلْمُتَّقِينَ (البقرة:٢)

---

62 Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.250, no:4898; Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.394, no:3411; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s,284, no:3822; Ahmed ibn-i Hanbel *Müsned*, c.I, s.389, no:3692; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.103, no:10096; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.186, no:5283; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.235, no:674; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.182, no:3646; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.183, no:4975.

(*Hüden li'l-müttakîn*) [O, müttakîler (sakınanlar ve arınmak isteyenler) için bir yol göstericidir] (Bakara, 2/2) var ya.

Hidayet ne demek? Doğru yolda yürümek demek. Sapıtmamak, yolu sapıtmamak demek. Ben senden doğru yolda yürümeyi, beni doğru yolda yürütmeni istiyorum. Çünkü insan farkına varmadan sapar, Allah korusun… Sapık insan olur, cehenneme düşer. Doğru yolda yürümeyi istiyorum, hidayeti istiyorum.

Hidayet öyle bir yoldur ki, sonu cennete varır. İnsan hidayet yolunda giderse, Allah hidayet ederse bir insana, cennete gider. Sonu cennet... Kıvrılsa, uzasa bile, sonunda varacağı yer hidayetin, cennettir. Hidayeti istiyor. Hepimiz de istiyoruz.

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (الفاتحة:٦)

(*İhdine's-sırâta'l-müstakîm*) "Bize hidayet eyle, sırat-i müstakîmi göster!" (Fâtiha, 1/6) diye Fatiha'da her gün namazlarda hidayet istiyoruz Allah'tan... Cennete götürecek yol. Ben senden hidayet istiyorum ya Rabbi!

2. (*Ve't-tukà*) "Takvâ istiyorum. Senden günahları işlemekten korkmak, sakınmak duygusu istiyorum." diyor.

Takvâsı olan insan, namazı kaçırmaz. Takvâsı olan insan, ömrünü boşa harcamaz. Korkuyor, çünkü takvâ sahibi. Her şeyi dikkatli yapar. Bu da çok önemli bir sıfat…

Hidayet istiyor, takvâ istiyor.

3. (*Ve'l-afâfe*) "İffet istiyor." Peygamber Efendimiz. Tabii, biz de istiyoruz. Bizim de istememiz için, onu belirten bir şey bu rivayet.

Afâf, iffetli olmak demek. *İffet*, sadece namus konusunda, namussuzluk yapmamak değildir yani. İffetli olmak, sadece harama kuşak çözmemek demek değildir. İffetli olmak, başkasının malına karşı da, gözü tok olmak demektir. Şunun malını aşırayım. Bir fırsatını bulayım, şunu kandırayım. Elinden şunu alayım. Veya kandırayım da, bana şunu, şunu versin de; işte böylece cebim dolsun filan..

Bu da iffetsizliktir. Afif olan insan, iffetli olan insan, başkasının ırzına, malına göz dikmez; oradan bir şey beklemez.

İffet istiyorum. Başka?

4. (*Ve'l-gınâ*) "Zenginlik istiyorum."

Peygamber Efendimiz'in istediği bu zenginlik, para, pul zenginliği değildir. Çünkü parayı yanında tutmazdı Efendimiz, hemen dağıtırdı. Geceye bırakmazdı, hemen dağıtırdı.

Hatta başka hadis-i şerifler var. Peygamber Efendimiz'e hükümdar olmayı Allah teklif etti. "Hükümdar bir peygamber ol, Süleyman AS' gibi..." dedi; istemedi. "Zengin bir peygamber ol!" dedi, istemedi. "Şu karşıdaki dağları sana, ey Rasûlüm, altın yapayım!" dedi; Peygamber Efendimiz istemedi.

"—Yâ Rabbi, benim rızkımı günü gününe ver, günlük ver. Yetecek kadar ver!" diye dua ederdi.

Cebrail geldi teklif etti, Peygamber Efendimiz zenginliği istemedi.

Peygamber Efendimiz'in bu istediği gınâ, *gıne'n-nefs* dediğimiz, gönül zenginliği demek. Yani, hiç kimsenin bir şeyine göz dikmemek, onu almağa çalışmamak, gani gönüllü olmak, gönül zengini olmak.

Aldırmıyor. Tamam. Onun şu kadar malı var... Daha çok versin Allah.

"—Sen de istemez misin?"

İstemiyorum. Gönül zenginliği. "Ya Rabbi, sen bana hidayet ver, takvâ ver, iffet ver ve gönül zenginliği ver!" diye dua ederdi Efendimiz SAS.

Demek ki, dünyalığa rağbeti yoktu. Demek ki, dünya malında gözü yoktu. İsteseydi saraylar yaptırabilirdi, para geliyordu. Para bazen öyle çok geliyordu ki, sofra örtüsünü yayıyorlardı, döküyorlardı, yığılıyordu böyle. Buğday yığılır gibi, sofra örtüsünün üstüne yığılıyordu; avuçla dağıtıyordu. Saymağa vakit yok.

"—Ömer Efendi, al bakalım! Hasan Efendi al buradan... Ali Efendi al biraz!" desek yani, böyle avuçla şangır şungur, paldır küldür dağıtırdı, Peygamber Efendimiz.

Ashabının bir kısmı da öyle yapmıştır. Ebü'd-Derda RA'ı Emevi hükümdarı çağırmış, dört bin dirhem vermiş. Sabaha bir

şey yok. Millet banka olmadığından mı dağıtıyordu acaba? Ondan değil. Para biriktirmeyi uygun görmüyor, parayı Allah yoluna sarf etmek lâzım diye düşünüyor; onun için. Ne olacak?

"—Parasız kalacaksın yahu!"

"—Bugün veren Allah, yarın da verir." diyorlardı.

Yahu bu adamların aklı yok mu? Aklı var ama Allah korkusu var. Öbür tarafta kardeşi aç dururken, burada zengin durmayı, parayı depo etmeyi uygun görmüyordu. Peygamber Efendimiz de uygun görmüyordu.

Biz çok başka türlü yetiştik. Bu devrin insanı, müslümanı olarak biz; ama sadece siz değilsiniz, tum Müslümanlar; Suud'daki müslümanlar, Kuveyt'teki müslümanlar, Mısır'daki müslümanlar, Türkiye'deki müslümanlar, Turkistan'daki müslümanlar, Yugoslavya'daki müslümanlar, Afganistan'daki, Hindistan'daki, Malezya'daki müslümanların hepsi... Hepsi paraları çok güzel harcasalardı, ne Afganistan'da felaket olurdu, ne Bosna-Hersek'te felâket olurdu, ne Balkanlarda felâket olurdu, ne Türkiye'de felâket olurdu. Her şey parayla dönüyor, parayla hallediliyor. Tedbir alınırdı.

Dini hizmette ilk önce imtihan paraya gelir. Para verirsen, Allah imtihanını iyice cevaplandırdı diye taltif eder. Parayı vermezsen, bu sefer para vermekle kurtulunmayacak halleri Allah insanın başına getirir. O zaman can vermek gerekir. Neden can verme durumuna getirdi? Parayı vermeyi istedi, kul cimrilik etti, parayı vermedi. Onun üzerine cana gelir iş.

Afganistan meselâ, Afganistan şeriatla idare edilen bir ülkeydi. Ne zaman? Bu ihtilaller olmadan önce. Babrak Karmal'dan, bilmem kimden, bilmem kimden önce... En son Afgan hükümdarı kim ise, adını unuttum gitti. Yani, Zahir Şah mıydı, bilmem neyse, birisiydi. O zamanlar zengini zengindi, fakiri fakirdi Afganistan'ın; zenginler paralarını dinin yoluna harcasalardı, mektepler, kolejler açsalardı, İslâm için çalışsalardı, şeriatla idare edilen bir ülkede kimse gık demezdi. Hükümdar da bir şey demezdi. Hükümdar da harcayacaktı zaten; o zaman pırıl pırıl dindar bir millet olacaktı.

Öyle olmadı. Paralarını harcamadılar, çocuklarını Moskova'da

tahsil ettirdiler. Oraya, Babrak Karmal filan Moskova'da okudu, oralarda yetişti. Sonra, bu öldürülen, geçen bu Taliban'ın öldürdüğü Necibullah filan… Bunların hepsi başka yerlerde tahsil gördüler.

Müslümanın ilk yapacağı iş, çocuğunu iyi müslüman yetiştirmek. Başka yere gönderilir mi yahu? Başka koleje, Moskova'ya, Avrupa'ya, Amerika'ya gönderir mi insan ciğer paresi çocuğunu? Başka okula gönderdin mi, o kendine göre yetiştirir. Sen kuzuyu götürdün, kurda teslim ettin. Tamam, kurt onu yer, parçalar.

İlk iş terbiyeden başlar. O terbiyeyi yapmadın, okulu kurmadın; müslüman, mütedeyyin, dindar insanlar yetişmedi, bitti. O imtihan devresi kapandı, başaramadın. Ondan sonra daha büyük fitneler çıkar... O fitnelerin def edilmesi için, canını vermek lâzım. Canını da vermedi? Yani, cihad etmedi, savaşmadı ve sâire... Ne olur? O zaman can da gider, mal da gider, hürriyet de gider. Esir düşer. Irz da gider, namus da gider, Allah korusun.

Yani, Allah'ın imtihanı böyle, kademeli kademelidir. Onun için, işte dünyadan korkmak lâzım. (*Fe'tteku'd-dünyâ*) Allah'tan korkmak lâzım. (*Fe'tteku'llah*) Cehennem ateşinden korkmak lâzım. (*Fe'tteku'n-nar*) Bunlardan hep korkması lâzım.

Korkmuyor, çok cesur. Tamam. Cesaretin makbul olduğu yerler var. Ama istikbalde seni tehlikeye atacak şeyden korkmamak cesaret değil, aptallıktır.

"—Ben elektrik telini tutmaktan korkmam Hocam!"

Sakın ha, böyle delilik etme. Elektrik telini tutmaktan korkmamak cesaret değildir, enayiliktir, aptallıktır. Elektrik telini tutarsan çarpılırsın, kömür olursun.

"—İstersen çıkayım elektrik direğine, tutayım Hocam!"

Bırak deliliği, divaneliği, tutun şu adamı yahu. Bu adamın aklı yok... Direğe tırmanacakmış, tele tutunacakmış. Bu cesaret değil.

Cehenneme düşülecek şeyi yapmak cesaret mi? O da cesaret değil. O da elektrik teline tutunmak gibi. Günaha gitmek cesaret mi? O da böyle.

Ama, biz işte bunları unutmuşuz. Neden unutmuşuz? Keşke su

hadİşleri bir okusak, keşke bir hızlı hızlı okusak, devretsek... Bilsek keşke, her akşam okusak... Şimdi ben Suud'a gittim, Mekke-i Mukerreme'de dediler ki:

Bir alim var, Peygamber Efendimiz'in soyundan, gidelim. Ziyaretine gittik, hoşuma gitti. Her akşamla yatsı arasında, evinde böyle ders veriyor. Evinin avlusu var, dört beş, sizin oturduğunuz ev kadar avlusu; geniş avlusu var. Avlusunun içine binasını yapmış. Kendi evinin bir salonu var, ne kadar büyük, ne kadar büyük; yani Bonnyrigg camışi kadar büyük evinin salonu, cami gibi yani. Ama karşısında sokağın, karşısında asıl cami var, minareli cami var.

Burası minareli değil. Evinin salonu bu. Evinin salonu Bonnyrigg camışi kadar. Bahçesi de yine Bonnyrigg camişi kadar. O kadar büyük bahçe, o kadar büyük kapalı alan; oturuyor. Dünyanın dört bir yanından insanlar gelmişti. Bir yanından gelen bizdik. Türkiye'den gelenler… Bizi şuraya oturttu. Pakistan'dan gelenler burada, Hindistan'dan gelenler şurada, bilmem nerden gelenler, Ingiltere'den gelenler… Kocaman ev, kocaman mekân dolu.

Talebeler ellerinde kâğıtlar, kitaplar.. Üç kitap okuyordu. Bir tefsirden, bir hadisten, bir fıkıhtan… Üç kitap okudu. Yatsı namazını beraber kıldık, ayrıldık. Akşamdan, akşamı biz bilemedik; o yolun karşısındaki camide namazı kıldık. Öyle geldik. Belki akşamı da evinde kılıyordur. Yani, o kendi evinde kılmıştır. Çünkü camide yoktu.

Akşamla yatsı arasında her akşam ders veriyor. Her akşam çalışmazsa insan, öyle kıtı kıtı bilgilerle iyi müslüman olunmaz. Her akşam okuyacak, her akşam ders olacak, her gün…

Bak, İmam Nevevi, şu *Riyâzu's-Sàlihîn* kitabının yazarı. Hayatını okudum, bakalım neler yazmış diye. Mütercim önsözünde müellif hakkında biraz bilgi vermiş:

Küçük yaşında Kur'an'ı ezberlemiş. Biz altmışı, yetmişi geçiyoruz, bir şeyden haberimiz yok; küçük yaşında ezberlemiş.. Günde, bir günde on iki ders alırdı. Günde on iki saat ders iyi mi? Bir günde on iki ders alırdı. Çizdim altını, Yaşar bey darılmasın, kızmasın, kitabını çizdim. On iki ders alırdı bir günde.

Hamamlara gitmezdi, günah olur diye. Açılır, saçılır filan diye.

Şüpheli bulduğu için, Dimaşk'ın meyvalarını yemezdi. Şam'in şehrinin meyvalarını yemezmiş. Neden? Bilmiyorum. Orhan, sebebini araştır. Şerhlerine bak. Şam'in meyvalarını yemezmiş, nedense?

Hükümdarlara diklenmiş, karşısına çıkmış.. Burada yazmıyor. Hükümdarlardan korkusu filan yok. İki sene şöyle uzanıp, yanını yere koyup yatmamıştı diyor. İki seneye yakın bir süre yanını yere koymamış, yatıp uyumamıştı. O ne demekse? Yani, yattığı uyuduğu zamanlar da olmuş da; bazen de hiç uyumadan, bütün geceyi ibadetle geçirmiş.

Meselâ, bizim Gümüşhaneli Ahmed Ziyaüddin Efendimiz, şu kitabın sahibi... Hayatını okuyun! Hiç yattığını gören yok, mübareğin uzandığını gören yok...

"— Hocam, araba filan kullanmıyorlar mıydı, o zaman?"

Bir buçuk asır önce yaşamış. Yani, bu asırda değil. Araba yoktu daha ama olsa da kullanmazdı.

Evlenmemiş, küçük yaşında Gümüşhane'den çıkmış, İstanbul'a gelmiş. Amcasıyla mal alış verişi için. Ondan sonra amcasına demiş ki:

"—Ben burada kalacağım, ilim öğreneceğim. Sen git!" demiş, kendisi gitmemiş Gümüşhane'ye.

İstanbul'a geliş parasını da, kendisi kese örerek, parasını öyle tamamlamış. Kendi el emeğiyle.

Bir rüya görmüş, büyük bir yangın çıkıyor. Yukardan aşağıya bir zincir sarkıyormuş. O zincire tutunmuş, o yangından öyle kurtulmuş diye böyle bir rüya görmüş küçüklüğünde. İstanbul'a gelince, Süleymaniye camiine girmiş, bakmış ki: o rüyada gördüğü yangın çıkan yer gibi, o zincir de Süleymaniye camiinin zinciri gibi, orada kalmış.

Hàlid-i Bağdadî Hazretleri ki, üzerinde çalışma yapsın diye Muammer kardeşimize söyledim. Halifelerinden biri geliyor, Halid-i Bağdadi Hazretleri'nin halifelerinden birisi. Gümüşhaneli Hazretleri'ne İstanbul'a geliyor, seni irşadla vazifeliyim, onun için geldim. Sırf senin için geldim İstanbul'a diye ona tasavvufun inceliklerini öğretip, onu evliya yapıyor. Bir kişiyi öğretmek için gelmiş Suriye'den. Gümüşhaneli Hazretleri böyle bir kimse.

Hiç uzandığını gören yok, hiç uyuduğunu gören yok. Pekiyi, ne yapmış bu mübarek adam, evliya adam? Öğleden önce, sabahla öğlenin arasında, oturduğu yerde biraz gözlerini kapatırmış. Belki o zaman uyuyordu diyorlar.

Yattığını gören yok, edeben hiç uzanmamış, tahammül edilecek gibi bir şey değil. Bu İmam Nevevî için de öyle diyorlar. İki sene yatıp uyumamış. Sonra, ilimlerin bütün şubelerinde salâhiyet sahibi olmuş.

Uyumayan, çalışan, evlenmeyen bir insan tabii ilim sahibi olur. Evlenen insan ne olur? Gider ilminin çoğu. Çoluk var, çocuk var, karı var, çarşı var, pazar var, dırdır var, gırgır var, her şey var... Evli olduğu zaman, ilim kolay olmuyor.

Hazreti Ömer diyor ki:

"—İlim öğrenecekseniz, evlenmeden önce öğrenin! Bitsin iş..."

Biz evlenmeden önce futbol oynuyoruz, spor yapıyoruz; yani o çağlara gelinceye kadar, ömrün en kıymetli çağları geçiyor. Evlendikten sonra da evlendik diyoruz, hapı yuttuk diyoruz, iş bitiyor.

Başka türlü yetişmişler. Küçük yaşta, dört yaşında başlamışlar ilim öğrenmeye... Küçük yaşta Kur'an'ı ezberlemişler. Öyle alimler var ki, ilk okul çağındaki bugünkü çocukların zamanında, fetva verirlermiş. On iki yaşında fetva verirmiş. On iki yaşında müftülük yapacak, sorulan meseleye fetva verecek hale geliyor adam... Çünkü dört yaş, haydi beş yaş diyelim. Yedi, beş daha on iki. Yedi sene çalışmış oluyor.

Bu çalışmalar da, çocukları sınıfa sok, haydi bir fil resmi yap, haydi boya bakalım! Şimdi bir eşek resmi yap. Boya bakalım! Kayserili mi olacak? Ne oluyor ise... Derken, resimle, oyunla senenin yarısı geçiyor..

"—Çocuğum, yavrum, oku bakalım şunu!"

"—Daha biz okumaya geçmedik."

"—E, ne yapıyorsunuz okulda?"

Hava civa, öyle değil mi? Yalan mı söylüyorum? Iftira mı ediyorum? Yeni eğitim metodu bu...

Onlar dört yaşında başladıkları zaman, ciddi gidiyorlardı.

Onların yedi senesi, bizim yetmiş senemiz kadar bereketli geçiyordu. Biz yetmiş sene okuduk da ne oldu? Yaşadık da… Ben yetmişe gelmedim ama yaklaştım. Ne yaptık biz? O, yedi senede her şeyi bitiriyor. Günde on iki ders okursa, bir de okuduğu hiç bir şeyi unutmazmış, öğrendiği hiç bir şeyi unutmazmış.

Ben şimdi Bugün söylediğimi, yarın bana sorun. Kekeleyerek söylerim. Hatırımda kalmıyor. Gene ben iyinizim biraz. Size sorsam yarın, benim kadar da bilemezsiniz; o okuduğunu hiç unutmazmış mübarek. Mübarek insanlar… Mübarek yaşam başlayınca, işler de değişiyor. Yani, o zaman evliyalık başlıyor, bereket başlıyor, unutmama başlıyor, her şey değişiyor.

Nereden açtık bu işleri yahu başımıza? Bu sözleri nerden açtık? Hepimizi vurdu şimdi. Başta beni vurdu, sonra sizi vurdu; bu duvara çarptı, o duvara çarptı, hepimizi devirdi. Allah yardımcımız olsun… Allah yardım ederse, kurtuluruz. Yardım etmezse, halimiz harap... Bu adamların, bu mübareklerin yaşamına göre; bizim yaşamımızda çok fark var… Biz hapı yutmuşuz, biz başka bir kültürle yetişmişiz; bu yabancı kültür, spor kültürü. Bu yabancı kültür, sörf kültürü. Bu yabancı kültür: görüyorsunuz, eğlence kültürü. Bizi mahvetmiş.

Bizim kültürümüz bu değil, bizim hayatımız bu değil! Bizim imanımızın gereği olan yaşam tarzı başka… Nerede bu? Bu kitapların içinde. Bu kitapları da okumazsak; bu kitapları okuyan hoca da az, bunları anlatan hoca da az.

İslâm müsamaha dinidir diye başlıyorlar, müsamaha da demiyorlar; hoşgörü diyorlar. “Hoş gör yâhu! Boş ver yahu!” ile gidiyor iş… Öyle değil mi? Hoş görüyle, boş ver. Öyle gidiyor.

Allah affeder. İyi ama kimi affeder? Ne zaman affeder? Cezası yok mu Allah’ın, cehennemi yok mu? Bütün cennete girecek insanlar, siyah bir öküzün derisinin üstünde bir beyaz kıl kadar az. Veya beyaz bir derinin üzerinde bir tek siyah kil kadar az, cennete girecek insan; yani ekseriyetle cehenneme gidecek. Nerede Allah affediyor?

Affetmenin şartı ne Hocam? Onu da söylesene, Affeder, affeder diye ümitlendiriyorsun. Günaha devam et der gibi, teşvik eder gibi konuşuyorsun. Biraz Allah’tan korkutsana. Is ciddi. Yarın öbür

gün ne olur, yani belli olmaz. Ecel gelir, Ömür biter. Kabir var, kabir azabı var, sorgu var, sual var, melekler var, mahkeme-i kübra var. Cehennem var, sırat var. Bunlar oyuncak değil. Bak, Peygamber Efendimiz ne diyor; korkun diyor ve korkuyu istiyor, Allah'tan:

اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى ، وَالتُّقَى ، وَالْعَفَافَ ، وَالْغِنَى

(*Allàhümme innî es'elüke*) Ne istiyor, Allah'tan ne istiyor? Düşünün, hatırlarsınız. Hidayet istiyor. Tamam; bir… Başka? İffet istiyor; iki… Takvâ istiyor; üç. Zenginlik istiyor; dört…

Bak buldunuz. İnsan dikkatli dinlerse, dikkatli dinlerse, hatırında kalır. Gevsek dinlerse, hatırında kalmaz; dikkatli dinleyecek.

Bakın, benim rahmetli anam kurnaz kadınmış, nur içinde yatsın. "Evlâdım, git hocayı dinle, bana anlat" diyor. Politika yapıyor.. Vay kurnaz vay. Bana hocayı dinletmek için, amma politika uygulamış ha. Amma piyazlamış beni ha.

Piyaz ne demek? Farsça, soğan demek. Yani beni haşlamış, yanına da soğanı doğramış, güzel yenilecek hale getirmiş. Amma piyazlamış ha… Bu bir politika, yani çocuk yetiştirmek kolay değil. Piyazlayacaksın, okşayacaksın, mükâfatlandıracaksın, kaş çatacaksın yeri gelince; ama ekseriyetle şevklendirerek olacak.

Ben bunu birisine anlatacağım diye okursa, hatırında kalır. Yarın bunu bana sorarlar, ben bunu iyi dinleyeyim derse; hatırında kalır. Hafızasını insan kullandıkça, kuvvetlenir. Kullanmadıkça zayıflar, geçsek tutar.

Bak, bir söz var: Dalgın profesör. Ben profesörüm biliyorsunuz. Profesörler Dalgın olurmuş, unuturmuş her şeyi.. Kalemim nerede, gözlüğüm nerede? Şimdi şaka değil, buraya gelirken; gözlüğüm nerede diye aranırken, Hacı Hanım dedi ki:

Gözünde ya dedi. O duruma ben de düştüm. Profesörlük var ya serde… Gözlüğüm buradaymış, nereye koydum diye gözlük arıyorum.

Bir fıkra var, yani böyle de, benim de başıma geldi. Yani, profesör dalgın olur. Dalgın profesör diyor, şemsiyesini ne zaman

unutur? Bilemezsiniz. Koyacağı zaman, koyduğu zaman unutur. Şemsiyeyi koyarken, aklı başka yerdedir. Çünkü içeriye girer, şuraya koyar şemsiyeyi. Bir şey düşünüyordu. Nereye koymuştun şemsiyeyi hocam? Haberi yok. Neden? Koyduğu zamanı bilmiyor ki. Dalgın profesör şemsiyeyi ne zaman unutur? Koyarken unutur. Dalgın dinleyici sözü ne zaman unutur? Dinlerken unutur. Çünkü dinlerken öyle dinliyor.

Nasıl dinleyecek? Peygamber Efendimizi sahabe-i kiram nasıl dinlermiş? Başlarının üstünde bir küs konmuş da, kıpırdarsa kaçacakmış gibi böyle.., Kuş kaçmasın diye böyle heykel gibi duran insanın duruşu gibi durup; öyle dinlermiş. Anlayabiliyor musunuz? Yani, nasıl dikkatle dinlediğini... Başının üstüne bir kuş konsa insanın, konabilir. Konamaz, bizim başımıza konamaz. Neden? Böyle yaparız, böyle yaparız, kaçar. Hareketliliğimizden. Başının üstüne bir kuş konmuş da, kaçmasın diye kıpırdamayan insanın; kıpırdamadan durusuyla böyle dinlermiş.

Bunlar yoksa hatırda kalır mı, bu hadis-i şerifler?

Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri'nden, Peygamber Efendimiz'in şöyle dediği rivayet olundu. Ebû Said bunu nasıl söylüyor sana? İyi dinlediği için söylüyor. Kelimesi kelimesine. Biz iki satırı hatırımızda tutamıyoruz:

اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى ، وَالتُّقَى ، وَالْعَفَافَ ، وَالْغِنَى

(*Allàhümme innî es'elüke'l-hüdâ, ve't-tukà, ve'l-afâfe ve'l-gınâ*)

Neymiş mânası?

(*Allàhümme*) "Ey benim Rabbim, Mevlâm! (*İnnî es'elüke*) Ben senden dilerim ki, şunları bana veresin. Senden şunları istiyorum yâ Rabbi!

(*El-hüdâ*) "Hidayet isterim yâ Rabbi! Aman yâ Rabbi, hidayet üzere olayım, yanlış yolda, bâtıl yolda, sevmediğin kul olmayayım. Günahta, şirkte, zulümde, isyanda, kötü huyda, kötü halde olmayayım yâ Rabbi! Hidayet isterim yâ Rabbi senden..."

Başka? (*Ve't-tükà*) "Takva isterim yâ Rabbi! Bana öyle bir duygu ver ki, ben harama günaha yanaşmayayım."

Neden? Takva ehli, Allah'tan korkuyor, müttakî. Onu istiyor;

hidayet istiyor, takvâ istiyor.

(*Ve'l-afâfe*) "İffet istiyorum yâ Rabbi!" Afiflik, namusluluk. İffetli insan, harama bakmaz, harama kuşak çözmez. İffetli insan, el açıp yılışık yılışık ondan, bundan istemez. Haysiyetini zedeleyecek aşağılık iş yapmaz. İffet, kötülüklerden uzak durma hali.

(*Ve'l-gınâ*) "Bir de zenginlik istiyorum yâ Rabbi!"

Buradaki zenginlik iki mânaya gelebilir. Arapça'daki zenginlik, bir, para ver. Mal ver, para ver; devem olsun, hurmam, bağım bahçem olsun, evim barkım olsun filan.

Bir de müstağnîlik, gönül zenginliği, tok gözlülük anlamına gelebilir.

Bu benim ezberimdeydi, Orhan'ın da ezberinde… Burada öğrenmedi, evvelden biliyorduk biz; değil mi Orhan? Önceden biliyorduk

Bunu ezberlersin de, üç sayfalık hadis var... Onu nasıl ezberliyordu millet? Onların akılları, diyor ya Ali efendi: orada direğe dayalı olan; o zaman otomobil yok muydu diyor ya. Yani, onların akılları başka şeyle meşgul olmadığı için ve gönüllerini tam verdiklerinden; böyle dinliyorlardı, öyle hafızalarında kalıyordu. İslâm'a öyle sarılmışlardı. Hayatları, Rasûlüllah'ın bir sözü üzerine, hayatlarını verirlerdi. Pür-dikkat, her an ne yapıyor diye bakarak hareket ederlerdi.

Yani biz de müslümanız ama biz çok kötü yetiştik. Bizim İslâmî bakımdan iyi yetişmemizi engelleyenlerin vebali çok... Bize İslâmî eğitimi tam vermeyenlerin vebali çok ama, bizim de vebalımız çok.. Onların vebali on sekiz, on sekiz yaşı değil, daha önceki yaşta bitiyor onların vebali. Buluğa erdik mi, bizim vebalımız başlıyor.

Peygamber Efendimiz ne diyor?

"—Yedi yaşında Çocuklarınıza namaz kılmayı emredin. On yaşında kılmazlarsa, pataklayın! (*Vadribûhüm alâ aşrin*) değil mi? On yaşındayken dövün!" diyor.

"—Gel buraya! İkindiyi kıldın mı?"

"—Kılmadım."

"—Çaaat…"

"—Neden?"

Yedi yaşından beri ben buna söylüyorum. Üç senedir hala namazda böyle kaytarmak olur mu? Biraz anlasın bakalım beşkardeşlerin tadını… Ensesinde boza pissin de, görsün. Yani, pataklamak da lâzım. Demek ki, on yaşından itibaren zorlamak lâzım!

Mühim olan: Büluğa erdikten sonra mecburiyet başlıyor. Anası babası öğretmedi? Öğretmedi ama, kendisi artık sorumlu oldu. Kendisi öğrenecekti. O halde, sorumluluk bir noktada bize geldi, hepimize geldi. Hepimiz sorumluluğu yaşadık, şu yaşa ulaştık; ömür gitti, yıllar gitti. Allah bizi affetsin…

Suçumuz çok, kusurumuz çok; Allah bizi bağışlasın... Bundan sonraki vaktimizi, rızasına uygun geçirmeye muvaffak eylesin... Yolunda dâim, zikrinde kàim, ibadetine müdâvim eylesin…

Din-i mübîn-i İslâm'a en güzel tarzda hizmet etmeyi nasib eylesin… Cennetiyle, cemâliyle cümlenizi, cümlemizi müşerref eylesin...

Bi-hürmeti habîbihî muhammedini'l-mustafâ… Ve bi-hürmeti sehr-i şa'bân el-mübârek… Ve bi-hürmeti esrar-i sûreti'l-fâtihah…

17. 12. 996 - M. Zâhid Kotku Dergahı
Sydney /AUSTRALIA.

17. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN ÜMMETİ İÇİN ENDİŞELENMESİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smil'lâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fih... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn... Emmâ ba'du feyâ ibâda'llàh, yâ eyyühe'l-müslimûn...

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn! Değerli kardeşlerim!

Şa'ban ayı içinde bulunuyoruz. Üçaylardan ikincisi, Rasûlüllah Efendimiz'in ayı... Ramazan bizim ayımız, Şa'ban, Peygamber Efendimiz'in ayı. Bir hafta kadar sonra da, Berat gecesi olacak. Mühim, mübarek gecelerden birisi. Ondan sonra, Allah nasib ederse, Ramazan'a kavuşacağız.

Peygamber SAS Efendimiz, Receb ayının hilâlini gördüğü zaman, el açıp dua ederdi:[63]

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبَ وَشَعْبَانَ ، وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ (طس. هب. حل. كر. والديلمي عن أنس)

RE. 532/10 (*A'llàhümme bârik lenâ fî recebe ve şa'bân, ve belliğnâ ramadàn*) "Yâ Rabbi, şu Receb ayını, Şa'ban ayını bize

---

[63] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.259, no:2346; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.189, no:3939; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.375, no:3815; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.269; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6494; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXX, s.57; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.485, no:1985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.161, no:309; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.138, no:18049; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.211, no:554; RE. 532/10; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.24, no:35704, 36125.

mübarek eyle; bizi mübarek Ramazan'a sıhhat afiyetle eriştir." diye dua ederdi.

Tabii, Peygamber SAS Efendimiz'in bu ayında, benim ayım dediği bu mübarek ayda kendisi çok oruç tutardı. Bizim de hayrat u hasenatı, ibadat ü taati, salât ü selâmı arttırmamız lâzım bu ayda… Peygamber SAS Efendimiz'in siretini okumamız lâzım, sünnetini öğrenmemiz lâzım! Böylece, Peygamber SAS Efendimiz'in rızasını, sevgisini kazanmağa çalışmamız lâzım! Rasûlüllah'ın sevgisini kazanınca da, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevgili kulu olmak, lütfuna, rahmetine ermek yolu açılıyor insana...

Rabbimiz Tebâreke ve Teàlâ Hazretleri cümlemizi her türlü yanlışlıklardan; iyi niyetle, kötü niyetle, bilerek, bilmeyerek yapacağımız hatalardan, günahlardan korusun… Böyle şeyleri yapmaktan uzak eylesin... Her yaptığı işi usulünce, Kur'an-ı Kerim'e uygun, Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine muvafık, şeriatın ahkâmına mutabık şekilde yapmayı cümlemize nasib eylesin... Şeriat-i Garrâ-i Ahmediyye'den ayağımızı başka yollara kaydırmasın… Yönümüzü başka yerlere saptırmasın; yolunda daim, zikrinde kàim eylesin…

Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA dan rivayet edilmiş bir hadis-i şerifi okumak istiyorum.

Biliyorsunuz, Amr ibnü'l-As Mısır'ı fetheden sahabi. Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As da, onun oğlu. Ebâdile-i Erbaa'dan, dört mübarek alim, fazıl Abdullah'tan birisidir. Abdullah ibn-i Mes'ud, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As, Abdullah ibn-i Mes'ud, Abdullah ibn-i Ömer; dört meşhur Abdullah'tır bunlar. Allah şefaatlerine erdirsin… Ashabın içinde ilmiyle, irfanıyla temayüz etmiş kimselerden; önde gelenlerden oluyor. Hepsi güzel, hepsi kıymetli, hepsi yıldızlar gibi değerli. Ama bazıları ilimde, fıkıhta ileri gitmiş.

Meselâ, erkekler içinde bunların, bu saydıklarımın ileri gittiği gibi, hanımlar arasında da, Hazreti Aişe-i Sıddîka validemiz ileri gitmiş, yükselmiş, derecesi önlerde... Onun için, muteber fıkıh

kitapları sayıyor. Peygamber Efendimiz'in ashabından fetva veren, müftülük yapan ve sorulduğu zaman fetva veren yedi mühim şahsın ismini sayıyorlar.

Önem sırasına göre sıraladıkları zaman, içlerinden bir tanesi de Hazreti Aişe-i Sıddîka validemiz. Yani, hanım ama mâşâallah. Fetva verme makamına ulaşmış bir kimse. Allah bizim hanımlarımızı, kızlarımızı da öyle, Aişe Anamız gibi fakihe, fıkıh erbabı, dini iyi bilenlerden eylesin...

Bu Abdullah ibn-i Amr ibnü'l As'ın kabri, Kahire'de bulunuyor. Fustat'ta bulunuyor. Ziyaret nasib oldu, Allah şefaatine erdirsin cümlemizi. Biz bu arada böyle, İspa Turizm şirketimizin güzel seyahatleri oluyor. Onlardan bir seyahatle Mısır'a gittik, o vesileyle bunları görmüş olduk, ziyaret etmiş olduk. İmam Şafii Efendimiz'in kabrini ziyaret nasib oldu.

Ebû Hanife Efendimiz'in kabrini ziyaret nasib oldu Bağdat'ta... Bunlar büyük zatlar tabii.

Şimdi, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l As RA'dan rivayet edildiğine göre:[64]

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، تَلاَ قَوْلَ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي إِبْرَاهِيمَ: رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي، وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (إبراهيم:٣٦) وَقَوْلَ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ: إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ، وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (المائدة:١١٨) فَرَفَعَ يَدَيْهِ، وَقَالَ: اللَّهُمَّ أُمَّتِي أُمَّتِي، وَبَكَى. فَقَالَ

[64] Müslim, *Sahîh*, c.I. s.465, no:301; İbn-i Hibban, *Sahîh*, 16, s.217, no: 7235; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.91, no:1244; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:415; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.446; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا جِبْرِيلُ اذْهَبْ إِلَى مُحَمَّدٍ ، وَرَبُّكَ أَعْلَمُ فَسَلْهُ: مَا يُبْكِيكَ ؟ فَأَتَاهُ جِبْرِيلُ ، فَسَأَلَهُ ، فَأَخْبَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَا قَالَ ، وَهُوَ أَعْلَمُ ، فَقَالَ اللهُ تَعَالَى: يَا جِبْرِيلُ اذْهَبْ إِلَى مُحَمَّدٍ فَقُلْ: إِنَّا سَنُرْضِيكَ فِي أُمَّتِكَ ، وَلاَ نَسُوءُكَ (رواه مسلم)

(*Enne'n-nebiyye SAS, telâ kavle'llàhi azze ve celle fî ibrâhim: Rabbi innehünne adlelne kesîran mine'n-nâs, femen tabianî feinnehu minnî, ve men asânî feinneke gafûrun rahîm. Ve kàle isâ AS: İn tüazzibhüm feinnehüm ibadük, ve in tağfir lehüm feinneke ente'l-azîzü'l-hakîm. Ferafea yedeyhi ve kàle: Allàhümme ümmetî ümmeti, ve bekâ. Fekàle'llàhu azze ve celle: Yâ cibrîl, izheb ilâ muhammedin, ve rabbüke a'lemü feselhu: Mâ yubkîke? Feetâhu cibrilü, feseelehû, feahberehû rasûlü'llàh SAS bimâ kàl, ve hüve a'lemü, fekàle'llàhu teàlâ: Yâ cibrilu'zheb ilâ muhammedin fekul: İnnâ senurdîke fî ümmetike, ve lâ nesûük.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.*

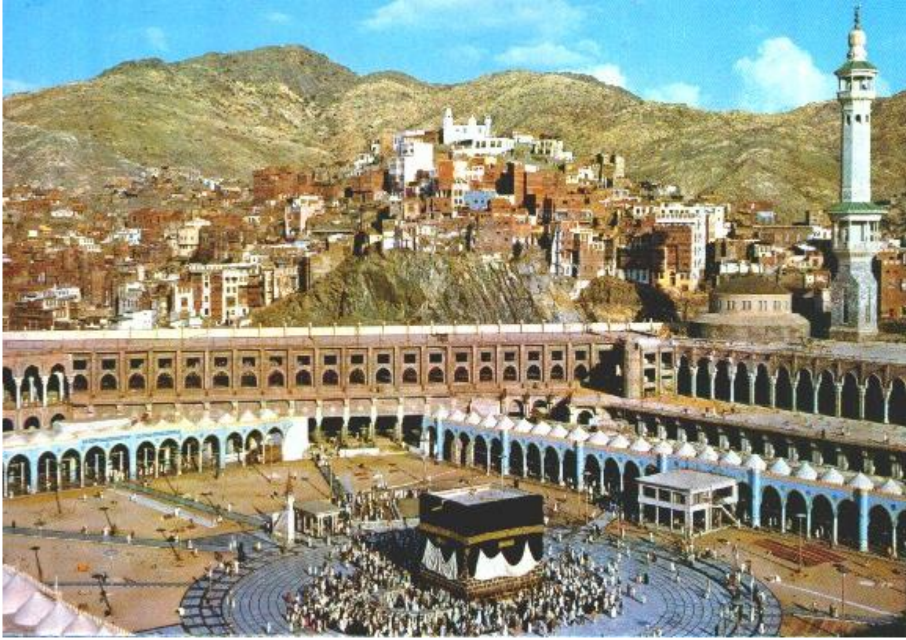
Mübarek metnini okudum, hadis-i şerifin. Berekete nail olalım, sevaba nail olalım diye. İzahına dilimizin döndüğünce geçelim!

a. İbrâhim AS'ın Duası

Peygamber SAS Efendimiz iki ayet okumuş. Ayetlerden bir tanesi: İbrâhim AS'ın duası… İbrâhim AS elini açtı, dua eyledi, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne:

رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

(إبراهيم:٣٥)

(*Rabbic'al hâze'l-belede âmînen ve'cnübnî ve beniyye enna'bude'l-asnâm*) "Yâ Rabbi, şu beldeyi (Mekke'yi) emniyetli, güzel bir belde eyle; beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!" (İbrâhim, 14/35)

Kimse yok ortada, ortada daha kimse yok; İbrâhim AS oraya hanımı Hacer validemizi, oğlu İsmail'le beraber bıraktı gitti. Sonra geldi, gitti oraya... Oğlu büyüyünce, Kâbe'yi bina ettiler. Dua etti, el açtı dedi ki:

"—Yâ Rabbi, bu beldeyi emniyetli bir belde eyle!"

Kimse yoktu, ekin bitmez bir vadiydi, insan yoktu; ıssızdı, taşların arasındaydı, kumluktu; hiç bir şey yokken böyle dua etti.

Tabii bunlar peygamberlerin işleri. Peygamberlerin işleri Allah'ın emriyle, vahiyle oluyor; boşuna olmuyor. Allah ne emrettiyse onu yapıyorlar. Allah'ın emrini tereddütsüz yerine getiriyorlar.

Allah-u Teàlâ İbrâhim AS'a rüyada, "Oğlunu kurban kes!" diye

emretti. İbrâhim AS oğlu İsmail'i kurban etmeğe kalkıştı. Bıçağı aldı, çocuğu yatırdı, kurban edecek, emir öyle diye. Sonra, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurdu ki:

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا (الصافّات:١٠٥)

(*Kad saddakte'r-rü'yâ*) "Tamam, rüyayı tasdik eyledin, rüyada sana verilen emri yapacağını gösterdin Bu işte sadakatini gösterdin." (Saffât, 37/105)

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ (الصافّات:١٠٧)

(*Ve fedeynâhu bi-zibhin azîm*) "Al sana muazzam bir kurban, evlâdının yerine bunu kes!" (Saffât, 37/107) buyurdu. Kurban bayramında bizim koç kurbanı kesmemiz oradan.

Şimdi, "Bu beldeyi emniyetli bir belde et yâ Rabbi!" diye Mekke için dua etti. Mekke mübarek zaten, Hazreti Adem zamanından, melekler zamanından mübarek; ama kıymetini bilen biliyor, bilmeyen bilmiyor. Issızken oraları, boş sanıyor cahil, gafil insanlar ama İbrâhim AS, Hacer Validemiz'le oğlunu oraya bıraktı. Bıraktı da, giderken, hızlı hızlı uzaklaşırken; Hacer Validemiz baktı, kocası gidiyor. Issız bir yer, taaa Filistin'den oraya beraber gelmişler, yanında küçük yavru, kocası bırakıp gidiyor. Dedi ki:

"—Yâ İbrâhim, bizi bırakıp gidiyorsun, bu Allah'ın emri mi?"

"—Evet, Allah'ın emri..." dedi.

"—Eh, Allah'ın emriyse, Allah beni korur." dedi.

İbrâhim AS kalktı gitti. İbrâhim AS çok merhametli bir insandı, ağlayan bir insandı, gözü yaşlı bir insandı, çok merhametliydi. Bunu nasıl yaptı? Allah öyle emretti diye. "Git, çoluk çocuğundan bir kısmını oraya iskân et!" buyruldu. "Pekiyi..." dedi. Sebep sormak, sonucu bilmek, bilmemek, itiraz bahis konuşu değil. "Eh, Allah emrettiyse, Allah beni korur!" dedi.

Allah korudu.

Hacer Validemiz orada, Safa ile Merve arasında koştu. Bir Safa tepesine çıktı, taşların üstüne çıkabildiği kadar çıktı. Şöyle uzaklara baktı. "Bir ev görebilir miyim, bir ateş görebilir miyim, bir ışık görebilir miyim, bir insan görebilir miyim?" diye. Yok... Hızlı hızlı, koştu, koştu, koştu, öbür tarafta Merve'deki kayalıklara, taşlıklara çıktı, oradan öbür tarafa doğru baktı, bir şey görebilir miyim diye…

Mescid'den de daha hiç bir şey yok… Orası ekin bitmez bir vadi, kumluk bir yer… Kralın sarayı yok, minareler yok, duvarlar yok, insanlar yok, kale yok; bir şey yok, boş yer… Oradan baktı, oradan baktı, yedi defa öyle geldi gitti, geldi gitti. Allah'tan şöyle bir arkadaş istedi. Sonra çocuğuna su aradı. Cebrâil AS Zemzem suyunu çıkarttı ortaya... İşte bunlar neyse oldu.

İsmâil AS'la Hacer Vâlidemiz oraya yerleştiler, İsmâil AS büyüdü. Orada Zemzem suyu olduğu için, geçen kervanlar baktılar ki, havada bazı kuşlar uçuyor, birbirlerine dediler ki:

"—Yahu burada bu kuşlar uçuyor ama bu kuşlar su kuşları. Su olmayan yerde bu kuşlar olmaz, buralarda da hiç su bilmiyoruz." dediler.

Adamlar tecrübeli, çöllerde gezen insanlar. Çölün ahvalini biliyorlar. Yani, bir yerde akbabalar dolaşsa siz ne dersiniz? "Tamam, burada bir leş var!" dersiniz. Onlar da kuşlardan bildiler, su var oralarda diye.

Yahu, biz burada su bilmiyoruz filan dediler, kervan yolunu değiştirdi O körfez, dağların arasındaki girinti vadiye girdi. Baktı ki, Hacer validemiz ve oğlu İsmail AS' orada duruyor, baktılar su var. Şarıl şarıl, gürül gürül, kesilmez bir su, Zemzem suyu var. Rica ettiler, dediler ki:

"—Yahu, ne güzel, burada su varmış. Demek ki, su çıkartmışsınız. Müsaade eder misiniz, biz burada kalabilir miyiz?"

Kalın dediler. Allah gönderiyor. Komşu gönderiyor. Yalnızlıktan kurtarmak için yani. Sonra onlardan birisinin kızıyla evlendi, İsmail AS…

Sonra, İbrâhim AS zaman zaman geliyor, gidiyor. Beraber Kâbe'yi bina ettiler. O zaman dua etti:

رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

(إبراهيم:٣٥)

(*Rabbic'al hâze'l-belede âmînen*) "Yâ Rabbi, bu beldeyi emniyetli, güvenilir, muhterem bir belde eyle… (*Ve'cnübnî ve beniyye enna'bude'l-asnâm*) Beni de, evlât ve zürriyetimi de doğru yoldan ayırma, putlara taptırma; putlara tapmaktan bizi koru ya Rabbi!" (İbrâhim, 14/35) diye dua etti.

Çünkü, çevre putlara tapan kavimlerle dolu... Babil, Mısır milattan önce kaç yıllarından beri, o Firavunun bozuk dini, akidesiyle yaşayan bir kavim. Babil'in kaç çeşit tanrısını, dinler tarihi kitabından okuyoruz... Suriye de öyle. Yemen tarafında, aşağıda bir sürü böyle abuk sabuk inançlar var. Ay'a, Güneş'e tapanlar var.

Meselâ, Saba Melikesini biliyoruz ki, Güneş'e tapıyormuş kavmi. Sonra, Süleyman AS' onu müslüman etti. Kendisini çağırdı. Yani, etraf putlara tapan kavimlerle dolu… Onun için, İbrâhim AS el açtı, dedi ki:

"—Yâ Rabbi, bu beldeyi mübarek bir belde eyle! Çoluk-çocuğumuza da, beni de, zürriyetimi de putlara tapınmaktan koru!" diye dua etti.

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ، فَمَن تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ، وَمَنْ

عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (إبراهيم:٣٦)

(*Rabbi innehünne adlelne kesîran mine'n-nâs*) "Yâ Rabbi, bu

putlar yüzünden insanların çoğu sapıttı. Bu putlar birçok insanları yoldan saptırdı. Doğru inancı bıraktılar, bâtıl inançlara girdiler. Allah'ın sevmediği kavim oldular, müşrik oldular, kâfir oldular. Bu putlar birçok insanları raydan, yoldan çıkarttı."

Tabii o zaman ray filan yok ama, ben böyle ağzım alıştığı için söylüyorum. Tren yok, ray yok, eski devirler bunlar.

(*Femen tabianî feinnehû minnî*) "Bana kim tabi olursa peygamber olarak; o benimle beraberdir. Ben onu kabul ederim, benim ümmetim arasına kabul ederim. Benim grubuma dahil olmuş olur, benim zümreme girmiş olur."

(*Ve men asânî feinneke gafûrun rahîm*) "Bana asi olanı da, ya Rabbi sen bilirsin. Nasıl istersen öyle yaparsın. Ne muamele edersin, onu sen bilirsin. Sen Gafur'sun, Rahim'sin!" (İbrâhim, 14/36) diye duası var.

Bunu okudu Peygamber Efendimiz. Şimdi ana konuyu toparlamak için, biraz izahat vermiş olduk. Peygamber Efendimiz, kendisine inmiş olan bu Kur'an ayetlerini okudu. İbrâhim AS'ın duasını okudu: "Yâ Rabbi, benim kavmimi yanlış yollara saptırma, benim evlâtlarımı putlara taptırma! Bu putlar birçok insanları saptırdı." mealindeki ayeti okudu.

b. İnsanların Putlara Tapması

Şimdi, muhterem kardeşlerim, insanlar bu putlara niye tapıyorlar? İlk Peygamber, ilk insan Adem olduğu halde, Adem AS' olduğu halde; insanlar bu putlara niye tapıyorlar? Niye tapmışlar? Yani, bu taşı alıp böyle, heykeltıraş önüne koyup; çekiçle, murçla "Tak tak, tak tak…" yontup, heykel haline getirdiği zaman; onun taş olduğunu bilmiyor mu? Hangi maddeden yapıyorsa, onun put olduğunu bilmiyor mu?

Arap yarımadasının müşrikleri diyorlardı ki:

هٰؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللهِ (يونس:١٨)

(*Hâûlâi şüfeàünâ inda'llàh*) "Bu putlar Allah indinde, Allah katında bizim şefaatçilerimiz, aracılarımız diye tapıyoruz." (Yunus, 10/18) diyorlardı. Yanlış bir mantıkla putlara tapıyorlardı.

Allah, böyle mantıkları sapmasın, şaşırmasın; kafaları yanlış kararlar vermesin diye, insanoğluna Hazreti Adem AS'dan itibaren, daima doğruları öğreten peygamberler göndermiş. Kur'an-ı Kerim'den biliyoruz:

وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خَلاَ فِيهَا نَذِيرٌ (فاطر:٢٤)

(*Ve in min ümmetin illâ halâ fîhâ nezîr*) [Hiç bir ümmet yoktur ki, onların içinden bir uyarıcı peygamber gelip geçmiş olmasın.] (Fâtır, 35/24) Hiç kendisine peygamber gönderilmedik kavim yok.

Nasıl ben geliyorum, size böyle vaaz veriyorum. Böyle her yere, her kavme Allah haberci, müjdeci, korkutucu, ihtarcı, ikazcı, ihbarcı, doğru yolu tebliğ edici, yanlışı gösterici bir haberci göndermiş. Bu, Allah'ın lütfundan, Allah'ın rahmetinin eseri…

Bir de, her şeyi hikmetli yaptığını gösteriyor. Yani, hiç bunları göstermese, ahirette belki bir mazeret arayacak insanlar. Ama, doğru yolu göstermek için, peygamber göndermiş, kitap indirmiş, suhuf indirmiş.

Her kavim aslında biraz doğru sözleri kulakları duymuş oluyor. Amma birçok kimse, birçok kavim doğrulara rağmen; kimisi peygamberleri, kimisi atalarını, kimisi kuvvetli gördükleri varlıkları, kimisi Ay, Güneş gibi gök cisimlerini tanrı sanmış. Ona ait bir sembol ortaya koymuş, bir put icad etmiş, ona tapınmış

Peygamberler gelmiş, onlarla mücadele etmişler, "Bu yanlıştır!" demişler. İbrâhim AS'ı biliyorsunuz, puthaneye girip de kavminin putlarını kırdığını… Onun üzerine, onu ateşe attıklarını da biliyorsunuz. İbrâhim AS'ın macerasını.

Fakat sapmışlar böyle yanlış inançlara, onlar için masraf da

yapmışlar, zahmet de çekmişler. Altından, gümüşten masraflar, paralar…

Bazen kurbanlar kesmişler, kendi aralarından bazılarını, insanları kurban etmişler. Meselâ, ortalık kurak olduğu zaman, taşma olmadığı zaman, tarlaları kurak gittiği zaman; Mısır halkı en güzel kızlarından bir tanesini seçermiş, Nil nehrine kurban olarak atarmış. Yani, Nil kurban istiyor, kız istiyor bizden diye. Abuk-sabuk bir fikirle kızın canına kıyarlarmış. Atarlarmış nehire...

Yani, İnsanoğlu abuk sabuk fikirlere saplanabiliyor. Zaman zaman peygamberler geldiği halde, peygamberlere muhalefet ediyorlar. Doğruyu söylediği halde, insanlar diyorlar ki o peygambere:

"—Senin söylediğin sözden ötürü, senin bu ileri sürdüğün fikirlerden ötürü biz atalarımızın inancını bırakmayız. Onlardan gördüklerimizi tesis etmiş olan akidemizi, inancımızı, bâtıl dinimizi bırakmayız." diyorlar.

Peygamber geldiği zaman, muhafazakârlık yapıyorlar. Burası mühim…

"—Buradan ne çıkar hocam? Ne olacak yani, burası mühim dedin, anlayamadık. Neresi mühim?"

Yahu, anlaşılmayacak tarafı yok. Adamlar hak peygamber geldiği zaman, bâtıl dinlerine muhafazakârlık edip sarılıyorlar. Hak peygamberin sözünü dinlemiyorlar. Bu devrin müslümanları, kendileri hak yolda oldukları halde, bâtıl kendilerine gelip söylendiği zaman; hak yolu bırakıp gidiveriyorlar.

Yahu, eski putperest kavimler kadar senin bir bağlılığın yok mu? Şöyle bir aklın, fikrin yok mu? Onlar bak, atalarının yolunu muhafazakârlıktan bırakmadılar. Bizimkiler hak dini bırakıp, batıcı oluyor, liberalist oluyor. Komünist oluyor, sosyalist oluyor, futurist oluyor, existansiyalist oluyor. Bilmem neist oluyor, bilmem neist oluyor...

Ne oluyorsun yahu? Sen hak dini bırakıp da, nereye gidiyorsun? Bari, hiç olmazsa eski kavimlerden ibret al. Açıkgöz

insan her şeyden ibret almasını bilir.

Büyük evliyaullahtan, şeyhlerden birisine:

"—Böyle murakabeyi kimden öğrendin? Böyle kalbini kollamayı, Cenab-ı Hakk'ın huzurunda olduğunu idrak ederek, pür dikkat durmayı, murakabeyi kimden öğrendin?" demişler.

"—Kediden öğrendim." demiş.

"—NasıI kediden öğrendin?"

Kedi farenin deliğinin karşına geçiyor, gözlerini dikiyor, böyle pür dikkat oraya bakıyor. Ne zaman çıkacak. Nefesini kesmiş vaziyette böyle bekliyor.

Bak, kediden bile akıllı insan ibret alıyor.

Şimdi, putlara tapmışlar kavimler, Peygamberler gelmiş söylemiş... Peygamberlerin hikâyeleri, kıssaları, hayatları ibretlerle dolu yani, bu işlerle dolu... Peygamber SAS Efendimiz, İbrâhim AS'ın duasını anlatan ayeti okudu:

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيراً مِّنَ النَّاسِ، فَمَن تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي، وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (إبراهيم:٣٦)

(*Rabbi innehünne adlelne kesîran mine'n-nâs, femen tabianî feinnehu minnî, ve men asânî feinneke gafûrun rahîm*) (İbrâhim, 14/36)

c. İsâ AS'ın Duası

Ondan sonra, bir de İsâ AS'la ilgili bir ikinci ayet-i kerimeyi okudu:

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ، وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(المائدة:١١٨)

(*İn tüazzibhüm feinnehüm ibadük, ve in tağfir lehüm feinneke ente'l-azîzü'l-hakîm*)

Bu ne demek? Bunu da açıklayalım. Allah-u Teàlâ Hazretleri, İsâ AS'a soracak. İsâ AS, Jesus diyorlar ya bunlar. Krismas (Cristmas) diyor Almanlar. Ben biraz Almancayla İngilizceyi karıştırıveriyorum. İşte noel tatilleri var bu adamların, bayramları var.

وَإِذْ قَالَ اللّٰهُ يَاعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ

إِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللّٰهِ (المئدة:١١٦)

(*Ve iz kàle'llàhu yâ îse'bne meryem*) Allah-u Teàlâ Hazretleri, İsâ Aleyhisselâm'a soracak: "Ey Meryem oğlu İsa! (*E ente kulte li'nnâsi'ttehizûnî ve ümmiye ilâheyni min dûni'llâh*) İnsanlara, 'Beni ve anamı, Allah'tan başka iki tanrı edinin!' diye sen mi dedin?" (Mâide, 5/116)

Heykellerini dikiyorlar ya. Şimdi, Trinity College'in yanından geçiyoruz her sabah camiye giderken, Sydney'de. Beyaz bir heykel var, Meryem ana heykeli... *Trinity*, üçleme demek. Yani, *Baba-Oğul-Ruhulkudüs* üçlemesi var. "Benim anamı ve beni tanrı edinin diye sen mi söyledin bunlara?" diye soracak Allah-u Teàlâ Hazretleri. Kur'an-ı Kerim bildiriyor bunu, ahirette soracak.

İsâ AS da diyecek ki:

قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ ، إِنْ كُنتُ

قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ، تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلاَ أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ،

إِنَّكَ أَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ (المئدة:١١٦)

(*Kàle sübhàneke mâ yekûnü lî en ekùle mâ leyse lî bi-hakkın*) "Hâşâ! Seni tenzih ederim; hak olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. (*İn küntü kultühû fekad alimtehû*) Eğer ben bunları söyleseydim, sen zâten bilirdin. (*Ta'lemü mâ fî nefsî*) Sen benim içimdekini bilirsin; (*ve lâ a'lemü mâ fî nefsike*) halbuki ben senin zâtında olanı bilmem. (*İnneke ente allâmü'l-guyûb*) Gizlilikleri eksiksiz bilen yalnızca sensin!" (Mâide, 5/116)

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلاَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللهَّ رَبِّي وَرَبَّكُمْ

(المئدة:١١٧)

(*Mâ kultü lehüm illâ mâ emertenî bihî*) "Yâ Rabbi, ben senin kullarına, sen bana ne emrettiysen onu söyledim: (*Eni'budu'llàhe rabbî ve rabbeküm*) 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin!' dedim." (Mâide, 5/117) diyeceğini Kur'an-ı Kerim beyan ediyor.

إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(المئدة:١١٨)

(*İn tüazzibhüm feinnehüm ibâdük*) "Eğer sen onlara azab edersen, edersin; onlar senin kulların... (*Ve in tağfir lehüm*) Eğer onları mağfiret edersen, mağfiret edersin; (*feinneke ente'l-azîzü'l-hakîm*) sen Azizsin, Hakimsin yâ Rabbi! İzzet sahibisin, mutlak güç ve kuvvet sahibisin, her şeyi hikmetle yaparsın." (Mâide, 5/118) diye bu ayet-i kerimeyi okudu.

"—Sen alemlerin Rabbisin, Hàlikısın, hepimizin yaratanı sensin, yaşatanı sensin, öldüren sensin; dünyanın, ahiretin sahibi

sensin! Eh, istersen azab verirsin…"

Tabii, İsâ AS' sessiz sedasız, "Ya Rabbi, mü'min olanları, ihlaslı olanları afv ü mağfiret et!" der gibi oluyor. Ama bunu usulüyle söylüyor, güzelce söylüyor:

"—Eğer mağfiret edersen, sen Aziz ü Hakimsin. Yani, onu da yapabilirsin. Azab edersen de edersin, mağfiret edersen de edersin."

Tabii, müşrikin cennete girmesi mümkün değil, mağfirete ermesi mümkün değil ama, Hazreti İsâ'ya tâbî olanlardan şirk koşmayan, İncil'i samimiyetle okuyup, İncil'e ittiba edenleri Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin mağfiret etmesini taleb ediyor.

d. Peygamber Efendimiz'in Ağlaması

Şimdi, Peygamber SAS Efendimiz bu iki ayeti okudu ve ellerini kaldırdı.

فَرَفَعَ يَدَيْهِ ، وَقَالَ: اللَّهُمَّ أُمَّتِي أُمَّتِي ، وَبَكَى.

(*Ferafea yedeyhi*) "İki elini kaldırdı, (*ve kàle*) ve dedi ki: (*Allàhümme ümmetî ümmetî*) 'Yâ Rabbi, ümmetim ümmetim; ümmetim ne olacak?' dedi, (*ve bekâ*) ve Peygamber SAS Efendimiz ağladı."

İki ayeti okuyup ağladı. Birisi: İbrâhim AS'ın duasını ihtiva eden ayet. İkincisi: İsâ AS"in, Allah-u Teàlâ'nın: "Sen mi dedin bunlara bana tapın, anama tapın diye ya İsâ?" diye sorunca, "Hayır, ben demedim…" dediğini bildiren ayeti okudu. Ellerini kaldırdı, "Benim ümmetim ne olacak yâ Rabbi? Benim ümmetim ne olacak yâ Rabbi? Ümmetimi dilerim yâ Rabbi!" dedi ve Rasûlüllah SAS Efendimiz ağladı.

Şimdi, muhterem kardeşlerim. Putperestlerden ibret aldık. Yani, putperestler kendilerine Peygamber geldiği zaman; biz atalarımızın dinini bırakmayız dediler vefa gösterdiler,

muhafazakârlık yaptılar ama; bâtıla vefa göstermek doğru değil ya. Doğru değil amma; hiç olmazsa onlar bâtıla vefa gösterdiler de, biz hak din olan İslâm'a niye vefa göstermeyelim diye buradan bir ders çıkartmamız lâzım!

Eski kavimler kolayca değiştirmemişler dinlerini de, biz bu devirde İslâmî niye bırakıyoruz? İslâm'dan niçin ayrılıyoruz? Niye gayri müslimler gibi oluveriyoruz? Niye dinimizi unutuyoruz? Niye Kur'an'ı okumuyoruz? Niye Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmıyoruz? Niye Rasûlüllah Efendimiz'in tavsiyelerini öğrenmiyoruz, öğretmiyoruz? Öğrenilmesi için mektep, medrese, kurs, neyse çalışmaları niye yapmıyoruz? Niye böyle yanmamak için, cehennemden kurtulmamıza sebep olacak olan işleri niye yapmıyoruz? Bu, bir ibret alınacak şey.

İkinci ibret alınacak şey, bak, İsâ AS, muhterem kardeşlerim. Bak, Burası da çok mühim. Bana çok mühim geliyor. Bunun üstüne bastıra bastıra söylemek istiyorum:

"—İsâ AS' hak peygamber mi?"

"—Hak peygamber."

"—Bizim sevdiğimiz bir insan mı?"

Evet, sevdiğimiz bir insan. İsâ AS'ı severiz. Hatta, çocuklarımıza bazılarımız İsâ adını koyar. Hristiyan olmak mânâsına değil, müslümanız ama İsâ adını koyarız, Mûsâ adını koyarız. Çocuğumuzun adı Mûsâ'dır. "Mûsâ gel, Mûsâ git! İsâ gel, İsâ git!" deriz yani. Neden? Sevdiğimizden, ayırmadığımızdan, onları hak peygamber bildiğimizden... Yani bizim kimseye düşmanlığımız yok.

Biz İsâ AS'ı seviyoruz. İsâ AS da bizim Peygamber Efendimiz gibi, Allah'ın gönderdiği mübarek kullardan, vazifeli Peygamberlerden birisiydi. Allah ona Cebrail'i gönderdi, İncil'i indirdi, peygamberlik vazifesini gördü, gitti. Şimdi, o Allah'ın dediklerini söyledi, başka bir şey söylemedi. Bu devirde uygulanan hristiyanlık merasimlerini söylemedi, Allah'a ibadet etmeyi, sadece Allah'a ibadet etmeyi söyledi, (*Lâ ilâhe illa'llah*) dedi. (*İsâ*

rûhu'llah) dedi belki (*Muhammedün rasûlü'llah*)'ın yerine ama, 'Lâ ilâhe illa'llah)'ı öğretti.

"—Hocam, nereden biliyorsun bunu?"

Bugün hristiyan mezhepleri içinde *Uniterian* mezhebi var. Yâni Tanrıyı bir tanıyan, triniteyi kabul etmeyen mezhepler var. Amerika'da filan yayılmış. Demek ki, bazıları bazı hakikatleri biliyor.

Benim profesörlük çalışması yaptığım bir el yazması eser var, neşrettim onu. Onu yazan şahıs da, meşhur matbaacı İbrâhim-i Müteferrika. Onun eserini neşrettim ben. Matbaacı İbrâhim-i Müteferrika'nın eserini neşrettim.

"—Bu eser ne eseri, eserin adı ne?"

İbrâhim-i Müteferrika papaz imiş. Hristiyan dinî tahsili görerek yetişmiş, papaz olmuş. Kütüphanelerdeki eski güzel, doğru kitapları okuyup, Latince filan.. Eski mahrem kitapları okuyup, oradan gerçekleri öğrendikten sonra, Romanya'dan İslâm diyarına gelmiş. Padişahlar zamanında müslüman olmuş. İyi müslüman olmuş. Padişah da sevmiş onu, sarayda yükseltmiş mevkisini, makamını, müteferrika arasına koymuş. Yani, mühim saray hizmetlerini gören müdürler demek müteferrika... İbrâhim-i Müteferrika olmuş, matbaa kurmuş, birçok eserler basmış filan.

Bu İbrâhim-i Müteferrika, o gerçekleri söylüyor. Papazken müslüman olmuş ve neden müslüman olduğunu anlatan eserler yazmış. Bu hususta eserleri çok.

Şimdi, peygamberleri hak şeyleri söylemiş olduğu halde, sonradan Allah'ın razı olmayacağı, kabul etmeyeceği duruma düşmüş mü bu kavimler? Düşmüş.

"—Nereden biliyorsun?"

İnsan akılla, mantıkla anlıyor.

Akıl ve mantıkla da anlar insan ama Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلاَثَةٍ (المائدة:٧٣)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe sâlisü selâseh*) "Allah üçün üçüncüsüdür diyenler kâfir oldu." (Mâide, 5/73) diyor. Triniteyi söyleyenlerin kâfir olduğunu bu ayet-i kerime gösteriyor.

Başka bir ayet-i kerimede de buyuruyor ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere'llezine kàlû inna'llàhe hüve'l-mesîhi'bnü meryem*) "Tanrı Meryem'in oğlu İsâ'dır diyenler kâfir oldu." (Mâide, 5/72) diyor.

Hakikaten kâfir olur. Akılla da biliyoruz, bunu da ayet-i kerimede okuyoruz ki artık hiç tereddüt kalmasın diye. Haaa, Allah'ın sevdiği bir peygamber tarafından öğretilmiş olan bir din, doğru şeyleri söylemiş bir haberciden dini öğrenmiş olan insanlar; ondan sonra Allah'ın sevmediği, razı olmadığı müşriklik ve kâfirlik durumuna nasıl düşmüşler? Bu önemli değil mi? Mühim bir şey. Bu biraz bizi ürkütüyor ve korkutuyor. Demek ki, işin başlangıcı doğru olduğu halde, sonuna doğru yamulabiliyor.

Ben bunu şuna benzetiyorum, muhterem kardeşlerim. Ölçüsüz, cetvelsiz, çekülsüz, hizasız, ipsiz insan duvar yapmağa başlasa, ne yapar? Bir tuğlayı koyar, bir tuğlayı onun üstüne koyar; duvar böyle yamuk olur, eğri olur. Hatta biraz dikkat etmezse; çekül yok, ölçü yok, devrilir. Herkes biraz bir şey ilave ederse, yamuk olduğu için yıkılır.

Buradan şu anlaşılıyor ki: Bizim dinimizin aslına sàdık kalmaya çok dikkat etmemiz lâzım! Çünkü, dinin aslına sàdık kalınmadığı zaman, doğru bir dinin sahibi olan kavimler de sonunda sapıtıp, Allah'ın sevmediği duruma düşebiliyorlar. Allah saklasın, biz de düşmeyelim diye ne yapmamız lâzım? Bundan da ibret almamız lâzım!

Peygamber SAS Efendimiz bu iki ayeti okuyunca ağladı? Çünkü ümmeti için korkuyor. İsâ AS"in kavmi doğru yoldan çıkmış, Allah'ın sevmediği duruma gelmiş. İbrâhim AS' da, kendi evlâtları putlara tapmasın diye dua ediyor. Put'a tapma ihtimali var. Bunlardan dolayı, "Ümmetim, ümmetim!" diye Peygamber Efendimiz ağlamış.

Bu mühim. Bu da çok mühim. Yani, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in ağlamasına sebep olan durum çok mühim. Nedir o mühim olan durum? Bizim sapıtmamamamız.

e. Hak Yol İslam!

"—Biz hak yolda mıyız?"

Evet, hak yoldayız. Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Hakim'de buyurmuş ki:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ (آل عمران:١٩)

(*İnne'd-dîne inda'llàhi'l-islâm*) "Allah'ın kabul edeceği, Allah'ın indinde geçerli olan, muteber olan din İslâm'dır." (Âl-i İmran, 3/19)

Başka bir ayet-i kerimede de buyurmuş ki:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا (المائدة:٣)

(*El-yevme ekmeltü leküm dîneküm ve etmemtü aleyküm ni'metî*) Bugün size dininizin ahkâmını tamamladım. Size olan lütfumu, ihsanımı, nimetimi kemale erdirdim. (Ve radîtü lekümül-islâme dînâ) Sizin ancak İslâm olmanıza, müslüman dinine mensup olmanıza razı olacağımı tebliğ ediyorum." (Mâide, 5/3) diye bildirdi.

"—Allah'ın razı olduğu din üzere miyiz?"

El-hamdü lillâh müslümanız.

"—Nedir bu dinin esası?"

Ağaca, taşa, heykele, puta, haça, şuna buna tapmamak. Yeri, göğü yaratan alemlerin Rabbine ibadet etmek.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (الفاتحة:١)

(*El-hamdü li'llâhi rabbil-àlemîn*) [Hamd alemlerin Rabbi Allah içindir.] (Fâtiha, 1/1) diye başlıyor bizim kitabımız.

Alemlerin Rabbine ibadet ediyoruz. Alemlerin Rabbi için bir heykel yapılsa olur mu? Bir put yapılsa, bir işaret yapılsa olur mu? Olmaz. Allah-u Teàlâ Hazretleri bunların sapıklık olduğunu, şirk olduğunu beyan ediyor.

Biz, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin her yerde hazır ve nazir olduğunu, hiç bir şeye benzemediğini, bizim gözlerimizin onu göremeyeceğini biliyoruz. Böyle bildirilmiş. Bizim gözlerimizin görmediği birçok şeyin olduğunu da biliyoruz. Meselâ, hava

meselâ. Havayı boş sanıyoruz, ama hava dolu. Seninle benim aramdaki havada neler var, neler var... Gökyüzü, yeryüzü, birçok şeyler var. Göremiyoruz ama var.

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (الشورى:١١)

(*Leyse kemislihî şey'ün*) [Onun benzeri hiç bir şey yoktur.] (Şûrâ, 42/11)

Bir şeye benzemeyen, hiç onun misli gibi olmayan Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni her türlü noksanlıktan tenzih ederek inanıyoruz biz. Şimdi, bu inancımızın bozulmaması lâzım. Yanlış inançlara sapmamak lâzım.

Nasıl sapar insan yanlış inançlara? Otururken, kalkarken, konuşurken, gülerken, arkadaşlarıyla şakalaşırken der ki:

"—Yahu, Allah baba bu işe razı gelmez. Allah baba bugün bana çok para verdi."

Öyle şey olur mu? Dur bakalım! Sen müslümandın, ne oldu sana? Ne demek, Allah baba? Nerden geldi bu laf? Bir düşün bakalım. Ağzından çıkan lafı kulağın duysun. Nereye gidiyor bu laf? Baba olması için, oğul olması lâzım. Evlât olması lâzım, hanım olması lâzım, düğün olması lâzım, dernek olması lâzım... Öyle şey olur mu? Allah-u Teàlâ Hazretleri bundan münezzeh.

Bak, yavaş yavaş bozuluyor.

"—Yılbaşı (Christmas), bilmem ne... Çam alalım... Bak, ötekiler ne güzel çamlarını süslemis, evlerini süslemiş. Eve çam koyalım... Ondan sonra, böyle uzun elektrik şeyini alalım; kordonunu, böyle elektrikleri saralım... Parlak parlak kürecikleri, kırmızı, yeşil, mavi, böyle ışıl ışıl mumları yakalım..."

Dur bakalım, ne oluyorsun sen? Şaşırdın mı sen? Sen İslâm dinini bırakmak mı istiyorsun? Sen Allah'ın razı olmadığı dine mi sapmak istiyorsun? Bak, sapabiliyor.

"—Başka hocam?.."

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki, dinimiz buyuruyor ki, dinimizin ahkâmında:

Bir kadın, yüzü elleri ayakları hariç, her tarafını güzelce örtecek. Şimdi müslüman olduğunu bildiğimiz, akrabamız olan, hatta belki evimizde beraber oturduğumuz birçok insan var. Bu şekilde yapmıyor. Yani, böyle örtünmüyor. Eh, nasıl geziyor? Dışarıda başkaları başka türlü geziyor diye etek mini olabiliyor, kollar japone dedikleri gibi kolsuz olabiliyor, göğüs açık olabiliyor, mayoyla gezebiliyor, şortla gezebiliyor. Saç taralı, omuzlara dökülmüş olabiliyor.

Bunlar nereden çıktı? İslâm'da yok bunlar. Nereden çıktı? Bak, bir kayma var. Yavaş yavaş bir bozulma var. Erkeklerin tavırlarında, kimisi gidiyor içki içiyor. İslâm'da içki haram. Bak, bir bozulma var... Demek ki, hristiyanların Hazret-i İsâ AS'ın yolundan kaydığı gibi, İbrâhim AS'ın evlâtları, zürriyetleri sonradan kaymadılar mı?

Peygamber Efendimiz gelmeden önce, Kâbe de kaç tane put varmış?.. Hepimiz biliriz ezbere, üç yüz altmış tane put varmış. Mekke'nin ahàlisi kimdi? İbrâhim AS'ın soyu değil miydi? İsmâil AS'dan türemediler mi? Nereden geldi bu putlar? Kâbe'yi niye putlarla doldurdular? Sapıtıyor demek ki, sapıtabiliyor.

İşte, onun için, Peygamber SAS Efendimiz ağlamış. Kimin için ağlamış? Senin için, benim için ağlamış. Ne yapmamızı istiyor? Dinin aslına sàdık olmamızı, iyi müslüman olarak yaşamamızı istiyor, yoldan çıkmamamızı istiyor, sırat-i müstakimden sapmamamızı istiyor.

"—Hah, hocam dur: Sırat-i müstakîm..."

Tamam, çiz altını! Bak, biz her gün Kırk defa Allah'tan, "Sırat-i müstakîme bizi götür ya Rabbi!" diye dua ediyoruz:

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (الفاتحة:٥)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Yâ Rabbi, sırat-ı müstakîmi bize öğret, sırat-ı müstakîme bizi götür, sırat-ı müstakîmde bizi yürüt, sırat-ı müstakîmden bizi ayırma, saptırma!" (Fâtiha, 1/5) diye dua

ediyoruz.

"—Nereden çıktı bu kırk defa Hocam?"

Her rekâtta bir Fatiha okuduğumuz için. Dört rekât sabah namazında, on rekât öğlen namazında, on dört. Sekiz rekât ikindi namazında, yirmi iki. Beş rekât akşam namazında, yirmi yedi, on üç rekât yatsı ve vitir namazında, etti kırk... Bunları kılmıyor muyuz? Kılıyoruz. Kırk defa, "Yâ Rabbi, bizi doğru yolda yürüt!" diyoruz. Diyoruz, diyoruz da; eğri gidiyor. Yani, bizim işimiz çok acaip…

İbrâhim ibn-i Edhem hani padişahmış da, padişahlığı bırakmış. Belh şehrinde, Mevlânâ'nın geldiği şehir. Çok önceden, ondan önce yaşamış. İmam-ı Azam zamanında, Hicrî İkinci Asır'da yaşamış... Belh şehrinde padişahken, bırakmış padişahlığı. Evliya, kerametleri zahir, kitaplarda isimleri yazılıyor. Bizim Bazı tarikatlarımızın silsilesinde pirlerimizden birisi, İbrâhim ibn-i Edhem Hazretleri. Padişahken, mânevî padişah olmuş, evliya olmuş. Kuraklık varmış Bağdat'ta, dua ediyorlarmış. Yağmur yağmıyormuş. Demişler ki:

"—Yâ İbrâhim ibn-i Edhem. Allah Kur'an-ı Kerim'de, 'Dua edin, duanızı kabul ederim!' buyuruyor. Dua ediyoruz, duamız kabul olmuyor." demişler.

"—Siz on şeyi söylüyorsunuz amma yapmıyorsunuz, ondan duanız kabul olmuyor." demiş, on şeyi sıralamış: Allah'ın rızkını yiyorsunuz, Allah'ın rızkıyla yaşıyorsunuz; ondan sonra Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne şükretmiyorsunuz. Kur'an'a inanıyorsunuz, Kur'an'ı okumuyorsunuz. Allah birdir diyorsunuz, Allah'a ibadet etmek lâzım diyorsunuz; dünyaya tapıyorsunuz. Cennet haktır diyorsunuz, cennete sizi götürecek işleri yapmıyorsunuz. Cehennem haktır diyorsunuz, cehennemden korunacak işleri yapmıyorsunuz. Günahlardan kaçınmıyorsunuz, cehenneme götürecek işleri yapmağa devam ediyorsunuz." demiş.

Doğru, bunların hepsi doğru… Yani, on tanesinin hepsi isâbetli, sıralamış. Yani, bizim müslümanlığımızda da çatlama

var, yıpranma var, gevşeme var, aşınma var. Biz de Yirminci Yüzyıl'ın insanları, müslümanları, aziz ve muhterem kardeşlerim, müslümanlığımızdan, dindarlığımızdan epeyce fire vermişiz.

Ne kadar fire verdik, bunun tam ölçüsünü söyleyebilir misiniz?

Bak, adamlar gökyüzüne uydu atıyorlar, gökyüzünden yerin fotoğraflarını çekiyorlar. Dönüyor böyle dünyanın etrafında uydular. Çeşitli taraflardan dönüyor. Boyna geçtikleri yerlerin resmini çekiyorlar, gönderiyorlar. Uzay merkezinde bunlar toplanıyor Amerika'da... Ondan sonra, bunlar büyütülüyor. Onların çektiği şeyler. Hatta, biz bizim köyümüzden su arayacaktık. Yani su kıt, bir yerden su bulmamız lâzım. Birisi bize dedi ki:

"—Amerika bu paftaları satıyor dedi. Bir tanesi bilmem kaç bin dolara satıyor." dedi.

Orada, o paftalarda her maddenin rengi başka çıkıyormuş. Demir varsa, fotoğrafta başka çıkıyormuş. Su varsa, belli oluyormuş.

Harabeler belli oluyormuş, gökyüzünden; tarlalar belli oluyormuş, tarlaların mahsulü belli oluyormuş. Bak, sözü nereye getireceğim. Bunlar hayal değil, teknik bunlar. Bu günün gerçekleri...

Türkiye'de haşhaş ekimi var mı, oradan takip ediyorlarmış. Yasak. Afyon yapmağa yarayan ekin var mı, takip ediyorlarmış. Türkiye bu sene kaç ton buğday çıkaracak, hesaplıyorlarmış. Metre kareye vuruyor, santimetre kareye şey yapıyor; Şu kadar tarladan, su kadar mahsül çıkar.

"—Dur hocam. Bunlar böyle, her tarla alt alta toplanıp hesaplanması kolay mı? Makineler kolay yapıyor şimdi. Bilgisayar'a işledi mi, tıkır tıkır tuşlara bastı mı, trrrrrrt. Bir döküm çıkıyor. Tamam,

Türkiye'nin bu seneki buğday rekoltesi, mahsulü şu kadar olacak, arpası şu kadar olacak, meyvası şu kadar olacak; yasak yer, tarla şurada, bilmem ne burada; her şeyi böyle tepeden takip ediyorlar..

Biz, aziz ve muhterem kardeşlerim, kendimizin, İslâmımızın ne kadarı bizde kalmış, ne kadarı yıpranmış gitmiş, aşınmış; onu ölçebiliriz, ölçmeliyiz. Nasıl ölçülür hocam bu.?. Yani, şimdi tamam, sen çok akılla, mantıkla, fenle ilgili laflar söyledin bu vaazında, ben bunu nasıl ölçerim?

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerini oku. Bak, ben buraya geldiğim zaman; şuradaki, yerdeki rahlede bir kitap gördüm. Gittim başına, çevirdim sayfalarını... O, üç ciltlik *Riyâzu's-Sàlihîn* kitabıdır. Ben de bir başka cildini yakalamış, öyle gelmişim buraya. Burada bunun olduğunu bilmiyorum, ben de bunu yanımda gezdiriyorum. Neden gezdiriyorum, muhterem kardeşlerim?.. Neden vaaz ederken, hep hadisten vaaz ediyorum? Dinin aslı, güzeli, mükemmeli, hası Peygamber Efendimiz'in zamanındaki müslümanlık... Peygamber Efendimiz'i bilirsek, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini bilirsek, okursak, "Hah, dinin doğrusu budur!" diye bileceğiz.

Bir şey kalıyor geriye: "Ben bu konuda ne yapıyorum? Ben şimdi ne yapıyorum? Peygamber Efendimiz böyle demiş, ben böyle yapıyorum. Haa, yanlışmış, düzelteyim!" diye düzelteceğiz. Yani, böyle böyle, dinimizden ne kadar uzaklaştığımızı anlayabiliriz.

Şimdi biz musafaha ediyoruz Ankara'da... Peygamber Efendimiz böyle musafaha ederdi, yani bu parmaklarla tutup; biliyorsunuz yani, müslümanca musafaha böyle olurdu ama; kravatlı insanların böyle Amerikada, bilmem nerede tahsil görmüş insanların selâmlaşması nasıl oluyor? Günaydın... Böyle toka... Bu tabii bunların usulü...

Buradakiler, bunlar da bir şey yapsanız, iş yerinde karşılaşsanız, ne diyeceksiniz? "Hi!" diyeceksiniz, "Good morning!" diyeceksiniz; ondan sonra, o elini uzatacak böyle, tokalaşacaksınız, onların usulüyle selâmlaşacaksınız.

Şimdi biz tabii, böyle selâmlaşırdık. Hadis-i şeriflerde bizim selâmlaşma usulümüz buydu. Şimdi biz camide musafahayı böyle yapıyoruz. Gene camiye gelen bir kuyumcu kardeş var. Ankara'da. İyi, camiye de yardım yapıyor filan... Bize diyor ki:

"—Bırakın su saçma sapan işleri!" diyor.

Neden? Alışmadığı bir şeyi görünce, eskiden hep öyleydi, sonra değişti. Farkına varmadan biz, yavaş yavaş döndük. Giyim değişti, selâm değişti, kelam değişti, evin mobilyası değişti, sofra değişti, her şey değişti. Sessiz sedasız, bunlardan hiç farkımız kalmadı. Mayolar bizde de var, boyanmak bizde de var, taranmak, donanmak bizde de var... Dans yok mu? Şunlar bunlar yok mu? Her şey var... Yani, sessiz sedasız pek çok şeyi kaybettik.

Neleri kaybettiğimizi, neleri muhafaza ettiğimizi anlamak için çare, ölçü neresi? Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifleri, sünnet-i seniyyesi... Niye bunun üzerinde duruyorum? Bu Şa'ban ayı, Peygamber Efendimiz'in ayı imiş ya. Peygamber Efendimiz'in sünnetini onun için anlatıyorum size.

Ne yapacağız? Şimdi biz böyle hristiyanlar gibi, yahudiler gibi olursak; Allah bizi sever mi? Sevmez. Kur'an-ı Kerim'de Fatiha

Sûresi'nde, daha birinci sayfada ne diyor:

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (الفاتحة:٥)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Bizi doğru yola ilet, sırat-ı müstakime ilet ya Rabbi, bize hidayet et yâ Rabbi!" (Fâtiha, 1/5) ayet-i kerimesi geliyor. Yâni kulun ifadesi olarak...

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

وَلاَ الضَّالِّينَ (الفاتحة:٦-٧)

(*Sırâta'llezîne en'amte aleyhim*) "Kendilerine ikram ettiğin, ihsan ettiğin, ilham ettiğin kullarının yoluna; taltif ettiğin kullarının yoluna bizi götür, yâ Rabbi... (*Gayri'l-mağdùbi aleyhim*) Gazâbına uğramış kulların yoluna götürme ya Rabbi… (*Ve le'd-dàllîn*) Sapıkların yoluna götürme yâ Rabbi..." (Fâtiha, 1/6-7)

Dediler ki: "Kim bu gazaba uğramışlar ve sapıklar? Bunlardan kasıt kimdir?" diye Peygamber SAS Efendimiz'e sordular. (Mağd*ù*bi aleyhim) Yahudiler; (*dàllîn*) de, Hristiyanlar." dedi.

(*Mağdùbi aleyhim*) ne demek? Kendisine gazab edilenler demek. Allah yahudilere neden gazab etti? Peygamberlerin sözünü dinlemediler, peygamberleri öldürdüler. O kavim, kendi peygamberini oldurdu. Zekerriya AS'ı testereyle biçtiler. Yahya AS', Kur'an-ı Kerim'de o kadar medhedilen mübarek bir peygamber. Kestiler katiller, söz dinlemediler, asi oldular. Tevrat'a uymadılar.

Onun için, Allah onlara gâdâb etti, rahmetinden mahrum etti, lânetine maruz eyledi, magdubi aleyhim oldular. Bak, onlara da kitap gelmiş, Peygamber gelmişken; ne duruma düştüler. İbret alacağız, dikkat edeceğiz.

(*Dàllîn*) de, sapıtanlar da hristiyanlardır. Neden? Hazret-i

İsâ'nın dediklerinden saptılar da, ondan.

Hazret-i İsâ, "Allah'a tapının!" dedi, onlar Hazret-i İsâ'ya taptılar. Hazret-i İsâ, "Allah birdir." dedi, onlar "Allah üçtür." dediler. Onlar da saptılar.

Onlar gibi olmayalım, o yola girmeyelim diyoruz ama birçok şeyimiz onlara benzemiş. Bunları düzeltmemiz lâzım! Düzeltme yeri de, ayar yeri de Peygamber Efendimiz'in sünneti

Onun için, bu kitabın burada okunması iyi amma; akşam da bir hadis okunarak bu iş çabuk bitmez. Bu işin çabuk bitmesi lâzım. Çabuk bitmesi için, ben diyorum ki: "Bu Şa'ban ayı içinde, bu üç ciltlik kitabın bitmesi lâzım! Hızlı bir şekilde... Yahu, bir ay müsaade veriyoruz yahu. On günde bir cildi bitiremeyecek misin? Ciddi bir şekilde okursan bitirirsin.

Meraklı bir roman olsa, bitirmiyor mu millet? Mike Hammer'in romanları, Pekos Bill'ler, bilmem neler.. Çocuklar koca kalın kitapları bitiriyorlar. Baba başka kitap var mı? Para ver, bir tane daha alacağım diyor. Genç kızlar bilmem böyle hissi romanlar, bilmem neleri filan hemen birkaç günde bitiriyorlar. Söyle üç parmak kalınlığındadır, Reşat Nuri Güntekin'in meşhur Çalıkuşu romanı, üç parmaktır, kalındır böyle. Bir sardırdı mi insan, okumaya bir başladı mi, gece uyumaz, elektriği söndürmez, uykusundan fedakârlık yapar, bitirir. Neden? Güzel yazılmış bir macera romanı... Bir genç kızın, idealist genç kızın hayatı filan.

Ivır zıvır boş şeyler... Ne olacak yani, ayet değil, hadis değil, sürükleyici bir şey... Yaaa, Reşat Nuri Güntekin'in *Çalıkuşu* romanı güzel diye üç günde bitirirsin de, Rasûlüllah'ın hadis-i şeriflerini, ondan daha ince bir şeyi on günde bitiremez misin? Bitirir insan. Vicdanı olursa, insafı olursa, iz'anı olursa, Allah korkusu olursa, sorumluluk duygusu olursa, sonra başıma bir hal gelir diye korkarsa, bitirir.

Amma biz alışmamışız buna. Haftada bir cuma namazı, senede iki bayram namazı, ondan sonra camiye geldiğimiz zaman; iki tane hadis, üç tane ayet, bu böyle bitmez, din böyle öğrenilmez. Din bize hem dünyada lâzım, hem ahirette lâzım. Dünyada lâzım.

Haramı, helâli bilelim. Helâl yoldan kazanalım, helâl yoldan yasayalım diye. Harami bilelim. Haramlara düşmeyelim diye, günahlara bulaşmayalım diye. Dünyada da lâzım. Bu lâzım. Ne zaman öğreneceğiz? Saçımız ağardı, sakalımız ağardı, nüfus kâğıdımız eskidi.

Ayaklarımız titremeğe başladı, belimiz kıvrılmağa başladı, sağdan-soldan ağrılar başladı, kemik erimeleri başladı. Ne zaman öğreneceğiz? Bunun ilk öğrenme zamanı neydi? Çocuğun buluğ çağına girmeden evvel, bu işleri öğrenmiş olması lâzım. Buluğ çağı hangisi? İşte. "Yedi yaşında namazı emredin, on yaşında kılmazsa dövün!" diyor Peygamber Efendimiz. Demek ki, on yaşından itibaren, çocuk akıllı uslu bir çocuk olacak. Ciddi ciddi namaz kılacak. Ondan sonra farzları bilecek, haramları bilecek, günahları bilecek, sevapları bilecek. Hepsini ezbere bilecek. Ondan sonra, onları uygulayacak. Yalan söylemek günah evlâdım. Bak, yaz, yalan söylemek günah. Yalan söyleme tamam mı?..

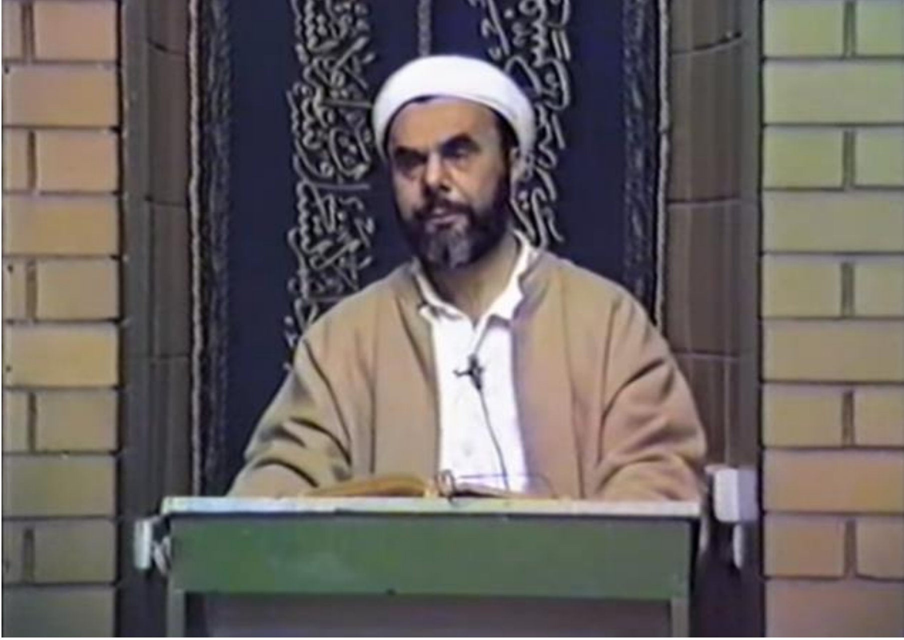
Peygamber Efendimiz'in ahlâkını okuyorum ben şimdi. Bizim *Râmuzü'l-Ehàdis* kitabından, Dünkü sayfada geçti. Efendimiz'in en çok kızdığı kötü huy... Kötü huyların hepsi kötü de, hepsine kızar da, Peygamber Efendimiz. En çok kızdığı kötü huy hangisiymiş? Yalan söylemek.

Bizde yalanın bini bir para... Yalan söylemez miyiz?. Satıcı yalan söyler, müşteri yalan söyler. Müşteri derki, daha fazla param yok. Cüzdanda para dolu... Ne diye yalan söylüyorsun? Satıcı da der ki:

"—Vallahi daha aşağı idare etmez."

Niye idare etmesin? Yüzde otuz kâr ediyorsun. O yalan söyler, ötekisi yalan söyler.. Karısına yalan söyler: vallahi arkadaşlarla filancaya gitmiştik. Sus yalancı, oraya gitmedin de, kumar oynamağa gittin. Karısı kocasına yalan söyler. Çocuklar birbirlerine yalan söyler.

Hatta yalanı Nisan-1 şakası yapmışız. Sabahleyin geliyor, kandırıyor seni. Hay Allah, bilmem ne, üzülüyorsun, Nisân-1 diyor. Yalanın bayramı olmuş Nisân-1...

Bizde öyle şey yok. Öyle saçma şey olur mu? En çok kızdığı şey yalan söylemekmiş Peygamber Efendimiz'in. Hàsılı, neleri değiştirmemiz gerekiyorsa, onları bilmek için, bu kitapları hızlı okumamız lâzım! Çabuk okumamız lâzım, ciddi okumamız lâzım! Aile boyu okumamız lâzım! Hepimizin toplanması lâzım. Her akşam beş on sayfa okursa, biter. Benim Aksekili ihvanım var İstanbul'da… Aksekililer grubu, oranın köylerinden, kentlerinden İstanbul'a gelmişler.

Hemşehriler bir araya gelmişler. Aksekili dedim, yanlış söyledim, Akşehir… Nasreddin Hoca'nın şehri diyorlar ya, orası. Konya'ya giderken… Akşehirliler. Haftanın bir günü toplanıyorlar ama, biraz uzunca bir program yapıyorlar. Kur'an-ı Kerim'in mealini bitirdiler, falanca kitabı bitirdiler, filanca kitabı bitirdiler... Devam edince bitiyor.

Peygamber SAS Efendimiz'in şemâilinde okudum dün, buyuruyor ki raviler:

كَانَ أَحَبُّ الأَعْمَالِ إِلَى رَسُولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَدْوَمَهَا وَإِنْ قَلَّ (حم. عن عائشة)

(*Kâne ehabbü'l-a'mâli ilâ rasûli'llâhi salla'llàhu aleyhi ve selleme edvemühâ ve in kalle*) "Peygamber Efendimiz'in en sevdiği ibadet, az bile olsa devamlı olandı. Devamlı olanı severdi, yapılıp bırakılanı sevmezdi. Muntazaman devam edilen ibadeti severdi."

Yani, vefalı olacak müslüman, yaptığı bir işi devam ettirecek. Ramazan'da iyi. Ramazan'dan sonra fenâ; olmaz. Yani bölgesel, zamansal, kısa, periyodik müslümanlık olmaz. Müslümanlık devamlı olacak ve bunları güzelce öğrenecek.

Şimdi, Peygamber Efendimiz:

اللَّهُمَّ أُمَّتِي أُمَّتِي ، وَبَكَى.

(*Allàhümme ümmetî, ümmetî*) dedi. (*Allàhümme*) "Yâ Rabbi!" demek ama çok böyle güzel bir şeyle, çok kıymetli bir söz olarak "Yâ Rabbi!" demek. *Allàhümme* sözü çok mühim bir sözdür, böyle ciddi bir sözdür. (*Allàhümme ümmetî, ümmetî*) "Ey benim güzel Rabbim, benim ümmetim ne olacak? Benim ümmetim ne olacak?" dedi. (*Ve bekâ*) Bu iki ayeti okuduktan sonra ağladı Peygamber Efendimiz.

Süleyman Çelebi, Allah makamını a'lâ eylesin, cennette buluştursun… Şimdi dünyadayken Mevlidini okuyoruz; ahirette de sarılalım boynuna, elini öpelim mübareğin... "Yahu, senin Mevlidini çok seviyorduk!" diyelim.

Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'inin biz her tarafını okumuyoruz. Çünkü camide vakit kısa olduğundan, bazı bölümlerini okuyoruz, geçiyoruz.

Mi'rac bölümü okuyoruz. Doğum bölümü okurken ayağa

kalkıyoruz, salât ü selâm getiriyoruz. Ondan sonra, vefat bölümü okuyoruz. Daha bunun başka yerleri var, büyük bir kitap bu... Her beyti çok güzel!

Peygamber Efendimiz'in doğumunda, gene böyle (*Ümmetî, ümmetî*) dediğini rivayet ederler. Doğduğu zamanda kulağını yanaştırmışlar, ne söylüyor filan diye; "Ümmetî, ümmetî..." diyormuş.

Şimdi, bu Süleyman Çelebi'nin Mevlidin okunmayan, söylenmeyen bir beyti var. O, bir yeri söylenmiyor, atlanıyor. Ben söyleyeceğim burada, çok mühim. Diyor ki:

Ol beşikte diler idi ümmetin;
Sen kocaldın, terk edersin sünnetin...

Ne güzel! Bunu bizim kocaman harflerle yazmamız lâzım! Her seferinde söylememiz lâzım... Asıl Mevlid'in can alacak noktası burası. Peygamber Efendimiz bize bu kadar merhamet ediyor, "Ümmetim, ümmetim!" diyor. Mi'rac'a çıkmış, secdeye varmış, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzurunda ümmetini dilemiş, ümmetinin salâhını, felâhını istemiş.

Öyle başka ümmetlerin durumlarını düşününce üzülmüş, hüzünlenmiş, ağlamış. Karşıdan böyle bir sarı bulut, kahverengi bulut gelse, görünce;

"—Eyvah, acaba Ad kavmi gibi, Semud kavmi gibi, Allah başımıza bir felaket yağdıracak mı?" diye sararıp solmuş.

Kendisi için değil, ümmeti için. Bak, lafı ne güzel söylüyor Süleyman Çelebi Rh.A, cennet mekân. Ne güzel söylüyor:

Ol beşikte diler idi ümmetin;
Sen kocaldın terk edersin sünnetin...

"O, beşikte *ümmetî, ümmetî* derdi, ümmetini dilerdi. Seni dilerdi yani, seni beni kayırırdı yani. Sen ihtiyarladın, kocaldın, sünnetini terk edersin; olur mu böyle?"

Ben onun telaffuzuyla söylüyorum: "*Sen kocaldın, terk idersin*

sünnetin." Haaa, sen ihtiyarladın, Rasûlüllah'ın sünnetini terk ediyorsun! Böyle vefa mı olur? O, beşikten mezara kadar hep böyle ümmeti, ümmeti diye senin için çırpınmış. Sen ihtiyarlayıp gitmişsin, hala Rasûlüllah'ın yolunda gitmiyorsun.

Yol nedir? Bir tanedir yol. Yollar çok değildir, yol bir tanedir. Öyle İslâm'ın haritası, Avustralya'nın haritası gibi karışık değil. Aç Avustralya'nın *Victoria* veya *New South Wales* eyaletinin haritalarını; karma karışık ağlar, bilmem oradan oraya, oradan oraya bir sürü ana yollar, ara yollar, bilmem neler...

Öyle şey yok, İslâm'ın bir tek yolu vardır; Peygamber Efendimiz'in sünnetinin yolu… Buna sarılırsa insan, cennete varır buyuruyor. Dosdoğru, arkasında cennetin köşkleri görünüyor, oraya varır insan. Bu yolu bıraktı mı, oradan saptı mı, nereye gideceği belli olmaz.

Sünnetinin yolundan saptı mı, bir insan;

فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلاَّ الضَّلاَلُ (يونس:٣٢)

(*Femâzâ ba'del-hakkı ille'd-dalâl*) [Artık haktan ayrıldıktan sonra sapıklıktan başka ne kalır?] (Yunus, 10/32)

Haktan saparsa insan, ne yapar? Ancak dalalete düşer. Yani, kurşun hedefe vurmazsa, ne yapar? Iskalar. Hedefe vurmadığına göre, ıskaladı demektir.

Kart adamlarla yaptım ben askerliği… Yaşlıları topladılar bizim devremizde… Elli dört yaşında adam vardı bizim devreden askere gidenlerden… Kaçmış, kaçmış, nasıl kaçtıysa; yakalamışlar. "Çağın geçti!" filan da dememişler. Mimardı, böyle aksayarak yürürdü. Arkada harbilerimizi taşırdı bizim. Tüfeklerin temizlenmesi için fırçaları, harbileri filan taşırdı böyle kartlar.

Şimdi, tüfek atışı için hedeflerin olduğu yere gittik. Atış yerine gittik, yattık. İşte şu duvar kadar uzakta hedefler var, buradan atış yapılıyor. Arkasında duvar kadar yüksek kumluk var. Yani, kurşun kumluğa saplansın da, bir zarar vermesin. Arkasında dağ… Dağ ama kumluğu da öyle yığmışlar ki, kurşunlar

sekmesin… Bir yere çarpıp geri gelip, yaralama olmasın filan diye.

Şimdi, gözlerimle gördüm, kulaklarımla duydum. Böyle yaşlı, kart, bizim öğretmen bilmem ne filan… Böyle geç gidenlerden akıllı uslu adam. Yani, bayağı meslek erbabı filan. Çoluk çocuk değil. Yattı, bir kurşun salladı hedefe... Ya hedefe vuracak, ya arkadaki kuma saplanacak yani. "Cuvww…" diye bir ses duyuldu. Bre insafsız, o kadar ters, o kadar ters ki, ta havaya gitti kurşun...

Bir poligonda atış yaptık da, bir polis müdürüyle konuştum.

"—Hocam, bizim polislerin eğitimi esnasında, tabancayla hedefe kurşun atarken, arkadaki arkadaşını yaralayanlar var." dedi.

Arkadaki, yani bu taraftaki değil.

"—Nasıl oluyor? Akıl, mantık kabul etmez bunu…" dedim.

Vuracağım derken, herhalde heyecandan tetiği hızlı çekiyor; arkadakini yaralayanlar varmış.

Şimdi, cennetin yolu: Peygamber Efendimiz'in sünneti yoludur, dümdüz. Ama, insanların çoğu ıskalıyorlar, çoğu başka yollara gidiyorlar, çoğumuz başka yola gidiyoruz, çoğumuz İslâm'dan fire vermişiz. Ben sizin kalbinizi kırmamak için çok şeyleri söylemiyorum, ama gördüğüm çok kusurlarınız da var... Daha çok barizlerini söylüyorum:

"—İçki içiyorsunuz, camiye gelmiyorsunuz, namaz kılmıyorsunuz, mayoyla geziyorsunuz!" filan diyorum da; camiye gelenin de kusuru var. Şimdi camiye geleni de mi darıltalım, kaçırtalım?. Ona bir şey demiyoruz.

Nereden anlayacak? Okuyacak, anlayacak. Nasıl okuyacak? Haftada bir, senede bir, ay da bir olmaz. Çok okuyacak, çabuk okuyacak, bitirecek. Daha var mı diyecek, bitecek. Çalıkuşu romanından hızlı okuyacak bunu. Bu, Çalıkuşu romanı değil, bu, cenneti kazanmanın yolu… Bu, dünya saadetini, ahiret saadetini sağlamanın yolu…

f. Ümmeti Konusunda Müjdelenmesi

Hadis-i şerifi bitiriverelim, daha fazla uzatmadan. Ağladı Peygamber Efendimiz de:

فَقَالَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا جِبْرِيلُ اذْهَبْ إِلَى مُحَمَّدٍ ، وَرَبُّكَ أَعْلَمُ

فَسَلْهُ: مَا يُبْكِيكَ ؟ فَأَتَاهُ جِبْرِيلُ ، فَسَأَلَهُ ، فَأَخْبَرَهُ رَسُولُ اللّٰهِ

صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَا قَالَ ، وَهُوَ أَعْلَمُ ، فَقَالَ اللّٰهُ تَعَالَى: يَا

جِبْرِيلُ اذْهَبْ إِلَى مُحَمَّدٍ ، فَقُلْ: إِنَّا سَنُرْضِيكَ فِي أُمَّتِكَ ، وَلَا

نَسُوءُكَ (رواه مسلم)

(*Fekàle'llàhu azze ve celle*) Aziz ve Celîl olan Allah-u Teàlâ Hazretleri Cebrâil AS"a buyurdu ki:

(*Yâ cibrilü'zheb ilâ muhammedin, ve rabbüke alemu feselhu: Mâ yubkîke*) "Yâ Cebrâil, git o Muhammed'e sor!" Allah her şeyi biliyor ama, "Seni ağlatan nedir?" diye sor dedi ona; Cebrâil'i gönderdi.. Peygamber Efendimiz SAS'in ağlaması üzerine, Allah-u Teàlâ Hazretleri Cebrâil AS'ı Peygamber Efendimiz'e gönderdi, sordurttu: "Seni ağlatan nedir yâ Rasûlallah?" diye. Her şeyi biliyor Allah ama, bir sebebi var göndermesinin…

(*Feetàhu cibrîlü, feseelehû*) "Cebrâil AS' geldi, ve Rasûlüllah SAS Efendimize neden ağladığını sordu. Peygamber SAS Efendimiz de ümmetinin tehlikeye düşeceğini; onun tehlikeye düşmemesini, korumasını istediğini anlattı.

"—Ümmetim acaba sapıtırsa, cehenneme düşerse; ne olur hali? Sapıtmasa da, cennete girse…" filan bunları düşünerek; ümmetine acıdığı için ağladığını Cebrâil AS'a anlattı, Peygamber Efendimiz.

(*Feahberehû rasûlü'llàh SAS bimâ kàl, ve hüve a'lemü*) Allah her şeyi biliyor ama, böyle Cebrâil AS, Rasûlüllah Efendimizin

endişelerini Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne haber verdi.

(*Fekàle'llàhu teàlâ: Yâ cibrîlü'zheb ilâ muhammedin fekul*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri o zaman buyurdu ki: Ey Cebrâil, Muhammed'e git ve ona de ki:

(*İnnâ senurdîke fî ümmetike, ve lâ nesûük*) 'Biz ümmetin konusunda seni hoşnut edecek bir muamele yapacağız, ey Rasûlüm! Senin fenana gidecek bir durum olmayacak, ey Rasûlüm!' diye ona bildir!" dedi.

Şimdi, niye biz diyor? Arapça'da azamet nun'u derler buna. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki:

"—Git yâ Cebrâil, Muhammed'e söyle! Ben onu ümmeti konusunda razı edeceğim. Ona kötü, hoşlanmayacağı bir şey yapmayacağım!" diye Cebrâil'i gönderdi.

Bu hadis-i şerif, İmam Müslim'in rivayetidir. İmam Müslim, İmam Buhàrî gibi sahih hadisleri kitabında toplamış, en meşhur hadis alimlerinden biridir.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Bunun böyle olduğunu, Kur'an-ı Kerim'den de biliyoruz, Ve'd-duhâ Sûresi'nde Allah-u Teàlâ Hazretleri bildiriyor. Nasıl bildiriyor:

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

وَالضُّحٰى. وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى. مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰى. وَ لَلاٰخِرَةُ خَيْرٌ

لَكَ مِنَ الْاُولٰى . وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰى (الضحى:١-٥)

(*Ve'd-duhâ. Ve'l-leyli izâ secâ. Mâ veddeake rabbüke ve mâ kalâ.*) "Duhâ'ya andolsun ve geceye andolsun ki, Rabbin seni terketmedi, sana darılmış değil. O müşriklerin iftiralarına, yalanlarına dolanlarına üzülme! Rabbin seni terk etmiş değil, Rabbin seni sevyior. Sen Rabbü'l-àlemîn'in habîbisin, hiç endişe etme!"

(*Ve le'l-âhiretü hayrun leke mine'l-ûlâ*) "Ahiret bu dünya hayatından senin için daha hayırlıdır." Bu dünya hayatı imtihan yeri olduğundan sen aç kalırsın, hava sıcak olur... Ümmetinden

bazı insanlara işkence ederler, haberi sana gelir, üzülürsün, telâşlanırsın...”

(*Ve lesevfe yu’tîke rabbüke feterdà*) “Ey Rasûlüm, ahirette Rabbin sana her istediğini öyle çok verecek, öyle bol bahşedecek, öyle lütfedecek, öyle rahmetine gark edecek ki seni; sen memnun olacaksın, zevke gark olacaksın, hoşnut olacaksın!” (Duhà, 93/1-5) ayetleri indi.

Bu sûreyi okuyunca, sahabe-i kiram coştu: “*Allàhu ekber!*” dediler. Bu, çok mühim bir olay. Bak, biz hâlâ, hatim indireceğimiz zaman; Ve’d-duha’dan aşağıdaki sûreleri okuduk mu, “*Allahu ekber!*” diyoruz. Neden diyoruz? Bilmeyen bilmez. İşte bundan diyoruz. Çok mühim bir olay olduğundan.

“—Sana Rabbin ahirette öyle çok ikramda bulunacak, istediklerini öyle bol verecek, öyle bol verecek ki, bayılacaksın, memnun olacaksın, razı olacaksın ey Rasûlüm!” Ayeti indi, sahabe-i kiram coştu..

Coşunca ne yapardı, sahabe-i kiram.?.. Alkış mı tutardı? Kalkıp da yaşaaa.. diye mi bağırırdı? Trübünler mi inlerdi, ne olurdu? Hoplarlar mıydı, zıplarlar mıydı? Ne yaparlardı bunlar birbirlerine?

Hani futbolda birisi gol attığı zaman, öbürleri geliyor, onun üstüne biniyorlar. Ötekisi onun üstüne biniyor, ötekisi onun üstüne biniyor. Hooop.. Böyle, insanlardan bir kule... Ne olmuş? Bu herif, bu kaleye topu sokmuş. Yani, işin aslı bu...

Böyle mi yaparlardı? Hayır! Sahabe-i kiram bir şeyden çok hoşlanırsa, çok heyecanlanırsa, “*Allahu ekber!*” derlerdi.

“—Ne demek?”

“—Allah en büyük. Mukayese edilmeyecek kadar büyük.”

Böyle ifade ederlerdi sevinçlerini, “*Allahu ekber!*” derlerdi. Bu Ve’d-duhâ Sûresi inince de “*Allahu ekber!*” dediler. Biz de, o an’aneyi devam ettiriyoruz. Kur’an-ı Kerim’i okuduk, okuduk, okuduk... Yirmi dokuzuncu cüz, otuzuncu cüz, Ve’d-duhâ Sûresi’ne geldik mi, oradan aşağı okuyacağız. Tekbir alıyoruz:

اللهُ أَكْبَرُ ، اللهُ أَكْبَرُ . لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ، وَاللهُ أَكْبَرُ . اَللهُ أَكْبَرُ ،

وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ.

(*Allàhu ekber, allàhu ekber... Lâ ilàhe illa'llàhu va'llàhu ekber... Allàhu ekber, ve li'llâhi'l-hamd.*) diyoruz.

Ondan sonraki sûrelerin hepsinin arkasından bu ibareyi tekrar edip, hatmi öyle tamamlıyoruz.

Kur'an-ı Kerim'i, hatmini bitirdik. Bitirince durmadık.

"—Yâ Rabbi, ben senin kitabını öyle seviyorum ki, öyle bağlıyım ki senin kitabına; öyle àşıkım ki; ben bu Kur'an-ı Kerim'i okudum, bitirdim ama doyamadım, tekrar başına geldim." diyoruz. Başa dönüp Fatiha'yı okuyoruz. Elif lam mim'in birinci sayfasını okuyoruz. Sonrasına evde devam edelim diye, sadakallahul azim diyoruz.

Millet hatim duasının bile inceliklerini bilmiyor. Hatim duasının neden, nereden geldiğini bilmiyor. Hatim indirilirken. Ve'd-duhâ'dan itibaren "*Allahu ekber!*" denilir. Neden?

Peygamber Efendimiz'e vahiy bir ara gelmedi. Gelmeye başladı, sonra bir sebepten kesildi. Vahiy gelmiyor, Cebrâil AS görünmüyor… Müşrikler başladılar bunun dedikodusunu yapmağa:

"—İşte bak, Rabbi darıldı Muhammed'e, Cebrâil'i göndermiyor. Vahiy kesildi." filan diye çirkin çirkin zanlar, kötü kötü fikirler, dedikodular yapmağa başladılar...

O zaman Ve'd-duhâ Sûresi'ni indirdi Allah. And ederek, yemin ederek; geceye, sabaha, duhâya yemin ederek; "Rabbin sana darılmadı, Rabbin seni terk etmedi, Rabbin seni bırakmadı, Rabbin sana şunları, şunları ikram edecek!" diye bu ayetler inince, bu sûre inince; sahabe-i kiram, "Oooh, Allahu ekber!" dediler. Buradan biliyoruz.

Yani Rabbimiz, Peygamber Efendimiz Habibullah olduğundan, çok sevdiğinden; O da çok dua edecek. Onun duası hürmetine,

bereketine, biz de istifade edeceğiz. Ondan "*Allahu ekber!*" diyoruz.

g. Peygamber Efendimiz'in Yağmur Duası

Peygamber Efendimize bir gün, Minberdeyken; Bedevi'nin birisi, onlar öyle biraz laf maf dinlemez kavim. Yani, bedevi adam gelmiş. Çölden gelmiş, öyle hutbede susulacağından filan haberi yok. Hutbeyi okurken, ayağa kalktı, hutbeyi kesti.

"—Ya Rasûlallah. Dua et Allah'a da, yağmur yağdırsın. Topraklar çatladı, otlar bitmiyor, hayvanlar otsuz kaldıkları için zayıfladılar, ölüyorlar. Yiyecek, içecek kalmadı, ot kalmadı, süt kalmadı, et kalmadı. Dua et de, Allah yağmur göndersin!" dedi.

Peygamber Efendimiz kızmadı. Bak, Peygamber Efendimiz'in vasıflarını okuduğum kitapta, dün okuduğum şeylerde; bak, siz de okusanız... Bak, ben bir konuşmamda üç tanesini, dört tanesini kullanıyorum. Siz de kullanacaksınız.

İnsanların ezalarına karşı en sabırlı kişiydi, Peygamber Efendimiz. Öyle kolay kolay kızmazdı, ben kızarım. Ben barut gibiyimdir ha. Hoşuma gitmeyecek bir şey olsun, patlarım güm diye... Böyle tavan filan dağılır gider. Peygamber Efendimiz öyle değil, çok sabırlıydı, kızmazdı.

"—Otur aşağı be! Hutbede konuşulur mu? Sus, sonra söylersin!" demedi.

Meselâ, böyle aklımıza gelir bizim. Bazen müftüler, hocalar azarlarlar insanı. Otur, sus, konuşma filan derler. Peygamber Efendimiz öyle demedi. Minberde iken:

"—Ya Rabbi, rahmetini ihsan eyle!" diye dua etti, yağmuru istedi.

Raviler diyorlar ki… Cami dolusu insan. Bunlar sahabe, bunlar yalan söyleyen insanlar değil. Bunlar melek gibi insanlar, meleklerden üstün insanlar. Diyorlar ki:

Gökyüzü masmaviydi, bir tek bulut yoktu; pırıl pırıl güneşti ortalık diyorlar. Nereden biliyorlar bunu? Böyle tavanlı değildi ki

mescidleri… Hurma direklerinin üstlerine hurma dalları dizilmişti, biraz gölgelikti, her şey görünüyordu. Öyle konfor, böyle süs, böyle lüks, böyle şatafat, böyle ihtişam yoktu. Peygamber Efendimiz'in odaları sadeydi, mescidi sadeydi, zemini kumdu.

Hatta arabînin birisi, çöl bedevisinin birisi kum diye bir köşeye küçük abdestini bile yaptı da; sahabe onu pataklamağa kalktı. Halıya yapmaz kimse ama, kum diye bir köşeye işini görmek istedi. Duvar kenarlarına yapıyor ya, hayvanlar filan. O da öyle yapmak istedi. Peygamber Efendimiz:

"—Yok, dövmeyin!" dedi.

Döveceklerdi, "Mescide çiş yapılır mı?" diye döveceklerdi. "Dövmeyin, oraya su dökün, temizleyin orayı!" dedi. "Buna da nasihat edin!" dedi. Sabırlıydı, yani insanların en sabırlısıydı.

Ne yapacağız? Ben barut gibi olmayı bırakacağım, sabrı öğreneceğim. Sen de öğreneceksin. Sen de karına, kızına, çoluğuna, çocuğuna, komşuna karşı sabırlı olacaksın!

Sen ona darılmışsın, o sana darılmış. Aynı camiden, aynı cemaatten iki insan. Olmaz! Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla dargınlığı helâl değil, haram. Helâl değil, haram. Varsa içinizde dargınlar, şu an da barışacak. Şu an, bitti bak. Kronometreye bastım, şu anda barışacak. Başka çare yok. Çünkü, Rasûlüllah SAS, "Üç günden fazla darılmak yok!" dedi. Siz üç aydır, üç yıldır dargınsınız. Siz müddeti çoktan doldurmuşsunuz...

Uç gün, kızgınlığın soğuması için. Kalbin çok kızmış da, uuuh, ateş gibi olmuş. Uhh, Allah, tamam, çok fena… Tamam, üç günde soğudu. Artık barışacaksın.

"—Ya Rabbi, yağmur ver!" dedi.

Gökyüzü pırıl pırıldı, diyorlar ki: Medine'nin dağlarının arkasından, bir süvarinin kovaladığı bir av gibi, süvari kovalıyormuş gibi, hızla bulut geldi... Hızla. Kim getiriyor? Allah Emretmiş, melekler getiriyor. Kim getirecek. Onu anlamıyor musun?

Hızla bulutlar geldi, şakır şakır yağmur yağdı. Şakır şakır yağmağa başladı. Neden? Rasûlüllah'ın duası da, ondan. Ne zamana kadar yağdı yağmur? Tahmin edin. Bir dahaki hafta hutbeye kadar yağdı. Şakır, şakır, şakır… Şakır, şakır, şakır…

Böyle yağmur. Arabistan'da görülmüş şey değil. Aynı bedevi kalktı:

"—Yâ Rasûlallah! Rabbine dua et de dedi, yağmur kesilsin dedi. Çok oldu dedi." bir dahaki hafta.

Peygamber Efendimiz de dedi ki:

"—Yâ Rabbi, çevremize yağdır!" dedi. Kesilsin der mi?... Kesilsin derse, bir kesilir. Bir daha Medine'ye yağmur yağmaz. Rasûlüllah'ın duası bu. Rasûlüllah bir şeye dua etti mi, hatta vefatından sonra... Bak, bir olayı anlatıp, bitireyim işi. Lafı çok uzattım, kısa keseyim derken.

Almanın birisi, Alman müdür, hacca giden işçisine; giderken "Allah'a ısmarladık!" dediği sırada olmuş. Bana anlattı, işçinin

kendisi anlattı:

"—Muhammed'e benden selâm söyle !"demiş.

Alman yahu… Hristiyan Alman, "Muhammed'e benden selâm söyle!" demiş. O da haccı yapmış, Medine'ye uğramış. Peygamber Efendimiz'in türbesini ziyaret ettiği zaman; o mübarek parmaklıkların, direklerin arasından; karşıya durmuş, boynunu bukmus, göz yaşlarıyla, salât u selâm getirmiş, filan.. Aklına gelmiş, demiş ki… İçinden söylüyor tabii:

"—Ya Rasûlallah, bilmiyorum doğru mu yapıyorum ama; işte bizim Hans müdür sana selâm söyledi." demiş, tebliğ etmiş. Yani, selâmı söylemiş. Türkiye'ye gelmiş. Bana Türkiye'de anlattı:

"—Vallahi hocam dedi, ben daha Almanya'ya gitmeden, bizim Hans'ın müslüman olduğu haberi geldi dedi. Hans müslüman olmuş. Daha hacca giderken hristiyandı, hacdan Almanya'ya dönmeden, Türkiyede Hans'in müslüman olduğu haberi gelmiş.

Neyi gösteriyor? Peygamberimiz'e selâm gönderdi ya, "Muhammed'e benden selâm söyle!" dedi ya bu işçiye… O işçi de geldi, "Yâ Rasûlallah, Hans sana selâm söyledi. Vallahi ben karışmam!" dedi ya. Rasûlüllah Efendimiz ne demiştir, tahmin edin?

"—O bana selâm mi gönderdi? Pekiyi, hadi ona da selâm olsun! Ve aleyküm selâm…" demiştir.

Ona selâm olsun dedi, Allah onu müslüman etti. Bak, selâmete erdi, selâm oldu işte ona, Hans'a selâm oldu.

Peygamber Efendimiz, hayatında da böyleydi, vefatından sonra da böyledir. Gökyüzünde bir tek bulut yokken;

"—Yağsın yâ Rabbi yağmur…" deyince, yağdı.

Yağdığı gibi, vefatından sonra da:

"—Selâm olsun ona yâ Rabbi!" deyince, ona selâm oldu.

Cennetlik oldu adam. Müslüman oldu, cennetin yoluna girdi.

Onun için, Rasûlüllah SAS'in yolundan ayrılmayacağız, muhterem kardeşlerim. Rasûlüllah'ın duasını almağa çalışacağız. Rasûlüllah'ın rızasını kazanmağa çalışacağız.

Rasûlüllah'ın rızasını kazanmanın yolu, Rasûlüllah'ın

peşinden gitmek, sünnetini tutmak. Bu kadar basit. Nesi zoruna geliyor? Hristiyanların adetlerini yapmak kolay geliyor da, Peygamberin sözünü, adetini yapmak mı zor geliyor? Kardeşim, nasıl müslümansın?

“—Bırakın şu acaip işleri!” diyor adam.

Camide, benim arkadaşım, benim böyle musafahama takılıyor, bırakın bu şey işini. Bak, biz sarık sarıyoruz. Sarık sünnet diye sarıyoruz; hadisler var.

Ben bir şaka yaptım İstanbul’da, arkadaşlara dedim ki:

“—Bakın artık takke devri bitti, sarık devri başladı. Üçer beşer metre sarık alın, sarın başınıza!” dedim.

Sarıkla kılınan namaz, sarıksız kılınan namazdan yetmiş kat daha sevaplı… Sevaplı olsun diye sarık sarıyoruz.

Şimdi bakın Türkiye’de, Eskişehir’de bir müftü camide bizim arkadaşlardan böyle sarık saranlara demiş ki:

“—Bırakın şu bid’at işleri!” demiş.

Bak, yadırgıyor yani. Sizin yüzünüzden yadırgıyor, kabahat sizin. Sizin değil de, yani oradaki cemaatin. Niye? Siz artık böyle traşlı, kaymak gibi traşlı, açık başlı gezmeğe alıştınız; hristiyan adeti bu. Eskiden ben köye giderdim de, ortaokul talebesiyken; köyde şapka giyip gezerdim. Derlerdi ki:

“—Aman sakın ha şapkasız dolaşma! Bu şehre gitti de sapıttı derler. Şapkasız gezme!” derlerdi, ayıptı.

Mekruhtur, başı açık gezmek mekruhtur. Başı açık gezmeğe alıştık, sakalı kaymak gibi tıraş etmeğe alıştık, setre pantolon, dar pantolon giymeğe alıştık, Frenk gömleği giymeğe alıştık, altın yüzük takmağa alıştık, her şeyimiz onlara benzedi. Yani, bunları yapmak zor gelmiyor. Rasûlüllah’ın tavsiye ettiği şeyi yapmak, müftünün bile canını sıkıyor. “Allah Allah! Bırakın şu bid’at işleri!” diyor. Alışmadığı için zoruna gidiyor.

Doğru, sizin de zorunuza gider. Benim sözlerim de belki zorunuza gider ama, bana vız gelir. Ben, kimseden maaş filan aldığım yok, herkese maaş veriyorum. Ben büyük patronum, bir

sürü işçim var. Benim kimseden bir maaş aldığım filan yok, kimseden de korkmamam lâzım! Hoca olarak söylemem lâzım diye söylüyorum. Belki korkağımdır ama söylemem gerekiyor diye söylüyorum. Rasûlüllah'ın sünnetini tutacağız. Hoşlansak da, hoşlanmasak da, *fi'l-mekrahi ve'l-menşati*…

Rasûlüllah'a bey'at ederlerdi:

"—Yâ Rasûlallah, uzat elini, ben senin ümmetin oluyorum! Söz veriyorum, senin ashabının arasına giriyorum!" derlerdi, bey'at ederlerdi. Ne üzerine? Her halükârda Rasûlüllah'a itaat etmek üzerine… (*Fi'l-mekrahi ve'l-menşati*) "Neşeli zamanda da, neşesiz zamanda da... Hoşlandıkları halde de, hoşlanmadıkları halde de…" Ne derse, sözünü dinlerlerdi.

Dinlemek lâzım. Dinlenmezse olmaz. Rasûlüllah'ın yolundan başka yola gittin mi, cennete gidemezsin. Başka yola gittin kardeşim, yanlış yola saptın. O yol cennete götürmez. Cennete giden yol, Rasûlüllah'ın yolu. Bunu anladık mı? Anladık.

Bu anladığımız şeyin sonucu ne? Ne yapmamız lâzım? Hadis kitaplarını, elimizde kâğıt kalem, dikkatle okuyacağız. Her akşam okuyacağız, her gün okuyacağız.

Her gün gazete okuyor musun? Okuyorum. Her gün televizyon seyrediyor musun? Seyrediyorum. Her gün yemek yiyormusun? Günde üç defa yiyorsun. Her gün uyuyor musun? Sekiz saat uyuyorsun. Meselâ, her şeyi yapıyorsun... Keyfinle ilgili.

Dünya ve ahiret saadetinle ilgili olarak her gün Rasûlüllah'ın hadislerinden elli tane, yüz tane, iki yüz tane... Beş yüz tane… Haydi o kadar okuyamıyorsan, on tane okuyacaksın. Okuyacaksın, öğreneceksin, tatbik edeceksin… Aziz ve muhterem kardeşlerim. Rasûlüllah senden razı olacak, Rasûlüllah'ı rüyanda göreceksin, Rasûlüllah'ın iltifatına ereceksin. Başka çaresi yok.

Edirne'de bir köye gittik... Hiç tahmin eder misiniz? Edilmez. Allah'ın hangi kulu sevgili kulu belli olmaz. Belki burada evliyası vardır, belli olmaz. Edirne'de arabaya bindik, oradan Çanakkale'ye geçeceğiz. Seyyar, gezici Hoca… Hoca filan değiliz

de, işte geziyoruz oradan oraya... Ondan sonra arabaya bindik.

Birisi yanımıza geldi, musafaha etti. Candan sarıldı böyle, çok sevgi gösterdi. Ben de sevdim, kalbim ısındı. Baktım samimi bir kimse, kulağıma eğildi, gider ayak tam… Durdu durdu da, turnayı gözünden vurdu. Sonradan söyledi, ilk başta söylemedi, tam arabaya binerken… Arabadan inmem lâzım, "Gel buraya!" demem lâzım, arabaya tıkmam lâzım, kaçırmam lâzım adamı…

Tam arabaya bindim, araba gazlayacağı sırada:

"—Rasûlüllah'ı şimdiye kadar yüz defa rüyamda gördüm Hocam!" dedi.

Yüz defa Rasûlüllah'ı görmüş. Sen kaç defa gördün? Ben kaç defa gördüm? Rasûlüllah seni severse gelmez mi rüyana?.. Gelmez mi? Gelir. Demek ki, daha henüz sevdirememişsin kendini...

Allah hepimize yardımcı olsun. Allah hepimizi ıslah etsin… Lütfuyla Islah etsin, kahrıyla değil. Sopayla değil de, lütfuyla Islah etsin.

Rasûlüllah'ın yolunda yürümeyi nasib eylesin… Rasûlüllah'ın sünnetine uydursun... Rasûlüllah'ın yolundan başka yollara saptırmasın. Bizi cennet yolundan başka yollara ayağımızı kaydırmasın, o yolda sabitkadem eylesin... Dosdoğru yürümeyi nasib eylesin… Sonra, en sonunda cennete girmeyi nasib eylesin... Peygamber Efendimiz'e komşu olmayı nasib eylesin...

Tam inecektim, bir soru geldi:

Soru: Sakal bırakmak için, aileden izin almak lâzım mı? Sakalı sevip de, sakal bırakamayan insanın hali nedir?

Aileden izin almak gerekmez. Çünkü dinin ahkâmını kadınlar tesbit etmiyor. Dinin ahkâmını Allah tesbit ediyor, Rasûlüllah bildiriyor. Kur'an'dan okursun, öğrenirsin. Peygamber Efendimiz'in hadisinden okursun. Peygamber Efendimiz sakalı tavsiye ediyor. Sakalı kazımak, yani sakalı tıraş etmek haram… Hilkati tağyirden dolayı, bütün mezheplere göre doğru değil ama bu devirde yaygın...

Neden yaygın? İşte, yıpranmış taraflarımızdan birisi bu oluyor. Türkiye'de de... Askerlere sakal bıraktırmıyorlar. Eskiden padişahlar, askerler, paşalar, Barboros Hayrettin Paşalar, Gazi Osman Paşalar, herkes sakallıydı. E, şimdi değişmiş, kazıttırıyorlar. Alışmışız, çok şeylere alıştırılmışız. Çok güzel şeyleri bırakmışız, çok günah şeylere alışmışız.

Aileden izin almak filan gerekmez. Çünkü sünnet yapılacak... Onun için, bir kimseden izin almak gerekmez.

Sakalı bırakmayan, ama sakalı seven insan; sevgisinden bir şey kazanır ama, sakal bırakmamasının savunmasını yapamazsa, ahirette cezasını çeker.

Yani, bir savunma yapacak Allah'ın huzurunda, diyecek ki:

"—Yâ Rabbi, ben sakalı seviyordum ama; şu şu şu sebeplerden bırakamadım!" diyecek.

Geçerli olur da, savunması kabul edilirse mahkeme-i kübrada, kurtulur. Savunması kabul edilmezse, kurtulamaz. İşin sonu bu…

Allah kusurlarımızı afv u mağfiret eylesin...

Sübhàneke lâ ilme lenâ, illâ mâ allemtenâ, inneke ente'l-alîmü'l-hakîm… Sübhàne rabbike rabbi'l-izzeti amma yasifûn… Ve selâmün alâ cemi'il-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, ve âli küllin ecmaîn, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemin el-fâtihah!..

18. 12. 1996 - Vollongong Camii
Wollongong / AVUSTRALYA

18. ALLAH NE YAZDIYSA, O OLUR

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

لاَ تَقِيسُوا الدِّينَ ، فَإِنَّ الدِّينَ لاَ يُقَاسُ ، وَ أَوَّلُ مَنْ قَاسَ إِبْلِيسُ

(الديلمي عن علي)

(*Lâ takîsu'd-dîne, feinne'd-dîne lâ yükàsü, ve evvelü men kàse iblîs.*) *Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kal.*

Mübarek cuma gecesinde, akşam namazımızı kıldık. Yatsıyı bekliyoruz. (*Neveytü'l-i'tikâfe fî hâze'l-mescid, ilâ vakti'l-işâ*) "Yatsı vaktine kadar bu mescidde i'tikâfa niyetlendim." diyelim. İnsan bir namazdan öbür namazı beklerse, camide durmakla çok büyük sevap kazanır. Mevlâmız bizi de, o sevaba nâil eylesin… Erelim.

Hadis-i şerifleri okuyacağız. Hadis-i şeriflerin okunmasına başlamadan önce, şu mübarek gecede bizden dua bekleyen cümle geçmişlerimizin ruhlarına; Peygamber Efendimiz'den, asırlar boyu vazife görüp, yaşayıp, ahirete göçüp; Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretleri'ne kadar, turuk-u aliyyemiz ve evliyaullah, mürşid-i kâmil büyüklerimizin ruhları için ve her birimizin ahirete göçmüş olan müslüman âba u ümmehât, ecdâd u ceddât, akraba u taallûkàt, ihvân u ehavât, evlâd ü zürriyyâtlarının ruhları için; bizim de dünya ve ahiret saadet ve selâmetine nâil olmamız için, bir Fatiha, üç İhlâs-ı şerif okuyup, geçmişlerimize

bağışlayalım, öyle başlayalım, buyurun! *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

……………………….….

a. Dinde Kıyas Yapmayın!

Demin okuduğum hadis-i şerif, Hazreti Ali Efendimiz RA'dan rivayet edilmiştir. Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*'ine yazmış. Peygamber SAS Efendimiz bu hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[65]

لاَ تَقِيسُوا الدِّينَ ، فَإِنَّ الدِّينَ لاَ يُقَاسُ ، وَ أَوَّلُ مَنْ قَاسَ إِبْلِيسُ

(الديلمي عن علي)

(*Lâ takîsu'd-dîne, feinne'd-dîne lâ yükàsü, ve evvelü men kàse iblîs.*) Dini, kendiniz akıl yürüterek, mukayeseler yaparak, kendi akıl yürütmenize maruz tutmayın; dinde kıyas yapma- yın! Benzetmeye, ölçmeye, biçmeye, akıl yürütmeye kalkmayın!

(*Feinne'd-dîne lâ yükàsu*) Çünkü, din Allah'ın sistemidir, ahkâmıdır. Hükümleri Allah tarafından indirilmiştir. Hikmetlerini Allah daha iyi bilir. Kullar hikmetlerini, ibadetlerin hikmetlerini ya anlar, ya anlamazlar. Anlayamadıkları takdirde, yanlış bir fikir ve akıl yürüttükleri zaman berbat olurlar, çok büyük günaha girerler. Onun için, din kıyasa gelmez. Kıyas etmeye, akıl yürütmeye, mantık oyunları yapmaya gelmez; o tehlikeli bir iş olur.

(*Ve evvelü men kàse iblis*) "Böyle din konusunda ilk kıyası yapan; akıl yürütmeyi, mantık oyunu yapmayı ilk yapan; cennette İblis aleyhi'l-lâ'ne idi. Oradan, ondan ibret alın demek istiyor Peygamber Efendimiz. İlk önce onu hatırlayalım.

İblis ne kıyası yapmıştı cennette? Kur'an-ı Kerim'den biliyoruz ki, Peygamber Efendimiz'in talimatından, tebligatından, öğretmesinden biliyoruz ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri, Adem AS'ı

---

[65] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs,* c.V, s.57, no:7450: Hz. Ali RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.209, no:1049; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.XVI, no;316.

yarattığı zaman, meleklere, Adem'e secde etmelerini emretti:

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلاَّ اِبْلِيسَ ،كَانَ مِنَ الْجِنِّ

فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهِ (الكهف:٥٠)

(*Ve iz kulnâ li'l-melâiketi'scüdû li-âdeme fesecedû illâ iblîs*) "Hani biz meleklere: 'Âdem'e secde edin!' demiştik; İblis hariç olmak üzere, onlar hemen secde ettiler. (*Kâne mine'l-cin*) İblis cinlerdendi; (*fefesaka an emri rabbihî*) Rabbinin emrinden dışarı çıktı." (Kehf, 18/50)

Şeytan da kendisine emredilenler arasındaydı. Allah böyle secde edin diye emredince, o secde etmedi.

اَبٰى اَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (الحجر:٣١)

(*Ebâ en yekûne mine's-sâcidîn*) "Secde edenlerin arasında olmaktan imtina eyledi." (Hicr, 15/31) Allah'a karşı geldi, secde etmedi. Allah-u Teàlâ Hazretleri:

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلاَّ تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ، قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِى مِنْ نَارٍ

وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (الأعراف:١٢)

(*Kàle mâ meneake ellâ tescüde iz emertüke*) "Allah buyurdu: Ben sana emretmişken seni secde etmekten alıkoyan nedir? (*Kàle ene hayrun minhü*) İblis dedi ki: 'Ben ondan daha hayırlıyım. (*Halaktenî min nârin ve halaktehû min tîn*) Çünkü beni ateşten yarattın, onu topraktan yarattın!' dedi.

Kıyas yaptı orada. Yani, bir mukayese yaptı, bir akıl yürütme yaptı, bir mantık yürüttü ileriye... Mendebur. Sen mi bileceksin kimin daha hayırlı olduğunu

İlk akıl yürütmek, işte şeytanın Allah'ın buyruğuna karşı akıl

yürütmesi bu... Aslında hepsi tepeden tırnağa mantıksız… Yani, kim söyledi sana ateşin topraktan daha hayırlı olduğunu? Nereden çıkarttın, ne biliyorsun?

Sonra, Allah secde edin dedikten sonra, artık bunun ötesi, berisi itirazı olur mu? Olmaz. Yani, kul olan, kulluğu güzel yapmak isteyen, Allah'ın rızasını kazanmak isteyen, ne yapacak? Allah'ın buyruğunu tutacak.

Şimdi ilk defa şeytanın yaptığı bu hatayı, insanoğlu da yaparsa hayatı boyunca... Allah içki içmeyin demiş.

"—Canım ne varmış içkide? Yani, üzümü sıkıyoruz, şırasını içiyoruz da şarabı niye içmeyecekmişiz?"

Mendebur, şimdi işte akıl yürütmeğe kalkma! Üzümün şırası bir şey yapmaz ama, üzümün şarabı aklı alır. İnsanı sarhoş eder, arabayı duvara çarparsın. Kolun, bacağın kesilir, sakat kalırsın, topal olursun. İnsanları ezersin, bir çok kimsenin zararına yol açarsın.. Veya aklın bozulur, doğru düzgün ölçemezsin, olmadık şeye kızarsın; kalkarsın karşındaki arkadaşını öldürürsün. Beraber içki içtiğin kimseyi öldürürsün. Gazetelerde bunların misallerini görmüyor muyuz?

Yani, sen nereden çıkartıyorsun? "İkisi de üzümün sıkılmasından yapılmış. Ne varmış yani?" mantığı saçma, ama işte bir mantık yürütüyor. Din böyle mantık yürütmeye gelmez. Neden? İnsanoğlunun mantığı doğru çalışmayabilir de onun için...

Şimdi Wollongong'da yeni bir Budist tapınağı yapmışlar. Çok geniş bir araziyi, yamacı tutmuşlar. Elli altı milyon Avustralya doları harcayarak, kocaman bir tesis, birçok binadan müteşekkil bir tapınak yapmışlar. Bizim arkadaşlar da dediler ki:

"—Hocam, bu ibretli bir şeydir, gidelim görelim!"

Bugün biz kalktık gittik. Bahçede bir ablak süratli kocaman budist heykeli, göğsü çıplak, yüzü yuvarlak… Güya erkek ama sakal yok, bıyık yok. Örtülü, şişman, göbekli bir heykel…

İçeriye girdik ve o heykelden bilmem kaç tane… Bir heykel gördük, bir sürü eli var, bir sürü gözü var... Yani, insan şeklinde ama yengeç gibi bir sürü, istakoz gibi, deniz mahlûkları gibi bir sürü eli var filan. Bir sürü masrafı lüzumsuz yere yapmışlar. Din diye ortaya atmışlar bir şeyi, aslı-esası yok…

Biz bir binaya girdik, kapıda:

"—Lütfen pirinç alınız!" dedi.

Heykele sunmak üzere bir naylon poşete otuz kırk tane pirinç koymuşlar, "Lütfen bunu alın!" dedi. Söyle ben bir ters Baktım, yürüdüm. *Thank you* desem, *thank you* bile demeğe lüzum yok. Niye diyeyim, *thank you'*mu niye harcayayım ona?.. *Thank you* bile demedim, yürüdüm.

Geziyorum ben, ibret almak için. Elimde tesbih, tesbihi çıkarttım. Ondan sonra, (*Sübhàna'llàhi ve bi-hamdihi, sübhàna'llàhi'l-azîm, ve bi-hamdihi estağfiru'llàh*) diyerek, Allah'ı tesbih ederek geziyorum. Yani, oraya istediğimden gitmiyorum ki…

Ona para vereceğim, dinlerine yardım etmiş olacağım. Pirinci alacağım, heykelin önüne koyacağım. Saçma-sapan şey… Yani, kendi ibadetine, bâtıl inancına beni de bulaştıracak. Gezdim dolaştım, çıktım. Ama, bir ibret oldu benim için. Yani, çok büyük bir ibret…

Benim çıkarttığım en büyük ibret, yani el alem cehennem yolu uğruna, bâtıl inançlar uğruna ne paralar harcamışlar... Biz hak yolun yolcuları müslümanlar, dinimize hizmette ne kadar gevşeğiz; ben onu çıkarttım.

Çünkü, muhteşem bir tesis. Yani putperestlerin, müşriklerin bir tesisi olmasa, çok muazzam bir tesis… Çok temiz, çok güzel, çok bakımlı, çok iyi düşünülmüş. Mimarisi, malzemesi, her şeyi güzel… Bir yerde baktım, diyor ki:

"—Burada diz çok, gözlerini kapat, içinden bir dilek dile... Ondan sonra yanındaki çekici al, önündeki çana vur!"

E, ne olacak? Tramvaycılık mı oynuyoruz, ne oluyor?

"—İstediğin olur."

Niye olsun? Yani, onunla ne ilgisi var onun

Hàsılı, bir taraftan böyle bir ibret aldık, bir taraftan da üzüldük. Bu adamlar bu dine nasıl razı oluyorlar? Yani, ahiretleri mahvoluyor. Bâtıl bir inanç. Allah'ın gazab ettiği, sevmediği bir yoldalar... Yani, nasıl razı oluyorlar? Bir mantıkla, bir akılla ama; al o aklı, Vollongong denizine savur, köpek balıkları yesin. Yani, o akıl akıl değil ki, yanlış çünkü... Ben pirinci alacağım da, onun önüne koyacağım da ne olacak?

Koca heykelin önüne bir kasa elma koymuşlar, kırmızı. Bir tane iri karpuz koymuşlar, dört-beş tane ananas koymuşlar... Ne olacak? O onu akşam yiyecek mi? Yok. Ondan sonra çürüyecek, onu alacaksın atacaksın.. Veya sen alacaksın, içeride yiyeceksin. Yemediğini biliyorsun, orada durduğunu biliyorsun.

Yani, bunun anlamı ne? O pirincin anlamı ne? O meyvaları oraya koymanın anlamı ne? Karşıda kocaman heykel, put… Duvarlarda da, dört duvarda toplam On iki bin tane küçük put var diyor. Saymadım da, verdikleri resimli şeylerden aldım, orada okudum. On iki bin tane, böyle hücre hücre, küçük küçük; duvarlara üst üste sıralamışlar. Bir sürü… Kimisi elini böyle yapmış, kimisi böyle yapmış.. Kimisi şöyle tutmuş, kimisi böyle tutmuş… Onların her birinin her halde dinlerince bir anlamı var.

Bir şey dikkatimi çekti yalnız, duvara yazmışlar:

"—Bir yılda bir aile…"

Ondan sonra, aşağıya yazmışlar:

"—Bir yılda bir kişi…"

Bu kadar, başka bir izah yok… Her halde, demek istiyor ki:

"—Ne yapın yapın, hiç olmazsa bir yılda bir aileyi bizim bâtıl dinimize çekmeğe çalışın! Onu da yapamazsanız, hiç olmazsa bir kişiyi çekmeğe çalışın!" Böyle yazmışlar.

Hasılı, el alemin müşriki, yanlış mantıkla, milyarlar harcayarak; o ne kadar Türk parası eder? Elli altı milyon Avustralya doları, dört buçuk trilyon eder. Hesapladık, iyice çarptık, böldük filan... Bir sıfırları ekledik, üçer üçer ayırdık. Milyarlar da bitiyor, trilyonlara geçiyor paralar...

Afrika'da bir sürü aç var yahu.. Paralar oraya gitse, insanoğlundan kaç tanesi doyacak. Yani, bir hayırlı bir şey yapılsa... Çin'de bile vardır aç, yani bir sürü aç vardır. Buda çok acımış da fakirlere, ondan böyle bu inancı koymuş ortaya diyorlar... Ee, sen de acısana! Paraları buraya harcayacağına…

Hasılı, din kıyasa gelmez. Dini Allah indirdiği için, Allah'ın emrine itaat edilir. Eğer insan kendi mantığını ortaya koyarsa, işte böyle saçmalıklar çıkar.

Dinler ikiye ayrılıyor: İlâhi dinler, beşeri dinler.

İlâhi dinler: Peygamberler tarafından bildirilmiş olan, Allah tarafından gönderilmiş Peygamberlerin ortaya koyduğu dinler: Yahudilik, Hristiyanlık gibi.

Ama onlar da bozulmuş zamanla… Onlar da, Hazreti İsâ'nın dediğinden çıkmış, Hazreti Musa'nın dediğinden çıkmış.. Hatta, Hazreti Musa'nın hayatında dediğinden çıkmışlar. Musa AS' Tur dağına gidince, kavminin geri kalanları içinden Samirî diye bir adam çıkmış:

"—Verin bakalım bilezikleri, yüzükleri!"

Herkesten toplamış ziynet eşyalarını, ateşi kızdırmış, aleti edevatı ısıtmış, neyse… Bir öküz heykeli yapmış.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلاً جَسَداً لَهُ خُوَارٌ (طه:٨٨)

(*Feahrece lehüm iclen ceseden lehû huvâr*) [Bunun üzerine, onlara böğüren bir buzağı heykeli ortaya koydu.] (Tàhâ, 20/88)

Böyle içi boş, ağzı açık; bir tarafından rüzgar bir girdiği zaman, ağzından vuuuu diye ses çıkarıyor. Yani, böğürtüsü olan bir öküz heykeli yaptı. Öyle usturuplu, hani kavala üflediğin zaman, ses çıkıyor. Veyahut, rüzgârlı havada borular bazen ötüyor, teller ötüyor filan... Böyle bir şey yapmış. Demiş ki:

(*Hâzâ ilâhiküm*) "İşte sizin tanrınız bu! (*Ve ilâhi mûsâ*) Musa'nın tanrısı da bu!" demiş.

Tabii, Harun AS' demiş ki:

"—Ey kavmim, yapmayın, etmeyin; bu müşrikliktir!"

Sonra, Mûsâ AS' Tur Dağı'ndan gelince, o yapılan heykeli yakmış ve Kızıl Deniz'e attırmış. Ondan sonra da, suçluları cezalandırmış.

Yani, peygamberin hayatında başlıyor. Mûsâ AS'ın sağlığında başlamış sapıtma, ondan sonra büyümüş.

Hristiyanlıkta da haç yok aslında, haça tapmak yok, trinite yok… İsâ AS, Allah'ın birliğinden başka bir şey söylemiş değil, ama onlar onları çıkartmışlar.. Demek ki, insan aklına kaldı mı,

insanın aklı yalan yanlış şeyleri ortaya koyuyor. İlahi dinleri bile bozuyor.

Bir de, ilâhî olmayan dinler var. Onlar artık işte bu putperestlerin, müşriklerin kendiliklerinden ortaya koydukları uydurma bir takım merasimler…

Meselâ, eski Mısır'da böyle… O Firavunların piramitleri, ehramları ne kadar büyük masraflarla yapılmıştır. Yüz elli metre yüksekliğinde. Yüz elli metre ne demek? Yani, üç metre olsa bir kat, elli katlı bina demek, altmış katlı bina demek. Altmış katlı bina yüksekliğinde taş yığmışlar. Her birisi somya, karyola kadar… Böyle ehramları, piramitleri meydana getirmişler. Bir kimsenin ölüsünün içine tıkılması için...

Piramit neden yapılıyor? İçinde Firavun yatacak. Onun da yanına yemekler filan koyarlarmış. Kalkacak yiyecek diye. Aynı şey yani… Din kıyas edilmez.

Dini kıyasa tabi tutmayınız, din kıyas edilmez. İlk defa kıyası kullanan İblis'tir diyor. O halde, ne yapacağız hocam, ne yapmamız lâzım? Kur'an-ı Kerime sarılmamız lâzım, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmamız lâzım! Orada var bilgiler… Kur'an-ı Kerim'de var bilgi… Peygamber Efendimiz'in sözleri içinde, hadis-i şeriflerde bilgiler var... İzahlar orada…

b. Zikrullah Dışında Çok Konuşmayın!

Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[66]

لاَ تُكْثِرُوا الْكَلاَمَ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللّٰهِ، فَإِنَّ كَثْرَةَ الْكَلاَمِ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللّٰهِ

قَسْوَةُ الْقَلْبِ، وَإِنَّ أَبْعَدَ النَّاسِ مِنَ اللّٰهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي (ت . هب .

---

66 Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.433,, no:2335; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.İV, s.245, no:4951; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.65, no:7475; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.439, no:1895: *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.320, no:16876.

(عن ابن عمر)

478/11 (*Lâ tüksirü'l-kelâme bi-gayri zikri'llâh, feinne kesrete'l-kelâmi bi-gayri zikri'llâhi kasvetü'l-kalb, ve inne eb'ade'n-nâsi mina'llàhi el-kalbü'l-kàsî*)

(*Lâ tüksirü'l-kelâm*) "Kelâmı, sözü çok söylemeyin! (*Bi-gayri zikri'llâh*) Allah'ın zikri dışında, Allah'ın zikri hariç, Allah'ın zikri olmadan çok söz söylemeyin! (*Feinne kesrete'l-kelami bi-gayri zikri'llâh*) Çünkü, Allah'ın zikrinin dışındaki çok sözler, Allah'ın zikri hariç çok söylenen laflar; (*kasvetü'l-kalb*) insanın gönlünü karartır. Gönlünün karalığına, sertleşmesine, katılaşmasına sebep olur."

(*Ve inne eb'ade'n-nâsü mina'llàh*) "İnsanların da Allah'tan en uzak olanı, (*el-kalbu'l-kàsî*) gönlü kasvetli olan, kaskatı olan kimsedir." Allah'tan en uzak olan kimse kimdir? Kalbi en kasvetli, en katı olan kimsedir.

Kalbi katı olmak ne demek? İnsanın duygularının olmaması demek, duygusal yönünün olmuş olması demek. İç aleminde merhamet, insaf, sevgi-saygı, şükür, ve sâire…

Bu çeşit şeyler hiç te'sir etmiyor, tınmıyor adam. Böyle kalbi olmuş, hayatiyet yok, canlılık yok; gönlü bu gibi şeylerle ilgilenmiyor. Şimdi zikrillah, zikrullah hariç deniliyor. Çünkü, zikrullahın çok yapılmasını, Kur'an-ı Kerim tavsiye ediyor.

Allah'ı çok zikredenler, felah bulacak insanlar arasında zikrediliyor:

وَالذَّا كِرِينَ اللّٰهَ كَثِيرًا وَالذَّا كِرَاتِ (الأحزاب:٣٥)

(*Ve'z-zâkirîna'llàhe kesîran ve'z-zâk*irât) "Allah'ı çok çok zikreden erkekler ve çok zikreden kadınlar..." (Ahzâb, 33/35)

Allah'ı çok zikretmek emrediliyor:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الأحزاب:٤١)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zküru'llàhe zikran kesirâ*) "Ey iman edenler, Allah'ı çok zikrederek, zikrini çok yaparak zikrediniz!" (Ahzab, 33/41) buyruluyor.

Çünkü öyle öyle ne olur? Çok zikirden, çok sevap hàsıl olur. Allah'ın rızasına ulaşılıyor. Allah'ın razı olması üzerine, insanın gönül gözü açılır. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin ma'rifetullahı nasib olur. Gerçekleri görmesi mümkün olur. Aşkullah, muhabbetullah gönlüne yerleşir.

İnsan Allah'ı sevdi mi, Allah da insanı sever. Allah'ın kulları sevmesi, insanın Allah'a olan saygısına bağlıdır, ibadetine bağlıdır. "Senin Allah indindeki mertebenin ne olduğunu merak ediyorsan, senin Allah hakkındaki kanaatin nedir? Onu kolla, Onu düşün, ona bak!" diyor Peygamber Efendimiz.

Yani, sen Allah için fedakârlık yapabiliyor musun? Allah için zahmet çekebiliyor musun? Allah için malını mülkünü verebiliyor musun? Canını verebiliyor musun? Allah'ı seviyor musun? Allah

deyince, tüylerin diken diken oluyor mu? Allah'ın kelamını seviyor musun? İbadet yaparken memnun musun? Namaz kılarken, aşk ile sevk ile mi kılıyorsun? Gaf ilmi kılıyorsun, aklın başka yerde mi? Namazın Mi'rac olduğunun farkında mısın? Allah'ın huzurunda el pençe divan durduğunu anlıyor musun? Meleklerin, Huri kızlarının iki tarafa dizildiğini, göğün kapılarının açıldığını, cennete kadar, cennet kapılarının açılıp da; yolun böyle dümdüz açıldığını anlıyor musun anlamıyor musun? Tabii, bunları ölç bakalım, Allah'a karşı senin vaziyetin nasıl? O zaman Allah'ın seni sevip sevmediğini anlarsın.

Zikrullah'a müsaade edilmiş. Zikrullah'a dahil olabilecek konuşmalar da yapılabilir. Yani, konuşmanın mahiyeti hayırlıysa, dine faydalıysa, imanı takviye ediciyse; o zaman konuş... Yani, hayır ise, hayırlıysa konuş.. Allah'ın zikri babında ise konuş. Allah'ın zikri babında değilse, çok konuşma. Çünkü, çok konuştukça, çok hata yaparsın.

Sükût da ibadettir. İslâm'da. Birçok kimsenin bilmediği bir nokta... Susmak da, lüzumsuz konuşmaktansa, konuşmayayım diye susmak da ibadettir. O da bir çeşit ibadet. Namaz, oruç ibadet olduğu gibi; malâyâni, veyahut günah, veya haram, veya hata, veya zevzeklik, gevezelik, dedikodu, gıybet ve sâire babındaki konuşmalar da günahtır. Onları yapmamak için, kendisini tutmakta sevap oluyor. Mukabilinde.

Onun için, ya Allah'ı çok zikredeceğiz. Ya, Allah'ın zikri babında hayırlı yolda konuşmalar olacak. Onun dışında çok konuşmayacak müslüman, sükûttan sevap kazanacak. Konuşmak hayırlı olduğu zaman konuşacak. Oradan sevap kazanacak. Zikrullah babında ise konuşması, konuşacak.

Bazı konuşmalar zikrullah babındandır. Meselâ, neden? Ulum-u diniyye zikrullah babındandır. Yani, biz şimdi hadis okuyoruz, bu zikrullah sayılır. Hepimiz zikir halindeyiz şu anda... Ben söylüyorum, siz dinliyorsunuz; hepimiz topluca zikir yapıyor gibiyiz. Kur'an-ı Kerim zikrullahtır. Böyle olursa, bunları konuşabilir insan.

İmam Nevevî'nin hayatını okudum. Günde on iki ders görürmüş. Birer saat olsa, on iki saat ders... Yani, harıl harıl dinî

bilgisini arttırmağa çalışıyor. O hocadan o hocaya, o hocadan o hocaya koşuyormuş mübarek... Kırk dört yaşında vefat etmiş. Ama, çok güzel eserler bırakmış. Çok da sevap kazanıyor boyna... En çok sevap kazananlardan birisi, İmam Nevevî. Çünkü, herkesin evinde kitabı var.. Herkes okuyor. Kıymetli kitabı var, sahih hadisleri toplamış.

İmam Gazali de, elli elli beş yaşında vefat etmiş. Çok değil yaşı ama, o da çok sevap kazanıyor. Boyna *İhyâu Ulûm*'u okunuyor, *Kimyâ-yı Saadet*'i okunuyor, *Eyyühe'l-Veled*'i okunuyor. "*Ey Oğul!*" kitabı okunuyor ve sâire... Oradan boyna sevap kazanıyor.

c. Üzülme, Allah'ın Takdiri Ne İse Olur

Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan, ve diğer başka kitaplarda da başka sahabeden rivayet edilmiş olan bir hadis-i şerif. Kısa, fakat mühim bir nasihat:[67]

لاَ تُكْثِرْ هَمَّكَ، مَا يُقَدَّرُ يَكُنْ، وَمَا تُرْزَقُ يَأْتِكَ (هب. عن مالك عن عبادة؛ البيهقي في القدر عن ابن مسعود)

RE. 478/13 (*Lâ tüksir hemmeke, mâ yukadderu yekün, ve mâ türzeku ye'tike*)

(*Lâ tüksir hemmeke*) "Tasanı, üzüntünü çoğaltma; boşuna kafanı yorma, boşuna kalbini üzme, boşuna tasalanma, kaygı çekme!" Neden?

(*Mâ yukadderu yekün*) "Allah tarafından ne takdir olunmuşsa, o mutlaka olacak." Sen tasalansan da, tasalanmasan da olacak. Yâni, acaba olmayacak mı diye tasalanma! Çünkü takdir edilmişse, olacak; tasalanmağa lüzum yok.

E, peki, tasalanmamanın adı nedir? Allah'a tevekkül etmektir,

---

[67] Beyhakî, *el-Âdâb*, c.III, s.66, no:775; Beyhakî, *Kaza ve Kader*, c.I, s.194, no:180; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.68, no:1188; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.V, s.7, no:2806; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahàbe*, c.VII, s.115, no:2205; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.416, no:8602; Hàlid ibn-i Râfi' Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.109, no:505; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.319, no:16874.

kadere razı olmaktır, itiraz etmemektir, Allah'a teslim olmaktır. Rıza ve teslimiyet makamıdır.

(*Ve mâ turzeku ye'tike*) "Allah'ın sana rızık olarak yazdığı şey de, sana mutlaka gelecek. Korkma!"

Peygamber Efendimiz başka hadis-i şeriflerde söylüyor, bildiriyor: Sen rızkını aradığın gibi, rızkın da sana doğru geliyor, o da seni arıyor. Bulacak seni. Sen dursan, o gene gelip bulacak. Sen gideceğim, rızkımı bulacağım diye koşturuyorsun ama, o da sana doğru geliyor, çarpışacaksınız. Çare yok… Pat diye karşı karşıya, burun buruna geleceksiniz; rızkını bulacaksın. Başka çaresi yok... Onun için, tasalanmamak lâzım!

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: Rızkını, gecikti diye telaşlanıp, harama sapıyor insanlar… Yani, böyle yapmayın. Allah ne yazdıysa, o olacak. Harama sapmayın!

"—Ayy, acaba evdeki çocuklar aç mı kalır? Ver şu rüşveti, koy cebime... Masanın üstündeki dosyanın altına yerleştir, yan cebime koy!"

E, ne telaşlanıyorsun? Allah ne yazdıysa, o gelecek. Yani, rızkın ne kadarsa, o gelecek. Fazlası gelmez.

"—Yok Hocam, öyle değil… Biraz rüşvet alınca, kesedeki para artıyor."

Artıyor gibi görünüyor ama, dibi delik… Öbür taraftan çıkıp gidecek. Ya hastalık olacak, ya kaza olacak, ya belâ olacak, ya ceza olacak, ya yanlış is yapmış olur.

Bu hususta çok güzel bir hikâye var. Hazret-i Ali Efendimiz'in bir güzel menkabesi var, radıyallahu anh... Küfe mescidine atlı, binekli gelmiş, atından inmiş, şöyle etrafına bakınmış, orada bir adam duruyor:

"—Şu atı tutuver! Namaz kılacağız!" demiş, mescide girmiş.

Yanında da hizmetkârı var… Beraber girmişler namaz kılmışlar. Çıkarken cebinden kesesini çıkartmış, bineğini tutan adama bahşiş ayırmış, eline verecek. Keseden ayırmış, dışarı çıkmış bakmış ki: adam yok, at da yok, bineği de yok. At veya Deve, ne idiyse artık, yok ortada... Allah Allah, nereye gitti? Bakmışlar yok, yok…

Araştırınca biraz, ileride atı bulmuşlar. Tamam, at bulundu

ama, atın dizgini yok. Ağzından atın dizginini sıyırmış, kafasından Çıkarmış, çalmış adam gitmiş. Allah Allah… Hizmetçisine, “Git, bir yeni dizgin al bari!” demiş.

Hizmetçisi gitmiş, çarşıdan bir dizgin getirmiş. Fakat bakmış ki, üzeri işaretli kendi dizgini… Demiş nerden geldi, nerden buldun bu dizgini, nasıl getirdin? Ben demiş dükkâna girdim, bir dizgin lâzım dedim. Tamam. Az önce birisi bir dizgin getirdi sattı, al dedi. Baktım,

“—Aa, bu dizgin bizim çalınan dizgin!”

“—Öyle mi?”

“—Evet, o çalınan dizgin… Eh, o zaman beş dirhemi ben sana vereyim. Sen dizgini bana ver.”

Bu çalıntıydı, beş dirhemi vermiş almış. Hırsız beş dirheme sattı, hırsızın cebine beş dirhem girdi. Bu, beş dirhemi vermiş, dükkâncıdan almış getirmiş. Atın başına takarken; Hazreti Ali demiş ki:

“—Kaça aldın?”

“—Beş dirheme…”

Avucunda da beş dirhem vardı, hırsıza verecek. Orada toplanan insanlara demiş ki:

“—Bakın ey cemaat! Bakın, bu olayda bir büyük ibret var... Çok büyük bir ibret var, dikkat edin!” demiş. “Bu adama Atı tuttu diye bahşiş olarak beş dirhem ayırmıştım, verecektim. Adam gönül hoşluğuyla verdiğim beş dirhemi benim bahşişim olarak ve emeğinin karşılığı olarak, helâl bir para olarak alacaktı. Fakat, acele etti. Biz namazdayken kaçtı, çaldı, götürdü sattı. Beş dirhem kazandı.

Demek ki, beş dirhem onun kısmeti. Eğer harama sapmasaydı, ben helâlinden beş dirhemi verecektim. Harama saptı, gene beş dirhem aldı. Onun rızkı değişmedi, yalnız haramdan aldı, günaha girdi. Ben de benim kesemden beş dirhemi çıkaracağım, bahşiş olarak vereceğim diye ayırmıştım. O olmayınca, elimde dirhemler kaldı. Ama, hizmetçim dükkâncıya verdi beş dirhemi... Demek benim kesemden de beş dirhem çıkacakmış. Çıktı ama, işte dükkâncıya gitti. Yani, dükkâncı aldığı fiyata sattı. Dükkâncıda bir değişme yok. Beş dirheme aldı, beş dirheme sattı; değişme yok. Bakın bu adam acele ettiği için, helâl kazancını harama çevirdi.

İbret alın. Böyle yapmayın!" demiş.

İşte bu hadis-i şerifle bağlantılı olarak, meseleyi tekrar ele alırsak:

İnsanın rızkı gelir. Rızkı bellidir. Acele etsen de gelir, etmesen de gelir. Çıkacak masraf da çıkar. Kazanılacak kazanç da neyse, gelir. İnsanın acele edip de, harama yönelmemesi lâzım! Yani, kısmetini insan ya haramdan alır, ya helâlden alır. Dikkat ederse, sakınırsa, korunursa; haramdan korunursa, kısmeti helâl kapıdan gelir kendisine... Korunmazsa, acele ederse, haram kapıdan gelir. Kısmet bir tane, değişmiyor. Miktar değişmiyor ama, geliş kapısı değişiyor. Ona göre sevap veya günah alıyor insan.

Çok mühim bir olay bu, önemli bir olay! Mühim bir bilgi olduğu için, bunu bu hadis münasebetiyle söylüyorum. Evet, telaşa lüzum yok, Allah'ın takdiri olacaktır. Ne rızık yazdıysa, o da sana gelecektir diyor. Peygamber Efendimiz.

Evet, yatsı oldu. Onun için, sohbeti burada kesiyorum. Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi arif kullarından eylesin... Olayları basiretle takip etmeyi nasib eylesin... Haramlardan korunmayı nasib eylesin... Kazancımızı helâl yoldan iktisâb etmemizi nasib eylesin...

Bu, bizim seçmemize bağlı. Tercihimiz, helâli istiyorum dersek, helâl geliyor. Yani, harama eyvallah dersek, olur dersek, haramdan gelir. Yok, ben haramı istemem dersen; dönüp-dolaşıp, helâlinden gelir.

Kur'an-ı Kerim'den misal de bunu, bu bilgiyi, aynı sonucu çıkartan Yusuf AS'ın hikâyesi... Yusuf AS, Zeliha kendisine àşık oldu, üstüne saldırdı. "Haydi evde yalnızız, gel!" dedi. O da hayır deyince, çekinince, üstüne saldırdı, gömleğini yırttı. Yusuf AS'ın Mısır'daki hikâyesini biliyorsunuz.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا ، لَوْلاَ أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ (يوسف: ٢٤)

(*Ve lekad hemmet bihî*) "Andolsun ki, kadın ona meyletti." Zeliha, Yusuf AS'a olan aşkından, sevgisinden dengesini

kaybediyor, saldırıyor. Onunla buluşmayı, beraber olmayı istiyor ama, nikâh yoluyla değil de, haram yolla...

(*Ve hemme bihâ*) "O da kadına meyletmişti." Yusuf AS'ın da canı istemiş, o da ona gayretlenmişti. (*Lev lâ en raâ burhàne rabbihî*) "Eğer Rabbinin işaret ve ikazını görmeseydi..." (Yusuf, 12/24) diye geçiyor Kur'an-ı Kerim'de. Görünce toparlamış kendisini...

Ne görmüş?.. Diyorlar ki, tefsir kitapları: Babası Ya'kub AS'ın hayali gelmiş gözünün önüne... Kolay değil bu gibi durumda insanın kendisini tutması... Fakat, babasının hayalini görmüş. Babası böyle parmağını ısırıyormuş, "Oğlum, ne yapıyorsun? Senin gibi bir peygamber evlâdına böyle şey yakışmaz!" gibilerden.

Toparlamış kendisini, vaz geçmiş, kaçmağa çalışmış. Kaçarken, ötekisi arkasından koşmuş, gömleğinden tutmuş, "Gitme!" diye. Caaart diye gömlek yırtılmış. Tam o sırada kapı açılmış, kocası gelmiş.

Zeliha'nın evli olduğu Mısır'ın azizi adam gelince, bu sefer kadın fena bir durumda yakalandığı için, hemen o anda bir yalan kıvırmış, demiş ki:

"—Ey efendi! Senin hanımına tasallut etmek isteyen, kötü fikirler besleyen bir kölenin cezası hapse atılmak ve feci bir işkenceye uğratılmaktan başka ne olabilir? Bu bana böyle tasalluta kalkıştı." demiş.

İftira tabii. Yusuf AS kaçtı kendisi, arkasından cart diye gömleği yırtıldı. Yusuf AS demiş ki:

"—Hayır, böyle bir şey yok efendim! O bana saldırdı, ben de kaçtım." demiş.

Şimdi acaba hangisi doğru söylüyor? Kadın mı doğru söylüyor, Yusuf AS mı doğru söylüyor? Düşünürken, Zeliha'nın kocası Aziz'in yakınlarından birisi demiş ki:

"—Efendim, eğer gömlek on taraftan yırtılmışsa; demek ki, erkek kadına saldırmış. Kadın da olmaz, etme filan derken, gömleğini yırtmış. Önden yırtılmışsa gömlek, kadın haklı... Yok, eğer gömlek arkadan yırtılmışsa, o zaman demek ki, erkek kaçmış gerçekten; arkası dönük. Kadın da arkadan onun gömleğini tutmuş. Gitme, etme filan derken, cart diye yırtılmış. Demek ki, o

zaman erkek haklı, kadın haksız…”

Böyle bir mantık yürütünce, bakmışlar ki gömlek arkadan yırtılmış. Saldıran insanın gömleği arkadan mı yırtılır? Demek ki, kaçarken ötekisi tutmuş besbelli. O zaman, Yusuf AS’ın haklılığı anlaşılmış. Yani, o olayda suçsuzluğu anlaşılmış.

Şimdi, bunu niçin anlatıyoruz? Zeliha validemiz kendisini tutamamış. Yani, validemiz diyoruz. Neden? Anlatacağım öyle olduğunu. Tutamamış, şeytana uymuş. Yusuf AS’ın güzelliği karşısında bir günah işlemeye teşebbüs etmiş. Yusuf AS’ da kaçmış. Ama aradan seneler geçiyor, aziz ölüyor. Yusuf AS, Zeliha validenin eşi oluyor.

Yusuf AS’ zindanda senelerce kalıyor. Haksız yere zindanda kalıyor. Ama olsun, Allah’ın takdiri öyle, Medrese-i Yusufiye diyorlar ya, işte orada kalıyor. Sonra hükümdar bir rüya görüyor. O rüyanın yorumu için, kim yorabilir rüyayı diyorlar.

Diyorlar ki:

“—Zindanda böyle rüyaları çok güzel yoran bir insan var.”

Yusuf AS’a rüyayı yorduruyorlar, güzel yorumluyor. Bunun üzerine hükümdar:

“—Getirin şunu, göreyim!” diyor.

Huzuruna getirdikleri zaman, konuşunca bakıyor ki, melek gibi bir insan; peygamber çünkü. Yüzü güzel, sözü güzel, hali güzel, huyu güzel…

“—Nedir bu mesele?” diyor.

“—Efendim, işte böyle bir iftira oldu.”

Mesele tahkik ediliyor. O zaman Zeliha diyor ki:

“—Evet, ben yeltenmiştim bu işe, kusur benimdir; onun suçu yok!” diyor.

Yusuf AS’ın suçsuzluğu ortaya çıkıyor.

Sonunda ne oluyor? Sonunda, Zeliha Valide Yusuf AS’ ile evleniyor. Demek ki, kaderde evlenmeleri var. Evlilik var. Kaderde var amma; eğer ilk başta olsaydı, zina olacaktı, büyük günah olacaktı, mahvolacaktı iki taraf da… Ama çekindi, harama sapmadı Yusuf AS… Allah ona yazmış onu, o kadınla evlenecek. Evleniyor, evlilik oluyor gene. Bu da, Kur’an’dan misal.

Yani, insan helâlini ararsa, her şeyde haramdan korunmaya

dikkat ederse; gene olacak olur. Gene iş o sonuca varır, ne olacaksa o olur. Başkası olmaz, çırpınmak işi değiştirmez. Acele edip harama saparsa, haramdan elde etmiş olur. Acele etmeyip, frene basıp helâlde durursa; sonun gene öyle olur, böyle olur, her olaya göre değişir ama; o olur.

Onun için, bu hadis-i şeriflere göre, bu anlattıklarıma göre biz ne yapacağız? Daima her şeyin hayırlısını, helâlini, Allah'ın rızasına uygun olanını yapmağa çalışacağız. Her işte Allah'ın rızasını düşüneceğiz.

"—Allah'ın rızasına uygun olmayan bir şeyi istememem!" diyeceğiz. "Hayır istemem, istemiyorum."

"—Yâhu, bu işin içinde çok para var; çok para kazanacaksın!"

"—İstemiyorum, haramı istemiyorum!" diyeceğiz.

Öyle dersek, günahtan kurtulmuş oluruz. Yoksa rızık kesilmez, kazanç eksilmez, aynen gelecek o... Sadece haramdan kurtulmuş oluruz, günahtan kurtulmuş oluruz. Akıllı insanın işi budur. Akıllı insan böyle yapar. Aklı varsa, bir müslümanın da böyle yapması lâzım!

Herkesin başına böyle olaylar gelebilir. Bir arkadaşın bir olayını anlatayım, bu arkadaşımız sizin de tanıdığınız bir kimse. Bakanlık yapmış bir insan. Bir yerde Genel Müdür iken, veya Bölge Müdürü iken bir dairede; taşınması gerekiyor. Vazife nakloluyor bir başka yere, taşınacak. Evde konuşuyorlar, diyorlar ki: Çanağı-çömleği yerleştirmek için kasalar- sandıklar lâzım. Dairenin de marangozhanesi var. Kaç tane kasa lâzım, kaç ebatta olması lâzım?.. Konuşuyorlar evde. İşte bilmem yetmiş santim boyunda, Kırk santim eninde, altmış santim derinliğinde, şu kadar kasa olursa, şu eşyayı şuraya koyarız, bu eşyayı buraya koyarız.

Çağırıyor marangozu, diyor ki: Şu ebatta tahtadan, şu kadar sandık istiyorum senden. Şu vasıfta sandık istiyorum, bunları yap getir. Adam yapıyor, getiriyor. Diyor ki, hesabı söyle. Yani, ne kadar para ediyor bu? Çünkü, o daire dışarıya da iş yapıyormuş. Yani, dışarıdan sipariş geldiği zaman; dairenin atölyesinde dışarıya da iş yapılıyormuş. Yani, parayla iş yapılıyormuş. Şimdi ustaya diyor ki:

“—Yaptığın sandıkların kaça olduğunu hesapla! Parasını ödeyeceğim.”

Usta diyor ki:

“—Efendim, parası yok.

“—Öyle şey olur mu? Parası neyse, tahtasını, ustalığını, masrafını, dairenin kârını ekle, söyle! diye zorluyor. “Ben öyle parasız istemiyorum!” diyor.

Efendim bu dairenin de bir zararı yok. Bu işte Amerika’dan gelen makinelerin kasalarını çözerken usturuplu sökmüştüm. Ambalaj için çakılmış şeyleri, tahtaları ziyan etmemiştim, onlardan yaptım. Malzeme atılacaktı zaten, veya yakılacaktı, veya hurdaya gidecekti. Kendim de seni çok sevdiğim için, işte mesai saatleri dışında senin için ben kendim uğraştım yaptım. Benim hediyem olsun diye yaptım. Paraya ihtiyaç yok demiş.

Dairenin kasası var. Normal hesabını yap. Yabancı bir insana yapıyor gibi, gelir olarak kaydedeceksin bunu. O da o günün parasıyla işte demiş ki, meselâ iki milyon, bu günün parasıyla söyleyelim, iki milyon altı yüz bin lira… “Şu kadar tuttu.” demiş. O da cebinden çıkartmış, vermiş. Daireye gelir olarak, girdi olarak kaydedilmiş.

Kendisi anlatıyor bana bu olayı. Çok ibretli bir olay bu da… Biraz sonra, muhasebe müdürü elinde kâğıtlarla, kalemiyle gelmiş, demiş ki:

“—Efendim, siz buradan ayrılıyorsunuz diye, sizin bordrolarınıza, maaş bordronuzu tetkik ettim, hesapları kontrol ettim. Bir yanlışlık yapılmış. Siz aslında maaşınızdan az almışsınız. Burada şu kadar sene, şu kadar ay çalıştınız... Her ay şu kadar farktan, toplam şu kadar almanız gerekiyor.” demiş.

Ne kadar? Tam o ustaya verilen para kadar. “Şu kadar alacağınız varmış, buyurun parayı!” diye muhasebeci getiriyor veriyor. Ne kadar para getiriyor? Sandıklara hesap ettirip verdiği kadar...

Bak, oraya verdi helâlinden, sandıklar helâlinden geldi kendisine… Bu tarafta da, helâlinden, yanlışlık yoluyla almamış olduğu para geldi. Şimdi arkadaş diyor ki:

“—Eminim ki, adım gibi biliyorum ki, yüzde yüz kanaatim şu ki: Eğer ben o sandıkların parasını vermeseydim, gevşek

davransaydım; 'Tamam, mademki sen hakkını helâl ettin, mademki ambalaj tahtalarından yapılmış.' deseydim, o muhasebeci de o farkı bulmayacaktı." diyor.

"—Ben onu vermeseydim, o da gelmeyecekti. Yani, cebimde değişen bir şey yok; verdim-aldım. Öteki türlü de değişen bir şey yok ama, sandıkları beleşten kullandığım için, devletin hakkı üzerime geçecekti, benim hakkım da devlete kalacaktı. Öteki haksızlığı yaptığım için, o da oradan sıfırlanacaktı." diyor.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim! Bin bir tane olay vardır. Kendiniz de kendi hayatınızdan misal bulabilirsiniz. Haram'a, günaha sapmayın, helâlinden isteyin! Allah helâlinden verir. Allah Celle Celâluhû, cenneti isteyene cenneti verir, onu cennete sokar. Cehennemden sakınanı, Allah cehennemden korur, cehenneme atmaz. İsteğinize bağlı, çalışmanıza bağlı...

"—Ben haram istemiyorum yâ Rabbi!" deyin, "Helâlinden istiyorum!" deyin, helâlinden gelir.

"—Haram mı, helâl mı fark etmez; kasaya gelsin de, nerden gelirse gelsin!" derseniz; kasaya haramdan, helâlden gelir geldiği kadar, öbür taraftan gider. Daha fazlası gider, cezalı olarak gider; veya burnunuzdan fitil fitil gelir. Hastalık olur, veya kaza olur, veya başka bir şey olur.

Benim de hayatımdan misaller var ama, sözü uzatmak istemiyorum. Allah bizi helâl rızıkla merzuk olanlardan eylesin… Harama el uzatmayanlardan eylesin… Hayatımızı rızasına uygun geçirmemizi nasib eylesin… Sevdiği kul olmamızı nasib eylesin… Huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmamızı, cennetiyle, cemaliyle müşerref olmamızı nasib eylesin…

Bi-hürmeti esrâri sureti'l-fâtihah!..

19.12.1996 – Sydney/Avustralya
(Mehmed Zâhid KOTKU Dergâhı)

19. GAYEMİZ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtüh!

Aziz ve sevgili misafirlerimiz, değerli hocaefendiler!

Kıymetli sanat gönüllüleri ve değerli iş adamları!

Bu mutlu günümüzde, sevinçli günümüzde aramızda olmanızdan iftihar ediyoruz. Hepinize dua ediyorum. Allah razı olsun… Allah ecrinizi, sevabınızı çok eylesin... Bizi sevindirdiğiniz gibi, Allah da sizi sevindirsin…

a. Sàlih ve Muslih Olmak

Türkiye'de de grubumuz, zümremiz, camiamız çalışmalar yapıyor. Kısaca özetlemek icap ederse amacımız:

1.Önce kendimizin iyi ve sàlih bir insan olması

Birinci amacımız bu. Çünkü her koyun kendi bacağından asılırmış. Allah herkesi şahsen hesaba çekeceği için, önce iyi insan olmak mecburiyetinde olduğumuzu hissediyoruz. Kendimizi, çoluk çocuğumuzu, hanımlarımızı, ailelerimizi iyi insan yapmak, sàlih insan olmaları için çalışmalar yapıyoruz.

İnsan sàlih insan olsa, kendisi cennete girse, ama sevdiklerinden, yakınlarından, kardeşlerinden, dünyadaki dostlarından bazı insanlar giremese, o zaman tabii onların da girmesini temenni eder. Onun için, ikinci çalışmamız, başka insanları da sàlih insan yapma çalışması.

Önce kendimiz Allah'ın emrettiği, doğru, sàlih, iyi, insanlığa faydalı insan olacağız. Ondan sonra da, başkalarını iyi insan yapmak için ne türlü hizmet gerekiyorsa, o hizmetleri yapacağız.

b. Eğitim, Dostluk ve Yardımlaşma

Bu hizmetleri yapmak için insan şahsen çalışırsa küçük bir gayret olur, az bir sonuç alınır, diye biz Türkiye'de gayretlerimizi birleştirmek üzere vakıflar kurduk. Üç tane büyük vakfımız var. Anadolu'nun muhtelif şehirlerinde yüzlerce şubemiz var. Bu vakıflarımızda üç ana gaye için çalışıyoruz:

1. Eğitim işi, eğitim çalışmaları!

Her seviyeden; genç yaşlı, okul çağında, okul çağı dışında, iş hayatında; kadın erkek... Her çeşit insanın eğitimi için çalışmalar yapmak. Bir amacımız, eğitim çalışmaları.

2. İnsanlar arasındaki sevgiyi, dostluğu ve kaynaşmayı sağlayıcı çalışmalar yapmak!

Hadis-i şeriflerde Efendimiz SAS bu hususta bize talimat vermiş: İnsanlar için yapabileceğimiz çalışmaların en güzeli insanların arasını ıslah etmek, aralarını iyileştirmek, insanları birbirleriyle dost etmek, sevgiyi yaymak, insanların birbirlerini sevmesini sağlamak. Bir amacımız bu... Biz buna dostluk diyoruz, sevgi ve dostluğu yaymak!

3. Sonra, kuru bir sevgi çok büyük bir anlam ifade etmediği için; sen birisini seviyorsun ama uzaktan bakıyorsun. Onu bırakmışsın, kıvranıyor. Sen uzaktan severek bakıyorsun. Ben bu kardeşimi seviyorum, diyorsun. Böyle bir şey anlamsız olduğu

için; üçüncü amacımız yardımlaşmak!

Yardım da etmeliyiz. İnsan insana kara gününde, sıkıntılı zamanında yardımcı olmalı. Önemli amaçlarından birisi de bu.

Eğitim, dostluk ve yardımlaşma!

c. Faaliyetlerimiz

Bu çalışmaları tahakkuk ettirmek için yaptığımız bazı uygulamaları söyleyeyim:

Meselâ, çeşitli klinikler ve hastaneler açtık, doğumevleri açtık ki kendi çevresindeki başka müesseselerden daha güzel hizmetler veriyor. Daha güzel âlet ve edevata sahip, daha çok takdir topluyor.

Çeşitli seviyede okullar açtık. Kolejler, özel okullar açtık. Anaokulları açtık. Anaokullarını yönetecek hanım öğretmenleri yetiştiren anaokulu öğretmeni okulu açtık. Böylece küçüklük çağlarından bebeklerden başlayarak çocukları en yüksek seviyeye kadar yetiştirmeyi amaçladık. Buna örgün eğitim deniliyor; muntazam, hedefli, sınıflı eğitim. Bunu yapmak için çalışıyoruz: Anaokulundan alıp sonuna kadar götürmek!

Şu sırada bir de üniversite kurmak niyetimiz ve teşebbüsümüz var, inşaallah o da dualarınızla tahakkuk eder!

d. Yaygın Eğitim

İnsanların sağlıklarına hizmet ediyoruz, eğitimlerine hizmet ediyoruz fakat hayatta herkes okula gidemiyor. İşi dolayısıyla gidemiyor, yaşı geçmiş olduğu için gidemiyor, ev hanımı olduğu için gidemiyor, tüccar olduğu için esnaf olduğu için gidemiyor... Onların eğitimini sağlamak için de, yaygın eğitim dediğimiz yollarla onları eğitmeye çalışıyoruz.

Yaygın eğitim vasıtaları olarak kitap neşretmek, mecmualar neşretmek faaliyetini yapmaktayız! İnşaallah önümüzdeki aylarda gazete neşrini de yapmak istiyoruz, gazetemiz de olacak!

Bir radyo çalışmamız var: Norveç'ten, Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar; Suudi Arabistan, Kuzey Afrika dâhil, çanak anteni olanlar dinleyebiliyor.

Bu yayınları Avrupa, Anadolu, Afrika'nın kuzeyi, Suudi Arabistan, Orta Doğu ve Orta Asya dinleyebiliyor. Ama bu tarafa henüz yansıtacak teknik imkân bulamıyoruz. Çünkü burası tencerenin altı, aşağı taraf olduğu için burası için de bir ayrı çalışma yapmak üzereyiz.

Radyomuzun yayınlarını çanak anteni varsa, herkes alabilir ama alamayan yerler için de Anadolu'nun 130 merkezinde yansıtıcımız var!

Türkiye'nin en çok dinlenen yayınlarından biri... TRT'den daha çok beğenilen, daha çok dinlenen bir yayınımız var! Elhamdü lillâh bu, halka yönelik bir yayın!

Bizim tanımadığımız kimseler de dinliyormuş. Onu şöyle anlıyoruz: Yayın yaptığımız yerde elektrik kesildiği zaman "Yayınınıza ne oldu?" diye telefon açıyorlar. Diyorlarmış ki;

"—Biz Akrakolik olduk!"

Alkolik değil de, Akrakolik olduk.

“—Ne oldu, niye kesildi bu yayın?" diyorlarmış.

Böyle bir yayınımız var. Burada sanat yayınları, dinî yayınlar, kültür yayınları devam ediyor. Bu çalışmaları dünyanın başka yerindeki kardeşlerimize götürmek istediğimiz için yapıyoruz. Oralara da zaman zaman davet edildiğimiz için gidiyoruz.

Bu yıl bu güzel, küçük fakat anlamlı yerin açılması için davet olunduk. Kalktık geldik. Burada da bu müessesenin adı İlim, Kültür ve Sanat müessesesidir, kuruluşudur. Hem ilmi öğrenmeye, öğretmeye çalışıyoruz hem dini ve milli kültürümüzü kardeşlerimiz iyi öğrensinler, iyi temsil etsinler, diye çalışıyoruz. Bakalım Türk ahlâkı neymiş, bakalım İslâm ahlâkı neymiş, bizzat görsünler!

Biz çarşıda bir dişçiye uğradık. Dişçi diyor ki;

"—Yanımda bir müslüman komşu var. Onun komşuluğundan çok memnunum."

Kendisi müslüman değil ama, "Çok memnunuz. Çok güzel komşuluk yapıyor, hayranım kendisine..." diyor.

Bize de iltifatkâr sözler söyledi ama komşusu için söylediği daha önemli!

Burada kendi kültürümüzü tanıtsınlar, kendi kültürümüze

uygun, Allah'ın rızasına uygun yaşasınlar diye çalışmalar yapıyoruz.

Onun için burada bir kitabevi gerekiyor. Çeşitli yayınlar yapıyoruz. Radyo yayınını inşaallah başlatacağız. İbadetlerimizi de topluca, beraberce yapmaya çalışacağız.

Buradaki kardeşlerimiz Coburn Camii'nin de yapılmasında en büyük hizmetleri yapmış kardeşlerimizdi. Aramızda, civardaki Wollongong gibi şehirlerde çalışmalar yapan kardeşlerimiz var. Allah hepsinden razı olsun.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu çalışmaları, rızasına uygun çalışmalar eylesin… Allah sebep olanlardan, katkıda bulunanlardan, emek sarf edenlerden razı olsun… Sizlerden de razı olsun.. Dünyanın ve âhiretin her türlü mutluluklarına, iyiliklerine, güzelliklerine Allah cümlemizi erdirsin… Her türlü kötülüklerden korusun…

Türkiye'de de gençliğin büyük problemleri var. Gazetelere intikal ediyor, belki buraya gelen gazetelerden duyuyorsunuz. Uyuşturucu alışkanlığı vs. İnşâallah çocuklarımızı göğsümüz kabaracak şekilde yetiştiririz. İftihar edeceğimiz başarılarını görürüz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri evlatlarımızın mürüvvetlerini de görmeyi nasib etsin… Onları güzel yetiştirmiş olmanın mutluluğuna da bizleri erdirsin… Dünya ve âhiretin her türlü hayırlarına mazhar eylesin...

Hepinize teşekkür ediyorum, Allah hepinizden razı olsun…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!

21. 12. 1996 - Avustralya

20. NEFİS TERBİYESİNİN ÖNEMİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesiren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibine't-tâhirîn.

a. Namaz Dinin Direğidir

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Namaz dinimizin çok önemli bir ibadetidir, dinimizin direğidir. Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[68]

اَلصَّلاَةُ عِمَادُ الدِّينِ (هب. عن عمر ؛ الديلمي عن علي)

(*Es-salâtü imâdü'd-dîn*) "Namaz dinin direğidir."

فَمَنْ أَقَامَهَا فَقَدْ أَقَامَ الدِّينَ ، وَمَنْ هَدَمَهَا فَقَدْ هَدَمَ الدِّينَ .

(*Femen ekàmehâ fekad ekàme'ddîn*) "Kim namazını devam ettirirse, dinini ayakta tutmuş olur; (*ve men hedemeha fekad hedeme'd-dîn*) kim namazı muntazam kılmazsa, dinini yıkmış olur."

Burada namaz dinin direğidir derken, Peygamber Efendimiz kendi zamanındaki çadırları kasdederek, bir benzetme yapıyor. Biliyorsunuz, çadırın bir direği olur. Çadırın tentesi o direk sayesinde kaldırılır havaya; o direğe takılı tenteden dolayı, bezden dolayı çadır ayakta durur. O direk alındığı zaman, çadır aşağı

---

[68] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.39, no:2807; Hz. Ömer RA'dan.
Deylemî. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.404, no:3795; Hz. Ali RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.442, no:18889, 18891; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.608, no:1621; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.69, no:13809.

iner, toplanır götürülür. Yani, çadırı çadır olarak kullandıran, oda olarak istifade ettiren, o direktir. O direk olmadı mı, tente aşağı, yere serilir. Yani namaz kılmayan insan, dinini yere sermiş oluyor. Direğini ihmal etmiş oluyor.

Bunun böyle olmasının sebebi şudur:

İnsanoğlu zayıf mahlûktur, içinde nefsi emmâresi vardır. Emmâre demek, kötülükleri tavsiye eden, vesvese olarak veren, istek olarak ortaya koyan, kötü şeyleri yaptırmaya insanı zorlayan demek. Nefsi emmâre, insana kötü şeyleri yaptırmak isteyen nefis. Yani, "Al şu adamın malını, yap şu haram işi, işle şu günahı, bak keyfine!" gibi. İnsanın içinden gelen şiddetli arzular, istekler. İnsanı içkiye, kumara, kötülüklere, zinaya, ribaya, hırsızlığa, yüzsüzlüğe alıştıran şeyler... İnsanın tabii, içinden verdiği bir kararla oluyor. Bu kararı insana telkin eden, içindeki nefsi emmâresidir. Her insanın içinde bir nefsi vardır. Nefsi emmâresi insana böyle şeyler emreder durur.

"—Yat aşağı, kalkma namaza, boş ver değmez şimdi. Amaaan, sırası mı?" filan gibi böyle içeriden istekler gelir.

Olumsuz istekler gelir. Bunlar insanın kendisinden, nefs-i emmâresindendir. Bu nefs-i emmâre ıslah edilmek ister. Islah edilmezse, terbiye edilmezse, insanı ömür boyu hatadan hataya, günahtan günaha, haramdan harama, haksızlıktan haksızlığa, zulümden zulme sevk eder. Oradan oraya götürür, o yanlış işten bu yanlış ise bulaştırır.

b. Nefis Her Yerde Kötülüğü Emreder

İşte etrafımızda gördüğümüz çeşit çeşit insanlar, suçlular, hapistekiler, birbirlerini yaralayanlar, vuranlar, kıranlar, hırsızlar, dolandırıcılar ve sâire... Bunlar tabii, bunları bir istekle yapıyor, bir karar vererek yapıyor. İnsanoğlu bu nefsini ıslah etmedi mi, hacca gelse bile, Harem-i Şerif'te bile otursa, gene yapacağından geri durmuyor.

Harem-i Şerif'te oturuyoruz, çok güzel bir yünlü seccademiz var. Taşlar, mevsim dolayısıyla serin, seccade yünlü, güzel, hàlis yünden yapılmış, örme, kendimizin. Oraya serdik, dizlerimiz üşümüyor, güzel bir seccade… Yani rahatça oturuyoruz, namaz kılıyoruz. Ramazan ayındayız. Bak, ayların en güzeli, yerlerin en güzeli, en mübarek yer... Ama, insanın nefsi ıslah olmadı mı olmuyor.

Şimdi, yanımıza birisi geldi, namaz kıldı. İki gözü kör, görmüyor. Namaz kıldı ama, tabii gözü görmeyen insanların başka meziyetleri gelişiyor. Secde ederken, benim seccademi hissetti, sonra seccademi yokladı, güzel bir şey olduğunu anladı. Seccade güzel, pahalı bir şey, kıymetli bir şey, anladı.

İki gözü görmüyor ama, elleriyle hissediyor, anlıyor. Seccade güzel! Sonra takip ettim hareketini, arka tarafa gitti. Üç dört saf arkada arkadaşları var, biliyorum; onları da, gözümle takip ediyorum. Oradaki arkadaşına fıs fıs bir şeyler söyledi. O arkadaşı geldi bizim seccadeye sarıldı, alıp götürecek. Sarıldı.

Yahu burası Harem-i Şerif… Mübarek Ramazan ayındasın be adam! Kâbe-i Müşerrefe'nin karşısındasın, yani Allah'ın evindesin. Ben bir şey demedim, yanımdakiler durdurdular, elini tuttular.

“—Ne oluyor?” dediler.

“—Seccadeyi alacağım!” dedi.

Çünkü, öteki a’ma söyledi buna:

“—Önde güzel bir seccade var, git al!” dedi.

Bu, işin farkında değil. Belki suça farkında olmadan itiliyor. Yani, a’mâ al dediği için, belki a’mânın seccadesi sanıyor. Gayet cesur, böyle pervasız, seccadeyi almağa kalktı.

Yanımda itibarlı bir adam vardı, birkaç vakit namazı beraberce kıldığımız için bizi tanıyor, eşyalarımızı biliyor. İ’tikâf halindeyiz. O, çok otoriter bir insan, fabrikaları filan varmış, zengin… Arapça onu azarladı, aldırtmadı.

Düşündüm, yahu nihayet bir yünlü parça... Yani, Allah’ın mübarek evinde bu hırsızlığı yapmağa değer mi? Kimisi pabuç çalıyor. Gözümün önüne ilişmiş olan şeylerden söyleyeyim:

Tavaf ediyorlar. Tavaf edilirken, burada birisi namaz kılıyor. Önünde seccadesi var, pabucu var, bir de yelpazesi var. Hava sıcak… Aşağı yukarı bir buçuk karış eninde, iki karış boyunda, hurma dalından örülmüş, böyle yaprak gibi bir şey… Sapı da var. Önüne koymuş onu, pabucunu da koymuş, “Allàhu ekber!” demiş, namaza durmuş.

Şimdi ben tavafta görüyorum. Adamın birisi de bu taraftan geldi- geçiyor. Geçen bir adam eğildi, seccadenin önünden yelpazeyi aldı, yelpazelenerek gitmeğe başladı. Oh, kendisinin değil belli. Şuradan geldi, buradan geçiyor. Başkasının yelpazesini aldı.

Adam da namazı bozdu, selâm verdi:

“*—Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llah! Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llah*!”

Gitti, yakasına yapıştı, yelpazeyi aldı, tekrar koydu. Ama, küçük bir şey yahu, bir yelpaze... Bir riyale satılıyor. Çünkü, hurma dalından hasır gibi örülmüş bir şey. Yani, orada o hırsızlık yapılır mı? Ama, yapan yapıyor.

Yani, bir insan nefsini ıslah etmezse; mübarek geceler, mübarek mahaller, mübarek mekânlar düzeltmiyor onu. Yani, nefsi ıslah olmayan insan, her yerde o kusurları işliyor.

Muhterem kardeşlerim. Bu nefis, insanın en büyük düşmanı…

İnsanın nefsi ona bunları yaptıran… O gün, o mübarek yerlerde onu yaptıran…

أَعْدٰى عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ .

(*A'dâ adüvvüke nefsüke'lletî beyne cenbeyke*) [Senin en büyük düşmanın iki yanın arasındaki, içindeki nefsindir.] buyrulmuştur.[69]

Senin en azılı düşmanın, en şiddetli düşmanın, içindeki nefsin... Çünkü, işte o yelpazeyi aldırtan o. İşte o pabucu çaldırtan o. O seccade hoşuna gitti, ve sâire... Bu, küçük şeyden başlıyor, büyüğe doğru gidiyor. Yüzbinlere, milyonlara, milyarlara, milletleri sömürmeye, milletleri birbirine düşürüp harb ettirmeye, silah satmaya ve saireye kadar gidiyor. Yani, küçük bir basit adamın, basit bir edepsizliğinden başlıyor; kravatlı, lacivert elbiseli, altın kordonlu, elmas kravat düğmeli filanca sosyetik haydudun, veya siyasi canavarın cürümlerine kadar… Yani, insanları öldüren, cinayet işleyen haline kadar gidiyor.

Hepsinin sebebi bir tane, insanın içindeki nefsi emmâresi… Yani, onun nefsi terbiye edilmiş olsa, içindeki ses; "Yok, bunu yapmamam lâzım! Yazık…" filan dese, yapmayacak bunu... Ama, silah fabrikasını çalıştırmak için, üretim devam etsin diye, silah kârlı diye, iki milleti birbirine düşürüp harp ettirenler var bugün dünyada… Medeni dünya dediğimiz dünyada...

Şimdi okuyoruz, bilmiyoruz. Oralara gitmedik, tahkikatını yapmadık amma; Angola mı, Burundi mi, Orta Afrika'nın ülkelerinde; bir kabile öbür kabileyi kovalıyor, yakalarsa öldürüyor... Onlar başka bir ülkeye iltica etmişler, o iltica ettikleri yerde de kampı basıyor. Çoluk çocuk demeden, binlercesini öldürüyor. Gazetelerde okuyoruz bu hadiseleri... Ruanda'da Hutu kabilesi Tutsi kabilesini böyle katliam etmiş. Allah Allah…

---

[69] Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVIII, s.270, no:19379.

Tamam, yamyamlar, bilmem medeniyetsiz insanlar filan amma; sonradan gazetelerden öğreniyoruz ki, silahları bu saldırgan heriflere Fransızlar satmış, kravatlı insanlar satmış, tahsilli insanlar satmış, medeniyim sanan insanlar satmış. Bu medeniyet değil, bunu Allah biliyor.

c. Allah İnsanın Kalbine Bakar

Allah insanın suretine, yüzüne bakmıyor, giyimine kuşamına bakmıyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[70]

---

[70] Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.427, no:4651; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.173, no:4133; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.284, no:7814; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.120, no:394; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.328, no:10477; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.272; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.369, no:379; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.140, no:264; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.166, no:614; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.70, no:69; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.326; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müteferrik*, c.III, s.217, no:1352; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.98; Ebû Hüreyre RA'dan.

إِنَّ اللّٰهَ لاَ يَنْظُرُ إِلٰى صُوَرِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ ، وَلَكِنْ إِنَّمَا يَنْظُرُ
إِلٰى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ (م. ه. حم. عن أبي هريرة)

RE. 92/3 (*İnna'llâhe lâ yenzuru ilâ suverikûm ve emvâlikûm*) "Allah sizin boyunuzun posunuzun güzelliğine, endâmınızın mütenâsib olmasına, elbisenize bakmaz; paranıza bakmaz, maddî mevkiinizin, makamınızın yüksek olmasına bakmaz. (*Velâkin innemâ yenzuru ilâ kulûbiküm ve a'mâliküm*) Lâkin gönüllerinize ve amellerinize bakar."

Amellerinize ve niyetlerinize bakar Allah, ona göre değerlendirir. Bir gariban kimseyi cennetlik eder. Bir zengin fabrikatörü cehenneme atar, cayır cayır yakar; ebediyen cehennemde kalır.

Osmanlı şairlerinden, Ziya Paşa güzel söylemiş:

Bed asla necabet mi verir hiç üniforma?
Zerdûz palan vursan, eşek yine eşektir.

İçi kötü olan insana giydiği elbise asalet verir mi? Vermez. Eşeğin üstüne altından işlenmiş palan taksan bile, gene o eşektir. İsterse semeri altından olsun, palanı altın sırmayla işlenmiş olsun; üstündeki şey değiştirmez. İnsanın içinin, kalbinin temiz olması lâzım.

İslâm, kalp temizliğine çok önem veriyor. Nefsin ıslahına çok önem veriyor. Böyle kandiller geçer, Ramazanlar geçer, ömürler geçer, insanın nefsi ıslah olmazsa; insan o kötü haliyle kalır. Bazı insanlar mânevî bakımdan;

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.540, no:1544; Yahyâ ibn-i Ebî Küseyr Rh.A'ten.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVIII, s.193; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.23, no:5262; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.143, no:6995; RE. 92/4.

Bir şeyh efendinin torunu varmış yanında, dedesiyle oturuyormuş. Kapıdan birisi girmiş;

"—Dede, köpek girdi içeri..." demiş.

Köpek filan girdiği yok, adam giriyor. Köpek girdi dede içeri.

"—Sus evlâdım, otur!" demiş, başını okşamış.

Biraz sonra bir başkası gelmiş.

"—Dede, domuz girdi içeri…" demiş.

"—Sus evlâdım, otur!" demiş.

Sonra evdekilere seslenmiş:

"—Şu çocuğun eline biraz ekmek verin de, söyle dışarıda meydanda yesin!" demiş.

Ekmek vermişler, başka çocukların arasında sokakta yemiş. Başka çocukların da canı istemiş, yutkunmuşlar. Tamam. Çocuğun o şeyleri görmesi bitmiş, kesilmiş.

İlk önce nesini görüyordu? Huyundan dolayı hangi makamda olduğunu görüyordu. Köpek gibi, domuz gibi, hınzır gibi çeşit çeşit mahlûklar var. İste, arslan gibi, ve sâire…

Bazı mahlûklara benzetilmeyi seviyoruz. Meselâ, birisine kuzu gibi adam dersen, sevinir. Ona çok benzeyen, keçi gibi adam dersen kızar. Yani, ikisi de birbirine yakın, ikisi de işte boyları, posları birbirine benzeyen iki mahlûk.

Arslan dersen memnun olur. Vallahi bilmem neden memnun oluyor? Arslanı millet sevmiş. Ben sevmiyorum, benim hoşuma gitmiyor. Çünkü, hep filmlerde gördüğüm; yatıyor bir yerde, sabahtan akşama yatıyor... Yatması güzel değil. Sabahtan akşama keyif çatıyor. Hiç güzel bir huy değil. Ondan sonra da gidiyor saldırıyor. Birilerini yiyor-bitiriyor filan.. Yani, hem de freni de yok. Karnı böyle şişinceye kadar artık, kıpırdayamayacak hale kadar yiyor. Yemesi bir berbat, yatması bir berbat... Hangi huyu güzel?

Arslan gibi adam.

Haa.., ben Öyle miyim? Eyvah, tamam, yani Allah saklasın demek lâzım aslında… Başkasını parçalayacaksın, sabahtan akşama yatacaksın, ve sâire filan. Aman arslan gibi deyince, memnun oluyor. Ayı gibi dersen, kızıyor.

Margaret Thacher, Amerika'nın Reisi Cumhuru için: ben onun

sàdık köpeğiyim dedi, yani bizde köpeğe benzetilmek çok fena bir şey. Köpek dediğin zaman, kızar adam. Ama o, ben: (ne'ydi o zamanın reisi cumhuru). Birisi iste, ben onun sàdık köpeğiyim dedi. Ne olacak dedi.?.. Kaddafi'yle dalaşırken, sàdık köpeğiyim dedi.

Köpeği seviyor çünkü bunlar... Köpek onlar için fena bir mahlûk değil filan.. Şimdi, her insanın bir tabiatı var. O tabiatını görüyor çocuk. Yani, bu hınzır gibi, bu köpek gibi, bu sırtlan gibi, bu arslan gibi filan diye görüyor. Tabii, yemek yiyince başkasının önünde; feyiz, bereket gitmiş. Perdeler inmiş gözünden, görememiş ondan sonra.

d. Nefsin Terbiyesi Çok Önemli

Şimdi, bu hal muhterem kardeşlerim. Herkesin içinde vardır. Yani, herkesin içindeki nefsi, nefsi emmâresi insana kötülükleri emreder. Ayet-i kerîmede bildiriliyor:

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاَّ مَا رَحِمَ رَبِّي (يوسف:٥٣)

(*İnne'n-nefse leemmâretün bi's-sûi illâ mâ rahime rabbî.*) [Çünkü nefis, Rabbimin merhameti olmadıkça, kötülüğü emreder.] (Yusuf, 12/53) Allah'ın korudukları, terbiye ettikleri, güzel huy verdikleri müstesna...

İnsanın içindeki bu kötü huy, nefis kötü şeyleri emreder. Hem de çok emreder. *Amir*, emreden demek Arapçada. *Emmâre*, çok çok emreden demek. Mesleği, işi, gücü sabahtan akşama emretmek olan demek.

(*İnne'n-nefse leemmâretün bi's-sûi*) "Bu nefis, insanın nefsi sabahtan akşama boyna insana kötü şeyleri emreder durur.

"—Yat aşağı, ye iç, yan gel, keyfine bak! Çal çırp, zulmet, haksızlık et! Herkes çalışsın, sen beleşten, bedavadan ye…"

Neler söylüyorsa artık... Ne yapması lâzım? İnsanın bu nefsini adam etmesi lâzım, terbiye etmesi lâzım.

Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri:

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (الشمس:٩)

(*Kad efleha men zekkâhâ*) “Kim nefsini terbiye eder se, o felâh bulur.” (Şems, 91/9) Terbiyesi lâzım o nefsin...

Arslan terbiyecisi kamçıyla kafesin içine girip, arslana:

“—Atla bakalım şu çemberin içinden” %iy Atlamıyor. Şrak bir kamçı, bir tarafa atlattırıyor, ve sâire... Yani, kamçıyla olur terbiye. Hediye olarak bir şey, et parçası, bir şey vererek olur, ve sâire.. Terbiye edilmesi lâzım!

Balina’yı terbiye ediyor adam. Yunus balığını terbiye ediyor. İşaretine göre, Yunus balığı yanına geliyor; (See World) da gördük burada. Sirklerde filan görüyorsunuz, her dediğini yapıyor. Suya girdiği zaman bacaklarından itiyor, hop, sahneye atlattırıyor suyun içinden; motor gibi arkasından itekleyerek filan.. Bir çok şeyi öğretiyor. Yani, bu nefsin de terbiye edilmesi lâzım.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا. وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (الشمس:٩-١٠)

(*Kad efleha men zekkâhâ. Ve kad hàbe men dessâhâ.*) “Kim nefsini terbiye ederse felâh bulur. Nefsini terbiye etmeyen, tezkiye etmeyen, kötü huylarını nefsinde bırakan; o kötü huylarına tabi olan da helâk olur. Çok ceza çeker. Dünyada, ahirette hüsranda olur.” (Şems, 91/9-10) diye ayet-i kerime bildiriyor, Kur’an-ı Kerim bildiriyor.

(*Kad efleha men zekkâhâ*) “Kim nefsini adam ederse, felah bulur. Hem dünyada rahat eder, hem de ahirette cennete girer. Allah’ın lütfuna erer. (*Ve kad hàbe men dessâhâ*) Nefsini terbiye edemeyen, ‘Böyle gelmiş, böyle gider.’ diyenler de helâk olur.”

Ahirette tabii, her birinin cezası var. O kadar ince bir hesap görecek ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri:

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

(الزلزال:٧-٨)

(*Femen ya'mel miskàle zerretin hayran yerah. Ve men ya'mel miskàle zerretin şerren yerah.*) "Kim zerre ağırlığında bir suç işlerse, günah işlerse, onun karşılığını görecek. Kim de zerre ağırlığında bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecek!" (Zilzâl, 99/7-8)

(*Femen ya'mel miskàle zerretin hayran yerah*) Güneş vurduğu zaman camdan giren ışıklardan, odanın içinde uçuşan tozları görüyoruz böyle; işte o toz ağırlığı kadar hayır işleyen, o kadarcık küçük hayır işleyen; onun karşılığını, sevabını bulacak. (*Ve men ya'mel miskàle zerretin şerren yerah*) O zerre ağırlığı kadar kötülük işleyen de, onun cezasını çekecek."

Hesabı var her şeyin... Allah-u Teàlâ Hazretleri kimseye zulmetmez. Allah-u Teàlâ Hazretleri her hak sahibine hakkını verecek. Her şeyi tartacak, ölçecek, hesaba girecek her şey… İnce bir hesaba girecek, hiç bir şey ihmal olmadan…

يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ (الإنفطار:٦)

(*Yâ eyyühe'l-insân*) "Ey insanoğlu! (*Mâ garrake bi-rabbike'l-kerîm*) Senin bu kerem sahibi Rabbine güzel kulluk etmenden seni ne alıkoydu?" (İnfitâr, 82/6)

Ne alıkoyuyor insanı? Nefsinin arzuları, nefs-i emmâresi. Allah'a güzel kulluk etmekten alıkoyan o... Onun terbiye edilmemesi halinde insan dünyada da, ahirette de helâk olur. Aylar geçer, yıllar geçer, ömür biter ama bu hayat imtihanı başarılmamış olur.

Bu eğitimin mutlaka görülmesi lâzım! Yirminci Yüzyıl'ın eğitiminde en büyük kusur, modern çağda en büyük kusur bu... Nefsin varlığını bilmiyor Yirminci Yüzyıl'ın insanı. Yani, gayrimüslimleri kasdediyorum. Müslümanlar biliyor. Çünkü, Kur'an-ı Kerim'de var. Nefs-i emmâre filan diye.

Nefsi bilmiyor ve nefsin terbiyesine yönelmiyor. Bilgi veriyor insanlara. Bilgi veriyor, bilgilendiriyor ama, Ziya Paşa'nın dediği gibi:

Bed asla necâbet verir mi hiç üniforma;
Zerdûz palan vursan, eşek yine eşektir

Adam bilgileniyor ama nefsi kötü, içi kötü… O kötülükle milletvekili oluyor, o kötülükle bakan oluyor, o kötülükle başkan oluyor, reisicumhur oluyor, şöyle oluyor, böyle oluyor… Artık kötü insan olduğu için, iktidarı arttıkça, imkânı genişledikçe, kötülüğü de fazlalaşıyor. O halde, dünyayı kurtaracak olan, insanları dünyada ahirette kurtaracak olan, dünyaya mutluluğu getirecek olan ne? Nefsin terbiye edilmesi…

Nefsin terbiye edilmesi lâzım! Arslanın arslan terbiyecisi tarafından terbiye edildiği gibi, insan nefsinin de terbiye edilmesi lâzım! İnsan öyle olmalı ki, çelik gibi iradesi olmalı. Yapmaması gereken bir işi, "Hayır, bunu yapmam doğru değil. Bu bana yakışmaz, yapmayacağım!" diyebilmeli. Çelik gibi böyle, (A.B.S.) freni gibi, bastığın zaman zınk diye araba durmalı! Gayet sağlam iradesi olmalı!

İrade terbiyesi diyoruz. İşte bu, tasavvufi mânâda nefsin terbiyesi demek. Bu terbiyenin mutlaka yapılması lâzım!

e. Günümüzde Nefis Terbiyesi

Tabii, şimdi bu terbiye yok... Üniversiteler yapmıyor. Meselâ burada, bir üniversitede bulunuyoruz biz şimdi; bu üniversitede bu eğitim var mı? Yok. Bundan önceki kolejde var mı? Yok. Ortaokulda var mı? Yok. İlkokulda var mı? Yok. Herkes bildiğini yapıyor. Yani, okulda görebildiği kadarına, öğretmen bir müdahale ederse ediyor. Etmezse, çocuk şımarık büyüyor.

Ama bir de, onun özel hayatı var, iç hayatı var. Yani herkesin. Kimsenin görmediği yerde bu adam ne yapıyor? Bu çocuk ne yapıyor? Özel hayatı ne? Gece hayatı ne? Mahrem hayatı ne? İşte onu Allah görüyor. Yani, insanlar görmüyor. O insanlardan saklı olarak, şehrin batakhanelerinin olduğu yere gidiyor, o kötülüğü yapıyor. Kimse görmeden o suçu işliyor, o zulmü yapıyor ama Allah onu görüyor. Onun cezası var, zerre kadar bile olsa...

İşte insanın bu terbiyesi İslâm'da var. İslâm bunu terbiye ediyor. Nasıl terbiye ediyor? İlk adım: İnsanın içinde insana kötü şeyleri söyleyen bir varlığın olduğunun bilinmesi, ilk iş bu. İnsan bunu bilirse, ona karşı müteyakkız olur. O halde, insanın içinde

insana kötü şeyleri telkin eden bir varlık olduğuna göre; içinden gelen her arzuyu yapmayacak insan. Bazısını yapacak. Bu iyidir diye süzecek, uygun bulacak, onaylayacak, yapacak. Bazısını da, "Bunu yapmamam lâzım!" diyecek.

Misâl: Şurada bu kadar güzel daireler varken, birisi gelse, "Efendim, sıkıştım!" filan dese; şu meydanda işini görmeye kalksa olur mu?

Fransa'da gördüm ben. Otomobille gidiyoruz, en işlek yerde, caddenin ortasında adam ihtiyacını gördü. Olur mu? Olmaz. Medeni insan böyle yapmaz. Bu, terbiye işte... Yani, onu yapmamasını ona telkin eden iç kuvveti, o terbiye... Bu adamlar isteseler, yani bu Yirminci Yüzyıl'ın modern insanları, eğitimcileri isteseler; insanlara bu terbiyeyi verirler. Ama kendilerinde terbiye yok da, ondan veremiyorlar.

İsterlerse verirler. Çünkü, ben bunların eğitim planlarını inceledim. Diyor ki: "Çocuğa, okula geldiğinden şu kadar hafta sonra, filanca kitabın falanca sayfasını, şu paragrafından şuraya kadar okutacak öğretmen..." Talimat veriyor öğretmene... "Birisini kaldıracak, öbür taraftan da bir başkasını kaldıracak; onları tahtaya çekecek, onlara şöyle yaptırtacak."

İnce ince her şeyi telkin ediyor. Çocuğa hangi fikri vermesini öğretiyor. Yani, vermek istediği fikri, çocuk hiç anlamadan, onun tarzında çocuğa öğretiyor. Demek ki, tilki gibi, isterse öğretiyor. İstediği şeyi öğretiyor. Çocuk küçük yaşta okula giderek bazı şeyleri öğreniyor. Bazı şeyleri yapmaması gerektiğini biliyor. Bisiklet kullanmasını öğreniyor, trafiği öğreniyor, yüzmeyi öğreniyor, kırmızı ışıkta durmayı öğreniyor. Köpek bile öğreniyor.

Köpeği var a'mânın... Köpek çekiyor, kırmızı ışıkta köpek duruyor. Yeşil ışıkta sahibini çekiyor götürüyor.

Bazı şeyleri öğretiyor ama, bazı şeylerin üzerinde durmuyor. Onun için, çocuk hırsız yetişiyor. Onun için, çocuk terbiyesiz yetişiyor. Delikanlı oluyor, adam oluyor, terbiyesizliği artıyor. Zararı, etrafa olan zararı fazlalaşıyor. Sonunda bir ara afyona alışıyor, onu keyifli buluyor filan derken; artık çeşitli noktalara gidiyor.

İçimizde böyle bir en büyük düşman var. Çünkü, başka düşmana karşı kendimizi koruruz. Ama, içindeki düşmana karşı

insan savunmasız oluyor. Kalenin içindeki düşmana karşı savunmasız oluyor. Bu eğitimin görülmesi lâzım!

f. Yunus Emre'nin Sözleri

Tabii, bu eğitimin şekli var, devamı var. Kolay bir eğitim değil. Ama, bu eğitim yapıldığı zaman; insan Yunus Emre gibi oluyor. Oduncu bile olsa, Yunus Emre gibi oluyor. Yedi asır geçiyor, şöhreti eskimiyor, sözleri eskimiyor; herkes hayran, herkes seviyor.

Almanya'da Türkoloji tahsili yapmış olan Alman, Yunus Emre'ye àşık. İngiltere'de àşık, Hollanda'da àşık... Ben oralarda konferans verdim. Dediler ki:

"—Hocam, Hollandalı bir alim geldi. Yunus Emre'yle ilgiliymiş çalışmaları, siz de Yunus Emre'yle ilgili konferans veriyorsunuz diye o da geldi." dediler.

Hollandalı adamın Yunusla ilgisi ne? Amerikalı adamın, İngiliz 'in Yunus'la ilgisi ne? Yunus güzel adam da ondan… Yunus nefsini terbiye etmiş insan da ondan… Yunus'un sözleri neredeyse altın gibi kıymetli…

Ne diyor?

Yaradılanı hoş gör,
Yaradan'dan ötürü...

Bak, hoş görmeyi nasıl anlatıyor.

Ben gelmedim dâvi için,
Benim işim sevi için.
Dostun evi gönüllerdir,
Gönüller yapmağa geldim.

"Ben bu dünyaya palavra için gelmedim!" diyor. Bugünkü Türkçe'yle anlatayım: "Ben bu dünyaya laf için, iddia için, palavra için, gösteriş için gelmedim; ben bu dünyaya sevgi için geldim!" diyor. Hayatı sevgi amaçlı görüyor. Sevmek olarak görüyor hayattaki en mühim işi...

"Dostun evi gönüllerdir" diyor. Yâni, "Benim sevdiğimin yeri,

evi gönüldür." diyor. Yâni, kimi seviyor Yunus? Allah'ı seviyor. Allah nereye tecelli ediyor? İnsanın gönlüne tecelli ediyor, gönlüne bakıyor. "Onun için, ben bu dünyaya gönül yapmağa geldim. Benim işim gönül yapmak, insan sevindirmek." diyor.

Adam kendi kazandığı sıcacık parasını niye götürüp harcıyor, cami yapıyor. Alın teriyle kazandığı parayı niye götürüyor, okul yapıyor? Niye çeşme yapıyor, niye köprü yapıyor? Niye hastane yapıyor, niye yetimlere veriyor, yetim evi yapıyor. Niye dullara veriyor? Bunu yaptırtan ne? Bir istek, bir sevgi... İnsanların duasını almak, gönlünü yapmak arzusu…

Bak, Yunus Emre böyle…

Yunus öldü deyu selâ verilir,
Ölen hayvan imiş, àşıklar ölmez!

diyor. Yani, kahramanlığına hayran kalıyorum. Yunus'un bu sözü kahramanca bir söz... Yunus oldu diye minareden selâ veriliyormuş. Diyor ki, "Aşıklar ölmez!" diyor. "Seven insan ölmez!" diyor, "Ölen hayvan imiş" diyor. Ölen hayvan, çok ince bir söz… "Ölen hayvan imiş, àşıklar ölmez!" diyor.

Tabii buradaki aşk dediği aşkullah, muhabbetullah… Bu sevgiyi aldıktan sonra, insanlara iyilik yapmakla ömür geçirmiş. Fedakârlıkla ömür geçirmiş, cömertlikle ömür geçirmiş, hayırla ömür geçirmiş. Onun için, asırlar boyu şiirleri okunuyor, unutulmuyor.

Kendisi iyi olmayan bir insan, iyi sözler söyleyemez. Biraz söyler ama biraz sonra foyası meydana çıkar. Yaldızlı birkaç söz söyler ama yaldızı kalktı mı, altının pisliği görülür.

Bak, dünyanın dört bir yerinden, Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî'yi ziyarete geliyorlar. Onun için konuşmalar yapıyorlar. Pakistan'da İkbal àşık, İngiltere'de bilmem kim àşık, Amerika'da bilmem kim àşık, Mevlânâ'nın hayranı... Neden? Som altın da ondan… Eskimiyor, asırlar eskitmiyor. Dillerin farklı olması şey yapmıyor.

Şimdi, sözün bir özü vardır. Özü kıymetli olunca, söz hangi dile tercüme edilse, gene kıymetli olur. Ama sözün özü yoksa, başka bir dile çevrildiği zaman; kabuğu soyuldu, bir şey kalmaz. Yani,

sudan çıkmış balığa benzer. Derisi yüzülmüş mahlûka benzer ki, hiç şeyi olmaz yani. İçinde güzel şey var ki, İngilizceye çevriliyor, Arapça ya çevriliyor, başka dillere çevriliyor.

Bir İran şairinin yazmış olduğu kasideden dolayı… Kaside yazmış adam, ama öyle coşkun bir kaside yazmış ki, hakikaten muhteşem bir kaside... İngiliz'in birisi okumuş, müslüman olmuş. Ama sıradan bir İngiliz değil, alim; İran edebiyatı üzerinde araştırma yapan bir profesör… Adam okumuş, duygulanmış, etkilenmiş, müslüman olmuş.

Sözün kuvvetine bak! Söz aşk ile, şevk ile söylendiği zaman; tercüme bile bozmuyor tesirini, engelleyemiyor. Halbuki, tercüme edildi mi, söz sanatlarının yarısı gider. Edebi bir söz söylersin, başka dile cevirdin mi, şiir filan, san'atlarının yarısı gider. Söz san'atları gider, ses san'atları gider, sadece mânâ kalır. O mânâ te'sir ediyor.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim. Kandiller geçer, yenileri gelir. Onlar da geçer, ömür biter. Asıl olan insanın nefsini terbiye etmesidir, içindeki düşmanını ıslah etmesidir. İçindeki düşmanını, güzel şeyler düşünen, güzel şeyleri isteyen; kötü şeyleri engelleyen, frenleyen bir güzel hale getirmek gerekir. Mümkün müdür? Mümkündür, misalleri çoktur. İnsan terbiye gördü mü, bu hale gelir.

Nasıl gelir? O bir uzun süreçtir, eğitimdir. O eğitimi görmeden olmaz. Yani, neye benzetebiliriz? Bir şampiyonun o şampiyonluğu elde etmek için eğitim görmesi, uzun zaman vücudunu çalıştırması lâzım!.. Yani, sıradan bir insan bir koşuya girip de, birinci olmuyor. Sıradan bir insan, o kadar yüksekten atlayamıyor. Sıradan bir insan, o kadar zor işi yapamıyor. Onu yapabilmek için, eğitim gerekiyor. Beden için eğitim gerektiği gibi, insanın ruhu için de eğitim gerekir.

Onun için, kusurlar söylendiği zaman, şu yapılmasın denildiği zaman; insanın kusurunu anlaması lâzım, Hatasını düzeltmesi lâzım. Hata düzeltilmezse…

Meselâ, polis birisinin bir hatasını gördü mü, "Seni bu seferlik affediyorum!" der. "Haydi bu sefer tamam... Tam böyle kırmızı yanarken geçtin. Neyse, haydi görmedin, şöyle oldu, böyle oldu.

Bu sefer affediyorum.” filan der. Bazen affetmez, cezayı yazar. Cezası var.

Ama, ahlâkî şeylerin dünyada bir cezası görünmüyor. Yani, adamı yere yatırıp, ayağının altına sopayı basmıyoruz, bilmem hapse tıkmıyoruz. Yani, ahlâkî bir kusur işlemiş. Allah görüyor, Allah onun cezasını veriyor.

g. İnsanın Kendisine Zulmetmesi

Kendisi iyi insan olmazsa, zaten kendisine en büyük kötülüğü yapmış oluyor, İslâm’da bir kavram daha vardır, insanın nefsine zulmetmesi… Bak, akşamki Peygamber Efendimiz’in duasında da geçti, (*Zalemtü nefsî*) “Yâ Rabbi, nefsime zulmettim. Yani, kendi kendime zulmettim.” diyor.

İnsan kendi kendine nasıl zulmeder? Allah’ın gazâbına uğrayacak, cezasını çekecek bir iş işler. Ondan zulmetmiş olur. Yani, bir insan kendisini sonuç olarak cehenneme attırıyorsa; o kendi kendine zulmetmiştir. Neden? Cehenneme attırttı. Sonuç itibariyle, cehennemde yanma durumuna getirtti kendisini. Kim getirtti? Başkası yapmadı, kendisi yaptı. Demek ki, bu adam en büyük kötülüğü kendisine yapmış, nefsine zulmetmiş deniliyor. Yani zararı kendisine olunca, kendisine zulmetmiş oluyor aslında…

Hazreti Ali Efendimiz güzel bir söz söylemiş, diyor ki: v

“—Vallàhi, ömrümde kimseye iyilik yapmadım, kimseye kötülük yapmadım. Ömrümde kimseye ne iyilik yaptım, ne de kötülük yaptım.”

Şimdi buradan kasdı ne? Bir insan iyilik yaparsa, faydası kendisine… Bir insan kötülük yaparsa, zararı kendisine… Yâni, bir insan bir iyilik yaptığı zaman, karşısındakini sevindiriyor ve sâire filan ama, aslında kendisine bir şey yapmış oluyor. Bir insan birisine zulmetti, diyelim ki şu adama zulmetti. Ona zulmetmiş oluyor ama aslında kendisine zulmetmiş oluyor. Çünkü, bunun cezasını çekecek ahirette…

O adam bu dünyada onun zulmüne uğradığı için, ahirette mükâfat alacak. Çünkü mazlum; mazlumu Allah seviyor. Hem dünyada yardım ediyor, hem ahirette... Aslında, o adamın işine

yaradı o zulüm. Çünkü mazlum olduğundan, Allah onu kayırdı, merhamet etti, mükâfatlandırdı.

Demek ki, aslında adam ona zarar veremedi, zararı kendisine verdi. Hazreti Ali Efendimiz'in sözü doğru. Bir insan iyilik yapmışsa, kendisine yapmış demektir. Kendisine faydası gelecektir. Kötülük yapmışsa, zararı gene kendisine gelecektir.

Bunu böyle tabii anlamak, bunu insanın kendi kafasına yerleştirmesi kolay değil. Küçükten başlayan bir süreç bu... Birden de insan, böyle materyalist bir dünyada yetişmiş bir insan; her şeyi parayla pulla, maddeyle ölçen bir insan; bu değerleri de anlayamaz. İslâm'ın bu değerlerini kavramak da kolay bir şey değil. Amma; biraz çalışırsa, insaf ederse, dikkat ederse; bunların güzelliğini anlar. Bu güzelliklerle kurulmuş bir dünya bir ara oldu. Mutlu bir dünya, herkesin birbirine iyilikler yaptığı mutlu dünyalar, zamanlar, cağlar oldu..

Yirminci Yüzyıl'ın anlayışı öyle değil. Yani, Yirminci Yüzyıl'da şimdi herkes birbirinin yüzüne gülüyor; arkasından kuyusunu kazıyor. Kalbini Allah'ın gördüğünü düşünmüyor. İçindeki duyguların kötü olduğunu, ondan dolayı Allah'ın buna kızdığını hesaba katmıyor, zahiri kurtarmağa çalışıyor. Zahirperest, riyakâr... Yani dıştan idare ediyor, içten pazarlıklı... Allah tabii, böylelerini sevmez.

Allah hàlis kulları, muhlis kulları, kalbi temiz kulları sever. Ve mükâfatlandırır. Allah cümlemizi kalbi temiz kullardan eylesin... Cümlemize, nefsimize hakim olmayı, nefsimizi ıslah etmeyi nasib eylesin... İyi bir şey olduğu zaman, zorlansak da, yapabilecek kuvvet versin. Kötü bir şey olduğu zaman da, canımız çok istese de, kıvranarak arzu etsek bile; "Yok, bu kötüdür!" diye oradan kendimizi tutmayı nasib etsin...

Böyle olursa;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا. وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (الشمس:٩-١٠)

(*Kad efleha men zekkâhâ*) "Kim nefsini terbiye ederse, o felâh bulur. (*Ve kad hàbe men dessâhâ*) Nefsini terbiye etmeyen, tezkiye

etmeyen, nefsinin kötü huylarına tâbî olan da dünyada, ahirette hüsranda olur." (Şems, 91/9-10)

Dünya bir imtihan... İmtihanın sonunda kimisi kazanacak, kimisi kaybedecek. Allah bizi kazananlardan eylesin…

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

Sübhàneke'llàhümme ve bi-hamdik, neşhedü en lâ ilâhe illâ ente vahdeke lâ şerîke lek, nestağfiruke ve netûbü ileyk.

Sübhàne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn… Ve selâmün ale'l-mürselîn… Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn el-fâtihah!..

……………………

h. İşrak Namazı

Şimdi bu vakitlerde, böyle güneşin doğmasından yirmi-yirmi beş dakika, yarım saat geçtikten sonra, Efendimiz bir namaz kılardı, buna İşrak namazı derler.

Sabah namazından sonra otururdu, Kur'an-ı Kerim'le, güzel şeylerle meşgul olurdu Peygamber Efendimiz ve ona uyarak, sahabe-i kiram ve evliyaullah büyüklerimiz… Ondan sonra kerahet vakti çıkınca, böyle yarım saat filan geçince, iki rekât namaz kılardı.

İki rekât veya daha fazla olabilir. Bu namaza *İşrak Namazı* derler. *İşrak* demek: güneşin şarktan doğduğu zaman demek. *İşrak* vakti, güneşin şarktan doğduğu zaman… Şimdi bulut olmasaydı, burası güneş içinde kalacaktı. Bulutlu olmasaydı hava… Çünkü, güneş doğmuştur şu sırada, yükselmiştir, şuralarda filandır Ama, bulutlu olduğu için göremiyoruz.

Tirmizî'nin Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:[71]

مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ، ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللهَ حَتَّى تَطْلُعَ

[71] Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.481, no:586; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.9; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.808, no:21508; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.496, no:22727.

الشَّمْسُ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ

تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ (ت. حسن عن انس)

RE. 426/14 (*Men salle'l-fecre fî cemâatin*) 'Kim sabah namazını cemaatle camide kılarsa, (*sümme kaade yezküru'llàhe hattâ tatlua'ş-şems*) sonra Allah'ı zikrederek zamanını değerlendirmek sûretiyle, güneş doğup kerahat vakti çıkıncaya kadar otururrsa... (*Sümme sallâ rek'ateyn*) Kerahat vakti geçtikten sonra, kalkıp iki rekat namaz kılarsa; (*kânet lehû keecri hàccetin ve umretin tâmmetin, tâmmetin, tâmmeh*) böyle oturmak, bu ibadeti yapmak, ona o gün tam bir hac ve umre yapmış gibi sevap kazandırır; tam bir hac ve umre yapmış gibi, tam bir hac ve umre yapmış gibi...' buyurmuşlar.

Bu hususta pek çok hadis-i şerifler var. Onun için, biz de bu mübarek kandil gecesinin sabahında, sabah namazını camide kıldık. Bu güzel bir şey... Her zaman kılmak nasib olsun…

Namazdan sonra da bu vakte kadar, ayetlerle, hadislerle, dinimizin çok önemli olan Bazı hususlarıyla ilgili konuşmalar yaptık, dinledik, konuştuk; bu da güzel bir şey. Çünkü, ilim olmuş oluyor, bir şey öğrenmiş oluyor insan.

Şimdi iki rekât bu namazı kılalım! Allah, lütf u keremiyle bizlere, şu oturduğumuz yerde, su kısa zamanda bir hac ve umre yapmış gibi, tam bir hac ve umre yapmış gibi sevap versin…

26/12/1996 - İşrak Sohbeti
Toovvoomba-Australia.

21. EĞİTİM, FAALİYETLERİN EN KIYMETLİSİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî, ve sahbihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı üzerinize olsun… Allah-u Teàlâ Hazretleri iki cihan saadetine cümlenizi nail eylesin… İki cihanın hayırlarına erdirsin… Sevdiklerinizle beraber cennetiyle, cemaliyle cümlenizi müşerref eylesin…

Güzel bir zamanda ve güzel bir mekânda; bu toplantıyı tertip edenlerden Allah razı olsun…

Yer seçimi de çok isabetli olmuş. Tabii, Allah CC lütfediyor, yardım ediyor; hakkımız, haddimiz, istihkàkımız olmadan çok büyük ihsanlar, kolaylıklar gösteriyor. Çok güzel bir yer seçmişler. Daha önceki kampları biliyoruz. Onlar da güzeldi, fakat bu bir başka türlü güzel!

Havası temiz; "Avustralya'nın havası en güzel olan yeri" diyorlar. Sağlam havalı, yayla havası… Güzel bir yer... Binalar pırıl pırıl, tertemiz, ferah, geniş… Böyle bir yeri seçmiş olmanızdan dolayı çok sevinçliyim. Allah'a hamd ü senâlar olsun... Nasib eden Allah ama, kardeşlerimiz de gerçekten burayı tutmakla büyük bir başarı kazanmış oldular. Allah razı olsun…

Bize ödül hazırlamışlar; bir sürü teşekkürler, güzel sözler, layık olmadığımız iltifatlar oldu. Hepsine teşekkür ederiz. Onların hüsn-ü zannı... Hakkımızda güzel düşündükleri için duygularını ifade ediyorlar. O sözler bizim hakkımız olmadığı halde onların güzelliklerini ifade eden sözler. O bakımdan güzellikleri dışarıya aksetmiş oluyor; teşekkür ederiz, Allah razı olsun…

a. Güzel Bir Çığır Açmanın Karşılığı

Aileleri büyük kalabalıklar halinde, eğitim ve dostluk amacıyla bir araya getirmek bir buluştur, bir icattır. Bu icadı Avustralyalı kardeşlerimiz ortaya koydular.

Daha önce başka yerde bu kadar büyük çaplı hareketler yoktu. Türkiye'de dahi yoktu. İnsanlar tatil yapabilir ama birkaç yakın arkadaşını alır, hususi bir şekilde arabasına atlar; Bodrum, Marmaris, Kuşadası gibi güzel yerlere gidebilirdi. Adana, Mersin gibi yerlere gidebilirdi. Fakat böyle hem tatili değerlendirmek, hem ibadet etmek, hem eğitim yapmak gibi gerçekten sevabı çok olan güzel niyetlerle, bu kadar büyük çaplı çalışmaları yapmak Avustralya'ya nasip oldu. Bunu onlar icat etti.

Biliyorsunuz, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[72]

---

[72] Müslim, *Sahîh*, c.V, s.198, no:1691; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.329, no:2507; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.236, no:199; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.361, no:19223; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.315, no:2312; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.384, no:8946; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.140, no:512; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.112, no:2477; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.92, no:670; İbn-i Ebî Şeybe,

مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً ، فَعُمِلَ بِهَا بَعْدَهُ ، كُتِبَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ

مَنْ عَمِلَ بِهَا ، وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْءٌ ؛ وَ مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ

سُنَّةً سَيِّئَةً ، فَعُمِلَ بِهَا بَعْدَهُ ، كُتِبَ عَلَيْهِ مِثْلُ وِزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا ، وَلَا

يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ (م. ن. ه. عن جرير)

(*Ve men senne fi'l-islâmi sünneten haseneten*) "Kim müslümanlıkta bir güzel çığır açarsa, iyi bir âdet ortaya koyarsa, (*feumile bihâ ba'dehû*) kendisinden sonra başkaları da o yolda yürürse, o adeti sürdürürse; (*kütibe lehû mislü ecri men amile bihâ, ve lâ yenkusu min ücûrihim şey'ün*) o açılmış olan çığırda yürüyen, o âdeti icra eden insanların ecrinden, sevabından bir şey eksilmeden, bir misli de o adeti ortaya çıkarana yazılır."

Aksi de var: (*Ve men senne fi'l-islâmi sünneten seyyieten*) "Kim müslümanlıkta kötü bir çığır açarsa, kötü bir yol tutturursa, (*feumile bihâ ba'dehû*) kendisinden sonra başkaları da o yolda yürürse; (*kütibe aleyhi misli vizri men amile bihâ, ve lâ yenkusu min evzârihim şey'ün*) o yürüyenlerin günahından bir şey eksilmeden, bir misli de bu yolu ilk açana yüklenir." buyurmuş.

Musannef, c.III, s.109, no:9895; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.200, no:3320; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.176, no:7531; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.40, no:2335; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.89, no:516; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.352, no:805; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.55, no:2716; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.193; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.251, no:208; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXIII, s.544, no:9396; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.468, no:968; Cerir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.240, no:203; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.102, no:3308; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.343, no:4386; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.125, no:4208; Ebû Cuhayfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.780, no:43078; Heysemî*, Mecmaü'z-Zevâid,* c.I, s.409, no:771; *Keşfü'l-Hafâ,* c.II, s.256, no:2509; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XX, s.414, no:22497, 22501.

Yani, iyi işi yapanlar sevap kazanırlar, fakat bu âdeti çıkaranlar da onun bir kopyası, bir misli sevabı alırlar. Neden? Hayırlı bir işe vesile oldukları için, iyi bir çığır açtıkları için, iyi bir âdet ortaya koydukları için...

Ailelerinin, başka insanların, birçoğunun içki içip, zil zurna sarhoş olup yerlere yığılıp, serilip çılgınca eğlenerek, yılbaşı kutlamaları diye asla bir müslüman olarak tasvip edemeyeceğimiz şekillerde değerlendirirken, onları bu çirkin manzaralardan uzak, sakin, tenha, güzel bir yerde toplamak, bir kere çok büyük bir hayır... Yani bu insanlar şehirlerin içinde kalsalar, bu günde bu kadar rahat olmaz. Çünkü büyük bir şamata oluyor.

Ben bir kere Münih'te bu günlere rastladım. Adamlar bu münasebetle, şehrin içinde çok büyük şamata yapıyorlar. İstemediğiniz halde kendinizi onların örfleri, âdetleri içinde buluyorsunuz. Güzel de değil, bir karnaval havası içinde, hoş olmuyor. Buralardan uzak olmak gerekiyor.

Peygamber Efendimiz SAS Tebük Seferi esnasında, Medâin-i Sàlih bölgesinde bir yerden geçerken ordusuna;

"—Buradan çabuk geçin!" buyurmuş.

Sebep? Orada eskiden yaşamış olan günahkâr bir kavmin Allah'ın gazabına uğramış olması. Orada Sàlih AS'ın Semud kavmi gazab-ı ilâhîye uğramış. Onun için, "Burada durmayın, hızlı geçin!" buyuruyor.

Gazab-ı ilâhînin tecelli ettiği yerde durmak bile doğru değil. İnsan bir sürü günahkârın arasında durdu mu, oraya bir ilâhî ceza geldiği zaman, onların arasında "Kurunun yanında yaş da yanar!" denildiği gibi zarar görebilir.

b. Cemaatle Namaz Kılmanın Önemi

Müslümanları böyle günah işleyen insanların arasından bir kenara çekmek, bir kurtarmadır. Güzel bir şey, denize düşmüş bir insanı elinden tutup kurtarmak gibi güzel.

Ama bununla kalınmıyor; bir taraftan da topluca ibadet yapma imkânı oluyor. Buraya gelen kardeşlerimizin hepsi, ufak tefek mazeretler hariç, hepsi on gün, on bir gün namazı cemaatle kılacaklar.

Namazı cemaatle kılmak çok büyük sevap... İnsanın namazı cemaatle kılması, şahsen kılmasından 27 kat daha sevaplı. Bir de böyle kırsal alanda, tarlada, bahçede tek başına kılsa bile 50 kat sevabı var. Sabahleyin baktım iki yerden sabah ezanı okunuyordu. Bir tane bizim köşeden ezan sesi geliyordu, bir de başka yerden, aşağı sokaklardan geliyordu. Belki başka yerde de vardı. Böyle ezan sesleriyle bir mahallede namaza kalkmak çok sevap...

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[73]

مَا مِنْ خَمْسَةِ أَبْيَاتٍ، لاَ يُؤَذَّنُ فِيهِمْ بِالصَّلاَةِ، وتُقَامُ فِيهِمْ بِالصَّلاَةِ،

إِلاَّ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ (حم. طب. عن أبي الدرداء)

RE. 381/5 (*Mâ min hamsetü ebyâtin, lâ yüezzenü fîhim bi's-*

---

[73] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.445, no:27553; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIX, s.340, Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.978, no:20372; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX, s.153, no:20443.

salâh, ve tükàmü fîhim bi's-salâh, ille'stahveze aleyhimü'ş-şeytàn.) "Beş ev yoktur ki, hiç bir beş tane ev yoktur ki, içinde namaz için ezan okunmuyor, namaz için ikàmet getirilmiyor; şeytan oraya hâkim olur, şeytan oraya bastırır, gàlip gelir."

"—Bir yerde beş tane müslüman aile toplansa bunların ezan okuyup kamet getirip namazı cemaatle kılması icap eder. Eğer ezan okumazlarsa şeytan onlara sahip olur, hâkim olur; orayı şeytan istila eder."

Demek ki ezanın çok büyük mânevî faydası var.

Bir insanın 27 kat veya 50 kat fazla sevap alması, cemaatle namaz kılması, parayla ödenecek bir şey değil. Yani kardeşlerimiz kendi semtinde, şehrinde yalnız kılacak olduğu bir namazı burada cemaatle kıldıysa kampa verdiği bütün masraf kat kat çıkmış demektir, çok büyük kâr etmiş demektir.

Neden? Çünkü mânevî sevap kazanıyor, çok büyük ecir kazanıyor.

c. Eğitim, En Kârlı Çalışma

Bunun dışında ayrı bir fazilet, bir ilâve olarak bir de burada eğitim düşünülmüş. Beyefendilere eğitim, hanımefendilere eğitim, çocuklara eğitim, en küçük çocuklara bakım ve eğitim... Bu da çok güzel bir şey!

Eğitim, insanoğlunun faaliyetlerinin en kıymetlisidir. Eğitim çalışması, bir insanın yaptığı çalışmaların en kıymetlilerinden biridir, ibadettir. Eğer eğitme dinî sahada olursa, ibadetin ta kendisidir! Yani ibadetten ayrı bir çalışma değildir. Eğitim de ibadettir. Bir ilimden bir bahis öğrenmek, tariflere sığmayacak kadar büyük sevap kazanmaya sebep olur. Bir ayeti öğrenmek, bir sünneti öğrenmek, insana tarif edilemeyecek kadar mükâfat kazandırır.

Onun için, eğitim çalışmalarına çok büyük önem verilmesi gerekiyor. Çok büyük masraf yapmamız, çok büyük yatırım yapmamız gerekiyor. Prof. Mümtaz Turhan, kendisi büyük bir eğitimcidir, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde çalışmış milliyetçi bir profesördü. Allah rahmet eylesin, mü'min bir kimseydi. Kitaplarında,

"—Eğitim çalışmalarına yapılan yatırım, en kârlı yatırımdır."

diyor.

Yatırımı yapan insana, en kısa zamanda en büyük kârı getiren yatırımdır.

Bu en büyük kâr nedir? Aynı zamanda maddî kârdır. Yani insan eğitime yatırım yaptığı zaman, maddî bakımdan kesesi de şişmanlar. Kasası da dolar, cebi de dolar. Ama asıl büyük kâr, eğitilen insanların câmiaya kazandırılmasıdır. Eğitilmiş bir insanın faziletli bir insan olması; erdemli, ahlâklı, olumlu, yapıcı bir insan olması, topluma çok büyük bir kârdır.

Bazen bir insan bir toplumu kurtarır. Tek bir iyi insan kocaman bir milleti, büyük bir kalabalığı kurtarır. Bazen bir kötü insan da, koca bir milleti mahveder. Yanlış bir hareketle, yanlış bir bayrak açarak, milleti yanlış bir yere sürükleyerek bir milleti mahveder!

Eğitimle, ham olan malzeme, insan, çocuk, kadın, erkek işlenir, kıymetli bir cevher haline gelir. Yâni, toprağın arasından çıkan, çakıl taşından bile fark edilemeyen, çakıl taşı sanılan yuvarlak bir taşın işlendikten sonra pırlanta olması, yüzüklere taş olması, göğüslere broş olması gibi, işlendiği zaman bir insan da pırlanta gibi olur. İşlenmemiş veyahut yanlış işlenmiş, yanlış eğitilmiş bir insan da topluma çok büyük zarar verir; anarşist olur, ana babasına âsi olur, yıkıcı olur. Tarif edilmeyecek kadar büyük zararlar verir.

Onun için, eğitim çalışması tarif edilemeyecek kadar kutsal, ibadet değerinde bir çalışmadır. Eğer eğitimin içeriği, muhteviyatı dinî ise, o zaman ibadet oluyor. Dinî değilse de faydalıdır. Fakat dinî olduğu zaman ibadet oluyor.

İşte bu eğitimi yapmak için bazı insanlar öne çıktığı zaman, birtakım mâniler ortaya çıkıyor. Arap şairlerinden birisi diyor ki;

لِكُلِّ شَيْءٍ مَانِعٌ، وَلِلْعِلْمِ مَوَانِعٌ

(*Li-külli şey'in mâniun, ve li'l-ilmi mevâniu*n) "Her şeyin engeli vardır ama, ilme engeller sayılamayacak kadar çoktur."

İnsan hele bir ilim öğrenmeye kalksın, artık önüne bin bir

türlü engel yığılır. Şeytan önüne çıkarır, caydırmaya çalışır. "İlim öğrenmesin, sevap kazanmasın, Allah'ın sevdiği kul olmasın, faziletli bir insan olmasın." diye, bin bir türlü engel çıkarır. Eğitim yapmak isteyen, öğrenmek isteyen bir insan büyük zorluklarla karşılaşır.

Bu engelleri aşsa, birçok insanın önüne en büyük engel olarak zaman engeli çıkıyor. Diyor ki;

"—Zamanım yok hocam. Çok iyi söylüyorsun, tamam, ben eğitilmeyi seviyorum, öğrenmeyi seviyorum ama zamanım yok. Dükkânım var, fabrika var. Sabahleyin imza atarak giriyorum. Belli saatlerde orada olmam lazım! Üç gün gitmezsem ihtar alıyorum. Şu kadar gitmezsem işten atılıyorum. Evde çoluk çocuk var, paraya ihtiyaç var, çalışmadan olmuyor. Dosta düşmana muhtaç olmamak için çalışmak lazım!"

Haklı tabii. Bir insan öyle bir şey dediği zaman boynunuzu büküyorsunuz. Bakın burada böyle bir zaman da yakalanmış oluyor. Bütün İngilizlerin, Avustralyalıların tatil yaptığı, "Herkes evinde çoluk çocuğuyla olsun!" diye devletin resmen her yeri kapattığı bir günde —benzin istasyonları bile kapalı, dükkânlar bile kapalı, aradığınız hiç bir şeyi bulamıyorsunuz— işte zaman mazereti kalmadı. Al sana uzun bir tatil. Zaman meselesi halloluyor, mekân meselesi çok güzel bir şekilde halloluyor.

Bizim memleketimizde bir zengin kimse, oğluna:

"—Evladım, ben senin okumanı istemiyorum; paramız var, malımız var, mülkümüz var; geçersin malımızın başına, idare edersin, yorma kendini… Yat bakayım!" diyormuş, elektriği kapatıyormuş.

Babası gittikten sonra çocuk elektriği açamıyor. Gündüzden mum tedarik etmiş; mumu yakıyor, mum ışığında ders çalışıyormuş. O şahıs yetişmiş, büyük bir adam olmuş.

Mum ışığında, izbe karanlık bir yerde bile insan ilim öğrenebilirken, ilim aşkı olduğu takdirde, böyle güzel yerlerde çok daha rahat öğrenir. Havadar, güneşli, manzaralı, ilk defa kullanılan binalar... Bakın burada ayakkabılarımızı çıkararak oturuyoruz. Çünkü buraya henüz ayakkabılı insan girmemiş. Bu salonu ilk defa biz kullanıyoruz. Tertemiz bir yer. Başkasının eli değmemiş olan bir yeri, İslâmî bir amaçla ilk defa bizim

kullanmamız güzel bir şey...

Bu çok güzel buluş için Avustralyalı kardeşlerimizi tebrik ediyoruz. On yıldır uyguluyorlar. Âdet oldu bu. İçinde bulunduğumuz şu faaliyet, *10. Aile Eğitim Çalışması...* 10 yıldır devam ediyorlar. Kendileri bilmiyorlar ama bu âdet Türkiye'yi bile etkiledi. Türkiye'de de senede birkaç defa bu eğitim çalışmalarını yapıyorduk. Bizimkinin sayısı 10'u geçti. Ama ben şimdi hangi rakamda olduğumuzu unuttum.

Senede birkaç kez eğitim toplantısı yapıyoruz. Aileleri topluyoruz. Hem de en güzel yerlerde, beş yıldızlı otellerde topluyoruz. 950 kişilik oteller yetmiyor, yandaki otellerde bile yer alınıyor. Yine ihtiyaçlar karşılanamıyor. Gelenlerin hepsi memnun oluyor. Çünkü gerçekten turistlerin rağbet ettiği güzel yerler oluyor.

Bir insan tek başına oraya gitse, parası olsa bile orada başka insanlar varken rahat edemez. Çünkü o başka insanlar içki içecek, dans edecek, mayoyla yüzme havuzuna girecek, güneşleneceğim diye etrafta dolaşacak. "Bu hava bana uygun değil!" der, gidemez. Parası olsa bile böyle bir yerde kalamaz. Ama böyle topluca olunca kalabiliyor.

Türkiye'de böyle toplantılarda biz çok güzel sonuçlar çıkarttık. Güzel sonuçların bir tanesini size söyleyeyim:

Meselâ. Aydın'ın Söke ilçesinin Akbük koyunda, deniz kenarında beş yıldızlı bir otelde, bin kişinin üstünde bir grupla bir aile eğitimi toplantısı, çalışması yapmıştık. Orada:

"—Eğitimi güzel yapmak için bir radyo kuralım." dedik, radyo kurduk.

Bulunduğumuz yerin adı Akbük olduğu için, "Ak"ı oradan aldık. Radyonun 'ra'sını aldık. "AKRA" adı ile Ak Radyomuzu kurduk. Türkiye'de 130 yerden yansıtıcıyla yayın yapıyor. Uzaydan da satellite ile, uydu ile yayın yaptığı için Orta Asya'dan, Suudi Arabistan'dan, Afrika'dan Avrupa'ya kadar, Norveç'e kadar dinlenebiliyor.

Ak Radyo'yu orada kurduk. Çok büyük bir coşku oldu. Sevinçten ağladık, gözlerimizden pınar gibi yaşlar aktı. Tatlı tatlı

sendeleyerek, yavaş yavaş yürüyerek, küçücük kızlar geldi; anasının kendisine taktığı küçük yüzüğü, minnacık yüzüğü getirdi verdi, “Bu da benim AKRA’ya bağışım olsun!” diye. Küçük çocuklar çikolata paralarını getirdiler, verdiler. Tabi biz de “çok kıymetli para” diye onları başköşeye koyduk. Çünkü bereketi var... Küçüklerin hareketinden Allah’ın rahmeti cûşa gelir, çünkü onlar mâsumlar.

Mübalağa etmiyorum, övünmüyorum, “Allah’a hamd ü senâlar olsun, şükrolsun” diye söylüyorum; bugün devlet radyosundan ilerideyiz. TRT’den, yani Türkiye’nin Radyo Televizyon yayınından daha ileri yayın yapıyoruz, daha zengin yayın yapıyoruz, daha çok dinleyiciye hitap ediyoruz. Onlardan daha ilerideyiz. Yani devletten ilerideyiz.

Bir ara bir elektrik kesiliyor, merkeze telefon yağıyor:

“—Radyoya ne oldu? Ben AKRAkolik oldum, radyo niye sustu? Bir şey mi var?” diye soruyorlar.

Önceden tanımadığımız halde radyodan dolayı tanıştığımız, bağlandığımız arkadaş, kardeş olduğumuz insanlar oldu.

Suudi Arabistan'da bir olayla karşılaştım. Mekke'de birisi benimle karşılaştı. Sesime biraz kulak verdi, dinledi.

"—Sen Es'ad Hoca mısın?" dedi.

"—Evet, Es'ad Hocayım." dedim.

"—Sesinden tanıdım." dedi.

Radyoda görüntü yok ya, görüntümüzü bilmiyor ama sesimizden, sesimizin vurgusundan, tonundan tanımış. "Ben sizin vaazlarınızı dinliyorum hep..." dedi.

Dün akşam, bir radyoya on dakikalık bir konuşma verdik. Buradaki konuşmalarımız dinleniyormuş, herhalde muhtelif şehirlerde yayınlanıyormuş. Bizim haberimiz olmadan bir çalışma oluyor.

"—Bu nerede oldu, ilk çıkışı neresi?"

Böyle bir aile eğitim faaliyeti içinde oldu. Hayırlı bir karar alındı. Denildi ki;

"—Bizim de bir radyomuz, televizyonumuz olsun."

"—Pekâlâ" dedik, AKRA'yı kurduk.

Allah hepinizden razı olsun…

Bunlara niçin önem veriyoruz? Eğitimin aracı olduğu için. Eğitim en güzel tarzda yapılabiliyor. Şoför bir taraftan arabasını sürüyor; müşteri alıyor, müşteri indiriyor, müşteri bindiriyor bir taraftan bizim radyoyu dinliyor, müşterilere de dinletiyor. Evde hanım mutfakta çalışıyor, akşam için çoluk çocuğuna, beyine yemek hazırlıyor, dolma yapıyor, tatlı yapıyor; bir taraftan bizim Ak Radyo'yu dinliyor.

Güzel bir çalışma oldu. Türkiye'deki çalışmalar çok güzel sonuçlar verdi.

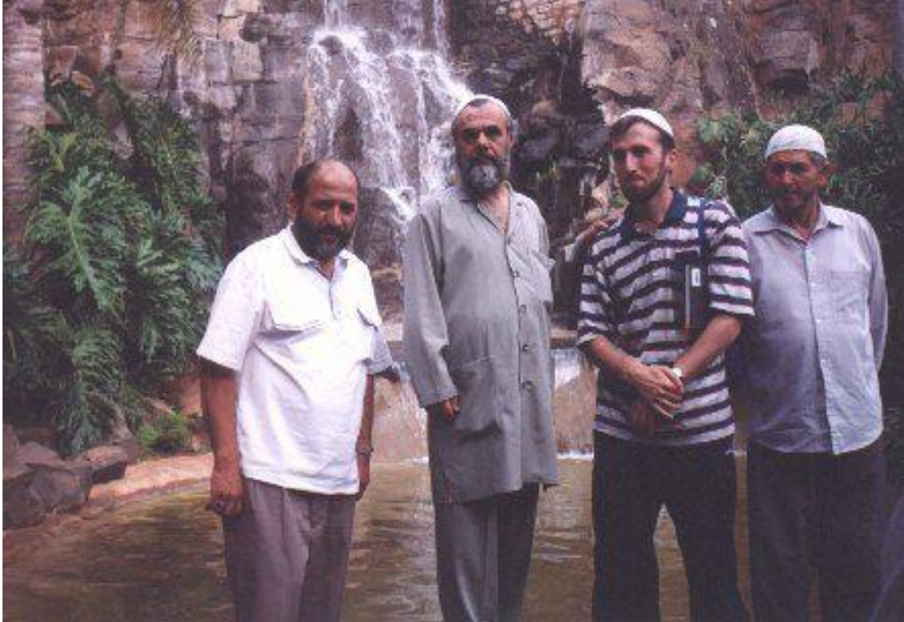
Sizin başlattığınız bu güzel âdet (Aile Eğitim Toplantıları) Türkiye ile sınırlı kalmadı, Avrupa'da da bunlar yapılıyor. Sizden örnek alınarak, sizden esinlenerek yapılıyor. İsveç'te kaç tane olduğunu unuttum, birkaç defa bizi çağırdılar. Biz aile eğitim toplantılarına orada katıldık. İngiltere'de oluyor. Birkaç defa çağırdılar, gittik. Amerika'da oluyor. Amerika'da da çağırdılar, o toplantılara katıldık. Çok büyük hayırlara vesile oldunuz. Farkında olmadan defterinize sevaplar yazılıyor ama, siz bilmiyorsunuz. Amerika'da bir eğitim çalışması oluyor, güzel

İslâmî faaliyetler oluyor; buradakiler hep sevaplar kazanıyorlar, nereden olduğunun farkında değiller.

Konuşmacılar, "Büyük fedakârlıklarla Avustralya'ya gelen Hocamız." dediler. Severek geliyorum; bir mecburiyetten değil, ite kaka değil. Allah hepinizden razı olsun... Bizim muhtelif yerlerde ihvanımız var, kardeşlerimiz var. Türkiye'de, Almanya'da, İsveç'te, Amerika'da... Yüzünüze karşı methetmek gibi olmasın ama en vefalı kardeşlerimiz Avustralya'da… Telefon açarlar; halimizi, hatırımızı sorarlar, ilgilenirler. Türkiye'ye geldikleri zaman ararlar, sorarlar. Bağları çok yüksek…

Biz bunları severek yapıyoruz. Size karşı medyûn-u şükran olduğumuz için yapıyoruz. Şükür, teşekkür borcu hissettiğimiz için yapıyoruz. Güzel şey icat ettiniz. Allah hepinizden razı olsun…

25.12.1996 - Melbourne/**Avustralya**
(Aile Eğitim Toplantısı / Açılış)

22. BERAT GECESİNİN ÖNEMİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü fa'lemû eyyühe'l-müslimûn, enne hâzihi'l-leylete leyletün nısfi min şa'bân.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'a hamd ü senâlar olsun... Son derece kıymetli, son derece mübarek, son derecede önemli bir gece başlamış bulunuyor. Güneşin batmasıyla beraber, şu saatler bu mübarek gecenin saatleridir. Bu vakit, bu mübarek zamanlar, sabah namazı vaktine kadar devam edecektir.

a. Berat Gecesinde Allah'ın Rahmeti

Son derece önemli bir gecede bulunuyoruz. Önce sizlere, bu gecenin ehemmiyeti hakkında bilgi sunmak istiyorum: Bu gece, Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin bizzat kendisinin gayret ettiği, ihyâ etmek için uykusunu feda ettiği, evini, yatağını terk ettiği, sabahlara kadar ibadet ettiği bir gecedir. Peygamber Efendimiz'in kendisinin hayatında, bu böyle değerlendirilmiş oluyor. Peygamber SAS Efendimiz'in bu davranışı da bizim için çok önemli bir hadise...

Peygamber Efendimiz'den bu konuda rivayet edilmiş olan bazı hadis-i şerifleri nakletmek istiyorum. Ali ibn-i Ebî Tâlib, Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek damadı, Fatıma Anamız'ın beyi, amma bir özelliği var: Peygamber Efendimiz, amcası Ebû Tâlib'in iktisadî durumu rahatlasın diye, Hazret-i Ali'yi gitmiş amcasından istemiş, yanında kendi evlâdı gibi büyütmüş. Hazret-i Ali Efendimiz böyle bir mazhariyete sahip.

Yâni, Peygamber Efendimiz'in oğlu değil, yeğeni ama

Efendimiz büyütmüş. Amcasına kolaylık olsun, amcası fazla çocuklarının ağırlığından mâli bakımdan sıkıntı çekmesin diye, öteki kardeşlerle sözleşmişler, her birisi bir kardeşi alıp hafifletmişler.

Biliyorsunuz, Mi'rac'da Peygamber Efendimiz'in, evine gidip de yattığı zaman, Mi'rac'a çıktığı Ümm-ü Hânî Hazretleri de, gene böyle Peygamber Efendimiz'in amcası Ebû Tâlib'in kızıdır. Hazret-i Ali Efendimiz'in ablasıdır. O da, Peygamber Efendimiz'i çok severdi, Peygamber Efendimiz de ona çok hürmet ederdi.

Hazret-i Ali Efendimiz rivayet ediyor ki Peygamber Efendimiz'den, bizzat, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar; Hazret-i Ali Efendimiz de duymuş, bize naklediyor:[74]

يَنْزِلُ اللهُ تَعَالَى فِي لَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا ،

فَيَغْفِرُ لِكُلِّ مُسْلِمٍ ؛ إِلاَّ لِمُشْرِكٍ ، أَوْ مُشَاحِنٍ ، أَوْ قَاطِعِ رَحِمٍ ،

أَوْ امْرَأَةٍ تَبْغِي فِي فَرْجِهَا .

(*Yenzilü'llàhü teàlâ fî leyleti'n-nısfi min şa'bâne ile's-semâi'd-dünyâ*) "Şa'banın yarısı gecesi olduğu zaman..." Yâni işte şu içinde bulunduğumuz gece... Şa'banın yarısı, otuzun yarısı on beş; on dördünü on beşine bağlayan bu gece... "Şa'ban'ın yarısı gecesi olduğu zaman, Allah-u Teàlâ Hazretleri semâi'd-dünyâya nüzûl eyler."

Semâi'd-dünyâ ne demek? *Semâi'd-dünyâ,* en yakın sema demek. *Dünyâ*, en yakın demek, *ednâ* kelimesinin müennesi. Yâni, bizim bugün dünya deyince aklımıza gelen, okyanuslarıyla, kıtalarıyla, kutuplarıyla yuvarlak gök cismi değil. Dünya

---

[74] *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.466, no:7461, 7462; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.III, s.486, no:2625.

denilince, burada geçen dünya kelimesi o değil. *Es-semâ ed-dünyâ*, sıfat tamlaması, en yakın olan semâ demek.

Tebâreke Sûresi'nde, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ (الملك:٥)

(*Ve lekad zeyyenne's-semâe'd-dünyâ bi-mesàbiha*) "En yakın semayı biz yıldızlarla süsledik." (Mülk, 67/5)

Demek ki, başımızı gökyüzüne kaldırdığımız zaman, yıldızları gördüğümüz bütün bu feza, yıldızların olduğu feza, birinci semâdır. Sonra, bu semâdan sonra, altı semâ daha var:

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا (الملك:٣)

(*Ellezî haleka seb'a semâvâtin tibâkà*) [O gökleri yedi kat olarak yarattı.] (Mülk, 67/3) buyruluyor.

Ama yıldızlar birinci semadadır. Demek ki birinci semâ o kadar büyük ki, yıldızların olduğu semâ, bir yıldızın ışığı bazen bize milyonlarca senede geliyor. Biz dünyadan Venüs gezegenini incelemek üzere füze fırlatmışız, iki-üç senede Venüs gezegeninin yanına varmış. Daha Venüs, güneşin etrafında dönen çok yakın yıldızlardan biri. Eğer güneş sisteminden dışarıya çıkmak icab etse, çok daha seneler icab edecek! Uçsuz bucaksız bir feza...

Başka bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[75]

---

[75]Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.384, no:1094; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.521, no:758; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.420, no:1315; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.526, no:3498; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.435, no:1366; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:498; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.487, no:10318; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.264, no:753; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.420, no:7768; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVII, s.261; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVII, s.463, no:7564; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.253, no:8106; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.81, no:16791; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.413, no:1480; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.134, no:1566; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.125, no:10321; Cübeyr ibn-i Mut'im RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.164, no:3353; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.17, no:26551.

يَنْزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى ، كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا ، حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرُ فيَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ ، وَمَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ ، وَمَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ (خ . م . د. ت. ن. ه. حم . عن أبي هريرة)

(*Yenzilü rabbünâ tebâreke ve teàlâ, külle leyletin ile's-semâi'd-dünyâ, hîne yebkà sülüsü'l-leyli'l-âhir*) "Rabbimiz Tebâreke ve Teàlâ Hazretleri her gece, gecenin son üçte biri kaldığı zaman, en yakın semâya nüzûl eyler." Nüzul etmek, inmek demek. Yâni en yakın semayı rahmetiyle kaplar. (*Feyekùlü*) Sonra kullarına seslenir:

(*Men yed'ùnî feestecib lehû*) 'Yok mu bana dua eden, duasını kabul edeyim!'

(*Ve men yes'elünî feu'tıyehû*) 'Yok mu benden bir şey isteyen, istediğini ona ihsân edeyim!'

(*Ve men yestağfirunî feağfire lehû*) 'Yok mu benden bağışlanma dileyen, onu bağışlayayım!' der."

"—Yok mu benden şunu isteyen, bunu isteyen!" diye fecr-i sadıkın, yâni sabah vaktinin gelişine kadar, yâni imsak kesilinceye kadar böyle seslenir durur.

Biliyorsunuz, Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisi bildiriyor ki:

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) "Siz nerede olursanız olun, Allah-u Teàlâ Hazretleri sizinledir, yanınızdadır. (Hadid, 57/4)

Başka bir ayet-i kerimede bildiriliyor ki:

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (ق:١٦)

(*Ve nahnü akrabü ileyhi min habli'l-verîd*) "Biz kulumuza onun şah damarından bile daha yakınız." (Kaf, 50/16)

Tabii Allah-u Teàlâ Hazretleri:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (الشورى:١١)

(*Leyse kemislihî şey'ün*) [Onun benzeri hiç bir şey yoktur.] (Şûrâ, 42/11) diye bildirdiği için Kur'an-ı Kerim'de. Yâni bizim bilgimizle, aklımızla bildiğimiz, tahsilimizde öğrendiğimiz hiç bir şeye benzetemeyiz Allah'ı... Şöyledir diyemeyiz. "Onun gibi hiç bir şey yoktur." Onun için, anlaması da, insanın Allah'ı kavraması da mümkün değildir.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Allah'ın zâtını düşünmeyin, kavrayamazsınız! Ama sıfatlarını düşünün, nimetlerini düşünün, rahmetini düşünün, kuvvetini düşünün, yaratıklarını düşünün, yarattıklarındaki ibretleri düşünün! Oradan Allah'ın kudretini anlarsınız."

Göklere bakın; Allah'ın azametini anlarsınız. Göklerin büyüklüğüne, fezanın derinliğine bakın; *Allàhu ekber* sözünün nelere delâlet ettiğini kavrarsınız.

Bu izahtan sonra, yâni zihinler yanlış bir noktaya gitmesin diye, bu izahı yaptıktan sonra, hadis-i şerife devam ediyoruz: Bu gecede Allah kullarına yaklaşıyor! Semâi'd-dünyâ'ya nüzul ediyor. Bu yakınlaşma, rahmet yakınlaşması, kullarına rahmetini ihsan etmesinin emâresi...

(*Feyağfiru li-külli müslimin, illâ li-müşrikin, ev müşâhinin, ev kat'i rahimin, ev imreetin tebğî fî fercihâ*) "Sonra, şu sayılan insanlar hariç, her müslümanı mağfiret eder." Bu gece Allah-u Teàlâ Hazretleri her müslüman kulu afv ü mağfiret eder! Müstesnalarını sıraladı. Okuyacağım, izah edeceğim.

Bazıları afv ü mağfiret olmaz, müslüman olduğu halde,

bağışlanmaz. Onları bilmemiz lâzım, önemli! Aman, biz o durumda olmayalım! Eğer bizde öyle bir durum varsa, vaziyetimizi düzenleyelim, düzeltelim, toparlayalım diye, onları onun için izah edeceğim size. Ama müjdeli bir akşamdayız. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kullarını afv ü mağfiret ettiği, rahmetiyle tecelli ettiği bir mübarek akşamdayız. Çok önemli bir akşamdayız.

Kimleri affetmez?

b. Berat Gecesinde Affedilmeyen Kimseler

1. (*İllâ li-müşrikin*) "Müşriki Allah affetmez." *Müşrik* ne demek? *Müşrik*, Allah'a inandığı halde, Allah'ın varlığını kabul ediyor amma, şerik ortak koşuyor Allah'a! Buna müşrik derler. Yâni, Allah'ın ortağı var sanıyor. Ulûhiyetinde, kudretinde ortağı var sanıyor, şerik koşuyor! Ona müşrik derler. Ortak düşünüyor.

Misâl, Wollongong şehrinde yüzlerce dönüm arazi üzerine, güney yarım kürenin en büyük Budist tapınağını yapmış Budistler. Gittik, "Bakalım bu adamlar ne yapıyorlar?" görelim dedik. Bahçeye bir büyük Buda heykeli dikmişler, birçok binalar yapmışlar. O binaların içinde, kocaman salonlarda birçok Buda heykelleri var! O heykellerin önüne halı sermişler, ayakkabıyı çıkartıp girin diyorlar. O halının ortasında, o heykelin önünde diz çöküyorlar, eğiliyorlar; heykelin önüne karpuz kavun, üzüm meyve koymuşlar.

Broşürlerini aldık! Ben Budizm'i bilmiyorum, ilgilenmedim. Dinler tarihinde anlatılmıştır. İnançlarının ne olduğu, ne zaman çıktığı, tarihleri vardır ama şimdi soruyor kendisi:

"—Bir tanrı mıdır Buda?"

Altına cevap olarak demiş ki:

"—Hayır, Buda tanrı değildir."

E be adam! Be zavallı! Tanrı değilse, niye önünde diz çöküyorsun, niye eğiliyorsun, niye tapınak yaptın onun için? Bu binada dört duvar var, dört duvara küçük küçük yerleştirilmiş sıra sıra… On iki bin tane Buda heykeli yerleştirmiş bir odaya. Elli altı milyon Avustralya doları harcamış.

Bu nedir? İşte bir şirk koşuyor, şerik düşünüyor. Niye tapınıyorsun diye sorsan, sembol diyecek. Bu iyiliğin sembolü diyecek. Bu dürüstlüğün sembolü diyecek. Bu temizliğin sembolü diyecek. Ama temizlik dediğin şey ne, iyilik dediğin şey ne? Netice itibariyle insanları aldatıyorsun, yanlış bir inanca götürüyorsun. Temizlik bu mu? Milyonlarca insanı aldatıyorsun, milyonlarca insanın cehenneme gitmesine sebep olacak bir inancın propagandasını yapıyorsun.

Peki, onlar Budist, ötekiler, başka müşrikler bilmem totemlere taparlar var? Hindistan'da başka şeylere tapanlar var. Kutuplarda beyaz ayıya tapıyorlarmış Eskimolar. Afrika'da başka şeylere tapanlar var. Hindistan'da ineklere tapanlar var. Eski Mısırlıların çeşitli tanrıları var. Firavun'a tapmışlar filân... Tamam gayr-i müslimlerin, kâfirlerin böyle tapındıkları var.

Peki, müslüman müşrik olabilir mi? Yâni, "*Lâ ilâhe illa'llàh*" diyor, Allah'ın varlığını birliğini kabul ediyor ama, müslüman müşrik olabilir mi? Evet! Olabilir. İnancını kontrol etmezse, kulağına yanlış gelen bilgileri kafasına yerleştirirse, Allah hakkında yanlış kanaatlere sahipse, Allah'tan başka güç kuvvet var sanıyorsa, onlardan medet umuyorsa, o da müşrik olabilir.

Bir de, Peygamber SAS Efendimiz'in anlattığı gizli müşrikler var. *Şirk-i hafî* var... *Şirk-i hafî* nedir? Riyâkârlık. Niye riyâkârlığa *şirk-i hafî* demişler? İnsanlara kendisini beğendirmek için, sahtekârlık yapıyor. Samimiyetini bırakıyor. İnsanlara hoş görünmek için riyâkâr. Demek ki o, insanlara önem veriyor. Allah'ın kendisinin kalbini bildiğini düşünmüyor, o insanın aferinini almağa, alkışını almağa, takdirini kazanmağa çalışıyor! Ona da, riyâkâra da, riyâ sahiplerine de, o da bir çeşit şirktir. Şirk-i hafî deniliyor. Gizliden gizliye, karıncanın böyle sessizce yürümesi gibi, inanın içine zararlı fikirler girebilir! Müslümanın, Allah'ın varlığı, birliği konusunda, *Lâ ilâhe illa'llàh* sözünün hakiki anlamını kavramak konusunda, çok dikkatli olması lâzım!

Neden? Çünkü, müşrik durumuna düşerse affolunmayacak.

İnancı, Allah var, şeriki, naziri yok, güç kuvvet Allah'ın elinde, ben ancak Allah'a ibadet ederim, Allah'tan başka bir şeye tapınmam diyecek. Allah'tan başka bir şeye tapınmak var mı? Yâni farkına varmadan tapınanlar var mı müslümanlardan? Var! Kur'an-ı Kerim'de buyruluyor ki:

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ (الجاثية:٢٣)

(*Eferaeyte meni'ttehaze ilâhehû hevâhu*) [Hevâ ve hevesini tanrı edinen kimseyi gördün mü?] (Câsiye, 45/23)

Bazı insanlar, kendi nefislerini put ediniyorlar. Kendine, nefsinin emrine giriyor. Nefsi ne derse onu yapıyor. Günah emrediyor, günahı yapıyor. Haram emrediyor, haramı işliyor. Demek ki, nefsini put edinmiş. Nefis putuna tapınıyor.

Kimisi şeytana tapınıyor. Yâni şeytanın emrine girmiş. Şeytanın sözünü dinliyor. Halbuki, kendisini yaratan Allah, yaşatan Allah, rızkını veren Allah! Rahman'ın emrini dinlemiyor, Kur'an'ın yolunda gitmiyor, şeytanın yaptığı işleri yapıyor... Demek ki onun emrinde.

Kimisi paraya tapar, kimisi kadına tapar, kimisi mevkiye makama tapar... Bunları biliyorsunuz, kulağınıza gelmiştir.

Demek ki sırf Allah'a tapmak, ihlâs ile Allah'a ibadet etmek, şirkin her çeşidinden şiddetle sakınmak lâzım! Bu uzun bir iştir. İnsanın gerçekten *Lâ ilâhe illa'llàh*'ı kavraması için, tasavvufî bir eğitimden geçmesi lâzım! Tasavvufî bir eğitimden geçmeyen insan, *Lâ ilâhe illa'llah*'ın derin mânâlarını anlamayabilir; bu bir...

2. (*Ev müşâhinin*) Allah bu mübarek gecede herkesi affediyor da, çok insanı affediyor da, bir de müşâhini affetmiyor. *Müşâhin* ne demek? İçi kızgın olan demek, kızgın. Araplar buharlı gemiye *şâhine* derler. İçinde kazan var, su var. Altına kömür atılıyor, kazan kızıyor, su buharı oluyor. Buharla çalışıyor gemi. Şâhine, buharlı gemi. Bu da müşâhin, yâni kalbinde kızgınlık olan. Aynı

kökten geliyor, oradan hatırınızda kalsın. *Şahnâ* insanın içindeki kızgınlığa derler. Birisine karşı kızgın, sevmiyor, dargın, düşmanlık besliyor, dişlerini gıcırdatıyor, kin tutuyor... Bunu da affetmez Allah. Melekler onun ismini de Allah'ın huzuruna getirdiği zaman; Allah-u Teàlâ Hazretleri meleklerine buyurur ki: (*Da'hümâ hattâ yastlihâ*) "Bu iki kimse birbiriyle barışıncaya kadar, bunları kenara bırakın! Bunlar affolunmayacak, koyun kenara onları!"

Neden? Barışmamışlar, birbirlerine karşı kin taşıyorlar.

Hiç şüphesiz, hepimiz bu gece Allah'ın afv ü mağfiretine ermek istiyoruz. Şek şüphe yok, hepimiz bu gecenin bereketinden istifade etmek istiyoruz. Eğer birbirinize kırgınlığınız varsa, kızgınlığınız varsa, dargınlığınız varsa... Çeşitli dünyevî sebeplerden insanlar birbirlerine darılabilir. İş hayatında kırgınlıklar olabilir, komşulukta kırgınlıklar olabilir. Karı koca arasında kırgınlıklar olabilir, çocuklar arasında kırgınlıklar olabilir. Demek ki, kırgınlıkları da bu akşam bir tarafa bırakmak lâzım! Bir barışma yapmak lâzım!

Yatsı namazını kıldıktan sonra, inşâallah hepimiz şöyle daire olalım! Musafaha edip, birbirimizin elini sıkalım, kandilimizi tebrik edelim! Dargınsak barışalım! Bilmiyorum, içimizde kırgınlık, kızgınlık varsa, Allah rızası için bunu da atalım!

Tabii, bu kızgınlıkların haklı sebepleri de olabilir. Meselâ der ki:

"—Hocam, bu benim şu kadar paramı aldı vermiyor, ben ondan kızgınım!"

Tabii borçlu olan da, borcunu alacaklısına versin. Yâni kul hakkıdır. Allah-u Teàlâ Hazretleri kul haklarını affetmez. Kul haklarını sahibine gönderir:

"—Git onunla helâlleş, hakkını ona ver, onun gönlünü al, ondan sonra..." der.

Onun için, böyle durumlar varsa, bu mübarek gece bir vesiledir, bu mübarek kandiller birer vesiledir; bu hususta tedbirlerinizi alın!

3. (*Ev kàtu rahimin*) “Akrabalık bağlarını koparmış olanları da affetmez bugün.” İslâm, biliyorsunuz, insanlar arasındaki sevgiye çok önem veriyor. Komşular arasında haklara önem veriyor. Bir kadın bir çocuğu emziriyor, aynı kadın bir başka çocuğu emziriyor; hiç bu ikisi arasında akrabalık yok ama sütkardeşi oluyorlar. Aynı kadından süt emmiş iki kimse, sütkardeşi oluyor! Buna da riayeti emrediyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

İslâm, çeşitli vesilelerle kurulmuş olan sevgi bağlarını kuvvetlendirmeyi istiyor. Ve canlı tutmayı istiyor. Ve bozulmuş olan araların düzeltilmesini istiyor. İki dargının barıştırılmasını istiyor. Bir müslümanın başka bir müslümanla, üç günden fazla dargın olmasının haram olduğunu bildiriyor. Bütün bunlardan çıkan sonuç şu:

Müslüman akrabalık bağlarına da riayet edecek. Akrabalarını da özellikle koruyacak. Çünkü en yakın kimseler onlar. Yâni, akrabası bir insanı kollamazsa; başka bir şehirdeki, uzaktaki bir insan nasıl kollasın? Onun durumunu en iyi akrabası bilir. O bakımdan, akrabalık bağlarını da korumak lâzım! Sıla-i rahim deniliyor buna. Ziyaret etmek lâzım, mektup yazmak lâzım, telefon etmek lâzım, tebrik etmek lâzım:

“—Berat kandiliniz mübarek olsun!”

“—Ramazanınız mübarek olsun!”

“—Kurbanınız mübarek olsun!”

“—Çocuğunuz olmuş, mübarek olsun!”

“—Çocuğunuz üniversiteyi bitirmiş, mübarek olsun!”

Vesile bulup, bağları kuvvetlendirmek lâzım!

Mâlî bakımdan ihtiyacı varsa, mâlî bakımdan da destek olmak lâzım. Sıla-i rahim sadece lâfla değildir, aynı zamanda maddeten de faydalı olmaktır. Bunu yapmayanlar, akrabalık bağlarını kesenler, koparanlar, küsenler de bu gece affolunmayacak. Eğer böyle bir durumda olan varsa içinizde, onlar da:

“—Türkiye’deki falanca akrabamla küstüm ama, açayım telefonu şu mübarek gecede, kandilini tebrik edeyim, barışayım!”

filân diye, kendisi kalbinden böyle bir şeyi silsin, böyle bir durumdan kendisini kurtarsın!

Bazen şöyle olur: Siz birisiyle barışmak, düşünürsünüz, sevap olduğuna inandığınız için elinizi uzatırsınız, barışmak istersiniz:

"—Tamam, ben seninle barışmak istiyorum!" dersiniz.

Karşı taraf barışmaz, "Git!" der, "Barışmıyorum!" der, iter elini, barışmaz. Tamam, o zaman barışmayan kimseye geçer sorumluluk, barışmak isteyen kimse kurtulur. Onun için, barışmak istediğiniz kimse sizi reddetse bile üzülmeyin, siz kazanmış oluyorsunuz. Sorumluluk ona geçmiş oluyor.

Demek ki bu gece affolunmayan insanlardan birisi; müşrik affolunmayacak. Müslüman olduğu halde, müşriklik fikirleri varsa, temizlemesi lâzım kafasından... Kindar, dargın olanlar affolunmayacak... Akrabalarla ilgisini kesenler affolunmayacak.

4. (*Ev imreetin tebğî fî fercihâ*) Kötü yola düşmüş kadın affolunmayacak.

Bu hadisten başka hadis-i şeriflerde bildiriliyor ki, (*Müdmini hamr*) "İçki içmeye devam eden de affolunmayacak." Müskirât diyoruz, sarhoşluk veren içkiyi içen, ona devam eden de affolunmayacak. Hani:

"—Hocam çok korktum. Evvelce ben de içmiştim, şimdi bu gece ben affolmayacak mıyım?"

Hayır, evvelce içmiş, sonra tevbe etmişsen, affolabilirsin. Devam ediyorsa, affolmayacak. Bugün sarhoşlar, bu gece sarhoş olanlar affolmayacak. Allah-u Teàlâ Hazretleri sarhoş kimseyi bu gece affetmeyecek.

Demek ki, önceden tevbe etmiş olmak lâzımdı. Tabii bizim aramızda böyle bir kimse bahis konusu değil de, şu sırada yâni. Allah bizi, el-hamdü lillâh, burada bir mübarek gecede, muhabbetli bir zümre olarak, güzel bir program münasebetiyle toplanmayı nasib etti. El-hamdü lillâh, içki içenimiz yok, çevrede içki yok, bu durumda değiliz ama akrabalarımızdan böyle olanlar olabilir. Kimisinin çocuğu babasını dinlemiyor, kimisinin kardeşi başka yerde olabiliyor, kimisinin akrabası olabiliyor. İşte öyle

kimseler affolmayacağı için, onları da içkiden tevbe ettirip, kurtarmağa çalışmak lâzım!

Birisi de derse ki:

“—Pekiyi hocam, aklıma gelmişken sorayım: Bazıları da uyuşturucu kullanıyor. İçki içmiyor ama sigara içiyor veyahut bir şey kokluyor, kafasını buluyor...”

Nelerse usulleri? Burada çok yaygınmış. Türkiye’de de yayılıyormuş deniliyor. Sarhoş oluyor.

Sarhoşluk veren her madde içki sayılıyor. İster katı olsun, ister gaz olsun. Yâni duman olsun. İsterse duman koklasın. Kimisi de tiner kokluyormuş, ayakkabı yapıştırma maddesi filân kokluyormuş; öyle kafasını buluyormuş diye duyuyoruz Türkiye’de. Kimisi *marijuana* diyor, kimi esrar diyor, kimisi eroin diyor vs. çeşitleri varmış... İster katı olsun, ister sıvı olsun, ister duman olsun, gaz olsun; herhangi bir şey kullandığınız zaman aklınızı alıyorsa, kullananı sarhoş ediyorsa, o haramdır.

Bu hususta da buyrulmuştur ki:[76]

---

[76] Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.1579, *Megàzî* 67/57, no:4087; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1585, *Eşribe* 36/7, no:1733; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.353, no:3684; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.298, no:5595; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1124, no:3391; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.410, no:19688; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.154, no:2098; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.67, no:497; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s. 214, no: 5106, 5107; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.468, no:3104; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.III, s.356, no:5959; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.134, no:4348; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.93, no:536; Ebû Avâne, *Müsned*, c.V, s.99, no:7942; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.214, no:5105; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.291, no:17824; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1587, no:2003: Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.352, no:3679; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.290, no:1861; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.296, no: 5582; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1124, no:3392; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.16, no:4644; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.188, no:5366; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I,s.284, no:1362; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.248, no:11; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.260, no:1916; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.294, no:13157; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.276, no:3135; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.189, no:5816; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.459, no:24208; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.IX, s.221, no:17004; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.212, no:5092, 5093; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.483; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.225, no:5482, 5483; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.250, no:4737; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.485, no:1031; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.66, no:11645; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.435, no:894; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1587, no:2002; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.327, no:5709; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.III, s.360, no:14923; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.183, no:5360; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.217, no:8446; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.238, no:5218; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.7, no:5579; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.291, no:17826; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.352, no:3680; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.274, no:2476; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.187, no:5365; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.7, no:19; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.26, no:10927; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.139, no:7099; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.159, no:1433; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.298, no:21471; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.443, no:910; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.353, no:3685; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.158, no:6478; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.378, no:2454; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.221, no:21520; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.354, no:3687; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.293, no:1866; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.297, no:5590; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.131, no:25036; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.203, no:5383; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.164, no:7238; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.249, no:19; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.176, no:1634; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.322, no:4360; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.462, no:24218; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.289,

كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ (خ. م . د. ه. عن أبي موسى ؛ م. د. ت.

ن. حم. عن ابن عمر)

RE. 341/1 (*Küllü müskirin haramun*) “Sarhoşluk veren şeylerin hepsi haramdır.”

Buna devam edenler de affolunmaz. Onun için, bunlardan da tevbe etmek lâzım!

“—Efendim, işte çok içmiyorum da az içiyorum...”

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:[77]

كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ، مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ، فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ

---

no:807; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.6, no:5575; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.293, no:17833; Hz. Aişe RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.297, no:5588; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1127, no:3401; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.429, no:9535; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.228, no:5408; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.213, no:5098; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.400, no:7991; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.461, no:24213; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.348, no:5944; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1124, no:3388; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.229, no:5409; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.531, no:1387; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.250, no:23; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.156, no:10304; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.12, no::5079; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.77, no:7448; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.119, no:12217; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.279, no:3589; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.314, no:26715; Hz. Ümm-ü Seleme RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.333, no:26867; Hz. Meymûne RA'dan.

Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.250, no:21; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.344, no:13151; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XV, s.361, no:15709.

[77] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.197, no:626; Hatîb-i Bağdadî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.327, no:1433; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzan*, c.II, s.53, no:197; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.213, no:20736; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Hatîb-i Bağdadî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.93, no:4675; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.369, no:13274.

(الشيرازى ، خط. عن على)

RE. 341/2 (*Küllü müskirin hamrun*) "Her sarhoşluk veren şey içki grubuna girer. (*Ve mâ eskere kesîruhû, fekalîluhû harâmun*) "Çok içtiği zaman sarhoşluk veren bir malzemenin, maddenin azını içmek de haramdır."

"—Yâni, işte bir bardak içersem bir şey olmaz."

Hayır. Bir şey olmasa bile haram oluyor artık. Çoğunu içtiğin zaman sarhoşluk veren şeyin, azı da haram oluyor.

"—Hocam, bira haram mıdır?"

Bira da haramdır. Çünkü bira da sarhoşluk veriyor. İnsanı sokaklarda yatırıyor. Almanya'da çok gördük. Böyle istasyonlarda uzanmış alkolik olmuş insanlar gördük. Sırf bira içiyor. Bira sarhoş ediyor. Demek ki, onun da içilmemesi lâzım! İçki içenler affolmayacak bu gece.

Ondan sonra, (*âkkun li-vâlideyhi*) anne ve babasına asî olanlar da affolmayacak bu gece. Bazen mal yüzünden, miras yüzünden ana baba ile evlâtlar arasında ihtilâf çıkıyor. "Sen o kardeşime fazla verdin de, bana az verdin!" diye darılıyor annesine. Bazen ana-babasının sözünü dinlemiyor, onun istemediği bir evlilik yapıyor. Ana-babasına asî olan insanlar da, bu gece affolmuyor.

Zâten müslüman bir evlât, anne-babasına kat'iyyen küsmez. Müslüman evlât ana-babasına küsmez, ona hürmette kusur etmez, saygıda kusur etmez, gönlünü kazanmaya çalışıyor.

Ama bazen anne-baba kabul etmiyor. Meselâ benim fakülteden bir talebem vardı, sakallı. Bana geldi, dedi ki:

"—Hocam! Ben namaza başladım diye, sakal bıraktım diye, babam beni evden kovdu, benimle konuşmuyor" dedi.

Talebem, ilâhiyattan talebem... Ben dedim ki:

"—Aman, sokakta kaldıysan yardımcı olayım! Mâlî bakımdan para filân vereyim!" dedim.

"—Yok, mâlî durumum iyi. Ama anam babam bana darıldı, eve almıyor, evden kovdu beni." dedi.

Dedim ki:

"—Müslümanın anne babasına iyi muamele etmesi lâzım. Sen anne-babana mektup yaz, de ki: 'Sevgili babacığım! Sevgili anneciğim! Ben size sonsuz saygı duyuyorum, sonsuz minnettarlığım var, size hizmet etmek istiyorum. Bu benim dînî borcum. Size karşı sevgim de var. Fakat siz benden Allah'a güzel kulluk yapmamamı istiyorsunuz, namaz kılmamamı istiyorsunuz, iyi müslüman olmamamı istiyorsunuz; bunu yapamam! Bu Allah'a karşı vazifelerimi yapmamak mümkün değil... Çünkü Allah'a olan saygım, size olan saygımla ölçülmeyecek kadar yüksek. Benden bunu istemeyin! Her işinizi yapayım, her hizmetinizde bulunayım! Size sevgimi saygımı her türlü şekille devamlı göstermeye hazırım. Hizmetinize âmâdeyim. Yalnız, benim inancıma baskı yapmayın!' diye mektup yaz!" dedim.

"—Pekiyi hocam." dedi, gitti.

Aradan bir zaman geçti, birkaç ay geçtikten sonra, başörtülü, uzun mantolu, eldivenli bir kızla geldi odama. Kapıyı çaldı,

"—*Selâmün aleyküm* hocam!" dedi.

"—*Aleyküm selâm*, buyurun, oturun!" dedim.

Tahmin ettim ki, kız nişanlısı...

"—Hocam, bu kızı tanıyor musunuz?" dedi.

"—Tanımıyorum." dedim.

"—Bu benim kız kardeşim. Daha önce açıktı. Annem açıktı, kız kardeşim açıktı, babam dinden uzak idi... Sizin tavsiyeniz üzere, tavsiye ettiğiniz şekilde benim onlara yazdığım mektup, evde bomba tesiri yapmış. Çok beğenmişler, çok memnun olmuşlar, çok duygulanmışlar, çok sevinmişler. Hatalarını anlamışlar, düzeltmişler, tevbekâr olmuşlar, namaza başlamışlar, kapanmışlar." dedi.

"—Oh, maşâallah! İyi yapmışsın. Bak sabredince, müslümanca davranınca ne güzel oluyor!" dedim.

Aradan bir zaman daha geçti, gene geldi benim odama:

"—Hocam, ailece hacca gidiyoruz!" dedi. "Bu sene niyetlendik,

hacca gidiyoruz.” dedi.

Demek ki, anne-baba bazen, çocuk iyi olduğu halde sert olabilir. Biz, öyle de olsa, ona sevgimizi, saygımızı, hizmetimizi devam ettireceğiz.

Şimdi ben burada, bir şeyi de hatırlatmak istiyorum kardeşlerime: Biz burada müslümanız. Avustralya’da başka milletlerden, milliyetlerden, inançlardan, kültürlerden insanlarla bir arada yaşıyoruz. Şimdi bu insanların arasında, “İslâm dini hak dindir, müslüman olun!” demekle bunları İslâm’a çekemeyiz. Belki çekeriz ama eskiler bundan başka bir yol kullanmışlar. Çok dürüst hareket etmişler, çok güzel ahlâk ile davranmışlar, hayran bırakmışlar kendilerine... Bu Endonezya’da filân müslümanlık öyle yayılmış. Bakmışlar ki, oraya gelen müslümanlar, ticaret yapan insanlar, paraları zamanında ödüyorlar, aldatma yapmıyorlar, sözlerinde duruyorlar, yumuşak davranıyorlar.

“—Yahu nesiniz siz? Çok sevdik sizi, çok güzel muameleniz var! Ticaretiniz filân çok dürüst...”

“—Biz müslümanız. Allah’tan korkarız, kul hakkı yemek istemeyiz. İnancımız; Allah’ın birliğine inanırız, puta tapmayız, Kur’an-ı Kerim’e inanırız.” filân demişler.

Endonezyalılar, buralara, Güneydoğu Asya adalarına gelen müslüman, güzel ahlâklı insanları görüp müslüman olmuşlar. Onun için, yâni güzel huylu olmak her yerde lâzım! Herkese karşı İslâm’ın güzelliğini göstermeye çalışmalıyız.

Ana babaya âsî olan evlât da bu gece affolmayacağı için, eğer anne-babamızla dargınlığımız varsa ve suç bizde ise; düşüneceğiz, telefon açacağız, ziyaretine gideceğiz, elini öpeceğiz, itaatimizi, hizmetimizi sunacağız, arz edeceğiz. Böylece Allah’ın sevdiği insanlar grubuna girmeğe çalışacağız.

c. Berat Gecesinde Peygamber Efendimiz

Peygamber SAS Efendimiz’le ilgili rivayetleri böylece okumaya devam edeceğim. Hazret-i Aişe Validemiz’in birkaç hadis-i şerifi

var. Bir tanesini okuyayım:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ، قَالَتْ : لَمَا كَانَتْ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانِ ، اَنْسَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ مِرْطِي. وَحَسَبَتْ نَفْسِي أَنْ يَكُونَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ ، قَدْ أُوتِيَ بَعْضُ نِسَائِهِ ، فَقُمْتُ ، فَالْتَمَسْتُهُ فِي الْبَيْتِ ، فَوَقَعَتْ يَدِي عَلٰى قَدَمَيْهِ وَهُوَ سَاجِدٌ ، فَحَفَظْتُ مِنْ دُعَائِهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَهُوَ يَقُولُ:

(*An àişete radıya'llàhu anhâ kàlet*) Hazret-i Aişe Validemiz'den rivayet edildiğine göre, buyurdu ki: (*Lemmâ kânet leyletü'n-nısfi min şa'bân*) "Şaban'ın yarısı gecesi olunca, yâni şu Berat gecesi olduğu zaman, (*ensele'n-nebiyyü SAS min mirtî*) Peygamber SAS Efendimiz, benim örtümün altından, yorganın altından, sessizce yataktan kalktı, gidiverdi." diyor Hazret-i Aişe Vâlidemiz. Yâni, yatsıdan sonra yatmışlar ama, hemen şöyle yorganın altından sıyrılıvermiş bu Beraat gecesinde Peygamber Efendimiz.

Niye sessizce yapıyor? Yani, Hazreti Aişe Anamız uyuduysa uyanmasın diye, kibarlığından. Ama, Hazreti Aişe Anamız da meraklanmış.

(*Ve hasibet nefsî en yekûne SAS kad ûtiye ba'du nisâihî*) "Ben de Peygamber Efendimiz'in başka bir yere gideceğini sandım, öyle tahmin etti içim." diyor. (*Fekumtü, fe'ltemestühû fi'l-beyt*) Işık yok, karanlık. "Odada araştırdım, Peygamber Efendimiz nerede diye, evde araştırdım, (*fevakaat yedî alâ kademeyhi*) elim ayaklarına dokundu." Karanlıkta el yordamıyla ararken, bakmış ayaklarına eli değmiş Peygamber Efendimiz'in. (*Ve hüve sâcidün*) "Secdedeydi Peygamber Efendimiz." Namaz kılıyormuş demek ki... (*Fehafaztü min duàihî*) "Secdede neler söylediğini hatırımda tuttum, (*ve hüve*

yekùl) şunları söylüyordu duasında:[78]

سَجَدَ لَكَ سَوَادِي وَخَيَالِي ، وَآمَنَ بِكَ فُؤَادِي ، أَبُوءُ لَكَ بِالنِّعَمِ ، وَاعْتَرَفْتُ لَكَ بِذَنْبِي ، ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِى ، إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنوبَ إِلاَّ أَنْتَ . أَعُوذُ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ ، وَأَعُوذُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ نَقْمَتِكَ ، وَأَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ ، لاَ أُحْصِى ثَنَاءً عَلَيْكَ ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ (هب. عن عائشة)

(*Secede leke sevâdî ve hayâlî*) "Yâ Rabbi, sana vücudum ve fikrim secde etti." Secde hâlinde ya. Hem bedenen secde ettiğini söylüyor, "Vücudum secde etti." diyor, hem de "Fikrim secde etti." diyor. Yâni, insanın bedeni secde eder de, aklında, kalbinde saygı, hürmet duygusu olmazsa olmaz.

"Hem bedenim secde etti, hem de fikrim, kalbim secde etti. (*Ve âmene bike fuâdî*) Ve gönlüm sana iman eyledi yâ Rabbi! (*Ebûü leke bi'n-niam*) Nimetlerini hissediyorum, biliyorum, itiraf ediyorum. Sonsuz nimetlere mazhar ettin beni. (*Ve a'tereftü leke bi-zenbî*) Kendi hatalarımı, kusurlarımı da müdrikim, idrak ediyorum. Hatalarımın olduğunu biliyorum. (*Zalemtü nefsî*) Senin istediğin gibi, en güzel şekilde hareket edememekten dolayı, cezaya uğramak ihtimaliyle kendimi tehlikeye düşürdüm; bunu da biliyorum. (*Fa'ğfirlî*) Benim hatalarımı yâ Rabbi, afv ü mağfiret eyle! (*İnnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente*) Çünkü günahı ancak sen affedersin. Sende başkası günahı affedemez."

(*Eùzü bi-affike min ukùbetike*) "Bana cezâ vermenden, affına

[78] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.385, no:3838; Hz. Aişe RA'dan.

ilticâ ederim. Cezâ verme, afv ü mağfiret eyle! (*Ve eùzü bi-rahmetike min nakmetike*) İntikam almandan, rahmet etmene iltica ederim. Benden beni cezâlandırıp, suçumun intikamını alma; beni affeyle... (*Ve eùzü bi-rıdâke min sahatike*) Senin kızgınlığından, senin rızana iltica ederim. Bana kızma, benden hoşnut ve razı ol... (*Ve eùzü bike minke*) Senden yâ Rabbi gene sana sığınırım."

(*Lâ uhsî senâen aleyke*) "Seni nasıl medh eylerim, medh u senâları sıralamakla bitiremem. (*Ente kemâ esneyte alâ nefsike*) Sen Kur'an-ı Kerim'de, hadis-i kudsîlerde kendini nasıl medh ettiysen, şânını, sıfatını hangi kelimelerle, cümlelerle söylediysen; sen öylesin!" diye dua ediyordu.

قَالَتْ: فَمَا زَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَائِمًا وَقَاعِدًا حَتَّى أَصْبَحَ؛ وَقَدْ أَصْعَدَتْ قَدَمَاهُ، وَأَنَا أَغْمِزُهُمَا، وَأَقُولُ: بِأَبِى أَنْتَ وَأُمِّى، أَلَيْسَ قَدْ غَفَرَ اللهُ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ، أَلَيْسَ قَدْ فَعَلَ اللهُ بِكَ، أَلَيْسَ، أَلَيْسَ... قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا عَائِشَةَ، أَفَلاَ أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا؟

(*Kalet: Femâ zâle SAS kâimen ve kàiden hattâ esbaha*) "Böyle kâh ayağa kalkıp kıyamda durarak, kâh oturarak, kâh secde ederek; sabaha kadar ibadet etti Peygamber Efendimiz." diyor Hazret-i Aişe Vâlidemiz.

(*Ve kad as'adet kademâhû*) İki ayakları şişmiş vaziyette sabaha kadar ayakta, oturarak ibadet ettiğinden, hani "Ayaklarına kara sular indi." deriz ya biz, böyle yürüdüğü zaman insan, acımış ayakları, ağrımış. (*Ve ene ağmezühümâ*) "Ben de ayaklarını ovuşturuyordum." Yâni, ağrısı geçsin diye.

(*Ve ekùlü*) "Diyordum ki: (*Bi-ebî ente ve ümmî*) 'Anam babam

sana fedâ olsun yâ Rasûlallah! (*E leyse kad gafara'llàhü leke mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhara*) Allah sana Kur'an-ı Kerim'de müjde vermedi mi? Senin bütün suçlarını, büyük küçük hatalarını affettiğini, gelmiş gelecek günahlarını bağışladığını müjdelemedi mi? (*E leyse kad feale'llàhu bike*) Allah sana lütfunu, ihsânını ihsân etmedi mi? (*E leyse, e leyse...*) Şöyle yapmadı mı, böyle yapmadı mı?" diye söyledim.

(*Kàle SAS*) Peygamber Efendimiz bütün bunları dinledi, dedi ki: (*E felâ ekûnü abden şekûra*) "E, öyle, tamam, dediklerin doğru. Madem bu kadar nimet vermiş Allah, niye ben şükredici bir kul olmayayım? Şükredici bir kul olmayayım mı?" dedi.

هَلْ تَدْرِينَ مَا فِى هٰذِهِ اللَّيْلَةِ ؟ قُلْتُ: وَمَا فِيهَا ؟ قَالَ: فِيهَا أَنْ
يُكْتَبَ كُلُّ مَوْلُودٍ فِي هٰذِهِ السَّنَةِ ، وَ فِيهَا أَنْ يُكْتَبُ كُلُّ مَيِّتٍ ،
وَفِيهَا تُنْزَلُ ارْزَاقُهُمْ ، وَ فِيهَا تُرْفَعُ أَعْمَالُهُمْ وَأَفْعَالُهُمْ . قُلْتُ: يَا
رَسُولَ اللهِ ، مَا مِنْ احَدٍ يَدْخُلُ الْجَنَةَ الاَّ بِرَحْمَةِ اللهِ ؟ قَالَ صَلَّى
اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَامِنْ احَدٍ يَدْخُلُ الجَنَّةَ الاَّ بِرَحْمَةِ اللهِ . قُلْتُ:
وَلاَ أَنْتَ ؟ قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَلاَ أَنَا ، الاَّ أَنْ يَتَغَمَّدَنِى
اللهُ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ ، فَمَسَحَ يَدَهُ عَلٰى هَلْيَتِهِ وَعَلٰى وَجْهِهِ .

(*Hel tedrîne mâ fî hâzihi'l-leyleh*) "Sen bu gecede ne olduğunu biliyor musun? Ne gibi özellikler olduğunu biliyor musun yâ Aişe?"

(*Kultü: Ve mâ fîhâ?*) "Bilmiyorum yâ Rasûlallah! Nedir bu gecenin özelliği? Neler var bu gecede?"

(*Kàle: Fîhâ yüktebü küllü mevlûdin fî hâzihi's-seneh*) "Bu gecede her doğacak insanın doğumu yazılır, filâncanın çocuğu doğacak diye bu gecede yazılır. (*Ve fîhâ yüktebü küllü meyyitin*)

Kimin öleceği bu gece içinde yazılır. (*Ve fîhâ tünzelü erzâkuhüm*) Kulların rızıklarının miktarları, bu gecede tesbit olunup verilir ilgili melekelere...

(*Ve fîhâ turfeu a'mâlühüm*) Ve bu gecede, kulların amelleri Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne arz olunur. (*Ve ef'alühüm*) Yaptıkları iyi, kötü işler, hepsi arz olunur."

(*Kultü: Yâ rasûla'llàh, mâ min ehadin yedhulü'l-cennete illâ bi-rahmeti'llâh?*) "Yâ Rasûlallah!" dedim, böyle konuşma devam edince, "Allah'ın rahmeti olmadan kimse cennete girmeyecek mi?" dedim.

(*Kàle SAS: Mâ min ehadin yedhulü'l-cennete illâ bi-rahmeti'llâh*) "Allah'ın rahmeti olmadan cennete girecek hiç kimse yok!" buyurdu.

(*Kultü: Ve lâ ente?*) "Sen de mi yâ Rasûlallah?" dedim.

(*Kàle SAS: Ve lâ ene, illâ en yeteğammedeniya'llàhu bi-rahmetin minhü*) "Evet. Ben de Allah'ın rahmetiyle gireceğim, ben de öyleyim. Ancak, Allah beni rahmetine gark edecek." dedi. (*Ve meseha yedihî alâ hilyetihî ve alâ vechihî*) Yüzüne ve sakalına ellerini sürdü." diyor Hazret-i Aişe Validemiz.[79]

Şimdi, aziz ve muhterem kardeşlerim! Bu rivayet, Peygamber Efendimiz'in bu gecede sabaha kadar ibadet ettiğini, ayakları şişinceye kadar ibadet ettiğini gösteriyor. İkincisi; dikkat ederseniz, Peygamber Efendimiz'in melek gibi olmasına rağmen, Allah'ın en sevdiği kul olmasına rağmen tevazuunu gösteriyor.

"—Yâ Rabbi, günahlarımı affeyle! Senin cezalandırmandan bağışlanmana sığınıyorum. Kızgınlığından hoşnutluğuna sığınıyorum!" diyor.

Yâni, o öyle düşünürse, sabahtan akşama işi hata olan bizler ne düşüneceğiz; insafa gelip onu kararlaştıralım! Tabii, bu duaları biz de edelim! Bu mühim bir duadır. Zâten yaptığımız duadır. Onun için, bir daha okuyayım yavaş yavaş; yazmak isteyenler

---

[79] Geylânî, *Gunyetü't-Tàlibîn,* s.168.

yazsın, nasıl dua ettiğini Peygamber Efendimiz'in:

سَجَدَ لَكَ سَوَادِي وَخَيَالِي ، وَآمَنَ بِكَ فُؤَادِي ، أَبُوءُ لَكَ بِالنِّعَمِ ، وَاعْتَرَفْتُ لَكَ بِالذَّنْبِ ،ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِى ، إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنوبَ إِلاَّ أَنْتَ . أَعُوذُ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ ، وَأَعُوذُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ نَقْمَتِكَ ، وَأَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ ، لاَ أُحْصِى ثَنَاءً عَلَيْكَ ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ (هب. عن عائشة)

(*Secede leke sevâdî ve hayâlî, ve âmene bike fuâdî, ebûu leke bi'n-niam, ve a'tereftü leke bi'z-zenb, zalemtü nefsî fağfirlî, ennehû lâ yağfiru'z-zünûbe ille ent. Eùzü bi-afvike min ukùbetik, ve eùzü bi-rahmetike min nakmetik, ve eùzü bi-rıdàke min sahatik. Ve eùzü bike minke. Lâ uhsî senâen aleyk, ente kemâ esneyte alâ nefsik.*)

Duası bu... Başka rivayetlerde başka ifadeler var.

Bu gecede, önümüzdeki sene bir dahaki Berat kandiline kadar, önümüzdeki sene olacak işler yazılıyor. Kayda geçiyor, tesbit ediliyor, kesinleşiyor. Hangilerini misâl verdi Peygamber SAS Efendimiz: Kimin çocuğu doğacaksa, o bu geceden yazılıyor. Bu sene içinde kim ölecekse, o yazılıyor. Kimin kazancı, rızkı, maaşı, yediği, yiyeceği, içeceği neyse; o yazılıyor. Ve bu geçtiğimiz sene boyunca yapılmış olan ibadetler, bu gecede Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne arz oluyor.

Başka bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz bildirmiş ki: Bu sabah oruç tutmuş, yâni geçtiğimiz gündüz oruç tutmuş, akşam iftar edecek şekilde; bir... Bir de yarın tutulabilir tabii; iki...

“Allah-u Teàlâ Hazretleri’ne işlediğim ibadetler, hayırlar arz olurken oruçlu olmayı arzu ediyorum, temenni ediyorum.” buyurmuş.

Kuran-ı Kerim’de bu geceyle ilgili olan ayet-i kerimeler Duhan Sûresi’ndedir. Duhan Sûresi’nin ayetlerini, akşam namazının birinci rekâtında okudum. Buyuruyor ki Duhan Sûresi’nde Allah-u Teàlâ Hazretleri, *bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm*:

حم. وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ. إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ. فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ. أَمْرًا مِنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ. رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ. رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنتُمْ مُوقِنِينَ . لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ، رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (الدخان:١-٨)

(*Hâ, mîm. Ve’l-kitâbi’l-mübîn. İnnâ enzelnâhu fî leyletin mübâreketin innâ künnâ münzirîn. Fîhâ yufraku küllü emrin hakîm. Emren min indinâ innâ künnâ mürselîn. Rahmeten min rabbik, innehû hüve’s-semîü’l-alîm. Rabbi’s-semâvâti ve’l-ardi ve mâ beynehümâ in küntüm mukınîn. Lâ ilàhe illâ hüve yuhyî ve yumît, rabbüküm ve rabbü âbâikümü’l-evvelîn.*) (Duhan, 44/1-8)

Sadaka’llàhü’l-azîm.

Bu ayet-i kerimede, bu gecenin mübarek bir gece olduğu ifade ediliyor. Mübarek ne demek? İçinde rahmet, hayır, bereket çok olan mânâsına. Yâni, bu gecede Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin rahmeti çok olduğundan, mağfireti bol olduğundan, kullarına lütfu, ihsanı çok olacağından, *Leyle-i mübâreke* denilmiş.

(*Fîhâ yufraku küllü emrin hakîm*) “Her hikmetli, muhkem,

sağlam iş burada tefrik olunur. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden ilgili meleklere emrolunur. Yapılacak işler tevzi olunur, taksim olunur meleklere... Onlar da önümüzdeki zaman boyunca onları yaparlar." mânâsına; bu gecede aynı zamanda önümüzdeki senenin işlerinin yapıldığını da, ayet-i kerime böylece ifade etmiş oluyor.

d. Dört Hayırlı Gece

Bu konuda Hazret-i Aişe Validemiz'den bir rivayet var. Ben onun sözüyle başlayayım:[80]

قَالَتْ: سَمِعْتُ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: يَنْسَخُ اللهُ الْخَيْرَ
فِي أَرْبَعِ لَيَالٍ نَسْخًا: لَيْلَةِ الْأَضْحَى، وَلَيْلَةِ الْفِطْرِ، وَلَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ
شَعْبَانِ؛ يُنْسَخُ فِيهَا الْآجَالُ وَالْأَرْزَاقُ، وَيُكْتَبُ فِيهَا الْحَاجُّ؛ وَ□لَيْلَةِ
عَرَفَةَ إِلَى الْأَذَانِ (الديلمي عن عائشة)

(*Kàlet: Semi'tü'n-nebiyye SAS yekùl: Yensahu'llàhü'l-hayre fî erbai leyâlin neshà*) "Dört gecede Allah hayrı kullarına bol bol ikram eder, bol bol döker, verir." Bu dört gece hangisidir:

1. (*Leyletü'l-adhâ*) "Kurban bayramı gecesi." Yâni, Arafe günü akşamı, ertesi sabah Kurban namazı kılınacak gece çok kıymetli gecedir. İşte önümüzdeki zamanda gelecek bu artık. Hacıların Arafat'tan Müzdelife'ye geldiği, Müzdelife'de geceledikleri zamandır bu. Hacca gitmeyenler de bunun kıymetini bilsinler. Ertesi gün bayram namazına gidecekleri gecenin ne kadar sevaplı

---

80 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.274, no:8165; Hz. Aişe RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.578, no:35215; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.266, no:27122.

olduğunu bilip, onu değerlendirsinler.

Mübarek gecelerden birisi, Allah'ın kullarına rahmetini bol bol ikram ettiği gecelerden birisi bu.

2. (*Ve leyletü'l-fıtr*) "Ramazan Bayramı gecesi." Yâni oruç bitti, teravih yok, gece sahura kalkmak yok, ertesi sabah Ramazan Bayramı namazı kılınacak. O gece de en sevaplı, çok kıymetli gecelerden birisidir. Bunu da hatırınızda tutun!

Ramazan iki hafta sonra başlıyor. Ramazanı yaşayacağız. Bayramın gecesini, ertesi gün bayram namazı kılınacak geceyi de defterinize yazın, ihyâ etmeye çalışın!

3. (*Ve leyletü'n-nısfi min şa'bân*) "Şaban'ın yarısı gecesi." Şu içinde bulunduğumuz bu gece.

4. (*Ve leyleti arafeh*) "Bir de Arafe gecesi..." Yâni, hacıların Mina'da kalıp ibadet ettikleri, sabah namazından sonra Arafat'a doğru hareket ettikleri o gece, Arafe gecesi. O da çok kıymetli ve en sevaplı olan bir gecedir. (*İle'l-ezân*) "Bu ezan vaktine kadardır." diye ifade ediyor Peygamber Efendimiz. Bunların hepsi, sabah ezanı yâni sabah namazının vakti girdiği zamana kadar.

Evet, demek ki, Peygamber Efendimiz'in dikkatimizi çektiği dört mühim geceden birisi, bu Şaban'ın yarısı gecesi, yâni bu akşamki Berat Kandilidir. Tabii bu geceyi nasıl geçireceğiz? Peygamber Efendimiz'in nasıl geçirdiğini gördük. Sabaha kadar kâh ayakta, el pençe divan durup kıyamda, kâh oturarak, kâh secde ederek geçirmiş. Yâni namaz kılmış, dua etmiş.

Biz ne yapacağız? Namaz kılarız istediğimiz kadar... Aceleye getirmeden, düşüne düşüne, duya duya, hissede hissede namaz kılarız. Biliyorsunuz, namaz mü'minin mi'racıdır. Peygamber Efendimiz bir gecede Kuds-ü Şerif'e gidip, Kudüs'ten yedi kat semayı geçip Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzuruna vardığı gibidir. Yetmiş bin nurdan, yetmiş bin zulmetten perdeleri geçip, Allah'ın huzuruna vardığı gibidir bir mü'min kulun namaza durması...

"*Allàhu ekber*" dediği zaman, yedi kat semanın kapılarının açıldığını Peygamber Efendimiz bildiriyor. Sekiz cennetin

kapısının açıldığını bildiriyor. Huri kızlarının iki tarafa dizildiğini bildiriyor. Namaz böyle bir olay. Allahu ekber dediğin zaman önüne böyle bir lâhûtî alem açılıyor. Allah'ın huzuruna giriyorsun, hitab ediyorsun ona:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ !

(*Sübhàneke'llàhümme ve bi-hamdik*) diyorsun. (*Sübhàneke*) ne demek? "Seni tesbih ederim yâ Rabbi!" Muhatab, karşısındakine söylüyorsun yâni. Allah'ın, el pençe divan karşısına geçiyorsun. (*Sübhàneke'llàhümme ve bi-hamdik*) "Seni tesbih ederim yâ Rabbi! Sana hamd ederim yâ Rabbi!" diyorsun.

Ondan sonra:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَانِ الرَّحِيمِ. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ . إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ . اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (الفاتحة:١-٥)

(*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn...*) "Hamd, övme ve övülme âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur."

(*Er-rahmâni'r-rahîm*) "O Rahmân'dır ve Rahîm'dir."

(*Mâliki yevmi'd-dîn*) "Ceza gününün mâlikidir." diyorsun.

(*İyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn.*) "Yalnız sana ibadet ederiz, sadece senden yardım dileriz." diyorsun.

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Yâ Rabbi, bizi doğru yola sevk et!" (Fâtiha, 1/1-5) diyorsun.

Muhatabınla konuşuyorsun. Yâni, Allah-u Teàlâ Hazretleri'yle Peygamber Efendimiz'in Mi'rac'da konuştuğu gibi, sen de namazda böyle konuşuyorsun.

Yâni, kıldığın namazı şuurlu kıl! Alışkanlık belâsı ile geçiştirme! Alıştığından dolayı kanıksamak bir belâdır, kötü bir

şeydir. İnsan alıştığı şeyi dikkat etmeden yapar:

"—Canım işte namaz kılacağız. Dört rekât var, takır takır, takır takır kılarım, biter."

Bu alışkanlıktan doğan, böyle artık mekanik bir harekettir. İçinde duygu, sevgi, saygı, haşyet, korku vs. yoktur, huşu yoktur. Bunun kıymeti yok.

Nasıl olacak? Duya duya kılacaksın! "*Allàhu ekber*" dediğin zaman, Allah'ın ne kadar büyük olduğunu düşüneceksin. Yedi kat semaları düşüneceksin... El pençe elini bağladığın zaman, Allah'ın divanında durduğunu düşüneceksin. Sübhâneke'yi okuduğun zaman, Fatiha'yı okuduğun zaman mânâsını düşüneceksin... Rükûya vardığın zaman, Allah'ın önünde eğildiğini düşüneceksin. Secdeye vardığın zaman, Allah'a en yakın olduğunu düşüneceksin.

Yâni namaz kılabiliriz. Başka ne yapabiliriz? Kur'an okuyabiliriz. En sevaplı zikirlerden birisi Kur'an okumaktır. Onun için, alırız önümüze Kur'an-ı Kerim'i, Allah'ın kelâmıdır diye Kur'an okuruz. Geceleyin Kur'an-ı Kerim okumak çok sevaplıdır.

Başka ne yapabiliriz? Elimize tesbihi alırız, sevaplı sözleri tesbihle çekeriz. Sevaplı sözler nelerdir?

En başta:

لَا اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ .

(*Lâ ilâhe illa'llah*) [Allah'tan başka ilâh yoktur.] sözü çok sevaplıdır. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin en sevdiği sözlerdendir. Hazret-i Adem AS'dan Peygamber Efendimiz'e kadar bütün peygamberlerin söylediği sözlerin en faziletlisidir. "*Lâ ilâhe illa'llah*" diyebiliriz. Her "*Lâ ilâhe illa'llàh*" dedikçe, muazzam sevap kazanır insan.

Başka sevaplı neler var:

سُبْحَانَ اللّٰهِ .

(*Sübhâna'llah*) “Yâ Rabbi, senin her şeyinin tam olduğunu, hiç bir noksanının olmadığını, şânının yüce olduğunu hissediyorum. Seni tesbih ederim.” demek. “*Sübhàna'llah*” çok kıymetlidir.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ .

(*El-hamdü li'llâh*) [Hamd, övme ve övülme Allah'a mahsustur.] sözü çok kıymetlidir.

لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّٰهِ .

(*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*) “Allah'tan başka güç kuvvet sahibi yoktur.” demek çok kıymetlidir.

Bunların hepsinin topluca söylendiği tesbihler vardır:

سُبْحَانَ اللّٰهِ ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ ، وَلاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ ، وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ؛ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ اِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ .

(*Sübhàna'llàhi, ve'l-hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llàhu, va'llàhu ekber; ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-aliyyi'l-azîm*) çok sevaplı bir tesbihtir.

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ ، وَبِحَمْدِهِ اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ .

(*Sübhàna'llàhi ve bi-hamdihî, sübhàna'llàhi'l-azîm, ve bi-hamdihî estağfiru'llàh*) demek çok sevaplıdır.

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ...

(*Estağfiru'llàh… Estağfiru'llàh… Estağfiru'llàh...*) Bu da çok sevaplı bir zikirdir.

أَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ .

(*Estağfiru'llàh el-azîm ve etûbü ileyh*) de denilebilir.

Veyahut daha kısa olarak:

أَللهُ ، أَللهُ ، أَللهُ ، اللهُ...

(*Allah… Allah… Allah… Allah...*) demek çok sevaplıdır.

Bir kez Allah dese aşk ile lisân,
Dökülür cümle günah misli hazân!

Yâni, kıymetini bilmiyoruz ama çok kıymetlidir. Aşk ile bir defa *Allah* dese insan, günahları dökülür. Tekrar tekrar söyledikçe, muazzam sevaplar kazanır.

Allah'ın başka güzel isimleri vardır, onları da söyleyebilirsiniz. Meselâ, nedir güzel isimlerinden bazıları: "*Yâ Allah!*" diyebilirsiniz. "*Yâ Hayyu yâ Kayyûm!*" diyebilirsiniz. "*Yâ Lâtif*" diyebilirsiniz. "*Yâ Hannân, yâ Mennân, yâ Deyyân, yâ Sübhàn!*" diyebilirsiniz. Esmâ-i Hüsnâ'nın çeşitleri var. "*Yâ Rahmânu yâ Rahîm!*" diyebilirsiniz. "*Yâ Hayyu yâ Kayyûm!*" diyebilirsiniz. Bunları demekle de, çeşitli zikirlerle de vaktinizi değerlendirirsiniz.

Başka? Tefekkür ederek de çok sevap kazanabilirsiniz. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[81]

---

[81] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.68, no:2688; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.157, no:4647; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.38, no:836; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Vera'*, c.I, s.122, no:216; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VI, s.240; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.306, no:1014; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.179, no:7889; Hz. Ali RA'dan.

لاَ عِبَادَةَ كَالتَّفَكُّرِ (طب. هب. والقضاعي عن علي)

(*Lâ ibâdete ke't-tefekkür*) "Tefekkür etmek kadar kıymetli ibadet olmaz."

Hayatınızı şöyle bir düşünürsünüz. Bu vakte kadar, şu geceye kadar kaç yaşına geldiniz? Nasıl geçirdiniz zamanınızı? Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rızasına uygun neler yaptınız? Cami mi yaptırdınız, çeşme mi yaptırdınız, yol mu yaptırdınız, yetimlere mi baktınız? Dulları mı kayırdınız, kolladınız? Akrabaya sıla-i rahim mi yaptınız? Ana babanıza hediye mi aldınız? İslâm için faideli bir iş mi yaptınız? Veyahut, ne gibi kusurlar işlediniz? Bunları düşünürsünüz. Hatalarınıza tevbe edersiniz. İyiliklerinize sevinirsiniz. İyilikleri daha çok yapmaya karar verirsiniz. Kötülükleri artık bu akşamdan itibaren bırakmaya karar verirsiniz.

e. Berat Gecesinde Hasan-ı Basrî Hazretleri

Hasan-ı Basrî Hazretleri'ni biliyorsunuz. Tâbiînin en önde gelen isimlerinden birisi. Tabiîn kim? Ashabdan sonra gelen nesil. Ashab kim? Peygamber SAS Efendimiz'i görmüş mübarek insanlar. Efendimiz'le beraber bulunmuş, onu görmüş, onun çağında yaşamış insanlar. Bunlar ashab... Bunlar çok kıymetli, çok değerli, çok yüksek, çok faziletli insanlar. Ebû Bekr-i Sıddîk, Ömerü'l-Fâruk, Osman-ı Zinnûreyn, Aliyy-i Murtaza, Aşere-i Mübeşşere, Bedir Harbi'ne katılanlar, Uhud Harbine katılanlar… vs.

Ondan sonra gelen nesil, Peygamber Efendimiz'i görmemişler ama, ashabı görmüş olan insanlar, tâbiîn... Bunların en başta gelenlerinden birisi Hasan-ı Basrî Hazretleri'ydi. Çok alimdi, çok da güzeldi. Bedeni, yüzü, hâli çok yakışıklı, çok sevimli bir

---

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.163, no:44135, 44136; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2039, no:3038; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.446, no:17233, 17253; RE. 482/3.

insandı. Güzeller güzeli bir insandı Hasan-ı Basrî Hazretleri... *Hasan* veya *hasen*, Arapça güzel demek. Adı gibiydi yâni Hasan-ı Basrî Hazretleri, çok güzeldi.

Böyle bir Şa'ban'ın yarısı gecesinde, böyle bir Beraat kandilinde evinden çıkmış. Fakat nasıl çıkmış? Kitap diyor ki: Sanki kabre gömmüşler, kabirden kalkmış gibi, yâni ölü gibi demek yâni. Hani, bazen bir insan öldü sanılıyor, doktorlar muayene ediyorlar, kalbi atmıyor, bilmem ne. Tamam, defnine imza atıyorlar, ruhsat veriliyor. Adam yıkanırken, yıkayıcı diyor ki: "Yâhu tüyleri diken diken oluyor bunun. Yâni üşüyor. Galiba ölmemiş." filân, derken bakıyorsun, hop kalkıyor. Veyahut kabre konulurken kalkıyor. Veyahut kabirden ses geliyor.

Bizim köyde, komşu köyden bizim tarafa gelirken, mezarlığın içinden geçilir. O köyden bir misafir bizim köye geliyormuş. Ondan sonra bakmış ki, mezardan ses geliyor.

"—Hay Allah, bir insanı galiba tam ölmeden gömdüler." demiş.

Ne cesur insanlar, ne babayiğit insanlar var dünyada! Mezarı deşmiş, omuzuna almış, getirmiş:

"—Yahu, bu gömdüğünüz insan, buyurun!" demiş.

Böyleleri var, misaller var. Hani insan korkar mezara gitmeğe korkar, mezarlıktan geçmeğe korkar, kabri açmağa korkar... Ama duymuş sesi, mezarı açmış. Yürekliymiş demek ki...

Hasan-ı Basrî, sanki kabre gömmüşler de kabirden kalkmış gibi, mum gibi sapsarı kalkmış, yâni çıkmış evinden... Diyorlar ki:

"—Ne oldu, hayrola yâ Hasan-ı Basrî? Böyle çok sararmışsın, mum gibi olmuşsun..."

Diyor ki:

"—Günahlarımı kesinlikle biliyorum. İyi kulluk edemedim, günahlarım, hatalarım var; bunları biliyorum. Amma, bunların affedildiğinden bir haberim yok... Yâni, acaba Allah benim günahlarımı affetti mi, affetmedi mi; belli değil! Evet, ibadetlerim, namazlarım, tesbihlerim, Kur'anlarım, va'z ü nasihatlerim, sevaplı bazı işlerim var ama; acaba bunlar kabul oldu mu? Yoksa,

Allah kabul etmeyip reddetti, yüzüme mi vurdu? Onu bilmiyorum. Benim durumum, gemisi parçalanan insandan daha fena!" diye, böyle ondan sapsarı olduğunu beyan etmiş.

Şimdi, Peygamber Efendimiz'in duasından, bu Hasan-ı Basrî'nin sözünden anlaşılıyor ki, eski iyi insanlar kendilerini çok hatalı görüyorlar. Çok mütevâzi insanlar... Çok hatalıyız diye düşünüyorlar, günahlarını gözlerinde büyütüyorlar, sevaplı işlerini de unutuyorlar. İşin doğrusu bu. Neden? Garantili, böyle yaparsan iyi bir insansın. "Tamam. Sen haksız yere, lüzumsuz yere korkmuşsun. Tamam, buyur cennete gir!" derler.

O zaman rahat edersin. Bağışlanmamışsa; sen de, "Canım, ben bir sürü sevaplı iş yaptım, Allah beni affetmiştir." diye gevşemişsen, gaflete düşmüşsen, sonunda da:

"—Gel bakalım, senin ibadetlerin kabul olmadı, günahların affolmadı, vaziyet fena, hesabın kötü, hadi bakalım cehenneme!" dedikleri zaman, durum fena olur.

Yâni, insanın ihtiyat etmesi iyidir. İbadetlerimizin kabul olunup olmadığını bilmiyoruz. Bir namaz kıldık ama, ben şu [mikrofon] düşmesin diye, şöyle sıkıştırarak kıldım. İnsan namaz kılıyor. Aklına kıyma, börek çörek, bakkaldan, kasaptan alacağı şeyler geliyor. Borcu, alacağı geliyor. Şeytan aklına dünyanın şeylerini getiriyor. Bakalım kabul oldu mu?

Oruç tutuyoruz, burada demin kitabı karıştırırken gözüme ilişti:

"—Bir oruçlu insan nâmahrem bir kadına baksa, hayalinde onu teemmül etse, orucunun sevabı gider." diyor.

Demek ki, gözüne sahip olacak ki, orucu sağlam oruç olsun... Diline sahip olacak ki, orucu makbul olsun... Kimseyi kırmayacak, kötülük düşünmeyecek ki, orucu kabul olsun. Yâni, Ramazanı geçirdik ama, acaba oruçlar kabul mü? Teravih kıldık ama, acaba namazlar kabul mü? Namazları, farzları kılıyoruz ve saire ama, belli değil.

Kabul olmama ihtimaline göre daha çok gayrete gelirsek,

ihtiyat etmiş oluruz. Kabul olundu diye düşünüp gevşersek, bilmiyoruz, Allah'ın mahkeme-i kübrâda hesabının zor olduğu söyleniyor.

Hazret-i Ömer RA ile ahbablarmış birisi, ismini hatırlayamadım; birbirlerini iyi seviyorlarmış. Birbirleriyle aralarında konuşmuşlar, demişler ki:

"—Hangimiz evvel ölürsek, ahirete hangimiz önce giderse, öldükten sonra öteki hayatta kalanın rüyasına girsin, oradan haber versin. Tamam mı? Tamam!" demişler.

Hazret-i Ömer'le, o arkadaşı böyle sözleşmişler. Hazret-i Ömer Efendimiz ölmüş. Öteki arkadaşından daha önce ölmüş Hazret-i Ömer Efendimiz. Bu arkadaşı bekliyor şimdi, "Hazret-i Ömer bu gece rüyama girecek mi?" Heyecanla yatıyor, abdest alıp yatıyor filân, yok. Ertesi gece yok, daha ertesi gece yok, daha ertesi gece yok, böyle on beş gün geçmiş. On beş gün geçtikten sonra, nihayet Hazret-i Ömer Efendimiz'i görmüş, demiş ki:

"—Yâ Ömer!" Rüyada, rüyada görüyor: "Yâ Ömer, hani birbirimizle öyle sözleşmiştik, vefat ettiğin zaman rüyamıza girecektin! Çok beklettin. Bak, on beş gün geçti, ancak şimdi gelebildin."

Hazret-i Ömer'in böyle alnı boncuk boncuk terlemiş. Hamamdan çıkmış gibi böyle terli durumdaymış.

"—Sus kardeşim!" demiş, "Daha hesabı yeni bitirdim, hesaptan yeni çıktım." demiş Hazret-i Ömer.

Peygamber Efendimiz'in kayınpederi, kızını verdi. Hazret-i Ebû Bekir de kayınpederi, o da kızını verdi. Hazret-i Ömer de kayınpederi.

Peygamber Efendimiz'in türbesinde kimler yatıyor? Bir kendisi, bir de Ebû Bekr-i Sıddîk, Ömer'ül-Fâruk. Üç kişi yeşil türbenin altında... Peygamber Efendimiz iki kayınpederiyle yatıyor. İkisi kayınpederi oldu. Çünkü kızlarını Peygamber Efendimiz'e verdiler. Hazret-i Osman'la, Hazret-i Ali kim? Onlar da damatları... Onlara da Peygamber Efendimiz kızlarını verdi. Dört halifenin ikisi kayınpeder, ikisi damat... Allah'ın takdiri

böyle.

Bak, cennetlik Hazret-i Ömer... Peygamber Efendimiz on kişiye dünyadayken cennetlik olduğunu bildirdi. Bir tanesi de Hazret-i Ömer. Aşere-i Mübeşşere'den, cennetlik olduğu kesin. Bak onbeş gün sonra rüyasına gelmiş. Boncuk boncuk terli, hesaptan yeni kurtuldum diye. Hem de Peygamber Efendimiz'in ümmetinden, daha sonraki asırlarda gelen insanların en yükseği bile, ashab kadar olamaz. Çünkü onlar Peygamber Efendimiz'i gördüler. Ashâb-ı kiramın derecesi en yüksek... Evliyanın en yüksek mertebesinde onlar.

Şimdi ashab, evliyanın en yükseği... *Aşere-i Mübeşşere*, ashabın en yükseği... Hazret-i Ömer onlardan... Dört halifeden birisi, Peygamber Efendimiz'in türbesinde kabri nasib olmuş. Herkese nasib olmaz. Ziyaret bile nasib olmuyor. Ona, orada defnolunmak nasib olmuş.

Şehid olarak öldürüldü. Yâni yaralandı, şehid olarak öldü.

Şehid olanların cennetlik olduğunu da biliyoruz. O halde ne yapmamız lâzım? Çok düşünmemiz lâzım, kendimizden korkmamız lâzım! Akıbetimizin iyi olması için, gözyaşı dökmemiz lâzım! Allah'a yalvarmamız lâzım, afv ü mağfiretimizi istememiz lâzım:

"—Bu gece kulların affolunduğu gece yâ Rabbi! Beni affet!" dememiz lâzım!

İnsanlar iki gruptur: 1. Süedâ. 2. Eşkıyâ.

Süedâ ne demek? Allah'ın rızası yolunda olup, cennete gidecek olanlar. *Eşkıyâ* ne demek? Allah'ın sevmediği yolda olup, böyle giderlerse cehenneme düşecek olanlar.

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ (هود:١٠٥)

(*Feminhüm şakiyyün ve saîd*) [Onlardan kimi bedbahttır, kimi mutlu.] (Hûd, 11/105) diye Kur'an-ı Kerim'de de geçiyor bu kelimeler.

Şimdi acaba biz süedâdan mıyız, saîd kullardan mıyız? Bahtiyarlardan mıyız, yoksa şakîlerden miyiz? Bedbahtlardan mıyız, kötülerden miyiz? Bilmiyoruz. Yâni belli değil. Bizim için mechul amma, bu gece dua gecesidir. Peygamber Efendimiz nasıl: "Yâ Rabbi! Benim suçum çok, nefsime zulmettim, beni affet" demişse, o duayı tekrar tekrar size okudum burada... Onun gibi hatırınızda kalmayabilir amma, duanın en makbülü içten olanıdır, düşünerek yapılanıdır.

O sözler hatırınızda kalmadı. Tamam, kalmasın; sen kendin secdeye kapan, sen Rabbine kendin dua et! Kendi dilinle kendi hâlini anlat, kendi hayatını anlat, kendi hatalarını anlat, kendin söyle! O da olur, daha güzel olur. İçten olunca, candan olunca daha kıymetli olur. Affını iste, mağfiretini iste, "Yâ Rabbi, beni de bu gece affettiğin kulların arasına kabul eyle!" de...

Ama bazı kulları affetmiyordu. O affedilmeme sebepleri varsa üzerinde, onlardan kurtulman lâzım! Onlardan kurtulmak

şartıyla... Babanla dargınsın, barışacaksın. Ananla dargınsın, barışacaksın. Öyle olacak yâni. Kötü yoldaysa, doğru yola gelecek, tevbe edecek. Tevbe edersin. Allah-u Teàlâ Hazretleri duaları kabul edicidir. Bu gece çok kullarını afv ü mağfiret ediyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rahmetine erersin.

Bu gecenin hususî dualarından birisi nedir:

"—Yâ Rabbi, eğer benim adımı bahtiyar kulların defterine yazmışsan, süedâ defterine, divanına yazmışsan, orada sabit eyle! Oradan silme, o defterden ismimi çizme, çıkartma yâ Rabbi! Beni süedâ zümresinden eyle, orada dâim eyle yâ Rabbi! Eğer benim adımı, işlediğim hatalardan, kusurlardan, suçlardan, haksızlıklardan, yediğim kul haklarından, yanlışlıklarımdan dolayı eşkıya defterine, bedbahtlar defterine yazdıysan, kötüler defterine, divanına yazdıysan yâ Rabbi, oradan sil... Beni affeyle, beni süedâ defterine, bahtiyarlar defterine yaz yâ Rabbi! Aman yâ Rabbi!" diye dua edersiniz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri duaları kabul edicidir, Tevvâb'dır. Tevbeleri kabul edicidir. Kulları afv ü mağfiret etmeyi sever. Kulun tevbesini sever, tevbesinden dolayı memnun olur, hoşnut olur, razı olur. Bu gece böylece Rabbine hâlini arz edip, tevbe ve istiğfar eylemesi lâzım!

Evet, sözü daha fazla uzatmayalım; akşam namazını beraberce kıldık, şimdi yatsı ezanını okuyalım! Yatsı namazını da kılalım! Ondan sonra, el-hamdü lillâh, evler çok güzel, odalar çok geniş; herkes evine, odasına çekilsin, gecesini ihyâ eylesin!

Ne zamana kadar bu kıymetli durum? Güneş doğmadan önce, doğu tarafında bir hafif mavileşme olmağa başlıyor. Ona fecir derler, yâni imsak derler. Yâni, oruç tutan bir insan varsa, oruca başladığı zaman demektir. Fecir saatine kadar...

Fecir saati nedir? Ben şöyle, eski bir takvim vardı cebimde, buralara göre fecir saatini size söyleyeyim. Brisbane'da ayın yirmisinde, bugün yirmi beşi, beş gün önceki yâni bu. Brisbane'de Diyanet takvimine göre imsak, üçü sekiz geçe. Burada altı dakika daha sonra olsa, üçü on dört geçe, on beş geçe filân... Üçü on beş

geçeye kadar bütün bu olanlar. Yâni şu anda saat dokuz. Üçte de bu iş bitiyor. Altı saatlik bir zamanınız var, burası için...

Bu vakit içinde tefekkür ederek, Kur'an okuyarak, namaz kılarak, zikir ederek, gecenizi tevbe ederek ihyâ etmeye çalışın! Bir de başkalarına dua edin! Yâni sırf kendinize dua etmeyin... Neden? Bir insan bir müslüman kardeşine dua ederse, başucunda bir melek âmin der. Meselâ, ben Ahmed'e dua ediyorum:

"—Yâ Rabbi, Ahmed'i afv ü mağfiret eyle!" diyorum.

"—Âmîn!" der melek.

Başucunda bir melek âmîn der. Başka? (*Ve leke mislühû*) "Ona ne dua ettiysen, Allah ona istediğini sana da versin!" der. Yâni, "Seni de Allah mağfiret etsin!" der.

f. Müslüman Kardeşini Affetmenin Karşılığı

Bu neden oluyor? Allah neden böyle yapıyor? Müslümanların birbirlerine dua etmesini istiyor. Müslümanları birbirleriyle barıştırmak istiyor. Müslümanları birbirleriyle kaynaştırmak istiyor Allah... Bir de onu anlatayım. Kaynaştırmak istediğini gösteren bir şeyi anlatayım, konuşmamı bitireyim:

Peygamber Efendimiz anlatıyor, Hazret-i Ömer RA rivayet etmiş: Mahşer gününde, mahkeme-i kübrâda bir kulun hesâbı görülürken, sevapları tartılıyor, günahları tartılıyor, azıcık sevabı ağır gelmiş. Çok az bir farkla, sevabı birazcık fazla... Tamam. Fakat o sırada bir alacaklısı gelmiş. Bir kul hakkı üzerinde olan bir kimse gelmiş. Alacaklısı demiş ki:

"—Yâ Rabbi, bu herifte, bu adamda benim hakkım var. Bu bana zulmetmişti dünyada, bundan hakkımı istiyorum! Hakkımı versin!" der.

Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuracakmış ki o kuluna:

"—Ey kulum, sen bundan hakkını istiyorsun ama bunun sevabı kalmadı, daha önce gelenlere verdi verdi verdi, hesap bitti. Böyle azıcık, sevabı birazcık fazla ağır ama kalmadı bir şey. Sana verirse, bu cehenneme girecek. Sevabı biraz daha alındı mı, bu sefer günahı ağır bastıracak. Terazi dengesi bozulacak. Bunun

sevabı kalmadı, sana verecek sevabı yok...”

O zaman diyecekmiş ki:

“—Yâ Rabbi, o zaman benim günahımı alsın! Bana vereceği sevap kadar, benden günah alsın! Ben hafifleyeyim. Verecek sevabı yoksa benden günah alsın, ben hafifleyeyim!” diyecekmiş.

İşte orada Peygamber Efendimiz bunu söylerken gözyaşı dökmüş mübarek, ağlamış:

“—Bakın! O zaman öyle bir gündür ki, herkes ince ince kendi nefsini düşünür. Böyle kendisini kurtarmağa çalışır.” demiş.

O sırada Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuracakmış ki:

“—Ey kulum, başını kaldır!”

Oradan anlıyoruz ki Allah’ın divanında mahkeme-i kübrâda hesap görülürken insanlara yere bakarak hesabı görülecek! Öyle etrafa bakarak, Allah-u Teàlâ Hazretleri’ne böyle dönük filân değil, böyle eğik başı...

“—Başını kaldır ey kulum!” diyecekmiş Allah-u Teàlâ Hazretleri.

O başını kaldıracakmış. O gelip de hak isteyen başını kaldırdığı zaman, karşıda cennetin muazzam, muhteşem, o yetmiş bin odalı güzel köşklerini görecekmiş. “Hiiih!” deyip öyle bakacakmış. Uzaktan cennetin köşklerini gördü böyle, nur saçıyor etrafa... Mücevherlerle yapılış taşları, kenarları incili, zebercedli, yakutlu, muhteşem cennet köşkleri böyle... Hayran kalacakmış, diyecekmiş ki:

“—Yâ Rabbi, kimin bu köşkler? Hangi peygamberlerin, hangi şehidin acaba? Hangi peygamberlerin için yapılmış bu köşk? Hangi şehid için yapılmış?” diyecekmiş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuracakmış o kula:

“—Hayır! Bu peygamber için, şehid için değil. Bu köşkler, parasını veren için. Kim parasını bedelini verirse, onun için bu köşkler.”

“—Buna kim para verebilir? Yâ Rabbi bunun parasını kim ödeyebilir? Bu kadar pahalı köşkleri kim alabilir?”

“—Sen verebilirsin!”

"—Nasıl veririm?"

"—O köşkler müslüman kardeşlerini affedenler için hazırlanmıştır. Sen bu müslüman kardeşini affedersen, bu köşk sana verilebilir."

Diyecekmiş ki:

"—Affettim yâ Rabbi! Affettim!" diyecekmiş.

Köşklere doğru koşmaya başlayacakmış. "Tamam, bu köşkü kazandım!" diye sevincinden köşke doğru koşmaya başlayacakmış.

O zaman Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuracakmış ki:

"—Dur kulum nereye gidiyorsun?"

"—Cennete gidiyorum yâ Rabbi. İşte köşkü verdin bana, köşküme gidiyorum."

"—Bak sen bunu affettiğin için, bundan hakkını istemeyip affettiğin için, bu da cehenneme düşmekten kurtuldu. Tut bakayım onun elinden, hadi beraber cennete girin!" diyecekmiş Allah-u Teàlâ Hazretleri!

O hak isten kızgın adam, bu kardeşinin elinden tutacakmış. Bunun elinden tutup cennete beraber gideceklermiş. Bunu böyle anlatıyor Peygamber Efendimiz.

Tabii ben sadece Türkçesini söylüyorum. Arapçasını okumuyorum burada. Bunun arkasından Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

"—Bakın ey müslümanlar! Allah iki müslüman kulun arasındaki kırgınlığı kaldırmak için ne yaptı bak, görün! Köşkü gösterdi, köşke imrendirdi, 'Affedersen o köşk sana verilecek' dedi, ondan sonra, 'Tut kardeşinin elinden! Sarmaş dolaş olun bakalım Hadi beraber gidin bakalım!" dedi. İki kardeşi barıştırdı. Siz de Allah'tan korkun! Kardeşlerin arasını ıslah edin!" buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Buradan ne anlıyoruz? Peygamber Efendimiz de mülümanların arasının düzeltilmesini istiyor ve aralarını düzeltiyor. Birbirlerinden hoşnut etmeye çalışıyor.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim! Bu dünya fânidir.

Hepiniz, hepimiz fâniyiz. Hepimiz belli bir yaşa geldik. Saçımız, sakalımız ağardı, belli bir ömür sürdük. Kimse burada kalmayacak. Bizden öncekilerin gittiği gibi biz de gideceğiz. Ahiretin sevabını düşünelim. Allah'ın rızasını kazanmağa çalışalım! Araları düzeltmeğe çalışalım! Hangi iş sevaplıysa, onu yapmağa çalışalım! Günahlardan kurtulmağa çalışalım! Kendimizi kurtarmağa gayret edelim!

Allah hepinizden razı olsun... Allah hepinizi süedâ ve sâlihîn zümresine ilhak eylesin... Hepinizi iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin... Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin... Nice Berat Kandillerine, Ramazanlara, bayramlara sıhhat afiyetle erişmeyi nasib eylesin... Haclar, umreler yapmak nasib eylesin... Rızasını kazanmak nasib eylesin... Huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasib eylesin... Cennetiyle, cemâliyle cümlenizi müşerref eylesin...

Bi-hürmeti habîbihî muhammedini'l-mustafâ, ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

25. 12. 1996 Toowoomba/AVUSTRALYA